AZOH

شماره ۴۲۰ ایکنجی دوره

آذربایجان

۴ شنبه ۹ آبان ۱۳۲۴

تکشماره ۵۰ دینار

آیونه	اپلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه جهتی تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره: تبریز خیابان ستارخان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گوندلیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

مخبرلر ایتشدیرملی

محل‌لرو شهرلرده فعالیت‌باشلیان دارده فرقه کمیته‌لری مطبوعات مسئله‌سنه آرتیق درجه‌ده اهمیت ویرملی‌درلر. محمد سا فرقه‌نین رسمی ناشر افکاری اولان آذربایجان روزنامه‌سینین انتشارینه فرقه وظیفه‌سی کیمی باخماق لازم‌در. فرقه‌نین حس رغبت گوستره‌جه‌جیمیز ولایتلرده فرقه کمیته‌لرینی هر لیکی ایله انتشار ایدیلن روزنامه‌لرینده انتشاری چوق مهم‌در.

روزنامه‌لر فرقه‌نین آچیق دیلی و کسکین سلاحی‌در. بو سلاحدن لازمجه استفاده ایتمکی بوتون فرقه عضولرینه اوگرتمك لازم‌در. مخصوصا سوادلی عضولر گرك اوزلرینه زحمت ویروب روزنامه‌لریمیزین بازدیقلارینی سرادسیز عضولر ایچون اوخویوب ویلاری باشه سالسینلار.

مشترك روزنامه اوخوماق فرقه عضولرینین سیاسی معلوماتینی آرتیرمق بوئینده ان واجب ان قابدالی‌لاردندر. بوده فرقه عضولرینین و سوادلی آزادیخواهلرین روزنامه‌لریمیزه آبونه اولمالارینه دقت ایتمك گرك‌در. هیچ اولمازسه بشش نفر فرقه عضوی بیلوب برنفره روزنامه‌نین پولینی ویروب اونی کنده و کار حاضره گرك بیره‌بیلسین.

بو فرقه‌نین افرادی و اونا رهبر لیك ایدن کمیته‌لر آراسیندا محکم رابطه وجوده گتیروب بوتون عضولرین افکارینی معین برحده‌سوق ایدر و واسطه‌ایله تشکیلات محکمه‌سوب اولمدن طلب ایدیلن بویوك وظیفه‌لری انجام ویرمگه قادر اولار.

ایکینجی نوبه‌ده شهرلرو کندلرده فرقه‌نین سوادلی عضولریندن مخبرلر تهیه ایتمك مسئله‌سی‌در. فقط بو واسطه ایله روزنامه‌میز عموم خلقین افکارینه آینه اولمقله ملتین حیاتی اوندعی کیمی بازوب گوستره‌مکموقیت تاپا بیلر.

هر بر سوادلی انسان برقدر دقت ویرقدر ورزش ایدرسه گوروب ایشیتدیکلری بازوب تشریح ایده‌بیلر قوی املاء و انشاء دوزگون اولما سینی بر اویلاری اداره‌ده اصلاح ایده بیلرلر. سیر مطلبین دوغرولیغنه و حاضرلر. اهمیتنه دقت ایدین.

بوندان علاوه بعضی مخبرلیك ادعاسی ایدنلر روزنامه‌نی اوزلرینین خصوصی غرضلرینه آلت ایتمك ایچون یالان و اویدورما خبرلر یازمه عادت ایتمیشلر بو کیمی بازیلارا ابداً یول ویرمك ایستمریك.

مخبر گرك اوزینین و روزنامه‌نین آبروسینی ساخلامه علاقه‌مند اولسین یالان بازمق افترا دیمك خلقین اوستینه چاخر سپمك ناموسلی انسانلاره یارا شان ایش دگلدر. بیز مرد انسانلاری سئوریك، مرد یالان بازماز و دشمنلر بنی افترا و بهتانلارله میدانداً چیخا رمه‌چالیشماز مردین سلاحی صداقت‌در حق‌سوز فولادقلیجدان کسکین اولار. بو سلاحی هر گز چوروك و موربانه بمیش یالان سلاحی ایله‌عوض ایتمیز او سیزی اولومه و بره‌بیلر برده‌چالیشین مکتوبلاری اوزدیلیمزده یازین عادت ایتمدیگر ایچون بوایش اول گونلرده سیره‌بر آز چتین گلر اما برقدر ایشلدیکدن‌صونرا فارسیدن داها آسان داها سریع وداها گوزل یازدیغیزی حس ایده‌جکسیز

بیز ظن ایتمیریز که فارسجه یاخشی یازیرسیزیله دگل اونی گوچ ایله سیزه عادت ایتدیرمیشلر آنادیلینده ایشه گیرشدیکده گوره‌جکسیز یازدیقلاروز چوق طبیعی وچوق گوزل اولا جاقدر. سیز ایندی کتابی دوشونوب عادت اوزره کلمه‌لرین حقیقی معناسینی تمامیله آنلامادان یازیرسوز اونا گوره جمله‌لروز غیر طبیعی و ساخته نظره گلر فارس ادبیاتندا مهارتی اولانلار یازدیقلاروزی گورن کیمی آنلار که فارس دگلسیز و طوطیواری عبارت پردازلیق ایله ایشی باشدن ساقلما چالیشماسیز آذربایجان دیلنده یازماغا باشلاسوز بونقصان چوق تیز برزمانده رفع اولوب گیدر و یازیلاروز درین معنالره مالك اولار

بیز گله‌جك نمره‌لریمزده بو باره‌ده بنه‌ده بحث ایده‌جگز ب

برای ملتهای آسیب‌دیده

رادیو آنکارا ـ دولت آمریکا تصمیم گرفته است برای دولتهای آسیب دیده که در طی جنك دارو ندار خود را از دست داده‌اند در حدود ۳۰۰ ملیون دولار کمك نماید

در کمیسیون مشورتی

رادیو آنکارا ـ در کمیسیون مشورتی واشنگتن باموافقت اعضای آن نماینده هندوستان هم شرکت کرده است

نماینده‌گان جدید فرانسه چکاره‌اند

رادیو پاریز اول ـ ارقام قابل توجهی راجع بحرف و شغلهای نماینده‌گان جدید فرانسه بشرح ذیل یافته‌است :

۶۴ نفر از نماینده‌گان منتخب و کیل دادگستری بوده‌اند.

۵۲	نفر	پروفسور اعم از استاد یا معلم
۵۲	نفر	روزنامه نویس
۳۵	«	مستخدم دولت
۲۷	«	کارگر
۱۷	«	مهندس
۱۰	«	تاجر
۵	«	داروساز
۵	«	افسر
۳	«	مقاطعه کار
۴	«	متخصص ایلکتریسته
۲	«	کشاورز
۲	«	اخترمیه
۱۹	«	پزشك
۱	«	معمار
۱	«	دیپلمات
۱۹	«	نامعلوم

اتلی به آمریکا خواهد رفت

رادیو تهران ـ اتلی نخست وزیر انگلستان قبل از عید نوئل تا سه هفته به آمریکا خواهد رفت.

آزادلیق یولوندا

ناپلئون فلورانس شهرینی فتح ایتدیکدان صونرا خلقین محبتنی جلب ایتمکدن اوتری بوتون شهرده اعلان ایتدیکی فرانسه سربازلاریندان کیمسه زیان و اجحاف گوره‌سه مستقیما بیم اوزیمه مراجعه ایتسین. خلق چوخ سووینجی ایله بو اعلانی قارشیلادیلار اونین شهرنی بتون کندلرده بایلدی نتیجه‌ده بر کندلی دورت‌تویوق ایلنده شهره دوغرو حرکت ایتدی شهر بنی دروازه سیندن داخل اولدوغی زمان برفرانسوی سربازینه‌راست گلدی سرباز زورایله تویوقلاری کندلیدن آلوب اونی یولا سالدی کندلی غیظ ایله یکسر ناپلئونین قصرینه گلوب سربازین اجحافندان شکایت ایتدی. سربازی احضار ایتدیکدان‌سونرا کندلی نین سوزینین دوزگون اولماسی‌هامیه معلوم اولدی ناپلئون سربازدان احجا قنین علتنی سورشدی سرباز «اونین علتنی قولاغیزا سویلیه جگم» دیه جواب ویردی. صونرا سرباز ناپلئونه دوغرو ایرمه‌لیب دیدی :

اعلیحضرت فرانسه امپراطورلیغی اجداد‌یردان سیزه ارث قالیبدور ؟

ناپلئون ـ خیر. سرباز ـ پس اونی نه جور اله گتیرمیسیز ؟

ناپلئون (شمشیرینه اشاره ایدرك جواب ویردی) بونین واسطه‌سی ایله اونی تصرف ایتمیشم !

سرباز درحال اوز شمشیرینه اشاره ایدرك سویله‌دی. اعلیحضرتا من ایسه بونین واسطه‌سیله کندلی‌نین تویوقلارینی تصرف ایتمشم!

ناپلئون سربازین منطقی سوزینه برجواب تاپا بیلمه‌دی. آلتی ایل محاربه‌دن صونرا دنیانین بیر پاره دولتلرینین وضع سیاسیسی ناپلئون ایله سربازین دانشدلارینا بنزیر. گوروبور کیمسه سانفرانسیسکودا وضع پولان منشورلارا وسایر بین‌الخلق قرارلار رینه اهمیت قائل دگلدر هر کس اوز زورینه متکی اولوب او رنادا عاجز دولتلرین ایاق آلتندا قالماسیندان باشقا بیرفکر یوخدور.

بیر ایل دور یونان خلقی آیلا تثبیك منشورینین موجبنجه اوز ایستد یکی حکومته صاحب دگل‌بنده دیکتا تورلیق و آزادی کشلیق اورادا نام معناسیله حکمراندور پولیسلر آزاد یخواهلاری تولدورمکدن : تبعیدن اذیت ویرمکدن خوددارلیق ایشمیورلر یونان ملتنی دورت ایل آزادلیق اوغروندا قانلی مبارزه‌لردن‌سونرا بنده استبداد چنگینده اسیر قالمشلار. آرژانتین دولتی ایسه بازیلر فعالیتی نتیجه‌سینده برساعت استطراقدان‌و کدردن اوزینی نجات ویره‌بیلمیور. هر گون برسانحه هرساعت بوشوم‌واقعه قارشیسندا امانت و مبهوت دایانماریق حیاتیندان مایوس اولور. چین دولتی ایسه اون ایکی ایل محاربه‌دن سونرا بنده آزادلیغه نائل اولمایوب اوقدر قربانلاری هدر ویر مالینه تاسفلر ایدیر. اسپانیا دولتی جمهوری خواهلری وسایر آزادیخواه طبقه‌لری اعدامه محکوم ایدریق بریر شهانلی عضولری اورتادان قالدیریر سوئد دولتینده بنی‌دن نازیلر فعالیته باشلیوب دولت طرفندن اولاردان ممانعت اولمیور حقیقتده ایسه دنیانین بویوك قسمینده آزادلیغدان پالتیز قوری بیر « آده » قالمشدر ب۱

ملکه هلند به انگلستان خواهد رفت

رادیو تهران ـ هفته آینده ملکه هلند برای انجام کارهای خصوصی خود و خداحافظی کردن از خانواده سلطنتی انگلیس بلندن خواهد رفت

ا. ذاکر

عاشق حریتم

گوزل من عاشق حریتم چوق افتخاریم وار
منیم آزادلیك تك قلبیده ایستکلی باریم وار
منه لازم دگیل چشم سیه نه ساق آبرولسر
منیم اوز قلبیمون محبوبه سیندن تاجداریم وار
منه گوستره‌نه دنیاده عزیزیم حسن زیبانی
وطن اولادینی گوستر اولاردان انتظاریم وار
بو قدری سویلمه تعریفله عیب زنخدانسی
منه زحمتکشی گوستر اولاردان چوخ نگاریم وار
سنی بولدان چیخارتمیش ماهرولر غنچه‌وش لبلر
ویریلمام من او شیاده حقیقت پیر شعاریم وار
وطن مسلکی منه جنت وطن اولادی معشوقم
اولارلان اگلشنده گورنیجه‌خوش روزگاریم وار
منه ویرمه نشان شهلا گوزی زلف چلیپانی
اولاردان احتیاجیم‌یوخ منیم اوزگه هواریم وار
نه‌سندن من بهشت آلمام نه‌کیم سندس استبرق
منیم بوردا توخونموش مال زریم پشم داریم وار
گلر وصلون زمانی گردوغبار انوار حریت
سنه ثابت اولار اوندا منیم صبح نهاریم وار
وطن ملکسی اولار آباد مثال جنت اعلا
گوررسن کوللر آچمیش هرطرفده لاله‌زاریم وار
وطنده چشمه‌لر آبی منیم چون آب گوسردور
بوملك آذرستان ایچره حوض آب داریم وار
یقین ایت زاهدا ذاکر اولوب مجنون حریت
مرامیندن قایدماز قوله‌ده گر اعتباریم وار

ملی مختاریت تجزیه و یا الحاق دیمك دگلدر

www.iran-archive.com

AZOH

سران سه دولت در آمریکا ملاقات خواهند کرد

رادیو تهران - پس از رفتن اتلی نخست وزیر انگلستان به آمریکا ممکن است انجمن سه دولت در واشنگتن تشکیل یابد.

دختر ژنرال دیتمار بازداشت شد

برلین - دختر ژنرال دیتمار مفسر نظامی رادیو برلین دیروز از طرف مدعی‌العموم بازداشت گردید

کنگره مهندسین رومانی

بوخارست - مهندسین رومانی در کنگره خود قطعنامه‌ای صادر و در طی آن متذکر شده‌اند که باید در راه احیا و برپا کردن اقتصادیات کشور دولت قدمهای سریع بردارد و نیز پیشنهاد نماینده یوگسلاوی را دائر به دائمی بودن کنگره با اکثریت آراء تصویب کردند.

اتحادیه کارگران مکزیک

رادیو باکو - اتحادیه کارگران مکزیک بر علیه حکومت فارل و بیرون در آرژانتین اعلامیه صادر و طی آن اشعار داشته‌اند که فعلا وضع آرژانتین خیلی وخیم است و ملت فدای اغراض فارل و بیرون گردیده‌اند.

ورود نمایندگان شوروی بلندن

رادیو باکو - نمایندگان جوانان شوروی در ۲۸ اکتبر تحت ریاست رفیق میخائیلوف بلندن وارد شدند موقع ورود سفیر کبیر شوروی در لندن و هیئت نمایندگان مقدماتی کنگره جوانان از آنها استقبال کردند.

محاکمه نخست وزیر مجارستان

رادیو باکو - باروشی نخست وزیر سابق مجارستان که باتهام همکاری با نازیها دستگیر شده در سالون دانشسرای مقدماتی بودابست برای محاکمه احضار و متن دادنامه را برایش قرائت کردند باروشی متهم است که بدون اجازه پارلمان مجارستان به دولت اتحاد جماهیر شوروی اعلان جنگ داده است

اعتصاب در فلیپین

مانیلا - در مانیلا پایتخت جزایر فلیپین کارگران همگی اعتصاب کرده‌اند بطوریکه در نتیجه اعتصاب ایشان آمد و شد قطارهای راه آهن بین مانیلا و سایر شهرها قطع گردیده است علت اعتصاب کارگران این است که دستمزدشان کم است.

تصویب لایحه ملی کردن بانک انگلستان

رادیو تهران - دیروز در مجلس عوام لایحه ملی کردن بانک انگلستان با اکثریت آراء تصویب گردید.

شهر کنفرانسینن برنجی جلسه‌سی

سه‌شنبه گونی آبان آیینین ۷ - سنده سحر ساعت ۸ ده آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن تبریز شهر کنفرانسینن برنجی جلسه‌سی فرقه‌نین مرکزی کمیته بناسیندا تشکیل تاپدی.

کنفرانسده شهرین عموم حوزه‌لرینی نماینده‌لری اشتراک ایتمشدیلر. ابتدا آقای شبستری کنفرانسی آچیق اعلان ایدیب سونرا آقای پیشه‌وری فرقه‌نین مرامنامه‌سی اطرافندا مفصل صحبت ایتدیلر. آقای پیشه‌ورینن نطقی دفعه‌لرله حاضرینین ابراز احساساتی ایله استقبال اولوندی.

باقللرین نطقلرینی گلن نمره‌میزده درج ایده‌جیك.

خبر شهری

جمع آوری اعانه به آسیب دیدگان قزوین

از قراریکه اطلاع حاصل شده در اتاق بازرگانی توسط علما و بازرگانان و اصناف و سایر طبقات با شرکت نمایندگان فرقه دموکرات آذربایجان آقایان رفیعی و شبستری جلسات مرکزی و شعبات جمع آوری اعانه به آسیب دیدگان قزوین مرتبا تشکیل یافته فعالیت میبرداز ند برای وجوه اعانه دفتر مخصوصی ترتیب داده و آقای کلکته چی را هم صندوقدار انتخاب نموده‌اند وجوه جمع آوری شده توسط معتمدین آذربایجان مستقیما در قزوین به آسیب دیدگان پرداخت خواهد شد تا در مصرف آن سوء استفاده نشود. از عموم طبقات آذربایجان که در این قبیل مواقع ابراز جوانمردی می فرمایند دعوت می‌شود که از پرداخت اعانه در این موقع باریك که حیات برادران قزوینی ما درخطر است مضایقه نفرمایند.

در داخله کشور

زلزله در گرمسار

طبق اظهار رادیو تهران شب ۷ آبانماه نصف شب در گرمسار زلزله شدیدی رخ داده ولی خسارت وارد نیاورده است

انتقال وزارت دادگستری به کاخ جدید

چون کاخ جدید البنای وزارت دادگستری تمام شده است اینك دستور داده شده که یکقسمت از ادارات آن وزارت به کاخ جدید انتقال یابند

در کنفرانس بین‌المللی جوانان

لندن - در کنفرانس بین‌المللی جوانان در اطراف چهار ماده ذیل رای اخذ گردیده است.

۱- ایجاد اوضاع مساعد برتمام جوانان جهان بدون اینکه مذهب نژاد ورنك وزبان وملیت ایشان را در نظر گرفته شود

۲- حفظ دائمی صلح و سلامتی در جهان

۳- تولید اتحاد قوی در بین تمام جوانان جهان

۴- مبارزه شدید بر علیه قتل و غارت وجنك خونریزی

آرمان جوانان را در این جمله خلاصه کرده‌اند «پیوسته متحد و آماده باشیم تا بسوی موفقیت پیش برویم»

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند.

آگهی

مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سهامی بلورسازی تبریز روز جمعه هیجدهم آبان ماه ۱۳۲۴ ساعت دو بعد از ظهر جهت حریق کارخانه در کارخانه شرکت واقعه در بخش چهار جنب میدان کاه تشکیل خواهد شد از دارندگان سهام یا نماینده قانونی آنها دعوت و لزوماً متذکر میشود تا هفدهم آبان ماه ۱۳۲۴ اوراق سهام خودشانرا بدفتر شرکت واقعه درسرای گرجیها ارائه داده و برگ ورودیه تحصیل فرمایند.

دستور جلسه

۱- انحلال شرکت

۲- ابقاء شرکت و طرز اداره آن

۳- انتخاب هیئت تصفیه در صورت انحلال

مدیر عامل شرکت سهامی بلورسازی تبریز - محمد دیهیم

آگهی

شماره ۱۷۱۶۱/۴۰ — ۲۴-۸-۷

اداره غله حمل در حدود ۲۳۹ تن جو را از انبار غله مهربان واقع در بلوك آلان براغوش بسنان آباد بدون فروش لاستیك باشرایط مندرجه در آگهی شماره ۱۷۱۵۹/۴۰ بمناقصه میگذارد.

میزان سپرده ۴۷۸۰ ریال تاریخ تسلیم پیشنهاد آخر وقت اداری ۱۹ آبان قرائت پیشنهاد بیستم آبان به پیشنهادهای فاقد سپرده باشد پس از انقضای مدت ترتیب اثر داده نخواهد شد مزایده حضوری بعمل نخواهد آمد.

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

مقدمه

-۱-

« ای آذربایجان لایموت سرت را بلند دار و
« زنده و پاینده باش ..... »

(شیخ محمد خیابانی)

خیال نداشتم نوشته‌های فاقد اساس علمی و سرتاپا افتراهای ننگین پاره‌ای از روزنامه‌های مرکز و عده‌ای از نویسندگانی که کوس رسوائیشان بر سر هر کوی و برزن نواخته‌شده و گذشته تیره و نالایقشان برهمه روشن است، چیزی بنویسم. اینان در گردابی از موهومات غوطه‌ورند و سر تاسر محیط فکرشان را دیواری از جهل و تعصب فرا گرفته که آنهارا از درك ومشاهده حقایق و واقعیات باز میدارد. سم سیاست‌های شوم استعماری چنان در عروق آنان مؤثر افتاده که آنها را از تشخیص راه حقیقی نجات و آزادی باز میدارد.

با هر پست مقداری از این اوراق سیاه که هدف ومنظوری جز تحریك و اغوای افکار عامه و کمك بادامه و توسعه سیاست های شوم استعماری ندارند، بدست ما میرسد. محتویات غرض آلود این ورق پاره‌ها و گستاخیهائی که بعضی از نویسندگان معلوم‌الحال مرکز نسبت بافکار عمومی آذربایجان روا میدارند در آذربایجان هرخواننده عادی را دچار بهت مینماید. در اینجا مردم بعقل گرداین عروسك‌ها و آلت‌های بی‌اراده سیاست های استعماری می خندند و آنها را با تمسخر خونسردانه‌ای تلقی مینمایند...

ما از تهران انتظاری هم جز این نداریم. اهانتهائی که از طرف روزنامه‌های مرکز بجامعه وملت وافکار عمومی آذربایجان وارد میاید تازگی ندارد.

این سیاست تغییر ناپذیر و دائمی تهران نسبت به آذربایجان در دوره‌های مختلف بطریق گوناگون تعقیب شده وبرحسب مقتضیات هردوره برنگهای مختلف جلوه‌گری نموده است زمانی باکشتن و از بین بردن مجاهدین وفرزندان غیور آذربایجان قهرمان انقلاب مشروطیت، موقعی با تحقیر آداب و رسوم و خفه کردن زبان ملت آذربایجان، دوره‌ای باپیش بردن و اجرای سیاست اختناق، قلدری و ترور افکار در پی اجرای این منظور بوده‌اند حالا هم بطریقی که حکومت مرکزی تهران عمل می کند وراهیکه دلالان سیاستهای استعماری نشان میدهند و روزنامه‌های مرکز هم بعضی‌ها دانسته وبطور عمد و برخی ندانسته وبلااراده باین نقشه‌های شوم کمك می کنند، در صدد پیش بردن و اجرای این مقاصدند.

ما حوصله جواب دادن باین یاوه سرائی‌ها را نداریم و وقت خود را که در راه آزادی ملت آذربایجان و استقرار یك دموکراسی حقیقی برای نجات مردم ستمدیده این سامان بکار می‌بریم، گرانبهاتر از آن میدانیم که باین ترهات پاسخ بدهیم. زیرا این نوشته‌ها صرفاً فاقد پایه و اساس علمی است و چیزیکه فاقد اساس علمی شد قابل جواب و بحث نمی تواند باشد.

جای بسی تاسف است که از میان کسانیکه قلم بدست گرفته و هرچه بفکر نارسایشان رسیده در باره وقایع اخیر آذربایجان نوشته‌اند، کسی را نمی بینیم که در این باره کمی زحمت مطالعه و تحقیق بخود بدهد و ازروی عدم تعصب وبانظری صائب حقایق تاریخی و تحولات احتراز ناپذیر طبیعی ملت های زنده را مورد بحث قرار دهد.

مشتی ماجراجو بدون پروا برعلیه زبان وفرهنك وادبیات ملت آذربایجان قلمفرسائی میکنند وباکمال وقاحت هزاران اهانت ناشایست نسبت بزبان و آداب و رسوم ما وارد میاورند ما را ملتی بدون تاریخ قلمداد مینمایند. ملت ما را تحقیر می کنند. ما را فاقد مدنیت معرفی می‌نمایند. ما را مخالف قانون اساسی میشمارند.

حقیقی دموکراتلیق فقط محلی وملی مختاریت واسیله‌سیله ممکن اولا بیلر

www.iran-archive.com

شماره ۴۳ ایکنجی دوره

AZOH

۵ شنبه ۱۰ آبان ۱۳۲۴

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

حوزه‌لر فرقه‌نین اساسی‌در

برنجی شهر کنفرانسینین گوستردی‌گی شهرده حوزه‌لره توجه ایدیلمه‌سینین نتیجه‌ده فرقه‌نین تشکیلاتینه سلیق وحوده گلدیشدور. بو کنفرانسینین بویوك خدماتیندن‌دیر هیچ‌وقت عیب و نقصان اوزه‌سی دیوب یازمقدن قورخمالی‌دیر. گلیك نقصانینی اورتادان آپاروب بو وابرادلرینی اوز عضولرینین گیرلیسی برتشکیلات یاشاماز و هدفه یتشمگه موفق اولا بیلمز.

کنفرانس بو ساحه‌ده دموکراتلارده یاراشان بردیل ایله شهر تشکیلاتلارینین رهبرلیگینی تقیدایدوب چوق شدلی بر صورتده بو نقصانلاردان قاچماغا سعی مرکزی کمیته و شهر تشکیلاته تاپشردی.

کنفرانس تام معناسی ایله شهر حوزه‌لرینین ایچ اوزینی آچوب میدانه قویدی خوش یولدا وظاهری یاخشی گوستر مگین خطرلی اولدیغی بو واسطه‌ایله یدانه چیخدی.

ایمدی بیز اوز ایشیمیزین ضعیف طرفلرینی آنلامالی‌یق و اونلارین قوتلنمه‌سینین چاره‌لرینی آختاروب تاپمغه موفق اولاق اوناگوره اونی چوق سرعتله اصلاح ایدوب تشکیلاتیمیزی کلی کنفرانسدان منتظر و جاملی بورحالسا ایله‌جیز.

حوزه‌لرده فعالیت گوستروب مستقیم خلق ایله تماس‌ده اولان فرقه عضولری اوز تجربه‌لرینه داییانقله‌یزه اولدیقجه قیمتلی بولنلار گوستروب اوزلرینین ساده ولی درین معنالی سوزلری ایله گوزلریمیزی آچدیلار حقیقتی اولدیغی کیمی میدانه چیخاروب بر گئیش معلومات ایله سلاحلاندیردیلار.

بیزه ساده عضولرین اوز گونده‌لیك فعالیتلری حقیقده ویردیکلری معلومات بویوك فیلسوفلر و بو کیمی اوادلی استادلرین قالین کتابلریندن داها قیمتلی وداها دگرلی اولدی.

عقل و تجربه‌لی فرقه عضولری بو معلوماتدن جیدی صورتده استفاده ایتمه‌لی‌دیرلر.

برنجی کنفرانس واسطه‌سیله شهر تشکیلاتینین باشی‌نی قویولمیش اولدی بو کنفرانسده حزب توده ایران تشکیلاتی تمامله فرقه‌یه ملحق اولمقله بوتون آزادیخواه قوه‌لره رهبرلیك ایتمك و بویوك مقصده یتشمك ایچون واحد بر تشکیلات وجوده گلمکله باشیزلیقه وتکلیفسیزلیکه آخر قویولدی.

بو جهتدن‌ده شهر کنفرانسینین قیمتی چوق بویوك در کنفرانسین انتخاب ایدیلگی تازه کمیته گیچه‌یش موقتی کمیته‌نین اشتباهلریندن عبرت آلوب حوزه‌لریمیزه آرتیق درجه‌ده دقت ایتمه‌لی‌در.

حوزه‌سیز کمیته فوشونسیز ژنراله بنزه‌ر. فوشونسیز برژنرال تك باشینه محاربه‌نی قازانمغه موفق اولا بیلرمه

چکوسلاواکی کارخانه‌لرینی ملی اولماسی

برلین ـ دکتر بنش چکوسلاواکی کارخانه‌لرینی ملی اولماق فرمانی دونن امضاء ایتدی.

انگلستانین بانکلارینی ملی اولماسی حقینده

باکو رادیوسی. انگلستان بانکلارینی ملی اولماق لایحه‌سینی عوام مجلسینده ۶۴۸ موافق رای ایله‌قبول اولنمشدر بو لایحه‌یه ۱۵۳ نفر مخالف رای ویرمشدر

ایله‌ده حوزه‌لری غیرمنظم و عضولری غیرمتشکل اولان سیاسی بر فرقه اوز مبارزه‌سینده ایله‌یلر موفقیتلر قازانسین.

تازه کمیته اوزینی آلدانمق نقصانلاری اورتوب یاسدیرمق کیمی خطرلی ایشدن دائماً پرهیز ایتملی‌در ایش نه‌قدر یاخشی اولورسه نقصانسیز اولماز. اوناگوره مسئول ایشچی دائماً گرك نقصانلار ایله مبارزه‌یه حاضر و آماده اولسین.

نقصاندن قورخمالی نقصانی رفع ایتمکه چالیشماق قورخولی‌در. نقصان همیشه اولاجاقدر اونسیز اجتماعی ایش اولماز لیکن اونی رفع ایتمك اوندان عبرت آلماق اونین تکرارینه یول ویرمه‌مك ایشین اساسی شرطلریندندر.

کنفرانسیمز اثبات ایتدی که فرقه‌نین ارکانینی تشکیل ایدن علاقه‌مند عضولر بو مسئله‌نی چوق گوزل بر صورتده دوشونورلر.

اوناگوره شهر تشکیلاتیمیزین تاریخنده کنفرانس قورتارمقله تازه بردور باشلانیر. بو دوری بیز جرئتله موفقیت دوری آدلاندیرا بیلریك. پ

اتحاد لازمدر

شرق متفکرلریندن ویازیچیلار بندان بریسی ایران حقنده بر جمله سویله‌مشدی که موهن اولسادا بنه‌ده درین معنایه مالکدر. او دیر:

« ایرانلی حوادث روزگاردان او قدر سیلی بیب که اوزی دالیه جونوب قاباغندا اولان قویونی گوره بیلمز » حقیقتده‌ایسه اونین بوسوزی چوخ دوز گوندور. بیز همیشه اوز گئجه‌گیمیزی اونودوب کچه‌جگیمیزی خاطرلاریق ویالنیز بونا افتخار ایدیریك که میراکرار شاه‌اسماعیل. نادرشاه. شاه‌عباس وبونلار کیمی داهی سرکرده‌لرین اولادیك. حالبوکه فارسلار دیمیشکن:

گیرم پدر تو بود فاضل
ازفضل پدر تورا چه‌حاصل؟

بو افتخار معناده بزیم ایچون وهن‌در وبو افتخار واسطه‌سیله نادرشاه وشاه عباس وسیراگرارین روحنی جریحه‌دار ایدوب اونلاری اوز آرقاداشلاری ناپلئون ـ سزار ـ ریشارد کورلیون ـ کوتوزوف کیمی بویوك شخصیتلرین برابرینده سرافکنده ایدیر. ناپلئونا فخر ایله‌ین قوم بوگون شهامتله اوز لرینی نازیلرین اسارتندن نجات ویریب بنده امپراطورلیقلارینی تجدید ایدیرلر سزاره افتخار ایدن ملت موسولینی کمی خائن عنصرلری شجاعتله اوز جراسنا چاتدیریب تازه دان اوزنی بویوك دولتلر سیراسنا داخل ایتمگه تلاش ایدیرلر ریشارد کورلیونا مباهات ایدن خلق بتون دنیایه سیادت ایتمك فکرینده‌در کوتوزوفین اولادی تك تك اونین تاپشیردیغی تویراقی حفظ ایتمگه اوزلرین شهامتله قربان ایدیرلر ونتیجه‌ده هیتلر آلمانیاسی کیمی مقتدر

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

جوانلار کنفرانسینین تشکیلی

لندن ـ اکتبرین ۲۹ ـ نده جوانلار کنفرانسینین برنجی جلسه‌سی لندن‌ده افتتاح اولوب ۵ مین نفردن متجاوز متشکل بیر متینك ویرمشدر. بو میتینگده انگلستانین تجارت وزیری جخش ایده‌رك کنفرانسی تبریك ائمیشدر کنفرانسین آجیلشین انگلستان امپراطوری ـ مستر ترومن ـ مستر اتلی ـ مستر بوین تلگراف واسطه‌سیله تبریك ائمیشلر.

آقای پیشه‌ورینین نطقی

دونن تبریزده کنفرانسینین برنجی جلسه‌سینده آقای پیشه‌وری آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرامنامه‌سنه‌دائر اطرافلی دانیشاراق سویله‌مشدیلر: « کنگره‌نین تاپشیردیغی گوره ایالتی و ولایتی انجمنلرینی آچماق بیزیم‌ان مهم وظیفه‌لریمیزدندر. بونا گوره کنفرانسدا حاضر اولان فرقه نماینده‌لرینین بو قسمنده هرگونه پیشنهادات وسئوالاری وارسا سویله‌مگه حقلیدرلر بیز بو کنفرانسین انجمن ایالتی و ولایتی حقنده توتولان تصمیمنی مرکزی کمیته‌یه گزارش ویریب اونین نظریه‌سی ایله حیاته کچیرده‌جیك. انجمن ایالتی و ولایتی قانون اساسی موجنجه همان قانونکه مرکزی حکومت اونا اتکاء ایدیبدور بیزیم قانونی حقمیزدر و کیمسه اونین قاباغینی آلسا قانون اساسیه نسبت خائن سایلاجاقدر. بو قسم شخصلرین علیهنه مبارزه آپارماق عموم ایرانلیلارین وظیفه‌سیدر.

بیزیم بو قانونی تقاضامیزا تهرانین ساتقین روزنامه‌لری مین‌جوره بهتان آتماغاجان آتیرلار و ایله تبلیغ ایدیللر که گویا بووسیله ایله تجزیه فکرینده‌یك. لکن اونلار بیلمیللرلر که انجمن ایالتی بامختاریت داخلی تجزیه‌دیمك دگلدر بیز ابدی اولاراق بوفکرده دگلیك و ایرانین هر بر ایالتی‌ده انجمن ایالتی تشکیل ویرمگه حقلیدر تهران بیزه ایراد ایدیر که نیه آذربایجان بو قسمنده قاباغا دوغوبدور بو سئوالین کودکانه اولماقی هامیه معلومدر بیز فقط اونلارا دییریك اگر آتانین براوغلی تنبل واو بری اوغلی زیرك اولسا آیا گرك زیرك اوغول بو علته که او بری قارداشی تنبلدور اوز زیر کلیگندان ال گوتوره؟» سونرا آقای پیشه‌وری مفصل صورتده انجمن ایالتی و ولایتینین تاسیسنی منافیمندن دانیشاریق نطقنه بیله دوام ویردی: « انجمن ایالتی و ولایتی تعجیلی صورتده انتخاب وتشکیل اولدوقدان صونرا بیز مجلس شورایه اوز وکیل لریمیزی سئچه‌جیك اکثریت وکیللر نین خائنانه اقدامی بیزی اوز قانون اساسیمیزی حفظ ایتمکدن منع ایده بیلمز مشروطیت قانوندا نتیجه‌که انجمن ایالتی وولایتی تعطیل بردار دگلدر. قانونی وضع ایدنلر بوقسمنده بقدری دقیق اولموشلارکه عمری قورتاران مجلس تعطیل اولدیغی گونین آرخاسی گون گرك تازه مجلس افتتاح اولا اونلارگه مشروطیتی تعطیل ایتمك فکرینده‌درلر وطنه ـ ملته نسبت خائندرلر. ملت اوزی اوز قانون اساسینی حفظ ایتمگه مجبورقالیب و بونا گوره ده بیز اوز پارلمان وکیللر یمیزی سئچه‌جیك. قوی تهران اونلاری قبول ایتمسین و بیرده مرامنامه موجنجه وکیللریمیزین تعدادی گرك اهالینین آز چوقلقی ایله متناسب اولسون بو قسمنده آذربایجان حقنده کجن دوره لرده احجاف ایدیلدیر بیر قوسمیزین تناسبیله گرك ۴۰ نفردن زیاده وکیل انتخاب ایدمك وبئله‌ده ایده‌جیك.»

بو موقع حاضرلندن بیر نفر تهراندا آذربایجان روزنامه‌سینین انتشاریندان مانع اولماق حقنده ایضاحات ویردی تیجه‌ده آقای پیشه‌وری بئله جواب ویردی: «تهران حکومتی آزادیخواه روزنامه‌لری باقلاریقدان سونرا مرتجع ـ قین روزنامه بازا نلاراحتی کومك ایتمکدن خوددارلیق ائتمیر بو واسطه ایله تهران خلقمیزین و جوانلارین فکرینی زهرله مك فکرینده در بیز ملیتین بیر جوخ قسمتنین بوبارده‌ده اولان مراجعتلرینی که تهرانین اقداماتنین قاباغیندا تهران روزنامه‌لری بورادا تحریم اولسون مرکزی کمیته‌یه گزارش ویره جك آقالار بیلمه‌لیدرلر که ایران ملتی عمومیتله احجافات وتعدیات علیهنه قیام

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

برزیل‌ده

ریودوژنرو ـ برزیل شورشچیلری پایتختی مسلح قوه‌لری ایله تصرف ایدوب رئیس جمهور استعفاء ویرمگه ناچار مشدر. رئیس جمهور قانون موجبنجه اوز مقامنی باش مدعی العمومه انتقال ویرمشدر.

سووه‌ت جوانلارینین نماینده‌لری یوگسلاویادا

باکو رادیوسی ـ سووه‌ت جوانلارینین نماینده‌لری قره‌باغ ده توقف ایدریك برلی جوانلار طرفندن طنطنه‌لی صورتده استقبال اولنمشلار

در چین زد وخورد ادامه دارد

رادیو تهران ـ تصادمات نیروهای دولتی چین و کمونیستها همچنان ادامه دارد مخصوصا اختلافات در ایالت شانتون خیلی زیاد و محسوس است

محاکمه جنایتکاران جنك نزدیك است

لندن ـ در ۲۰ نوامبر محاکمه جنایتکاران نازی شروع خواهد شد این محاکمه ازوقایع تاریخی جهان بشمار خواهد رفت.

www.iran-archive.com

آقا میر منصور

تبریزلی نقاش میرمك

اینجه صنعتین اجتماعی حیاتداکی اهمیتندن چوخ دانشماق اولار. عالملر اینجه صنعتین بشر ذوقین نشو و نماسنداکی رولونی تحسینه لایق بیر وارادیجاق اولدیغنی تصدیق ایدیرلر. ایچون، دیمشلر: آیدندر که بوشونما تعلیم و تربیه، علم و معرفت ساحسنده ترقی ایتمش وجاوه ایتمشدر. مشاهده ایدیلدیکه گوره اینجه صنعت مهارتی اکثریله فطری اولور یعنی تحصیل و چالشماقلا برابر استعداده باغلیدر.

بوردان بیله نتیجه چیخارماق اولار که استعداد و لیاقت صاحبی اولماق دانیدر. وصنعت عالمنده حالیتلارلا بوبوك امك صرف ایتدیکدن سونرا حقیقی صنعتکار اولا بیلرلر، اسعدادلی اولان شخصلر توز قارداشلارندان داها کیچك اولدوغی ایچون اونی میرمك یعنی کیچیك میری دییه چاغرمشلار. آتشگده‌لرین بریندە یازیلمشدر که، اوبوکسك مقامه مالك نقاش ومهارتلی شاعر اولمشدر. اونین ده گرلی اثرلریندن بیری‌ده حضرت رسولین معراج نامه‌سیدر. استادین خوش خط یازمقدا دامهارتی وارمش. شاعر شهیر جامی نین:

دوهفته شد که ندیدیم مه‌دوهفته خودرا
کجاروم، که گویم غم نهفته خودرا

مطلعلی شعرینه جواب اولاراق آقا میرمك یازمشدر:

بباغ رفتم و دیدم گل شکفته خودرا
شنیدم از گل و بلبل غم نهفته خودرا

آقامیرك ایله معاصر اولان آتشگده مؤلفی یازیر: من اونا دیدیم سیز توز غمینیزی گل ایله بلبلین هرایکیسندنمی ایشیتدینیز، یا بلبلدن؟

رسام بیله جواب ویردی: من باغا گیدرك گلین آچیلدیغنی گوردوم اونلارین دیلیله اظهار ایدیلان درد دلری یمی ایشیتدیم.

«نامه‌خط وخطاطان»دا یازیلمشدر که: میرمك تبریزی، شکل چکمکده و کتبه یازماقدا مثلسیز اوستاد او لمشدر. او دولت کتابخانه سنین مدیری و شاه طهماسبین یاخین آداملار یندان ایدی هرات شهرینین چوخ او طاقلاری میره کین ایشلریله‌بزه‌نمشدر. انگلیس مجله‌لریندن بیری یازیر که، بزاددان سونرا میدانه گلن و تبریزده شاه طهماسب ایچون خدمت ایدن نقاشلار دسته‌سیدن اولوب یئی‌یارلاق اسلوب گوسترنلردن ان مشهوری آقا میر کدر. «حبیب السیر» تاریخنده یازیلیر که: میرمك رسم صنعتنین مثلسیز نقاشلاریندان بیری ایدی. هرات شهرینین چوخ ایولری، کتابلاری اونین خطی‌ایله بزنمشدر. آقامیرك، محمدخان شیبانی‌خراسانی دوندیغی زمان یعنی ۹۰۱ ایل‌یوندان قاباق وفات ایتمشدر.

نوروز

شیخ محمد خیابانی

آذربایجانین گورکملی سیمالریندن بریسیده مرحوم شیخ محمدخیابانی در که بو گونلر تهران روزنامه‌لری اونین‌سوزلریندن و آذربایجان خلقنده اولان درین تاثیرندن استفاده ایتمك فکریندە درلر.

گمان‌ایله میورم آذربایجاندا بیر نفر شیخ محمد خیابانی نی تانیمیا و یا اونسون افکار و روش سیاسی سندن مطلع اولمیا.

من اوز نوبمده شیخین سیاسی افکارینه مدیونم ویوناگوره‌ده همیشه اونا نسبت قلبیمده بویوك بیر محبت بسله‌رم.

شیخ محمد خیابانی حاجی عبدالحمید تاجر حامه‌نین اوغلیدر ۱۲۹۷ ده حامنه قصبه سینده آنادان اولمشدر

شیخین آناسی اوتوز ایل چلر سبورغ دا تجارت ایدریك شیخیده تبریز ده مقدماتی تحصیلاتنی قور تاردیقدان سونرا اورایا دعوت ایتمیشدر.

شیخ محمد بیر مدت روسیه‌ده آناسنین تجارتخانه‌سینده قالیب تجارت شغلی‌ایله مشغول اولمشدر

شیخین روسیه ده قالماقی‌چوخ دوام ایلمیوب نه ده تبریزه قاتمیش و اورادا حجةالاسلام محضرلرینده علوم دینی و اخلاق اکتسابنه صرف وقت ایتمیشدی.

مرحوم شیخ محمد خیابانی نجوم فقه، اصول هیئت حساب و اخلاقیات علملرینده گنیش معلومانه مالك اولاراق اوچ دورت ایل تبریز ده خیابان محله سینده واقع اولان کریم خان مسجدینده پیشنماز لیق (امام جماعت) ایتمیشدر.

شیخین سیاسی زندگانلیغی ۱۳۲۴ نجی ایلدن اعتباراً باشلانیر بو ایل محمد علی میرزا نین سربازلاری تبریزشهرینی محاصره ایدوب اهالینی آذوقه و سو حیثیندن مضیقه یه سالمیشدیلار. تبریز اهالیسی شجاعتله ارتجاعه قارشی مبارزه‌یه گریشیب اسلحه ایله محمدعلی میرزانین سربازلارینی شکست ویردیلار، نهایت تبریز مجاهدلرینین غلبه‌سی سایه سینده مشروطیتین اساسی محکمله‌شدی

ارتجاع علیهنه مجهز اولان‌حاق سربازلاریندان بریسیده مرحوم‌شیخ محمد خیابانیدی که گوندوزصلح سنگر لرده کشیك ویرمکله و کجه لر انجمن مجلسینده (که اونین فعالیتی سایه سنده قوریلمشدر) اشتراك ایتمکله آزادلیق جبهه سنی قوملندیریردی.

ایکینجی دوره‌نین انتخابات فرمانی صادر اولوب بوتون ایران دا یاییلدی.

آذربایجان نماینده لرینین ایچری سینده شیخ محمد خیابانی دا پارلمانه وکیلی انتخاب اولونوب‌تهرانا دوغرو حرکت ایتدی.

حکیمین مصلحتی

اوچ جوره مقاربتی (زهروی) خسته‌لیك لر وار در. بونلاردان ان بویوگی «سیفلیسدر».

بو خسته‌لیك حرب زمانی صلح زمانینه نسبتاً چوق انکشاف ایدر، مشرق مملکت لرینده بو خسته‌لیك گونی گوندن آرتیر، سببی ایسه شرق ملتلرینین بوقسول ومعنیت دن گیری ده قالماقلاریدر، خسته‌لیك (آتیش) دوره لرینده یعنی علامت لری دری اوزه‌رینده اولدیغی حالده اولدیغجه سرایت‌لی اولور، بو سرایت اساس اعتباریله ایکی واسطه ایله انسانلارا ویریلیر.

بیرنجی - باووللاشما (مقاربت) ایکینجی - میخانیکی (تماس) بوللارله: اوپوشمك، بیر قاپیدان سوب، ایچمك و بوکیمی‌لری... بونلاردان‌علاوه آسه‌تیکه‌نی (عطاف) مراعات ایتمیه‌ن بعضی دیش حکیم لرینین گلیه‌نین و ایشتروشن‌لری (آلت پزشکی) و اله‌ده بعضی سلمانیلرین (دلاکلرین) اولگوچ و قیلیچه‌لری بوکیمی مسری خسته لیك‌لری خسته‌دن ساغلاما پیوند ایله‌مك ایچون جانلی بیرواسطه‌در

سیفلیس لی آنالار معالجه اولونما دیقدا سیفلیس‌لی اوشاقلار دوغما لاری تجربه‌ده آز گورونمیر، سفلیس‌اوچ دوره‌یه بولونورا بیرنجی دوره سیفلیس دوتدیغی گوندن بیرنجی علامت اولاراق (برك بر پارا) چیقان گونه کیمی اولان فاصله در که اورتا حسابله ۲۱ گون دن ۲۴ گونه‌کیمی (نادر حالالار دا اوچ گوندن - بشمیش بش گونه کیمی اوزانار) بو پارا آغری سیز قیرمیزی رنگده (اته بنزر) پارا نین یاووقلیقیندا کی وزلر شیشیرلر و بوکیمی بیر چوق علامتلر... خسته لیك کاملا معالجه اولونمادیقدا معین فاصله لریله بیرنجی دوردن ایکینجی دوره‌یه و ایله‌ده ایکینجی دوره‌دن اوچنجی دوره‌یه کجه بیلر

خسته‌لیگین قاباغینی آلماق‌ایچون بو خسته‌لیگه دوتولان و یا خود همین خسته‌لیك دن آزدا اولسا شبهه‌لی اولانلار تیزلیگله متخصص حکیمه مراجعت ایتمك ایله برابر حکیمین گوستریشلرینه یوزده‌یوز عمل ایله‌مه‌لیدیرلر.

متخصص حکیم دوزگون و دوغرولوقیله معالجه ایتدیکده خسته لیك تمامیله ساغالا بیلر، بوندان علاوه اوز خانیندان سوای باشقا لاریلا باووقلاشانلار اون ایکی[۱۲] ساعت عرضینده اوزلرینی متخصص حکیمه یتوروب طبی مساعدت ایستیلر همیشه مقاربتی خسته لیك لردن تامین‌اولونابیلرلر، وبونودا بیزهمیشه اوز مطبیمیزده هامیه‌توصیه‌ایدیریك.

دکتر مسعود یوسفزاده

پارلماندا شیخ محمدین وثوق الدوله‌نین اولنماتوم خصوصنداکی مدافعه سنی رد ایتمك مناسبتیله سویله نیلان نطقی ایران تاریخنده ایسدی اولاریق قالاجاقدر.

خیابانی بو نطقنده آچیه‌جاق آچیقا مرکزی حکومتین اویدورما سیاسته اعتراض ایدوب ایرانین استقلالینه نسبت هرگونه اولنماتومو هر ناحیه دن اولورسا اولسو مذموم جلوه ایتدیردی.

خیابانی نین بو نطقی او گون ایراندا بویوك اهمیته چاتمیش و نتیجه‌ده حلق ایچریسنده گنیش بیر محبت قازانمشدر.

مرحوم خیابانی مجلس شورای ملی نین وکیل لرینین بوش بوغاز لقیندان و بر خرده قانونی تصویب ایتمکی امروز و فردا ایتمه لریندن چوخ متاثر اولمشدر و بو تاثیری اوز مسلکداشی آقای ..... که بوگون خوشبختانه قید حیاتدا در و ناطق تاریخ دیمك اولار بیله سویله مشدر:

«من استیرم مجلسه گیدنده بیر نچه نفر آذربایجانین مرد اوغول لاریندان همراه آپارام تا هرکس ملتین صلاحنه اولان قانون لاری تصویبنه مخالفت گوستره و یا اوز منافعینی قوروماقدان اوتری اونلارین تصویبین امروز و فردا ایده بومروق زوری ایله اونلاری خلقین منافعینی حفظ ایتمکه مجبور ایدیم.»

حقیقتده‌ایسه اگر شیخین تشخیصی اوزره رفتار اولونا ایران ایدی اولاراق سقالندن و بدبختلیقدان خلاص اولار.

اولتیماتومدان سونرا مجلسین توپا باغلاماق‌مسئله‌سی اورتایا گلمیش و شیخ تهرانین سبزه میداندا حرارتلی برصورتده وثوق‌الدوله و اونین حامیسینین علیهنه دانشمشدر لکن بو مبارزه‌لرله مرتجع قوه‌لرینه غلبه‌چالماقا موفق‌اولمامشدر نتیجه‌ده تهرانی ترك ایدیب اوز عائله سیله برلیکده خراسنا دوغردا حرکت ایتمیشدر.

«دوامی‌وار»

م. طاهر

پرویزین آرزو وسوینجی

-۲-

قزلاردان بیری دوزدر چنار لاب اوره گیمزدن خبر و بر برسن.

- پرویز بس بیزی توز دیلمزده نه اوخوتمورلار؟ توز دیلمز که آساندر.

پرویز دیدی- باجیلاریم بیزی دوغما آنا دیلمزده بو طالملر قویمامیشلار. بیز آنادان اولاندان اندیه‌قدر هر بیرده بو دیلده دانشمیشیق تهرانین ظالم مرتجع خاکملری بیزلری توزلرینه قول اتمك ایچون بیزیم شیرین دیلمزی مکتبلرده قدغن ایتمیشلر.

باجیلار بزیم بویوك تاریخیمز واردر. هرملت‌توز دیلینده و توز آداب رسومی‌ایله دمده بابادان قالما دوغما آنا دیلی ایله صحبت ایتمیش بزیم‌ده خلقمیزین بومی دوغما دیلیدر. فارسی دیلی بزیم دیلمز دگیلدر. بزیم دیلمز آذربایجانلی‌در.

دیل هربیر خلقین ملیت و وارلغنی بیلدیرمن و حفظ ایدن ان مهم عاملردن بریدر.

هرخلقین آنا دیلی اونون ملی وارلغن افاده‌سیدر.

سیز توزیز دیدیز که فارس دیلنی اوخویورسوز آنجاق اونون چوخینی باشا دوشمیرسیز زور و تضیق مقابلنده اونی ازبرله‌یرسیز لاکین روزنامه نی تك- تك هامونیز اوخودوز و دوشوندیز چونکی او سزین دانشدیغز گونده‌لیك دمده بابا دیلزدر اودر که بو دیلده یاشار و یاشاماجاقدر.

قیزلارین‌هاموسی پرویزین دانشقلارینی‌دریندن‌دوشونوب بوندان سونرا آذربایجان روزنامه‌سینی هرگون آلاجاقلارینا وهرهفته بئله‌مباحثه‌لر اتمه‌لرینی قراره آلدیلار.

پرویز سویله‌دیکی باجیلاریم: بیزیم‌آنا دیلمزین‌دشمنلری چوخدر. اونلار آذربایجان خلقنین‌ده دشمنلری سایلر.

هر ملتین توز دیلینده معارفی اولمالیدر. بیز آذربایجان ملتی‌ده آنا دیلمزین رواجینا ومکتبلرده توز دیلیمزده اوخوتما سینا چالیشمالیق

قزلار خداحافظ لمشب‌هاموسی سونجله‌صحبت ایده‌ایده ایولرینه دوغرو گئدیلر.

تمام

www.iran-archive.com

AZOH

رؤسای فرهنگی بخوانند

وزارت فرهنگ اجرا که قانون تعلیم اجباری را بموقع اجرا گذاشته است مایه امیدواری است ولی این تعلیم اجباری با اصول صحیح نیست و تاکنون سرچشمه فرهنگ مایه‌روش فرسنی اداره نشده و ایرانی مخصوصا آذربایجانی هنوز هم محصنات زبان و کتاب خود آشنا نشده و آنرا برسمیت نشناخته است وزارت فرهنگ هر سال مقداری کتب بنام کتب وزارتی طبع و فروش دبستانها و دبیرستانها می کند اما و گذشته از اینکه باصلاح این کتب ترقی نمیشود کتب آنها بمراتب از هر جهت سست تر کتب قدیمی هم بدتر هستند اگر کسی کتب کلاس دول خارجی را در نظر بگیرد بهتر میتواند بحقیقت امر پی برد آنها سعی دارند کشور خودشان را بتمام معنی به جوانان شناسانند و این خود حس وطن پرستی را تقویت می کند اگر دانش آموز از ورود خود بتحصیل با وطن خود آشنا باشد در بزرگی بهتر در اشتیاق وطن خود خواهد بود ولی چه فایده که وزارت فرهنگ ایران عوض تربیت وطن پرستی در کتاب های چهارم ما (موضوع گوش دارد) را بدانش آموزان یاد می دهد یعنی دانش آموز بجای آنکه چهار سال عمر خود را تلف می نماید تازه بیاد گرفتن جمله فوق نائل میشود و اگر شش سال عمر خود را صرف نماید تازه به جغرافیای خود آنهم بطور جزئی آشنا خواهد بود من معتقدم اگر کسی از فارغ التحصیل های ایرانی حدود ایران را و یا قصبات و شهرهای آنرا و محصولاتی که در هر یک از آنها بعمل میاید سئوال نماید قطعاً سئوال او بلا جواب خواهد ماند آنکه بحدود خود آشنا نشود چطور می تواند حس وطن پرستی داشته باشد ما اولیای فرهنگی را مسئول این امر دانسته و میگوئیم آنان با مشاهده اینهمه خرافات کتب جدیدالانتشار اصلا به اصلاح نکوشیده‌اند فقط از آقایان دبیران حرفی که بگوش میرسد اینست (اما کتابلار باخشی آسان اولوبدی) دیگر نمیدانند با این وضع تعلیم اجباری نمی شود با این وضع فرهنگ ایران ترقی نمیکند و در کشوری که فرهنگ ترقی نکند مردم آن کشور هرگز روی عمران و آبادی ندیده و به اختراعات جدید نمی رسند زیرا دنیای امروز دنیای علم است و بس انتظار داریم رؤسا و مربیان فرهنگی ما هم فراغتی حاصل کرده به تصحیحات کتب منتشره بپردازند.

تبریز حسین نوبری

تعلق آتلی

لندن ـ مستر اتلی نخست وزیر انگلستان دیروز در طی نطقی که در مجلس بمبعوثان ایراد کرده اظهار راجع به حفاظت و استعمال بمب اتمی سازمانی در انگلستان تشکیل داده‌اند که سعی خواهند کرد این بمب در راه رفاه حال بشر استعمال شود

چاپخانه آذربایجان

م امضاء

نیلیوب بوقوزی ملت سنه تقصیری نه‌در؟

آج گوزون باتما باتان کیمسه ملاشده قالیب
یاتیب هر کیم اوز حقلین اوستینده دفاع ایله‌میوب
داغیلیب واز بوخی بیر عمر شماشده قالیب
دیمه هر گز بو بولی گتمگه قادر دگلیم
گتمین کس بو نی بیلسین گه خلا لنده قالیب
فرسنی فوت ایلیوب خانه تعلیم ایلین
آنلاسین گه اوزی ، اولادی اسارتده قالیب
سنی آواره قویان قورخو لو تهران اوزیدر
داغیدیب اولکه لری ایندی ندامتده قالیب
نیلیوب بو قوزی ملت سنه تقصیری نه در
گه حقوقینده اوزاق بیر یله مدتده قالیب
تلگراف ایله دیلر بازدیلار هر گون دیدیلر
آقا !! بو ملت بیچاره فلاکتده قالیب
دوشنک آلتی ایلدین ایستمه‌دین آنلیه سن
گله سن بر گوره سن خلقی نه حالتده قالیب
دی گوروم ایندی خیالون نه‌در ال چکمیر سن
نه ویروسن گه حقوقون بو جماعتده قالیب
اوزولوب چون الون الدن سنه تک چاره یولی
تجربه نامیله نهمتده ـ حرارتده قالیب
شیخی اولدودیلر هیچ کیم دیمه شین حق سوزینی
قانیلی آلماغا غیرت بو جماعتده قالیب
چوخ آنیلما بو قره بلا ـ مز اوز گه قریه
مخبر السلطنه لر گوشه هرلتده قالیب
بیزی بدبخت ایلین بیر ده او نا سید دور
او آدامدر گه فلسطنده حمایتده قالیب
ایندی بشش اوچ نفر الواطی بیغیدیر باشینا
بیزی محو ایتمک ایچون فکری جنایتده قالیب
آذرستان دونوب آذر باتیر اودلار ایچره
الی هر یا ندا اوزولموش گوزی ملتده قالیب

رحمت بکش دزد قدیم

آقای حسین نوبری در شماره هم ۳۷ دوره دوم روزنامه آذربایجان تحت عنوان «بخوانید و علاج کنید» مقاله‌ای نوشته بودند که در من خیلی ماثر واقع شد ولی اگر ایشان از وضع هنرستان تبریز که در میان دانش آموزان آنرا بنگاه تیره بختان می نامند اطلاع داشتند بوزارت فرهنگ پناه برده و صد رحمت بر بانی آن میفرستادند. هنرستان تبریز به طبلی می ماند که از بیرون سبی و از درون تهی است وقتی مردم نمایشگاه مجلل و آبرومند آنرا مشاهده می کنند خیال میکنند که درون آنهم با بیرونش یکی است حال آنکه در میان چهار دیوار هنرستان یکعده جوان را عاطل و باطل نگاهداشته و مقدرات ایشان را بدست یکی دو نفر سپرده اند که آنها جز ماشین بی اراده چیزی نیستند. ما از اولیای امور تقاضا داریم بموضوع این هنرستان رسیدگی نمایند که امال و آرزوهای یک عده جوان مال بهالیدی مبدل نگردد

ج.ب

آذربایجان ـ راجع به بدی اوضاع و طرز اداره هنرستان تبریز مقالات و تلگرافات متعددی بدفتر روزنامه واصل شده است که از میان آنها تنها مقاله فوق را انتخاب و انتشار میدهیم و در ضمن از رئیس اداره پیشه و هنر تقاضا داریم شخصا باین موضوع رسیدگی فرمایند تا یکعده جوانان آذربایجانی را سرگردان نگذارند.

شفق

آیلیق ادبی ـ تاریخی و بدیعی مجله

(سوومت اتفاقیه مدنی رابطه ساخلایان ایران جمعیتی تبریز شعبه‌سی نشر افکاری)

بیر چوخ اجتماعی ، تاریخی و ادبی مقاله و شعرلره شامل ـ ایکنجی تازه نشریه‌سی نشر اولنوشدر.

بوتون معتبر کتابخانه لرده سائلیر

۳ـ نمره تزلیکله نشر اولناجاقدر

کتاب روسی برای دبیرستان

فاطمه ـ باج پروفسور دانشگاه تهران

مصنفین : م. آهی ، ق. گیلده برآمدت پروفسور دانشگاه تهران

محل عمده فروش : نمایندگی و کس (باغ گلستان) و کتابخانه های معتبر

بختیار نامه

(منظوم داستان)

سوومت اتفاقیه مدنی رابطه ساخلایان ایران جمعیتی تبریز شعبه‌سی نشریه‌سی .

((بوتون کتابخانه لرده سائلیر))

ق. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

مقدمه

ـ۳ـ

اینان احیاء زبان مادری و درخواست اجرای مواد اصلی و فراموش شده قانون اساسی و اقدام باجرای اصول دموکراسی حقیقی را مخالف با قانون اساسی یعنی خونها و ثمره مجاهدتهای مجاهدین و فرزندان غیور و شرافتمند آذربایجان ، قلمداد مینمایند!

چرا؟ برای اینکه اینها دانسته یا ندانسته آلت اجرای سیاست شوم استعمار و اختناق ملتهای کوچک شده‌اند و برای ملتها حق حیات ، آزادی و دفاع از حیثیت و استفاده از حقوق ملی قائل نیستند.

ما این گونه نوشته‌ها را قابل بحث و جواب نمیدانیم . فرقه دموکرات آذربایجان از بدو تشکیل و از همان لحظه‌ایکه رهبری ملت پر افتخار آذربایجان را بسوی آزادی و دموکراسی حقیقی بعهده گرفته ، میدانست که دلالان سیاست استعماری در ایران و خارج از ایران در برابر این نهضت عظیم و مقدس که ارکان نقشه‌های پلید و اندیشه‌های مسموم آنانرا متزلزل خواهد ساخت ، بیکار نخواهند نشست و از هر وسیله‌ای که در دسترس دارند خواه روزنامه‌های مزدور و خواه رادیوهای تحت نفوذ برای مبارزه با نهضت ما استفاده خواهند کرد ولی نهضت ما یک نهضت ملی است. نهضتی است که کلیه طبقات مردم آذربایجان در آن شرکت کرده‌اند و از راهی که در پیش گرفته‌اند تا وصول بمقصد نهائی برنخواهند گشت. این نوشته‌های افترا آمیز و موهن روزنامه‌ها و نویسندگان تهران حاکی از تعصب بیحدی است که مولود جهل و نادانی و غوطه‌ور بودن آنان در دریائی از موهومات است و نشان میدهد که هنوز مدافعین و ادامه دهندگان سیاست قلدری رضاخانی میکوشند تاریخ تحمیلی و ساختگی خود را بر ملت ما بقبولانند.

در نتیجه نفوذ و تأثیر سیاستهای اختناق وضعی پیش آمده که حتی امر بر کسانی که از عوامل انحراف تاریخ ما بوده‌اند و خواسته‌اند بلسان هر گونه افتخارات تاریخی از ما و نیاکان ما شخصیت تاریخی ما را از بین ببرند مشتبه شده و امروز بامضای آنها چیزهائی در صفحات روزنامه‌های پایتخت دیده میشود که دلیل واضحی بر سبک مغزی آنها است. اینها غافلند از اینکه تاریخ ملتی را با هیچ قوه‌ای نمی‌توان دگرگون جلوه داد ـ با پرده‌ای از موهومات و افسانه‌ها روپوش کرد و از انظار پوشیده داشت.

افتخارات تاریخی یک ملت را نمیتوان سلب کرد زیرا یک ملت لایق و زنده بالاخره ماهیت حقیقی خود را نشان میدهد و دیر یا زود علفهای هرزه‌ایرا که در دور و ورش سبز شده‌اند از خود دور میکند.

مقصود من از نوشتن این یادداشتها اینستکه اولا باوه سرایان تهرانرا سرجای خود بنشانم ثانیاً از حقوق و تاریخ و مدنیت درخشان ملت آزادیخواه و پر افتخار خود دفاع کرده نشان بدهم که کیست ـ سابقه تاریخیش چیست و نیاکانش چه کسانی بوده و در راه دفاع از حیثیت ملی خود چه فداکاریها نموده‌اند. میخواهم هویت حقیقی ملت آذربایجان را که امروز برای تحصیل مقام و موقعیت واقعی خود در جامعه آزاد و سعادتمند بشری مردانه قیام نموده است، بدنیای آزاد اعلام بدارم. میخواهم نشان بدهم که آذربایجان در تاریخ مدنیت بشری چه مقامی داشته و چگونه قرنهای متمادی در زیر اسارت دولتهای غاصب و بیداد گر بسر برده و اینک دوباره برای تحصیل آزادی و حقوق خود قد برافراشته است.

www.iran-archive.com

شماره ۴۳ دوره دوم

آذربایجان

۱ نوامبر ۱۹۴۵

AZOH

کنفرانس بین‌المللی جوانان

چنانکه طی اخبار دو سه روز اخیر روزنامه ملاحظه می فرمائید در لندن اخیرا کنفرانس بین‌المللی جوانان جهان افتتاح گردید که متجاوز از چهل دولت در آن نماینده دارند ولی هنوز اطلاعی در دست نیست که آیا از جوانان ایران هم در این کنفرانس نماینده هست یا نه؟ ما در این باره قبل از آنکه از مقامات صلاحیتدار جوابی بشنویم ـ خودمان جواب آنرا متذکر می‌شویم که در این کنفرانس ایران نماینده ندارد زیرا اغلب رجال ما که در راس دولت قرار میگیرند جز چپاول و آزار کسی مقصودی ندارند و تنها شاهکار آنان فشار آوردن به عناصر آزادی‌خواه است هیچوقت باین قبیل مسائل که در نظر ایشان از جزئیات است اهمیت قائل نمیشوند والحق هم بقدری در مرکز بندو بستها زیاد است که مجال نمیدهد رئیس دولت و یا شخص مسئول این قبیل مسائل در فکر تهیه وسایل آن باشد وانگهی در کشور ما آنچه قیمت ندارد سازمان جوانان است ـ با اینکه قسمت اعظم بار دولت در دوش جوانان است و جوانان هستند که فردا زمام امور کشور را در دست خواهند گرفت با اینهمه کسی در فکر آنان نیست و بداد ایشان دادرسی در میدان عمل سراغ نداریم ـ در محیطی که دولت جلو آزادی افراد صالح را سد می کند در محیطی که دولت درب جراید آزادیخواه را می بندد و عناصر آزادیخواه را در این عصر دموکراسی که دنیای کوس آزادی میزند توقیف و تبعید میکند ـ در عصریکه سران ایران محیط را برای رجال و مردان آن کشور تنگ می سازند نباید در این انتظار بود که دولت برای جوانان ارزش قائل شده آنها را همرنگ جماعت سازد ـ

مردان ایرانهم که تربیت یافته همین محیط هستند بهمان ترتیب با جوانان معامله کرده و از تحقیر آنها فروگزاری نمیکنند و کوچکترین نمونه‌اش عدم توجه دولت به کنفرانس جوانان بین المللی است !

با این ترتیب در دنیا هم ثابت میکنند که ایرانی به فاطیه جوان کشور خود اهمیت قائل نیست و در ادارات دولتی و اجتماعی آنان را راه نمیدهند

در حقیقت می‌توان گفت قسمت عمده بدبختی ما این جا ناشی است که در کشور ایران از ترس اینکه ممکن است مقام و منزلت خودمان در مخاطره افتد حاضر نیستیم از عناصر جوان ـ تحصیل کرده که با قلب پاک و احساسات نوپرورانه و دامن منزه تربیت یافته و با یکدنیا امید و آرزو میخواهند وارد جامعه شوند استفاده کنیم حال آنکه اگر این فاطیه با همان قلب پاک و بی آلایش روزی در ایران مصدر کار شوند و در راس امور قرار گیرند میهن ما را از ورطه هلاکت نجات خواهد یافت ـ

اولیای امور علاوه از اینکه در صدد استفاده از انرژی جوانان نیستند سعی دارند افکار پاک بی آلایش آنها را هم در نوبه خود آلوده ساخته همرنگ همان محیطی سازند که در آن نشو و نما یافته‌اند ـ

ولی باید دانست که دنیای جوان ما که در تمام ممالک با افکار پوسیده و سخیف گذشته شدیدا بمبارزه بر خواسته هرگز اجازه نخواهد داد یکی از اعضای آن در خفت و سرافکندگی بسر برند ـ امیدواریم کنفرانس جوانان لندن که اولین جلسه آن تحت شعار « پیوسته متحد و آماده باشیم تا بسوی موفقیت پیش برویم » تشکیل یافته برای تمام جوانان جهان نتایج خوبی در بر داشته باشد و بتواند این فاطیه را از چنگ محیط آلوده و فسادانگیزی که جهت آنها تهیه دیده اند نجات بخشد

نوروز

نطق نماینده چین

رادیو باکو ـ نماینده دولت جمهوری چین که برای حضور در جلسه انتخابات مغولستان خارجی اعزام شده بود در طی نطقی که در حضور نمایندگان جراید ایراد کرده از حاکمیت انتخابات مغولستان و آزادی آن کشور اظهار خوشوقتی نموده است ـ

دستور ژنرال ماك آرتور

توکیو ـ ژنرال ماك آرتور به وزارت خارجه ژاپن دستور داده است که از اعزام سفرای ژاپن خود داری کند و این حکم در حقیقت فرمان انحلال وزارت خارجه ژاپن بشمار میرود

رئیس ستاد انگلستان در مصر

رادیو تهران ـ رئیس ستاد ارتش انگلستان که چند روز پیش به آتن وارد شده بود پس از ملاقات نایب السلطنه یونان باهوا پیما به القاهره حرکت کرده است ـ

نخست وزیر کانادا هم حضور خواهد یافت

رادیو تهران ـ در مجلسی که اتلی با مستر ترومن ملاقات خواهد کرد از قرار معلوم نخست وزیر کانادا هم حضور خواهد داشت

پرنس کونویه

رادیو لندن ـ پرنس کونویه نخست وزیر اسبق ژاپن گفته است از کلیه عناوین ومقامات استعفا می دهد از قرار معلوم ژنرال ماك آرتور ویرا نامزد ریاست حزب نهضت آزادی نموده است.

تبدیل حکم اعدام به حبس دائم

رادیو پاریس ـ ژنرال دنتز که در سال ۱۹۴۱ بر علیه قوای انگلیسی برای حفظ سوریه جنگیده بوده و در اوت گذشته محکوم باعدام شد بعلت کبر سن (۶۴ سال) از طرف ژنرال دوگل حکم اعدام وی تبدیل بحبس دائم شد

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند.

اتحاد لازمدر

اول صفحه دن بقیه

دولتی اورتادان قالدیردیلار ولی نادرین اپولادی که اوز عصریندهدلیانین مقتدر و عظمتلی سلطانلارندان ایندی بو گون اوزمانلی اداره ایتمکه قادر دگلدر ـ

عجبا بو سیاگرا اوجن دگلمی؟

بو نادرشاه ایچون سرافکندهلیق دگلمی که اونین بو بولشیرلر فتح ایدمن سرباز لارینین اولادی اوز قطرلندن اوتری بریتانیالیلار و خسار وورولار بوشاه عباسا مایه تاثیر دگلمی که اونین قرلیاقلی سرباز لارینین اولادی اولان آذربایجانلی بالالاری اوز خصوصلار طی سیاسی ایشلده دخالت و بر نتیجه‌ده ملتی سفالته و ضلالته دوغرو سوق ایدیرلر؟

بو بولشیرلری فتح ایدن ملت، هیا طیله‌نی منکوب ایدمن خلق، روم ایمپراطورینی اسیر ایدن قوم یونانی تصرف ایدمن سربازلار بو گون بابالارینین کیشی امپراطورلیقلارندان قالار بیر آووچ توپراقی قورومافا واوز لرینی اسارت وضلالدن حفظ ایتمکمیله بر مقتدر ملی اتفاق تولید ایتمکدن گری چکیلیرلر و بیر عده حساس عنصرلرین نجات تاپماق ایچون قوردوقلاری تشکیلاتی اورتادان قالدیرماقامین جور تا جوانمردانه وسیله‌لره متشبث اولور لار ! اوچروم قارشیسندا قرار توتدیقلاری بیر حالدا که حیات و مماتلری بیر تکانه بندیدی نجات تاپماقلاری اونودوب بر مرتبه تاسرادیمکه شر آتماقا، تهمت یاپماقا چالیشیرلار حالبو که اگر متحد اولمیالار و بر لیکده وطنین نجاتنه چالیشمیالار صباح نه ارتجاع قالاجاقدر نه ده آزادلیق پالتیر بیوك بیر زنجیر اورتادا قرار توتاجاقدر که هر ایکی طرف ده اونین آلتیندا ابدی اولاراق اینلیه‌جکدر

بو گون ترقی ایتمکه فقط بیرچاره تاپمق اولار که اودا اتحاد در ! مخالف و موافق گرك بوایشده اتحاد ایدسینلر زیرا ترقیسی اولمیان ملتده نه مخالفه و نه ده موافقه حیات امکانی وبریلمیه جکدر اوندا شاه عباسدان و نادردان آدآپاران دیلری که جگلر !

پ ـ ۲

برای جشن اوکتبر

مسکو ـ برای عید اکتبر در سرتاسر اتحاد جماهیر شوروی وسایل برقراری جشنهای مفصل را تهیه وامسال این عید بزرك را در عالم صلح و صفا منعقد خواهند کرد.

شهرهای خراب شده اتحاد جماهیر شوروی بشدت مرمت میشوند

مسکو ـ شهرهای خراب شده اتحاد جماهیر شوروی که در جنك اخیر خراب شده اند باشدت هر چه تمامتر مرمت میشوند و در لنین گراد برای این قسمت کمیسیونی از معماران ومهندسین تشکیل یافته است

روزنامه کمونیستی در ژاپن

رادیو پاریس ـ بزودی در ژاپن روزنامه باسم ستاره سرخ در ژاپن انتشار خواهد یافت که ارکان حزب کمونیست محسوب می گردد

آقای پیشه‌ور نین نطقی

اول صفحه دن بقیه

ایدیب اوز قانلارینی بهاسنه تمام اولان قانون اساسیلارینی حفظ ایتمکه چالیشیلار ـ

ایران خلقی بو باره ده خلقی دیلر نجه کی هیچ بونین اطلاعی وار کیچن دوره ده اولان اجحاف لاری کیمسه اونودمیوبدر ـ

کیچن دوره ده ایران خلقنین چوخ قسمی مرکزی دولتیه و اونین شهرلرده اولان نماینده‌لرینین فشار و ظلمندن قورتولماق ایچون اوز وطنلرندن قاچیب اوزگه دولت اره پناه آپاریردیلر ـ

ایگرمی ایل گذرتمه سنی استا نیولدا با خود قفقاز دا نظامنه حفظ ایدوب ایران تیمسی اولماقینا فخر ایدن ایگیت اوغوللار بیز دولت مامورلارینین فشاری نتیجه سنده حتی افغان دولتنه کیمی پناهنده اولدیلار

تهران بو وسیله ایله یتمه ده او بساطی تازه لاماق فکرینده در اگر ملت بو گون اوزینی نجات ویرمکه چهد ایتمیه او منحوس دوره دن بد تری قارشیمیزدا در بونا گوره ده گرك هامی متحدا ظلم و اسارت زنجیرلرینی قیرماقا چالیشاق تازه‌دن ملتمز اوزگه‌لره پناه آپارماسین

چرا کنفرانس لندن به نتیجه نرسید

نامه ترومن باستالین

رادیو پاریس ـ اورل هاریمن سفیر کبیر آمریکا در مسکو دوبار ژنرالیسم استالین را در سوشی ساحل دریای سیاه ملاقات کرده و نامه مورخ ۱۴ اکتبر از مستر ترومن را بوی داده است.

مخبر دیپلماسی تایمز متن این پیام و نامه را چنین بیان میکند ترومن تذکر داده است عدم موفقیت کنفرانس لندن نتیجه سوء نیتی نبوده است بلکه براثر اختلافی است که در متن اعلامیه‌های کنفرانس یالتا و پوتسدام مشاهده می‌شود.

ژنرال دوگل از نمایندگان کارگران پذیرائی کرده است

پاریس ـ ژنرال دوگل نمایندگان کارگران جهان را قبول کرده مدتی با ایشان صحبت کرده است ـ

خودکشی وزیر سابق کار آلمان

رادیو تهران ـ دکتر لی وزیر کار آلمان که مدتی بود دستگیر شده در زندان نورمبورك زندانی بود با دستمال مرطوبی خودرا خفه کرده است ـ

ملك آرتور به آمریکا برخواهد گشت

پاریس ـ ملك آرتور در اول نوامبر از ژاپن حرکت کرده به آمریکا خواهد رفت ـ

دولت هلند منشور ملل متفق را تصویب کرد

رادیو تهران ـ دولت هلند هم منشور ملل متفق را با اکثریت آراء تصویب کرد ـ

۲ بهمنه

صدر و حکیم الملك

دولت صدر بعداز چند ماه دوام که برنامه آن قبلا تهیه شده بود عمر کرده مجبور باستعفا گردید اکثریت در کابینه صدر ما را بدست سید احمد گرفتند صدر برای چه آمده و برای چه رفت؟ باین سئوال اجمالا باید جواب داد که برای انتخابات آمد و در راه انتخابات هم مجبور باستعفا گردید ـ مقصود اولش این بود با زدن گردن مردم ایران یك عده وکیل سفارشی جهت دوره ۱۵ تهیه دیده باز همان بساط فرمایشی را بگسترانند متاسفانه در این قسمت اقدامات مجددانه آزادیخواهان و پایداری شدید وطن پرستان مانور خوبی بود که در پیشا پیش اقدامات او انجام یافته در نتیجه کابینه صدر را مات و مبهوت گردانیده مجبور کرد که مانند مردمانیکه در حال تشنج باشد به توقیف جراید و تبعید آزادیخواهان پردازد ولی از این اقدام ناجوانمردانه خود جز نفرت نتیجه مطلوبی بدست نیاورد. در قسمت دوم که خفه کردن نهضت آزادی خواهی بود با مقاومت شدید ملت مصادف گردیده بناچار دستور داد در دهات و شهرهای شمال مامورین دولت بمردم فشار وارد آورند تا عنوانی بدست آورده دوباره دوره دیکتاتوری را تجدید نماید در اینجا هم تیرش بخطا رفته علاوه از اینکه نتوانست موفقیت بدست آورد باعث گردید که جبهه آزادیخواهی بیش از پیش نیرومند و غیرقابل شکست گردید

آقای صدر پس از تلاش زیاد بالاخره باین نتیجه رسید که باید استعفا بدهد و جز این راهی در برابر نداشت زیرا انعکاس اقدامات آزادی کشی وی حتی در خارجه هم منعکس گردیده کم کم پیش آمدهای شومی را پیش بینی میکرد.

اکثریت مجلس پس از استعفای صدر آقای حکیم الملك را به تشکیل کابینه انتخاب در حقیقت میخواهند بقیه عملیات صدر را بتوسط ایشان انجام دهند ولی در این قسمت باید منتظر شد تا ببینیم کابینه آقای حکیم الملك چه رلی بازی میکند همینقدر باید متذکر شد که آقای حکیم الملك شایسته است وضع صدر را همیشه در نظر بگیرند.

سرابی مهدی هاشمی

شماره ۱ـ ر ۱۷۲۹۷ ۸ر۸ر۲۴

آگهی

اداره غله مقداری آرد که حد اکثر صدی بیست آرد جو دارد به قرارتنی دوهزار و پانصد ریال بفروش میرساند طالبین میتوانند با مراجعه بدایره حسابداری و پرداخت بهاء جنس خود را از شعبه امور آرد دریافت دارند

درجاوه

رادیو تهران ـ فرماندهی انگلیس شورشیان جاوه دستور داده است که اگر دست از شورش برندارند اسلحه جدید هوائی و زمینی استعمال خواهند کرد ـ

www.iran-archive.com

شماره ۴۴ ایکنجی دوره

جمعه ۱۱ آبان ۱۳۲۴

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۵۰ دینار

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در . کوللەلیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

تبریز شهر تشکیلاتینین برنجی کنفرانسی

اونین دیدیکلری خلقین ایستدیکلری اولدیغی ایچون تمام ایشیدنلرین روحنده هیجان تورەدوب دفعه‌لر آلقیشلانیردی محلی مثاللار ـ روحه موافق سوزلر. حیاتی احتیاجلارین تشریحی آقای پیشه‌وری شیرین و فصیح نطقینه مخصوص بیر جاذبه قوه‌سی باخیشلا یوب هامونی مفتون ومسحور اتمیشدی آقای پیشه‌ورینین نطقنده حیاتی احتیاجانه یارامیان بیرشئی یوخ ایدی.

آقای پیشه‌وری بویوك و مشهور خطیب‌لر کیمی خلق احساساتندەن استفاده ایدوب چوق ساده ـ آیدین دانشدیغی حالدا تهران حکومتینین اجتماعی نقطه نظردن ارتجاعی بیر کمیته اولدیغنی اثبات ایتدی. مجلسین روحیه‌سنی و سیماسنی تانیتدیردی . حلقه اولان ظلملر و جفالردن جانلی نمونه‌لر سایدی. خلقین حتی ابتدائی انسانلارا لازم اولان حقلردن تهران حکومتی قالمیش اولسا محروم اولدیغی دیدی . فرقه‌مزین ملی اولماسنی وطبیعی یارانماسنی گوستردی . نجه بیر خط حرکت گوتوردیگنی و نه کیمی فعالیت لرده اولماسینی بیان ایتدی بیر ساعتدەن متجاوز نطقیندەن نتیجه آلاراق دولت خلقین و ملتین اولماسنی ثبوته یتردی . کئچمیش ایران دولتلرنین آسانجا سیناعصرلر بویی دوشمنلره مغلوب اولدیغنین علتنی‌ده خلقین دولتدن ودولتین ملت دن اوزاق وآیری اولدیغنده بیلدیردی.

شیرین مثاللار ـ لذتلی لطیفه‌لرله دولو اولان آقای پیشه‌ورینین نطقی نماینده‌لرین اوره کلرینه تأثیر ایتدی. من بو ناطقین طنطه‌لی کنفرانسینین عظمتنه مسحور اولوب داها جزئی صورتده نه‌لر اولدیغنی آلماغا قادر دگلدیم. نطقین قورتارماسی مناسبتیله نماینده‌لرده تورەنین احساسات وهیاهو کنفرانسین سیماسنی دگیشدیردی.

بویوك بیرشادلیق. مجلسه بیر عصیان نماینده‌لرین گوزلرینده گورونوردی مختلف سئوالار ـ چوق. چوق پیشنهادلار ـ جور بجور مناسب عملی بوللار نماینده‌لر طرفندەن عمله گلوب کنفرانس صدری آقای شبستری‌نین اجازه‌سیله آقای پیشه‌وری طرفندەن جوابلار ویریلردی . رأی آلنماداان اول بو بوللارین وپیشنهادلارین قبول اولونماسی هامونین قیافه‌سندەن اوخونوردی.

وقت کیجدیگنه گوره گون اورتادان یاریم ساعت کیچمیش کنفرانس تنفس عنوانیله آخشام ساعت ۳ه قدر تعطیل اولوندی. گون اورتادان سونرا تهران جبهه آزادی نماینده‌سی ـ قادینلار تشکیلاتی ـ جوانلار تشکیلاتی وکارگرلر اتحادیه‌سی طرفندەن کنفرانسی تبریك ایتمك ایچون گلن نمایندلر برنامه اوزره کنفرانسه قبول اولوندی.

ل.ك

ویریلمش اعتبار نامه‌لر موجبنجه سه‌شنبه گونی آبان آیینن ۸ـنده سحر ساعت ۹ ده کنفرانس آچیلاجاقدی. بو کنفرانسی گورمك ـ بو کنفرانسدا اشتراك ایتمك ایچون منیم روحمده درین بیر حس اشتیاق ـ بویوك بیر فخر و افتخار تولید اولمیشدی.

وقت چاتماداان قاباق کنفرانس محلنده حاضر اولمیشدیم. نماینده‌لرین کلیش گیدیشی ـ اشتراك ایدنلرین روحلارینده اولان شوق ذوق لاری منیم روحمده ده بویوك تاثیرلر ، عمیق هیجانلار یاراتمیشدی . منظم بیر صورتده حاضر اولان اوزمخصوص برلرینده آرام وفکور قیافه‌لر ایله اوتوران نماینده‌لر آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین بویوك ـ منظم و کئیش بیر تشکیلات اولماسنه واقعا گوزەل نمونه‌لر و آیدین بیر صورتده شایان مثاللار ایدیلار.

تشکیلاتین انتظامی هر برده آچیق آچیقنا گورونوردی . نماینده‌لرین سیماسندا ایمان نشانه‌لری ـ اطمینان و صمیمیت آیه‌لری گوزه لجه سنه اوخونوردی.

دیوارلاداا گوزەل خطیله معنالی شعارلار حیدر عمواوغلی ـ ستارخان ـ باقرخان ـ شیخ محمد خیابانی وسایر آزادخواهلارین عکسلری آسیلمیشدی بوتابلولار و شعارلار کنفرانسین داها آرتیق ایهت وعظمتنه کومك ایتمشدی کنفرانسین محیطی ایمان وصمیمیتلرله دولمیش عظمت و احتراملارله مشحون اولمیشدی. هر کس‌ده بیر حس احترام هر کس‌ده بیر روح ایمان وارایدی.

ساعت ۹ تمامدا کنفرانسین تشکیل اولونماسی خبر ویریلدی.

آقای شبستری مخصوص بروقارله برابر بواش بیر سلسله کنفرانسین رسمیتنی اعلان ایله‌دی.

کنفرانسی اداره اتمك ایچون ریاست هیئتی انتظام و دیسپلین‌دن آسلی اولاراق نجه دقیقه کیچمه‌دن سه‌چیلدی .

آقای شبستری پیشه‌وریه فرقه‌نین مرام نامه‌سی و شعارلری موضوعنده دانشماغا سوز ویردی . ناطق نماینده‌لر طرفندن بویوك بیر گورولتو ایله آلقیشلاندی و کنفرانس احاکم مطلق اولان سکوت مطلقه سیندی . کنفرانس محیطی سس وشور ایله‌دولدی. کنفرانس نماینده‌لرینده آقای پیشه‌وریه مخصوص بیر احترام حس اولونوردی

آقای پیشه‌وری هامونی خوشنا گلن آذربایجان خلقینین شیرین دوغما آنا دیلینده سوزه باشلادی.

کردستان دموکرات فرقه‌سی

کرد آغالاریندان بری منیم کردستان دموکرات فرقه‌سنه راجع ویردیگم سئوالا آشاغیداذکر اولان جوابلاری ویروب مندن تقاضا ایله‌دیگی اونین جوابلارینی بیر مقاله شکلنده یازوب آذربایجان روزنامه‌سینین هیئت تحریریه سندن اونون چاپ اولونماسین خواهش ایدم!

کردستان دموکرات فرقه‌سینین سعادتلی بیان نامه‌سنی اوخویانلارا ایکنجی بیر حقیقتین داها میدانه چیقماسی آشکار اولور.

کردستان دموکرات فرقه‌سینین بو ترلیکده و بو وسعتده بویومه‌سنه بیر سبب داخی تهران زمامدارلارینین لیاقت سیزلیگی، خودپرستلیگی، ملتین تقاضالارینه اهمیت ویرمه‌دیکلری ، داها دوغروسی وطنی ، ملتی دگل شخصی منفعتلرینی آختارمالارینی قید ایتمك اولار.

جنك عالم گیر تمام اولدی، دنیادا بویوك دگیشیکلیك عمله گلدی، هیتلر لر موسولینی‌لر توز دله دوزلری ایله جزالارینه چاتدی ضایع بویوك انگلستان مالك اولدی ایا بزده کهنه حمام کهنه تاس ! امور اداره ینه‌ده همان آداملارین الینده دز که ایگرمی ایل تمام بتون ایران ملتلرینی مخصوصا کردملتنی تمام وارلیقنی حتی ناموسی ایله اوینویوبلار ! مال‌لارینی تالیوب حق دانیشانلارینی تولدوروب، قوجا لارینی زندانلارا آتوب عورت اوشاقلارینی اسیر ایدوب شهر به شهر دولاندوروب باشلارینه مین جوره بلالر گتیرمیشلر. بونلاری گورندن سونرا ینه‌ده تهران مرتجع وساتیلمش روزنامه چی‌لری ایستیرلر بیزی آلداتسینلار.

بورادا مرحوم قاضی‌نین بیر مثلی واریدی او دیردی ،: « هر کس منی بردفعه آلداتسا الله اونا لعنت ایدسین ایکینجی دفعه آلداتسا داها من اونین سوزینه برده اینانمارام ! »

ایندی اویالانچی و مزدور روزنامه لرین سوزلری بیزی آلداتماز بیز او روزنامه چیلره بر داهاد بیریك که بو سوزلرله بیزی اوز مقدس یولو میزدان گەری قایتارا بیلمەزسیز داها بوحنا او حنایه اوخشاماز ! اوزیر دیدیگیز کیمی « آن سبو بشکست و آن پیمانه ریخت ! »

• نجه بوز ایل لرایله ایدیگمز خدمتلر ، ساخلادیقمیز سرحدلر ، کوستردگیمز فداکارلقلار مقابلنده بوخا ریدایازدیقیمز نوعلری ایله بیزدن قدر دانلیق اولوندی .

بیزاوزملتمزی برعده خائن مرتجع لرین الندن خلاص اتمك ایستیریك!

بیز رضا شاهدان دورت ایل صونرا یه کیمی اوتوروب منتظر اولدوق که دولت توز منحوس سیاستینی تغییر ویروب اوز همتی ایله ایگرمی ایل تمام ملتین شرافت وناموسنه تجاوز و خیانت ایده‌ن جانیلری مجازات ایده‌جکدر

چوخ فرقه‌لرین تهراندا تشکیل اولوب ایشه باشلامالاری وبیر چوخ روزنامه‌لرین آتشین مقاله‌لری آزدا اولسا بزده برامید یارادیردی.

آخر وقتلرده احزابین وروزنامه لرین قاپلارینین بردن بره باغلانماسی بیزه هرشئی آنلاتدی یعنی بیر نتیجه حقیقتی ظاهره چیخارتدی.

اولنجی نوبه‌ده‌ن بیزه ثابت اولدیکه تهراندا دموکراسی نامنده هیچ بیر حکومت یوخدور . ایکنجی نوبه‌ده ایسه اورادا اولان احزابین و روزنامه‌لرین قانونسیز اولاراق باغلانماسی نشان ویردیگی حاضرده کی ایرانین حکومتی مطبوعات ، اجتماعات دیل قلم آزادلیقنین ان غدار دشمنلریدر. اوچونجی ایسه ۱۵ نجی دوره نین انتخاباتین برعده ملت

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

آمریکا آلمانیادا ۸ کارخانه‌نی ضبط ایده‌جك

آنکارا رادیوسی ـ آمریکادولتی آلمانیادا ۸ بویوك کارخانه‌نی جنگی تضمینات عنوانی ایله ضبط ایده‌جکدر

بلژیك و مصرده

آنکارا رادیوسی ـ بلژیك و مصر دولتی پارلمانلاری متفق دولتلرین قرارینی تصویب ایتدیلر .

ژاپونیانین حربی گمیلرینین معدوم ایدیلمه‌سی

آنکارا رادیو سی ـ واشنگتوندا اوزاق شرق کمیسیونداا ژاپون حربی گمیلرینین معدوم ایدیلمه‌سی قراره آلینمشدر .

یونانداا

آنکارا ـ یونان کابینه سنین وضعی بوگونه قدر آیدینلاشمامیشدر .

آزادیخواه لارایله سلاحلی مرتجع قوه‌لری آراسیندا توقفوشما اولموشدر

ملاقات دولت ایتالیا با اولیای مصر

القاهره ـ نماینده دولت ایتالیا از دولت مصر تقاضا کرده است که روابط سیاسی دولتین ازنو برقرار گردد

ملاقات رئیس ستاد ارتش انگلستان با ملك فاروق

القاهره ـ رئیس ستاد ارتش انگلستان با ملك فاروق پادشاه مصر ملاقات کرده قرار است بقسمتهای جنوبی آسیا حرکت کند.

اشتباه

کیچن نمریمزده آقای پیشه‌ورینین نطقینین تفصیلنده بزیم طرفدن بویوك اشتباهلار اولموشدر.

آقای پیشه‌وری اصولا بو نطقی تکذیب ایتمیش و اونین اصل مضمونینی قید ایتدیگی یاددا شلار موجبنجه مفصلا یازوب اداره مزه گوندره‌جگنی وعد ایتمیشدر.

بو نطق تیز برزمانده روزنامه میزده چاپ ایدیلوب اوخوجو لاریمزین نظرینه یتیشه‌جگدر.

آخرین اخبار جهان

تشکیل کمیسیون بررسی بمب اتمی

رادیو تهران ـ درپاریس کمیسیونی تحت ریاست مارشال دوگل تشکیل یافته است که مراجع به بمب اتمی بررسی خواهد بود .

کشف داروی مالاریا

رادیو تهران ـ آموزشگاه بیماری های گرمسیری لندن داروئی کشف کرده است که برای مالاریا خیلی مفید و در موقع عمل به موفقیت نایل شده اند .

انتخابات در ایتالیا

رادیو تهران ـ انتخابات شهرداری ایتالیا تا پایان سال جاری و انتخابات عموم تا اول آوریل سال آینده شروع خواهد شد .

تلفات دولت یوگسلاوی

دولت یوگسلاوی دراین جنك اخیر ۱۷۰۰۰۰۰ نفر کشته داده است.

اعتصاب کنندگان بنکاپور به سر کار رفته‌اند

رادیو تهران ـ اعتصاب با کست موفقیت سر کار خودشان بر گشته‌اند

www.iranarchive.com

AZOH

دنیا در هفت روز گذشته

از وقایع مهم هفته گذشته عکس نطق مستر ترومن رئیس جمهور ممالک متحده آمریکاست که در محافل سیاسی جهان بر آن خیلی اهمیت قائل هستند و معتقد هستند این نطق از سخنرانیهای تاریخی ترومن بشمار میرود ترومن بمناسبت جشن دریائی در نیو یورك درمقابل هزاران نفر باپراد سخنرانی خودمبادرت کرده طی آن دوازده رکن سیاست خارجی آمریکا را بقرار ذیل شرح داده است :

۱ـ دولت آمریکا درصدد بسط و توسعه اراضی خود نیست ودراراضی سایر ممالك هیچگونه طمع ارضی ندارد .

۲ـ دولت آمریکا باباز گشت حق حاکمیت و استقرار رول مستقل جهان که بعللی استقلال خود را از دست داده اند که کاملا موافق است

۳ ـ دولت آمریکا حاضر نیست مرزها و اراضی هیچیك ازدول جهان که با آن دولت دوست هستند تغییر یابد مگر اینکه تغییرات روی منویات آزاد اهالی باشد وقبلا دراین زمینه موافقت حاصل گردد

۴ـ تمام ملل جهان حق دارند بدون دخالت واعمال نفوذ سایردول خارجی هرنوع حکومتی را که مایل هستند آزادانه انتخاب نمایند این اصل در اروپا ـ آسیا ـ آفریقا و نیمکره غربی صادر خواهد گشت

۵ـ دولت آمریکا بامعاضدت دول متفق که متحدا آلمان نازی وتهاجم فاشیستهارا در هم شکستند و اصول دموکراسی را درجهان مستقر ساخته اند دنبالش ایجاد خواهند کرد که در آن ازاصول نازی و فاشیست و افکار تهاجم خبری نخواهد داشت .

۶ـ دولت آمریکا دولتهای تحمیلی اجانب را برسمیت نخواهد شناخت

۷ ـ تمام ملل باید از رودخانه هائیکه از چند کشور میگذرند استفاده نمایند .

۸ دولت آمریکا میل دارد تمام دول متفق برمواد اولیه جهان دسترس داشته باشند :

۹ـ دولت آمریکا میل دارد دول نیمکره باخنری با حسن همجواری مسائل مورد اختلاف را حل وفصل نمایند . ۱۰ ـ دولت آمریکا به هم کاری اقتصادی تمام دول کوچك و بزرك که باعث عمران وبهبود جهان است کاملا موافق وعلاقمند است

۱۱ـ دولت آمریکا درراه آزادی افکار و آزادی مذهب که نهایت آزادی بشر است در کلیه نقاط گیتی مبارزه خواهد کرد .

۱۲ ـ دولت آمریکا یقین دارد که حفظ صلح درجهان مستلزم تشکیل یك سازمان بین المللی است که تمام ملل متفق در آن شرکت نمایند و متفقا برای حفظ صلح بانیرو قیام کنند دوم ازوقایع مهم هفته گذشته تصرف پایتخت برزیل توسط قوای شورشیان است که حائز اهمیت میباشد بشورشیان برزیل که ازیکماه پیش برروبه غیر قانونی کشور اعتراض کرده وبه جواب مثبت نائل نشده بودند مسلحانه برای دادن بدولت قیام کرده در نتیجه پایتخت را تصرف و رئیس جمهور کشور را باستعفا مجبور گردانیدند رئیس جمهور برزیل مطابق قوانین آن کشور امر کتبی ازانقضای مدت قانونی فوت کند و یااستعفاء بدهد مقام خودرا دادستان کشور مستقل سازد رای این اصل رئیس جمهور برزیل پریروز مقام خود رابه دادستان کشور انتقال داد واز کار دست کشید . هنوز اطلاعی دردست هیئت که دولت جدید را که تشکیل داده وازاین تحولات چه نتیجه به کشور عاید شده است .

سوم تصادفات خفیفی که درچین بین قوای دولتی و کمونیستها رخ داده انزار جهانیان را بخودمعطوف داشته همه باین نقطه جهان متوجه هستند ولی باید دانست که هنوز دامنه تصادمات چنانکه در جهان شایع است توسعه نیافته فقط ۴۱ نفر در سر تاسر چین از طرفین بقتل رسیده اند بنا براین اگر طرفین بامسالمت وارد مذاکره شوند ممکن است بطوریت اختلافات موجود حل شود . چهارم ازمهمترین وقایع سیاسی هفته گذشته دستور ژنرال مك آرتور رامی توان بشمار آورد که بوزارت خارجه ژاپن فرمان داده است ازاعزام سفرای خود سایر کشورهای جهان خودداری نماید این امر درحقیقت بمنزله انحلال وزارت خارجه ژاپن بشمار میرود و وقتی در یك کشور وزارت خارجه وجود خارجی نداشت استقلال آنهم وجود خارجی ندارد

پنجم ملاقاتهای نمایندگان آمریکا بااولیای انگلستان درخصوص حل اختلافات یهودیان فلسطین است که گویا پس از عقد قرارداد حل گردیده ودر آینده نزدیك این موضوع هم در عربستان خاتمه خواهد یافت

ششم ازمسائل مهم هفته گذشته تشکیل و افتتاح کنفرانس بین المللی جوانان است در این کنفرانس عده کثیری از جوانان جهان که اغلب آنها درجنك اخیر ابرازرشادت کرده اند اشتراك نموده هریك باپرچمهای کشور خودشان درمقابل حاضرین رژه داده اند ودر میتینك ها هزار نفری که وزیر بازرگانی انگلستان هم درآن سخنرانی کرده است به جهان ثابت نمودند که ابقای صلح بااتحاد مودت آمیز جوانان میسر خواهدشد. کنفرانس جوانان را اعلیحضرت ژرژ ششم ومستر ترومن تبریك گفته اند .

« مفسر »

گردستان دموکرات فرقه‌سی

اول صفحه‌دن بقیه

حاکلری طرفیندن تعطیل ایدیلمه‌سی بزه ثبوت ایندیردی که بو حکومت مشروطه‌نی تعطیل ائتمك چالیشیر.

بونا گوره‌ده بیزاو تجاعین جوخ تیز الینی اوخوتماقا راخبیق قارسلار دیمیشکن «عدو شود سبب خیر گر خدا خواهد» نتیجه‌ده بیزه معلوم اولدو که تهرانین ایگرمی ایللك سیاستنده هیچگونه تغییرات اولمیوب بلکه بودورت ایلده تهراندا که دولت آزادیخواهلار ایچون بویوك زندانلار یارانمشلار

قوی تهران حکومتی بیلسین ایندکی ایران ملتلری ایله مخصوصا کردو آذربایجان خلقی ایله ۲۵ ایل بوندان اول‌ده اولان وضعده جوخ فرق وار در او وقت بیز همه گونه تشکیلات سیاسی دن خلع سلاح اولمشدوق لکن بو گون الیمیزین دالی قاپاغنی باخشی تانیروق وبونا گوره‌ده بیرداها مرکزی حکومتین احجافاتنه دوزه بیلمریك قوی بویولداتهران بیزی قیروب تالان ائله‌سین آداملارا نشان لیاقت و درجه ویرسین اما برآد ابدی اولاراق بیزدن قالسین که آزادلیق اوغروندا قانیمزه بویاندوخ ع.ب

اداره روشنائی تبریز

نظر براینکه لازم است روشنائی بین عموم مصرف کنندگان تبریز بالسویه تقسیم شده واهالی باید ازاین سهم بطور تساوی استفاده نمایند . متاسفانه در این چندروز ازروشنائی بازارشتربان کسر نموده واز قرارمعلوم بروشنائی ناحیه ششگلان اضافه کرده‌اند البته این عمل یکی مخالف مساوات و عکس عدالت است که کسبه واصناف بازار شتربان وحوالی آن بملت اینکه درششگلان صدنفراز آن استفاده کنند از کسب وامرار معاش وا مانده و نا چار به تعطیل کردن دکاکین خود باشند لذا باطلاع آن اداره میرسانیم که هرچند زودتر روشنائی این ناحیه رابحال اولیه عودت داده واسباب زحمت چندین صد نفر کاسب و اصناف را فراهم نیاورید بامضای قریب صد نفر

آذربایجان علملر آقادمیاسینن حقیقی عضوی میرزه ابراهیم اوفین

آذربایجان دیلی

آدلی کتابچاسی تبریزده کی سووه‌ت مدنیت ایوی طرفیندن نشر ایدیله رك ساتیشا بورا خیلمیشدر.

کتابچانی ستارخان خیابانیندا کی سووه‌ت کتاب مغازاسیندان ومدنیت ایوی کتابخانا سیندان آلماق اولار .

کتابچانین قیمتی بر ریالدر

مدیریت

بختیار نامه

(منظوم داستان)

سووه‌ت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلایان ایران جمعیتنن تبریز شعبه‌سی نشریه‌سی .

)(بوتون کتابخانه لرده ساتلیر)(

ف . ا .

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

مقدمه

ـ۲ـ

این یادداشت‌ها از روی هوی وهوس وتعصب تهیه نشده بلکه حقایقی است که از روی اسناد و مدارك تاریخی و روی پایه و اساس کاملا علمی بنا شده و از روی اصول تحقیقات جدید جمع آوری گشته است.

بدیهی است برای عده‌ای از خوانندگان که فریب تاریخ های دروغ وغیر علمی و افسانه های موهوم را خورده اند ، مطالب این یادداشت ها کاملا تازه گی خواهد داشت.

زیرا کتابهائی که بنام تاریخ در آموزشگاههای ما تدریس میشود باندازه‌های تغییر شکل داده شده و از جامه حقیقت بیرون آمده که بسیار مشکل است جوانان ما بدرك حقیقت نائل آیند و بمقصودیکه ازخواندن ویاد گرفتن تاریخ درنظر است برسند

آنهائی که اسم خود را مورخ گذاشته وبدون توجه بمیزان جنایتی که مرتکب میشوند کلیه قوای خود راصرف دروغ پردازیها واختراع وافسانه‌های موهوم مینمایند باید این موضوع را درنظر بگیرند که بااین دروغها قادر بفریب علم نخواهند شد.

اینگونه انحرافات در تاریخ قدیم ایران بسیار دیده میشود زیرا عده‌ای از نویسندگان بی اطلاع بسیاری از مسائل اساسی را تغییر شکل داده وبصورتی درآورده‌اند که مورد مسخره دنیای امروز قرار گرفته است. از جمله در مورد تاریخ قدیم ملت آذربایجان طوری صحبت کرده‌اند که گویا این ملت اساسا دارای تاریخ نبوده وکلیه افتخارات تاریخی را از ملت ما سلب نموده‌اند. ولی امروز ما می‌توانیم بنیروی علم ثابت کنیم که ما ملتی دارای تمدن باستانی درخشان ، ملتی دارای تاریخ مستقل پر افتخار و مدنیت باشکوه قدیمی میباشیم . هدف اساسی ما از نوشتن این یادداشت‌ها اثبات همین موضوع اساسی است. باشد که این یاد داشت‌ها هادیان افکار عمومی ملت آذربایجان را بر آن وادارد که در راه احیای افتخارات درخشان تاریخی و اهمیت و ارزش مدنیت باشکوه باستانی ملت ما ، قدمهای برجسته تری بردارند .

آذربایجان زیبا و ثروتمند است

آذربایجان سرزمینی است زیبا و پر ثروت ، دارای آب و هوای معتدل و باین جهت از همان زمانهای بسیار قدیم برای زندگانی مستعد بوده ودر پرتو این استعداد طبیعی توجه باکان ما باین سرزمین پر برکت جلب شده بود. موقعیت طبیعی و اوضاع جغرافیائی آذربایجان این خطه را یکی از پرنعمت ترین و جالب ترین مناطق کره زمین قرارداده دراین سرزمین اختلاف آب وهوا موجب پیدایش مناطق جغرافیائی گوناگونی گردیده و این محیط را مستعد کشاورزی وپرورش دامهای اهلی ساخته و برای نشو وتکمیل یك تمدن بزرك حاضر نموده است.

کوه های بلند و گردنکش پوشیده از برف ، یخها و جنگل‌های سبز وخرم، چشمه‌ها ، نهرها و رودخانه‌های متعددی که از هرسوی این طبیعت پرنعمت و زیبا را در بر گرفته و کوه های باعظمتی که کانهای گرانبهای آهن ، مس ، نقره و طلا و غیره در آغوش خود نهفته است، این قطعه را بصورت بهشتی درآورده .

آذربایجان گهواره «طلای سیاه» ومیهن نفت است. دراینجا انواع مختلف جانوران و پرنده های نادر و کمیاب جهان وجود دارد .

www.iran-archive.com

شماره ۴۵ ایکنجی دوره

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در — سوسیالیست سیاسی و اجتماعی بر در

گونین مسئله‌سی حقینده

فرقه‌مزین شعارلری گیت‌گیده ایران آزادیخواهلری طرفیندن آنلاشیلماقدادر. ارتجاعی مطبوعاتین هاى کوی‌سالماسینه‌وحقیقی‌جوربجور رنگلرایله بویه‌یب میدانه‌چیخارماسینه باخمیوب ایرانین‌سیاسی محیطی‌چوق سریع بیر صورتده بزیم تقمیزه دگشمکده‌در.

تهراندن و ایرانین آیری شهرلریندن آلدیغمز مکتوبلاردان معلوم اولور که فرقه‌مز جامعه‌ده گیت‌گیده اوز حقیقی یرینی دوتوب آزادلیغین دایاغی دموکراسی اصولی‌نین ضامنی اولمقه باشلامیشدر.

ایرانین استقلالیتی بی طرف و معتدل بر سیاست تعقیب ایتمکله‌ساخلامقه چالیشان وطن‌پرست عنصرلر گوزلرینی آچوب بزیم گونوردیکمز یوبوک و مردانه قدمین بو یولده ناگهانی بر وسیله اولدیغنی اعتراف ایتمکه‌مجبور قالمیشلار.

صدرین سقوطی فرخین تمام‌وسایل ایله مجهز اولدیغنه باخمیاراق اونین آذربایجان والی لیگینه حسرت قالماسی، اثبات‌ایدیر که فرقه‌مزین قدرتی بر طرفلی سیاستی تردوب سندیرمقه باشلامیشدر.

وطن‌پرست و آزادیخواه کیشلر آچیق صورتده بزدن امید گوزلدیکلرینی بازیز بزی باشلادیغمز ایشی آخره یتیرمکه تشویق ایدیر و توزیه‌نی حکومت مملکت سیاستنده مؤثر بر عامل اولدیغنی گوستریرلر.

یوحقیقتدر و اونلارین حسن نیتی بزه ارتجاعین دیوانه‌لره یاراشان واسطه‌لر ایله دوته کیمی آدینی یله‌ایتمک ایستمه‌دیکی آذربایجانه ال آتماسی چوق آیدین بر صورتده گوستر مکده‌در.

اگر اوخوجولاریمز روزنامه‌میزی دقته تعقیب ایتمیش اولسالار تصدیق ایدرلر که بز هرگز تهرانه یخی ارتجاعین باشینه ویگانه‌لرین آغوشنه آتیلان هرزه وهرجائی سیاست اویونجی لرینه مراجعت ایتمه‌یوب اونلاردان هیچ برامید گوزلمه‌میشک. اونلار دین اویناتدیقلاری خائنانه اویونلاردن بزیم نظریه‌زی جلب ایتمیر کاینه‌لرین دگیشمه‌سی وزیرلرین بر به‌بر اولماسی بزیم ایشیمیزده یوبوک بر تونتیوب و تونتیاجاق لیکن تهران ایندی بزیم فرقه‌نین اطرافندا قرلاتیر و بزیم ساده وطنیمی سیمزدن وحشته‌دوشمو شدر

ایران جماعتینن قانینی، وروب اونی قورو فلا کنه‌سالان مستبدلرین آرتیق یوخوسی آپارمیر بونلار میلونلارله خائنین وارلیغنی غارت ایدیب اونونله وجوده گتردیکلری جاللی‌ده راحت دورا بیلمرلر. نه ایچون؟

اوندن اوتری که آذربایجانده خلقین آزادلیق ودموکراتلیق مبارزه‌سینه رهبرلیک ایتمکه قدرتی اولان یوبوک بر فرقه وجوده گلوب ملتین اوز گوجی ایله ایشی قابلدان آپارمقه باشلامیشدر.

گونین فکری گونین مسئله‌سی مطبوعاتین حرارتله تعقیب ایتدیکی موضوع ایندی بودر.

بقیه‌سی ایکنجی صحیفه‌ده

عقد قرارداد اقتصادی

رادیو آنکارا. بین دولتهای نروژ و فنلاند اخیراً قرارداد اقتصادی منعقد شده است که در مناسبات آینده هر دو کشور تاثیر خوبی خواهد داشت.

بیز هیچ زادی اونو تمامیشیق

طهرانین جرائدی، آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تشکیل تاپاندان صونرا اتصالا آذربایجانین بارەسینده قلمفرسالیق ایدیرلر. آذربایجانین دموکراتیک نهضتلرده تاریخی نقشلرین؛ گیچمیش قرنلرده اوندایاشامیش قهرمانلارین فداکار لیقلارین بیر-بیر شرح ویرمه‌ك توز خیاللارینا بو نتیجه‌نی اله گیتیرلر که: آذربایجان خلقی پاك بروطن پرست اولدوقلارینا گوره، دموکرات فرقه‌سیندن قاچماقلاری و اوندان اوزاق اولماقلاری لازم گلیر! بویازیچی‌لار، آذربایجانین آزادلیق اوغروندا ویردیگی قربانلاری؛ شهامتلی مجاهدلرینی تقدیس ایده رکن توز عالملرینده بیزه لای - لای چالماق ایسته‌ییرلر، اونلارین دیدیگینه گوره آذربایجان جوانلاری ایندیه‌تکین ایرانین استقلالینی حفظ ایتمکدن توتوری قانلارینا بولاشیب - ایرانسا قارشو اولان علاقه‌لرینی اثبات ایتمشلر..

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

مصرده ضد یهود نهضتی

تهران رادیوسی- فرانسا آژانسینن بلدیردیگینه گوره تمام عربستاندا ضد یهود نهضتی توز شدتینی آرتیریر او جمله‌دن القاهره و اسکندریه‌ده مینلرجه عرب جوانلاری یهودیلارین مغازالارینا و ایولرینه حمله آپاراراق اونلارین بتون اشیالارینی غارت وياند یرمیشلار. حتی مقدس کتابلاری یاندیرماقدان بئله چکینمه‌میشلر. القاهره‌ده ۳۰۰ نفر و اسکندریه‌ده ۱۴۰۰ نفر یارالانمیشدر.

بو نهضت بالفورین اعلامیه سینه اعتراض ائتمکدر.

کار گرلر اتحادیه‌سینن موفقیتی

اصفهانده وباشقه جنوبی شهرلرده خائنلرین الی و حزبی کارەرمالرین بولینه کارگر تشکیلاتلرینین پوزونما سینه باخمیاراق عمومیتله بو تشکیلاتلر اوز ایشلرینه دوام ایدیر فعله صنفیتین سعادتی و زحمتکش طبقه منافعی بولونده جدی صورتده چالیشیرلر.

نیجه آی بوندن اول دنیانین یوبوک صنفی تشکیلاتی اولان شور توللکه‌لری اتحادیه‌لرینین نماینده‌لری بو حقیقتی گوزلری ایله گوروب اونه صمیم قلب ایله تبریك ائتمیشدیلار همان گونلرده انگلستان کارگر اتحادیه‌لرینین ان مهم اولان فلز صنایع کارگرلری اتفاقینین نماینده‌لری ده شورا لر اتفاقینه مسافرت ایدرکن تهراندا اتحادیه‌لرین فعالیتنی مشاهده‌ایتمیشدیلر بونلردن علاوه موسکووادا و اوروپانین آیری شهرلریندن ایران بولیله اوز وطنلرینه مراجعت ایدن

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

بازهم درباره قتل هیتلر

رادیو تهران - خبرگزاری انگلیس اطلاع میدهد که از روی اسنادی که بدست آمده هیتلر در آخرین روزهای وخیم برلین با گلوله بدهان خود زده و انتحار کرده است و جسد آنرا سوزانده وازبین برده‌اند.

کابینه حکیم

بطوریکه رادیو تهران اطلاع میدهد دیر حکیم‌الملك کابینه خود را بشرح زیر به شاه معرفی کرد:

خلیل فهیمی وزیر کشور — امان‌اله اردلان وزیر دادگستری
سرلشگر ریاضی « جنگ — سرلشگر فیروز « راه
نریمان « پست و تلگراف — رهنما « فرهنگ
هدایت « مشاور — الیار صالح « مشاور
نجم « وزارت امور خارجه — هژیر « مالیه
سعیدمالك « بهداری — وزیر پیشه و هنر بعدا تعیین خواهد شد.

آذربایجان- ما نظریه‌خودرا درباره این کابینه بعدا باطلاع خوانندگان گرامی خواهیم رساند.

م. طاهر

ملی مختاریت تجزیه‌و الحاق دیمك دگلدر

ملی مختاریت هر ملتین توز داخلی ایشلرینه مختار اولماسی واختیارنین الینده اولماسی دیمکدر.

مختاریت باشقا دیللرده‌ده (آتونومی) استعمال اولونور.

(آتونومیا) یونان سوزیدر. توز توزین اداره اتمك دیمکدر. بر ملتین مختاریتی اوملتین توز ایوینن صاحبی اولماسی، یعنی او ملت توز ملی سلیقه‌سیله توز تاریخی، توز سیاسی حیاتی، مدنیتی واقتصادیاتنی حفظ ایدوب ترقی اتدیریر بعضی آقالار ملی مختاریت سوزینی واونون معناسینی دوغرو بیلمیرلر.

بر ملتین توز دیلنده دانیشیب یازماسی، توز مدنیتنی انکشاف اتمه‌سینه تعجب ایدیرلر. ملی مختاریت تازه برمسئله دگلدر. ملی مختاریتی غلط تعبیر ایده‌نلر و ملتلرین آزادلیغنی ملی آداب و عنعنه‌لرینی آزادلیغنی بوغمغا چالیشان عنصرلر دنیا دموکراسی ملتلری گولور.

ایراندا یاشایان بتون ملتلر توز ملی مختاریتنی یارادابیلر و توز ملی دوغمادیلرینده دانیشماغا آزادیاشاماغا حقلری واردر.

ملی مختاریت دموکراسی بر دولت قورولوشوندا او ملتلرین توز مثلری و ایسته‌دیکلری کیمی آزاد یاشاماغا و حقوقلارینی حفظ اتمه‌یه حق ویریر. مختاریت دیدیکده ایراندا یاشایان بتون ملتلر قانون اساسی انجمن ایالتی و ولایتی قورماقلا اوملتین توزینی اداره اتمك، توز ملی دیلنده مکتب، معارف مدنیت یاراتماسی و دولت تشکیلاتلارینن اداره اولونماسی مختاریتین ضروری شرطلرندندر ایراندا یاشایان ملتلره قانون اساسی آزاد یاشاماغا حق ویریلمیشدر حتی اجتماع آزادلیغی قلم‌دیل آزادلیغی هر بیر ملتین قانونی حقلریندندر ملی مختاریت کیچیك ملتلرین ملی حقوقلارینی حفظ اتمك و او ملتلری ظلم و اسارتدن خلاص اتمك، ملتلر آراسیندا کی دوستلوغون محکمه‌لنمه‌سینه بر قدرت و قوه‌دیر رضاخان حکومتی توز منحوس سیاستی ایله ایراندا یاشایان ملتلری توز حاکمیتین ساحلاقی ایچون ملتلرین آزادلیغنی بوغوب، اونی تحقیر توهین ایدوب دوغما آنادیلنی قدغن ایتدیرمکله، اونلارین قدیم تاریخی آثارلارینی شه تالان و غارت اتمه‌که توز جرکین سیاستنی ایرملی آپارمیشدر.

آذربایجان ملتی ده اومنوال ایله ایراندا کی مرتجع حاکملرین منحوس سیاستینن قربانی اولموشدر.

اونوزیتون وارلیغنی و آزادلیغنی دوغما دیلی، وطنی وملتی ارتجاعین هرجور بلا و مصیبتلرینه دچار اولمو شدی، بو جوروموش سیاست توز وقتین گچمیش در آذربایجان خلقینین قانلاری بهاسینا آلدیقلاری قانون اساسی وانجمن ایالتی ولایتی قورولماسی اونون حقلی و آلدیغی برقانوندر.

ملی مختاریت بتون آذربایجان خلقینه اولان احجافات وزورین طلمین قابغنی آلار

ملتین رز سیاسی و اجتماعی ایشلرده دخالتین وجوده گتریر مملکتین آبادلیغی اونون طبیعی ثروتینین ترقیسی ومعدنلرینین ایشه سالیماسینین حل ایدیر. بودا قانو اساسی بوجهتله انجمن ایالتی ولایتی واسطه‌سیله اجرا

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

اعتراض دولت عراق

بغداد - نخست وزیر عراق طرفیندن اعلامیه ای از دولت انگلستان تقدیم کرده است که رشید عالی گیلانی را جرو تبهکاران جنگ محسوب داشته محاکمه جلب کند در ضمن بعضی مستر بوین که اظهار داشته رشید عالی را نمیتوان جرو تبهکاران جنگ شمرد اعتراض کرده است

www.iran-archive.com

آذربایجان دیلی حقنده

آذربایجان ملتی قدیم و معظم بیر تاریخه مالکدر. تاریخین بیزه بوراخدیغی آثار و خاطره‌لر بونین بیرمز برهانی و ثبوتیدر. بورشید ملتین توتن عصرلریندن خبروبرمن عالم، سیاح و فیلسوفلار آذربایجان لیلارین صلح پرور: معارفپرور، زحمتکش و هر زمان ترقی و پرو غرسه آماده اولدیغلارینی نشان ویرر و اونین بارانندیغی بویوک صنعتی و مدنی آثارلاری، بله‌دیگی گوزل و خوش خیاللاری قید ایدیر لر. تاریخی هله قدیم میدیا (ماد) دولتی زمانیندان باشلایان خلقمزین بو بویوک مدنیت آثارلارینا ایندی‌ده گئیش تورپاقلارمزین هر یرینده راست گلمك اولار. قدیم زمانه‌لردن بری خلقمیز دنیانین باشقا مدنی خلقلری ایله بیر سیرادا دورمشدر.

اونین مدنیتی، تاریخی و دیلی ده قدیمدر. یاد ائللی اشغالچیلارین دفعه‌لرله آذربایجانا هجومی نتیجه سنده دوغما آذربایجان دیلنین قدغن ایدیلمه‌سنه، اونین مختلف دورلرده عرب، فارس و باشقا دیللرله عوض ایدیلمه‌سی حقنده فرمان و حکملره باخمایاراق، خلقمز دوغما دیلنی باشاتمش، ان گوزل و خوش خیال لاریني بو دیلده بسته‌لمش، ثولمز اثرلرینی بو دیلده یازمشدر. هیچ بیر قوه دوغما آذربایجان دیلنی ثوز خلقنین الندن تمامیله آلا بیلمه‌مشدر. بالعکس استقلالیت اوغروندا خلق مزین آپارمش اولدیغی بوتون مبارزه‌لرده بو دیل داها دا مبارز بیررول اوینامش و خلقمزی واحد مقصد اوغروندا دوگوشه روحلاندیرمشدر

المزه گلیب چاتان قدیم آثارلار گوستریر که، خلقمزین بوکسك غایه و املرینی، داخلی حس و هیجانلارینی، حیات و معیشت حقنده کی فلسفی فکرلرینی افاده ایتمك ایچون آذربایجان دیلی قدیم زمان دان زنگین و قدرتلی اولمشدر. میدیا دورینده کی ادبیات قدیم آذربایجان - میدیا دیلنده یارانمشدی. بو دیلین اهمیتی او قدر بویوك ایدی که، فارس - هخامنشی دولتی عمله گلدیکدن سونرا دا بو دیل یئنه مهم رول اوینایاراق ثوز نفوذینی محافظه ایدیردی. مثلا: فارس شاهی داریوشین اوچ دیلده ترتیب ایدیلمش مشهور میخی خطلی بیستون لوحه لرینده میدیا دیلی ده اهمیتلی بیر یر دوتوردی. بولوحه‌لرین بیرنجیسی قدیم فارس دیلنده، اوچنجیسی بابل دیلنده یازیلمش اولدیغی حالدا بویوك شرقشناس فرانسوز عالمی [illegible]یر و آقا دمیك ماردین ایرملی [illegible]ردیگی فکره گوره، ایکنجی حصه‌سی ده میدیا - قدیم آذربایجان دیلنده یازیلمشدر.

جانلی دانیشیق دیلندن منظم صورتده عدالتان آذربایجان دیلنده بوکسك فلسفی اثرلر مگر آزمی یازیلمشدر؟ بو دیل قهرمانلق داستان لارینا، قدیم زمانلاردان آیله بره گلر و رونق وورمشدر که، ایندیه قدر ثوز طراوت و گوزللیگنی ایتیرمه‌مشدر ۱۰-۱۱ نجی عصر لرده، یعنی هله مین ایل بوندان اول آذربایجان ادبیاتنین ان بویوك قهرمانلق داستان لاری اولان «ده‌ده قورقود» آذربایجان دیلنین قوت و حیات قدرتنی بیر داها نمایش ایتدیرمشدر. بو داستانلاردا آذربایجان خلقنین قهرمانلیق و رشادتی ایله بیرلیکده، اونین حیات طرزی، ذکا و دوشونجه‌سی ملی وارلغی بوتون قوتی ایله افاده ایدیلیر. مین ایل بوندان اول بارانمش بو خلق داستانلاری هله ده دیللرده ازبردر. خلق ایندی‌ده ده‌ده قورقود حقنده دییر:

گلینه آیران دیمه‌دیم من ده‌ده قورقود
آیرانا دویران دیمه‌دیم من ده‌ده قورقود
ایگنه‌یه تیکن دیمه‌دیم من ده‌ده قورقود
تیکه‌نه سوکن دیمه‌دیم من ده‌ده قورقود

آذربایجان دیلی همیشه توکنمز بیر خزینه‌دن عدالانمشدر. بوخزینه خلقمزین جانلی دانیشیق دیلی ایدی خلقین دانیشیق دیلی ایله تماس آذربایجان ادبی دیلنین زنگین لشمه‌سی و گوزللشمه‌سنده بویوك رول اوینامشدر

۱۳ - نجی عصر میلادیده کی آذربایجان دیلنین نمونه‌سنی شاعر حسن اوغلینین شعر لرینده آجیق گورمك اولار. مشهور ادبیات تاریخی مؤلفی دولتشاه سمرقندی ثوز «تذکرة الشعراء» سندا قید ایتدیگی کیمی، حسن اوغلی ثوز حس و فکرلرینی آذربایجان خلقنین آنلایا جاغی ساده آنا دیلده یازمیشدی. یا خود اوندان سونرا یاشامش مشهور شاعرمز نسیمینین:

دوشدی‌یندلی کونول گوزللرنین خیالینه
بیلمه‌یرم بو کونلیمین فکری نه‌در خیالی نه

شعری آذربایجان دیلنین آرتیق هله اورتا عصرلرده بوکسك ادبی دیل درجه‌سنده اولدیغنی ثبوت ایدیر همین ۱۵ نجی عصرده یاشامش باشقا بیر شاعرمز مشهور عارف سرابلی شاه قاسم انوارین شعرلری ثوز ساده‌لیگی و طراوتی ایله نظرمزی خصوصیله جلب ایدیر. اونین شعرلر یندن صاف، تمیز آذربایجان دیلنین خوش قوقوسی گلیر.

اودا یاخاسان خانم سن.
بره تو که سن قانم سن.
چلبی دیلیم، جانم سن
چلبی بیزی اونوتما.

آذربایجان دیلنین انکشافندا قاضی برهان الدینین‌ده بویوك خدمتی واردر. او، دیمك اولار که، آذربایجان دیلنده قهرمانلق شعرلرنین اساسنی قویمشدر. بوشعرلر عمرینی وورو شمالاردا کچیرمن صنعتکارین ثوزنین دیدیگی کیمی، غیرت و ناموس ایچون کمر باغلامش و بو یولدا باشنی قوربش بیر انسانین روحی هیجانلارینی افاده ایدیردی:

اونلر ار یولوندا ارتك گرك
میداندا ارکك کیشی نرتك گرك
یاخشی، یامان، قانی، یوشاق اولسا خوش
سرودم، دیمن کیشی ارکك گرك

معلوم اولدیغی اوزره، ۱۶ نجی عصر میلادیده قاراقویونلی و آق قویونلیلارین سرایلارینده رسمی دیل فارس دیلی حساب اولنوردی. لاکن بونا باخمایاراق بو دورده سرای اطرافنا توپلاشاق آذربایجان شاعرلرینین چوخسنین آذربایجان دیلنده گوزل، اینجه و ظریف شعرلر یازدیغلارینی گوروروك. صفویلر سلاله‌سنین حاکمیت باشنا گلمه‌سیله وضعیت تمامیله ده گیشیر، اونلار آذربایجان دیلنین انکشافنا هر طرفلی کومك ایتمشلر. ۱۴ نجی عصر میلادیده صفویه سلاله سینین باباسی مشهور عارف شیخ صفی الدین اردبیلینین آذربایجان دیلنده «فارامجموعه» آدلی یازیلمش فلسفی اثری ادبیات تاریخمزین قیمتلی گوهرلریندن بیری سیدر. شیخ صفینین نومسی شاه اسماعیل خطائی آذربایجان دیلنی رسمی دولت دیلی اعلان ایدیر. مدرسه لرده آذربایجان دیلنده تدریس ایدیلمگه باشلانیر حتی مراغالی بوراسیدر که، دینی کتابلارین داچرخوسی آرتیق آذربایجان دیلنده یازیلردی. بله‌لیکله شاه اسماعیل خطائی ایستر ثوز تدبیرلری و ایستر سه‌ده شخصا آذربایجان دیلنده یازدیغی ثولمز ادبی آثاری ایله آذربایجان دیلنین انکشافنا بیر دونوش یارانمش اولدی

۱۶. عصرده محمد فضولی آذربایجان دیلنین باشنا گوزل بیر تاج قویدی او، گوزل شعرلری ایله بو دیلی ان اوجا و معنوی بیر بوکسکلیگه قالدردی.

دیل، استقلالیت و آزادلیق اوغروندا مبارزه‌ده ان کسگین سلاحدر ثوز آنا دیلندن محروم ایدیلمش بیر ملت ثولومه محکوم دگلمی؟ ملتنی ایره‌لی آپاران، اونا ثوز وارلغنی درك ایتدیرمن اساس عاملردن بیریسی ده دیل دگلمیدر؟

۴۰ ایل بوندان اول مشروطیت اوغروندا فداکارجاسنا مبارزه آپارمش ملی سردار ستارخان بونا گوره آذربایجان دیلنده مطبوعاتین یارادیلماسنی ان ضروری بیر مسئله کیمی ایره‌لی سوروردی. گوزیله گوره‌ن شاهد لرین روایتنه گوره او. آذربایجان دیلنده اولنجی روزنامه‌نی گوردیکده گوزلری یاشارمشدی. بودورده تبریزده آنا دیلنده آذربایجان دیلنده نشر اولنان عزیزلردن مشهور «آذربایجان» روزنامه‌سنی قید ایتمك اولار «آذربایجان» عزیزمسی خلقین ثوز دیلنده اولدیغنا گوره بویوك نفوذ و سیاسی اهمیت قازانمشدی. بویوك دیموقرات شیخ محمد خیابانی ده کتله لری مبارزه‌یه روحلاندیرماق ایچون ثوز آلاولی نطقلرینی آذربایجان دیلنده، آنادیلنده، آنادیلنده سویله یردی.

بودیل بیزیم افتخارمز، بابالار مزدان، قهرمان اجدادمزدان قالماباد گاردر. دامار لاریندا آذربایجانلی قانی آخان هر بیر کس بو دیلی ثوز

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

گونین مسئله‌سی حقینده

اول صفحه‌دن چپه

فقط بونا گوره کپه‌لرین باشی آچیلوب یالانچی پهلوانلارین بازاری رواج تاپیشدر. آخاروب گوشه و کناردان اوزینی آذربایجانه علاقه دار گوسترن چوروموش کور و کار لری تایوب اونلارین وجودیندن استفاده ایتمك ایسترلر.

آذربایجان خلقمزین سیاسی حقینی خائنانه بوللار ایله آیاقلایوب مجلس کرسی‌لرینی اشغال ایدن ارتجاعی نماینده‌لرده بر آن حرکتدن آل چکمیرلر. سیاستین مرکزی چوخ فورخولو یرلره کیچیشدر. رضاخانین کوردیکی ایشی تکرار ایتمکده‌درلر. وزیرلر هیئتی و مجلس ایکنجی و اوچونجی ردیفه کیچیش داخلی ایشلره قاریشمغه صلاحیتی اونلیان نظامی مقامات حاکمیت سورمکه و اویونده‌ر نجی دولی اوینامغه باشلامیشدر

مرکز و شمال اهالیسیندن دوتولان ژاندارم و نظامی قوه‌لره بله اعتماد بوخدر جنوبدن و مرکزی شهرلردن قوه گتیروب تهرانی بو واسطه ایله بوغدیقدن سونرا بزم قاغذه اشکال چیقارمغه جان آیرلر.

بیز کندارده ژاندارم مامورلر بئین یاندیردیغلاری اودین اساسی مقصدینی بلدیکمز حالده امنیتی ساخلامغه واو قومزله چالیشریق. ژاندارم باشچیلاری دیلده امنیت طرفداری اولوب مسئله‌نین صلح یولی ایله حل ایتمه‌سنه حاضر اولدیغلارینی بیان ایدیر عمله ایسه بو گونه‌قدر بر قدم یله گوتورمگه حاضر اولمامیشلار. بیز معین ژاندارم رئیسلری حقینده برسوز دیمك یا توهین و تحقیرآمیز سوزلر ایشلتمك فکرینده دگلیك لیکن عمومیتله الده اولان دلیل و مدرك‌لر گوستریر که بو واسطه ایله کندارینزده هرج و مرج و شورش یارانمق یولیله ایشه باشلامیشلار.

کندلی‌لری وورو‌ب دوگوب حبس و تبعید ایتمگه جانادویدیروب امنیتی پوزمغه وادار ایتمك ایستیرلر. اگر بله اولماسایدی اونلارین ویردیکلری مینلرجه عریضه‌لر تاثیرسیز قالمازدی.

بو چوق حساس وجدی برمسئله‌در بونا خلقمز چوق دقته یاناشمالی‌در. فرخین گوره بیلمدیکی ایشی ژاندارم و کیل‌باشی‌لرینین الیله گورمگه چالیشیرلر. بونی دوشوندیکزایچون درکه توهین و تحقیرلره اهمیت ویرمه‌یب کندلرده وجوده گلن بویوك ناراضی‌لیغون قاباغینی آلمغه‌یوگونه قدر موفق اولدیغینی بونلار سوئرا دا بو سیاستی نیز تعقیب ایده‌جکلر. لیکن اودایله اویانان شورش طغیلر آپاردیغلاری سیاستین نتیجه‌سینی دقته دوشونمه‌لی‌درلر.

کندلینی ناراحت ایدوب اونی سیخوب آیاغاندان سالماغ اودایله اویناماندن داها خطرلی‌در.

هرج مرج سالانلار اوزلری‌ده اونین قربانی اولمقدن یاخا قورتارا بیلمزلر سعدی‌نین حکیمانه سوزینی یاددان چیقارماین:

اگر صد سال گبر آتش فروزد
اگر یکدم در او افتد بسوزد

پ

خطوط هوائی آذربایجان شوروی

رادیو باکو - درماههای زمستان هم کمافی السابق خطوط هوائی آذربایجان شوروی دائر و مسافرین را توسط هواپیما حمل خواهند کرد.

کارگران شوروی به مسکو برگشتند

رادیو باکو. نمایندگان کارگران شوروی که سه هفته پیش برحسب دعوت کارگران نروژ برای بازدید کارخانجات به نروژ رفته بودند دیروز بمسکو برگشتند.

مذاکرات بین شوروی و آمریکا

رادیو آنکارا. از قرار اخباریکه در محافل سیاسی جهان شایع است گویا در واشنگتن بین دولتهای اتحاد جماهیر شوروی و آمریکا مذاکرات سیاسی در جریان است که احتمال میرود در نتیجه آن اختلافات بالکان و زاپن حل گردد.

آلمانیها در زمستان بافلاکت بسر خواهند برد

رادیو آنکارا - آلمانیها درشهر های خراب شده و غیر مسکونی آلمانی بانهایت فلاکت و ادبار در زمستان بسر خواهندبرد.

شماره ۱۰ر۱۷۲۹۷ ۳۴-۸-۸

آگهی

اداره غله مقداری آرد که حد اکثر صدی بیست آردجو دارد به قرار تنی دوهزار وپانصدریال بفروش میرساند طالبین میتوانند با مراجعه بدایره حسابداری و پرداخت بهاء جنس خودرا ازشعبه امور آرددریافت دارند. ۲-۳

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند.

AZOH
www.iran-archive.com

AZOH

نوروز

شیخ محمد خیابانی

-۲-

مرحوم خیابانی تهراندان چیقدیقدان سونرا و شرق الموله اولی توقیف ایتمکه ال آتدی متاسفانه شیخین تهراندا اولماسنی اوتا بتیرلر و بو قضیه‌دن چوخ مغموم اولمشدی. شیخ نجه‌آی مشهد شهرینده اقامت ایدیقدان سونرا قهقه یولی ایله اوز وطنی تبریزه عودت ائتمشدر تبریزده طاهرده سیاسی ایشلردن ال کوتوروب تجارته باشلامش ایسه‌ده باطلنده‌بنده‌ده اوندمه انجمنی ادبی بو کیمی سیاسی و ادبی مقتجللاری ایعتادی ایله‌تنویر افکاره تلاش ایدیردی. اکتبر انقلابنه کیمی مرحوم خیابانی سکوت ایتمشدر همینکه بو انقلاب لنین واسطه‌سی ایله روسیه‌ده باشلاندی و اونین شعاسندان دا ایرانا نور ساچلدی ایراندا یاتمش آزادلیق پرچمی بنی‌دن خالخیب آزادیخواهلارا اوز منوباتین انجام ویرمکه میدان آچلدی آذربایجاندا استبداد قورخوسندان گوشه و کناردا مخفی اولان آزادیخواهلار تبریزه گلیب بریره توپلاشدیلار. بو اثناده مرحوم خیابانی دا تجارتدن ال چکیب تازادن آزادلیق یولونی تعقیب ایتمکه باشلادی.

اکتبر انقلابندان اول آذربایجاندا آزادیخواهلار طرفندن دموکرات فرقه‌سی اولی بیر سیاسی فرقه‌یاراد یلمشدر که مرحوم غنی‌زاده و آقای دکتر رضا زاده شفق و بو کیمی روشنفکر جوانلاردا اوندا اشتراک ایتمشلر بو فرقه نین عمری نقدر آز اولسادا فعالیتی چوخ کنیش و حائز اهمیتدر. بو فرقه ارتجاع عمالی طرفندن باغلانوب اونین اعضاسی وحشیانه بیرصورتده تعقیب وجزالانیردی. حتی ارتجاع عمالینن قورخوسندان غنی‌زاده دکتر شفق تبریزدن قاچوب استانبوله دوغرو گندیلر

اکتبر انقلابندان سونرا بو فرقه بنی‌دن شیخ‌نین واسطه‌سی ایله تشکیل تاپوب اوز فعالیتنه دوام ویردی. علی بیرلک بادامچی و بونلار کیمی آزادیخواهلار اشتراکی ایله دموکرات فرقه‌سنین اولنجی جلسه‌لری تبریزده تجدد ایتدیرده دالراولوب آذربایجانین سعادتنه گنیش نقشه‌لر طرح ایتمکه باشلامشدر

دموکرات فرقه‌سی بشش ایل تعطیلدن سونرا شیخ و اونین مسلکداشلارین فعالیتی نتیجه‌سینده آزیربایجانده آذربایجانین بوتون شهر وقصبه‌لرینده شعبه ومحلی کمیته‌لره ده مالک اولدی. فرقه‌نین ایالتی کنفرانسی بوتون آذربایجانین شهر وقصبه‌لرینن ۴۸۰ نفردن متجاوز نمایندلرینن اشتراکی ایله تبریز شهرینده آچلیب مرکزی کمیته‌نی انتخاب ایتدیلر

مرکزی کمیته تبریز شهرینده مستقیم ومنظم صورتده اوز جلسه‌لرینه دوام ویریب تجدد روزنامه سیده اونین ناشر افکاری سایلیردی.

تجدد روزنامه‌سی آذربایجان ادبیات تاریخنین ان پارلاق اولدوز لاریندندر. دیمک اولار که آذربایجان دا بیر ابو بوخدی که تجدد روزنامه سنین لاقل بیر نمره‌سی اورادا اولماسین!

حالی چوخ رغبتله روزنامه‌نی استقبال ایدوب اوندا یازیلان مقاله لرین مثلی هله بو گونده‌دا یازیلمامشدر (گله جکده اونین اهمیتنده بحث ایده جیکم)

کمیته مرکزی شیخین رهبرلیقی ایله جدی بیر صورتده ایشه باشلیوب ایندا اونیفورم ژاندارم تشکیلاتنی آذربایجاندا خلق ایندی وتشکیلاتین مثلی هاسه اوگونه قدر ایرانین هیچ بیرنقطه سینده گورونمه‌مشدر

ژاندارم تشکیلاتی سید حسین خان یاور (میر حسین‌خان مازور) واسطه‌سیله اداره اولونوردی وآذربایجانین امنیتنه‌ده چوخ اساسی وبویوک خدمتلر ایتمشدر

عثمانیلر آذربایجانا گلنه قدر بو تشکیلات دوام ایدیردی لکن اونلار گلدیکدن سونرا ژاندارم اداره‌سی پوزولوب اورتادان گئدی.

۱۳۳۷ نجی سنه شعبان آیینین آخرلرینده عثمانی عسکرلری آتوریلاری تنبیه ائتمک بهانه‌سی ایله آذربایجانا وارد اولدولار وتبریز شهرینده سایر شهرلر کیمی تصرفه گئیردیلر.

بختیار نامه

(منظوم داستان)

سوومت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلایان ایران جمعیتنن تبریز شعبه‌سی نشریه‌سی.

((بوتون کتابخانه لرده ساتلیر))

آقایان مشترکین محترم

اگر روزنامه شما نرسید دفتر روزنامه را مطلع سازید

آذربایجان دیلی حقنده

۳۵ نجی صحیفه‌دن قالان بقیه

ملی وارلنین، ملی غرورنین ان بویوک نمونی کیمی حفظ ایدیر و اونا احترام بسله‌ییر.

حاقمزین معارفپرور شخصیلریندن حاجی میرزا حسن رشدیه‌نین ۴۲ ایل بوندان قاباق تبریزده برنجی دفعه اولاراق آذربایجان دیلنده نشر ایتدیر دیگی «وطن دیلی» آدلی درس کتابچاسی آذربایجان دیلنین انکشافی یولوندا آتیلمش امیدلی آددیملار دان بیری ایدی. بو دورده تبریزده نشر اولونان بویوک شاعرلرمزین اثرلریندن شمس الاماما، لعلی، شکوهی ابولقاسم نباتی، راجی وثلیه مؤلفی خلخالینین دیوانلاری خاقمزین ان سه ویملی ودونه ـ دونه اوخونوب الده گزمن قیمتلی گوهرلری اولمشدر

۴۰ ایل بوندان اول آذربایجانین بویوک معارفپروری رشدیه آذربایجانلی بالالارینی ساده، صاف وشیرین آذربایجان دیلنده تربیه ایتمکی بیر مقصد کیمی قارشیسنا قویماقلا، آذربایجان دیلنی‌ده تبلیغ ایدیردی. بودر اونین کتابندان برنجه پارچالار.

بو پارچالاردا کی آذربایجان دیلنین تمیز و صافلغنا، گوزه‌للیک و ساده لیگه فکر ویرین: «مارلین بیری خسته اولمشدی. دوست وآشنالاری اونین کیف واحوالندان خبر آلماق ایچون یاندیغی محله‌یه گلیردیلر. بونلار گلیب گئیدیکلری زمان او یرده کی اوت و علفی بیب تلف ایله مشدیلر. مارال خسته لیگندن خلاص اولدی. اما اطرافدا بیه‌جك هیچ بیر شئی قالمادیغی ایچون آجلقدان تلف اولدی» (وطن دیلی صحیفه ۷۳) یا خود «میرچگین جبالی» آدلی حکایه‌سنی آلاق:

«میرچگین بیری توکوزین بوینوزینا قوندی. بیز آز اوتوراندان سونرا توکوزه دیدی: ای توکوز آغرلیغیم سنه زحمت ویردیگی وقت منه خبر ویرکه، قالخیب گیدیم.

توکوز دیدی: بوینوزیما قوندغندان خبریم اولمادیغی کیمی اوچوب گئیتمگندن دخی خبریم اولمایاجاقدر»

(بنه اورادا صحیفه ۷۳)

بیز بو مقاله مزده، مختصرده اولسا، آذربایجان دیلنین تاریخی انکشافی حقنده اوخوجولارا معلومات ویردیك.

بیزیم دیلمز ـ آنادیلمز، حاجی میرزا حسن رشدیه‌نین دیدیگی کیمی «وطن دیلی» در بودیل بشش ملیون‌دان آرتیق نفوسی اولان قهرمان، مبارز آزادیخواه بیر ملتین دیلیدر.

آذربایجان اوشاقلاری اوزون مدت توز عزیز آنا دیللرینده تحصیل ایتمکدن محروم قالمشلار.

بیز حسن اوغلیلاردان، نسیمیلردن، فضولی‌لردن، شاه اسماعیل خطائیلردن و نهایت ستارخان وشیخ محمد خیابانیدن یادگار قالان عزیز دیلمیزی وار قوه‌مزله مدافعه ایدمجك واونین ترقیسنه چالیشاجاغیق.

م. عباسی

ق. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۳-

در جنگل‌ها ودشت‌های پهناور و زیبای آذربایجان انواع پرنده‌ها و در دریا و رودخانه‌هائش انواع مختلف ماهی‌ها ودر چمنزارهای دلربایش انواع گلهای قشنگ شفابخش هر بیننده را از خود بیخود می کند.

باین جهة اگر آذربایجان را با کشورهای قدیم پر تمدنی مانند مصر مقایسه نمائیم بدون تردید راه اشتباه نپیموده‌ایم. آذربایجان سرزمین آتش‌های مقدس جاویدانی است. در هر وجب این خاك عزیز یادگارهای فراموش نشدنی نیاکان پر افتخار ما باقی است. آثار آتشکده‌های مقدس وبلیغانه دژهای باعظمت دیرین آن نشانه های بارزی از ایمان و روح پاك و قهرمانی نیاکان بزرك ما است.

سرزمین آذربایجان نظر بموقعیتی که در قبال کشورهای مجاور جنوبی وشمالی داشته ونظر بممر کزیتی که برای ارتباط ایندو قسمت دنیای متمدن آنروز حائز بوده از همان دوره های دیرین بصورت یکی از مراکز بزرك واساسی اقتصادی وسیاسی جهان درآمده. زیائی و ثروت‌های طبیعی این سرزمین از طرفی و این شرایط و موقعیت بی‌نظیر اقتصادی وسیاسی از طرف دیگر اهمیت مخصوصی را برای تاریخ ملت ما ایجاد کرده ودرمیان ملت‌های بانی فرهنك وتمدن بشری مقامی بس ارجمند برای ملت قهرمان آذربایجان پدید آورده است.

مادها، نیاکان بزرك ما

بموجب تحقیقات عمیقی که از روی اصول علمی جدید در باره تاریخ و مدنیت ملت آذربایجان بعمل آمده این نکته ثابت شده است که ملت آذربایجان یك ملت بسیار قدیمی بوده و گذشته درخشان و پر افتخاری دارد. مخصوصاً تاریخی که محققین و لسان شناسان معروف در آذربایجان بدست آورده‌اند نشان میدهد که نیاکان ما کلیه مراحل تاریخی را در این سرزمین گذرانیده و از چهار هزار سال پیش مردمیکه در سرزمین آذربایجان بسر میبرده‌اند، پرورش دامها، کشاورزی، ساختن ظروف آلات سفالین وهمچنین ساختن استحکامات و موانع دفاعی آشنائی داشته‌اند.

از نوشته‌ها وآثاری که از قرن نهم پیش از میلاد بخط میخی باقی مانده معلوم میشود که در میان طوایف واقوام ساکن آذربایجان قوی‌تر و مقتدرتر از همه نیاکان آذربایجانی‌های امروز یعنی مادها بوده‌اند.

مادها، نیاکان بزرك ما که در تاریخ بشری نقش مهمی را بازی کرده‌اند هشتصد سال پیش از میلاد موفق بتشکیل دولت مستقل نیرومند گردیده و در آن موقع از طرف شمال غرب با دولت «اورارتو» (وان) واز طرف غرب بادولت آسور همسرحد وهمسایه بوده‌اند. در آن موقع درناحیه خاوری ماد قوم پارس بسر میبرد. مادها ازلحاظ فرهنك وتمدن بامترقی‌ترین اقوام آنروز یعنی آسوریها و بابلی‌ها برابر وهمپایه بودند ولی تحقیقات تاریخی نشان میدهد که قوم پارس از نظر مدنیت و طرز زندگانی نسبت به مادها خیلی عقب‌تر بوده‌است. در این دوره سرزمین ماد همواره در معرض حملات اشیاء حوبانه قرار داشت وباین جهة از طرف نیروهای آسوری اشغال شده و مادها خراجگذار سلاطین آسوری بوده‌اند.

در راه تحصیل آزادی واستقلال

بتدریج در کشور ماد تشکیلات قبیله‌ای ارین رفته وجای خود را بیك جامعه مترقی متکی به طبقات مختلف ملت واگذار می‌نموده

شماره ۴۰ دوره دوم

آذربایجان

۴ نوامبر ۱۹۴۵

بعد از دو روز

بعد از دو روز یعنی در ۱۵ آبانماه کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان با حضور تمام اعضای کمیته در تبریز تشکیل یافته و در اطراف پاره ای مسائل حیاتی و مهم آذربایجان که از آنجمله است انتخابات انجمنهای ایالتی و ولایتی مفصلا مذاکره و تصمیم اخذ خواهد کرد. این جلسه در آذربایجان مهمترین روز تاریخی را ایفاء کرده در تاریخ آزادی آذربایجان برای نسلهای آینده مایه مباهات خواهد شد. آذربایجان همچنانکه تا کنون در تمام نهضتها و آزادیخواهی ملی اول را احراز کرده است این بار هم همان مقام تاریخی را حفظ خواهد کرد.

حکومت مرکزی در مقابل اقدامات مجددانه و میهن پرستانه آزادیخواهان که از بهت زدگی بتابمثل مشهور «الفرار و شبث بکل حشیش» گاهی با صدور نظامنامه الکی میخواهد از تشکیل انجمن های ایالتی و ولایتی جلو گیری کنند و گاهی با بندوبست های قبلی و سفارشی به تحریم قانون انتخابات می پردازد هرگز قادر نخواهد شد از جریان طبیعی و لایزال قانونیکه خونبهای جوانان از خود گذشته آذربایجان است در آذربایجان و سایر نقاط ایران جلو گیری نماید زیرا ما در مسیر آزادیخواهی جهان افتاده و از تعقیب آن تا چاریم و هرگز سنگ ریزهائی چون صدور و اکثریت سفارشی مجلس نمیتواند مسیر ما را تغییر بدهد آذربایجان این بار هم در راه تحولات آزادی ایران پیشقدم می شود قانون برای ملت توسط ملت اخذ گردیده و جز ملت حامی و حافظی ندارد. هنگامیکه ملت در مقابل قصر چارل پادشاه مستبد انگلستان ازدحام کرده میخواستند [illegible] خود دفاع نمایند [illegible] قانون اساسی حضور داد [illegible] میزد [illegible] حد به ازدحام مردم لیخند [illegible] ولی دیری نکشید که در پای دار انتقام بر نعش چارل که از تاب آو بران بود میگریستند در پارلمان انگلستان که چند نفر سود پرست با صحبتهای بی سر و ته وقت مجلس را اشغال و مواد را بنفع خودشان تغییر [illegible] کرمول تا اولی بمضمون «این خانه بی آنانیه به کرایه داده خواهد شد» آویزان گردید که نمونه بارزی از قدرت ملت را نشان میداد **ومدلل مباحث کمقانون برای ملت توسط ملت اخذشده وجز ملت حافظی ندارد**

امروز هم ملت آذربایجان برای حفظ حق قانونی خود مثل جوانمردترین ملل جهان مبادرت می کند و نخستین پیش آهنگ آن تشکیل انجمن ایالتی و ولایتی در آذربایجان است که امید است انعکاس آن در سایر ایالات و ولایات ایران هم ظاهر گشته بار دیگر تاریخ نام بلند آذربایجانی را با خط زرین در صفحات آزادی جهان ثبت نماید.

ما انجمن ایالتی و ولایتی را که قانون اساسی تشکیل آنرا از ضروریات مشروطیت شمرده و بما حق داده است از تشکیل آن استفاده کنیم در آذربایجان برپا میکنیم و باین ترتیب مختاریت داخلی خود را مطابق نص قانون اساسی تامین نموده راه آزادی و عمران و سعادت را تعقیب خواهیم کرد.

سعادت و حریت تمام ایالات و ولایات ایران در مفهوم مواد مربوطه به انجمن های ایالتی و ولایتی نهفته شده است که از صدور مشروطیت باستثنای یکی دو بار دستهای خائن و مرموزیکه همیشه با مقدرات ما بازی کرده هنوز هم به رویه خود ادامه میدهند از تشکیل آن جلو گیری کرده اند. آنان خیال میکنند که مشروطیت جزو تشریفات و تعارفات معمولی است و نباید از مفهوم حقیقی آن ملت را برخوردار ساخت بنابراین همیشه سعی دارند بنام آزادی و مشروطیت انواع شکنجه ها و ظلم بتهای غیرقابل تحمل را به ملت تحمیل نمایند و تنها کلیم خویش را از آب بدر برند ولی خاطر جمع باشند که دیگر به آرزوی خود نائل نخواهند شد زیرا آن سبو بشکست و آن پیمانه ریخت ! . . .

ما مرد عمل هستیم و هرگز بسخن پردازی کاری نداریم تنها جواب ما به فحاشیهای جراید مرکز تشکیل عملی انجمن های ایالتی و [illegible] بنا برین از آنها [illegible] دیگر [illegible] است [illegible] از ما عمل!

فیروز

ملی مختاریت

اول صفحه‌دن‌باشه

اولاونور ملی مختاریت آذربایجاندان زور گوجونه آلینان مالیات ویرگیلر بن اوزه داخلیلنه‌جون امورانی صحیحه‌سی ایچون صرف اولونماغا اختیاری اولاور

تهرانین هر دور وخالین روزنامه چیلری خلقین فکریلی مشورتی اساسنده ایچون ، توز یالان بهتانلاری ایله آذربایجان دموکرات فرقه‌سینی باشی مایوتلوق آذربایجان خلقینی آرزو و آمالینی ایرمالی سوردن بو دوغرو دوز گون ملی مختاریت سوزونی الحاق و تجزیه تعبیر ایدیرلر. اونلار آذربایجان ملتینه و بتون ایراندا یاشایان ملتلرین توز ایشلرینده توز ایرینده آزادلیق و ملی دیالریناغا باغلی آلماق ایستیرلر.

بر عده تهران مرتجعلری قانون اساسیمیز موجبنجه انجمن ایالتی و ولایتلرینی یارانماسینی دشمنلریدیرلر اولار ایراندا یاشایان ملتلرین آزادلیقلاریندان قورخورلار.

ملی مختاریت هر جهتدن دول مکتب ملی حقوق برابرلیگی ، ملی مسئله‌نین و ولایت داخلیلنه‌گی منا سباتلارین دوز گون حل ایدیلمه‌سی ایچون لازملی شرطلردن.

ایراندا یاشایان بتون ملتلر خصوصا بشی مایوتلوق آذربایجان خلقی توز ملی وارلیغی و آزادلیغی آنا دیلین [illegible] سیاسی و معنوی چیلدن [illegible] ظلم و استسارتدن خلاص اولماق و توز ایرینی ایشلتمک توز ایله قورماق ایچون قانون اساسی موجبنجه خود مختاریلیغی انجمن ایالتی و ولایتی واسطه سیله حاصل اولا بیله‌جکدر.

بیر هیچ‌زادی اولونماسیغی

اول صفحه‌دن‌باشه

بر بارچی لار یاخلاشیلار هیچ بیر چیلدار باز ماغا ، ای آذربایجان خریق ! ای سرزمین ساخته‌وران‌هلیر ،

تبلیغات ادارسنین طرفیندن وادیوداً آذربایجان سروی‌جالی‌نین خلاصه گویا ارتجاعین مرکزی اولان تهران آذربایجانا تلقین تقدیر ایتمکله برابر یئده اونون ، توز جیالارینداً سانغ ـ سلامت قالماقیلی الدتمالی حضرتلریندن استرحام ایدیرلر ، که اونلارین دیدیگینه گوره بر عده ما چرا چوخلین !! [illegible] اونلارین حریق آذربایجان [illegible] اولسون ! ،

ملاناصرالدینه‌دویه‌ر [illegible] ملا ! آروا [illegible] ، دیدی بس نه [illegible] ؟

تهرانلا بوقدر آذربایجاندان [illegible] دوره او یاندان حقشناسلیق ایدیر نه ایچون اینه‌یه تک اوندا یاشایان ملتلرین شورسا هیچ بیر حقوق قائل اولمیوبدر ؟ !

آذربایجان ایرانین استقلالینین حفظ ایدیبدر اماندن توتوری اوندا یاشایان خلق اصلا اجتماعی و فردی بیر حقوقا مالک دگلمی ؟

آذربایجان توز جوانلاری نین قانین برابرینده ایرانین آزادلیغین‌اله گتیریب و مشروطه‌نی آلیبدر ، اما همان مشروطه‌نی واسطه‌سیله ، مشروطیت قانونلاریندان توز شخصی تعارینه استفاده ایدن اونون خلقینی اجتماعی حاقلاری بکلی محروم ایتمشیدر !

دینمک ایرانین فاسد هیئت حاکمه‌سینین مصالح عالیه‌سی بویله ایجاب ایدیر که آذربایجان ایرانا حافظ اولماقلا برابر و ایندیگی قدر کارلیلارین مقابلینده اسارت آلتیندا یاشاماسادا راضی اولارگن اصلا بو ناروا و فاسد اجتماعی تشکیلاتا ، اوندان واقع اولان قانونسیز و تعلقسز جریانلارا اعتراض ایتمگه حقلی اولماسین !

گویا آذربایجان خلقی تعهد ایتمشدیر که همیشه اونو تحقیر ایدن عناصر ، اونلارین ملی حق‌حاکمیت لرینی غصب ایدن جنایتکار طبقه حاکمه ، هرنه ایسته بیرلر ایتسینلر ،

آذربایجان یئده‌ده گور تاریخی نشین ایفاء ایدیر ، بو گون چوروموش و کهنه ارتجاع هیچ و جهان توز چرگین عمرینه دوام ویرمگه امکان تاپا بیلمیه‌جکدر ،

دنیادا وجوده گلن دموکراتیک نهضتلر ، جبر تاریخی ، بوقور خولو فکرین آزادان گیدمسینی تماماً دنیا خلقینه اثبات ایدیر ! بو گون دنیادا بیزیم مرتجع هیئت حاکمه ، بیزیم آزادلیغمیزی ایلکینه سالانلا [illegible] چکدیر بلکه توزی تاریخ [illegible] جریانینا تابع اولماغا [illegible] محکوم بدر !

آذربایجان [illegible] توز قیامینی ، ایرانین حقیقی [illegible] و گراسی و زیبه‌سی‌نی حفظ ایدیبدر ! تمام دنیا وارلیقلارا [illegible] سرلشیر ، آزادلیغین قهرمانی ، ایرانین ملی‌لین بیرجه جمع اولماقیدان ، توز ملی قوه‌لرین حشر گر ایتمکدن قورخور ، بو عنصرلرین بوراخدیغی شعارلار و ایندیکلری کیف‌تیاقلار ، مطلقا آذربایجان و تمام ایران خلقینی بیر بیریدن آیریماقا و اونلارین ملی قوه‌لرینی تجزیه ایتمگه موفق اولمیاجاقلار !

بیز تمام او ، آداملارا که بو گون آذربایجانین هوادارلیق داغینی سینه لرینه ویرلار اعلام ایدیریک که ، بیز هیچ بیر زای اونونماییشیق وها ولی تاپیرق ، آذربایجان توز آجی خاطره‌لرینی یادیندا ساخلایب و بیرده زور اسارت آلتینا گتیمکدن عذر ایسته‌ییر تاریخ گله‌جکده بو بارده قضاوت ایده‌جکدر ، بیزه نکچه توز آزادلیغیمیزی ایسته بیریک بلکه تمام ایران ملتی‌نین حقیقی آزادلیغینی اله گتیره رک و توز قانیمیزین برابرینده اونلارین واقعی استقلالارین تضمین ایدیریک

بیزه بهتان دیین عنصرلر نفتضح اولمالیدیلار ، آنجاق بیز بو دفعه‌مرگ بن بالانجی پاوالانلارینا توولا تماب و اونلارینان تعارف ایتمیه‌جه‌ییک !

ایلان ویرمیش آلاچاقدان قورخار !

ح . فتحی خشکنابی

اعلامیه کنفرانس جوانان جهان

لندن ـ جوانان جهان طی اعلامیه اخیر خود از متفقین خواستار شده‌اند که از استعمال بمب آتمی بر علیه مصالح بشر خودداری نمایند.

نامه اعضای سابق مجلسین سنا و مبعوثان مصر به ملک فاروق

رادیو باکو ـ اعضای سابق مجلسین سنا و مبعوثان و عده از روشنفکران و رجال مصر نامه‌ای به اعلیحضرت ملک فاروق پادشاه مصر ارسال و طی آن اشعار داشته‌اند که ملت مصر میخواهد حقوق از دست رفته خود را پس بگیرد و چون کابینه فعلی مصر بانجام اینکار قادر نیست اینک تقاضا میشود دستور داده شود که ملت آزادانه با انتخابات پرداخته کابینه‌ای تشکیل دهند که بانجام این امر توفیق حاصل کند.

شماره ۳۱ ر ۱۶۲۷۲ — آگهی — ۱۳۲۴ . ۸ . ۱۰

اداره اقتصادی بموجب آگهی شماره ۳۱ ر ۱۷۴۰۳ مقدار حلبی [illegible] موجوده در محل سابق بار بری بطریق مزایده بفروش میرساند داوطلبان میتوانند بامراجعه بکار پردازی غله با پرداخت یکهزار ریال سپرده پیشنهاد خودرا تا ۱۵ آبانماه ۱۳۲۴ بدفتر غله تسلیم نمایند پیشنهادها روز ۱۶ آبانماه ساعت ده صبح در اداره غله باز وقرائت خواهد شد پیشنهاد هائیکه سپرده ندارد و یا مطابق بشرایط دیگر ترتیب اثر داده نشده و اداره در رد یا قبول کلیه پیشنهاد ها مختار است

پیشکار دارائی و رئیس اقتصادی استان سوم

کارگرلر اتحادیه سنین موفقیتی

اول صفحه‌دن‌باشه

سیاسی سیمالرده اتحادیه‌لریمیزین انتظام و موفقیتلی خصوصی صورتده قید ایتمیشدیلر. اوناگوره پاریسده چاپ‌لار بلان بین‌الملل کارگرلر کنفرانسیده اتحادیه‌لریمیزدن رسمی صورتده نماینده‌لر دعوت اولونمیشدی.

هر ایشی حقه‌بازلیق و میاداقیق ایله قاباغدن آپارمغه عادت گتیمیش اولان تهران پیشه‌ور لرینه ایران زحمتکشلرینین بو طبیعی و قانونی حقلری ایله الریندن آلماقدان اوتانماییوب خارجده یعنی آزاد عمومی کنفرانسلارین پایتختده عنیانین آزادلیق درسی ویرن گونلرده تاریخی عمومیده بیله اولوز آلچاقلیغی کلیف اویونلاریمیزی اوینامغه اقدام ایتمکدن چکمه‌میشلر.

باخیر حیاسیزلیق نه‌درجه‌یه چاتمیش که نصرت‌العوله‌نین دیوانه‌اوغلی مظفر فیروز سپهبدپور فاطمی‌نین قارداشی حسین فاطمی سپهبدپور مستشارین رسمی عضوی اولان تاجیخش ایران کارگر تشکیلاتی‌نین قراری و خائن سرباز اولان یوسف افتخاری ایران کارگرلری نقش‌بندن دنیا کارگرلری تشکیلاتینه هرگز اینک ایچون باشقاه جلادینین ویردیگی پوللار ایله پاریسه گتیمش ایدیلر.

کارگرلر تشکیلاتمزین رهبری اولان محمد نی‌ربانین دیدیگه گوره دنیا کارگرلرینی باشچیلاری بوخائن عنصرلری اردنگی ایله کنگره‌نین قاپوسندن ایتیگه سالمیشلار.

بونونله بیله چاغریلمامیش حیاسیز قوناقلاری پاریسده بیله حیاسز جمعیته قاپلاره دوشوب اوزلریتی کارگر نمایندمسی یرینه قویمق ایستمه‌میشلر.

انسان بو خبرلری ایشتدیکده روحی عصیان ایدیر تهران و تهرانه منسوب اولان هر بر ایشه لعنت و نفرت یاغدیرمق ایستیر.

حالده حزب دوستومیز نی‌ربانا پاریسدن چوق بویوک موفقیتله قایتمشدر اونین قاپتمسیلی آرزو ایدن کارگرلر آرتیق درجه خوشحال اولموشلر ایکی گون تمام اونین منزلی گوروشه گلنلر ایله دولو اولموش کارگر محیطنده هادلیق حسی گوندن گونه آرتمغه باشلامیشدر. بیل شاعریمیزین مسافرتندن گتردیگی قیمتلی ادبی ارمغانلارین روزنامه‌سیده چوق تیز بر صورتده گوروننمسینه آرزو ایدیریک.

آقای نی‌ربانین بو مسافرتی کارگر تشکیلاتی ایچون تاریخی بر موفقیتدر.

www.iran-archive.com

شماره ۴۶ ایکنجی دوره

۲ شنبه ۱۴ آبان ۱۳۲۴

AZOH

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در — گوندلیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

هرچه پیش آید خوش آید

رادیولر حکیم‌الملك کابینه‌سینن معرفلیگینی یلدیردی بو کابینه حکیم الملکین اوزیله برابر برطرفلی برسیاست تعقیب ایدن آداملاردان توپلانیشدر. بیز حکیم‌الملك و سایر فراموش‌خانه اعضاسینین مصنوعی وجهه لرینین مثبتی چوق گوزل یلدیگمز ایچون اونین آدی و سیاسی یزی اغفال ایده یلمز. علاوه براین اوبورو لوب جوروبوب طبیعی قوه‌لرینی مثلا ایشتمك و گورمك استعدادینی الدن ویرمیشدر. برآیاغی ایوده برآیاغی گوردا اولان محافظه کار بو آدام ایرانی اصلاح ایتمك یولوندا جدی برقدم گوتوره یلمز فقط دیکتاتورلیق زمینه‌سی اوستینده چالیشان مقاملر اونین بی‌حالیغندن استفاده ایدوب اوز قورخولو سیاستلرینی داها آسانلیق ایله قاباغدان آپارمقه نائل اولا بیلرلر.

گورونور بو کابینه هرموز بر سیاستین مقدمه‌سی‌در خائن سیمالر اونا دیقلاری خطرناك اویونلاری اونین آرخاسینده گیزلتمك فکرینده‌درلر. هزیر وسایر مشکوك تیپلرین کابینه‌یه برنشدیریلمه‌لری فرخین آذربایجانا والی تعیین ایدیلمه‌سیندن داها نامردانه برقدم‌در.

هزیری ایران سیاسی محیطی بر یگانه نوکری تاثیر اونین مختلف کابینه لرده گوردیکی ایشلر هنوز اسرارآمیزدر. برسوزله خلق اونی اجنبی جاسوسی حساب ایدیر و اونین ایش باشینه گیچه‌سی ایله اوزجا کیتمه‌خلل بشه‌سکنی دوشونوروبو ایسه ساده برایش دگلدر. حکیم‌الملك اونی کابینه‌سینه آلماقله اوز آبرو وحیثیت و نفوذینی تمامیله الدن ویره‌جکدر. بونی‌ده عمداً کابینه‌یه کیچیرمیشلر.

اوبونین ایچ یوزینی یلدیگمزه گوره بو ایش بیزیم ایچون تعجبلی دگلدر.

مقصد افکارعمومی اولدیغی ایچون هزیر، فهیمی وسایر مرموز آداملارین ایش باشینه کیچمه‌لری خلقی نائمید ایدن ایشلردندر.

بو راده بین‌الخلق سیاستی یوزمقدن علاوه چوق باریك و چوق اینجه بر بدذاتلیق‌ده واردر. خلقی یوروب انجیدوب مایوس ایدوب (مقتدر بردولت) شماری آلتینده قلدر وقلچماق بردیکتاتور یاراتمق فکرینده‌درلر.

ایندی ایران سیاستینین محوری دگیشمیش مزاجی قانونسیزلیق و دیکتاتورلیقه صاعد اولان عنصرلر بین‌الینه دوشوشدر حکیم‌الملك کابینه‌سی ایسه اونلارین چراغینه یاغ‌نوکور و دگرمانلارینه سو باغلیر.

برده فهیم‌الملك یعنی آذربایجانا تلیلارین تائیدینی فهیمی‌نین کابینه عضولیگینه مخصوصاً وزارت کشوره کیچمه‌سی‌نین یزه عائداولدیغی‌در.

فهیمی چوق متقلب و موذی بر عنصردر آذربایجان خلقی اونی بر حیله گر تولکی تانیر. بو آدام شهریوردن صونرا تبریزده چوق اویونلار اویناتوب حقلر چه‌ویردیکی ایچون اونی عمداً وزیر کشور تعین ایتمیشلر اونین آذربایجان آزادیخواهلری ایله اوزون‌مدت سورن سابقه‌لری واردر. اونین قوبروقلارینین گوردیکلری ایشلرده آزادیخواهلارین بادیندن چیخمامیشدر. تقی بیت‌اله، کروبی، ابوالقاسم جوان وسایرلرینی آذربایجان خلقی یاخشی تانیر.

فهیم‌الملکین تقی بیت‌اله برمکتوبی وار ایدی که اونی هر کس ایچون اوخویوب دیردی فهیم‌الملك آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن شعارلرینه کاملا موافق‌در او انجمن ایالتی وولایتی جانغیرماقه جداً طرفداردر. بو یورسین بو کوی بومیدان گورمك وزارت کشور ده بزیم بوایشیمزمه گوزایله باخاجاقدر؟

تقی بیت‌اله اوزینین ایکی یوزلی بر آدام اولدیغنی اثبات ایندی اونین امضالاری بزیم آرشیومزده قالدیغی کیمی ایکنجی امضاسی‌ده حقه بازلیق ایله امضالامان مخالفت تلگرافنده باقی‌در. فهیمی‌نین ماسقاسی ایسه چوق تیز برتلاجاق اونین خائن سیاسی اورتو کیز برصورتده خلقمزین نظر ینده مجسم اولاجاقدر.

حکیم‌الملك فهیم‌الملك بزیم حسابنزه ایش باشینه کیچمیشلر یز اوز حسابیمزی یلوب حرطلریمزی تانیدیغمز حالدا اونلاری استقبال ایدیریك بویورسونلار. **هرچه پیش آید خوش آید.**

پ

اعزام هیئت نظامی به‌چین

رادیو تهران ـ دولت آمریکا هیئتی کمرکب از دو هزار نفر افسر آمریکائی است برای تربیت قوای نظامی به چین اعزام خواهد کرد.

دکتر باردوشی محکوم باعدام شد

رادیو لندن ـ دکتر باردوشی نخست وزیر سابق مجارستان بجرم خیانت بوطن محکوم باعدام گردید.

ح. فتحی خشگنابی

ارتجاعین تاکتیکی و بیزیم وظیفه میز!

تاریخ بیزه گوستریبدر که هر آزادیخواه بیر قوه‌نین مقابلینده، آزادلیقا مخالف بیرقوه بنده‌واردر بو موضوعی تشریح ایتمك ایچون ایرانین ایندیکی وضعیتین مطالعه ایتمك لازم گلر:

شهریور حادثه سیندن صونرا مختارینین زندانیندان خلاص اولان آزادیخواه لار و سائر بیر آداملار بین المللی شرائطدن استفاده ایده رك، ایراندا سیاسی بیرحزب تشکیل ویرمگه باشلادیلار، ایرانین ملتی رضاخان حکومتینین استبداد جنگالیندا خرد اولارلق توز سیاسی استعداد لارین بکلی الدن ویرمیشدیلر: دائمی فشار آلتیندا باشایان، بشریت حقوقیندان محروم اولموش ایران ملتی، توزلر ین تهلگه‌سیز بیرمستبد قوه نین برابر ینده عاجز حس ایدیردیلر. شهریور حادثه سی بو تشکیلاتین اساس‌سیز لیغنی تمام دنیایا اثبات ایندی، ایران ملتی یئی‌بیر گیش وسعادتمند دنیانین وارلیغنی دوشوندولر، عدالته عصیان ایده‌ن حکومتین زوالینی گوره‌رك بوجور بیرتشکیلاتاداهی دا آرتیق رافی یدین اولدیلار ...

آزادلیق حریلری وجوده گلندن صونرا ملتی معین بیر غشه و معین سیاسی بیرهدفین توزلین مبارزه‌یه رهبرلیك ایندی، بو موقع ایرانین مرتجع عنصرلری وخارجی ارتجاع بودموکراتیك نهضتی جمله مکان توتری فعالیت ایتمگه توزین مجبور گوره‌رکن مختلف عنوانلار ایله‌یئه باشلادی. آقای سید ضیاالدین بردین صندوقدن باش چیخاردب ملتین نمایندلیگینه انتخاب اولدی!

مجلس شورای ملی کهنه‌لیون اساسی موجبنجه گرك ملتین مقدراتین حل ایتسین. رضاخان دورندن قرما یشی بیرمجلس اولدوغینا گوره بیر عده خائن و فاسد عنصرلرین انحصاریندا ایدی. رضاخان گیتدیکی ایسه اونون نوچه لری قالدی و بیر عده‌سی ده مجلسده ملی نماینده‌لرین کرسی‌لرینی اشغال ایتدیلر و یئده قاباحکی وضعیته ادامه ویردیلر

جنگین ادامه تاپماق ایچون دنیادا بیوك بر تغییرات توز و بردی ایسه ـ تاسفله بیرایراندا کیچمیش وضعیتین برقرار اولدیغینی اعتراف ایتمه‌لییك! ایراندا دموکراتیك جریانلاردان هیچ بیراثر بوخدر، بوی خارجی مقامات دا تائید ایدیرلر. بو بناءاً بوساحه‌ده وجوده گلن حریلر، بیوك بیر عکس العمل لرایله مواجه اولوبلار.

بیر موقعده که تمام اروپا ملت لری توزمی حکومتلرین‌اله کتیرلر تمام دنیانین ملتری آزدیقدا دوغرو گیدیرلر... ارتجاع برایرانا استبداد رژیمینی برقرار ایتمگه چالیشیر! آلمان وژاپن فاشیست دولتلری آزادلیگیدن صونرا مرتجع لر اوز کثیف فکرلرینی وجوده کتیرمکدن توتری حام آرزولارینه‌یئتدیلر

دنیادا صلح برقرار اولارکن مستعمره‌نی بره قویان بیرموقعده ایران حکومتی آزادیخواهلاری یرلرده اینمگه باشلامیشدر، بوگون ایران اوزرینده، مخصوصا آذربایجانده هیچ بیر کتلی نین وفرقه عضوینین تامین جانی یی یوخدور.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

درد را میگویند چاره را انکار میکنند

افکار عمومی تهران هنوز از روح و معنی حقیقی شعارهای ما خبر صحیح ندارد. سرچشمه اطلاعات آن شایعاتی است که جاسوسان بیگانه در ورق پاره‌های کثیف خودساخته و پرداخته بامضاهای مجعول بیرون میریزند. روزنامه‌های مترقی و آزادیخواه هنوز درتوقیف هستند آنها که منتشر میشوند تازه بخودزحمت نمیدهند مخبرین بیغرض خود را به آذربایجان فرستاده موضوع را در محل تحقیق کرده بنظرخوانندگان خود برسانند. روزنامه آذربایجان را هم دولت دموکرات مرکزی نمیگذارد بدست مردم برسد. سیاست پوشالی سیاست ستارگه ایران بعد از شهریور را رسوا کرد باشدت هرچه تمام‌تر در تهران حکمفرمائی میکند ازاینجهت مردم تهران نمیدانند ما چه میخواهیم و برای چه میخواهیم هرچه زودتر انجمنهای ایالتی و ولایتی تشکیل بشود این بزرگترین حیاتی است که دولت تهران دارد با کمال ناجوانمردی انجام میدهد.

باوجود این گاهی نور حقیقت از پشت ابرهای ضخیم اوهام وخرافات چشمك زده خودرا ظاهر میسازد در روزنامه‌های تهران بطور غیر ارادی مقالاتی دیده میشود که اگر خوانندگان منصف باشند از این مجمل حدیث مفصل خواهند خواند ما برای مثال قسمتی از مقاله آقای زین‌العابدین عابدی را از روزنامه مظفر که بجای داریا منتشر میشود دراینجا نقل میکنیم:

و اما علت نارضایتی مردم آذربایجان را باید دررژیم منحوس بیست ساله و سیاست های منحوس‌تر آن جستجو کرد سیاست شوم بیست ساله علاوه براین که به آذربایجان هیچ چیز نداد بلکه هرچه هم خود آذربایجان داشت وفعالیت و پشتکار مردم آن ایجاد کرده بود از او گرفت.

به آذربایجان در بیست ساله گذشته توجهی که نشد سهل است تحقیرها و توهین های زیادی شده است تا جائیکه مستوفی استاندار آذربایجانیها را آخر خودش مینامید در بیست سال

بقیه درصفحه ۴

آغاز انتخابات در مجارستان

رادیو لندن ـ انتخابات عمومی از دیروز در مجارستان شروع شده ممکن است نتیجه آن تا روز چهارشنبه معین شود

آمریکا دولت مجارستان را برسمیت شناخت

رادیو تهران ـ دولت آمریکا حکومت مجارستان را برسمیت شناخته سفیر کبیر آندولت را در واشنگتن رسماً پذیرفته است.

مذاکرات دولت چین با کمونیست ها

رادیو تهران ـ مذاکرات دولت چین با کمونیست ها هنوز به نتیجه مطلوبی نرسیده و اختلافات همچنان دوام دارد

www.iran-archive.com

کوتوزوف فیلمی

ورنشچه گوندر که کوتوزوف فیلمی تبریز ده کی تهران سینماسیندا وریلیر ، کوتوزوف فیلمی تبریز آذربایجانین حسن رضایی قازانمیشدر میخائیل کوتوزوف دنیا دا توزینه بویوك شهرت قازانمیش روس سرکرده لرندن بریدر .

فلد مارشال کوتوزوف ، آلکساندر سووروفین فرماندهلیگی آلتندا بر نچه بویوك ووروشمالاردا اشتراك ایدرك و او بویوك سرکرده سووورونین حربی مهارتینی درك ایدوب اؤیرنمیشدر .

کوتوزوف ۱۸۰۵ ، ۱۸۱۱ و ۱۸۶۲ نجی ایل اوچ بویوك محاربه لرده توز سرکرده لیگینی و مهارتینی گوستریمیشدر .

ناپیلئونون عارتگر قوشونلاری آوروپانی آیاقلاری آلتندا ازیب اشغال ایتدیکدن صونرا بویوك روس توپاقلارینا جانانه صورتده اعلان جنك ائتمکدن رهسپار اولدولار .

ناپیلئونون قوشون لاری روسیه امپراطورلوغونی تهدیدایتمه یه باشلادی بو زمان کوتوزوف روس قشون لارینین فرماندهلیگین عهده سینه گوتوردی .

ناپیلئونون قوشونلاری برنجی حمله لرینده روسیه نین بعضی غربی شهرلرینی او جمله دن اسمولنسکین موقعی صورتده تصرف ایتدیلر و اورادان توز قوشونلارینی مسکو شهری یاخینلیغا گتیرمگه باشلادی .

فلد مارشال کوتوزوف ناپیلئون قوشونلارینی دارماداغین ائتمك ایچون تور حربی نقشه سین تنظیم ایتدی .

بو وقت کوتوزوفون قوشونلاری دشمنی عاجیز ائتمك ایچون و اوز قوه لرینی ساخلامق ایچون عقب نشینلیك ایتدی .

فقط مسکو شهرینین ۱۲۰ کیلو متر لیگینده دشمن ایله اوزلهشدی . (بارادینو نبردی) تاریخده بئله معروف در .

ناپیلئونون قوشونلاری مسکو شهرینه وارد اولدولار .

لاکین ایرلین یانماسی ، آتش آلاو ، آچلیق وروسیه نین مرك سووغی ایدان باشقا بر شیئی ایله اوزلهشمدیلر

بو وقت کوتوزوف اوز جنگی ایله ناپیلئونون قوشون لارینی هیچ وقت حمله یه قارویردی ناپیلئونون آلتی یوز مینلیك قوشون لاری روس تورپاقلارینداسنکوب و مغلوب ایدیلدی .

۱۸۱۲ نجی ایلین آخرینداناپیلئونون آلتی یوز مینلیك قوشونون دان برنچه مین نفر قالدی

ناپیلئونون قالان قوشونلاری قاچماغی اوزلرینه اختیار ایدیلر .

لاکین اونلاردا یوللاردا قریلیب لشلری قطع تورپاقلاراوستوندهسریلدی

بونونلادا فلد مارشال میخائیل کوتوزوف ، نه اینکه روسیه نی بلکه اسیر اولموش آوروپا ملتلرینی او رحمسیز دکتاتورین چنگالیندان نجات ویردی .

کوتوزوف فیلمی تماشاچیلارا قدیمدن روس خلقینین قهرمان برخلق اولدوغونی گوستردی . تماشاچی

شیخ محمد خیابانی

نوروز

عثمانیلار تبریز شهرین تصرف کتیردیکدان سونرا اوز سیاسی مقاصدلرینین انجامنه باشلادیلار . تبریزده « اتحاد اسلام » آدلی سیاسی بیر « جمعیت » وجوده کتیردیلر که او مذهبی تبلیغات آپارمقلا آذربایجانی عثمانلی امپراطورلیغا منظم ایتمك فکرینده ایدی . بوجمعیتین صدری « یوسف ضیاء بك » ایدی که آذربایجان آدلی بیر غزتهده « میرزا تقی خان رفعت » نین سردیرلقی ایله انتشار ویردیلر . (اتحاد اسلام) جمعیتی سورالار اوز تبلیغاتین مذهبدن ملیت مسئله سنه چویروب ترك وفارس کیمی سوزلری اورتایا آتوب ایران و توران تبلیغاتی ایله آچیقدان آچیقا آذربایجانین الحاقنه جهد ایدیردی یالنیز آذربایجانین وارلغنی بومدحش وامیدسیزلیق بیر دوریده دموکرات فرقهسی عثمانیلارین سوء آمالیندن حفظ ایتمکه چالیشیردی . عثمانیلار دموکرات فرقهسنین بیر سانه عملیاتینین قابا غنی آلماقدان اوتری حاجی عدل الملکین اوغلی مکرم الملك (قائم مقامی) نین تحریکی ایله شیخی و مسلکداشلاری میرزا اسماعیل نوبری و حاجی محمدعلی آقا بادامچی توتوب تحت الحفظ ارومیه یه سورگون ایتدیلر . عثمانیلار اوز محبوسلرینی ایکی آی ارومیه ده ساخلادیقدان سونرا یئنی دن تبریزه عودت ویردیلر لکن مکرم الملکین تشبثی ایله شیخی اوز یولداشلاری ایله برابر تازادن زندانی شکننده فارس شهرینه آپاردیلار مرحوم خیابانی قارصدا تصمیم توتیر که عثمانلی سرکردلری ایله ولوتولدورسه لرده بیر کلمه دانشماسین حقیقتده ایسه شیخ بو تصمیم اوسته داپاناراق بیر کلمه ده عثمانیلار یئنا دانشماب یالینز اونلارین سؤالا ریناب وجوابی ویرمگه اکتفا ایتمیشدر که « سیزین حقنیز بوخدور منی که بیر نفر ایرانییام استنطاق ایده سنیز »

عثمانیلار شیخی آزبیرمدت قارصدا ساخلادیقدان سونرا بوراجیب تبریزه قایتاردیلر . تبریزده سپهدارین والی لیقنه قدر شیخ هرگونه فعالیتدن خوددارلیق ایدیرلکن همینکه مکرم الملك تهرانا احضار اولوب اونین عوضنه سپهدار آذربایجان والی لیقنه منصوب اولور دموکرات فرقه سیده یئنی دن شیخین رهبر لیقی ایله ایشه باشلیور بو موقع پارلمان سچگیسی قاباغا گلیر شیخ وثوق الدوله نین آذربایجان دا تعقیب ایتدیگی سیاستی ایله شدیدیر صورتده مبارزه یه گرشیب چوخ زحمتلردن سونرا دموکرات فرقهسندن آلتی نفر پارلمانا وکیل انتخاب ایتدیریر هلمو گیلر آذربایجاندان حرکت ایتمه مشدیلر که ۱۹۱۹ نجی ایلین معاهده سینی مسئله سی قاباغا گلیر . وثوق الدوله بو معاهده نین تصویبینی مجلس شورای ملی نین رایینه احاله ایتمشدر ولی آذربایجان وکیللرینده بو باره ده چوخ قورخوردی . وثوق الدوله فکر ایدیردی که مملکتی آذربایجان وکیللری مجلسه گلجك بو معاهده نین علیهینه تبلیغ ایده لر اودر که دموکرات فرقه سنی حله ائتمکدن اوتری ایکی نفر سوئدلی افسر لردن آذربایجانا گوندروب اونلارا گیزلین صورتده دستور ویرمشدر که دموکرات فرقه سینین رهبرلرینی توتوب اورتادان آپارسینلار وثوق الدوله نین گوندردیگی سوئدلی افسرلر که یوردلینك و فوکل کلو آد لاییر دیلر . اوزمامورلیغینی انجامنه یئتیرمگه اولا بیلمه دیلر عکسنه اونلارا قارشی اونلارین اعرامی و وثوق الدوله نین خائنانه سیاستی آذربایجانی قیامی تسریع ایتدی و نتیجه ده ۱۲۹۹ نجی ایلین حمل آیینین ۱۷ سنده قیام باشلاندی قیام ایدنلر ایکی گونین طرفنده بوتون دولتی اداره لری اله آلدیلار شیخ اوزی قیامین عنانی یئله تشریح ایدیر : « بیز نه قیام ایدیك؟ اگر سهر مملکتین قیامدن قاباقدا کی وضعی و مالیه نین اختلاسلارینی . نظمیه نین بی شرمانه حرکتلرینی بالاخره تولکه میزین اسف آور منظره سنی نظره آلساز قیامین قدر تعجیلی وواجبی اولماسینی درك ایده ییلر سنیز آخر زماندادا آذربایجان صفحاتندا بیر پارا نظامی عملیاتنه باشلامیشلار که اونین اول و آخرینده کیمه یئرشنی باشا دوشموردی ، تهران مالیه نین قارینه باخمیاراق آذربایجانه بویوك وهنگت حقوقلارینان بیر عده بیکاره مامور لار اعزام ایتمشدی که بونلار خلقی سویماقدان باشقا بیر ایش گورمیوردیلر بیز بیله حیاتی لحظه لرده قیامه باشلادیك تا اوغوری ، خیانتکار قلری کسیب اونلاری اوز جزالارینا چاتدیراق .

بیز قیام ایتدیك تا اولوغری عنصرلری که آذربایجانی چاپدیقدان سونرا تهرانه گدیب محکمه میزلر یئن قباغنداورماق عوضنه صدارت میزینی تصاحب ایدرلر اوز جزالارینا یئتیرمك ۰۰۰۰ **آذربایجانین قیامی ایرانین آزادلیقنی تامین ایده جکدر ! »**

[قورتارماسی]

دمنجوه

سنی تاری

توکنده استکانه چای خالداری ، سنی تاری
فراموش ایلمه عشاق همخواری ، سنی تاری
کمان قاشلارین او یاتما و آتما تیر مژگانین ،
توخونما قلبیمه ای ساچلاری ساری ، سنی تاری!
آچیلسا مه جمالین ، کوکب بختیم طلوع ایلر ،
کنار ایله اوزیندن زلف زرتاری ، سنی تاری!
اسیر دستگیرم ای گوزللر امپراطوری ،
بویور اینجیتمه سین چشمین سپهداری ، سنی تاری!
غم آلدی جانمی ساقی ، گتیر بیر باده حمرا ،
دوتولموش کونلومه ای مطرب ، گوتور تاری سنی تاری!
خطا یاندیم دیدیم بیر دوغری سوز ، مومن آچیقلانما ،
سرینله باشوا تنظیف کماری ، سنی تاری!
کیتو داش ، چیندالغو ، یاتیرطی ، نانجیب قونشی ،
سوروشما دردیمی ، مشگلدر اظهاری ، سنی تاری
داشین کمدر ، مالین نمدر ، باشین قیرحیق اوزون سرنیخ ،
مروت ایله ، آلداتما خریداری ، سنی تاری ،
نشان و سجده آلتیندا ، الده سبحه تربت ،
نیجه کشف ایلهیم قوینیندا زناری ، سنی تاری
دیمه مهجر ثوزی باشدان اپاغه عیبدر ، نقصان ،
سوزیندهعیب بوقدر ؛ بیرتما اشعاری ، سنی تاری ،
دیایمدر قورخورام حق سوزدیسین ، مخلوق اینجینسین ،
خدا حافظ ، گلشت ایله منی قاره سنی تاری .

کتب درسی ما

جنبش مشروطه از برجسته ترین فصول تاریخی ایران است . جنك تبریزیان با پادشاه قاجار بزرگترین افتخار تاریخی است که نه تنها آذربایجان و ایران بلکه موجب سربلندی عموم ملل شرق گردیده چه وقتی مجلس شورای ملی را بتوپ بسته و آزادی را از تمام مردم ایران سلب کردند روزنامه‌های هوچی مرکز جنجال راه انداختند که ملل شرق لیاقت آزادی ندادند ، چون پایداری تبریزیان را در مقابل قوای دولتی دیدند تا یکی دو ماه جرزیشخند و تمسخر کاری نداشتند عاقبت که عجز قوای دولتیان از تصرف شهر بر جهانیان معلوم شد و از سایر شهرهای ایران شور آزادی برخواست آنصدا ها خوابید و آن تمسخرها به تمجیدها مبدل شد .

مقصود من اینجا صحبت از اهمیت آن پیش آمدها نیست و بهمین جهت از روزنامه‌های آنروزی اوریا که مطالب فوقرا میرساند شاهد مثال نمی آورم خواست من در این سطور نشاندادن خدمات فرهنك است که این پیش آمد تاریخی را تا چه حد کوچك و بی اهمیت گرفته اند که شاید چهار سطر بیشتر در این باره بکتابهای درسی نوشته اند در حالیکه اطلاع از چنان واقعه تاریخی بر کوچك و بزرك واجب بوده و هست این واقعه بسبب قرب زمان بیشتر و بهتر تواند حس ملیت و وطن پرستی را در هر کس بیدار کند .

اساسا نویسنده کتب درسی عموما بشاهنامه نویسی و حافظه نشینی بسیار آشنا بوده‌اند که بتربیت اطفال ایجرات میگویم که از تحریك حس وطن پرستی و غرور ملی سخت پرهیز داشته‌اند ، اگر از سلاطین قبل از سلام صحبت بمیان آمده خواسته‌اند شاهنامه نویسی خود را تکمیل نمایند در حالی که باید جنبش آزادی در راس تمام افتخارات تاریخی ما قرار گیرد چه اگر ملت ایران بدان میبالد که در تمام ادوار تاریخی خود که کمتر از سه هزار سال نیست ده و بیست سردار و شاه لایق پرورانده : آزادی بدین میبالد که در مدت کمتر از نیم قرن هزاران مردان لایق و جانباز برای رهائی ایران قربانی داده این بزرگترین خیانت و جنایت فرهنك است که نوباوگان ایران را از جنبش وقعه تاریخی و افتخار ملی بی خبر گذاشته و اغلب جوانان که ده دوازده سال عمر خود را تباه کرده‌اند و اصولا باید فهمیده ترین و خون گرم ترین افراد ملت باشند هنوز نام آزادی بر ایشان حکم لغز را دارد و شاید آنرا چیز بی مصرفی بدانند .

البته اینهم از مراحم اولیاء فرهنك و مصنفین کتب مدارس است و گرنه بچگان ده ساله ملل دیگر تاریخ تغییر رژیم مملکت خود را میدانند ، ما از فرقه محترم دموکرات آذربایجان امید توجه خاصی بدین موضوع را داریم .

ر . ع فتحی

شماره ۱۰ر۱۷۲۹۷ ۲۴-۸-۸

آگهی

اداره غله مقداری آرد که حد اکثر صدی بیست آردجو دارد به قرار تنی دوهزار وپانصد ریال بفروش میرساند طالبین میتوانند با مراجعه بدایره حسابداری و پرداخت بهاء جنس خودرا از شعبه امور آرد دریافت دارند . ۳-۳

آقایان مشترکین محترم

اگر روزنامه شما نرسید دفتر روزنامه را مطلع سازید

www.iran-archive.com

خلقمزین قدیم تاریخی آثارلاری حفظ ایدیلمه‌لیدر

« آذربایجانین تاریخی یادگارلارینی حفظ اتمك ایچون ملی بر موزه »

« وجوده گتیرمك لازم‌در . » (آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرامنامه‌سندن)

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین برنجی کنگره سینده آذربایجان خلقینین قدیم تاریخی آثارلارینی حفظ اتمك ایچون تصمیم توتولدی.

آذربایجان خلقی تاریخ بویی ترقی وانکشاف اتمیش اونون تاریخی آثارلاری بو خلقین لیاقت واستعدادین علم صنعت جهتنجه ، اینجه صنعت ، معمارلیق ساحه‌لرینده بوبوك افتخار لی بوللار کیچمیش وتاریخده ثولمز صنعتلر یاراتمیشلار.

آذربایجان خلقینین وارلیغینی ثبوت ایدن اونون ارتجاعی و یاد اثلی اشغالچیلار علیهنه مبارزه آپاروب شهرو کندلرده یاراتدیغی ملی مدنیتی‌در.

آذربایجان خلقینین تاریخنی لکه دار ایدن مرتجع رضاخان حاکمیتی و اونون قارا سیاستی آذربایجان خلقینین دیلنی قدغن ائمه‌که، آذربایجانی پارچالامالا ، دیگر طرفدن بو قهرمان خلقین بابالارینین قدیم تاریخی آثارلارینی یئه‌دغدیب تالان ایده‌رك اونون برجوخ آتیق وصنعتی ایشلرینی‌ده ثوز مالاری اندیلر.

لاکین بنه‌ده بزیم ایچون برباد حالیندا داغیلمش قدیم آثارلاریمز بن هر برداشی، هر بر اونون اوستو ندهزحمت چکوب صنعت بروزه ویره‌ن خلقمزین تقاشلیغی ، بابالاریمزین مدنیت‌چه علم صنعت اینجیلرینین یادگارلاریدر .

نیز تبریزده گوگ مسجد، ارك قه‌سی زنجاندا سلطانیه ، وتبریزده رشیدیه ، مراغه‌ده هلاکو قبری ، وصد خانالی ، مراغه و ارومیه آرا سیندا کی قدیم آتشگده‌لر وسلیمانیه آتشگده‌سی قدیم تاریخی آبده‌لریمز دن اردبیل‌ده شیخ صفوینین و شاه اسماعیلین وبوك فیل سومو کی اوزه رینده کی قدیم خطی بازیلارین و برجنه‌لری وصنعتکارلیغنی گوروریك.

اوردبلین اطرافیندا کی بابك‌دژ و قه‌لری و برجوق شهرلریمزده کی قدیم تاریخی آثارلاریمز آذربایجان خلقینین علم صنعت و معمارلیق ایشلر ینده کی ان جانلی بر شاهیدلریدر.

نیز آشاغیدا آقای نقاش عرفانین رسم ایدیکی گوی مسجد و سلطانیه مسجدینی گوستریریك.

خلقمزین بو قدیم آثارلارینین عکسلرینی و تاریخنی درج ایده‌جه ییك.

م.طاهر

زنجاندا سلطانیه مسجدی

تبریزده گوگ مسجد

اعراب سوریه هم شورش کرده‌اند

بیروت ـ رادیو تهران از قول خبر گزاری فرانسه اظهار میدارد که در بیروت هم عده کثیری از اعراب نهضت کرده بادستجات منظم ومرتب که شمار «فلسطین تاابد از آن اعراب بوده و یهودیان حق ندارند در آنجا سکونت نمایند» درخیابانها رژه داده در مقابل قصر نخست وزیر سوریه ازدهام کرده و نخست وزیر هم بنوبه خود طی نطقی که ایراد کرد متذکر شد که در خصوص یهودیان فلسطین بامقام صلاحیتدار وارد مذاکره شده‌اند نهضتهای مصر وبیروت در نتیجه انتشار بیانیه بالفور است که اعراب عموماً بر علیه آن قیام کرده‌اند نهضت کنندگان بیروت عودت مفتی فلسطین را هم خواستار شده‌اند. تمام جراید سوریه باحاشیه سیاه در چهار صفحه انتشار یافته وسرتاسر شهر تعطیل کرده بود.

چاپخانه آذربایجان

ف . ا .

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

در کلیه شئون اجتماعی وسیاسی ترقیات بزرگی بعمل میامد تنها مایه ناراحتی مادها قرار داشتن در زیر اسارت و تسلط جابرانه آسوری‌ها بود. باین جهت عموم مادها ازبزرك و کوچك برای تحصیل آزادی و استقلال بجان می کوشیدند و بالاخره برعلیه قیادت وتسلط آسوریها قیام کرده ودر پرتو مجاهدتهای درخشان وقهرمانی‌های فراموش نشدنی موفق گردیدند دولت مستقلی برای خود تشکیل دهند و زنجیر اسارت ازپای خودو بسیاری از ملت‌های اسیر آنروزی بردارند. بطوریکه ازسنك نوشته‌های سلاطین آسوری معلوم میگردد درسالهای ۸۳۵ ـ ۸۲۹ قبل از میلاد وهم چند درسنوات بعدی جنك‌های شدیدی بین مادها وآسوریها جریان داشته وعموم دنیای آن روز این مبارزات را بادقت و علاقه زیادی تعقیب میکردند زیرا عموم ملت ها اسیر سرپنجه بیداد آسوریها بودندولی هیچکدام قدرت و یارای مبارزه و مخالفت با آن دولت قوی و جنگجو را نداشتند . وشادت ملت ماد در طی این مبارزات از نوشته‌های « هرودوت » مورخ معروف یونانی معلوم وآشکاراست.

« هرودوت » می‌نویسد : « اول ملتی که سر از اطاعت آسوریها پیچید، مادها بودند. اینها برای آزادی جنگیدند و رشادتها نموده ازقید اسارت آزاد شدند. مادها با برافکندن کاخ ظلم وگرفتن آزادی مردانگی خودرا باثبات رسانیده، سرمشقی برای سایر ملت‌های اسیر گردیدند. پس از آن سایر مردمان نیز بمادها تأسی جستند و بزودی تمام مردم قاره آسیا آزاد و مستقل شدند...» (کتاب۱ بند۹۶)

مادها رها کننده تمدن وفرهنك ملت‌های خاور نزدیك از خطر انهدام بدست استیلاجویان آسوری شمرده میشوند و این موضوع که مورد تصدیق عموم مورخین دنیای قدیم و جدید میباشد، از جمله افتخارات درخشان و فراموش نشدنی نیاکان بزرك ما است. زیرا آسوریها یك ملت بسیار کوچك و در عین حال قسی القلب بودند وچون قدرت وتوانائی اداره سرزمین‌های متصرفی خود را نداشتند بویران ساختن اراضی متصرفی واسیر نمودن مردم واقوام مغلوب می‌پرداختند وبطوریکه کلیه مورخین تصدیق کرده‌اند آسوریها بتعداد اسیران خیلی اهمیت میدادند زیرا آنهارا برای ساختن کاخها وابنیه بزرك بکار می بردند و در بردگی نگاه میداشتند.

مادها برای رهائی از چنك اسارت آسوریها چندین بار قیام نموده ومجاهدتهای بیشمار بخرج دادندولی نظر باینکه علاوه بر آسوریها که در مغرب سرزمین ماد بودند ، اقوام متعدی دیگری بنام « سکاها » در شمال ماد بسر میبردند و همواره خاك ماد را مورد تعرض قرار میدادند باین جهت مقابله بادو دشمن قوی ونیرومند دشواریهای بزرگی برای ملت ماد ایجاد میکرد از جمله یکی از علل اساسی موفقیت وغلبه « تیگلات پالاسار » پادشاه آسوری در اواسط قرن هفتم قبل ازمیلاد در نبرد برعلیه مادها این بود که مقارن شروع نبرد بین مادها وآسوریها « سکاها » یعنی اقوامی که که از رود « ولگا » تارود « دون » ودریای سیاه بحال کوچ نشینی بسر میبردند، بسرزمین ماد تاخت آوردند و باین ترتیب کمك بزرگی به آسوریها رسید و مادها توانائی جنك در دو جبهه را نداشته وبانتیجه پس از مبارزه‌های طولانی وفداکاریهای زیاد شکست خورده و مجدداً باجگذار آسوریها گردیدند. ولی بعدها اوضاع و شرایط تغییر می‌یابد و مادها در پرتو تحکیم تشکیلات سیاسی ونظامی خود موفق میشوند در تعقیب یکرشته جنك‌های مردانه بتحصیل آزادی واستقلال کامل نائل آیند

www.iran-archive.com

خود مختاری

ملتهای جهان پس از سالهای متمادی مرارت و زحمت ، پس از قرنها اسارت و بندگی بالاخره با استقرار اصل دموکراسی . گریبان خود را از چنگ ضلالت و گمراهی نجات داده شاهد حریت را در آغوش کشیده‌اند باین جهت در راه حفظ و حراست آن تا کنون از هیچگونه فداکاری و جان نثاری فروگذاری نکرده حتی جنگ اخیر که به‌بهای هستی ملیونها تمام شد خود برای حفظ این اصل یعنی اصل دموکراسی برپا شده با فتح دموکراسی هم بپایان رسید

شرط موفقیت در همه چیز آزادی است وقتی آزادی را از فردی یا قومی سلب نمایند هیچکاری از آن ساخته نخواهد شد. استعداد و فعالیت هر فرد بسته بروسعت میدان آزادی است همیشه پس آزادی و استعداد ، آزادی و فعالیت تناسب مستقیم موجود و روی این اصل شرط برای ابراز استعداد و لیاقت و شایستگی خود ابتدا باخذ آزادی مبادرت کرده به ابراز لیاقت و استعداد دموکراسی این موفقیت را برای جهان ارمغان آورده است مقنین قوانین پارلمانی جهان چون این قسمت را همیشه مراعات میکنند اینك سعی نموده‌اند وسایلی فراهم سازند که ملت را بازادی واقعی نایل ساخته میدان را برای شخصیت و شایستگی افراد و ملل باز بگذارند بهترین وسیله‌ایکه این نوع آزادی را تامین میکند قوانین مربوطه به مختاریت داخلی است که در تمام ممالك پارلمانی جهان به‌تصویب رسیده و مجراست درقانون اساس ما خود مختاری را ضمن قوانین مربوطه بانجمن های ایالتی و ولایتی تامین کرده‌اند در حقیقت مفهوم این مواد همان آزادی واقعی است که افراد جهان برای اخذ آن همیشه درتکاپو هستند ودولت مرکزی با اجرای آن می تواند میدان را برای ابراز لیاقت و استعداد افراد واقوامی که در تحت فرمانروائی آن زندگی میکنند باز بگذارد واز نتیجه کار وقدرت افراد حداکثر استفاده را بکند در حقیقت در خود مختاری هم نفع دولت تامین میشود وهم ازادی وترقی افراد به صورت عمل در میاید مختاریت داخلی دو نتیجه کلی دارد که هر دو بنفع حکومت مرکزی و افراد تمام میگردد نخست ملت میتواند با استفاده از مفهوم آن در اندك مدتی با مرتفع ساختن حوایج ضروری خود ازفرهنك وعلم‌ودانش بااستعمال زبان مادری به ترقیات شگرفی نایل شود حال آنکه اگردولت بتنهائی بخواهد با اعمال زور و عنف و باتحمیل زبان خارجی و فشار وزجر در این راه قدم بردارد جز خسران و زحمت بیهوده کشیدن نتیجه‌بدست نخواهد آورد چنانکه‌زحمات بیست ساله اخیر دولت ایران در راه متحد نمودن زبان ایران بجائی نرسید حال آنکه اگردولت گذشته با تعقیب رویه خود مختاری بدون اینکه در زبان و عادات ملل دخالت بکند برای ابراز استعداد آنها فرصت میداد امروز ایران خلد بسر بن گشته از اینهمه فلاکت وادبار ابداً نشانه پیدانمیشد دوم خود مختاری در افراد هر ایالتی که ساکن آن هستند نسبت به‌آبادی وعمران سرزمین مسکونی خود علاقه ای تولید وتقویت مینماید که بدون مراجعه بدولت مرکزی و بدون این که بسر بودجه دولت تحمیل شود مردم بخودی خود در آبادی آن کوشیده دمی از نگهداری و حفظ و حراست خانه خود فرو گذاری نه میکند وقتی یکنفر آذربایجانی فهمید که دو ثلث مالیات آن برای عمران و آبادی آذربایجان صرف میشود هرگز از پرداخت آن سر پیچی نمیکند بلکه بارغبت تمام مالیات دولتی‌را میپردازد و از صمیم‌قلب هم از پرداخت حقوق دولتی مشعوف و شاد میگردد ولی همینکه فهمید بدهی آن فقط برای عمران مرکز یاسایر نقاط مورد توجه صرف می گردد بهیچوجه حاضر نخواهد شد حتی یکدینار به دولت بپردازد.

در کشورهای متمدن جهان که اقوامی متعددی را اداره می کنند و یا میخواهند افراد را در آبادی وترقی کشوردخیل سازندبدون اندك تردیدی به اجرای خود مختاری پرداخته هر ایالت را در امور داخلی خود آزاد میگذارند توظیفه آبادی وعمران و بدهی و فرهنك وبهداشت آنرا افراد شخصاً انجام بدهند (روی این اصل حتی در آمریکا عده‌زیادی ازمدارس و دانشکده‌ها بابودجه ملی یعنی‌بدون دخالت‌دولت توسط ملت‌اداره‌میشوند و مریضخانه‌ها و درمانگاههای‌متعددی با پول ملی دائر می‌شود که عموماً ناشی از علاقه‌ایست که نسبت به‌آب‌و خاك خود دارند و این علاقه هم از خود مختاری نشئت می کند)

یگانه وسیله عمران وآبادی کشور ما در خود مختاری ایالات و ولایات تامین میشود که متاسفانه نفع یك‌عده معدودی سود پرست مانع از عملی شدن آن گردیده هنوز هم در این دنیای مترقی کسی حاضرنیست مارا از حق قانونی‌خود برخوردار سازد ناچار شخصا برای اخذ آن قیام می کنیم. در شماره آینده باز در این قسمت بحث‌خواهیم کرد. **نوروز**

ارتجاعین تاکتیکی

اول صفحه‌دن‌بقیه

تشکیل تاپاندان صونرا ارتجاعی مقاماتین تشبثاتی داهی‌دا آرتدی ، بیزیم‌فرقه‌یه ایرانی‌تجزیه ایتمك کیمی افترالر دیپرلر و ایرانین ملتی نین بو فرقه‌یه بدبین اولمالارینا زمینه ایجاد ایله‌مك‌ایسته‌یرلر. اما بیز دوشونمه‌لیك که بو حائلر هیچوجیله بیزیم ملی قوه میزی تجزیه ایتمکه موفق اولا‌یلمیه جکلر، بو گونکه دیپداهی اونلارا قوز شوم مقصد لرینی اجرا ایتمگه مجال ویرمیر !

ایران حکومتی زاندارم واسطی سی ایله آزادیقی خلقلیگه بیلمز ، آلمانیا و ژاپونیا میلتاریسمی زواله محکوم اولان برفرنده شهریور مارشا للاری‌نین تکلیفی معین در ایپرقوز مبارزه میزه دوام ویرریك ایندی که وجوده گلمیش ارتجاعی عملیاتین مقابلنده بیزیم وظیفه میز معلوم در آذربایجان ملتی ایران خلقینه حساب ویرملیدر، بیز قوز خالق هیئت حاکمیه میزه اونلارین اشتباهین اثبات ایتمك ایچون وظیفه میزه داهی تیزراق عمل ایتمه لیك !

درد را میگویند چاره را انکار میکنند

بقیه از صفحه اول

گذشته با آذربایجان که‌روزی چشم وچراغ ایران و ولیعهد نشین کشور بود معامله یك مستعمره را نمودند مامورین فارس زبان را که مخصوصا از بین فاسدترین مستخدمین دولت انتخاب میشدند مالك جان و مال و هستی و ناموس آذربایجانی نمودند بجرم همسایگی نزدیك بدولت شوروی چنان ترور و وحشت در آذربایجان بر قرار شد که‌تصور آن نیز مشکل است گذشته از تمام اینها دولت مرکزی سعی داشت هرقدر که میتواند آذربایجانی را فقیر و بیچاره وبی دست و پا بکند و با اجرای سیاست‌های اقتصادی به‌خصوص جدیت میکرد مراکز تجارت‌وصنعت آذربایجان را که‌روزی رونق بسزا داشت ازبین به‌برد و آن استان را از لحاظ اقتصاد و صنعت فلج نماید .

بایك نظر بشهرهای آذربایجان که‌درسابق گل سرسبد شهرهای ایران بودند مشاهده میشود که آذربایجان در این بیست ساله چنان بفقرا رفته که حدی ندارد فقر و بیچارگی مردمان آذربایجان ازاندازه خارج ومشاهده آن بسیار رقت‌انگیز است فشار حکومت و فقر باندازه ای زیاد بود که چندین صد هزار نفر از مردم آذربایجان ناچار خانه و زندگی خود را ترك کرده به شهرستانهای مرکزی برای ادامه زندگی و امرار معاش روآور شدند امروز هم شما در کوچه های تهران هزاران نفر آذربایجانی را می‌بینید که شبها درپای‌دیوارها وپیاده‌روهای شهر میخوابند موجد این وضع تاثر آور چه‌بوده ؟ آیا جز نهب و اجرای یك نقشه دقیق چیزی‌میتوانست چنین پریشانی در آذربایجان ایجاد نماید

اگر بگوئیم‌مردم آذربایجان‌فعال ترین وتوانا ترین مردم ایران در کار هستند سخنی بگزاف نگفته‌ایم

راه آهن سرتاسری ایران بهت مردان آذربایجان وبقیمت خون هزاران نفر آذربایجانی کشیده شد ، کارخانه‌های کشور اکنون هم بدست افراد آذربایجانی اداره میشوند .

هیچکس نمیتواند منکر استعداد و لیاقت آذربایجانی‌ها باشد با اینهمه استعداد با اینهمه فعالیت خود آذربایجان چه دارد ؟ هیچ چرا

برای اینکه حکومت بیست‌ساله نمیخواست آذربایجان آباد و آذربایجانی در رفاه باشد .

فکر آزاد و مردم آزاده آذربایجان پهلوی را سخت میلرزانید بدان جهت علاقه شاه‌براین قرار گرفته بود که‌همیشه فاق‌وجدائی، فقر وفلاکت در آذربایجان حکمفرما باشد تقسیم آذربایجان بدو استان ۳و۴ نیز ناشی ازهمین‌طرز فکر بود

آذربایجان هیچوقت نمیخواست پیکرش را دونیم کنند ولی اینکار را کردند و بالاتر از آنهم اجرا شد.

آذربایجانی بیست‌سال‌خون‌جگر خورد ودندان روی‌جگر نهادوساکت ماندچهارسال‌دموکراسی‌را هم‌بانتظار اصلاحات نشست ولی بالاخره‌بغضش ترکید این‌فریادهای غضب که امروز از آذربایجان برمیخیزد و هرچند گاهگاهی صداهای ناموزونی از میان آن شنیده میشود عکس‌العمل‌سیاست بیست ساله و بعد از آنست

بیخود دورتر نروید بدیگران تهمت نزنید وآذربایجانی را هم‌بدنام نکنید آذربایجانی هیچوقت میهن خودرا نمی‌فروشد آلت‌دست دیگران نمیشود ولی زیر بار ظلم و بیداد دلقك‌های بی شخصیت‌هم نمیرود

چند روزنامه مفتضح که تعداد خوانندگان آنها از تعداد انگشتان دست بیش نیست ، چند ماجراجوی خائن و بلندگوهای استعمار نمیتوانند آب را گل‌آلود سازند و بنفع منافع ارباب خود آذربایجانی را آلت دست و طعمه خود قرار دهند آنها هر چه بیشتر برای آذربایجان سینه چاك کنند بیشتر سوء ظن آذربایجانی را تشدید میکنند زیرا ما مارك آنها را دیده‌وهویتشان راخوب‌میشناسیم

ملاحظه میفرمائید مقاله پر از حقایق است حقایقی که هیچکس نمیتواند آنرا انکار نماید‌منتها نویسنده فقط بشمردن دردها قناعت کرده بعلاج آن نپرداخته است . **علاج چیست ؟**

در این زمینه باید صحبت کرده علاج را ما پیدا کرده‌ایم حالا دیگر دوره شمردن درد ها خاتمه یافته جریان بمرحله دوم رسیده است در این مرحله‌است که‌نباید وقت‌را بشمردن دردها و گله گزاریها مصروف‌داشت باید گفت‌چه باید کرد که‌مریض‌زودتر صحت یافته ازبستر هلاکت برخیزد.

علاوه بر این آقایان یك نکته باریك را اغلب فراموش میکنند این حتی درمیان نویسندگان خودمان نیز رواج دارد آن‌اینست که‌خیال‌میکنند اگر این‌دردها نبود آذربایجانی‌برای گرفتن حقوق سیاسی ومدنی خود اقدام نمیکرد و رژیم‌منحوس بروکراسی ومرکزیت‌موهوم رانحمل‌مینمود همه حرفها اینجا است‌ما مختاریت ملی‌را تنها برای جبران خرابیها نیست که‌خواهان‌شده‌ایم ما برای ترقی ایران و سعادت آذربایجان این را یگانه راه علاج میدانیم.

برما ثابت شده‌است که اگرمردم آذربایجان مستقیما و مستقلا امور داخلی خود را اداره نکنند هرگز روی سعادت وخوشبختی راخواهند دید ماتشخیص داده‌ایم که اگر آذربایجان قدم پیش نگذارد مردم ایران غیر ممکن است‌بتواند ازبوغ استبداد رهائی یافته رژیم دموکراسی را عملی نماید.

بحث سرانیست‌ونویسندگان باید این هدف را فراموش‌نکنند.

البته ماهمه‌ایرانی‌هستیم به‌آزادی و استقلال‌ایران هم علاقه داریم‌لیکن بنام ایران بنام علاقه به‌ایرانیت نمی توانیم اجازه دهیم چهار نفر مستبد خودخواه هرچه‌دلشان‌بخواهد‌بکنند و هر بلائی میلشان باشد بسر مردم آذربایجان بیاورند.

بطوریکه مکرر نوشته‌ایم‌ما اصلاحات را اول‌از خانه خودمان‌شروع‌میکنیم بعد بامور تمام‌کشور میپردازیم چاره درد این است‌وبس

معرفی کابینه‌جدید

دیروز آقای حکیم الملك کابینه خود را بمجلس‌شورای ملی‌معرفی و برنامه دولت را تقدیم کرده است

محاکمه نخست‌وزیر سابق مجارستان

رادیو باکو-درمجارستان‌محاکمه علنی باردوشی نخست وزیر سابق مجارستان تشکیل متن ادعا نامه و شهادت گواهان خوانده شد . سا دوش‌همان کسی‌است که‌بدون اطلاع پارلمان به دولت همجوار خود یوگسلاوی‌واتحادجماهیرشوروی‌اعلان جنك داده است

باردوش درپاسخ دادستان که ازوی پرسیده است آیا ازاعلان جنك اتحادجماهیرشوروی‌هیئت‌وزیران‌خبر داشت پاسخ جواب میدهد که درجلسه هیئت وزیران موضوع اعلان جنك مطرح نشده‌بود زیرا پاره ازوزراء با آن‌موافق و بعضی‌مخالف بودند از دادستان میپرسد آیا نایب السلطنه هورتی از آن‌مطلع بود جواب‌میدهد بلی اطلاع داشت چرابدون مراجعه به‌پارلمان اعلان جنك داد زیرا‌وی از قوانین کشور اطلاع‌نداشت درخاتمه باردوش اقرار کرد که درتمام جنایات فاشیستی‌دست‌داشته‌حتی‌با کسانیکه از انجام اوامر خائنانه او سرپیچی می کردند خیلی بیرحمانه رفتارمیکرد

آمریکا به‌انگلیس قرض میدهد

رادیو لندن- خبر گزاری فرانسه اطلاع میدهد که دولت آمریکا در حدود پنج میلیارد دولار به‌دولت انگلیس قرض میدهد

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان‌تسریع فرمایند.

www.iran-archive.com

شماره ۴۷ ایکنجی دوره

آذربایجان

۳ شنبه ۱۵ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۲۰	»
۳	»	۶۰	»

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گونلدجه‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

AZOH

مصنوعی تعصب

ایشندیکمیز گوره مرتجعلر وسید ضیا دسته‌سی تهراندا مصنوعی صورتده تعصب ایجاد ایتمك فکرینده‌درلر. رضا زاده، حسین انکاء، زهتاب و بو کیمی شیادلری پول واسطه‌سیله توپلا یب آذربایجان تامیتدن جامعو سالماق فکرینده‌درلر.

جمال امامی سرتیپ زاده ثقة‌الاسلا می‌نین بدبختیانی اویره چیخمیشدر که گوره کار کیف‌نریا کی‌واوزون مدت دلی خانه‌ده عمر سورن حسین انکا ایله ماجراجو، آلامار، لجوج، طمعکار، کج خیال وتجسدن نجس راق اولان غلامحسین رضا زاده‌نین انکیندن یاپشمته واوندن کمك گوز لنمکه مجبور اولموشلار.

فرقه‌مزین محکم سیاسی بالانجی پهلوانلاری برلشدیرمیشدر.

امیرنصرت اسکندری نین کنجین گونه‌دك سرتیپ‌زاده‌نی گیدن گوزی یوخ ایدی سرتیپ زاده ایسه بورنینی آشاغه سالوب «امیر نصرت ایله سلام علیك ایدن آداملارایله من دانشمارام» دیردی. دکتر مجتهدی ایله ثقة‌الاسلا می‌نین تاریخی دشمن اولدیقلارینی آذربایجانده یلدین یوخدر بونلارین فامیلی یاریم عصر تمام بر بریله شدید و قانلی مبارزه آپارمیشلار. بو فامیلیلر بر برینین افرادینی کافر و مهدورالدم بیلر و هرگز بکدیگری ایله تماس ایتمزلردی. سرتیپزاده ایسه بو اشخا سین نظرنده ایلیدن منفور حساب اولونوردی اما ایندی بونلارین جامو سی الیر اولوب حسین انکانی وزهتاب واسطه‌سیله آذربایجان خلقی‌نین سینی یونماق و مشروع حقینی آپاغلار آلتنه سالماغا چالیشیرلر.

بیز بونلاره بو رجز خوانلیقلاره پو بالان برلیکلره گولوب اوزایشیمزی تعقیب ایدیریك، ویژه ثابت اولموشدر که ایش تشکیلاتدان وصداقت وایمان اوزره توپلانان برلیکدن آسیلی‌در.

سرتیپ زاده امیرنصرت ثقة‌الاسلا می و دکتر مجتهدی‌نین اتحادی‌یاش دونه‌ده مشهور روس تمثیل نویسی کریلوفین یازدیغی (بالیق‌اردك وخر چنکین) برلیکی کیمی اراده‌نی یردن تکان ویره‌بیلمز چونکه اونلارین هر بری بر آیری مقصد تعقیب ایدیر و اراده نی اوز یولینه طرف چکمکه چالیشر.

بزیم فرقه تشکیلاتنزایسه همفکر هم‌مسلك وهمعقیده آداملاردان تشکیل اولونموشدر. بیز فرقه مزین برنجی کنگره‌سینده چوق آچیق وساده بر دیل ایله دیمیشیك فرقه برمقصد وبر هدف تعقیب ایدنلرین تشکیلاتی‌در. اونین مرام ونظامینی قبول ایده‌یلمیلر بو یوروب گیده بیلرلر. بیز کیمسه‌نی اکراه وگوج ایله فرقه‌یه چکمك فکرینده‌دگلیك. بو ساده و طبیعی سیاست نتیجه‌سینده فرقه‌میز گوندن گونه محکملشوب متین ومحکم قدملر ایله ایره‌لی گیدیر.

بیز تهرانده های کوی سالان آقا لارمدیریك اگر سیزین دوغرودان آذربایجانا اوره گوزیانیرسا بو یوروون بو کوی بومیدان بوراده مخلفین ایجر پسینده چالیشوب اوز فکریزین دوغرو اولدیغنی اثبات ایدین دالدان بوماجا چیقارمافین مناسبی بوخدر. آذربایجان مسئله‌سی آذربایجانده حل اولونا بیلر. تهران اگر چوق زیرك وچوق قوچاق ایسه بو یوروب اوز کافکارلیغنی تمیزله یوب دوز گون بردولت وجوده کتیر سین اوندان علاوه حقیقی آذربایجانلی لیق تعصبی تهراندا یاشیان زحمتکش وکسبه آراسیندا آختارلمالی‌در.

اعلام حکومت نظامی در فلسطین

رادیو تهران — سربازان انگلیسی درمنطقه حیفا ومنطقه تحت فلسطین حکومت نظامی برقرار ساخته در شب ازعبور ومرور افراد شدیدا جلوگیری می نمایند.

ملاقات سفیر کبیر آمریکا با وزیر خارجه ترکیه

رادیو طهران اخیرا سفیر کبیر آمریکا در ترکیه با وزیر خارجه آن دولت ملاقات کرده یاد داشتی تقدیم کرده است که محافل خارجی ترکیه بدان خیلی اهمیت قائل هستند محافل سیاسی معتقد هستند که این یاد داشت راجع به قرار داد مونترو است واگر در این قسمت موافقت حاصل شود ممکن است تیرگی روابط ترکیه و اتحاد جماهیر شوروی با وساطت دولت آمریکا مرتفع گردد

بزیم دقیق حسابیمیز گوره اوراده یوزمین‌دن زیاده آذربایجانلی‌لر صمیم قلبدن بزیم طرفدارلیمیزدرلر. سیز اونلارین آراسینه گیدین فارسجه نطقه باشلاین گورین سیزه نه جواب ویررلر. اگر آذربایجان دیلی ایله دانشمه باشلا سوز اوقده اونلارین سیزه نسبت بسلد یکلری احترامین لذتی آنلارسیز.

سیز مصنوعی فارسلیق تعصبی ایله نفرتدن باشقا خلق آراسیندا برتیجه الده ایده بیلمزسیز حله اوزوز بیله باختی فارسی دانشمه قادر دگلسیز. سرتیپ زاده خلطدانشمق‌لوردخوسیندان بشقا گلمه‌ده اولسه مجلس ترپونیندن صحبت ایتمکه جرئت تاپامیشدر.

جمال امامی ایسه فارسلاشمیش بلکه انگلیسلشمیش بر آدامدر. ثقة‌الا سلامی نین لجبه‌سی اوزالدان فارس اولمادیغنی بلدیریر. امیرنصرت فارسی دانته یلمه‌یك قورخوسیندن سینی چیطارمر. بو آداملارین فارس منشی کیمی میدانه آتیلمالاری‌نیجا مسخره بازلیق دگلمه نه‌در؟

بیز فارس جماعتی یکانه لره اسیر ایدن استخر کیمی پالتانلاردن ایرانه مهاجرت ایدن جواهرالکلام کیمی بازیچیلارین دردینی آلامامیش دگلیك اونلارین داد وفریادی طبیعی‌در چونکه سوت ویرن آذربایجان آدلی اینکلری آرتیق اونلارا اثبات ویرمك ایستیر. سوتسی اوز خزینز بالاسینه سرف ایتمك ایستیر لیکن بزیم فارسلار دیمیشکن (کاسه‌ار آش‌داخلر) وکیل جیقارلریمزین فارسلیق تعصبی مزه‌لی در.

ب

خلق اوز باشینه چاره ایدیر

بیش اوچ نفر استفاده چو او تسیزده آجلیق وایشسیزلیگه محکوم اولان خلقین آذوقه سیاسی چکوب آپارمقله مصنوعی قحطلیك یارانمق ایستنلر بوخصوصده شهرستانلارده و تبریزین اوزیندن فرقه میزه مراجعت ایدوب چاره ایستیلرین سایی گوندن گونه آرتوب وحشتناك بر وضعیت آلمشیدی اونا گوره دفعه ایله فرقه طرفیندن دولت اداره لرینه مراجعت ایدیلدی متاسفانه اداره لرین باشیندا دورانلاردان عجز وگوزباشلاریندان باشقه برجواب آلینمادی نهایت ایشین قورخولو اولدیغنی نظره آلوب اهالی یه اوز واسطه لریله بو خطرلی اویونا خاتمه ویرملری توصیه اولوندی اوگوندن اعتباراً آذربایجان حدود یندن باغ، پنیر، اون، بوغدا، قویون ات، تویوغ کیمی خوار بار شیئلر نین چاریلماسینین اهالی طرفیندن قاباغی آلینماغا باشلادی ایشدیگیمیزه گوره بوشیئلرین چوخی حتی ایران سرحدیندن‌ده خارجه حمل اولونور میش، صلاحیتدار اولان اشخاصین ویردیگی رقملر چوق قورخولودر ایش بله دوام ایتسه ایندی باغین باتماسی بیز تومنده قاپلمازدی. حله ایندی بازارده یملی تمیز باغ تاپیلق ممکن دگلدر، غلب چیلر پی و باشقه باغلاردن تجاوز ایدوب واز این بارلا قین وگرچك باغینه ده ال آتمیشلار پنیر سوت قایق قابل استفاده گلدر باغ باغا اولدیغی ایچون سوتی چرخه ویریر اوزیتی گره ایچون گوتوریر اونین دادسیز طمعسیز سویوندان پنیر ویوغورت دوزلدوب یا قیمته حله سالنقده‌درلر

میانه‌ده میتراینه قویون، میلیونلارله بومورتا، تویوق و کامیونلارله باغ و پنیر ساحلا یلمیش در مثلا اوراین کاروانسرالرینده اوچ میلیون بومورتا موجوددر که کندلردن چوق اوجوز قیمته آلوب تهرانه حمل ایدیرمیشلر ایندی تبریزین اوزینده بومورتانین بری بر دیالدن یوخاری‌در.

هیچ بریردن گلیری اولمیان خلق بومصنوعی بالیقه تحمل ایده بیلمز تهرانده مفت پول چوخدر، بونون ایرانی غارت ایدوب اوراده خرجینی مفت خورلار هرقیمته اولسا بومورتا تاپوب زهرمار ایده بیلرلر بر گوز یمیزین قاباغنده خلقمیزین آچیندن اولدیرلمه سینه تحمل ایده بیلمریك احتکار وخلقی آجلیقه محکوم ایده نلرین جوابی اودر که بوستان آباد واسمینج ترکمن چای ومیانه اهالیسی ویرلر.

برمثقال باغ بربالمان بوغدا؟ برباش قویون برحلب پنیر خار جه چیخمیا جقدر، بودر خلقین آرزوسی بودر بیچارهلری آچیندان اولدورمك ایستین استفاده چیلرین جوابی

تجارت مالیه ایسه اگر احتکار و آذوقه چنبه‌سی اولمازسه مماشات اولونامالی‌در. مثلا قرق خشکه‌بار بادام و بو کیمی شیئلری آزاد بیر صورتده آپاروب دنیا بازارلارینه پشرمگین ضرری بوخدر ج

ضبط وجوه آلمانیها

رادیو باکو — در جلسه دهم شورای متفقین در برلین تصمیم گرفته شده است وجوه و مطالبات آلمانیها در خارجه تحت کنترول متفقین قرار گرفته آلمانیها را از استفاده آن بی نصیب گردانید.

تلگراف زنان یوگسلاوی به مارشال تیتو

رادیو باکو — زنان ضد فاشیست یوگسلاوی در میتنك بما هزار نفری فروستادن تلگراف به مارشال تیتو مخابره کرده طی آن تبریکات خود را عرض و از فعالیتهای خود شان در انتخابات تمجید کرده اند.

بین کمونیستهای چین و دولت موافق نظر حاصل شده است

رادیو تهران — بین دولت چین و احزاب کمونیست توافق نظر موقتی حاصل شده ولی هنوز طرفین قوای خودرا عقب نکشیده‌اند

نطق پیشوای یهودیان

لندن — پیشوای یهودیان قبل از حرکت از لندن نطقی خطاب بیهود یان فلسطین ایراد کرده از رویه آنها انتقاد نموده متذکر شده است که تکرار این وقایع عواقب وخیمی خواهد داشت

ح. فتحی خشکنابی

بیز مبارزه میزه ادامه ویره جه‌یك

ایگرمی ایلدن آرتیق آذربایجا ندا اجراء اولونموش سیاستین عکس العملی‌نین نتیجه‌سی ایندی گورسیر آذربایجانین وسطلی وگنیش مدنیتی علم و معارفی بو ۲۰ ایلین مدتینده تمامیله آرادان گتیمشدر! آذربا یجانین طبیعی موقعینه گوره اورانین خلقی ارتجاع خطر ناك سایلماق ایچون، بزیم هیئت حاکمه یورانین خلقینین دالما پیس وضعیده یاشاما، قین نظره آلاراق — هر بیر جهتدن مخصوصا اقتصادی جهتدن اونلاری فشار آلتیندا قویماغی توزینه واجب بیلمشدر.

حاضر ملتین که اقتصادی شرائطی یاخشی اولدی اونلار فکر ایتمکه و دوشونمکه امکان تاپاجاقلار، بو گونکی

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

www.iranarchive.com

فردی مبارزه‌لر اجتماعی مبارزه‌نی چوریلمه لیدر

بتون دنیا ملتلری بو گون الده ایدیکلری آزادلیقلارینی توز مبارزه‌لری نتیجه‌سینده الده ایتمیشلر.

عمومیتله انسانلار فردی باش‌یشدان اجتماعی باشاباشا کچدیلر. ابتدائی عصرلرده انسانلار قبیله قبیله یاشایا رق سونرالار فردی یاشایش ایسی باغلاماق آرالاریندا دوستلوق بارانماق ایله اجتماعی حالا کچدی.

انسانلارین فردی مبارزه‌لری ده اجتماعی مبارزه‌لره چوریلدی.

ابتدائی عصرلرده انسانلار توز لرینی حفظ ایتمک ایچون وحشی حیوانلار ایله مبارزه آپاردیقدا تک تلف اولوردولار. اونا گوره اونلار دوشوندیلر دسته‌جمعلیک ایله بو وحشی حیوانی شکار ایدیردیلر دشمنلرینی برلیک ایله مغلوب ایتمه‌یه باشلادیلار.

ابتدائی انسانلارین طبیعته مبارزه و احتیاجی نتیجه‌سینده داش، مس، دمیر کشف ایدیلدی. بونونلا دا انسانلارین ایشلری آسانلاشدی.

بشریت توز تاریخی ومدنی انکشافلارینی‌دا اجتماعی مبارزه‌لر نتیجه سینده میدانا گتیرمیشلر.

حتی مبارزه نتیجه‌سینده اوگونکی وحشی برخالدان بو گونکی مدنی برانسان شکلینی آلمیشدر.

عمومیتله خلقلرینده آزادلیغی اونلارین اجتماعی برلیگی نتیجه‌سینده حاصیل اولموشدر.

بتون دنیا انقلابلاری، فرانسا انقلابی گوستردیگی، ظلم اسارت و کهنه‌لیکدن جهالتدن خلاص اولماق ملتلرین بوینونا سریلمیش ارتجاعی زنجیرلری قیرماق ایچون اجتماعی مبارزه لازیمدر.

لاکین یاددان چلخارمامالی که بو اجتماعی مبارزه‌نین دوزگون دوغرو یولا و هدفه آپارماق ایچون اونون معین تشکیلاتی اولمالیدر.

تشکیلاتسیز و فرقه سیز بیر ملت چوبانسیز بیر قویونا بنزیر.

هر بیر ملت توز مدنیتنی، توز حقلینی جهالتدن ظلم واسارتدن زنجیر لریندن خلاص ائتمکدن اوتری ملتین تشکیل ویردیگی آزادلیق ودموکراسی فرقه‌لرین باشینا توپلاشیب تمام مماکتین دردینی، حقلین احتیاجلارینی بو گونکی عصرین مدنی ملتلرینین طلب ائدیگی اجتماعی سیاسی قانونلاری اوزه‌رینده قورماغا چالیشیرلار. ایران خلقی‌ده ارتجاعین اود و آتشین گوردی اونون منگه‌نه‌سی ایچریسینده ۲۴ ایلدر که سیخیلر، قملی حکومتلر، وزیرلر اوتاواونون مملکتینه ضد وخیانتدن باشقا بیر شئی ویرمه‌دی. فقط بتون ایران خلقلری او جمله دن بتش ملیونلوق قهرمان آذربایجان خلقی‌نن تاجیری، مالیگی، روشنفکری، کارگری، کندچیسی بیر دفعه بونی دوشونه‌لیدر که توزینی و وطنین ارتجاعین زنجیر یندن خلاص ائتمک ایچون برلشه‌لی شخصی دشمنچلیک عدا وتی، کناره گیرلیگی بی طرفلیگی بدبین‌لیگی باشیندان چیقاروب، بو طالعلرین تیکلری آلتیندا خرابه زاره دونمیش وطنینی آباد ایتمک وخلقین سعادتی و گله‌جک نسللری‌نین مالالاری‌نین خوشبخت یاشامالاری ایچون طبقاتی مبارزه بوغ‌ملی مبارزه ایچون بیر قارداش کیمی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اطرافیندا برلشمه لیدرلر

ملتمزین سعادتی، مملکتمزین آباد لیغی، آزادلیمیز فقط بیر ملتین لیاقت، قدرت و برلیگیندن آسیلی‌در بتون ایرانین آرادیخواه و مظلوم خلقلری ده استبدادین ظلمیندن خلاص اولماق ایچون اولجه گوزونی آذربایجانین مرد و غیرتلی اوغوللارینا تیکمیشلر.

بیز گوردیک که تک ـ تک و یا کچیک دسته ـ دسته مبارزه ثمر سیز و نتیجه سیز قالار.

لاکین بتون قوه‌نی و قدرتمیزی بیر یئره تمرکز ویرسک بیزده باشقا ملتلر کیمی توز عمومی مبارزه‌میزدن نتیجه آلوب، آزاد و خرم یاشاریق آتالار سوزیدر گوج برلیکده در.

بتون فردی و دسته ـ دسته آرای خواه قوه‌لر آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اطرافیندا آل ـ اله ویریب محکم برلشمه‌لیدرلر.

غالبیت و موفقیت ده اجتماعی مبارزه ایله الده ایدیلیر.

م. طاهر

مرتجعلرین وحشیلیکلریندن بر فاجعه

آبان آیین ۸ نده اوقیانیردآیین ۳۱ نده حسین آدلی ایکی باشیندا معصوم بر اوشاغین میتنی چمه‌دان ایچریسنده سلطان گندیندن تبریزه گتریلمیشدر.

حسین، دموکرات فرقه‌سینین عضوی اولان صلاحی قوچلی‌نین اوغلی در. او معصوم اوشاق همین کندین اربابی عباس مجددطرفیندن تولدورولمیشدر.

عباس مجدد غدار مرتجع اولوب دموکراتلیق احوال روحیه‌لی کندلی لری و آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین عضولری ایله آما نسیز جاسینا رفتار ایدیر.

بر نئچه مدت اول عباس مجدد کندلیلری توز یانینا چاغرمیش و اونلارین گوزی قاباغیندا صلاحی قوچلی‌نین کند ده دموکرات فرقه‌سینین حوزه‌سینی تشکیل ایتدیگی ایچون دویدورمیشدر.

مجدد دیمیشدر که ۰۰۰۰ بو آزادیخواهلار انسانین بدنینده عمله گلن ایرینه اوخشایر. اونی وقتنده کسیب آتماسان بتون بدن محو اولار

مجدد، صلاحی قوچلی‌نی زندانی ایتدیرمکه موفق اولمشدر.

یالنیز آبان آیین ۷ سینده قوچلی ضابینه گوتورولدیکده زندان دان آزاد ایدیلمیشدر.

بوندان بر نئچه گون قاباق یعنی آبان آیین ۵ ـ نده عباس مجدد اسرافیل، بابر امحلی و علی خان (مجددین قارداشی) آدلی ۳ نفر اشرار و ایکی نفر ژاندارما (بونلاردان بریسی حسن آدلی غدار فتنه کار و جاسوس در) ایله برلیکده صلاحینین ایوینه گلیر.

مجدد قوچلی‌نین ایوینی غارت ایتمکی امر ایدیر. اشرار لار ان قیمتلی شیئلرین ساخلاندیغی صندوقا یاخینلاشماق ایسته‌دیکده قوچلی‌نین آروادی سروناز اونلارا مانع اولماغ ایسته‌یر بو زمان تفنگین قوندامغی ایله آروادی دوگمه‌یه باشلایرلار.

آغلایا ـ آغلایا آنا سینا یاخینلاشماق ایسته‌ین ایکی باشلی اوشاقدا قونداق ضربه سنین قربانی اولور.

ضربه ده اوشاغین باشی پارتلایر و اوراداجا تولور.

سروناز دا دوگولوب تولمجیل حالا سالینیر.

اشرار لار قوچلی‌نین ایوینی غارت ایدیب گتدیرلر.

اوشاغین میتنی قوچلی نین ۸۰ یاشلی آتاسی مشهدی ایمان طرفیندن تبریزه گتریلمیشدر.

مجدد اشرارلارین بو وحشی لیگی بتون اهالینین غضب و هیجانا سبب اولموشدر.

مخبر

حکیمین مصلحتی

دکتر مسعود یوسف‌زاده

گریپ

مسری خسته‌لیک لردن بیریسیده [گریپ] در. بو خسته لیک هامی مملکت لرده [ته‌لومیک حالدا] یعنی دائمی وار، هرایگرمی‌یا اوتوز ایلدن بیر [پاندامیک حالده‌دوشر] یعنی بیر مملکت دن دیگر مملکته کچر

خسته‌لیک، خسته‌یه یاخونلاشما قیله سرایت ایدیر، سوت امیر اوشاقلاردان باشلیاراق قوجالارا کیمی خسته لیک ایلین هرفصلینده و مخصوصا صوبوق وقلرده‌داها داچوق کورولر، تولوم‌قالیش یوقسول عائله‌لرده واولی عائله‌لره نسبتا چوق اولار.

خسته‌لیک‌دوتولمیش آدم‌بیرنجی گوندن اوچونجی گونه کمی خسته لیگین علامت‌لرینی حس ایتمک‌باشلار

خسته‌لیک اوشونمه ایله باشلار، دگام، اوسگورمه، تنگ نفس لیک، خسته‌لریدن آغریسیندن شکایت ایدرلر

حرارت‌بیردن بیره‌قالقار، بیردن بیره دوشر و بعضا ده‌بیردرجه‌ده قالار بیرچوق یوکمی علامت‌لر ۰۰۰ آغیر حالاردا خسته‌لیک (یاتالاق) و (قرو پوزلی) جگر التهابینه چوق بنزر، چوق وقت خسته لیگین آخرلری مختلف فسادلاریله قورتارار

بیرنجی‌نوبه‌ده‌خسته‌نی ترلتمه‌لی بد نینه عطرلی سر که سورتمه‌لی، بوغازینه قدر یورقانیله اورتمه‌لی، ایاقلارینا ایسی‌شی قویمالی، سالیسیل(یری یا رات لاری) (انواعیله آرادان) عمله گتیریر آسپرین و یا سالیپرین گوندهاوچ دفعه ده‌باریم‌غرام و بیرمک گرپه قویماق، خردل، قومپس چوق‌فایده‌لی‌در مختلف‌قلب‌دوآلاری دردی آلتینه وورماق وباداخله ویرمه‌لی ساقلنمام آدام‌لار خسته‌لیک دوتما قدان اوتری خسته‌یه یاخونلاشماما لیدرلر عین زماندا اولریتی صوبوقدان شاقلامالیدرلر، خسته نین افرازتینه (دیزینتقسیه) (ضدفونی) ایدیجی محلوللاردان‌تو کمه‌لیدرلر، خسته نین یاندیغی اوطاقی (دیزینتقسیه) ایتمک لازم ده بیلدیر فقط قاپی وپنجره‌لری آچوب هوایه ویرمک کفایت در.

آقای مدیر محترم روزنامه آذربایجان

درشماره ۴۳ دوره دوم روزنامه مطالبی بامضای مجهول (ح ـ ب) درج نسبتهای ناروائی بهنرستان تبریز داده شده است که اینک برای رفع شبهه خواهشمند است این چند سطر را دراولین شماره آن روزنامه محترم امر بدر فرمائید

باآنکه نویسنده امضای خود را نتوانسته است آشکار نماید و لیکن واضح است که این مطالب غرض آلوده وخالی از حقیقت از ناحیه اشخاصی است که هنرستان قادر بانجام تقاضاهای نامشروع وغیر قانونی آنها نبوده و درنتیجه عدم رضایت خاطر از کارکنان این موسسه و براثر بغض وکینه که ازاینراه درآنها تولید شده‌است خواسته اند بانوشتن این گونه مقالات مغرضانه این موسسه را دراظار موهون سازند و بدینوسیله آتش کینه‌ودشمن خودرا خاموش نمایند ولیکن اگر از روی انصاف ملاحظه شود در نظر هر شخص منصفی کوچکترین نقیصه از آنچه نویسنده ذکر کرده است وجود نخواهدداشت

هنرستان تبریز که عالوده آن ازروی مطالعات دقیق علمی ریخته شده وبا زحمات اشخاص عالم‌تاسیس یافته امروزه یکی از بهترین ومفید ترین بنگاه های فنی است زیرا نتیجه عملیات آن همواره در معرض عمومی گذاشته شده و محصولات فنی که‌در قسمت فلز کاری ودرودگری بدست می‌آید درنمایشگاه مخصوصی که‌در خود هنرستان دایر ومشرف بخیابان و معبر عمومی است همیشه برای ملاحظه عموم آماده وحاضر است و همچنین فارغ التحصیل هائیکه در دوره های پیش از هنرستان بیرون آمده‌اند امروزه درکارخانه‌های ملی و دولتی مشغول کارو از وجود آنها به‌بهترین وجهی استفاده‌میشود وباخود آنها بکارهای فنی آزاداشتغال دارند بااین حال‌چگونه میتوان مزایای علمی وفنی هنرستانرا بانوشتن چند سطر عبارت بی سر و ته که در نظر هر خواننده باانصاف غرض ورزی از آن بخوبی مشهود است انکار وکارکنان آنرا که شب و روز متحمل مشقات طاقتفرسای تربیت یکعده جوانان با ذوق وزحمتکش این آب و خاک‌هستند مورد وهن قرارداد که‌اسباب یاس و دلسردی آنها فراهم آید

درخاتمه از آقای مدیر محترم آن‌روزنامه شریفه تمنی‌دارد که‌برای اثبات صحت مندرجات فوق موقتی بهنرستان تشریف آورده وضعیات داخلی وانتظامات وترقیات مخصوص فنی وطرز آموزش عملیرادرقسمتهای مختلفه برای العین مشاهد فرمایند ونیز اشخاصیکه اطلاعات‌فنی وعلمی‌دارند ازنظر تشویق هنر جویان باین‌بنگاه تشریف آورده وضعیات‌را از نزدیک ملاحظه‌فرمایندتاحضوراتیز توضیحات کاملتری داده شود وبدانند که این قبیل اشخاص معرض آنچه درروزنامه هامینویسند الوده بغرض وبکلی‌خالی ازحقیقت است تاسیه‌روی شودهر که در اوغش‌باشد.

رئیس هنرستان‌تبریز ـ مهندس فلاحی

خویدان

وارد اولان مکتوب عیناً درج اولونور

آنادیلی تمشرین‌در من‌بیر شاگردم اوچونجی کلاسدا اوخویرام آنجاق نه اوخویرام‌اوزومده مناسبتی‌قانمیرام چونکه فارسی دیلی، آنام‌دئه لایلای چالان واوخشیان‌دل دگیلدر قانادیم اونا سیدر آنجاق آنام تازه چیخان آذربایجان‌روزنامه‌سینی‌ایوه گتیرنده منه ایله بیلگی بیر روح ویریلیر اوره گیچین آرزوسوندان خبر ویرمن بو روزنامه بزیم ایوه بر تازا حیاط گتیر میشدر آنادیلمین دادلی وشیرین کلمه لری ذهنمه درین بر ایشق بوراخیر. بیز آذربایجان بالالارینین بهارنغمه‌سی ایله شادیق.

آذربایجان‌روزنامه‌سینین‌مدیریه‌مکتوب

بوندان سونرا منیم مکتوبلاریمی خواهش ایدیرم روزنامه آذربایجانا یازاسیز. آدرس‌خوی‌شهری‌توفیق موسوی‌مدرسه هدایت ۳ نجی کلاس شاگردی.

بهارندر بلبل سئین
اوخو دادلی نغمه‌لرسن
آنا وطن بودل سئین
اوخو دادلی نغمه‌لرسن

من سویرم اوز اثلیمی
آنا یوردوم توز دیلیمی
آذربایجان بلبلومی
اوخو دادلی نغمه‌لرسن

من شاعرم شیرین شیرین
آنادیلیمی اوخویان گون
اودرس ویرمه‌نه‌دوز گون
اوخو دادلی نغمه لرسن

توفیق بازار هی وصفینی
یادداش چیخارماز اسمینی
بولوندا قویموش جسمینی
اوخو دادلی نغمه‌لر سن

آذربایجان دیلی سن سن

www.iran-archive.com

نوروز

شیخ محمد خیابانی

-۴-

قیامی سیاسی واجتماعی ایشلردن بصیرتی اولان شخصلر خیابانینین ان مهم شاهکارلاریندان حساب ایدیرلر.

اگر اوگون لر شیخین قیامی اولماسایدی ایران ایدی اولاراق توز استقلالینی الدن ویره‌جکیدر

مرحوم حاجی محمد علی آقا بادامچی قیامینین مقصدینی بیله تشریح ایدیر: «قیامی‌نن اساس مراملاری معارفین اصلاحی، ارتشین انتظامین تامین ایتمکدر. دموکرات فرقه‌سی جهد ایدیردی که ملی مؤسسه لر واسطه سی ایله، اقتصادیاتی توسعه ویرمکله برابر ایله بیرکابینه وجوده گتیرسینلر که لااقل ایکی ایل اوز حکومتنه دوام ویریب ایرانی ورطه ضلالتدن نجات ویرسین. معادنین استخراجی، خارجی مستشارلر واسطه سی ایله مالیه‌نی اصلاح ایتمک فرهنگی گتیشلندیرمک، یوللاری مسطح ایتمک قیامی نین تعقیب ایتدیکاری مراملاردانیدر.»

نهایت شیخ عزم ثابت ایله قیامی اداره‌ایدیردی هر گون عالی قاپودا دموکرات فرقه‌سنین عضولرینی مهیج نطقلری ایله توز وظیفه لرینه آشنا ایدیب اونلاری مبارز برسرباز ایتمکله برابر تنویر افکار ایچون چوخ زحمت لره متحمل اولوردی.

قیامین تهراندا شدید عکس العمل وجوده گلمیشدر.

بوخبر اورا چاندیگدان سونرا روزنامه لر شدید برصورتده شیخین عملیاتنه حمله ایده‌ریك اونی وطن خائنی تانیما قلارینی سویله‌مشلر. لکن شیخ تهرانین یازدیقلارینه اهمیت ویرمییب توز تعقیب ایتدیگی مقدس یولینه دوام ویریردی.

نطقلرینین بریسنده بو خائنانه حمله لره بیله جواب ویرمشدر: «تهران روزنامه لرینین یازدیقلاری بیزی هیجده آلدادا بیلمز. بیز «ایران» و «رعد» روزنامه‌لرینین یازانلارینی چوخ یاخشی تانیریك اونلار فکر سیز و مطالعه سیز قیام باره سینده اظهار نظر ایدوب اوز گچه جکلرینی اونودوبلار. اوگون که آذربایجاندا آزادیخواهلاری ووروب تولدوروب، دار آغاجلاریندان آویران ایدیردیلر، ایران روزنامه سی سه‌سنی گیزلدوب دادوفریادینی آسمانه قووزاماشدر، او موقع که تبریزدن تبعید اولان ایگیت آزادی خواهلاری تهرانین کوچه لریندمسفیل و سرگردان قالیب اونلارین التماس و استمدادینه کیمسه جواب ویرمیوردی ایران روزنامه سنین قلمی سینمشدر

لکن ایندی که غارتگرلری اوغرولاری ناموس خائنلرینی آذربایجاندان قووروب چیقارتمشیك و بردها اونلارین خائنانه ایشلرینه فرجه ویرمیورلر ایران روزنامه‌سنین سه‌سی قووزانوب داد وفریاد ایدیرا ولی بیز توز گیتدیقیمیز یولی یاخشی تانیریك او تهران ایدی که توز شخصی غرضلریندن اوتری ال آیاق چالیر!! ...»

شیخین بو معنالی سوزلری گوندن گونه اونین طرفدارلارینه آرتیروب او برطرفدن ایسه تهراندا دا قیامی سوندورمگه بویوك نقشه‌لر طرح ایدیلیردی. قیام آلتی آی دوام ایدیب بو مدتین ظرفنده بویوك انکشافه و اهمیته مالك اولموشدر شیخین دیدیقینه گوره «سگز آی قاباقدان قیامین وسایلینی فراهم» ایتمیشدیلر.

قیام که حقیقتده وثوق الدوله نین قراردادینین علیهنه باشلانمشدی بوتون ایران خلقینی تکان ویرمگه نائل اولمشدی. نتیجه ده ایسه وثوق الدوله نین کابینه سی استعفاء ویریب تازه کابینه‌نین تشکیلینی مرحوم مشیر الدوله یه احاله ایتدیلر.

مرحوم مشیرالدوله بوتصوری ایله که شیخین قیامی وثوق الدوله نین استعفاء سیندان سونرا اورتادان گده‌جکدر مستقیماً شیخ ایله مذاکره یه گیریشیب نتیجه ده موفقیت قازانا بیلمه مشدر. شیخ آجیقدان آجیقا مشیر الدوله یه بیلدیرمشدر که «تا دولت ملتین اراده سینه متکی اولماسا موفقیت قازانا بیلمیه‌جکدر!»

شیخ بو مسئله نی اوز نطقلریندن بریسنده‌داها آیدینلاشدیرماق ایچون بیله سویله‌مشدر: «بیزیم گولکه‌ده حکومت بیرنفر وزیر عبارتدر که نجه نفر توز ایستدیکاری شخصلری اطرافنه یغیب ملته فرمانفرمالیق ایتمگه باشلییر داها بوحکومتده توده‌نین ابداً دخالتی یوخدور عکسنه اولاراق بر عده خائن آداملار ملت نامنه اونلاری وزارت مسندینه تامزدایدیلر بوحکومت ابدا ملتین دردینه یتشمگه اهمیت ویرمیور هر وقت ملت عصیان ایده و یا اجتماع بر شکلده دولتین علیهنه نمایش ویره او موقع حکومت سؤال ایدیر که نه ایستیرسیز؟ ملت عاجزانه توز مستدعیاتنی حکومتین سمعنه یتشدیریر حکومت ایسه اساس سیز وعده‌وعید لره اونلاری آلدادوب قیام داشین انگریندن توکمگه توصیه ایدیر.

لکن بیزیم قیام بوندان اوتری دگل که عاجزانه دولت دن التماس و استرحام ایده‌ك بیزیم مقصدیمز بو در که ملت توزی مستقیما وزراء وحکامی تعیین ایده‌جکدر!»

(گورولتولی آلقیشلار)

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

چاپخانه آذربایجان

دارائی امپراطور ژاپن ضبط خواهد شد

واشنگتن - یك قسمت از دارائی امپراطور ژاپن که قیمت آن بالغ ۲۶ ملیون لیره است بعنوان تعویضات جنگی از طرف متفقین ضبط خواهد شد

جنازه دکترلی را به آمریکا بردند

پس از آنکه دکترلی وزیر کار آلمان بادستمال مرطوب خودکشی کرده جنازه‌اش بامریکا حمل شده تا کالبدش را شکافته در چگونگی خودکشی وی بررسی نمایند.

رئیس ستاد انگلیس از ایران عبور خواهد کرد

رادیو لندن- مارشال لرد آلان بروك پس از بازدید مصر از راه بغداد - آبادان به کراچی خواهد رفت.

چرچیل تکذیب میکند

چرچیل انتشارات دایر براینکه در نظر دارد زندگانی سیاسی را ترك کرده بنگارش یادداشتهای خود مشغول شود تکذیب کرد

اعضای کابینه نروژ

کابینه نروژ استعفا داد، زیرا در انتخابات حزب کارگر موفق گردید

در جلسه اتحاد عرب

دهلی - پریشب در قاهره کنفرانس اتحادیه اعراب تشکیل جلسه داد ریاست این جلسه با جمیل مردم بیك نماینده سوریه بود اعزام بیك منشی اتحادیه در خصوص بازدید لندن مذاکره کرده و تکذیب نموده ازینکه باورود یهودیها مهاجر در فلسطین موافقت کرده - و اظهار کرد درخواست میکنم از مهاجرت یهودی ها جلوگیری شود

لغو حکومت نظامی در آلمان

ایزن‌هاور- اظهار داشته است که در خرداد ۱۳۲۵ حکومت نظامی در منطقه متصرفی آمریکائی در آلمان ملغی و حکومت کشوری برقرار خواهد شد.

ورود فوتبالیستهای شوروی به لندن

رادیو باکو - در ۴ نوامبر تیم فوتبال دینامو وارد لندن شده تا با ورزشکاران انگلیس مسابقه بدهد.

انحلال وزارتخانه

رادیو باکو - در هیئت وزیران زاین تصمیم گرفته‌شده‌است که وزارتین جنك و دریاداری را منحل نمایند.

اخبار کشور

جلوگیری از نقل و انتقال رؤساء

از طرف نخست‌وزیر به‌تمام ادارات دولتی بخشنامه صادر وطی آن اشعار داشته اند که از انتقال رؤسا و کارمندان ادارات خودداری کرده بدون اطلاع مستقیم نخست وزیر حق ندارند مامو ری را بجای دیگر انتقال دهند.

فروش اوتوموبیل

آمریکائیها در جنوب عده ازاتوموبیل های خود را بقرار هردستگاه اتومو بیل شورلت به ۶۰ هزار ریال وهر دستگاه استوربکیر را به ۱۰۰ هزار ریال بفروش رسانیده‌اند

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چندورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۶-

و ازمیهن عزیز و حقوق ملی خود دفاع نمایند.

ترقی و توسعه ماد

بعد از آنکه مادها در مبارزه برعلیه اشغالگران خارجی فائق آمدند، دولت مستقل خود را تشکیل دادند. هرودوت وسایر مورخین یونان قدیم براین عقیده‌اند که دولت ماد اولین دولت بزرك آسیائی است که بتحصیل استقلال وتشکیل یك حکومت نیرومند واداره یك قلمرو پهناور نائل آمده واساس مدنیت عظیمی را گذاشته که در دنیای قدیم نظیر آنرا باشکال میتوان پیدا کرد.

بموجب نوشته‌های مورخین یونانی اولین پادشاه ماد «دیوك» بوده. این کلمه درنوشته‌های میخی آسوری بشکل «دیاکو» درج گردیده است. «دیوك» بتصدیق عموم مورخین بزرك مدبر وسیاستمدار عاقل و ماهری بوده ودر سایه حسن تدبیر و فعالیت خود نه تنها باختلافات داخلی پایان داده واساس حکومت ماد را تحکیم کرد بلکه در سیاست خارجی و رفتار باملت‌های دست نشانده نیز نهایت حسن تدبیر را نشان داده است.

آقای مشیرالدوله پیرنیا در کتاب ایران باستان خود مینویسد که دیوك (دیوکس) اصلاحات اساسی در وضع دادگستری و رسیدگی بعرایض و شکایات مردم بعمل آورده وتماس او با مردم بحدی بود که شخصاً بکلیه این عرایض رسیدگی میکرد و دستورات لازم را میداد ومیزان مجازات مقصر را تعیین میکرد.

بعد از «دیوك» پسرش «فرهاد» (این اسم در کتاب هرودوت «فرا آرتس» ودر کتیبه داریوش «فرورتیش» ضبط شده است) این پادشاه در طی سلطنت طولانی خود سیاست مدبرانه پدر را تعقیب کرد اقوام پارس و کلیه اقوام دیگر را تحت اطاعت خود درآورد وباسلاطین آسوری جنك‌های متعددی کرده ونیروی مسلح بزرگی برای حفظ کشور ماد ایجاد نمود.

بعد از مرك «فرهاد» ولیعهدش «سیاکسار» بجای او برتخت سلطنت نشست. اسم این شاه را هرودوت «کوآکسار» نوشته ودر کتیبه داریوش «هووخشتر» ضبط گردیده‌است.

سیاکسار پادشاه بزرك و مدبری بود ودر دوره حکمرانی ۵۰ ساله خویش اصلاحات اساسی در شئون مختلف زندگانی سیاسی واجتماعی واقتصادی ملت ماد پدید آورد.

«مشیرالدوله پرنیا» در باره این پادشاه می‌نویسد: «این شاه یکی از شاهانی است که ساکس خوبی بوده‌اندونظایرشان در تاریخ کم است...» سیاکسار پس از استقرار برادریکه سلطنت متوجه موقعیت بسیار حساس همسایه گان ماد شده نخست به تقویت واصلاح امور ارتش پرداخت ویك ارتش مسلح دائمی ایجاد کرد که از سواره نظام ماهر وپیاده نظام چابکی تشکیل می یافت سپس با اقوام و دولت‌های نیرومند همسایه که اهم آنها سکاها، آسوریها ولیدیها بودند بمبارزه پرداخت و در همه‌جا موفقیت یافته قلمرو ماد را توسعه داد.

هرودوت می‌نویسد که: «سیاکسار کلیه مناطق آسیای شمالی را تحت حاکمیت خود درآورد.»

سیاکسار برای خاتمه دادن بدوره تسلط جابرانه سلاطین آسوری به «نینوا» مرکز دولت آسور حمله برده ودرطی این نبردها بفتوحات درخشانی نائل آمد و نزدیك بود که نینوا سقوط کند لیکن در این زمان «سکاها» مجدداً ازشمال به مادها حمله برده ودر صدد تجاوز بسرزمین ماد بودند. بعداز وصول این خبر سیاکسار جنك باآسوریها را متوقف ساخته بسوی مرزهای شمالی کشور پهنی دربند حرکت کرد.

www.iran-archive.com

ایران بدست آذربایجانی نجات خواهد یافت

بعضیها عمداً سعی میکنند که خود «مختاری» را به «تجزیه» تعبیر و تفسیر کنند و بدینوسیله اذهان عمومی را مشوب سازند و روی این اصل همیشه سعی دارند جلو آبادی و ترقی ایران را سد نموده هزاران سال دیگر هم ایران را در همان وضع و منظره عهد دقیانوس نگاهداری و اداره نمایند و نیز سعی دارند جلو تابش نور آزادی و تمدن را با خرافات و جهالت سد نمایند تا چشم ایرانیان از آن کسب فیض نکند برای این منظور با تمام عناصر یکه برای نجات ایران تکان می خورند شدیداً مبارزه کرده با انتساب انواع تهمتها و افترا ها میخواهند صدای آنها را در گلویشان خفه سازند

این سیاست مخصوصاً در حق آذربایجانی که همیشه علمدار آزادی ایران است اجرا می‌شود وقتی آذربایجانی برای اخذ حقوق قانونی خود قیام میکند با استعمال کلمه «تجزیه» یا کدامترین و آزادیخواهترین عناصر آذربایجانی را وطن فروش و خائن جلوه میدهند.

هروقت آذربایجانی برای احیای قانون اساسی و اجرای مواد فراموش شده انجمنهای ایالتی و ولایتی برمی خیزد و میخواهد وسایل آزادی و خود مختاری خود را فراهم سازد داد و فریاد حکومت بلندشده از انتساب هیچگونه تهمت و افترا درحق رشید ترین افراد آذربایجانی خود داری نمیکند ما را خفه و به گمراهی و ضلالت سوق داده‌است.

همان تهمتها و ناسزاها و افترا هائیکه درحق فرقه دموکرات امروزه استعمال می‌نمایند در موقع قیام مرحوم خیابانی در حق آن شخصت بزرگ آذربایجان هم استعمال کرده شیخ را که قلبش از محبت ایران مملو بود هدف تیر تهمتهای ناروا قرار دادند حال آنکه خیابانی از قیام خود جز نجات آذربایجان و ایران عزیزش مرامی نداشت: این مرد تاریخی که مایه افتخار آذربایجان است بقدری از وعده‌های بی‌سر و ته تهران بستوه آمده، بقدری از تطاولات بی‌اساس تهران ناامید شده، باندازه از خیانتها و نادرستیهای پاره از سران مرکز زجر و مشقت دیده بود که عقیده داشت حتی برای نجات دادن ایران از تیرنك وتروریر اشخاص دورو باید پارلمان را از تهران به تبریز انتقال داده همه چیز را بدست آذربایجانی سپرد و تا کارها سر و صورت بیابد و کشتی ایران را از گرداب هلاکت نجات داد. نه تنها مرحوم خیابانی بلکه عموم میهن پرستان عقیده دارند که فقط آذربایجانی است که ایران را از ورطه بدبختی نجات داده مادر وطن را از چنگال دژخیمان میهن فروش رها خواهد ساخت.

هدف اصلی قانون اساس ایران تامین آزادی فردی است که آنهم در مواد انجمن‌های ایالتی و ولایتی ملحوظ گردیده‌است مواد مربوطه به انجمنهای ایالتی ولایتی که در دائر مجاهدت و پافشاری وکلای آذربایجان به تصویب رسیده است خود بهترین گواه تاریخی است که آذربایجانی همیشه مشعلدار آزادی است و تنها آذربایجانی است که ایران را بسوی سعادت و دموکراسی واقعی راهنمائی خواهند کرد

نوروز

نقل و انتقال آلمانیها از امروز شروع شد

برلین - خبر گزاری انگلیس اطلاع میدهد که نقل و انتقال آلمانیها از خاور به باختر کشور از امروز شروع گردیده همه گونه وسایل مسافرت در اختیار آنها گذارده می شود فقط آلمانیها ئیرا بمناطق خاور و باختر انتقال خواهند داد که در طی جنك مساکن خودرا تغییر داده‌اند.

امروز مجلس ملی فرانسه افتتاح می‌شود

پاریس - امروز مجلس ملی فرانسه افتتاح خواهد شد

امروز در مجارستان انتخاب آغاز شد

رادیو تهران - امروز از ساعت ۸ صبح انتخابات در سرتاسر مجارستان آغاز گردیده‌است بعد از هشت سال این اولین بار است که در مجارستان انتخابات آزاد با رای مخفی بعمل می آید.

نطق نخست وزیر فرانسه

رادیو تهران - ژرژ بیدو طی نطقی که دیروز مقابل ۴۸۰ نفر از وکلای فرانسه ایراد کرد اظهار داشت که اول دولت فرانسه حق دارد با هر دولتی که میل دارد قرارداد محلی منعقد سازد دوم دولت فرانسه با تشکیل هر گونه حکومت مرکزی در آلمان مخالف است.

ائتلاف احزاب فرانسه

پاریس - احتمال میرود که سه حزب مهم فرانسه باهم ائتلاف بکنند

از شورش در فلسطین جلوگیری میکنند

اورشلیم - دولت فلسطین از بروز همه گونه اغتشاش داخلی شدیداً جلو گیری می کند

بر قراری راه آهن قاهره و فلسطین

القاهره - راه آهن قاهره با فلسطین که تعطیل شده بود از دیروز دوباره شروع بکار کرده‌است

نخست وزیر کانادا

رادیو تهران - نخست وزیر کانادا که در لندن بسر میبرد دیروز با کشتی به کانادا عودت کرد تا در مجلس اینکه با حضور اتلی و ترومن در واشنگتن منعقد خواهد شد شرکت کند

ایتالیا استقلال سیاسی ندارد

رم - نخست وزیر ایتالیا اظهار داشته که دولت ایتالیا استقلال سیاسی ندارد اینك برای تجدید آن بایستی اقدام کرد.

اخبار شهری

سخنرانی در مدرسه شوروی

امروز ساعت ۵ بعد از ظهر آقای شریطلی در باره اهمیت فرهنگی انقلاب اکتبر سخنرانی خواهد کرد.

تصادف با موتوسیکلت

پریروز در خیابان منصور موتوسیکلت سواری دختر هشت ساله را زیر گرفته مجروح کرده است مجروح را به بیمارستان حمل کرده اند هنوز از وضع آن خبری نیست

وزارت فرهنك بگواهینامه‌های داروسازان رسیدگی خواهد کرد.

وزارت فرهنك تحت نظر کمیسیونی که از نمایندگان بهداری و فرهنك استانداری تشکیل خواهد یافت به گواهینامه‌های دارو سازان رسیدگی خواهد کرد تا از استعمال گواهینامه هائیکه صاحبان آنها فوت کرده است جلوگیری شود.

آگهی

مجمع همگانی عادی شرکت سهامی سیگاریان محدود روز دوشنبه ۲۱ آبانماه یکهزار وسیصد و بیست وچهار ساعت سه بعد از ظهر در دفتر خود شرکت تشکیل خواهد شد بدین‌وسیله از دارندگان سهام‌وباوکلای ثابت‌الوکاله ایشان‌دعوت می‌شود که درموعد مقرر درجلسه حضور بهم‌رسانند

دستور جلسه

۱- گذارش هیئت مدیره و بازرسان
۲- تصویب ترازنامه سال ۱۳۲۳
۳- تصویب بودجه سال ۱۳۲۴
۴- انتخاب پنج نفر هیئت مدیره و دو نفر بازرس

هیئت مدیره شرکت سیگاریان

محزون

«آرزو»

تا که وشمین گوریرم ملت ایرانیمزین
صورما حالینی بیز بم حال پریشانمزین
اوچالیر نالمسی نی‌تك گوگه اهل وطنین
هیچ کیلمز می نوای دل سوزانمزین
قیزیل اوستونده روا در ویره جان ملتمز
نقشی بر آلتدا قالا آذربایجانیمزین
بو قدر معدن ثروتلریمز، بو قدر دولاناق
یاخا بوخیوللوق اودی ریشته سینی جانیمزین
یئرین آلتندا توکنمزدی چینی توپراقمز
بیز هله کوکله دیریك بویرونی چایدانمزین
آه و افسوس ایلمه توستوله میر کارخانامیز
بس نه در توستولری حوقلا و قلیانیمزین
جیخاراق، بسدی داخی هرجوره معدنلری بیز
آرتیراق شهرتنی ثروت سامانیمزین
قالماسین بهرچه نفر ایشسیزی بو اولکه میزین
اولماسین حالی فنا قلمه و دهقانیمزین
گیونوب اهل وطن جمله‌سی گل تك بهزمنه
طاق آثار ریشه‌سی هر بیر یانا بوستانیمزین
آچیلا علل معارف قاپوسی ملت ایچون
آدی عالمده چیخا علم ایله عرفانیمزین
بودول عورتلر ایچون ایش آچیلا هریاندا
بیر نفر قالمیا ایشسیز قیز اوغلانیمزین
گرمشهریمده ترامواى اوچا گوکلرده بالون
دوتالار نقشه سینی تازه خیابانیمزین
اکه مینلرچه تراکتور، بیچه قونیابلاریمز
ذلتی تا که آزالسین بو مسلمانیمزین
خلق اولاجمله‌سی قارداش بیله اوزخیر و شرین
قالمیا تا اثری هرزه و هذیانیمزین
مگر انصافدور گورمك بوقدر بولچولاری
بس توقونمازمی بو ایش شاینه اعیانمزین
یخیلا بیر یره مظلوم قوجا لار هم قاریلار
دینجلوب عمر ایدملر فخریدی مردانیمزین
معرفت اهلی اولا اولکه میزین خلقی تمام
کوچه لردن کیله سلری نادانیمزین
بیر گوره یدیم بیشوب سرخوش ایله تریاکیمز
دوشونوب عینی هر تك تکی اخوانیمزین
گورمه‌سیدیم کوچده عزیل ایدن بولچولاری
ظن ایدمردیم دوزه‌لوب ایشلری نقصانیمزین
آچیلا گلزار وطن شور ایلیه بلبل
صورتی سولمیا تا ملت نالانیمزین
یئه محزون ورولموش وطن آدلی گوزله
چوق سیور گللی بهارین بو گلستانیمزین

بیز مبارزه میزه ادامه ویرمه‌یك

اول صفحه دن باقیه

دنیا علم وصنعت و مدنیت دنیاسی اولدو غنا گوره خلقاریمز، چین و تکامل ایچین عالی پله لرینه صعود ایتمك ایستیرلر آذربایجاندا بوایشه فرصت ویرمك خارجی و داخلی ارتجاعین مناصی تهلکه‌یه سالیبیر، استعمارچی ایچیره لتستیلر خلقی دائما اسارتده ساخلامق ایچون، اونلارین تحرفه سیندن علم سیز لیگندن، تعقللاریندان تور تعطیرینه استفاده ایدیرلر، بو وضعی حفظ ایتمك استعمارچیلارین ایچون بیوك ومهم وظیفه‌لریندندر.

ایراندا کی مرتجع‌لر ایندی دست پاچه اولوبلار، اونلار دوشونورلر که آذربایجان خلقی ثوز حقوقینی احیاء ایتمکدن ثوتری قیام ایدیب و آخرنجی قصه کیمی بو مقدس مبارزه‌یه ادامه ویره‌جکلر، اونلار ایندیکلری خیانتلریندن و جنایتلریندن قورخورلار، بیز اونلاری بو موضوعدا خلقی بیلدیریلمك و مخصوصاً اونلارین بوسوزی باخشی دوشونمکلری ایچون اونلارا بیر آزدا اوجادان دیریك که:

سیز عدالت محکمه سینده جزالانمالیسز، بو محکمه‌نی ملت قوراجاقدر! بورادا ایندیکی شعورسیز و وجدانسیز قاضی لرین عوضینه ملت، هانسیکه سیز اونلاری بشریت و اجتماعی حقوقلاریندان محروم ایتمیسیز، سیزی محاکمه ایدیب و قضاوت ایده‌جکدر!.

سیزون ایندیکی تهدیدلر، دیدیگیر افترالار اثرسیزدر، ایندی بوتون ایران خلقی، سیزین حقیقی ماسکا سیز قیافه‌نزی گوروبلر وسیزی هامی تانی‌یر!

آذربایجان ملتی ثوز حقین احیاء و طلب ایدیر، بیزیم قانونی سوزیمیز واردر! بیز بورانین ملتی سابلی دیق و بورادا طبیعی حق حیاتیمیز واردر او حقی ایندیه کیمی یره ویره‌بیلر، ویره‌مکدن علاوه بیزمده بیلدیکلر یئی ایدیبلر، بیزیم دیلمیزی، معارفی میزی، ملی آداب و رسوم میزی آپیلار و بیزی تحقیر ایده‌رك بزیه قول و آقا شرائطنده رفتار اولونوبدر!

ایرانین مرتجع حکومتی ایران ملتینه دشمندر، اونا قارشو عصیان ایدیر، قانون آدینا ملتین اساسی و اولیه حقوقلارینی غصب ایتمیشدر، اونلاری فلاکته و افلاسه سالمیشدر اونلارین مقدس اولوسی شورا مجلسینی قولدورلار و خائنلر اشغال ایدیبلر!

آذربایجان ملی قوه‌سیله بو وضعیته خاتمه ویره‌جکدر. بیز آذربایجان ملتینین حقوقینی الده گتیرینجك مبارزه میزه ادامه ویره جه‌یك!...

آگهی

ازعلاقمندان مرحوم خیابانی بدینوسیله تقاضا میشود اگر عکس شیك مناسب شهید فقید رادر دسترس دارند لطفا آنرا بطور امانت باداره روزنامه مرحمت فرمایند تا پس از تهیه کراور دوباره به صاحبش مسترد گردد

هیئت تحریریه

www.iran-archive.com

شماره ۴۸ ایکنجی دوره

آذربایجان

چهارشنبه ۱۶ آبان ۱۳۲۴

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۴۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه جهت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در — کولتوریك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

بویوك اوکتبرین ایگرمی سکزنجی ایل دونومی

بویوك اوکتبر اولادلرینن شرفلی تاریخنه بر ایل دخی علاوه اولوندی فرونشادت قلعه‌سیندن گورولدایان توپ‌لارین سسی و آزادیخواهلری حمایت ایدن جنگی گیمی‌لرین دهشتلی سرمسی سیله راحت بوخودان سراسیمه اویانوب اوزلرینی باشدان دیرناله‌دمك سلاحه سریلمیش آنالارین آغوشنه آتان اوشاقلار ایندی دنیانی اسارت آتمسالماق ایشین بویوك وقوی دشمنین بولاده‌دان محکم قولونی سندیروب افتخار و شرافتله ایولرینه قاینماقدادرلر

بو گون او پولاد ارادەلی سر کرده که ۲۸ ایل بوندان اول اسمولنی دارالفنونیندان قیام بایرامی قالخیزمیش آزادیخواهلارا فرمان وبریردی دنیاده ملی گورولمه‌میش محاربه‌نی فتح و ظفر ایله قازاندیغدان سونرا قیسه بر مدت استراحت امکانی تاپمیش بویوك انقلابین وبردیگی بویوك ثمره‌نین تماشاسنی ایتمك ایله خوشوقت گونلر ولذتلی وسعادتلی وقتلر کیچیرمکده‌در.

شورا ملتلری بو ایگرمی سکز ایلده طاقتفرسا گونلر و آغر دقیقه‌لر آز گورمه‌میشلر لیکن اونلار اوزترمز ایمان وعقیده‌لری و بورولماق بیلمین داهی رهبرلرینن سایه‌سینده هر بر مشکلاته فائق گلوب بویوك اوکتبر انقلابین هدفینه طرف گیتمکده‌در آن غفلت ایتمه‌میشلر.

اوچ ایل بوندان اول بویوك شورالر اولکه‌سینین قزل پایتختی بو شرفلی بایرامی آزادلیق دشمنلرینن توپ گوللەلری و بالفیشدان داهاشدتلی برصورتده یاغدیریلماغده اولان آنئزا بومبالاری آلتنده کیچیریردی. او گون شورا دولتی نین مرکزی مملکتین اناوزاق بر گوشه‌سنه کوچورولموشدی مسکو مستقیماً جبهه‌وجنك منطقه‌سی سایلردی هیتلر دنیایه اعلان ایتمیشدی که او کتبر گوشتی اورانین قزل میداننده سان گورمه‌جك‌در کرملقلعه‌سینن تاریخی برجلری دشمن سنگرلرندن گورو نمکده اونلارین امیدینی تحریك ایتمکده ایدی هیتلرین لاشخورلاری تمثیل ایدن طیاره‌لری قاره بولوتلار کیمی بو گوزل شهرین فضاسینی اور توب اونین دیپچ وغیر نظامی اهالیسینه قتل چکمك امکانی ویرمك ایستیر دیلر. بو نوله یله او کتبر انقلابین پیشوالری دنیاده نظیری گورولمه‌میش بر خونسردلیك ایله موسکووین قلبی اولان قرمزی میداندا او کتبر انقلابین بارانديغی قزل اردونین سلام گیچدیغی قبول ایتدی.

قرمزی میدان او گون اوزینین بویوك تاریخی دقیقه‌لرینی کیچیرمکده ایدی. بویوك استالینین تریبوندن دید یکی سوزلر بشریتین روحینده عمیق تاثیر براخدی. اوهمیشه اولدیغی کیمی خونسرد متین و آرام ایدی توپلارین گورولتوسی بومبالارین پارتلاماسی بشرو گوگلردن یاغان اود دمیر یاغیشی اونین بویوك روحینده کیچیك برهیجان یله‌وجوده کیچیرمکده قادر اولمامیشدی.

• بیز لنین شهرینی (لنین گرادی) ویرمیه جگز، استالینگرادی همچنین موسکوانی دخی مدافعه ایده‌جگز، فتح و غالبیت بزیمله‌در.

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

بیوك اکتبر انقلابی

۲۸ ایل بوندان قاباق بشریتین داهی معلملری لنین ستالین رهبرلیگی ایله دنیانین آلتندان بر حصه‌سی اولان روسیه‌دن بر گونش طلوع ایتدی. بو انقلاب بتون روسیه خلقلرینی تزار ارتجاعینین بویوندوروق وقولدارلیق زنجیرلرینی قردی. روسیه زحمتکشلرینه نجات ویردی. روسیه نین اقلریندن دوغان بو گونش آوروپا دا و شرق تولکه‌لرینده طلین انداز اولدی.

دنیا استبدادینی لرزه‌یه سالدی. او کتبر انقلابی دنیا دموکراسی آزاد لقینین بر تمل داشی اولدی. او کتبر انقلابی روسیه ملتلرینه حقیقی آزادلیق حقوق برابرلیگی و کیچیك ملتلره استقلال یارادی. کارگرلره وزحمتکشلره کارلار کندلیلره اکمك ایچون توپراق ویردی

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

درمذاکرات واشنگتن موضوع فلسطین هم مطرح خواهد شد

درمذاکرات واشنگتن که‌بهامرکت اتلی بعمل خواهد آمد موضوع فلسطین هم مطرح خواهد شد

ایران و انقلاب اکتبر

هرایرانی باشرف و میهن پرست نمیتواند این حقیقت مسلم را انکار کند که کشور عزیز ما استقلال و هستی خودرا بهانقلاب اکتبر ورهبر بزرك آن لنین مدیون است. اگر انقلاب اکتبر در روسیه تساری بوقوع نمی پیوست قطعا نام ایران هم امروز از نقشه جهان زدوده شده جزو کشور های باستانی وازین رفته محسوب می گردید.

دولت تساری روسیه جز تقسیم ایران بدومنطقه شمال وجنوب آرزوئی نداشت و روی این اصل مطابق معاهده ۱۹۰۷ باانگلیسها کنار آمده میهن مارا ناجوانمردانه تقسیم و عملا

بقیه‌در صفحه ۴

درمونیخ یکروزنامهٔ یهودی منتشر خواهد شد

در مونیخ مرکز حزب نازی اخیرا مقامات متفقین به انتشار یك روزنامه یهودی اجازه داده‌اند که بزودی منتشر خواهد شد.

www.iran-archive.com

شیخ محمد خیابانی

قیامین مخالفاری بین جور و سیله‌لری مشیت اولوب ، اوچمله‌دن آلمان کونسولینین مهماندان قیامین علیرینه استفاده ایتمکه جان آتیردیلار.

او موقع تبریزده اولان آلمان کونسولخانه‌سینده بویوك بر مقدار اسلحه و مهمات مخفی اولونمشدر که جنگین آخرینه دك بلا استفاده قالمیشدر.

بونا گوره‌ده بیر پاره مشکوك و ضد دموکراسی آذربایجانین آلمان کونسولخانه‌سینه تردد ایتمکلری قیامیونی شبهه‌لندیروب نتیجه‌ده نظمیه مامورلاری واسطه‌سی ایله کونسولخانه‌نی تحت نظره آلیرلار.

آلمان کونسولی سیو و سترو، بو واقعه‌دن چوخ متغیر اولوب نظمیه‌نین خلاف قانون (!) عملینه شدیدا اعتراض ایدیر و اعتراضندان بر نتیجه آلمادان شهره دوغرو آتش آچماقا باشلیور. آتش آچماقدان بیر آز مدت کچمه‌مشدر که سیو وسترونین قولوم خبری شهره‌یاییلیر.

سیو وسترونین اوزینی انتحار ایتمکی و یا دموکراتلار طرفندن قولدورولمه‌سی هنوز معلوم دکل و بو باره‌ده روایتلر مختلفدیر.!

آلمان کونسولینین عائله‌سی سوندورمك قیامین ان پارلاق صحیفه‌لرینده‌ن در که خلقمیزی بویوك بیر تهلکه‌دن نجات ویردی.

بو اثناده مشیرالدوله آذربایجانا بیر نفر والی (!) والی اعزام ایتمکه چوخ اهمیت قائل اولوب بوناگوره‌ده مرحوم خیابانی ایله حضوری تلگراف واسطه‌سی ایله مذاکره‌یه کیریشیب لاکن شیخین موافقتین کسب ایده بیلمه‌مشدر.

شیخ اوگون آخشامکی نطقنده بو باره‌ده بیله ایضاحات ویرمشدر:

« بوگون بیز هیئت دولتی ایله حضوری مخابره واسطه‌سی ایله مذاکره ایدوب نتیجه‌ده معلوم اولدی که دولت هر شیئدن اول آذربایجانا بیر نفر والی گوندرمك فکرینده‌در اما بیزیم والی‌یه احتیاجیمیز یوخدر و نوزیمیز آذربایجانی اداره ایتمکه چوخ لایق و شایسته بیك. دولت هر ایشدن قابل آذربایجانین احتیاجلارین رفع ایتمکله برابر آزادیخواه لارین تقاضالارینه ترتیب اثر ویرملیدیر ... »

قیامیونین اعتراضلارینا باخمیاراق دولت مخبرالسلطنه‌نی آذربایجان والیلیگینه انتصاب و وسایل حرکتینی فوریتله مهیا ایتدی.

مخبرالسلطنه ایرانین کهنه آزادی خواهلارندان (!) اولموش عین حالدا ایرانین دموکرات فرقه‌سینین گورکملی عضولریندندیر، بونا گوره‌ده تبریزه گلدیگندان سونرا دموکرات فرقه‌سی طرفندن هر گونه تعرضدن مصون قالدی.

مخبرالسلطنه صورت ظاهرده توزونی شیخین مرامنا موافق نشان ویرمه‌دیك باطنده ایسه شدید بیر صورتده قیامی بکلی اورتادان قالدیرماغه دسیسه چینلیق ایدیردی.

شیخ چوخ منحوس و موذی آدامین افعالنه ابدا عطف توجه ایتمیوردی و اونی چوخ ناچیز سایردی.

قیامیوندان کیمسه مخبرالسلطنه‌نین خیئت نیتینه پی آپارمیوب هامیسی اونی آزادیخواه و دموکرات بیر آدام ظن ایدیردیلر.

لاکن مخبرالسلطنه قیامین وسایل احتیاجینی فراهم ایتمکله برابر دموکراتلاری آلداتماقدان بیردقیقه بیله غفلت ایتمیوردی.

صورت ظاهرده توزونی شیخه « عبد ذلیل » چاوه‌لندیرمن حالی باطنده سرباز و مهمات توپلاماقلا قیامی آن واحده اورتادان قالدیرماق نقشه‌سینی طرح ایتمیشدر.

دموکرات فرقه‌سینین رهبرلری بر موقع غفلت یوخوسندان آیلدیقلار که مخبرالسلطنه اونلارین وسایل انهدامینی فراهم ایتمیشدر.

بونا گوره‌ده او حالدان عنصری شهردن قووموب نظامی قوه‌لری ایله مسلح بیر صورتده مبارزه آپارماقا توزلرینی حاضرلاشدیریرلار.

مخبرالسلطنه ذیحجه آیینین ۲۸ ده خلقی آلداتماقدان اوتری رسما شهردن چیخیر لاکن گیزلین صورتده نظامیه‌یه قایدوب گجه قرنلیقیندا سربازلارا شهره دوغرو یورش فرمانی ویرمشدر. سربازلار درحال شهره وارد اولوب عالی قاپونی شدید مبارزه‌دن سونرا تصرفه گتیریرلر.

سحر گون چیقماقدان قاباق سربازلار وحشیانه بیر صورتده خلقین مال و ناموسنه تجاوز ایتمکه باشلیوب نتیجه‌ده بوتون شهری آتشه توتمیشلار. مخبرالسلطنه خلقین بو باره‌ده اولان شکایتلرینه بیله جواب ویرمیشدر « غالب قشون همیشه گرك بیله‌ایتسین اونلار اوچ گونه قدر توز عملریندن آزاده‌درلر » (بلی بیز، بوگون شیخ محمد خیابانین آدی ایله لای - لای دیین حکومتلین روزنامه‌لرین نماینده‌سی تبریز خلقی ایله بیله رفتار ایتمشدر)

شهرین قتحندن سونرا شیخین اویونی غارت ایتمکه جان اتیرلار. شیخ ایسه توزونی آقا شیخ حسن میانجی‌نین اویونده مخفی ایتمشدر. چوخ زحمتدن سونرا شیخی مرحوم میانجی‌نین اویونده تاپوب بیرنجه گلوله ایله اونی شهید ایتدیلر. سونرا مخبرالسلطنه‌نین تحریکی ایله نیچه‌نفر اجامر و اوباش شیخین جنازه‌سینی بویوك بی احترامیلیق ایتمکله برابر شهید قلبدین آیاقلارینا ایپ باغلایوب اونی کوچه‌لرده دولاندیریرلار. مخبرالسلطنه اوز کودتاسینی کمال موفقیتله باشا چاتدیردیقدن سونرا عالی قاپویا گلیب میزاماردا (!) جلوس ایتدی. شیخین جنازه‌سینی عالی قاپونین قاباغنه گتیروب اونی نه ایتمه‌لرینی سوروشدلار

مخبرالسلطنه چوخ بی اعتنالیقلا ایله جواب ویریر که:

« آپارین بیریرده دفن ایدین »

بو حقارتله آذربایجانین بویوك بیر سیماسینی توپراقا دفن ایدوب ایدی اولاراق تهرانه نسبت آذربایجاندا بیرنفرت حسی توردیلر.

دوامی وار

یك صفحه درخشان از تاریخ شوروی

بیست و هشت سال پیش دریای غضب و انتقام ملتهای روسیه تساری به تلاطم درآمده کاخ ظلم و اجحاف سیصدساله خانواده‌های مستبد و خونخوار را با خاك یکسان کرده اصول پوسیده و کهنه قرون وسطی را از بین برد و برای خرابه‌های قصور ظلم و تعدی دنیای نوینی بی نهاد که افتخار قرن بیستم است.

وقتی ظلم و جور و اجحاف و تعدی از حد خود گذشت و راه افراط پیمود دیگر کاسه صبر ملت لبریز شده قیام و عصیان آنانرا دامن میزند. هنگامیکه کارگران معادن زغال‌سنك در قعر معادن سیبری با جانکنی بسر برده با کمال بیرحمی آنهارا معدوم میکردند وقتیکه در کارخانجات پطرسبورغ و مسکو هزار کارگر شب و روز کار میکردند و دستمزد آنها تنها بجیب یکی دو نفر شیاد فرو میریخت، موقعیکه دهقانان اوکراین و سیبری را چون اسب و استر و قاطر خرید فروش مینمودند و بر مقام اشرف مخلوقاتی آنان ارزش قائل نمیشدند هیچکس فکر نمیکرد که امروز را فردائی در پی است هیچکس متوجه نبود که وقتی کاسه صبر همان دهقان و کارگر لبریز گردید درمقابل خشم و غضب آن هیچ مانعی یارای مقاومت نخواهد داشت.

همچنانکه امپراطوران روسیه سلاطین یونان عصیان و قیام غلامان آن روز را استهزا میکردند هیئت حاکمه و بورژوازی روسیه هم اتحاد و اتفاق زحمتکش لبخند زده آنها را جزو موجودات بی اراده محسوب میداشتند ولی همانطوریکه امپراطور روم و سلطان یونان در دست غلامان تحت فرمانفرمائی شان واژگون گردید، هیئت حاکمه و بورژوازی روسیه تساری هم درمقابل اتحاد و اتفاق طبقه زحمتکش برانداز آمده از عدم قدرت و اتحاد ناچار برای ابد شکست خورده و جای خود را به دهقانان و کارگران خالی کردند.

بسیاری از مورخین را عقیده براین است که انقلاب اکتبر در روسیه تساری آنی و بی مقدمه انجام یافته و دولت را غافلگیر نمودند ولی این قبیل اشخاص اگر از تاریخ اطلاع داشتند و یا لااقل در وضع یکصد سال پیش روسیه به تحقیق و بررسی میپرداختند قطعا تصدیق میکردند که عالوه انقلاب اکتبر یك صد سال پیش بادست شاهزادگان و امرا و مامورین و مالکین جاری ریخته شده بود که باغلاق و مهمیز واردنگی صدها نفر دهقانان را محو و نابود کرده در مقابل التماس و استرحام زنان بیوه و اطفال معصوم فقط بیك لبخند نیش‌دار و استهزا آمیز اکتفا میکردند.

یکصد سال پیش دورنمای روسیه نشان میداد که یك انقلاب خونین انقلابی که اساس کشور را تغییر خواهد داد در انتظار روسیه است و دیر یا زود حکام جور و ستم بسرنوشتی شومی که در پی دارند دچار خواهند شد.

اصولا در کشوری وقتی عصیان و انقلاب بوجود میاید که طبقه نسبت به طبقه دیگر جور و ظلم روا دارد و از ایذاء و شکنجه همنوعان خود خودداری نکند مقدمه انقلاب از اینجا شروع شده آتش برهنگی مخالف میزند و کاخ ظلم و غارتگری آنرا باخاك یکسان می‌نماید.

عصیان و انقلاب هر ملت را به شاهراه سعادت و نیکبختی رهبری میکند و عموما ملتهای زنده جهان تا کنون توانسته‌اند با قیام استقلال و هستی خویشتن را از حوادث جهان و تعرضات اجانب محفوظ نگه دارند.

ملتی که خون گرم و حس زندگی دارد بایست در مبارزات حیاتی همیشه پیشقدم شده هستی خود را حفظ نماید

ملتهای اتحاد جماهیر شوروی در طی انقلاب اکتبر بدنیا ثابت و مدلل ساختند که ملل زنده، خون گرم و صاحب اراده هستند و هرگز تندباد حوادث نخواهد توانست ریشه آنها را از جهان بر کند چنانکه جنك اخیر هم این مدعا را بثبوت رسانید.

ملتهای بی روح و فاقد انرژی همیشه باصوفی‌منشی و دهری گری و صبوری و بردباری همه گونه تحمیلات و توبیخها و تحقیر را تحمل کرده هرگز در صدد دفاع برنمیایند و در نتیجه هم همیشه از سیر ترقی جهان دور مانده باذلت و حقارت و اسارت و بندگی بسر میبرند.

مرتضی

م. بی ریا

اکتبر نغمه‌سی

گلدی که اوقتابسر بابرامی
نغمه‌لندی نو بهاری اتلریمن
انسانلارین صبحه دوندی آخشامی
نشه‌لندی روزیگاری اتلریمن

اخلاصین آل بایرامی اوجالدی
آنما بوردون خاتلری قوجالدی
زحمتکشلر ظالملردن باج آلدی
ایشیقلاندی شن دیماری اتلریمن

یانجالاردا قیزل گلنلر آچیلدی
دانشدا واشدا قیرنقیلنلر آچیلدی
طوطی کیمی شیرین دیلر آچیلدی
چیچکلندی لاله زاری اتلریمن

ویردی بوخوللا قیله کندی ال اله
بابه‌نه سالدی ظلمین زلزله
دوشدی بتون مقتدر خورلار انکه
ثابت اولدی اقداری اتلریمن

دوغرو داندا اولماسایدی انقلاب
بوخوللارا اوز ویردی اضطراب
انسانلاری ظلم ایدیردی دلکباب
اکیلدی آهی - زاری اتلریمن

بیر چیلنه‌نیب چکیلیب اوراقیم
بوندان آرتیق گون گوره‌جك تورپاقیم
تك اله جك افق لرده بایراقیم
آرتاجاقدر اعتباری اتلریمن

مدارك علاقات لئوپولد و هیتلر

مدارك مربوطه به ملاقات پادشاه لئوپولد با هیتلر انتشار یافت. این مدارك نشان میدهد که پادشاه لئوپولد برای مذاکره در اطراف اوضاع اقتصادی و سیاسی بلژیك بملاقات هیتلر رفته واز وی در خواست کرده است که استقلال بلژیك را تضمین نماید. هیتلر بوی پاسخ داده است که در آینده آلمان دیگر بهیچوجه اجازه نخواهد داد که بلژیك مبدء حمله بر آن قرار گیرد و برای تجدید سازمان اروپا مشغول طرح نقشه عالی است که برطبق آن صلح پایدار اروپا تامین گردد. پادشاه لئوپولد اقدام هیتلر را برای استقرار صلح و آرامش که متکی بر عدل و داد و همکاری بین ملت ها باشد تقدیر کرده است و هیتلر بوی اطمینان داده است که ملکه هلند و پادشاه نروژ دیگر بسلطنت نخواهد رسید لکن وی میتواند اطمینان داشته باشد که بار دیگر صاحب تاج و تخت بلژیك خواهد شد [داد]

www.iran-archive.com

انقلاب اوکتبر

۳۸ سال پیش انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر بدوره منحوس استبداد، بیدادگری جهل ومحرومیت وبدبختی دریك ششم کره زمین خاتمه داد ودرهای آزادی، ترقی ودموکراسی حقیقی را بروی توده‌های عظیم زحمتکش که قرنهای متمادی در عبودیت ودر زیر زنجیر اسارت ودر ظلمت کشنده نادانی بسر میبردند، باز نمود. مردمیکه از همه چیز محروم بودند مردمیکه آزادی در نظرشان مانند رویائی مبهم ودوردست جلوه میکرد، مردمیکه پیوسته در زیر شکنجه مامورین حکومت استبدادی وعمال امپریالیست تزاری می نالیدند، به آزادی رسیدند، زنجیر اسارت از پای خویش گشودند و در راه مقصد و حیات جدیدی گام نهاده وبمرحله‌ای از ترقی رسیدند که امروز مترقی ترین ملت های جهان نیز بحال آنها غبطه میخورد.

انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر بزرگترین انقلابی است که در دوره زندگانی بشری رویداده این انقلاب مقدس آغاز دوره جدیدی است که در آن دیگر از فجایع امپریالیزم آثار شوم جهنم سرمایه داری اثری دیده نمی شود طلایه دوره ایست که از گرسنگی، حالت، بیکاری، انحراف وفساد وبحران‌های خطرناك اقتصادی واخلاقی وبیماریهای خانمان برانداز خبری نیست

انقلاب کبیر سوسیالیستی اوکتوبر برای دنیای جدید دموکراسی حقیقی بارمغان آورده و درموقعی که برخی ازدولت ها مطامع امپریالیستی ونقشه های ضد آزادی وضد دموکراسی خود را درجامه دموکراسی انجام میدادند مانند روشنائی امیدبخشی زحمتکشان سرتاسر جهان وطبقات محروم وستمدیده جامعه را بروز گاری نو وعصری جدید که در آن حق و عدالت و دموکراسی حقیقی حکمفرماست امید وراهنمائی میکند

امروز ۲۸ سال است که ملت های شوروی از نژادهای گوناگون و زبانهای مختلف مانند یك خانواده صمیمی در زیر پرچم دموکراسی بسر میبرند و در عرض اینمدت کوتاه اساس رژیمی را گذاشته اند که آرزو های بزرك ملت‌های شوروی راجامه عمل پوشانیده و افکار و آمال عموم رنجبران گیتی را با امیدواری کامل بسوی خود متوجه ساخته است

تبلیغات زهراگین نوکر های مزدور سیاست فرمانروائی ظالمانه بر جهان در اینمدت خیلی سعی کرده که جنبه دموکراسی را از رژیم پر افتخاری که انقلاب ۱۹۱۷ بجامعه بشری تقدیم داشت، سلب نماید این تبلیغات بانمام قوت خود قدرت آنرا نداشت که برای همیشه حقایق را از نظر عالمیان بپوشاند

امروزه حتی دردور افتاده ترین نقاط گیتی فردی نیست که بحقیقت غیر قابل انکار و ماهیت اصلی ثمره انقلاب اکتبر پی نبرده باشد امروز عموم جهانیان بخوبی متوجه شده‌اند که اگر در دنیا اثری از دموکراسی حقیقی وجود داشته باشد، در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است

در این کشور پهناور، مسکن دویست میلیون فرد شوروی است که مردم بااعتماد کامل بدولت و رژیم حکومتی خویش می نگرند دراینجا است که حکومت بمعنای واقعی و تام کلمه دست مردم است. مردم به حکومتی که نماینده و مظهر افکار وایده‌آل های خود شناخت بنظر اطمینان مطلق می‌نگرند وروی اصل راهی را که زمامداران شوروی در پیش پای افراد ملت های خود میگذارند باکمال میل و رغبت می‌پیمایند ودر این راه از هیچگونه فداکاری دریغ نمی دارند

پیروزی درخشان ملت های شوروی بردشمنان غدار تمدن وفرهنگ بشری بمنزله پیروزی قطعی رژیم حکومتی شوروی ونشانی از آنست که دراین کشور دموکراسی کامل حکمفرما است. دشمنان دموکراسی هرقدر خود را حق بجانب ودرظاهر مدافع وورثه منحصر بفرد دموکراسی معرفی نمایند قادر نخواهند گشت مردم را برای مدت درازی فریب بدهند. دموکراسی میوه آرزوها ومقاصد عالیه بشریست. برای دفاع از این ایده‌آل عزیز ملیونها قهرمان بازی کرده‌اند باپیشرفت فرهنگ وتمدن افکار بشری نیز پیش میرود وباینجهت نیل به دموکراسی حقیقی امری احتراز ناپذیر است و هیچ نیروئی وقدرت آن نیست که پیروزی دموکراسی را به تاخیر اندازد.

ملت‌های شوروی در پرتو جانبازیهای درخشان زیر پرچم لینین وتحت رهبری استالین در انقلاب پرافتخار اکتوبر فائق آمدند ومبهن بزرك خود را به دژ مدافع دموکراسی و آزادی وامنیت جهان مبدل ساختند انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر ضامن پیروزی قطعی دموکراسی است.

مدنیت ایوی، انجمن روابط فرهنگی ایله برلیکده بویوك اوقتیابر انقلابی بایرامینین ۲۸ نجی ایل دونومی جشنی آشاغیداکی ترتیب ایله کچه‌جکدر

(آبان آینن ۱۷ سینده) گلستان باغینداکی مدنیت ایوینده بتون تبریز روشنفکرلری ایچون اوقتیابر بایرامی خصوصیندا طنطنه‌لی کنسرت اولاجاقدر. کنسرتده تبریزین بتون آرتیست و موسیقی قوه‌لری اشتراك ایده‌جکدر

آبان آینن ۱۸ - نده سوومت مکتبینین طلبه‌لری ایچون.

آبان آینن ۱۹ - ندا تبریز مکتبلرینین شاگرلری ایچون.

آبان آینن ۲۲ - نده ایران افسرلری و سربازلاری ایچون همان جشن گلستان باغینداکی مدنیت ایوینین سالونوندا تکرار اولاجاقدر.

آبان آینن ۲۱ سینده شیرخورشید صحنه‌سینده کارگرلر ایچون اوقتیابر جشنی تکرار اولاجاقدر.

بویوك اوقتیابر

بایرامی

دنیا تاریخینده هله ایله بیر انقلاب و ایله بیر آزادیخواهلار بارانمامیشدر که اونون نتیجه سی اوز ملت‌لریندن سوای باشقالارینده فایده ویره بیلسین، بو خصوصیت آنجاق اوقتیابر انقلابی و اونون رهبر لرینه مخصوصدر.

یاد دان چیقارماملی که تزار روسیه سنین ایران دا آپاردیغی قاپاسیاست و زوریله الیمیز دن آلدیغی (امتیاز لاری) فقط و یئنه ده فقط اوقتیابر انقلابی و اونون رهبرلری اولان (لنین) و ایله ده مارشال استالین سایه سینده لغو اولوندی

اوقتیابر انقلابی نین سیاسی بیر انقلاب اولماقیندان باشقا مدنی بیر انقلاب اولماسیدا بو شماردان بللیدر (بشر کند جی نین - علم و معارف حامیلیین) بو شمار هرکه قولاقیله اولسا دا بیزه گوزیله در بیلة که: اوقتیابر انقلابیندان صونرا روسیه نین و ایله‌ده قفقازین شهرلرینده آل‌ویر و یا قعله لیك و فلاکت ایله باشلارینی ساقلییان ایرانلیلاری یئیشدیروب اورتا و عالی مکتبلرینده پولسیز پاراسیز (بیر جوخلارینا تقاعد) و بیرمه گیله اوخوتدوروب دیپلمه ایله مه‌سی یوقاریدا گوستریلن شماره جانلی بیر دلیلدر بیله که بو گون وطنمیزده ایکی یوزدن یوقاری شورا دارالفنونلارینی قورتارمیش دیپلمه‌لی حکیملر، دندان سازلار، گورمك اولار اونا باقمیاراق که غیبی اللر و اونون گماشته لری ایگرمی اللریله بو باخشیلیقلارین اوزه ریشه یرده چکمك ایله حقیقتی گیزلتدیلر ایسه ده ایکنجی جهان محاربه‌سی اوپرده‌نی برتماقلا حقیقتی میدانه چیقارتدی، بو گون طهران ارتجاع لری و ایله ده ساقلین سید ضیاء لر، یئنه ده همان پرده نی ایکی دوست ملتین آراسندا بریا ایلمك فکرینه دوشوبدرلر سه‌ده امین اولسونلار که، موفق اولمیاجاقلار، آرتیق ایران خلقی و ایله ده آذربایجان جماعتی دوست ایله‌دشمنینی تانیمیشدیر صون سوز اولاراق بو گون بیز جنوبی ایران آذربایجان خلقی اوقتیابر بایرامینی اوزیمیزه نسبت بیر دوست بایرامی حساب ایدوب بتون سوومت ملتلرینه وایله ده اوقتیابر انقلابنین رهبر لرینه اوز اقداندا اولسا تبریك الیمیزی اوزادوب دییریك یاشاسین اوقتیابر انقلابی - یاشاسین اوقتیابر انقلابنین ۲۸ نجی ایل بایرامی!

دکتر مسعود یوسف زاده

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

چاپخانه آذربایجان

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۷-

نیروهای «سیاکسار» و نیروهای مهاجم سکاها درحوالی شمال «باکو» یعنی در حدود محال «قبا» بهم می رسند. بطوریکه هرودوت می‌نویسد سیاکسار قشون سکاها را مغلوب کرده دوباره بطرف نینوا برمیگردد.

این دفعه سیاکسار مقدمات حمله سریعی را برعلیه نینوا فراهم می بیند. براثر این حمله مادها مقارن سال ۶۱۲ قبل از میلاد مسیح شهر نینوا را بتصرف درآورده، دشمنان فرهنگ و مدنیت بشری را در لانه ومرکز خودشان منکوب میسازند و بفجایع خونریزانه آسوریها خاتمه میدهند.

در سال ۶۰۵ قبل از میلاد یعنی ۶ سال پس ازتصرف نینوا دولت آسور بکلی از بین میرود و از آن پس هرگز قادر بعرض اندام نمیگردد. پس از مغلوب ساختن آسوریها قسمتی از کشورهای شرق که در زیر استیلای آسوریها قرار داشتند تحت فرمانروائی مادها قرار میگیرند.

بعد از این فتوحات درخشان دولت ماد توسعه وترقی زیادی یافته ودر میان ملت ها و اقوام بزرك دنیای آنروز دارای مقام برجسته واهمیت زیادی میگردد وبهمین جهت است که مورخ معروف فرانسوی دراثر مشهور خود بنام «عصر دولت شرقی ماد» بحث مفصلی درباره عظمت ماد و قدرت سلاطین مادی نموده است مخصوصاً هرودوت معروف پدر تاریخ در این باره می‌نویسد که:

«نام مادها درمیان مردم یونان وحشت ورعب زیادی ایجاد میکرد.»

«سیاکسار» نه تنها بدوره فرمانروائی آسوریها خاتمه داد بلکه دولت یونانی آسیای صغیر را نیز شکست داده و با «آلیوت» پادشاه آن سرزمین قراردادی بست ودختروی بنام «آی‌یه‌نس» را بعقد ازدواج پسر خود «آستیاك» در آورد. براثر این فتوحات سرزمین «اورارتو» (وان امروز) نیز ضمیمه ماد گشت وقلمرو دولت ماد به رود «هالیس» (قزل ایرماق کنونی در ترکیه) رسید.

بطوریکه گفته شد سیاکسار عاقل‌ترین وبزرگترین پادشاه عصر خود و حکمران مشهور کشور های شرق و غرب بود. «اسخل» درام نویس معروف یونانی در باره وی می‌نویسد: «او بانی فرمانروائی برآسیا است!...» در زمان این شخص که به یکی از «قائدین مواقع مهم تاریخ» معروف شده‌است، قلمرو ماد بیشتر توسعه می‌یابد. از نوشته های هرودوت چنین برمیاید که سرحد دولت ماد از جنوب تا بحیره از مغرب تا رود هالیس (قزل ارماق) واز شمال تا رشته کوههای قفقاز واز مشرق شهر ری بوده است.

در باب پارس هرودوت صریحاً مینویسد که تاقیام کوروش دست نشانده و مطیع دولت ماد بوده ودر باره کشورهای شرق نیز ظن قوی اینست که این کشورها جزو قلمرو مادها شمرده میشدند وتا حدود رود سیحون تحت اداره حکومت مرکزی ماد قرار داشتند.

ضربت از پشت سر

پس از مرك «سیاکسار» پسرش «آستیاك» بجای او بر تخت نشست و از سال ۵۵۸ تا ۵۵۰ قبل از میلاد سلطنت کرد. در دوره حکومت مادها عدهٔ زیادی ازطوائف و اقوام مختلف که هنوز صورت یك ملت واحد را بخود نگرفته بودند از جمله پارس‌ها تحت حکومت مادها بسر میبردند.

www.iran-archive.com

بویوك اوکتبرین ایگرمی سگزنجی ایل دونومی

اول صفحه دن بقیه

بو سوزلرین اثرینده دنیا گیجلوب اونین حقیقی معناسینی آنلامامقدان عاجز ایدی. چوق آز آداملاریلردی که بویوك انقلابین داهیسی و آزاد ملتلرین بویوك رهبری ایدیلمه‌دیکی ایشی ادعا ایتمز و الیندن گلمین وعده‌نی خلقه ویرمکله اونی اغفال ایتمکه تنزل ائله‌مز. بونونله بله دنیا بو سوزلری چوق آسانلیق‌ایله قبول‌ایده‌یلمردی اونین بر تبلیغات واسطه‌سی اولماسینه داها آرتیق اینانیردی.

حقیقتده ایسه اونین سسی بویوك و قهرمان روس ملتینین و او ملتین قهرمانلیغی سایه‌سینده آزادلیغه و سعادته یئتشن بوتون شورا ملتلرینین وجدانیندان قوپان برسس ایدی. اوا کتبر انقلابینین ایکنجی گورولتولی صداسی ایدی که مظلوم بشریته نجات‌ویرمك ایچون عصرلرین لنینی واسطه‌سیله دنیادا طنین‌انداز اولدی شاید اوگون بویوك استالین تك بر شخص ایدیکه قزل اردونین مادی ومعنوی قوه‌سینی ماهیتنی تمامیله درك ایده بیلمیشدی.

بو چوق طبیعی برایش ایدی چون که اوشخصاً یاریم عصر تمام بوقوه‌نین وجوده گلوب رشد و نمو ایتمه‌سینه شخصاً رهبرلیك ایتمیشدی. بوندان علاوه او شورا ئولکه‌لرینده یاشیان ملتلرین مخصوصاً قهرمان روس ملتی نین تاریخنی، روحیه‌سینی حتی وجدان و ایمانینی هر کسدن آرتیق تانیمیشدی او بیلردی که بو ملتین دریا کیمی طلاطم ایدن ملی احساساتینه هیچ بر قوه مقاومت گوستره بیلمز اونا گوره دیدیکی سوزه اینانیر و اونین تمامیله حیاته کیچیریلمه‌سینی گوروردی.

او دیر و دیدیکی سوزین معناسینی و حقیقتنی‌ده بیلیردی اونا گوره‌ده سوزلری رهبرلیك ایتدیکی خلقلره تکان ویریر و اونلاری اوکتبر انقلابینین تانیلارینی ساخلامق‌یولوندا بویوك فداکارلیقلره وادار ایدیردی.

بونلارین هامیسی ایله بیله اوگون روسیه نین وضعینی اولدیقجه آغیر و اولدیقجه چتین و قورخولی ایدی.

شورا ملتلرینین استقلال و آزادلیغی قان ایستیر و قربانلیق طلب ایدیر و او قربانلیقلار ویردکن بویوك تیجه‌لر الده ایتمك ایچون بویوك سرکرده‌نین رهبرلیغی ایستردی بویوك خلق بو امتحاندان‌دا بویوك افتخارله چیخمقله موفق اولدی بوگون آرتیق شورا ئولکه‌لرینین صمیمی دوستلاری و بویوك اوکتبر انقلابینین حقیقی طرفدارلاری الرینی اوره‌کلرینین اوستینه قویوب راحت نفس آلا بیلرلر. دشمن محو ایدیلمیش آزادلیق تمامیله غالب گلمیشدر

یئز بو بویوك بایرامی شورا خلقلرینه و اونلارین بویوك رهبرلرینه تبریك دیمکله اوزومزی سعادتمند حساب ایدیریك.

بوایلکی اوکتبر بایرامی مخصوصا دنیا دموکراتلاری ایچون چوق سه‌وینجلی و افتخارلی‌در چونکه بو بویوك حادثه‌نین سیله‌در که ارتجاع گوندن گونه محو اولمقه طرف گیتدیکی حالده آزادلیق‌ودموکراتلیق رونق تاپوب بوتون بر یوزیلی بورومکه باشلامیشدر.

اوکتبر انقلابینین طبقاتی معناسیله برابر بویوك برملی انقلاب اولدیغی‌دا بللی‌در.

بو انقلابین تیجه‌سینده قدیم روس امپراطورلوغنده مدفون اولان کیچیك ملتلر جانلانوب اوز ملی ئولکه‌لرینی اداره ایتمکه قادر اولموشلار آذربایجان خلقی بو جهتدن اوبایرامه داها آرتیق اهمیت ویریر.

تکراراً سعادته یئتیشن شورا ملتلرینه تبریك دیوب اونلارا داها خوشبخت گونلره آرزو ایدیریك.

§%§

بو مقاله جرئتی بر تغییریله آزبر روزنامه‌سینین ۲۱۰ نجی نمره سیندن گوتوریلمیشدر.

ایران و انقلاب اکتبر

بقیه از صفحه اول

استقلال آنرا برهم زدند. آزادیخواهان شمال از ترس قوای تساری حتی قدرت نفس کشیدن را نداشتند سربازان تساری از ایذاء و انهدام مردم ابدا خودداری نمیکردند، درجنوب هم انگلیسها بااستخراج نفت جنوب و تشکیل سازمانهای نظامی بزرگترین ضربت مهلك را بر پیکر متلاشی ایران وارد ساخته آنرا جرو مستعمرات بریتانیا محسوب میداشتند.

این وضع ناگوار تا جنك بین‌المللی اول ادامه داشت وقتی جنك شروع شد بااینکه کشورما بطرفی خود را بجهان اعلام داشت بااین مناطق شمالی وجنوبی آن درمعرض حملات اجانب واقع و کسی درایران به ثروت و جان و ناموس خود حاکمیت نداشت هرچند گاهی جسم مبین منکوب شده زجر میدهد

قبل از جنك گذشته خزانه ایران رانهبی، و امورمالی ایران را مختل کرده دولت را ناچار ساخته بودند که برای اداره خود و تحمیل مخارج سربازان ممالك خارجی بار طاقت شکن از دولتهای انگلیسی و روسی قرض بکند قسمتی بزرگی از عایدات و سرزمینهای ایران دراثر این سیاست شوم و خائنان براندار از طرف روس و انگلیس ضبط گردیده به گروگان رفته بودند عدم استقلال، اختلال امور مالی، وجود کاپیتولاسیون تبلیغات شوم بیگانگان عملا حیات سیاسی ونظامی مارا در تهلکه انداخته مرکب ایران را به پرتگاه عدم ونیستی میراندند وضع ایران بدی روبوخامت میرفت که انگلیسها راهم مشتبه ساخته برای اینکه از آب گل آلود ماهی بگیرند به عقد قرارداد شوم ۱۹۱۹ وثوق الدوله مبادرت کرده تا ابد خاطره شومی درایران از خود بیاد گار گذاشتند، اصول فئودال در سر تاسر کشور توسعه می یافت قیام آزادیخواهان بااسلحه اجانب خفه می گردید عده کثیری که با نفوذ بیگانگان مخالف بوداند از کشور تبعید شده باسم مهاجر مدتهای مدید در استانبول، درآغوش دول خارجی بسر برده ازدیدن ایران محروم گردیدند. یك همچو لحظاتی که از استقلال ما حتی کوچکترین نشانه‌ای باقی نبود ستاره انقلاب اکتبر از میدان سرخ مسکو طلوع کرده ایران عزیز مارا هم درشب یلدا براه نجات و رهائی رهبری نمود تا خود را از گرداب فلاکت وادبار برای همیشه نجات بخشد

لنین رهبر انقلاب اکتبر برای اولین بار از امتیازات و مطالبات دولت تساری که جز عاجز کشی کاری را بلد نبود صرفنظر کرده باالغای اصول کاپیتالاسیون با عاده استقلال ایران پرداخته برای همیشه در قلوب ایرانیان محبت سرشاری نسبت بخود تولید کرد تا دنیا باقیست پایدار و خلل پذیر نه خواهد شد.

لنین مارا از چنگال افلاس ونیستی نجات داد ولی افسوس که زحمت او بی‌نتیجه ماند ....

انقلاب اکتبر در حقیقت یگانه عید بزرك و تاریخی است که باعث اعاده استقلال ایران گردیده میهن عزیز ما را از میان ابر های تاریك دهشت وگمراهی نجات داده و ما را مطمئن گردانید که همسایه شمال مان همیشه خواهان ترقی و تعالی ایران است وهیچوقت راضی نشده ونخواهد شد که ایران ما در دست غارتگران سودپرست اسیر بماند و استقلال خود را از دست بدهد.

اگر انقلاب بزرك اکتبر درروسیه کاخ ظلم و تعدی تسارها را واژگون نمیساخت بطور حتم امروز از ایران ما هم کوچکترین نشانه ای باقی نمیماند چون اکتبر استقلال مارا تامین کرده اینك بی جانیست که بگوئیم این عید آنقدر ها که برای روسیه حائز اهمیت است درنظر، ایرانیان هم مقام پس ارجمندی دارد و آنرا از صمیم قلب دوست داریم.

همچنانکه درجنك گذشته انقلاب اکتبر استقلال مارا از تعرض اجانب محفوظ نگهداشت در این جنك هم استالین گرادهستی وحیات ۱۲ ملیون ایرانی را از فنا و نیستی ابدی رها ساخته باجانفشانیهای تاریخی ارتش سرخ ایران عزیز مارا از حملات ناجوانمردانه فاشیستهای خونخوار حفظ بار دیگر درتاریخ جهان ثابت گردید که سربازان شوروی حافظ ونگهبان استقلال ایران هستند و هیچوقت در میهن ما نظر سوئی ندارند مابرای دومین بار هستی خود را به رشادت و جوانمردی ملل شوروی مدیون هستیم اینك انقلاب اکتبر همان اندازه که برای ملل شوروی مایه سر افرازی است برای ما ایرانیان هم شایسته است از آن استقبال کنیم

من بنام روشنفکران آذربایجان این عیدبزرك را بر دولت دوست هم جوارمان اتحاد جماهیر شوروی تبریك گفته موفقیت آنهارا آرزومندم.

نوروز

بیوك اکتبر انقلابی

اول صفحه‌دن بقیه

لنین دیردیکی بوندان سونراحاکم و تابع خلقلر اولمامالیدر، خلقلر برابر و آزاد اولمالیدر

بشمده اولدی

قرار حکومتینین ملغی آراسندا ایجاد ایتدیکی صدیتلر آزادان قالدیریلوب اونلارین آراسیندا محکم بر دوستلوق وقارداشلیق یاراتدی.

اکتبر انقلابی بشر تاریخنده بر مزده وروسیه ملتلرینه شفاویردی. فقر وبوخسولی بر مملکتی ان قاباقجیل ضایع ئولکه سینه دوندردی بویوك اکتبر انقلابی قهرمان قزیل اوردنی یاراتدی. همان انقلاب ملتین اوزونه معارف قاپلارینی آچدی دنیادا برنجی دفعه اولاراق بو انقلاب قادینلارا آزادلیق ویروب اونلاری قارانلیقدان آلتندان نجات ویردی.

لنین‌دن سونرا چوخ ملیونلی سووِیت خلقلرینی ترقی وتکامله آپاران لینین اینانمیش سلاحداشی داهی ستالین اولدی

ستالین مملکتین ان آغر گونلرینده خلقی گوندن گونه غلبه‌یه دوغرو آپاردی بتون محاربه نین رمزانه‌سی نقشه لرینی منظم ایدوب آلمان فاشیستلرینی مغلوب ایتدی بویوك اوقیانوس انقلابی فتوحاتینی ئوزدهاس و مدریك سیاستی ایله حفظ ایتدی

بیوك اوکتیابر انقلابینین یاراتدیغی سووِیت دولتی دنیانین ان مدنی و مترقی ئولکه لری سیراسینا گیچدی

اوقتیابر انقلابینین یاراتدیغی قهرمان قزیل اوردو دنیا ملتلرینی دموکراسی آزادلیغین پشتیبانی اولدی بتون بشر اوزونی بوریه‌ن فاشیزم خطرینی بویوك روس خلقی باشدا اولماقلا بتون سووِیت ملتلری ایله برابر قانلاری وجانلاری ایله حفظ ایتدیلر.

بتون دنیا ملتلری قهرمان قزیل اوردویا مدیونلارلار

بر ایل بوندان قاباق اوقتیابر انقلابینین ۲۷ نجی ایل دونومی سووِیت ملتلری آلمان فاشیست اشغالچیلاری علیهنه مبارزه گونلرینده کچیریردی

لاکین بوگون بویوك اوقتیابر انقلابین ۲۸ نجی ایل دومی بایرامین تمام دشمن ازه‌رینده غلبه جالب دینج دوره‌ده کچیریلیر یئز اوکتیابر انقلابینین ۲۸ نجی ایل دونمی بایرامینی صمیمی قلب ایله تبریك اونلارین موفقیتلرینی آرزو ایدیریك.

م. طاهر

اوقتیابره

گونش کیمی سحر چیخیب شمالدان
سالدین شفق جهانه اوقتیابر!
ایللرنین یوخ غصه‌دن، خیالدان
چهره سنده نشانه، اوقتیابر!
اکینچی - کارگر کیردی میدانا،
ظلمین بناسینی قویدی ویرانا،
چاریزمین گیسی دوشدی طوفانا،
گلمز گوجین بیانه، اوقتیابر!

سن تربیت ویردین قیزیل عسکره،
دایانماییر قارشیسندا داغ دره،
دائم یاتیر شجاعتله سنگره
یول ویرمه‌یر دشمانه، اوقتیابر،
اوردون دوروب جبهه‌لرده یان - یانا
فاشیستلری قیردی مرد - مردانا،
افرلرین دونو بدر بیر اصلانا،
تکان ویریر زمانه اوقتیابر!

چمن گولور، گلشن گولور، باغ گولور،
دوزلر گولور، چوللر گولور، داغ گولور
ایللر باخیر سنه کیفی چاغ گولور.
فرح گلیر انسانه، اوقتیابر!

روحلاندیریر بیزی بوخوش منظره،
قوی سانجیلسین آل بایراغین هربئره
سلام اولسون ستالین تك رهبره!
اونك گلیب جهانه، اوقتیابر!

آگهی

ازعلاقمندان مرحوم خیابانی بدینوسیله تقاضا میشود اگر عکس شیك مناسب شهید فقید رادر دسترس دارند لطفا آنرا بطور امانت باداره روزنامه مرحمت فرمایند تا پس از تهیه کراور دوباره به صاحبش مسترد گردد

www.iran-archive.com

شماره ۴۹۰ ایکنجی دوره

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

۵شنبه ۱۷ آبان ۱۳۲۴

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

گونده‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

دشمنین حیله‌سینی آنلاماق لازم‌در

فرقه‌مزین شدید مقاومتی وجدی مناتی سایه‌سینده خارج ده قوپارد یغلاری مصنوعی طوفاندن مایوس اولان دشمنلرینز آخر گونلرده سیاسلر ینی ذکیتمکه مجبور اولموشلار.

بونلارتشکیلاتمزی ایجریدن گوجدن سالوب داغتمق فکرینده‌درلر.

بز بو کیف‌سیاستی آنلادیغمز ایچون اونونده چوق تیز بر زمانده ساده واسطه‌لر ایله قاباغنی آلمغه امکا نمز واردر. بونونله بیله برلرده فرقه رهبرلرینین گوزینی آچوب اونلاری باشه سالماق لازم‌در.

سیدضیانین گوندره‌یکی بونلارا ساتیلمش آلچاق عنصرلر ایله مملکتی هرج ومرج وقلجماقله چکمکه چالیشان بعضی مقاملرین سایه‌لری ایندی بریرده آل بیر اولوب چالیشمقده‌درلر.

آلدیغمز معلوماته گوره تهران‌دان غیرنظامی لباس‌ده مزاحی قلدرلیق و دیکتاتورلیغه مایل اولان تجه افسر کلمیش فرقه‌مزه یاخین اولان اشخاصه یاماشوب بوواسطه ایله محیطی زهرلمکه چالیشیرلر. سیدضیا آداملاری مخصوصاً بو آخر گونلرده بو افسرلر ایله صیقی رابطه‌یه گیروب فرقه‌مزه سوخولماغا تشبث ایدیرلر. بونلاردان علاوه شهرمزی تانیوب فرقه‌نین مشهور عضولری ایله سابقه و آشنالیغی اولان برجوق ناجوانمرد آداملارین تازه‌لیك ایله وارد اولدیغی واونلارین جوربجور واسطه‌لر ایله اوزلرینی شاهلرینزین حضوره طرفدار گوسترمه‌لری فرقه‌نین نظرندن گیزلی ساخلانیلا بیلمه‌میشدر.

بونلاری تانیماق فرقه ایشچی‌لری ایچون چوق مشکل دگلدر اونلار چوق یومشاق و حق‌جانب لحن ایله سیزه یاناشیر مثلا انجمن ایالتی وولایتی یا مجلس انتخاباتی تجدیدایدیراونین باشلانماسی حقینده حرارتلی دلیللر گتیریر فقط دیل مسئله‌سینین لازم اولماسادینی میدانه چکوب اونلاری تجزیه کیمی یا آذربایجانین ایراندان آیریلوب باشقه برتولکه‌یه یاپشدیر یلماسی کیمی خائنانه مظالر چیقاریر بو واسطه ایله سیزین قلبوزده شبهه یارانمق ایسترلر.

یا برعکس دیل مسئله‌سیله یوزده یوز طرفدارلیق ایدوب مجلس انتخاباتی و انجمن ایالتی آیری مضاده تفسیرایدوب اوزی ایچون بارماق بری قویور وقولاق آسانلارین ذهنینی قارا لدوب فکرینی زهرلمکه چالیشیر.

حتی الیمزده مدرك و دلیل وار که تهران‌دان گوجلی مقداره پول آلوب گلن ماجراجولر فرقه‌میزه چوق‌سول سوزلرایله سوخولوب فرقه‌رهبرلرینی ساغ و محافظه کار سیاست آپارماقدا متهم ایدیرلر.

بونلاریشر بولکوسی جمهوریت و سرمایه‌دارلری محو ایتمك شعاریله فرقه‌میزین ایچینه سوخولماقله فرقه‌نین ساده عضولرینی ناراضی سالمغه چالیشیرلر مخصوصاً زاندارملرین کندلرده گوردیکلری ایشلر تیجه‌سینده کندلیلر آره‌سینداچیقان ناراضی‌لیقدان خائنانه برصورتده سوء استفاده‌ایدنلر ده آز دگلدر.

بر آیاغی شیاد کلاه بردارلیق ایله اوزینی تبلیغات اداره‌سینین نماینده‌سی آدلاندیران کاتوزیانین خیانت‌دکانینده بر آیاغی‌ده فرقه‌مزین بنالرینده اولان آداملارین گوردیکلری ایشلر واتشار ویردیکلری خبرلرده بزیم نظرمزدن مخفی دگلدر. «بویوك» سر کرده لرین هرجائی و هرزه آروادلار ایله مست اولوب اونلارین قوجاغینده دموکرات فرقه‌سینی محوونابودایده‌جکنی سویلمه‌لری‌ده بیزه بللی‌در.

آذربایجانین جوره گینی یوب آذربایجان خلقی‌نین ویردیکی مالیات ایله فاحشه‌لر کیمی بزه‌توب دوزه‌توب کوجه‌یه چیقان خائن مامورلرین دانیشیقلاری غیر رسمی اولسادا بزیم ایچون مدرك در. گوروتور دولت دستگاهی اوزوظیفه‌سینی تمامیله اونو دوب بر طرفلیکنی الدن ویرمیش‌سا سی برفرقه خائنه دوشوب بزیمله بر فرقه کیمی مبارزه‌یه باشلامشدر.

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

ارتجاع عاملرینه

ایللردن بری آذربایجان ملتینین وارلیغینی وثروتنی تالان ایدن بوارتجاع جلادلار بوگون اوتانمادان وطنپرو لیکدن صحبت آچمیشلار؟!

نوز جنایتلریندن اوتانمیان، جاناور دونولا گیرمیش برتجیلار آذربایجان ملتین، آزادلیق‌وطنین، راحتلیگینی زورایله الریندن آلوب بو قهرمان وغیور آذربایجان ملتین نوز قارازنجیرلری ایله‌زنجیرله‌میشلر

ملتین قانین شیشه‌یه تونموشلار. زالولار قق‌ایچمه کدن هله‌ده دویما میشلار. اونلار آچیندیقلاری قان دریاسیندا بوغولورلار لاکین ایندیده بشریت جیبیاتندان اوزاق اولان واسان‌قانی ایچمه کدن مست اولموش بو قاتیلر بردن چکمه‌لك استیه‌میرلر بونلار آذربایجان حقینی اوره‌گینده و بتون اعضالارینا بنداولموش آنا دیللرینی آزادان آپارماغا جان‌آتیر اندیه قدر ملته، آجلیق اولوم، ایشسیزلیك، جهالت گتیره‌ن تهران ارتجاعی اوز اندیگی جنایتلریندن ال گوتورمه‌یب آذربایجان حقینی دموکراسی آزادلیق اوغروندا گوتوردیگی قدملرینی و آذربایجان خلقینی سعادتی یولوندا چالیشان حقیقی فرقه میزه و رهبرلریمزه افترا آمیز سوزلر یازما ماقدان حیاسیز جوسینا بشه‌خوددارلیق ایتمیرلر. اوز احتراسلارینا و شهرتلری ایچون ملتین حیاتی ایله اوینا یانلارینده حقلی کور کورانا اوزلرینه اطاعت اتدیرمکه جان آتیرلار. اگر تهرانین حیاتی اولسا ایدی آذربایجان حلقی مدنیت علمدن گه‌ری قالمازدی بو طفیلی‌لر، ایگرنج میکروبلار اوز خیانتلرینی اورت باسدیر اتمك ایچون تهران مطبوعاتینی اوز آغزلارینی وسه‌لرینی کتافتلری ایله

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

اعزام هیئت نمایندگی به یونان

رادیو آنکارا ـ دولت انگلستان هیئتی که ازنمایندگان پارلمان تشکیل خواهد شد برای حضور در انتخابات آینده یونان به آن کشور اعزام خواهد کرد.

دولت چکسلواکی استعفا داد

رادیو آنکارا ـ دولت چکسلواکی بریروز استعفا عداده‌دوباره‌نخست وزیرمستعفی ازطرف دکتربنش بتشکیل کابینه جدید نامزد گردید

◄ کاسیب ◄

بیلیرم گوزلریون یاشی دونوب قانه کاسیب،
آج قالوب اهل وعیالون بتشوب جانه کاسیب،
قاره ایو قیش گجمسی شاختا بوران کهنه حصیر،
صبحه‌تك کوریه‌لرون بوزلی سویوقدان ملهشیر،
نه جورك وار، نه چراغ نیلیوم آی کابلا نصیر؟
آزمنی دنك ایله ویرم پولی احسانه کاسیب،
نه یه لازیمدی ایدم رحم مسلمانه کاسیب.

گونیز آخشامه قدر آغلا گوزون کوراولسون،
اون‌شاهی‌تاپ‌جورك‌آل، گوزباشی‌قات‌شوراولسون،
یه گینه لذتلن، قوی گوزونه نور اولسون،
صبر ایله گون تقدر گجه ذلیلانه کاسیب،
چاره آختارما مطیع اول بیله فرمانه کاسیب،

هی گه‌لوب دنك ایلسن منده بیراتسانم آخی،
دوشموشم فقر اودونا حالی پریشانم آخی،
وار بوخوم پاك گیدوب‌الدل کیمه قربانم آخی؟
نیه دونسون بو قدر خانه‌سی ویرانه کاسیب؟
نه بیلوم غیرته باخ، ملته، وجدانه کاسیب؟

هله‌بیس ـ بیس دیمی‌سن بوحدی صداقت‌سیزده،
نه حقیقت نه مروت، نه دیانت سیزده،
نه کرامت، نه سخاوت، نه عدالت سیزده،
بیرگوز آچ عالمه‌باخ، بیرده بودورانه‌کاسیب،
اندیگیز عشرته باخ، بیرده بودورانه کاسیب؟؟

منده گرسن گوروسن، بیر بوقدر جاه جلال،
ایو، اشیك، کند، تجارت، داها جوخ مال ومنال،
ویروب الله منه نه، سرینی توزوندن حبر آل،
داهابوش ـ بوش دانشوب ورما گوزن‌یه‌نه‌کاسیب،
هیچ اویار گور اوزونی اوخادا انسانه‌کاسیب،

گرکه دوران دوگیشوب وضع قرارین بیلیرم،
بوزلجخ تولکه لرین ظلم بساطین بیلیرم،
قورا کاسینه نین اوندا جبالین بیلیرم،
یرله شوب تانکی‌ده‌یردور گلوب‌عصیانه‌کاسیب.
قورا جاج محکمه عدلینی، عدوانه کاسیب.

(میرمهدی چاوشی)

سخنرانی تاریخی مولوتف کمیسر خارجی شوروی

رادیو تهران ـ شب ۷ نوامبر بمناسبت ۲۸ سال انقلاب اکتبر در شورای عالی اتحاد جماهیرشوروی که سابق بریاست ژنرالیسم استالین تشکیل می‌شد آقای مولوتف‌رشته سخن را بدست گرفته اظهار داشت: ما با کمال شهامت آلمان فاشیست را مغلوب ساخته دنیا را از چنك این رژیم منحوس نجات دادیم.

ولی باید آخرین نشانه آنرا هم از جهان برانداخت.

سپس آقای مولوتف راجع به رویهٔ دول درراه برانداختن اصول فاشیستی بحث کرده اظهار داشتند همه میپرسید روابط بین‌المللی‌دول متفق چگونه خواهد بود؟

این‌سئوال قطعا پس از انجمن لندن در جهان ایراد شده است ولی ما اطمینان داریم که در روابط ملل متفق هیچگونه اختلافی بوجود نخواهد آمد دولت شوروی عملا در راه حفظ صلح جهان فداکاری خواهد کرد.

ما میل داریم با دول گیتی با صلح و صفا بسر بریم ولی تاکنون ریشه فاشیست کنده نشده امنت باید مراقب آینده باشیم» آقای مولوتف راجع به بمب آتمی اظهار داشت «عشق و علاقه به حفظ صلح با سیاست تسلیحاتی دول متفق هیچگونه نسبتی ندارد.

بمب آتمی هنوز به‌آن مرحله کمال نرسیده است که در تهاجمات و محاربات مورد استفاده واقع گردد ما نیز از آتم و سایر چیزها استفاده خواهیم کرد»

راجع بشکست آلمان متذکر شدند که «یکسال پیش از ایجاد جبهه دوم پایه ارتش آلمان نازی در نتیجه حملات متوالی شوروی متزلزل گشته آثار شکست از آن هویدا بود.»

در پایان جلسه ژنرالیسم‌استالین با اکثریت آراء بریاست شورای عالی اتحاد جماهیرشوروی انتخاب شده نطق مولوتف بمنزله گزارش تلقی گردید.

www.iran-archive.com

ارومیه‌ده کنفرانس

جمعه گونی مهر آیئن ۱۱ نده ارومیه‌ده‌شیر خورشیدسالونوندا آقای حسین افشار طرفیندن آذربایجان دیلی خصوصیندا بویوك بر کنفرانس ویریلدی.

بو کنفرانسدا شهریین محترم اهالیسین و عموم طبقاتیندن اشتراك ایدیلدی.

سالون آخرینا قدر جمعیتله دولموشدی آقای افشار علمی منطقلر ده آذربایجان تاریخی و اونون کچردیکی تاریخی دوره لرینی شرح ویردی آقای حسین افشارین نطقی دفعه‌لرله حضار طرفیندن حرارتله استقبال اولوندی.

آقای افشار ثوز نطقیندا قید ایتدیکی اصلا آذربایجان دیلی، همان حقیقیرین دانیشدیغی آنا دیلی‌در. آذربایجان خلقینین بابالاری بوتوریا قدا باشایوب و ثوز میللتلرینی حفظ ائمیشلر.

بیزیم فارس دلی ایله دانیشان هموطنلریمیز خیال ایدیرلر که زور ایله بر ملتین دوغما دلین الیندن آلماق ممکندر.

لاکین وارده‌ده هرقدر کوشش ایدو بیرسه‌لر ولوبدر خاطریمه گلیر بو آخر دورده‌لرده‌بیزیم شهریمیزه تهران‌دان کلن رئیس فرهنك هاشیکی اونون وظیفه‌سی فقط آذربایجان جماعتینی دوسلاشدیرماقدان عبارت ایدی.

او آقا برمدت بو شهرده اقامت ایدندن صونرا اونون ثوز اوشاقلاری و فامیلی آذربایجان دیلندن باشقا بر دیل ایله دانشماقدا اشکاله دچار اولور دیلار.

آقای افشار ثوز نطقیندا دوام ایدیرك علاوه ایتدیکی عموم ایرانین جمعیتی و حتی ایران زمامدارلاری آذربایجان ملتینی تاریخ بویی گوستر دیکی رشادت، وایران آزادلیقی یولو ندا اولان فداکارلیقنی نتیجه سنده هر وقت آذربایجانی ایرانین باشی خطاب ائمیشلر یعنی ایران بر بدندن عبارت و آذربایجان ایسه اونون باشی در. دیرلر. بیز سوروشوروق آیا دیلسیزده باش اولورمی؟ دیلسیزده ملت اولور می؟ آقالارین دیل خصوصندا کی بوج نظریه‌لری‌ده منطق ایله هیچ بروقت دوز گون دگیل.

برعده مرتجعلر آذربایجانا باش دیوب بیزی دیلسیز قویماق بونونلادا بیزی ثوزلرینه قول و بیزدن هرجور استفاده اتمك ایستیرلر.

هیچ بروقت برباش بدنین اوزگه حصه‌لرینه مثلا قارینا، و یا معده‌یه تابع اولا بیلمز اونا گوره‌ده بیز بر ملت و خلق اولدوغوموز ایچون ایرانین باشی اولدوغوموز حالدا باش دیلسیز باشایا بیلمز.

آذربایجان خلقینین دانشدیغی دیل‌ده ان قدیمدن دده بابا دیلی‌در آقای افشارین سوزلری حضارین ممنداللری وورماقلاری ایله استقبال اولوندی. ناطق آخرده سوزینی باشا سین آنادیلمز جمله‌لری ایله قورتاردی

مخبر

ع. فتحی خیقانی

تازه کابینه!

آقای حکیم‌الملك ایرانین زمامدار اولدیلار، اونلارین کابینه‌سینده اولان وزیرلرین چوخی قابا حکی قماشلاردان‌دیر، آقای هژیر آقای ساعدین کابینه سنین پهلوانی‌او وقت ماده واحده‌نی مجلسه گتیرمکله اوز ابتکارلارین! وملته خیر خواه اولما قلارین!! اثبات ایتدیلر... رضا افشار اونلارین طرفیندن اصفهانا والی گونده ریلدی واورادا واقع اولان جنایتلر اولارین تحریکی ایله حادث اولوندی.

آقای رضا افشارین اختلاساو دائمی عزله محکوم اولماقینا باخمیا راق ثوز مصالح عالیه لرین! حفظ ایتمکدن ثوتوری مملکتین قانونین آیاقلاری آلتینا آلدیلار و بو جور بیر معروف خائنی اصفهان کیمی بیر حساس نقطه‌نین استانداری ایتدیلر...

آقای حکیم‌الملك ثوز کابینه‌لرین مجلسه معرفلیك ایتدیلر، بیزیم بنده‌ده بو کابینه‌دن امیدیمیز یوخدور، چونکه آقای حکیم‌الملکین نخست وزیرلیکه قبول اولماق شرائطیندن بیری‌ده بو ایدی که مجلسین خائن اکثریتی آقای هژیر کیمین عنصرلری اونون کابینه‌سنه قبول ایتدیرسینلر.

اساسی بیر اترسان موضوع بودر که کابینه لر هرنه قدر سقوط ایدیرلر ایسه‌ده‌ده اینون مابی بیر کابینه‌ده وجوده گلیر، بو کابینه‌نده محافظه کارلارین طرفیندن ایران ملتنه تحمل اولونمیشدر وقاباحکی جنس‌لردندر

ملا نصرالدیندن سوروشدرلار که بیز برقویی قازمیشیق، توریافین هارایا توکك؟ دیدی، که بر آیری قویی قازون توکون اورایا!

سوروشدیلار آخردا بو قازیلمیش قویونین توریافین هارایا توکك؟

دیدی داها اوندا تسلسل لازم گلیر ـ بو اولمادی!

گویا بیزیم پارلمان اصولینده ده تسلسل لازل گلیر

آقای حکیم‌الملك گرمك ایرانین ایندی کی دردلرینه چاره ایتسینلر، ایندیکی تشتت و تشنجی عادی بیر حالا قاتارماق ایچون ملتین ثوز طرفیندن انتخاب اولموش وطرپرست آزادیخواهلار، فعال وبورولمایان بیر عنصر وموقعده گرمك ایش باشینا اوتور سونلر آذربایجان خلقی ۳۰ ایلدن آرتیق مرکزی حکومتین ارتجاعی سیاستینه تحمل ایتمیشدر، شهریور حادثه‌سیندان صونرا انتظاری واریدی که ایش باشینا گلن دولتلر آذربایجانین مالی و مدنی و اقتصادی جهتدن احتیاجاتی نظره آلاراق اونلاری تامین ایده جکدر ۴۱ ایل قولاح آسانداصونرا و قاباحکی وضعیته تحمل ایدندن

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

اکتبر انقلابی

۲۸ ایل بوندان اول بویوك روسی خلقی داهی لنین رهبرلیگی ایله تزار حاکمیتنی سرنگون ایده رك روسیه زحمتکش قطعه و کند چیلری تزار استبدادینین ظلمی زوری زاندارملارینین تیپکلری آلتندان خلاص اولوب بویوندروغ زنجیر لرینی قیردیلار. اوگوندن اعتبارا روسیه‌ده خلقلر آراسندا کی هو ستلوق آرتدی جهالت، نادانلیق ظلم تویراقلارا باسدیریلدی روسیه خلقلرینین اوزی بویوك اوقتیابر انقلابینین یاراتماسی ایله گولدی. علم سعادت ومعارف قاپلاری بوتون بوخسول قطعه زحمتکش بالالارینی اوزینه آچیلدی ظلم استثمار آرادان قالدیریلدی

اوقتیابر انقلابنین معماری اولان لنین ستالین بوخسول بیر کندلی ثوکله سینی دنیانین ان قابقجل و قدرتلی بیر مملکتنه چوبوردی. بویارانمیش جوان حکومتی آرادان آپارماقدان اوتری ۱۴ خاریجی اشغالچی دولتلر سووه توریاقلارینا قودوزجاسینا حمله ائتدیلر بویوك اوقتیابر انقلابینین وجوده گتیردیکی قرل اوردو اشغالچیلاری وطنریندن قووا. قووا چیخارتدیلار بونونلادا اوقتیابر انقلابینین فتوحاتینی حفظ ایتدیلر سووت حاکمیتی و اونون قرل اوردوسی لنینله ستالینین قید کتلیگی و رهبرلیگی سایه‌سینده قدرتلی بیر اوردو شکلین آلدی. لیننده سونرا ستالین لنین بوتون وصیتلرینی وتاپشیردیقلارینی حیاتا کئچیرتدی. بویوك اوقتیابر انقلابی دنیا ارتجاعی قوه‌لرینه بیر ضربه اولدی دنیا آزادیخواهلارینا مژده وقدرت ویردی و ملتلر آراسندا محکم قیریلماز دوستلوق عمله گتیردی. آلمانلار خائنجه سینه سووت تویراقلارینا حمله ایتدیلر ۴ ایل وشدتلی وورو‌شمادان سونرا فاشیست اشغالچیلارینی همیشه لیك اولاراق محو ایتدیلر اروپا و همچنین شرق ملتلرینی ظلم اسارتدن آزاد ایتدیلر.

یونا گوره آذربایجان خلقینین سویملی شاعری صمد وورغون خلقی اولاراق:

بوتون اثلر قبیله‌لر اود ایچیندن
چیخاجاقدیر
ستالینین مرد الینی دونه دونه
سیخاجاقدیر

دئمیشدیر. بوتون دنیا خلقلری سووت خلقی و اونون قرل اوردو سونا دنیا یاشادیغی بویو منتداردیرلار خصوصا خلقلره فرح وشادلیق گتیره‌ن شانلی اوقتیابر یاخین شرق ملتلرینه ثوز دوستلوق و قارداشلیق الینی اوزاتدی هامویا معلومدور کی سووت دولتی انقلابدان سونرا ایرانین استقلالینی حفظ ایدیب وایراندا بیر چوق تیکدیکلری بنالاری شوسه یوللارینی دمیر یوللارینی تلگراف تلفن و ایرانین ترقی حکومتینه اولان بورجلارینی ایران ملتینه باغشلادی اونا گوره بیز ایران خلقی ایله سووت خلقی آراسیندا دوستلوغی گونو گوندن محکملشدیره جیك.

وار اولسون سووت و ایران خلقلری آراسندا کی بودوستلوق! باشاسین دنیا ملتلرینین آزادلیق بایرامی اولان اوقتیابر بایرامی!

اسرافیل قادر

اغتشاش و کشتار

در کشورهای عرب

سناتور آمریکائی معتقد است که روش انگلیس در برابر جهان تهدید آمیز است

رادیو پاریس ـ بمناسبت بیست وهشتمین سال اعلامیه بالفور روز جمعه در کلیه کشورهای عرب تظاهرات خصمانه‌ای برعلیه یهودیها بعمل آمد و سرانجام منجر بکشتار وغارت اموال آنها شد. بطوریکه اظهار اطلاع میشود تظاهراتی که در قاهره شده بی‌سابقه بوده است بازار قاهره و کلیه دکانهای یهودیها بکلی غارت گردیده در این شهر ۹ نفر کشته ۳۰۰ نفر زخمی شده‌اند در اسکندریه ۶ نفر کشته و ۲۰۰ نفر زخمی شده‌اند در بغداد و بیروت نیز تظاهرات شدید بعمل آمده کارگران عربی وسائط نقلیه اعتصاب کرده‌اند. اتحادیه احزاب لبنان در بیروت واحزاب عربی در بغداد نامه‌های اعتراض آمیزی برعلیه سیاست آمریکا نسبت به یهودیهای فلسطین بشرح وبسط اخبار مربوطه به این حوادث پرداخته‌اند وهمگی جانب داری از اعراب می کنند و تقاضای تشکیل دولت کاملا عربی را در فلسطین دارند. ارد گورت کیسر انگلیس در فلسطین بواسطه اختلاف نظر با کلل آجودان خود استعفا داد و گفته میشود نظر وی ملایمت ومسالمت بیشتری بود

سناتور واگنر نماینده مجلس سنای آمریکا در واشنگتن اظهار داشته که روش انگلیس در فلسطین برای جهان تهدید آمیز است سپس اعتراضاتی راجع بکتاب سفید نموده.

موفقیت احزاب کارگر و کمونیست در انتخابات شهرداری انگلیس

رادیو لندن ـ نتیجه انتخابات شهرداری انگلیس و گال با موفقیت حزب کارگر بشرح ذیل تمام شده است حزب کارگر ۹۶۵ کرسی تحصیل نموده درصورتیکه حزب محافظه کار ۷۶۵ کرسی و حزب لیبرال ۱۶۰ کرسی وحزب مستقل ۳۵ کرسی از دست داده‌اند حزب کمونیست برای نخستین بار ۲۲ کرسی بدست آورده است. حزب کارگر در ۶ حوزه انتخابی بلا مبارز بوده است بهرحال انتخابات شهرداری بموفقیت حزب کارگر و شکست محافظه کاران پایان پذیرفت از ۶۰۰ کاندیدای زن ۲۰۰ نفر بعضویت انجمنهای شهرداری انتخاب شده‌اند. (دنیای امروز)

مبارك اوکتبر

بو گون عید مبارکدور دلیل اولموش سعادتدن
بو گون ملت خلاص اولدی دلالتدن جهالتدن
همایون اوقتیابر دور بوگون فرخنده ساعتدور
اسیر بند قید ظلم اولان شخصه بشارتدور
زمان درد رنج و غم گئدب روز رفاهتدور
شرافتلی بشر آزاد اولوب قید اسارتدن
بوگون اوج شرفده نوردن بیر آفتاب آچدی
گوروب چون ملته باب سعادت انقلاب آچدی
چخوب دست عدالت باعلی‌الردن طناب آچدی
قوتاردی عالم اهلین سر بسر رنج و ذلالتدن
وطن گلزار اولوبدر هربره باحسان آچوب گلر
اوخور هر بیر گل اوسته وجددن شوریده بلبل
نسیم صبحدن رقاص اولوب صحراده سنبلر
ایدر واله باحان انسانلاری گلشن طراوتدن
کیلدی عدل الیله عاجزه ظلم ایله‌ین الر
فقیر بی بضاعت شاد اولوب حونخوارلر مضطر
دل آزاد اولدی امالال اولوب ناحق‌دین دیللر
قاچوب بر گوشه‌ده پنهان اولوب ظالم خجالتدن
کوبلر ریشه جور وعنادی ریشه‌دن ایندی
بیله حریته عالمده یوزمین جای تحسندی
بونی انکار ایدن مستوجب مین لعن ونفرت‌دی
بری انکار ایده گر ایلویر عین حماقتدن

مرتجع مجددین آداملاری طرفیندن اولدورولموش ایکی یاشلی حسین ناملی اوشاق.

(بوقاچه‌نی شرحی روزنامه‌میزین ۴۷ نجی نمره‌سینده یازیلمشدر)

www.iran-archive.com

شیخ محمد خیابانی

-۶-

نوروز

مشیرالسلطنه بو وحشیانه جنایتی ایله آذربایجان خلقی ایچین پسنده لوزی ایچون تولدیر بر غیرت تولید ایدوب ه ملیونلیق بیرملت نزدینده همیشه‌لیک انتقام حسی تورندی .

حله مشیرالسلطنه بو موهین جنایتدان اوتانمیوب، مجلس شورادا اوتا فخر ایدیریك سویله‌مشدی !

« من افتخار ایدیرم که شیخ محمد خیابانی تولدورمکله بیر غیر وطن خائنینی (!) اورتادان قالدیروب ایرانی تهلکه‌دن نجات ویردیم ! ... »

آلتی نفر صغیر اوشاق شیخین شهادتندن سونرا بی سرپرست قالاراق داها دا حلقین غضبینی شدتله‌ندیردی دولت مانین بو باره‌ده عصیانینین قارشیسی آلماقدان اوتری شیخین اولادینه آیده ۱۵۰ تومان آیلیق قویماقلا برابر اونین قانینین آیکی درجه مقامین ترفیع ایلمشدر .

آذربایجانین پارلاق قوالدوزی بو نوعله اقول ایدوب لاکن تاریخ ابدی اولاراق اونی حرمله یاد ایده جکدر و ه ملیونلیق آذربایجان خلقی بو شخصیتین مقامینی همیشه‌لیك محفوظ ساخلیب اونین گوستردیکی یولی تعقیب ایتمکدن گیری قالمیا جاقدر . شیخین شهادتی اونین مسلکداشلارینی و عموم دموکرات فرقه‌سینین عضو لرینی شدتله متاثر ایدوب بو باره‌ده متعدد مرثیه لر یازوب موقع اشتراکه قویدولار .

بو تاثیرانین اهمیتینی آقای دکتر رضا زاده شفقین بو باره‌ده یازدیغی مقاله سینده بیله تشریح ایدیر :

« ... من شیخین قیامینده ایران دا دگیدیم، و اصلا شیخی تانیمازدیم . بیر ایل اونین شهادتندن سونرا آذربایجانه قایدوب اونین سرگذشتیندن خبردار اولدوم، شیخین معنوی قدرتینی یالنیز اونین آذربایجان جوانلارینداکی یادگار قویدوقی صفا و صمیمیتلرینده آنلاماق اولا بیلردی . شیخین تولومی حامیسه مؤثر اولوب اونین درین معنالی تعلقلرینی کیمسه اونودا مامشدر .

... شیخ محمد خیابانی اولوب قارا توپراق آلتینه گیتدی لاکن اونین فکری و رجاله‌لری که شهدین نعشه‌سی احترامایق ایتمشدیلر هنوز دیریدیلر شاید اولانلارین بعضی‌لری بویوك منصبلرده تابل اولموشلار اما حقیقتده ایسه شیخ دیری‌دیر اولانلار ثولی ! ...

بیریز روشنفکرلریندن آقای بامداد بو باره‌ده یازدیغی مفصل مقاله سینده یازیر که : ... خیابانی گیتدی لاکن اونین مقدس آدی ابدی اولاراق دنیا تاریخلرینی صحیفه لرینده ثابت قالاجاقدر .

او گیتدی لاکن اونین قولدور افکاری پایدار در .

او گیتدی ولی محبتی الی الابد دوستلارینین قلبینده قالمالیدر .

بودر حقیقی شرافت !

بو در واقعی بیر افتخار ! ...

خیابانی نه ایستیردی ؟

« خیابانی‌نین ترجمه حالینی یازدیغیم زمان بیرعده دوستلاردان و تاریخدن مطلع اولان آداملار منه خبرده گیرلیق ایدوب ایله حس ایدیرلر که من عبدا شیخین ایسته‌دیکلرینی یازماق‌دان خوددارلیق ایدوب قیامین علتی شرح ویرمك ایستیوردم ولی عکسنه اولاراق من ابدا بو فکرده دگلم بلکه شیخین ترجمه حالینی ایکی قسمته بولوب اولنجی قسمینی اونین بیوگرافی سینه ایکنجی قسمت ایسه شیخین مقاصد سیاسی و اجتماعیه‌سینی شرح ویرمکه تخصیص ویرمشم .

اوخوجولاریمز و دوستلاریمز بو باره‌ده بی‌اطلاع اولدوقلارینا گوره منه ایراد ایدوب و حقده اونلاریناندر .

بو نسره‌دن اختیارا ایکنجی قسمنی یازماغا باشلیوب محترم اوخوجولاریمزدان تقاضا ایدیرم بو باره‌ده هرطوری انتقادلاری وارسا روزنامه‌لرده سنین دفترینه گوندرسینلر تا اوز اشتباهلاری مزین اصلاحینا متوجه اولاق .

نوروز

شیخین قیامی آیدینلاشدیریلماق ایچون آذربایجانین کچن تاریخندن بیر آز مثال ذکر ایتمکه ناچار اولدوقومیز گوره بو باره‌ده اختصارا بحث ایده‌جیك .

قدیم زمانلاردان بری آذربایجان خلقی مبارزه بیر خلق کیمی باشیوب اورتا شرقین تمام محاربه‌لرینده بابالاریمز عالی افتخاره و علامه چاتماقی عموم داخلی و خارجی مورخلر کتابلارینده قید اولونمشدر

حله شرقین هیچ بیر تولکه‌سینده تمدن آثاری اولمادیغی بیر زمان بیزیم اولو بابالاریمز ، مادلر آدلیان شهرینده بویوك تمدنه مالك اولاراق گئیش بر امپراطورلیق قوروموشدیلار

هرودتین یازدیغینه گوره مدیا حکومتینین سیادتی آلتیندا یاشایان یاوانجی قوملرین خائنانه عملاری سایه‌سینده پارس حاکمی بابالاری مزین امپراطورلیغینی داغیدوب اورتادان قالدیردی .

امپراطورلیق ، حکومت ، فرمان فرمالیق هامو سی الدن گیتدیکی یالنیز اشغالچیلار بیزیم نژاد وطنپرور و داغیچی عالی اولاییلمه‌دیلر مادلر قوزوار لیغینی آداپی، دیلینی حفظ ایتمکله برابر پارس حکومتنده فرمانبردار بیر ساتراپ شکلنده یاشیردیلار .

تاریخلرین یازدیغینه گوره ارتش و مملکتین ان مهم ایشلری مادلرین واسطه‌سی ایله اداره اولنوردی

ظاهرده پادشاه حکمرانلیق ایدوب یاطنده ایسه مادلر مملکتین سیاسی و نظامی ایشلرینی اداره ایدیردیلر

خشیارشاهین یونانه آپاردیغی قوشونون سرکرده لرینین و سربازلارینین قسم اعظمی مادلاردان عبارتیدیر .

دیمك اولور ایران پادشاهلارینین بویوك فتوحاتی مادلر واسطه‌سی ایله انجام تاپوب فقط اونین سکه‌سی پادشاه آدینه چالینیردی .

اسکندرین ایرانه گلمه‌سی مادلرین مخصوص بیر قوم اولماسینی داها آیدینلاشدیریر .

اسکندر ایرانه گلدیکدن سونرا پارسدا یا خود تخت جمشیده ده وجوده گلن واقعه‌لر مادلر سرکرده لرینی ایرانین گه چکیلدن تا امید ایدیب اونلاری قوز وطنلرینی حفظ ایتمکه تحریك ایتمیشدر .

تازه کابینه

۲ نجی صفحه‌دن باقیه

صونرا داخلی بورانین صبر کاسانی داشیردی . بوتون دنیا مطالعه‌سی علمه مدینه مالك اولوبلار ، اما بیز ایندی ایسه اورتا قرنلرین ملت لری کیمی هیچ بیر تمدنه ، صنعته و علمه نائل اولانمامیشیق

بیرده بوتسلسل اصولینه دوزمکه دمشی طاقت قالمایدیر ! ایندی بعضی ارتجاعی روزنامه لرده بیمزی تنقید ایدیرلر . اونلار بازیرلار که اگر آذربایجانلیلار توز براریلان خرابلیقین و احالی نین وضع نین پیسلیگین بیانه‌ایدیرلر ایرانین اویری‌ایالت لری‌ده بو وضعه دچار دیلار .

بونلارین اسند لاقیری منطقی دگل ، بیزیونی بیلیریك که بیر گرین مرتجع حکومتی تمام ایران خلقینه خائندر ، آیا اویری ایالت لری خرابه وضعیده اولماقلاری دلیلدر که آذربایجاندا بو وضعیته تحمل ایتسین و توز اجتماعی حقوقینی الده گتیرمکدن صرفنظر ایلسین؟ بیزیم عقیده‌میز بودر که ایندی گرك ایرانین تمام ملتی بیزیمله همصدا اولوب بو مستبد حکومتی محو ایتمکدن توتوری ملی مبارزه‌یه باشلاسینلار ، اونلارینداکی حقوقین غصب ایتمیشلر وداها قلاکه واقلاسه سالمیشلار ... بیز تمام ایران حکومتینین بو قانونسیز اعمالینه که اونلا ریشدا باره سینده اجراء ایتمیشدر شاهد دوتوروق و انتظار بیزوار در که اونلاردا بیزیم قدردانیمیزی ، اجتماعی محو و میلیمیزی باخشی تشخیص ویریب و بیزیمله ملی بیر حکومت یارانتق ایچون هم عقیده اولسونلار .

بیزیم ملیونلوق آذربایجان ملتی توز آزادلیغینی و توز آنا دیلینی توز ملی مختاریتینی انجمن ایالتی و ولایتی واسطه‌سیله ایسته‌یر .

آذربایجان خلقی اندیه‌قدر تهران مرتجعلرینی ظلمینده و اسارتنده واقع اولوبدر . بو مرتجعلرین کابینه ده یشمه‌سی ایله بیزیم دردلریمیزه چاره اولماز چاره‌نی فقط بیز توز ملتمیزین الیله توزومیزه چاره ایده‌جه‌یك .

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۷-

پارس‌ها از بدو تأسیس حکومت ماد تا پایان سلطنت « آستیاگ » تابع دولت ماد و خراجگذار و دست نشانده آن دولت بودند. (تاریخ ایران باستان تالیف مشیرالدوله پیرنیا)

« آستیاگ » پس از فرار گرفتن برادرش حکمرانی بشغب سیاست و روح نیاکان خود پرداخته در شئون داخلی کشور اصلاحاتی بعمل آورد « در آن هنگام دولت ماد نیرومندترین دولت آسیای میانه و نزدیك بشمار میرفت و ایرانی که سیاکسار بماد داده بود دلالت میکرد براینکه این دولت آینده درخشانی خواهد داشت » (پیرنیا) آستیاگ برای حفظ امنیت کشور خود با دولت بابل نیز بمبارزه پرداخت زیرا پس از شکست و انهدام امپراتوری آسور لازم بود که از خطرات احتمالی بابلیها نیز جلوگیری بعمل آید. برای این منظور « آستیاگ » بجانب بابل حمله‌ور شد. دریك چنین موقعی پارس‌ها که در تحت حکومت مادها بسر میبردند خیانت نموده و پرچم عصیان برافراشتند و چون خطرات حاصله از این عصیان شدیدتر بود باین جهت « آستیاگ » جنگ را با بابلیها بتأخیر گذاشته بمقابله پارس‌ها شتافت

در باره یاغی شدن پارس‌ها بر دولت ماد اسناد و مدارکی که در دست است علاوه بر نوشته‌های هرودوت و کتزیاس لوحه معروفی است که از پادشاه بابل باقی مانده و از مفاد آن چنین استنباط میشود که مادیها در این جنگ نسبت به بابلیها برتری داشته‌اند. ولی خبرهایی که پارس‌ها از پشت سر وارد آوردند دولت بابل را از شکست رهائی داد .

جنگ مادها و پارس‌ها سه سال تمام در نهایت شدت بطول انجامید. این مبارزات در نوشته‌های میخی بابل درج گردیده و هرودوت نیز در این خصوص اطلاعات دقیقی میدهد. این مورخ در اثر معروف خود « تاریخ » اظهار میدارد : « در نبرد حالی که بین مادها و پارس‌ها روی میداد کلیه افراد ملت ماد حتی پیرمردان نیز اشتراك نموده و داد مردانگی میدادند ... »

کوروش کیست ؟

سرکردگی پارس‌ها که علم عصیان بر افراشته بودند با کوروش از نسل هخامنشی بود . در باره این شخص چه در تاریخ ایران و چه در نوشته‌های پاره‌ای از مورخین افسانه‌های عجیب و غریبی دیده میشود. هدف اساسی از این افسانه‌ها از طرفی وابسته نشان دادن این شخص به « آستیاگ » پادشاه ماد و از طرف دیگر معرفی این شخص بصورت یك آدم خارق العاده بوده است در صورتیکه این موضوع اکنون باثبات رسیده که همچیك از این افسانه‌ها صورت واقعی نداشته و صرفاً زائیده تخیلات خواص است.

بنا بروایت « کتزیاس » کوروش پسر چوپانی بود که از شدت احتیاج مجبور گردید راهزنی پیش گیرد . او در ایام جوانی بکارهای پست اشتغال میورزید و از این جهت مکرر تازیانه خورد. کوروش با « آستیاگ » آخرین پادشاه ماد هیچگونه قرابتی نداشت و از راه حیله و تزویر بمقام سلطنت رسید ... »

(از تاریخ ایران باستان تالیف مشیرالدوله پیرنیا)

قدر مسلم اینست که کوروش جاه طلب و خونریز از اشتغال پادشاه ماد بجنگ با بابلی‌ها استفاده کرده نخست با یك نامه ساختگی از قول پادشاه ماد تسلیم پارس را تحت سلطه خود در آورد آنگاه بتحریك قوم پارس برعلیه دولت ماد پرداخت. پارس‌ها قومی عقب افتاده بودند و در مراحل اولیه فرهنگ و تمدن بسر می بردند باین جهت کوروش توانست بزودی آنها را برعلیه دولت ماد برانگیزد و نقشه خود را عملی سازد.

www.iran-archive.com

ترجمه : نوروز

زبان آذربایجان

در دنیا ملل و اقوام متمدن زندگی میکنند که هر یك همچنانکه مبین عادات ، رسوم ، عقاید علیحده را دارا هستند ، به زبان مخصوص تکلم مینمایند که آنرا زبان مادری زبان زندگی ، زبان وطن می نامند زبان مادری همان زبانیست که تمام پسران ودختران یك قوم از گهواره تا لب گور بدان تکلم میکنند ، این همان زبانیست که در کنار گهواره ، در لب اجاق خانواده در سور وشادی در کوچه وبازار درموقع جستجوی همیهنان خود ، درموقع اظهار محبت نسبت بیکدیگر ، از آن استفاده می نمایند. درهیچ قومی کسی را سراغ نداریم که از شیر مادرش تغذیه کرده ، در کنار اجاق پدرش نشو و نما نموده زبان مادرش را بلد نباشد زبانیرا که پنج و شش نفر تحصیل کرده که در گهواره بیگانگان تربیت یافته از تغذیه شیر حلال مادر همان محروم مانده اند ، تکلم میکنند نمی توان زبان مادری نامید زبان مادری تنها زبانیست که عموم افراد یکملت آنرا بلدباشند و بدان تکلم کنند ؛

زبان یگانه وسیله نیرومندی است که علائق معنوی افراد ملت را محکم و آنرا برای مبارزات حیاتی متشکل ومتحد میسازد . تاریخ ازقدیم الایام نشان میدهد که ملل در راه حفظ ملیت ، معنویات ، وطن ودولت خود شان فقط با حفظ و نگهداری زبان خویشتن موفقیت بدست آورده اند زیرا زبان در هر قوم وملت یگانه وسیله است که هستی ومعنویات آنها را ظاهر و بثبوت میرساند .

اوشینسکی دانشمند بزرگ روسی میگوید اگر استقلال ملتی را غصب کرده شهرهای آنرا ویران واز وطن تبعید سازند هرگز آن ملت نمیمیرد ولی اگر زبان ملی را از آن سلب کنند در اندك مدتی راه زوال خواهد پیمود

بدین ترتیب زبان یکی از عواملی است که ملیت وهستی را حفظ خواهد کرد . روی این اصل تمام دول غاصب وبیرومند که بنا بنوشته تواریخ سایر اقوام ضعیف را تحت اسارت وسیادت خود در آورده اند آثار تمدن ، صنایع بدیع ، یادگارهای علمی و ادبی آن هارا یا با خود برده یا ازبین برده اند باز بدین اکتفاء ننموده ، با تحقیر و معدوم ساختن عقاید آداب وعادات اقوام مغلوب بهاز بین بردن زبان آن ها هم مبادرت کرده اند . دول و حکام استعمار طلب که در تاریخ با آن ها تصادف میکنیم پس از فتح ممالك کوچك ساکنین آنها را از « نژاد پست » شمرده بعنوان اینکه زبان ایشان برای افاده افکار و احساسات عالی بشری قادر نیست ، استعمال زبان مادری را از دوایر دولتی ممنوع ساخته از رسمیت انداخته اند تنها استعمال زبان دول غالب رادر امور کشور مجاز کرده اند ، باز ملل حاکمه باین هم راضی نشده جهد نموده اند در کوچه و بازار و درعائله وخانه بتحقیر کردن زبان مادری افراد مغلوب آنها به ترك زبان خود دعوت کرده اند برای مثال می توان وضع ایرانیان عصر داریوش را متذکر شد ، یونانیان پس از فتح ایران با یستی به ایرانیان نگریسته از تحقیر زبان ، آداب و عادات آنها اندکی فرو گزاری نمیکردند ، هم چنین اعراب پس از فتح ایران به عنوان اینکه « ایرانیان بهایجاد تمدن عالی لایق نیستند » از غارت شهر ها وانهدام دولت ایران خودداری نه کرده حتی استعمال زبان پارس را قدغن نمودند باینجهت مدت مدیدی نویسندگان ودانشمندان ایران ناچار آثار خود را بزبان عربی نوشته انتشار میدادند . حکام مستبد وظالم ایران عین همین مصیبت را بر آذربایجان آورد که هنوز هم آثار شوم آن از بین نرفته تاعصر ما دوام کرده است . حکومت تار مار شده آلمان هیتلری هم با اتکاء به فلسفه « نژاد عالی » خود ، همین عملیات وحشیانه و حیوانی را درحق سایر ملل مغلوب شده مجری داشته از انهدام مدنیت وتمدن وزبان مادری آنان فروگزاری نکرده است .

لکن تاریخ در قسمت دوم بما نشان میدهد که هرگز ملل اسیر شده به امحاء آثار ملی وزبان خود راضی نشده درراه حفظ آن بادول مقتدر وغالب مبارزات شدیدی کرده و تا آخرین لحظه دست از آن برنداشته اند بنا براین زبان مادری هرقوم یگانه سلاحی است که در مبارزات آزادی از آن استفاده گردیده است از آنطرف می توان گفت **«زبان هرملت آئینه افکار آنست !»** ترقیات اقتصادی. اجتماعی ، علمی ، وشعور وتفکر هر ملت در هردرجه ای قائم باشد زبان مادریشان هم با آن همراه است . بدین جهت درزبان اقوامی که از خصوصیات علوم شیمی اطلاع ندارند جستجو کردن اصطلاحات این عمل عبث و عمر بیهوده صرف کردن است لهذا زبان درراه ترقی وتعالی هرقوم با آن همراه بوده ازانعکاس ترقیات و اکتشافات ملل مصون نمیماند . از این استدلال نتیجه میگیریم که زبان تاریخ زنده است که به تغییرات و اکتشافات وحرکات متکلمین خود علاقمنداست .

زبان آذربایجان هم که از بدو تاریخ آذربایجان با آن همراه بودند با تغییرات اعصار مطابق مقتضیات محیط وزمان ترقی و تکامل کرده است تاریخ زبان آذربایجان هم مثل تاریخ ملت آذربایجان و خاك مقدس آن ازازمنه خیلی قدیم شروع میگردد

بقیه دارد

دشمنین حیله‌سنی آنلاماق لازم‌در

اول صفحه‌دن بقیه

بو کیبی وظیفه‌سنی قانمیان مامورلره یئر بو گونه قدر هیچ یئرسوز دیمه بوب اونلارین ایشلرینی فقط یادداشت ایدوب ساخلامقه قناعت ایتمیشك اونلار ایسه بزیم مناتمزدان واغتا ایتمه‌مکمز دن سوء استفاده ایدوب جریده‌شمکده دوام ایدیرلر ایش یله گیدرسه یئر ناچار اولوب اونلارین گوردیکلری ایشلری آچوب میدانه قویماغا مجبور اولاجقز.

یئر فرقه‌مزین صلاحیتدار اجلاسلر ینده آچیق و آیدین بر دیل ایله دیمیشك هموطنلریمزین هاموسینی هر لباس ده ، هر شغل وهر ایشده اولور اولسین دوست دوتوریق سرباز افسر مادامیکه اوز وظیفه سیندن کناره چیخمایب بزیم قارداشیمزدر یئر آرزوایدیریك آرتیمز فقط خارجی دشمنلر علیهنه ایشله‌دیله و مملکتین سرحدینی ساخلامقه قادر اولا. آرتیمز مملکت اهالیسی و هموطنلر علیهنه ایشلتمك اوندان بو ویا دیگر فرقه ضدینه استفاده ایتمك خیانتدر.

قانون اساسی آرتیمز داخلی مبارزه لردن خارجده ساخلماقی اساسی بیر تدبیر حساب ایدوب اونلاره انتخابانده حق رای ویرمه‌میشدر.

متاسفانه بعضی مقامات بونین خلافینه اولاراق آرتیق دستگاهنی سیاسی بر فرقه شکلینه سالوب اوندان ارتجاعی استفاده‌لر ایتمکده‌درلر .

رضاخان بو یوبوك بدعتی قومقله ایرانه بویوك خیانت ایتمیشدی اوسرتیلر و سرهنگلری سیاست ایشلرینه مداخله ویرمکه قوشونین ریتمینه بالتاویروب شهریور اقتضاحینی وجوده گیردی بو عوامانه ایشین نتیجه‌سینه‌ایدی که کریم آقالار خدایارخانلار واحمدی لر کیبی اوغرولار بوتون ایرانی سویوب غارت ایتمکله میلیاردلر الده ایندی لر و او میلیاردلری ساخلامقه علاقمند اولوب سربازلیق وظیفه‌سینی یاددان چیخارمقله توتکه نین حیاتی تهلکه‌یه سالدیلار.

رضاخان سیاستی تکرار ایدن لر کیچمیشدن عبرت آلمالی‌در . افسر لری غیر نظامی پالتاره گیدیروب دموکرات فرقه‌سی ایله سیاسی مبارزه‌یه گوندرمك آرتیمز خیانتدر بوایشی گورن خائنلری خلق اوزی آرایوب تایوب رسوا ایتملی‌در.

بوسوزلری‌ازماقدان مقصد کیمسه نی تحقیر ایتمك دگلدر. یئر ایستیریك فرقه عضولریمز بو ایشلری یلیتلر یئر گیزلی سیاستمز یوخدور تبلیغا تیمزده حقیقته دایانمالی‌در. پ

ارتجاع عاملفرینه

دولدور مازدیلار. تهرانین مزدور و حقه‌باز روزنامه چیلری اوز حیاتین و یالان لارینی بازدیغلاری بهتانلار ایله اوزلرینی کیم اولدوقلارینی آچیق میدانا چقارتدیلار آذربایجان دموکرات فرقه‌سی دفعه لرله کنفرانسلا ریندا جلسه لرینده ، مراسامه سنیده دیمشدر وینه‌ده دییر بیز ایرانین استقلالینی مقدس توتماقلا برابر اوزداخلی ایشلرمیزی‌ده ملتیمزین اوز الیله گوره جه‌یك لاکین بونی ایشیده . ایشیده گوره . گوره یالان ویئره یاپیشمایان بهتانلار آتیرلار .

بونلاردان سوروشماق لازیمدر که سیز کیمسیز ؟ هانسی صلاحیتیز وار . روزنامه نیز خلقین منافکاری دگیل‌در . و اولادا بیلمز اندیمدر بیزیمله خائنلرین و سانیلمش روز نامه جیلرین ، ملتیمزه دالدان وورانلار ضربه‌لرینی گوردیك که . یئر بیلریك که بونلارین چالدیغلاری آوازلار ، بیگانه لرین زهرلی تبلیغاتلاریدر تهرانین ارتجاعی روزنامه‌لری ملتیمزین آزادلیغین ان عدار دشمنلریدر .

آذربایجان ملتی نوز دشمنلرینی یاخشی تانییر . تهرانین ارتجاعی و اونون مداحلاری ایران ملتلری ایچون برجنایت اولوم گتیرمن فساد منبعیدر اونلار اندیه قدر آذربایجان خصوصیندا دیکتاتور حکومتلرین ظلم لرینی جنایتلرینی اسیر گمیب هریر خیانته ال آتمیشلار . لاکین آذربایجان ملتی وایرانین بتون آزاد بخواه لری ارتجاعین آذربایجان خلقینه قارشی دیلمن ویازان دیلری کوکیندن کسجکدر.

نصرت

نقل و انتقال در آلمان

رادیو آنکارا ـ نقل و انتقال در آلمان بمرحله عمل داخل می شود از قرار معلوم یك ملیون آلمانی بین مناطق اشغالی روس و انگلیس مبادله خواهد شد و نیز عده زیادی هم به مناطق آمریکائی نقل وانتقال خواهد یافت بدین ترتیب کار مبادله هفته ها بطول خواهد انجامید .

سفرای ژاپن تحت نظر سر فرماندهی متفقین

رادیو آنکارا ـ سفرا و نمایندگان سیاسی ژاپن در ممالك خارجی به توسط سر فرماندهی متفقین در توکیو انتخاب خواهند شد.

برنامه دولت فرانسه

رادیو تهران ـ احزاب سوسیالیست برنامه دولت فرانسه را تنظیم کرده باطلاع سایر احزاب و روزنامجات رسانیده اند طی برنامه فوق سه نقطه اساسی را در نظر گرفته اند که عبارتند :

اول ـ استقرار آزادی و تحکیم اصول دموکراسی حقیقی .

دوم ـ تحکیم وتقویت صلح بوسیله امنیت عمومی .

سوم ـ رفع احتیاجات اقتصادی و اجتماعی افراد تا بتوانند با رفاه زندگی نمایند . در برنامه نامبرده راجع به سیاست خارجی فرانسه چنین اشعار داشته‌اند که دولت فرانسه با ست نقش رفع اختلافات دولتهای بزرگ را انجام دهد وبنابراین باید با تمام دول بزرگ دوست بوده بر علیه یك دولت ولـه دولت دیگر نباید در اتحادیه‌های سیاسی وارد شود .

انتشار نطق مولوتف در جراید لندن

رادیو تهران ـ دیروز صبح زود اکثر جراید لندن عین نطق آقای مولوتف را درج نموده از تحکیم روابط سیاسی دولتین روس وانگلیس اظهار خوشوقتی کرده اند ونیز اظهار امیدواری نموده اند که روابط سیاسی آمریکا و انگلیس و شوروی بیش از پیش محکم وخلل ناپذیر خواهد شد .

انجمن سران سه دولت

رادیو تهران ـ در آینده خیلی نزدیك انجمن سران سه دولت در واشنگتن تشکیل خواهد یافت در این انجمن علاوه از بحث آتمی در باره مسائل بالکان و خاور دور هم مورد مذاکره واقع خواهند شد

تاثیرات ملاقات استالین و هاریمان

رادیو تهران ـ ملاقات سفیر کبیر آمریکا هاریمان با مارشال استالین در روابط متفقین تاثیرات خوبی بخشید و اهمیت آن در جراید کشورهای متفق منعکس گردیده است .

استعفای مارشال دوگل

پاریس ـ مارشال دوگل در طی نامه ایکه به رئیس مجلس فرانسه ارسال واظهار داشته که اختیارات دولت بپایان رسیده بنا براین مطابق قانون آنرا بخود ملت واگذار می نماید رئیس مجلس خاطر نشان کرده است که تا تشکیل دولت مارشال دوگل سرکار خود بماند

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن تبریز شهر تشکیلاتی بوتون حوزه صدر ، کاتب و تحویلدارلرینه بیلدیریرکی همین آذر آیینین ۱ـ نده پنجشنبه گونی و آذر آیینین ۱۵ نده پنجشنبه گونی شهر کمیته‌سی بناسینده ساعت ۳ ده چاغیریلان اجلاسه حاضر اولمالیدیرلر

تشکیلات شعبه‌سی

آقایان مشترکین محترم

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع سازید

چاپخانه آذربایجان

www.iran-archive.com

شماره ۵۰ ایکنجی دوره

جمعه ۱۸ آبان ۱۳۲۴

آذربایجان

بو روزنامه جمعیت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در

گوندلیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

فضولی موقوف

ایشندیکمیز کوره جانفریلماییش قوناقلاردان شهرداری رئیسی بویوك قانونسیزلیقلاره باشلامیش قانونی سورنده خلق طرفیندن سچیلمیش شهر انجمنی عوضینده سکز آی بوندان اول وقتی قورنامیش کهنه انجمن اعضاسی نین ایله بعضی ایشلر کورمکه اقدام ایتمیشدر بو فضولیق کیچمز رئیس شهرداری اونماسین اوندان داها بیکمسی اولسین دیکتاتورلیق وقانونسیزلیقه آذربایجان خلقی یول ویره بیلمز. آقای شهردار بردفعه آنلاسین که بورا آذربایجاندر دیکتاتورلیغی بوراداکی آذربایجان نین مرکزیندن باشلاماق اولماز وقتی کیچمیش انجمنلرین وپارلمان شورا نین واسطه‌سیله ملت مالیندن بر دینار خرج ایتمك قانون اساسیزی آیاقلاماق دیملشدر. بو ایشی کورنلر کیم اولورسه اولسون خائن ومجرم تانینماقله محکمه‌یه جلب اولونمالی‌درلر بیز دادستان وقانون موجبنجه صلاحیتدار مقاملرین نظرینی بو جدی و بویوك اوغرولیق وخیانته جلب ایدیریك وزارت کشورین باباسی‌ده شهر انجمنلرینی استقلالینی یوزا بیلمز.

اگر صلاحیتدار مقامات بوقدر ومستبد عنصری محکمه‌یه جلب ایتمکه قورینه تشبث ایتمزسه اوندان داها صلاحیتلی اولان خلق اوز حقوقیندان مدافعه ایدر.

فضول باشلر آنلاسینلار که بو آسا نلیق ایله بویوك بر شهرین حقوقینی پایمال ایتمك اوجوز باشا گلمز. قرخین نفسینی اجرا ایتمك بو ساده‌لیك ایله باش دوتماز. شهربیز اوز ایشلرینی اداره ایتمك ایچون انجمن انتخاب ایتمیش تراکت مابلیغی الدن ویرمیوب بو گونه‌دك اونین ایشه باشلاماسینه منتظر اولموشدر. مستبدلر، مرتجعلر و خائنلر ایشده اولان وزارت کشور ایشه کیچدار مریز واسطه‌لر ایله امرار وقت ایدوب آخرده گوندره‌بیلکی تحفه قانونی بوزمق و خلقین حقینی پایمال ایتمکدن عبارت اولموشدر.

بونی نظره آلوب مرکزی کیته مزین فعالیتده دوام ایدن عمومی اجلاسیندان جدی سورنده قانونی شهر انجمنی نین تشکیلینی تقاضا ایدیریك.

قوی تهران بردفعه اوز تکلیفنی دوشونوب بو کیمی فضولیقلارین آذربایجاندا باش دوتماجاغی یقین ایتسین.

ب

مرتجعلرین کندلرده وحشیلکلری

اهرده ـ قاراخانلو کندینده ۲۴.۷.۲۸ تاریخنده سروان نظامدین کربلای محمد کندلینی آیاقلاری آلتینا سالیب دوگمه‌یه باشلامیشدر کندچی بیچاره قدر یالوارب سادا سروان اونا اهمیت ویرمه‌یب اونی چکمه‌سی ایله قلنه بترمیشدر بیچاره کندلین اونا قلاری بی‌سر پرست و سرگردان قالمیشدر همان اهرین رئیس ژاندرمی اولان آقای سروان نظامدین بر نجه گون توز ایدیکی جنایتین اوستنی اورتمك ایچون اهردن قاچمیشدر معلوم اولدوغانا گوره قره‌خانلو ایلنن باغچیسی ارشد بگین اویشده گئدیب گزلنمشدر.

اوراداکی آلدیغی اطمینانلیقدن سونرا دوباره اهره قایتمشدر و توز ایشلرینه یئنه انجام ویرمکده‌در.

کندلیلرین قانلی اولان مرتجع عبداله خان کندلیلرین مالینی غارت ائمه‌کله‌برابر اونلارین آرواداریني ساموسلارینا بئله تجاوز ائمه‌کدن چکمینه‌بر.

عبداله‌خانین باغدا اونوزغر قوئد ور مسلح قوه‌سی واردر.

۲۴.۸.۲ تاریخنده بو قان ایچن مرتجع عبداله خان توز سویخونچی آتلیلارینی هجران دوست کندینه گوندریر وامر ایدیر که اورانی تمام تالان ائتسینلر بونلاردان صونرا توری بر نجه آتلی ایله همان کنده داخیل اولوب اورادا برنجه کندلیه ظلم شکنجه ویردیکدن صونرا کندلیلر دن ۵۰۰ تومان بوغ باغی تویلاریر.

اوراداکی کلیبر کندینه بر کلمه گوندیرکی اورادا اولان آزادیخواه لاری تنبیه ایدون و مالارینی تمام دالهدین و غارت ایدین .....

دوباره برقدر نوکرلریندن مسلح قوه کلیبره گوندریر، اونلار کلیبرده برنجه گون آت اویناداوب گئجه‌لر تفنك آتوب کند اهالیسینی وحشته سالیرلار

کندلیلر عبداله خانین قدورلار نین ظلمیندن داغلارا قاچماغاباشلار لار. بونونلادا عبداله خانین قصر قضیسیندن خلاص اولابیلمزلر.

کندچیلرین پراکنده داغلارا قاچماق‌خبری عبداله خانا چاتیر. او غضبلنیر آتلی‌لاری ایله (گئلوس) کندینه گئتمه‌گی امر ایدیر و دستور ویریر که او کنده اولان اصلانین اویونی داغدین همان جلاد عبداله‌خانین امری اجرا اولونور. مستبد عبداله خان آتلیلاری ایله برابر «آوارین» کندینه وارد اولور کندلیلر قورخودان آرواداوشاق‌لارینی الیندن باپیشوب مسجدلره گئدیرلر

عبداله‌خان کندلیلرین قولاریني باغلاماسینی امر ایدیر. گئدنی آرواد لاری اونون ال ایاغینا دوشه‌نیر یالوار ماغا باشلایر.

بوندان استفاده ایدرك عبداله خانین مسلح نوکرلری کندلی آرو اداریني ناموس و حیثیتنه تجاوز ایدیرلر

دنیا در هفت روز

گذشته

از وقایع خیلی مهم هفته گذشته که درجهان سیاست به بروز تغییرات شگرفی باعث گردیده ملاقات مستر هاریمان سفیر کبیر آمریکا بازنرالیسم استالین است این ملاقات که درشهر سوچی انجام یافته درروابط دولتین آمریکا وشوروی اثرات نیکی بخشیده بطوریکه جراید هر دو طرف درطی هفته اخیر در این قسمت مقالات متعددی نگاشته وبنا بخبری که متعاقب آن مذاکرات سیاسی در واشنگتن آغاز شده است در مذاکرات واشنگتن مسائل مورد اختلاف بالکان و ژاپن رامی خواهند حل نمایند.

ژنرالیسم استالین که اوقات مرخصی خود را در سوچی کنار دریای سیاه بسر میبرد برای اولین بار اجازه داده بود که یکنفر نماینده خارجی با ایشان ملاقات کند که این شخص هم سفیر کبیر آمریکا محسوب می‌شد سفیر کبیر آمریکا نامه ایکه از مستر ترومن همراه داشت بژنرالیسم استا لین تقدیم داشته یك بار دیگر هم در متعاقب آن نامه باستالین ملاقات کرد بعد از این ملاقاتها مقالات متعددی در جراید طرفین انتشار یافت که همگی حاکی از تحکیم روابط دولتین بود.

دیگر از وقایع قابل ذکر هفته گذشته نطق آقای مولوتف رامی توان بشمار آورد جراید آمریکا و انگلستان عموما تمام نطق آقای مولوتف را انتشار داده در اطراف آن اظهار نظر می‌نمایند در حقیقت هم آقای مولوتف در طی نطق خود جز صلح وصفا وبرقراری یك امنیت بین‌المللی وتحکیم روابط دوستی دول متفق چیز دیگری را آرزومند نبوده است.

آقای مولوتف درطی نطق خود راجع به سبب آنمی اظهارداشته که هنوز این سبب به آن مرحله کمال نرسیده که درتهاجمات نظامی مورد استفاده واقع شود ولی بهر صورت

بقیه‌سی صفحه ۴

تهرانین مرتجع روزنامه‌چیلرینه

کاون و باشقا ارتجاعی روزنامه لر بیرسیرا باوه سرالار دیمه‌گه‌باشلا بوب‌وجود خارجی سی معلوم اولمیان و توزینی حرب توده‌نین سابق عضوی آدلاندیرانم. ع وعین حالداجواهر کلامین قلمی ایله آقای پیشه‌وریني و باشقا آزادیخواه و طنپرست آزاد یخواه‌لارین علیهنه‌توز روزنامه‌لرینده برچوق جفنگیات وحقیقدن اوزاق اولان یالانلار یازماغاجسارت ایتمشلر

بیز ایستر جواهر کلام ویاع اولسون اونلارادیریك که ایت هورور کاروان کئچر. سیز قدر یازیرسیز یازین.

آذربایجان خلقی وایرانین آزادیخواه‌لاری آقای پیشه‌وری‌ودموکرات فرقه‌سینن باشقا رهبرلرینی چوق یاخشی تانییرلار اونلارین ارتجاعه قارشی آپاردیغی مبارزه لردن تهران ارتجاعی و اونون مداحلارینی حوشلاری گلمیر. چونکی آذربایجان دموکرات فرقه‌سی آذربایجان خلقینین خود مختارلیغینی و آزادلیغینی انجمن ایالتی ولایتی ایله یعنی قانون اساسی واسطه‌سیله طلب ایدیر.

البته کی ارتجاعین بو ایش خوشینا گلمه‌یه جك سهلدر هر جور واسطه‌لره‌ال آتدیغلاری کیمی بنده‌ده آتا جاقدر. بئش اوچ نفر ارتجاع دلالا لاری پیشه ورینی ضدینه یازیرلار کاون، هور، ندای عدالت، آذرو باشقا بو کیمی آذربایجانی برمستملکه ایتمك و اونی توز لرینه دیلیمز آغیز سیز قول اتمك فکرینده درلر

اونلار هر بر آزادیخواه‌وطنپرور شخصلری میداندان قاچرماق وملتین آزادلیغینی بوغماق ایچون آلدیغلا ری ملیونلارلا پوللارلا هر جور تشبثات ایتمگه مجبوردلار. بیز آذر بایجان ملتی اون آلتی مین‌رای ایله آقای پیشه‌وریني مجلسه انتخاب اندیك او آذربایجان ملتینین ناموسلی و غیر تلی آزادیخواه اوغلی در آذربایجا ندا آقای پیشه‌وریني قلبدن سومیرن و کمال صمیمیله اونون آردینجا کئدمین آز آدام تاپیلاییلر.

بیز آذربایجان ملتی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن سویملی رهبری اولان آقای پیشه‌وریني جدیني ایله باخین برزماندا توز حقیقی وکیللر یعنی بتون ایران وکیللرینی اوچده برینی تشکیل ایدیر قانون اساسی موجبنجه انتخاب ایدوب طهرانا گونده ره‌جه‌یك

او وقت ارتجاعی دلالالارین قاپوسی باغلانماجاق اوقت آذربا دموکرات فرقه‌سی نه‌نك آذربایجانی بلکه ایرانی مرتجع خائنلرین جنگا لیندان خلاص ایده‌جکدر. ونیرلیکله انجمن ایالتی ولایتی قانون اساسی موجبنجه آذربایجاندا مارادب بتون آذربایجان ملتینین دردلرینه دوا ایدیم جکدر بیز آذربایجان خلقی بوقدر ارتجاعین ظلم واجحه‌سینادوزمه‌گیمز فقط بوندان اونه‌یدر. بوخسا آذربا یجان خلقی چوخدان بو کندلرده پهلوانلیق ایدن مرتجع زاندارمالارین ویا باشقا خائنلرین جوابلارینی اوز اوجونا قویاردی آذربایجان ملتی توز خود مختارلیق توز آنا دیلینی توز آزادلیغی و وطنین آبادلیغی وخلقینین خوشبختلیك سعادتی ایچون چالیشیر

بو گونین عشقی ایله‌ده یاشاییر و نفس آلیر. او گونده آذربایجان‌دموکرات فرقه‌سینن بیزه نصیب ایده‌جکی برسعادتلر گوندر. تهرانین مرتجعلری و اونلارا مداح اولان روزنامه‌چیلر آلدیغلاری پوللارا کثیف یالانلارینا گوره‌نیرلرسه بیز آذربایجان خلقی توز پاك عقیده و ایمانیمیزا گوره نیریك

بیز آذربایجان خلقی توز تار یخیمیزین شجاعتلی ستارخان باقرخان شیخ محمد خیابانیلرینه و اونلارین نسلی اولان بو گونکی غیرتلی آذربا یجان ملتینه گوره نیریك

قوی آذربایجان دموکرات فرقه سینن هر ساعت هر دقیقه ایره‌لیله‌مه سندن وموفقیتلریندن دشمنلریمیزین گوزلری کور اولسون بتون دوستلا ریمز و آزادیخواه لاریمز سوینسین

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

زد وخورد درمرزهای ماوراء اردن

رادیو تهران ـ در مرزهای ماوراء اردن بین سربازان آنکشور ویهودیان زد وخوردی پیش آمده‌است

www.iran-archive.com

ح - فتحی خفقانی

آذربایجان حقیندن کچمز

مرکزده کی معلوم‌الحال روزنامه لرین دیدیگری بامانلار و آری جرائد بن بازدیقلاری مقاله لرینده اثبات ایدیر که اوتجاعی عنصرلر آذربایجان خلقینین بیرلیگیندن قورخورلار! آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تشکیل تاپاندان صونرا بوبوت بیرجنجاللار ایله منعکس اولدی ، گویا هیچکسین اینکاری بوخیدی که بوجور بوبوك وشانلی‌نی نهضت آذربایجاندا وجوده گلسین !

مرکزده کی مزدور روزنامه‌لرین تهدیدلری بوندان ئوتوریدی که اونلار ئوزلرین قورخورلار ، چونکه ملت بو آقالارین هامسین که بیرگون وکیل و وزیر عنوانیله ، بیرموقع روزنامه یوس و یا قازی حزین لیدرلیگی آدیلا استه‌بیرلر خلقین حقوقین پایمال ایتسه‌لر اونلاری یاخشی تانی‌یلار !..

آذربایجان بوندان آرتیق بو بدبخت لیکلره تحمل ایده بیلمز ، آذربایجانین باره‌سینده عادلانه قضاوت ایده‌نلر تشریف گتیرسینلر بورایا و یاخیند زمانین زحمتکش و بوحسول خلقینی گورسینلر .

۵ ملیون آذربایجان جماعتی نین ایشله‌لری‌نین نتیجه‌سی که دالما محصول تولید ایدیلر - هارادادر ؟ نه‌ایچون بورادا که تقریبا ایرانین جماعتی‌نین نصفی ساکن‌دی بورادا طبیعی یاشاماق حقلری واردر ، بیردا تشگده و حمامی بیرمدرسه بوخدر ندن ئوتوری آذربایجان که ایرانین مشروطیتین ئوز اوغلاری‌نین قانی نین قیمتنه آلیدر بیر عده اوغری و خائن آغالارین اسارتی آلتیندا یاشاییر و ئوز مقدراتین تعین ایتمگه ماذون دگل ؟!...

آقالار ! تشریف گتیرون و یاخیندان آذربایجان لیلارین وضعین گ .ن ، قیشین بو سویوق گیجه لرینده خیابانین کناریندە یاتان معصوم اوشاقلاری و ایاق‌یالین لوت‌دیلنچی لری مشاهده ایدنیز : بوگون آذربایجاندا مینلرجه بیکار کارگر واردر که هرساعت اونلارین ئوزلرین وخانواده لرین ، آجلیق ئولمه گه تهدید ایدیر ، مینلرجه کندلی که زندانلاردا مدتلردی محاکمه سیز یاتیلارو ئوز اهل عیالارندان خبرلری یوخدر بورادا گوره‌جک‌سیز

آذربایجاندا بوجور بیر جریانلار اولماقلا یئنه بیز آذربایجانین قیام ایتمگین قانونی بیرتقصیر جلوه‌وریر سوز ایسیز آذربایجانین محصولین آپارون ویبوك آپارتمان لاردا و کاه لرده حرج ایدون و بوداینین خلقینی فریادلارینی که آجلیقین ، بیکارلیقین ، ظلمین هدیتیندن سیزون قولاقلارینا منعکس اولیر ایشیت مه‌یون و اونلارا دیمون ماجراجودلار بیز ئوز حقارتیمیزی طلب ایدریك ، بیز هیچ بیر وجهیان تضمین ایتمه‌میشیك که آخرنجی نفسیمیزه کیمین مرکزین فاسد عنصرلری‌نین تضییقا تا و فشار لارینا تحمل ایده‌ك ۲۰ ایل و صونرا ۴ ایل صبر ایتمیشیك ملی مختاریتیمیزی ئوز دیلی‌میزی ، سیز الیمیزدن زورلا آلمیسیز و سیز هرنه‌ایسته بیرزیر بیر بارەمیزده اعمال ایدیسیز ، اما داهی سیزه بو اختیارات و اجازه لرو بریلمیه جکدر ، بیر دنیا دا و بیر زماندا که تمام ملتلر ئوز ملی استقلاللارینی آلیبلار - ۵ ملیون شرافتمند آذربایجانین سرنوشتی بیرفاسد اقلیتین ایسته‌دیگی کیمی تعین اولماقی محالدر !

بیز دموکراتیك دولتلره اعلان ایدیریك که آذربایجانلیلار و ایران ملتی اگر اجتماعی و فردی حقوقلارندان تمامیله محروم دیلار و ایراندا دموکراسی وژیمیندن هیچ بیر اثر قالمایدر !

اگر بوگون آذربایجانلیلار سیزون خائنانه سیاستیزه خاتمه‌ویرمك ایسته‌یرلر ، سیز هیچ بیر منطقی تقصیر اونلارا قائل اولامیلمه سوز ، فقط سیزون شخصی منافعز تهلکه‌یه دوشمك وایران ملتی سیزی تانیماماق نقطه نظردن سیزون سبابی اولماقلز منطقی در بوناگوره دست پاچه اولماقا حقلز واردر !

هرنه قدر ایسته بیر سیز عصبانی اولون و آذربایجانا یامان دییون ولی مطمئین اولون که بو کاروان گیجه جکدر !

بو آذربایجان دی که ملتیمزین پامال اولموش حقوقنی احیا ایتمکدن ئوتوری و بیرعده قلدری که طبقه حاکمه آدینا بیزه تحمیل اولوبدر محو ایتمك ایچون قیام ایدیبدر

بو آذربایجان دی که حقیقی استقلالیمیزی وواقعی مشروطیتی که بیزیم آتالاریمیز اونلاری ئوز قانلاری ایله آلمیش لار اونی اله گتیرمك ایچون قانیمزین آخرنجی قطره سینی توکه‌نه کمین مبارزه ایده جکدر ! هرنه یوره گنز ایسته‌سه دیون ویازون ، آذربایجان هیچکسه بورجولو دەییر که اوناجر ائیه صادر ایده سنز اوزون مدتلردی که بیزی توولییر سنز ، بیزیم تمام دارائیمیزی ، اجتماعی حقوقلاریمیزی غصب ایدیب سنز

سیز ایسته‌یرسیز بیرشرائط یاراداسنز که آذربایجان خلقی دسته - دسته آجلیقدان و فلاکتده ئولسونلر ، اما بیلمزدا اولسون که بونیت لری اجراه ایتمگه فرصت تاپمیاجاقسز ، بیزسزین هامیزی محاکمه ایدیب و ملتین پیشگاهیندا مفتضح ایده جیك!

ورود ۱۰ هزار سرباز انگلیسی به فلسطین

رادیو آنکارا - در حدود ۱۰ هزار نفر سرباز انگلیس برای برقراری امنیت به فلسطین وارد گردیده است.

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

دکتر مرتضی

۲۴ ایل ارتجاع

ایللردن بری ایران خصوصا آذربایجان خلقینی بیرقوبون سور وسی کیمی ایسته‌دیکلری وقت قصاب خاینه چکن جلادلار بوگون اونانما دان وطن پرور لیکدن صحبت آچمیشلار !!..

ایگرنج جنایتلردن اوسانمایان جاناوار دونونا گیرمیش برتجیلار خلقون راحت لیك و آسوده‌لیگین یوزموش و اوزلریچون گلیرلی بیر مشعله ایتمشلر . توکدوگی قان گولو ندا بوغولماقدان قورخارلاق آذربایجان خلقینی قیرغینا چکمك ایچون بشر حیاتندان اوزاق انسان قانینان مست اولموشلاری استاندارلیقا وسایر اداره لره بوللاماقلا جنایتلریني سو یابن دیللری گوکوندن چیقارماقا چالیشیللار . مانه آجلق ، سفالت ، ایش سیزلیك ، اولوم ویرن آقالار وطنین باشی آچیق بیرآنا کیمی سا چینی بولدوقنی گوره گوره ان عزیز اوغلانلارینی بوغموش و بوغورلار ، بوتون بوجنایتلره سبب اولانلار ئوز شخصی منفعتنی موقع و شهرتینی گودنلر واریني آرتیرماقا چالیشانلار شهوت دوشگونلری ..... اوزاحترا سلارینا خلقی قربان ویرنلر ایلر بویو تجا حیاتلارینی گونده‌لیك توکولن گناه سیز قان بهاسینه قوران ، ملتنی دنیانون عظمت‌لی ترقی‌سیندن دالی قویاراق ، آلچالدوب ذلیل ایدن بیرده‌لك آنلامالی دولار که : ایند یکی عصرده خلقی کور کورانه اطاعت ایتدیرب حقوقینی محو ایتمك اولماز : تهران خیابانی اولماسیدی آذربایجان خلقون ایللردن بری مدنیت علمدن دالی قالمازدی مرکز فریاد لاری دینلمك دردلره قالماق آنلاماق عوضنده آذربایجان خلقنه افترا سو یلمك له انصافی حقیقی آرایاقویمادان بوگون ارتجاع عنصرلرینن مطبو عاتدا بشره لایق اولمیان سوزلر یاغدیرارکن وجدانلارینا مراجعه ایدوب دوشونسیدیلر ! بوقدر حیا سیزلیقلارینی بروزه ویرمزدیلر آذربایجان دموقرات فرقه‌سی خلقین قراریله دفعه‌لرله ایرانون بتولیگینی مقدس بیلدیکنی اعلان ایتشدور . بوطفیلیلر ، ایکرنج میکروبلار آذربایجان خلقینن جانیندان ینه ال چکمك ایستمیرلر

آذربایجان ملتی چوق یاخشی بیلر که مرکزی ارتجاع حکم‌ویروب قانیمیزی شیشه‌یه دوتان بیرمنبعدر تهران آذربایجانی صمیمیتله اوزعائله سنه داخل ایدیوب‌ویر عائله‌عضوی کیمی تانیمایوب عکسنه اولاراق آذربایجانی بیر مستملکه بیلمش حتی ان دیکتاتور حکومتلرون دوشونمه دیگی ظلملری بیزیم خصوصیمیزده اسیر گمه‌میش دور . قاباقلار و حال حاضر دا ملتون مالینی . جانینی . حراجا قویماقیله مشهور اولان (سید ضیاء الدین) و اونون همقطاری کیملر دور ؟!! سیاست صحنه‌سنه آتلوب چکیلن بو قوجا شیطانون سیاسی و اجتماعی جنایتلری گوز قاباقندا اولا-اولا نه ایچون بالانجی وطن پرور پهلوان لاری طرفندن نظره آلنوب قانلی خیانتله بزنمیش یاخاسی عدالتون پنجه سینه‌ویریلمیر؟ آذربایجان ملتنی استبداد الریله ازان عزیز اوغلانلارینی قارا توق زاندانلاردا حیاتنا خاتمه‌ویرن ایللردن بری خلقون عرض و ناموس ، جانی دیدوب دولت بو گونده ارتجاعین خائن‌جه سینه‌قاشه‌سینی حیاته کچیر مك ایچون خلقون مقدراتنی زاندا رمانون الینه ویروب عدلیه‌نی افلیج ایدوب بیر قولدور پرواسنا دوندرده یکنی دوشو نمورمی؟ بونلار چوق گوزل دوشونولر که گند جی‌نون آتینی‌تریله‌قاراوب آلدیقی بیرجوت اوکوز توپراقیله مشغول اولان بیر عائله‌نون حیات وباشایشی دیمکدور بوجروی بیرواری کندچینون الندن زورلا آلماق قولدور جاسنا تالاماق بوگون دولت ژاندارمالاری طرفندن عدالت و وجدان دلن اوزاقدر ایراندا عدالت احسانلا پابلانمایوب وریلن رشوت آلان شخصلر کیم اولدوقی دوشونیلرسه جان ، مال ناموس محافظه سی کیملره عاید اولدوقی معلوم اولار . ایکنجی جهان محاربه سی قورتاردی آنجاق ایگیرمی‌بش ایلدن ایش سیزلیك ، آجلق ایله بوخلقی بور موشلار آذربایجان خلقی ارتجاعین بو قانلی صحنه‌سینه خاتمه‌ویره‌جکدر .

تلگراف مستر اتلی به ژنرالیسم استالین

رادیو تهران - مستر اتلی طی تلگرافی که بمناسبت ۲۸ ساله انقلاب اکتبر به ژنرالیسم استالین مخابره کرده از تحکیم روابط آینده انگلستان وشوروی اظهار خوشبینی وامیدواری نموده است

اخراج یکهزار نفر از دوایر دولتی

رادیو تهران - مالک آرتور دستور داده است یکهزار نفر از مامورین کشوری ژاپن که در موقع جنگ بر علیه متفقین کرده‌اند از دوایر دولتی اخراج کنند.

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه سینین تبریز شهر تشکیلاتی بوتون حوزه صدر ، کاتب وتحویلدار لرینه بیلدیریرکی همین آذر آینین ۱- نده پنجشنبه گونی و آذر آینین ۱۵ نده پنجشنبه گونی شهر کمیته سی بناسینده ساعت ۳ ده چاغیریلان اجلاسده حاضر اولمالیدیرلر

تشکیلات شعبه‌سی

موجودی لاستیك اداره باربری

کمیته تدارکات خاورمیانه پس از انحلال تعداد ۲۹ هزار حلقه لاستیك نو تحویل اداره باربری داد و بقرار اطلاع یکی از تجار نیز ۳۲ هزار حلقه از آمریکا وارد کرده است که در گمرك خرمشهر میباشد ولی در باب فروش آن بین تاجر مزبور واداره باربری اختلاف نظر است (دنیای امروز)

ده گمه

من سنین دیلینه ده گمیرم جلاد ،
گه‌ل سن‌ده بو آنا دیلیمه ده گمه !
سنین ده‌باغین‌وار ، گولین‌وار ، جکین ،
باغیمدا اکدیگیم گولیمه ده گمه !

حسدله باخدین بو چمنیمه سن ،
گور بر نه‌لر ایتدین وطنیمه سن ،
یان دیب ، اود ووردین بدنیمه سن ،
آلتیندا آتش وار ، گولومه ده گمه !

منیم گوزله‌دیگیم بایراما آز وار ،
گونلومده چیچه‌کلی بهار وار ، یاز وار ،
خلقین دردیندن دانیشان ساز وار ،
دردلی سازیمدا کی تئلیمه ده گمه !

منیمچین عزیزدر فردوسی ، خیام ،
اونلاری اونوتماز اصلا بو ایام
من بر بویوك خلقین ایگیت اوغلو یام
فضولیلر ویرن اثلیمه دگمه !

سن ئوز خلقینه‌ده دشمنسن ، دشمن ،
سندن چوخ سه‌ویرم فارس قارداشی من .
برگون توپوره‌جك اوزوموه وطن ،
لاله‌لر بیتیرمن چولومه دگمه !

من آغا - آغ دیدیم ، قارا یا - قارا ،
سن منی ایسته‌دین چکه‌سن دارا ،
تازه‌جه ساغالیر وورد وگین یارا ،
منیم بو یارالی گونلومه ده گمه !

س رستم

چاپخانه آذربایجان

www.iran-archive.com

شیخ محمد خیابانی

-۷-

نتیجه ده اسکندرین « شکست بابدیر » قشونی ایلك دفعه اولاراق آذربایجان سرکرده‌لرین رهبرلیکی ایله اداره اولان ماداگیتلرینه واسطه‌سی ایله مغلوب اولوب گیری قاییتدی.

بو فتحدن سونرا بنه ده مادلارین وطنی اولان آذربایجانلیلار یا خود آذربایجان ایران امپراطورلیگیندا بویوك مقامه چاتوب هر جیهتدن ایران پادشاهلارینین توجهنی جلب ایتمیشدر.

حقیقتده ایسه آذربایجان، هم مذهبی جهتدن هم ده سیاسی جیهتدن ایرانین پناهگاهی اولماقلا برابر، اونون استقلالینی هرگونه تعرضدن مصون ساخلیردی، مادلر ایراندا حکمرانلیق ایدن عادل پادشاهلارا بردیم گوسترب، حاین پادشاهلارین امحاسندان بر دقیقه بیله غفلت ایتمیردیلر، ظالم سلطانلارین ظلم و اجحافه سون قویماقدان اوتری عصیانه دانحوب، هابیله مادلرین دلینه، آداسه حیات ایدن عنصرلرله شدید صورتده مبارزه آپاروب نتیجه ده اونلاری محو و نابود ایدیردیلر

مادلرین یا خود بو گونکی آذربایجانلیلارین وطرپرستلارینین، شهامتلرینین، غیرتلیلیکلرینین، شهرتی بوتون عالمه یاییلوب حتی بوگونه قدر ده دوام ایدییدر

ایرانین حیاتی لحظه‌لرینده آذربایجان توپراقی عموم ایران جمعیتینین امانگاهی اولموشدر، آذربایجانلیلارین امانت و دیانتینه همی ایناتوب توز مالارینی وجان لارینی اونلارا تاپشیرمردیلار.

فردوسینین شاهنامه ده یازدیغی رستم فرخزادین حکایه‌سی آذربایجانین گچمن تاریخنده اولان بویوك مقدمه شاهد مثال اولا بیلر:

رستم فرخ زاد عرب محاربه‌سنه گوندریلن سربازلارین فرماندهلیگینه منسوب اولاراق جبهه‌یه اعزام اولور

لاکن بو گنج فرمانده جبهه‌نین وضعیتدن توز شکستنی حس ایدیریك قاردانشنه برنامه یازیر و وصیتلرینی بو واسطه ایله اونا تشریح ایدیر بو نامه ده فرخ زاد مال و ثروتینی بیگانگلارین غارتندن قوروماق ایچون (آذرآبادگانا) انتقال ویرمگی قاردانشا توصیه ایدوب یازیر:

همی تاز تا آذر آبادگان
بجای بزرگان و آزادگان
همیدون گله هرچه داری زاسب
ببر سوی گنجور آذرگشسب

آذربایجانین اسکی ایران امپراطورلیگیندا اولان مقامندان بونی بر نمونه سایماق اولور.

عربلرین حمله سیندن سونرا بنه ده آذربایجان عرب اشغالچیلارینین علیهنه عصیان ایدوب بابك کیمی سرکرده‌لر میدانه چیقاندی، خرمیلر فرقه‌سی چوخ مبارزه لردن سونرا آذربایجانی عرب اشغالچیلاریندان نجات ویرمکه موفق اولدولار.

مونغوللارین ایرانه گلمه‌سی تاریخین اردهشتلی صحیفه‌لرندندر

بنه ده بو موقع آذربایجان توز وارلیغینی حفظ ایدوب حتی مونغول اشغالچیلارینی توز تمدنینه تابع ایتمیشدر. تاریخ بویو رشادت گوسترمن مادلارین اولادی اولان آذربایجان خلقی تازادان ایرانی نجات ویرمکه قیام ایدیریك توز ایگیت اوغلی شاه اسماعیل خطائی واسطه‌سی ایله اورتادان گیتمش ایران دولتینی تخت جمشیدین خرابه‌لری اوستونده ایکی یوز ایل تمام قائم ایتدی.

صفوی شاهلاری و اونلارین قرلباش قوشونلاری ایلر بویی ایران ملتنین مالینی، جانینی، ناموسنی شرافتینی بابانجی قومارین تعرضندن حفظ ایتدیلر.

صفوی سلسله‌سی اورتادان گیتدیکدان سونرا افشاریه پادشاهی میدانه چیقدی بو دوره ده بنه آذربایجانلیلار ایران اوغروندا بویوك دهشتلی مبارزه لردن جان قاچیریب عثمانلی امپراطورلارینین هجوملارینی رشادتله دفع ایتدیلر.

قاجاریه دورنده ایسه بنه آذربایجانلیلار ایرانین بوتون سیاسی و نظامی ایشلرینی انجام ویرمکدن خوددار لیق ایتمیوب ایرانین آغیر گونلرینده توز لرینین قانلاری بهاسینه تمام اولان مشروطیت قانونین اخذ ایدوب ایران ملتلرینه تقدیم ایتدیلر. بو خاریجدا ذکر ایتدیغمیز کیمی ماد دوره‌سیندن بوگونه قدر آذربایجانلیلار ایران اوغروندا توز جانلارینی، مالارینی فدا ایدوب بیر دقیقه بیله ایرانی حفظ ایتمکدن غفلت ایتمه‌مشلر.

اوندا که فارس شاعرلری توز معشوقه‌لریله برابر می پیاله‌لرینی قالدیردیلار، آذربایجان ایگیتلری اونلارین معشوقه‌لرینی ناموسنی قوروماقدان اوتری جبهه‌لرده قانلی وروشمالاردا توزلرینی فدا ایدیردیلر

لاکن ایران حکومتینین قسم اعظمی بو رشادتلر، بو جان نثارلیقلار بو فداکارلیقلار مقابلنده بیر دفعه‌ده اولور اولسون آذربایجانلیلاردان تقدیر ایتمه‌مشلر.

بونا گوره شیخین و اونین امثالینین قیامی بو نمك ناشناسلیگین مقابلنده وجوده گلیب بو نوع قیام لارین اساسی همین مسئله‌دن آسیلیدیر

آذربایجانلی فکر ایدیر که قرن لر بویی ایران اوغروندا جان نثار لیگدان سونرا بیر قرابه اوندان قدردانلیق ایتمیه‌جکدر بلکه عکسنه اولاراق اونی سرود آذربایجان چالمه‌قلا، آذربایجانلی غیرتلی جمله لرینین استعمالی ایله آلت ایتمك فکرینده دیلر.

دیلم وار یولوم وار

لال ایتمه منی بر قولاغ آس گور نه دیلم وار
صابر بشروب شاعیر ایدن نازلی ائیلم وار
عاقیلسن اگر بوللاریما گل وچیچك ائ
آیلا سوزیمی آزما بولی چیلدن ال چك
جوشما اوزیمه کوکرمه‌بر سیسقابولاغ تك
بوزمین بولاغی مهوایده‌جك گوجلی سیلم وار
لال ایتمه‌منی برقولاغ آس گورنه‌دیلم‌وار
کسمه بولومی گئت ایشووه‌ای قاری دشمن
دشمن دگلم آیلا سنون خلقوه بیل من
تاریخ منه سویلر ایرلی قانلی دا یروندن
بویولد ادوران شخصلره قانلی ئولوم وار
لال ایتمه منی بر قولاغ آس گورنه دیلم‌وار
دقتله قولاغ آس سوزیمه ایلمه غفلت
گور. گوراید رك های چیخازیم ایلمه شدت
برشئی ویره منز آنلاسنه سندکی حدت
چابلاریاساجاق هم داشاجاق گوجلی نیلم‌وار
لال ایتمه‌منی برقولاغ آس گو نه‌دیلم‌وار
آریان دگلم، تورك دگلم بر بشرم من
بودیل ایله توز قومم ایله دیلشرم من
بهتان دیمه چوخ تاریخه باق بوللازلدن
توز توز لیگمه گورنئچه‌برشانلی یولیم‌وار
لال ایتمه منی برقولاغ آس گورنه دیلم‌وار
هرکس ایلیور قومینه برنوع ایله خدمت
دیلدر هامویا دائم اولان شان و شرافت
هرقومه‌ویره‌ر توزبازیسی توزدیلی شهرت
بودیلده گوزل شعر یازان قابیل الیم‌وار
لال ایتمه منی‌بیرقولاغ آس گورنه دیلم‌وار
ترکه دییه‌نه وار دو منم برجه سوالیم
بویاز دیغما اهلی خبرلر اولور عالیم
تاثیر ایده‌مز اولسا سنه حالی ذوالیم
قوتلری دفع ایلمه‌گه زورلی قولیم وار
لال ایتمه منی برقولاغ آس گورنه دیلم‌وار

سراب. ف نوری

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۹-

فداکاری ملت ماد

بعد از آنکه کوروش قوم خود را بر علیه دولت ماد برانگیخت، آستیاك « هارپاك » نام یکی از سرداران و متقدین ماد را بفرماندهی نیروهای مامور جنك بابلیان منصوب نمود

« هارپاك » در ظاهر یکی از فدائیان شاه بود ولی در باطن ضدیت و خصومت شخصی با « آستیاك » داشت و باین جهت پس از مواجهه با نیروهای شورشی پادشاه و میهن خودخیانت نموده و با کوروش بر علیه پادشاه ماد همدست میگردد. بطوریکه در فوق ذکر شد جنك بین پارس‌ها و مادها سه سال تمام بطول انجامید.

ملت ماد برای دفاع از میهن خود منتهی درجه فداکاری و مجاهدت را نشان میدهد و بی خیانت هارپاك بالاخره کار خود را می کند و نیروهای ماد مغلوب و پادشاه باسارت پارس‌ها در میاید و نیروهائی که تا آخرین لحظه نسبت پادشاه وفادار مانده بودند تا آخرین نفر کشته میشوند.

بعد از این واقعه « آستیاك » بخیانت « هارپاك » پی برده و خطاب بسردار خائن خود اظهار میدارد: « هارپاك! تو آدمی بسیار احمق و بی‌وجدان هستی. احمقی زیرا با وجود اینکه می‌توانستی سلطنت را خودت بدست بیاوری بدیگری واگذار کردی. بی‌وجدانی زیرا برای خاطر کینه و غرض شخصی ملت ماد را اسیر و برده مادها ساختی. اگر لازم بود کسی دیگر بجای من باشد میخواستی لااقل این کار را برای یك نفر ماد انجام دهی تا پارس‌هائی که برده مادها بودند از این پس سرور و اقای آنها نمیشدند...» (کتاب تاریخ هرودوت)

این سخنان تاریخی نشانه بارزی از میهن پرستی و ملت دوستی « آستیاك » آخرین پادشاه ماد است و او را مانند یك آذربایجانی حقیقی در نظر ما مجسم میدارد. زیرا این سخنان تلخ حاکی از آنست که « آستیاك » سرنوشت ناگوار کشور و ملت خود می گرید. در واقع پیش بینی آستیاك بزودی جامه عمل بخود پوشید زیرا پارس‌ها بمحض بدست آوردن حاکمیت درصدد برآمدند مادها را اسیر و برده خود نمایند. فرهنك و مدنیت آنها را از بین ببرند و بشخصیت ملی آنها اهانت روا دارند و زبان خود را از همان زمان بملت ماد تحمیل نمایند و مادیتی آذربایجان کنونی را مستعملکه خود سازند...

چیزیکه « آرستیاك » را متاثر ساخت از بین رفتن شخص خودش و یا از دست دادن تاج و تخت نبود. او حاضر بود که این تاج و تخت را بخود « هارپاك » یا یك مادی دیگر واگذار نماید ولی تنها عاملی که این حکمران عاقل و بزرك را متاثر میساخت افتادن کشور بدست دشمن بود و باین جهت حق داشت که هارپاك را « احمق » و « بی‌وجدان » خطاب نماید زیرا هارپاك برای خاطر غرض شخصی میهن و ملت خود را بدشمنان ملت خود و بنیروهای غاصب و بیداد گر پارس واگذار نمود.

سرانجام کوروش

با وجود اینکه ملت ماد از لحاظ نظامی شکست خورده بود روحیه خود را نباخته و در همه جا بخصوص در مراکز حساس آذربایجان از خود مقاومت و رشادت زیادی در برابر قوای بیگانه نشان میداد باین جهت کوروش پس از استقرار برابریکه فرمانروائی با نهایت بیرحمی شروع به از بین بردن مقاومت مادها و تحت اطاعت در آوردن آنها نموده و می کوشید که مادها را خراجگذار و مطیع خود کند.

www.iran-archive.com

شماره ۵۰ دوره دوم

آذربایجان

۹ نوامبر ۱۹۴۵

ترجمه : نوروز

زبان آذربایجان

-۲-

از روی تحقیقاتی که بعمل آمده زبان آذربایجان در قدیم بزبان ماد نامیده می‌شد. پانصد سال قبل از میلاد در سرزمینهای آذربایجان شمالی و جنوبی امپراطوری عظیم ماد که از نیرومندترین دول جهان آنروز بشمار میرفت ، جای گرفته‌بود وملتی که در آن سکنی داشت ملت ماد نامیده‌می شد . تاریخ به‌ثبوت رسانیده است که مادها ا- او باستانی آذربایجانیان امروز هست . که‌تمام مورخین عظمت مدنیت ، صنعت آنها را با تکریم قید کرده‌اند .

تمدن و زبان مادهای باستان بقدری حائز اهمیت بود که‌حتی پارسها هم که درجوار آنها سکنی داشتند از این حیث عقب مانده در مراحل ابتدائی تمدن بسر میبردند . زبانشناسان امروز درزبان آذربایجان آثار ونمونه‌هائی اززبان مادی پیدا کرده اند که چون اززبان ماد آثارمهم و سنگ‌نبشتهای تاریخی باقی نمانده اینك دراین باره نمیتوانند تحقیقات‌خودرا توسعه بدهند . ممکن‌است بپرسند ، آثار مدنی و صنعتی و سنگ‌نبشتهای مادها چه شده اند ؟ باید گفت آنهارا‌اشغالگران اجنبی باخودهمراه برده و یا معدوم گردانیده‌اند بهر صورت باز در موزه های جهان می توان نمونه‌هائی ازآثارصنعتی و مدنی مادها را پیدا کرد . دشمنان ملت آذربایجان و کسانیکه در اراضی آن چشم دارند ، نه‌تنها به امحاء استقلال وقدرت سیاسی آن پرداخته اند، بلکه حتی‌المقدور سعی کرده‌اند آخرین نمونه صنعت و مدنیت وزبان مارا از بین بردارند . روی این‌اصل آنها یك گامی‌هم قدم جلوتر گذشته درحق زبان و ملیت آذربایجان به‌نگارش (تاریخ) و(نظریه) پرداخته‌اند که سراپا دروغ‌و افترای محض است البته از نظریه های کسانیکه به اساس آذربایجان می کوشند نباید هم بیشتر از این انتظار داشت.

تاریخ نشان میدهد که زبان هیچ‌ملتی درحال اولیه آن نمانده‌با مرورایام تغییر شکل میدهد ، ترقی میکند ، پیش‌میرود ، مانند رودخانه جاری همیشه درحرکت‌است .

اگر چنین نبود میبایستی زبان امروزی آذربایجان عین زبان ماد میبود و نیز میبایستی فارسها سنگ نوشت های باستانی را میخواندند و از معنی آن مستحضر میشدند حال آنکه اگر سنگ نبشتهای زبان پهلوی را بزبان فارسی ترجمه نکنند هیچ کسی از مفهوم آن چیزی نمیفهمند عین همین استدلال برای ارامنه و یونانیها و روسها هم‌وارد است نوشتهای ارامنه قدیمی را امروز ارمنیها نمتوانند بدون ترجمه کردن بخوانند و از آن چیزی بفهمند تمام این پیش آمدها مدلل میسازد که زبان تابع تغییرزمان ومکان است ودراثر بروز وقایع تاریخی در تغییر است زبان آذربایجان هم همین مراحل را طی کرده درعین‌حال‌تابع‌تغییرات ملیت ، طبیعت قوانین‌داخلی‌خود بوده مطابق همان قوانین مخصوص بخودش تغییر یافته است . اسناد تاریخی نشان میدهد که‌درطی‌مدت مدیدی که از سقوط دولت ماد شروع شده تا قرن ۹ ـ ۱۰ میلادی ادامه مییابد ! باوجود ایجاد پیش‌آمدهای ناگوار و خونین باز آثار ادبی که بزبان آذربایجانی نوشته شده‌بود محفوظ مانده ازبین نرفته‌بود .

درهمین عصر عصیان بابك بر علیه اشغالگران اجنبی وتغییرآن به شکل یك عصیان ملی که باسم خرم دینان مشهور گردیده دوبارفرصت می دهد که‌زبان آذربایجانی قائم‌شده‌به حفظ‌آثارادبی‌وعلمی‌خودبپردازددرعین حال‌ازخودآثارجاویدانی‌باقی بگذارد که‌نمونه‌آن‌داستان «ده ده قورقود» میباشد که‌هنوزهم ازبین نرفته کتاب ده ده قورقود درقرن ۱۰ـ ۱۱ میلادی نوشته شده‌است .

همینکه سلطان محمود غزنوی سرکار می آید زبان فارسی را در کشور رسمیت میدهد شعرا ونویسندگان آذربایجان هم از استعمال زبان خودممنوع می گردند نظامی گنجوی که‌بزرگترین مایه‌افتخار آذربایجان است از نوشتن آثار خود به زبان آذربایجانی قدغن گردیده بنا چار اثر جاویدانی(لیلی مجنون) رابزبان فارسی برشته تحریر کشیده حکم « بزبان فارسی بنویس » پادشاهان مستبد زمان خود را باتنفر یادمی کند . لکین باز بامرورزمان آذربایجانیها به‌ترقی زبان خود پرداخته درنتیجه دراواخر قرن ۱۳ واوایل قرن ۱۴ مثل حسن اوغلی ودراواخر قرن ۱۴ و دراوایل قرن ۱۵ مثل نسیمی شاعر توانا پرورش داده که زبان مادری آذربایجان را باسرودن اشعار نمرودلچسب ازتطاول روزگار مصون ساختند ملت هم بنوبه خود از حفظ ادبیات‌ملی‌خودداری‌نکردند داستانهای‌شیرینی که در کنار کرسی خانواده ذکر می‌شد ، اشعار نغزی که عاشقها در عروسیها می‌خواندند سرودهای‌دری‌ملت هریك بنوبه خود در حفظ زبان مادری آذربایجان‌دل مهمی‌را ایفاء کرده آنرا براه تعالی و ترقی سوق میدادند.

حملات‌خونین مغول‌هم نتوانست زبان آذربایجان را تغییر بدهد این واقعه به‌بروز یك‌سلسله‌اشعار وبیاتیهای ملی که طی‌آنها بمغولها اظهارنفرت کرده‌اند کمك شایانی کرد دریکی ازبیاتی‌ها آنزمان دراین‌باره میگویند،

آپاردی تاتار منی
قول‌ایدیب ساتارمنی
وفالی یاریم اولسا
آختاریب تاپار منی

« ترجمه ـ تاتار مرا برد
مرا مثل غلام بفروش‌خواهدرسانید
اگر یار وفاداری داشتم، مراجستجو
میکند وسرانجام میابد»

دنیا درهفت روز گذشته

بقیه‌ازصفحه اول

باید آنرا برعلیه‌رفاه بشر بکارنبرده تحت یك کمسیون‌بین‌المللی قرارداد»

آقای مولوتف در نطق خود راجع به تلفات ارتش سرخ اظهار داشته که« تلفات چندان زیادنیست» جراید لندن بالخصوص در تفسیر نطق آقای مولوتف خاطر نشان میسازند که درآینده خیلی نزدیکی کلیه اختلافات حل شده بیش ازپیش روابط دوستانه‌دول‌معظم متفق تحکیم و شدید خواهد شد،

مسافرت مستر اتلی به‌واشنگتن‌و تشکیل انجمن سران سه‌دولت‌هم‌از جمله مسائلی است که هفته گذشته انظار جهانیان را بخود معطوف داشته است عنقریب سران سه‌دولت در واشنگتن تشکیل جلسه داده در اطراف مسائل جاری واختلافاتی که در لندن حل نشده تبادل افکار خواهند کرد. موضوعاتی که دراین انجمن مطرح خواهدشد قضیه‌بمب اتمی و اختلافات بالکان وژاپن‌است که همگی راجع به حل آنها اظهار امیدواری می‌نمایند.

در هفته گذشته در سرتاسر عربستان نهضتها و نمایشاتی برعلیه یهودیان بوقوع پیوست که‌از قرارمعلوم‌دولت آمریکا ازآن‌اظهار گلایه کرده‌است توضیح اینکه بمناسبت پایان ۲۸سال بیانیه بالفور که طی‌آن دخول یهودیان به فلسطین از طرف آمریکامجاز گردیده است اعراب مصر ـ سوریه شامات متفقا به نمایش‌دادن و نهضت قیام کرده در قاهره تمام دکاکین‌و اموال یهودیان را چپاول نمودند در سوریه جراید باحاشیه سیاه انتشار داده تمام کارخانه‌ها و دکاکین‌را در آن‌روزتعطیل کرده بودند درفلسطین بقدری تولید نگرانی گردیده بود که انگلیسها ناچار قوای خود را در آنجا تا ۵۰ هزارسرباز تکثیرنمودند باوجود اعتراضات شدیداعراب‌طبق اخباریکه بدست آمده باز یهودیان بطور قاچاق به‌فلسطین واردمی‌شود که البته این پیش آمدبار دیگروضع عربستان را بهم خواهد زد .

« مضر »

اگر روزنامه شما نرسید
دفتر اداره را مطلع سازید

تهراندن مرتجع روزنامه‌چیلرینه

اول صفحه‌دن بقیه

قوی هور ، کانون ، آرزو و نسیم‌صبا و بر چوق سائیلمش‌روزنامه چیلر ئوز فتنه کارلیقلارینی و بیزیم حقیقی آرزو وآماللاریمزا قارشی نه بازیرلاربازسینلارملت ئوزی وتاریخ قضاوت ایدیر یالانچینن حافظه‌سی اولماز . یالانچینن شاهیدی یانیندا اولار . ع.ع و جواهر کلامی‌داسیز بن یالانچی پهلوانلاریزدر .

آذربایجاندان‌قاچان‌حقه‌بازواوغرولار حزب‌دن قووولموش خیا نتکار لار بو گون اوزلرینه چورمك آغاجی تاپماق ایچون.ارتجاعین‌قوجاغینا آتیلمیشلار اوجور ملته و مملکته مضرعنصرلری ملت نفرت ایله قارشیلایر.اونلاردا وطنپرستلیك روحی یوخدور.

بیز آذربایجانلی ویا وطنپرست او آداما دیه بیله‌ریك که او آزادلیق جبهه سینده دوغرو دوز گین‌وحقیقی بر آذادیخواه اولسون ، او ئوزملتینن سعادتی و خوشبختلیگی بولوندا چالیشسین .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن رهبرلری، خلقمیزین خوش گونونده خوش و یاسلی گونلرینده‌ده یاسلی درلار . اونلار آذربایجان خلقینی ارتجاعین اسارت وظلمیندن ابدلیك قورتارماق ایچون گئجه گوندوز چالیشیر و جانلارین بویولدا فدا ائمه‌گه حاضردرلار .

آذربایجان ملتینن دشمنلری یئلسین که نئر یا گئچ اونلار ئوز جزالارینا چاتا جاقلار .

ع . پ

درملاقات‌مستر اتلی وترومن راجع به فلسطین مذاکره خواهد شد

رادیوتهران‌ـدیروز وزیرخارجه آمریکا اظهار داشت که در ملاقات مستر اتلی باترومن راجع به فلسطین احتمال میرود مذاکراتی بعمل آید

سخنرانی چرچیل

رادیوتهران ـ دیروز در مجلس شورای ملی انگلستان‌چرچیل در طی سخنرانی مبسوط خود اظهار داشت که دوستی اتحاد جماهیر شوروی وانگلستان باید روز بروز تقویت یافته براستحکام‌خود بیفزاید درضمن از ژنرالیسم استالین اظهار قدردانی کرد .

راجع به‌بغاز های داردانل

رادیو تهران - وزیرامورخارجه امریکامتن نامه ایرا که‌چند روز پیش توسط سفیر کبیر آن‌دولت درترکیه به جمهوری ترکیه تقدیم شده بود افشاء کرد دراین‌نامه دولت آمریکا خواستار شده است که‌عبور کشتیهای بازرگانی تمام‌دول بایدازداداِل آزاد باشد .

فرقه‌میز ایره‌لیله یر

فرقه‌میز اوز ایری آدیملاری‌ایله ایره‌لیلمه کده دوام ایدیر فرقه‌میزین مراسامه‌سی بتون آذربایجان خلقینن آرزو و آماللاری اولدیغی ایچون جماعت دسته ـ دسته بو فرقه‌یه‌حسن رغبتله گلیرلر.

کندلرده زانداملارین ومرتجعلرین وتهران‌حکومتینین‌ویردیگی‌حاشا امرلرینه اولدوروب غارت ایتمه‌لرینه باخمیاراق خلق گوندن‌گونه اونون پشتیبانی و دموکراسی و آزادلیغین پرچمداری اولان آذربایجان دموکرات فرقه‌سی قاباغیندا کی بتون مانعلری سیندیراراق آذربایجانین تمام قطعه‌لرینده ، شهرلرینده قصبه‌لرینده بئله تشکیلاتلارینی کوك سالیب اوز متین لیگینی ایله‌موفقیت‌الده ائمیشدر.

فرقه‌میزین قاباغینی آلماق و اونووسعتله‌میه‌قویمیان ارتجاع عاملری تام مغلوبیته وپاسه‌دونموشلر . فرقه‌میزین ۱۰۰میندن آرتیق عضوی واردر:

بیز بوقدر دیه‌بیلریك که آذربایجاندا فرقه‌میز بتون یئرلرده ئوز تشکیلاتینی موفقیتله‌یاراتدی

بیزبوندان صونرا انجمن ایالتی و ولایتی سچگیلرینی باشلایاجاغیز فرقه‌میزین رهبرلرینه‌عشق‌اولسون

آتالار سوزی

داغ ـ داغدان آیریلار ،
جان ـ جاندان آیریلماز .

عشقسیز باش میوه‌سیز آغاجدر .

اوزاق قوهومدان یاخین همسایه یاخشیدر .

قوردا رحم ایلمك،قویونا ظلم‌ایلمکدر

یایدا تاخیل قیدینه قالمیان ، قیشدا آجیندان ئولمز .

سارالا ـ سارالا باشاماقدان ـ قیزارا قیزارا اولمك یاخشیدر .

ایلانین آغیناداا لعنت قارا سینادا .

داغلاردان بوکسك همتدر .

هرکسی اوز عملی ایله تانیارلار.
هاردا وار بیرلیك، اوردا واردیریلیك

اکیلیر بیتیشیك ـ گرك اکك بیتونلر.

تلگراف از شرفخانه

فرقه دموکرات آذربایجان رونوشت روزنامه آذربایجان رونوشت خاورنو آقای بهنامی با آوردن ماموه رین زاندارم اینجانبان زارعین‌قریه مشفق به‌زحمت و اذیت دچار از امورات زراعتی مانع درصورتیکه حاضریم بهره وصولی سال جاری مطابق معمول پرداخت کنیم قانع نشده زیاده مطالبه مینمایند و با عناوین مختلفه پیچیدگی میکنند ناچاراً از محل‌خود فراری خواهیم شد از طرف زارعین مشفق کاظمی

www.iran-archive.com

شماره ۱۵ ایکنجی دوره

اشنبه ۲۰ آبان ۱۳۲۴

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
	آیده	۱۲۰	«
	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گونده‌لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

ایکنجی دوره‌نین شعارلری

مرکزی کمیته‌مزین عمومی اجلاسی اوچ جدی جلسه‌دن سونرا خاتمه تاپدی.

بو اجلاس‌دا قرار کمیته‌لریمزین نظامنامه اوزره تشکیلین قوناماسینی قید ایتدی ایندی تشکیلاتمز آذربایجانین بوتون شهر وقصه‌لرینده قانونی مرکزلر وجوده گتیردیکنی اعلان ایده‌یلر. کندلرده ایسه حوزه، کمیته‌لریمز وحوزه‌لریمز آزد گلدر لیکن بوحوزه و کمیته‌لرین تمامیله محکملشوب انتظامه دوشه‌یلمه‌دیکنی نظرده دوتماق لازم‌در.

بونا تشکیلات ایشلریله مشغول اولان فرقه ایشچیلری آرتیق جدیله دقت ایدوب چوق تیز بر زمانده اونلارده نظره چارپان نقصانلاری رفع ایتملی درلر. یز ایندی‌دیه یلریك که فرقه‌نین اسکلتی یاچوب بندلیکی محکم برصورتده قورولوب قورتارمیشدر لیکن بو کافی دگلدر. بنانین تمامیله قورولوشی اونین خلقی تشکیلات آلتنه آلنق اونا رهبرلیك ایتمك واسطه‌لری ایله ممکن اولا بیلر بوجوق بویوك و چوق آغیر بروظیفه‌در بو وظیفه‌نی انجام ویرمك ایچون فرقه (**حوزه‌لره دوغرو**) شعارینی میدانه آتیر. مخصوصاً کند حوزه‌لری چوق جدی صورتده نظردن کیچیریلوب برآیه‌دك بوتون فرقه عضولری عضولیك حقلرینی ادا ایتمکله برابر عضولیك ورقه‌سی الده ایتملی‌درلر.

فرقه‌نین داخلی ایشاره مشغول اولدیقندان سوء استفاده ایدن ژاندارم و مرتجع قوه‌لر بعضی کندلرده فرقه تشکیلاتی فشار آلتنه آلوب حوزه‌لر یمزین تعطیله سبب اولموشلار. بو حوزه‌لر تازادان محکم اساس اوستینده قورولوب ایشه باشلامالی و اونلارین قابلیتینه چیقابیلن هر برمشکلاتی رفع ایتمك ایچون جدی تدبیرلر گورملی‌در.

یز مکرر بازمیشیق که **حوزه سیز ایش قاباغدان گیتمز**) مخصوصا قصبه‌لر و شهرلرده بوایشی برنجی فرقه وظیفه‌سی حساب ایتمیلر فرقه‌یه بویوك ضربه ویریرلر. کارخانه حوزه‌لری ایسه بونلاردان داها مهم‌در. حوزه‌سی اولمیان کمیته‌لر سربازسیز افسر کیمی اسم شریفدن باشقه برقوه اولا بیلمیرلر: بزیم گوجمز خلقده اولدیغی ایچون خلقی فرقه‌یه باغلایان فقط حوزه‌لریمز اولا بیلر.

بوندان داها بویوك داها مهم و داها آغر وظیفه‌مز خلقین تقاضالرینی انجام ویرمکدن عبارتدر.

حوزه‌لرین محکملنه‌سی وفرقه‌نین تکاملی فقط میدانه آتیلان شعارلرین اجراسنی تقاضا ایدیر.

بو گونکی شعارلریمز انجمن لرین تشکیلی واون بشنجی مجلس سئچگیلرینین سریع برصورتده باشلانماسی‌در. بوایش بویوك سباسی برایشدور او فرقه‌نی خلق ایله باخیلاشدیروب اونین حقیقی رهبری مقامینه یئریه‌یلن برایشدر.

هیچ برسیاسی فرقه تك اوزصولرینین ایله ایشدیکنه نائل اولا بیلمز داها آرتیق خلق ایشلرینه قاریشوب خلقین آرزولرینی داها گئیش بر دائره‌ده آتلاب اونلارین عملی اولما سینه چالیشارسه او فرقه خلقه داها آرتیق یاخلاشوب اونین یئنی‌زتو کسز قدرتیندن داها آرتیق استفاده ایده‌یلر.

ایکنجی دوره‌ده فرقه ایشچیلر یمزدن بونی طلب ایدیریك.

سوزین قیصه‌سی داها یاخشی اولار بزیم ایکنجی دوره‌ده، انجام ویره‌جکمز وظیفه‌لرین برنجی‌سی **برلرده آشاغی کلکیلاری یعنی حوزه‌وحومه کمیته‌لرینی محکملتمك.**

ایکنجی بویوك متنگلر، گئنیش کنفرانسلر واساسیله انجمنلر و مجلس انتخاباتینین مناسبتی خلقه آنلادوب اونلاری بویولده مبارزه‌یه حاضرلامالی‌دن عبارتدر.

یرسوزله قورولوش دوره‌سی خاتمه تاپوب وسیع تبلیغات وعمل دوره‌سی باشلانمیش‌در.

بو گونکی اعتباراً فرقه سیاسی قدرت کسب ایتمك یولونده مبارزه لهیر. سیاسی قدرت انجمنلر ومجلس نماینده‌لرینین آزادیخواه وصوکرات شخصلردن انتخاب اولماسی سایه‌سینده کسب ایدیله‌یلر. بونی هیچ بر فرقه صوق لونودا بیلمز.

بویوك اوقتیابر انقلابینین

۲۸ نجی ایل دونومی مناسباتیله

سووِیت مدنیت ایوینده دونن آبان آینین ۱۸ نده آخشام ساعت ۴ تمامدا تبریزده‌کی سووِیت مکتبی شاگردلرینه بویوك بیرجشن ویریلدی جشن سووِیت مکتب مدیری آقای علی عسگرزاده طرفیندن طنطنه‌لی صورتده آچیلدی بوموقع سووِیت وایران سرودی چالیندی سووِیت سالونداکیلر هاموسی آیاغا قالخدیلار. شریف زاده اوقتیابر انقلابی قتولانینی واونون وجوده گلمه‌سی تزار حاکمیتین روسیه زحمتکشلری طرفیندن لنین ستالین رهبرلیگی ایله وازگون ایدیلمه‌سینی شرح ویردی سووِیت حاکمیتی دوریندن ۲۸ ایل مدتنده سووِیت خلقلرینین باراندیغی ضایع و مدنیت دن مفصل صورتده دانیشیب، اون آلتی جمهوریتدن عبارت اولان سووِیت دولتی قورولوشوندان مخصوصا سووِیت آذربایجانینین علم مدنیت ساحه‌سینده ترقیسیندن بحث ایده‌رك لنین ستالین رهبرلیگی آلتیندا بتون سووِیت خلقلرینین باراندیغی خارالعاده برقوت منبعلرینی ثبوتلارلا گوستردی.

و محاربه دوریندە سووِیت خلقلری وقرل اوردوسی آلمان وپاپون فاشیستلرینی مغلوب ایتمه‌لرینی گوستردی ناطقین سوزلری دفعه‌لرله شورانگیز ال وورمالاری ایله استقبال اولوندی نطقدن صونرا سووِیت مکتبین شاگردلری طرفیندن عالی کنسرت وریلدی بو کنسرتده سووِیت مکتبینین ۱ نجی کلاس شاگردلریندن ۹ نجی کلاس شاگردلرینه قدر استعدادلی قز اوغلانلار اشتراك ایدیردیلر.

کنسرت بتون سالونداکی تماشاچیلارین چاغریلمیش قوناقلارین وتبریز روشنفکر تاجر وباشقا طبقه‌لرین اهالیسینین حسن رغبتنی قازاندی آزمدت ایچرسینده کیچك باشلی اوشاقلارین باجاریق وقابلیتینی و تربیه‌لریمی نشان ویریردی. کنسرتده ۴ پرده ایلك جلیل محمدقلی زادینین داناباش کندینین احوالاتی تماشاچیلاردن بریرده موقع تماشایا قویولدی

آذربایجان شاعری صابرین شعرلریندن کچیك صحنه جیك‌لر موقع تماشایا قویولدی، صابرین شعرلری سالونداکیلر طرفیندن حرارتلی صورتده استقبال الونوردی. کچیك اوشاقلارین اوخودیغی شعرلر، واونا ماری بتون تماشاچیلاری حیرتده بوراخمیشدی کنسرت موفقیتله باشا چاتدی.

تبادل افکار مستر ترومن با وزراء آمریکا

نیویورك ـ مستر ترومن بریور وزراء آمریکا را بحضور پذیرفته مدتی با ایشان دراطراف مسائلی که میبایستی با اتلی مذاکره کند به تبادل افکار مشغول گردید

ح. فتحی خشگنابی

قطعی غلبه و موفقیت بیزیم فرقه میزیندر!

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تشکیل تاپاندان صونرا عموم خلقین طرفیندن بیوك حسن استقبال اولوندی بویوك ستارخان و باقرخانین اوغلانلاری اوز تاریخی وظیفه‌لرین اجرا ایتمك‌دن ئوتری ال اله ویریب ملی پرنهضت باراندیلار!

مخصوصا کندلرده دموکرات فرقه‌سینین بیانامه ومرامنامه‌سی منتشر اولاندان صونرا خلق اونی حسن رغبتیله قارشولادیلار. تاسفله دیمه‌لیك که برعده خائن عنصرلردن بیزیله مخالفت ایتمکه باشلامیشلار مثلا کندلرده بو گون هیچ بیر فرقه عضوی اولان کند یلی راحت اوتورا بیلمیر، اربابلاردان بعضی‌سی اونلاری زاندارم واسطه‌سی ایله صون دوره‌جده قیناراق قویمو شلار، قاباحکی اسیه زاندارم ماشینکا سیله مملکتین وضعیندن سوء استفاده ایدرکن بیچاره کندلی لری سرنیزه وتفنك ایله آرتیق بدعنلری ومالیاتلاری ویرمکه مجبور ایتمکدن علاوه جریمه عنوانیلن بویوك غارتلره ده دچار ایدیرلر...

هر گون زاندارم اداره سینده بوزلرجه کندلردن گلمیش جانسیز آداملار گورسنیر که آنجاق هیچکس بو حدور که اونلارین سوزلرینه یتیشینلر.

عدلیه و حکومت وزاندارمری اداره‌لری نین آذربایجاندا فقط بیر وظیفه‌لری واردر واودا عبارتدر آذربایجان خلقینین حقوقلارینی

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

حرکت مستر اتلی به واشنگتن

تهران ـ خبرگذاری پاریس اطلاع میدهد که روز جمعه ساعت ۱۸ر۲۰ دقیقه مستر اتلی با هواپیما بسوی واشنگتن پرواز کرد

زبان آذربایجان

در نتیجه تحقیقات یکقرن ونیم ازمستشرقین اوروپا امروز کسی تردید ندارد که زرتشت ازخاك ماد وزبان اوستا نیز زبان طایفه او بوده مخصوصاً دارمستر فرانسوی صریحا زبان کردی امروزی را از بقایای آن زبان میداند، همچنین از مطالعه اوستا میتوان دریافت که این کتاب در عهد مفرغ و قبل از کشف آهن نوشته شده آقای پور داود مدعی است که هنوز نمك نیز کشف نشده و مردم استعمال آنرا نمیدانسته‌اند بهرصورت زبان اوستا زبان اولیه ماد است که دو هزار سال پیش منسوخ شده ولی نمیتوان گفت که مردم ماد عموما باین زبان متکلم بوده‌اند بشهادت مورخین قدیم از قبیل هرودوت و غیره مادها شش طایفه بوده‌اند و هر یك رئیس مخصوصی داشته فقط در موقع جنك متحد میشده‌اند.

یکی از این طوایف مها بوده که دهات مهان بنام ایشان هنوز باقی است دهات مایان که اصل آن ماطان بوده نیز معروف است نتیجه آنکه هر یك از این طوایف که مجموعا تشکیل ماد را میداده‌اند لهجه‌های مختلف داشته‌اند نیز بنابتحقیق ایران‌شناسان اروپائی و سایرزبان شناسان پیش از مهاجرت مادها این سر زمین مسکون بوده و اهالی آن که در افسانه‌ها بنام دیو از ایشان یاد شده این مردم از میان‌رفته بمادها در آمیخته وزبانشان در زبان مادها تاثیراتی کرده و لهجه های مختلفی بوجود آورده است.

اینها خلاصه تحقیقات مفصل مستشرقین است که راجع بمادها نوشته‌اند از تمام اینها آشکاراست که زبان مادها

بقیه‌در صفحه ۴

حرکت آیزنهاور به واشنگتن

رادیو تهران ـ در آینده خیلی نزدیك آیزنهاور به واشنگتن وارد خواهد شد احتمال میرود که نامبرده در مذاکرات ترومن و اتلی شرکت خواهد کرد

www.iran-archive.com

ترجمه : نوروز

زبان آذربایجان

-۳-

طبق نوشته‌جات تاریخ مغولها سر زمینهارا آکداعمال میکردند از سوختن وخراب کردن آن خود داری ننموده دختران و پسران را اسیر کرده در نواحی دور دست یا میفروختند یا بیگاری میکردند .

کمدرباعی درفوق نوشتیم نفرت شدید ملت آذربایجان را نسبت به اعمال وحشیانه مغولها ابراز میدارد ولی در عین حال بثبوت میرساند که زبان ملی آذربایجان قبل از حمله مغول از زمانهای خیلی باستانی در این منطقه رایج وزبان مادری ملت بشمار میرفت .

کسانیکه راجع به زبان معاصر آذربایجان سخنانی زده چنین وانمود میکنند که این زبان پس از اشغال مغولها در آذربایجان متداول شده باین حرفها پرده از سیاست و مقاصد دشمنان ما و سیاستمداران و پان اسلامیز ها ، پان ترکیسم ، و حکام فارسی برمیدارند

گفتار آن مرد شریف آذربایجان جنوبی خیابی بجاست که گفته است : کسانیکه زبان ملی آذربایجان را ایاد دوره مغول می‌شمارند دشمن آذربایجان هستند زیرا چگونه ممکن است مغول ها که بیش از یکصد سال در آذربایجان اقامت نکرده‌اند زبان خودرا به ما تحمیل نموده‌اند ولی فارسها که شش صد سال حاکم مطلق این ناحیه میباشند نتوانستند آنرا تغییر بدهند ؟ این مسئله بثبوت میرساند که زبان را با زور و عنف و سایر وسایل ممکن نیست تغییر داد . دشمنان زبان ما فقط با این قبیل تشبثات میخواهند ملت آذربایجان را بار دیگر خفه کرده در جهالت غوطه‌ور سازند . ملت غیور و باشرافت آذربایجان همیشه در یک چنین لحظاتی که دشمنان زبان وملیت آن قیام کرده اند با استحکام اتحاد ، با پیشرفت دادن مدنیت وزبان خود آنها را پاسخ داده است وروی این است که در طی جنگ های خونین قرون ۱۱-۱۶ میلادی بین پاشاهای عثمانی و ایران در سر زمین آذربایجان بوقوع پیوسته آذربایجانیها باشهامت ومیهن پرستی زبان و مدنیت خود را از شر و چپاول اجانب محفوظ داشته‌اند . در قرن ۱۵ بود که داستان قهرمانی « کور اوغلی » که سراپا مملو از حس نفرت نسبت به پاشاها عثمانی است در زبان آذربایجانی برشته تحریر می‌آید

در قرن ۱۶ زبان آذربایجانی بقدری ترقی کرده بود که برای افاده مسائل فلسفی و سایر علوم عالی هم قدرت داشت .

درهمین دوره بود که ادبیات آذربایجان شخصیت بزرگی مانند فضولی بیار می‌آورد سبک نگارش ، افکار فلسفی ، احساسات و تشبیهات فضولی مدتهای مدیدی در ادبیات آذربایجان حکمرانی کرده است باز درهمین دوره بود که شاه اسماعیل خطائی بزرگترین سلطان سلسله صفوی بزبان آذربایجانی اشعار سلیس را سروده است اینهم به قدرت زبان آذربایجان دلالت دارد که ۴۰۰ سال تمام باوجود شرایط سختی از طرف پادشاهان ایران که اطراف آنرا بگنده عمال فارسی زبان احاطه کرده بودند ایجاد شده بود باز آذربایجانی با سرودن اشعار نغز حس میهن پرستی افراد را تقویت داده زبان خود را محفوظ داشته است . اشعار شاه اسماعیل خطائی از اشعار سلیس وروان آن عصر بشمار میرود و دارای مضامین دقیق واحساسات عالی میباشد که از آنجمله است

قیش گلدی ، یئر بهار گلدی
گل بیتدی و لاله زار گلدی
قوشلار هامیسی قانه دوشدی
عشق اودی یئر یوجانه دوشدی

شاه اسماعیل خطائی باشعار یکه در زبان آذربایجانی سروده کفایت نکرده فرمان دولتی راهم در این زبان صادر کرده .

در قرن ۱۷ میلادی ادبیات آذربایجان شاعر توانائی مثل صائب تبریزی پرورش داده بعالم علم و دانش تقدیم می کند . صائب در زمان آذربایجان اشعار نادر وپرمغزی سروده است که ذیلا نمونه آن نقل میشود :

نه احتیاج که ، ساقی ویره نقل ایسته‌سه
که نور بیالمسلی و پرتو آفتاب سنه
شراب لعل ایچون تو کیه آبرو زیبار
که دمبدم لب لعلین ویریر غرب سنه
بو آتشین اوزیله کیم دوتارسنین آنکین
حلال ایدر قانیلی تاپدر کباب سنه

مادیگر نمیخواهیم اسماء عموم شعرا ونوابغی را که در آذربایجان آثار جاودانی از خود بیادگار گذاشته‌اند بشماریم ، همینقدر می گوئیم در آذربایجان دوره‌ای سراغ نداریم که گاه در تبریز ، گاه در باکو گاه در شماخی ، گاه در خوی ، گاه در قازاخ در ادبیات و زبان آن شخصیتی عالی بوجود نیاید ، با مرور زمان زبان آذربایجان صاف‌شده از واژه‌های فارسی و عربی و عثمانی بکلی وارسته می گردد .

در قرن ۱۸ میلادی در قره‌باغ آذربایجان شاعر بی‌مانندی مثل ملا پناه واقف بوجود میاید که تمام آثار خود را بزبان آذربایجانی نوشته و هیچ آذربایجانی پیدا نمیشود که آنها رابخواند و واله نگردد در این آثار واقف قدرت ونیرومندی زبان ، موسیقی ، آهنگ زبان آذربایجان منعکس گردیده است .

خمار . خمار باخماق گوز قاعده سیدر
لاله‌تک قیزارماق اوز قاعده سیدر
پریشانلق زلفین اوز قاعده سیدر
نه باد صبادن نه شانه دندر

آقایان مشترکین
اگر روزنامه شما نرسید
دفتر اداره را مطلع سازید

آذربایجان خلقی

ایالتی و ولایتی سنجکلرینی صیر سیزلیگله تمیز لیبرلر .

۴۰ ایل بوندان اول آذربایجانین مرد باوغولارنی و کیشیلر بونی آل قانی ایله یازیلان مشروطه‌نین ۹۲ و ۹۳ ماده لرینه ؟ عنوانیا بازیلان قانونلاری ۲۰ ایل حکمرانلیق و آقالیق ایدن قولدور چالی رضاخان دوری و ۴ ایل داخی اوندان سونرا دولت باشینا گلن خائن وزیر و وکیلر هیچ وجهله اجرا ایتمه‌یب یله - یله و حیاسیزجاسینا مشروطه‌نی تعطیل ایتمکله ایران و آذربایجان خلقلرینی قانونی دموکراتیک آزادلیقلارینی آرادان آپاردیلار . بو چوره قسق قیساقلار لا دولو جنایت کارلیقلارا و خیانتلره مرتکب اولورلار

صبر کاسه سی دولوب توکولن آذربایجانلیلارین آمال و آرزو سی ایله عماه گلن وطنلارین استاد گاهی و ملی قهرمانی اولان آذربایجان دموکراتیک فرقه سی ، ملی حاکمیت و خصوصیتلیق لحظه‌لار دولو تاریخی شهامتلری و دوغما آنا دیلری آیاقلار آلتندا تاپدالانان ، شهر و کندلری ویرانه و خراب زارلیغا چوورولن بو بدبخت آذربایجان خلقینه سعادتلی خوشبخت بیر حیات و ملی آزادلیق ویرمک ایچون ملی و دموکراتیک شعارلار آلتیندا ایران آیاقلیغینا قنیم اولاراق دوغولوب ، بویودی و محکمله‌ندی بو شانلی فرقه ایشه باشلایان گوندن آذربایجان کارگر لرینه دولو گون رهبرلیک و ایشیقلی یول گوستردی . باش یونا گوره در آذربایجان خلقی بو فرقه در ایشلو گوندن پشکیناچیق ایدرمک اوناصادق اولدو قلارینی ازدحامی نمایشلر آتشین چیخیشلاری ایله بیلدیریب و اونون قاباغینا دسته گلرله چیخدیلار آذربایجان خلقی باخشی بیلیر لر که اوزون ایللر دیلی ، حیثیتی و ملی وقاری تاپدالانان آذربایجانلیلارا نجات و قورتولوش ویرمن یوخدور اولاجاقدیر . اونا گوره بو فرقه‌نین مقصد و آماللی اوغروندا لازیم گلرسه خلقیمیز یالانلارینداین جانلارینداین گئچمکله حاضیر اولدوقلارینی بیان ایدیرلر .

بو یاخین گوندره چاغریلمیش شهر فرقه کفراسیاسی انجمن ایالتی و ولایتی حقیقده مرکزی کمیته به ویردیگی تاپشیریغی ایشیدن آذربایجان خلقی بو قانونی امرین جیاه گئچیریلمه‌سینی خیلی صبرسیزلیکله گوزله‌یرلر .

آذربایجان خلقی باخشی آنلاییرلار کی آذربایجان ایالتین باشی و ان یوبوک قانون ویریجی اورغانی انجمن ایالتی و ولایتی‌لردیر .

انجمن ایالتی و ولایتی‌لر ایندیه قدر اولان ملی تحقیر لره و قانون سیزلیقلارا سون قویماقلا خلق ایچون عادلانه قانونلار وضع ایدمجک و ملتمیزین اوزینه آنا دیلینده معارف قاییلاریلی و معالجه اوجاقلاریلی و سعادت قاییلاریلی آچاجاق .

ایندیسیز قریبزین ایش ایله تامینی ایچون داخلی صنایع و تجارت یولاریلی آچماقلا ۵ ملیونلیق عموم آذربایجانلیلارین گوز باشلاریا و یاد الاریا مرهم قویوب اونلاری ایشیقلی و صفالی گونه چیخارماقلا برابر اوز قاردانلیق و کمک الینی او بیری ایالتلره اولان ایران خلقلرینه اوزاتماقلا فرح ایل بوندان قاباق آخید یلان قانلار حسابینا آلدیغی مشروطه‌نی مرقانه‌لیگله ویریلد یب قول حالینا سالینمش ایران خلقلرینه تام استقلالی یئنی حیات ویرمجک‌دیر . باخ یونا گوره‌دیر که آذربایجان خلقی اوجا سسله‌دیرلر : یاشاسین قهرمان و صو کئیمز اولان قهرمان قهرمان !

یاشاسین جوبوک تاریخ‌الاتی اولان عیرتلی خلقیمیز !

ا . ق

دولانسین

هر کیم که سرور شأن و شرافته دولانسین
نور خلقنی قویماز که ضلالته دولانسین
وجدانی اولانلار بو تا هرگز دوزه یلمز
قارداشلاری بیر یله فلاکته دولانسین
اوز مطلبین دیرد و غمین هر کس اونودسا
لازمدی که بیر عمر ندامته دولانسین
معنانی آیب لفظلی دوتانلار چالیشرلار
بو یرده یونون خلق جهالته دولانسین
ای خلقینی تحقیر ایلین حق دیمک اوزره .
الله دان اونان بو شلا نجابته دولانسین
انصاف ایله اینجمه یاپیش قالدیر الیندن
قوی دردینی چکسین بو جماعته دولانسین
بیچاره اولانلار قوی ایده دردینی اظهار
قویما اونی بو وضعه جهرته دولانسین
عالمده گرک اهل غمینی آنلامیانلار
قویسون اوجاغوز بور کینی شوکته دولانسین
آخرده طبیعت او کسی محو ایدهجکدر
کیم اولکه سنه فکری خیانته دولانسین

م . اعتماد

مرتجعلرین کندلرده غارت و وحشیلیکلری

اهره - ۲۳ ر ۸ ر ۲۳ تاریخده

چایان آیلین بویوگی علی‌علی خانین امری ایله تریان آیدینلرینی باشینا یرهدر آدام توپلاماقلا مسلح قوه ایله پرگولای گئدیلده رضی نظر نگی اوغلانین ایوبلی اماماه غارت ایدوب آپاریلمیشلار .

اهر ژاندارم مأموری خلیل نام نوز همکارلاری ایله برابرکنده ، اگر بلده هیچ بر حکم اولمادان اجازه‌سیز لیر گئدیلده احمدین ایوبه صوجو لاقلی قاپی‌پنجره سیلی سیلدروب سونو اشیالاریلی ودورت یوز تومان پولونی آپارمیشلار . علی احمد خانین ایکی نفر قوناقلاریلی سرنیزه‌ایله بارالانمیشلار

۲۴ ر ۷ ر ۲۴ مرداده قوم گئدین گئدخداسی محمدنام گئدین مالیکی یحیی و حاجی قنبر ایله برابر مرحوم وابان گئدیلده حسن خانی ، الیاس و ولی آدلی شخصلری مرداده قوم گئدینه گئدیرلر . اوراده گئدلیلری غارت ایدوب ، اونلارین تشکیلات لارینی غارت ایدوب ، اونلارین تشکیلاتلاریلی داغیتدی و اسنادلا ریلی باندیرمیشلار . گئد چیلردن بر نفر ابراهیم آدلیلی تولده قدر دوبو شلر . حیدر قلی‌خان نوز آتلیلاری ایله (خان) گئدینی تالان ایتمکده دوام ایدیر . (بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده)

بر قراری روابط سیاسی بین دولتین یونان و یوگسلاوی

رادیو آنکارا از قرار اطلاعاتیکه از آن کسب شده نمایندگان سیاسی دولتین یونان و یوگسلاوی سعی دارند روابط سیاسی هر دو دولت را استحکم سازند .

تشکیل حزب جدید در سودان

رادیو آنکارا - اخیراً در سودان حزبی تشکیل یافته که طالب استقلال سودان میباشند درضمن سعی دارند با دول عرب روابط سیاسی بر قرار ساخته در اتحاد آنها عضویت قبول نمایند .

روابط کمونیستها با دولت چین

رادیو آنکارا - هنوز از مذاکرات کمونیستهای چین با دولت چانگ‌کای‌شک نتیجه‌مطلوبی بدست نیامده وضعیت همچنان وخیم است

شماره ۲۱ ر ۱۷۸۰۷ ۱۷-۸-۲۴

آگهی

اداره غله ۴۱۵ تن جو بوجاری شده موجوده درسیلو را طبق شرایط مندرجه در آگهی شماره ۱۷۸۰۵ ر ۴۱۰ بطور مزایده بفروش میرساند مبرده بیست وپنجهزار ریال قبول پیشنهاد ۲۹ آبان قرائت پیشنهاد ده صبح سی‌ام آبان به پیشنهادات رسیده بعد از موعد و یا فاقد سپرده ترتیب اثر داده نخواهد شد مزایده حضوری بعمل نخواهد آمد صدی پنج مالیات مزایده بعهده برنده است .

www.iran-archive.com

نوروز

شیخ محمد خیابانی

آذربایجانلی همیشه ایرانی اوچوروم قارشیسندا گورمن موقع توزیشدان باشقا کیمسه‌نی اونی نجات ویرمگه لایق گورمیور.

شیخدن بو آذربایجانلیلار دان بریسیدر، اونین افکاری چوخ آیدین و صریح در، او آذربایجانلیلاردان سونرا ایرانین اغلب فارس حاکملریندن نا امید اولاراق حتی پارلمانی تیرزه استقلال ویرمکی سویله مشدر.

شیخ ایرانه علاقمند اولماقلا برابر اونین نجاتینی یالنیز آذربایجانلیدان آسلی اولماقینی تشخیص ویرمیشدر.

آتاغیدا شهیدین ان مهم مقاله لریندن بریسنی اوخو چولاریمیزین نظرینه یتیریریك:

« انقلاب موقعنده، او لحظه‌لرده که هیچوقت اونودولمیاجاقدر تاریخ بویو رشادت وشهامت امتحانی ویرمیش آذربایجان ایگیتلری یئنده مبارز بر سرباز کیمی میدانه گیره‌ریك، استقامت وشهامت گوینی آپاردیلار!

بهانه‌جو اجنبی و کینه‌لی دوستین قارشیسندا آذربایجانلی وردی، تولد وردی، تولدی یئنده انقلاب وتکامل یولونی بو گونه قدر دوام ایتدی!

غارتلر، ظلملر، سورگونلر، احجافلار آذربایجانی استقلال طلبیگینی آزادیخواهلق نهضتلرینی آیاقدان سالا بیلمه‌دی...

محاربه و اوندان عمله گلن مدهش منظره‌لر، خارجی وداخلی دشمنلر بو ایالتی توز چولانگاهی ایتدیلر. تعدی و ظلم پنجه‌لری بونازنین توپراقین سینه‌سنی شخم ایتدی.

محاربه‌نین آلولاری اونین وارلیغنا اود ووروب آیاداتلیلارینی یاندیردی تمك بحرام عنصرلرین شمشیرلری ایله آذربایجان قیزلارینی بدنینده مهلك جراحتلر وجوده گتیریلدی، ایمدیمده آذربایجانین قانی آخیر، بوگون تهران بو فاجعه‌لر قارشیسندا یالنز اظهار تاسف ایدیر...

ولی ای غیرتلی آذربایجان، ای وطن اسرارینین مستقیم اوغلی، ای آزادلیغین قوچماز قهرمانی، ای تمر یغدن مستغنی آذربایجان!

ای آذربایجان!

بو تقدیرلر، بو اظهار تاسفلر آزادلق بولوندا ویردیگین شهیدلرین خونیماسیمیدر؟

ای آذربایجان، ای دموکراسی آذربایجان، باشوی قووزا!...

سن، سنین برنجی گمکچیسن! سن، سنی نجات ویره‌جکسن!

وتجوددنده ودیعه قویولمش شهامت، غیرت جوهرلر اورتادان گتمشه سنی وداع ایتمك لازمدر.

اگر او جوهر داتیدن آز بیر شراره جسمنده وارسا، اوندا پارلاق صباحین واردر!

من ایندیدن سنین او پارلاق صباحوی تبریك ایدیرم؟

ظلملر، تعدیلر، حمله‌لر، محاربه‌لر، مهلك ضربه‌لر سنین توپراقوی پارچا پارچا ایدره‌یك اذیت ویرمگدن گری قالماديلار لکن مغلوب اولمادین!

روزگارین مدهش واقعه‌لری سنین سینه‌ساز عزم و ارادن اوستو ندان گئچدی اما اونلار عمومیتله قولدولر، اغول ایتدیلر، یالنیز سن دیری قالوب حیاتوه دوام ویریرسن!

. . . . . .

اوگون دنیا سندن سربازلیق، فداکارلیق، قان ایستیوردی سن بو مسند عیانی برینه گتیردین.

نهضتلر، قیاملر، عصیانلر محاربه‌لر، ایسته‌دی متحمل اولدون آجلق سوسوزلقا تحمل ایدوب نتیجه‌ده قوز مراموا موفق اولاراق استبداد تختنی واژگون ایتدین!...

بو گون ایسه قارشیسندا آزادلق محاربه‌سندن تورمه‌دین خرابه‌لر، دهشتلی منظره‌لر دورور عجبا گچن زحمتلرین بی نتیجه‌قالماقی انصافمیدر؟ یخماق آساندور بو گون اونلاری ترمیم ایتمگه برابر ملتین نجاتنه چالیشمالیسان!...

گچن زحمتلریندن استفاده ایتمك موقعی گلیب چاتمشدر.

دونکی خرابه‌لرین اوستونده صباحکی بنالرین اساسنی قورمالیسان!...

بو بنانی قورماق فداکارلیق، فکر، صبر، ایستیورا!

بلی فداکارلق همیشه فداکارلق!

ای آذربایجان سن گچمشده ایرانین پشتیبانی اولماقله برابر اونا رهبرلیك ائمیسن!...

ای عزیز آذربایجانیم سن بیر ایشقلی گوزسن که ایران اونین واسطه‌سی ایله غرب مدنیتنه دوغرو باخیر...

سن ایرانین بربارجه‌سی اولماقلا برابر او وسیع تونگه‌نین آرزولر ینی باشا چاتدیراراق اونی تهلکه‌دن نجات ویرملی‌سن!

ای آذربایجان لایموت بو تقاضالاری تکذیب ایتمه، باشوی قووزا همیشه باشا پایدار اول!...»

شش نفر در فنلاند بازداشت گردیده اند

رادیو تهران ـ در فنلاند دیروز شش نفر از رجال آن کشور توسط شهربانی بازداشت گردیدند این اشخاص متهم هستند که با سران نازی اشتراك مساعی کرده و در جنگهای ۱۹۴۲ در جبهه شرکت کرده اند

توقیف ۲۱ نفر از بانکداران آلمانی

برلین. ۲۱ نفر از بانکداران آلمانی بجرم شرکت در سازمان هیتلری وتقویت قوای نازی ازطرف قوای آمریکائی توقیف گردیده‌اند

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

مرتجعلرین کندلرده غارت و وحشیلیگلری

۲ نجی صفحه‌دن بقیه

دیکله محالیندن «لیملی» کند اربابینین امری ایله کلیبر پوستندان زاندارم مامورلاری حیدر شعشری و حاجی ملا لیملی کندینه گلدیلر اودما اولان احمدخان، مصرخان و بهروزخانلار مامورلارا کمك ایدیرك همان کندین تشکیلات صدریتی محمد علی علی اوغلونی واونون کاتبینی احمد شاه باقین اوله‌نه قدر دویموشلر و قوللارین باغلاب قاچیجی درمسینه اولدور مه‌که آپاران زمان کندین آرواد لاری چیقاریب زاندارملارین ایاقلاری آلتینا آتماقلا دیزه چکوب یالوار میشلار بونونلادا هر بریندن ایگرمی‌شش تومان آلاندان صونرا اونلاری بوراخمیشلار

۹ر۸ر۳۴ ـ بیز آرغان کند لیلری دکتر قاسم خان اهرینی آغیر وبرگیلرینده‌ن و بدعتلرینین آلتندان چیخا بیلمیریك هرگون کندمزاند اوم مامورلارینی گونده‌ویر وکند خداسینا کاغذ یازیب که احمدعلی نعمت و غیری آزادیخواه کندلیلر بن سلین کسین،

قره داغ خانلارندان حسن‌خان رضاقلی خان، مشهدعلی‌خان محمد خان، عبداله خان قیرخ گوندن آرتیق درکه قره داغین دیزمار و منجوان محالالریندا مسلح آتلیلارایله کندلره حمله ایدوب کندلیلری دو کوب قولدورور و غارت ایدیرلر و کندلیلرین خانواده‌لرینی ناموسینا بئله تجاوز ایدیرلر اونلاری مین‌جور بهانه‌لرایله حاقین چوجه‌سین بومور تاسینی ورمیوبسن دیه جریمه‌ایدیر وهرجور وحشیلیگرایدیرلر. چوخ یئرلرده بونلارلا برابر زاندارملاردا اشتراك ایدیرلر.

ابان آیین برنده حسن‌خان‌قلی نین باشچی‌لیغی ایله‌مشهدیحیی‌ومحمد کد خدا مرداناغم کندینین اجتماعی یئرلرینی، کئوپلارینی داغیدوب کند لیلری آزادلیق اوستونده غارت ایتمشلر. علی قلی‌خان، استوبونلی میرعلی‌خان ومدت‌زاندارملارین رئیس پستی اولان خسرو خان قاراچو ولینین اون نفر زاندارملری ایله‌بیرده نمنه، اروج، آتنق، احمد آباد قلاق کندلره گئدوب کندلیلری‌دویوب وغارت ایتمشلر

ابان آیین ۵ نفدر بو خانلار اسلحه پایلاراق توزنو کرلریندن‌دوره لرینه آلتی یوز مسلح آتلی یمشلار وکندلیلره گوندن گونه آزار ویر برلر، دورت گون بوندان قاباق محمودخان‌وعلی قلی‌خان اوتوز آتلی باشیندا ارمنیلرین خانکلا، کندینه حمله ایدوب قویون قوزی و هرنه الرینه کچوب غارت ایدوب آپار میشلر.

برآبری دسته‌عبداله‌خانین‌باشچی لیغی‌ایله «وینه» کندینه حمله‌ایدوبلر کندلیلری دویوب جریمه آلیب و غارت ایتمشلر.

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۱۰-

کوروش سرتاسر دوره حکمرانی خود را صرف ازبین بردن استقلال وآزادی ملت‌های همسایه و قتل نفوس و غارت کشورهای هم‌جوار وتحمیل زبان وآداب و رسوم قوم پارس بملت‌های مغلوب، نموده پس‌ازشکست‌دولت ماد، «کرزوس» پادشاه لیدیه را نیز مغلوب وشهر زیبای «سارد» پایتخت آن دولت را غارت کرد وحدود تصرفات کوروش با نوشته‌های «پیرنیا» به مستعمرات یونانی در آسیای صغیر رسید. سپس کوروش بابل حمله‌ور شد وآن شهر رانیز بتصرف‌درآورد. کوروش پادشاهی بسیار خونخوار بود وبطوریکه هرودوت می نویسد:

«کوروش آسیا را خالی از سکنه کرد» واین موضوع نشانی از طرز رفتار کوروش نسبت بمادها وسایر ملل مغلوب آنروز میباشد. بعدها کوروش به جهانگیری خود ادامه داده وبا «سکاها» و «ماساژت‌ها» بجنك پرداخت‌وسرخود رانیز در راه جاه طلبی‌ها و بلندپروازهای خویش و نابود ساختن ملتها فدا کرد.

در خصوص کشته شدن کوروش هرودوت می‌نویسد توهیریس ملکه سکاها بانتقام خون‌فرزند خود که از راه مکر وفریب‌بدست کوروش بقتل‌رسیده‌بود، فرمان دادسر کوروش را بریده و در طشتی پر از خون اندازند و از روی استهزاء خطاب بسر کوروش چنین گفت: **«هرچند من تو را در جنك شکست دادم ولی تو از راه تزویر پسرم‌را بدام انداخته و قلبم را داغدار کردی. تو که هرگز از خونخواری سیر نمیشدی اکنون آنقدر از این خون بیاشام تاسیر شوی!...»**

قیام مادها

کوروش در دوره زمامداری خود سعی بسیار کرد که دوره سلاطین ماد را پیروی نماید ولی چون از مادها هراس داشت‌میکوشید که آنها را پیوسته زیرفشارنگاه دارد زمامداری کوروش در سال ۵۲۹ پیش از میلاد پایان رسید و «کامبیز» پسرش برتخت سلطنت قرار گرفته وعملیات اشتباه جویانه پدر خود را دنبال کرد.

مقارن این اوضاع نیاکان ما که درتحت‌اشغال‌وبیدادگری پارس‌ها بسر می‌بردند درسال ۵۲۴ قبل از میلاد برعلیه تسلط پارس‌ها علم‌عصیان‌برافراشتند. دراینموقع «کامبیز» (کامبوزیا) راه مصر را در پیش گرفته و برای تصرف آن کشور نیروی بزرگی را حرکت داده بود، در بدو ورود بمصر خبرعصیان مادها برعلیه تسلط پارس‌ها بکامبیز رسید واو نقشه خود را ناتمام گذاشته بدون درنك در صدد مراجعت برآمد. کامبیز بخوبی میدانست که معنای عصیان مادها چیست و متوجه شده بود که این‌عصیان‌قدرت آنرا خواهدداشت که بدوره‌حاکمیت وی و تسلط پارس‌ها خاتمه دهد وآزادی واستقلال مادها را تأمین نماید.

هومات قهرمان تاریخی

سرکردگی مادهائی که برعلیه حکومت غاصبانه پارس‌ها عصیان کرده‌بود، قهرمانی بود بنام «هومات» (گئوماته). ملت ماد تحت رهبری این شخص در صدد بود پایه حاکمیت خود را از نو بنا نهد وبتحصیل‌استقلال‌وآزادی نائل آید. عصیان مادها باندازه‌ای قوت وتوسعه پیدا کرده‌بود که کلیه قوحات کوروش وکامبیز را بلاتیجه وحتی مباحث.

www.iran-archive.com

شماره ۵۱ دوره دوم

آذربایجان

۱۱ نوامبر ۱۹۴۵

دز مرحله عمل

تادیروز فرقه ما دوره مقدماتی خودرا طی میکرد ولی از امروز به مرحله عمل وارد میشود از ۱۲ شهریور که تاامروز خائنین بمیهن از صبر و متانت ما تاحداکثر استفاده را کرده بانواع وسایل خواستند در میان فرقه ما تفرقه بیاندازند ولی زحمات ایشان بی نتیجه مانده نتوانستند در ارکان ما کوچکترین خللی وارد سازند

دیروز میدان مال ایشان بوده هر گونه دلشان میخواستند با رعایای بیچاره باعناصر بی دست وپا انجام دادند ولی امروز دیگر بانها مجال داده نخواهد شد که اعمال ننگین خودرا تکرار کنند

مرکزیکه عالترین نماینده آن درمجلس شوری ملی به تلگراف آذربایجان باتحقیر نگریسته اظهار میداشت بامثال این تلگرافات اهمیت نمیدهیم وبا اعزام امثال فرخ میخواست واقعه مخبرالسلطنه وخیابانی را تجدید کند امروز باید بداند که ملت شخصا برای حفظ قانون اساسی خود که ریشه حیاتش از آن آویزان است مبادرت می کند

ما مطابق تصمیم کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان در آتیه خیلی نزدیک به انتخابات انجمن ایالتی وولایتی اقدام خواهیم کرد عملا ثابت خواهیم کرد که بخشنامه‌های امثال صدر قادر نیست جلو تکامل و ترقی ملت را سد کرده قانون اساسی رالگد مال کند پس از خاتمه انتخابات انجمن ایالتی ولایتی درموعد قانونی به انتخابات پارلمان شروع کرده مطابق مرامنامه فرقه به تناسب ملت آذربایجان وکلارا انتخاب کرده به پالمان اعزام خواهم داشت

دوره تقاضا وتلگراف والتماس سپری شده این بار دوره عمل است باید حکومتی که تلگرافات آزادی خواهان را تمسخر کرد بداند که قدرت ملت فوقتر از آن است که چند نفر بخواهند با خفه کردن آنها منافع خصوصی خودرا حفظ کنند این بار دریای غضب ملت به تلاطم آمده عملا مزد خائنین را کف دستشان خواهند گذاشت

انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی قانوناً مجاز است و نیز طبق مواد صریح قانون اساسی مشروطیت تعطیل بردار نیست آنها ئیکه سعی داشتند جلو این دو رکن اساسی مشروطیت را سد نمایند باید بدانند که حافظین قانون ازچند نفر خائنین به همه چیز خیلی هوشیارتر و نیرومند تر هستند و کوچکترین نمونه قدرت آنرا آذربایجان در آینده خیلی نزدیک نشان خواهد داد تا سیه روی شود هر که در وغش باشد

مارشال گوتیف ازروشنفکران دولت موقتی اطریش بمناسبت ۲۸ سال انقلاب اکتبر پذیرائی کرده است

قطعی غلبه و موفقیت بیزیم فرقه میزیندر

تمامیله آزادان آیاریب محو ایتمیشلر خلقین گون بگون قشارینی آرتیریر لار و اونلارا مراجعت ایدنده بیزه دیرلر که : آقا لازمی اقدامات بو باره‌ده عمله گلیر ؟

گویا لازمی اقدامات عبارتدر کندلی لری ایولریندن دوتوب زندانا گتیرمکدن ! بوجور لازمی اقدامات دولت طرفیندن وارقوه لرایله آذربایجان خلقینی طلبمنگنه سینده سخیر گویا بوراداکی اداره‌لرین ماموریت لری واردر که توز وحشیانه و خائنانه عملرینه ادامه ویره‌رك آذربایجا نلیلاری توز حقوقلارینی طلب ایتمکلیکلرشدن محروم ایتمیشلر ... ایندی بیز هامیمیز بو چرکین سیاستلرین نتیجه سینی دوشونوروك، امنیه واسطه‌سیله بیزیم بیرلیگیمیزه هیچ بیر خلل وارد اولمیاجاقدر. آذربایجان خلقینین چکدیگی زحمتلر، بورانین افکار عمومیسی ، ۲۰ ایل رضاخان دوره‌سنین شوم سیاستی و وبالاخره آذربایجان دااولان ایندیکی شرائط ... بوفرقه‌نین وجوده گلمگین ایجاب ایتمیشدر : بوفرقه خلقین در و آذربایجان خلقی بو فرقه نی یارادیبدر !

بیزیم آرامیزدا اولان محکم صمیمیت وبیرلیك ، بیزی ایللربویی اسارت زنجیرینده ساخلیان مرتجع لری توز تکلیفلرینه دوشوندوره جکدر ؟ بزیم کندلی بولداشلار بیزی زندانا سالماقلا ، دموکرات فرقه سینی تشکیل ویرمن محترم رهبرلر بیزه بهتان دیمکله ، بیزیم فرقه‌میز ، توز سیاسی هدفین تعقیب ایتمکدن ال گوتورمیه جکدر ، بلکه ده بو جریانلار بیزی توز مقدس تصمیمی میزده داهی دا آرتیقراق ثابت قدم ایدیر ... خلقیمیزین بو بدبخت لیکلرینه خاتمه ویرمه لییك، تبهکار و خائن مرکزدن توز مقدرا تیمیزی حل ایتمك ایچون رای و اجازه ایستمیه‌جه‌ییك ! انجمن ایالتی و ولایتی قورماق ایچون بیزلاپ تیز ایشه باشلامالی‌یق ، خلقیمیزین ملی احتیاجلاری، مدنی واقتصادی وضعیتی ترلیگله تامین اولونمالیدیر !

بیز بیرخوشبخت آذربایجان بار اتماق دان توتمه‌ری وار قوه میزایله فرقه میزین دوره سینده توپلانیب مبارزه ایدیریك ، قطعی موفقیت الده گتیرمك ایچون توز فرقه میزه قارشو علاقه میز و صمیمیتیمیز داهی دا آرتقرا قدی ژاندامری طرفیندن اولونان عملر مرکزین آذربایجان باره‌سینده اولان پیس عقیده‌سینی آیدین بر صورتده بیزه گوستریر ، قانونسیز عمله گلن احجافات وتعدی لری کندلرده کی دولت مامورلارینین غارتی بر داها بوارتجاعی حکومتین پرده سینی بیرتدی . بیزیم مبارزه میز منطقی و ملی بیر مبارزه در بیرعصبانی اولمیو روق ، چونکه دنیادا موجود اولان پارلاق بیرحقیقته ایمانیمیز واردر، بیز گون بگون توز مبارزه میزده ملی جبهه‌میزی تقویت ایده رك توز حقوقمزی اله گتیره‌جه‌ییك ؟...

فاسد هیئت حاکمه زواله محکوم در ! ایندی اگر بوخلاف قانون جریانلارا خاتمه ویرلمه‌سه اونلارین توزلری ایچون خطر تاکدر مطمعنا بیزیم خلقیمیز توز اجتماعی شرافتلرین و شئوناتین حفظ ایتمك ایچون ، اونلارا داهی فعالیت امکانی ویرمیه جکدر !

باشاسین خوشبخت آذربایجان..
باشاسین شاملی بویوك فرقه‌میز..

عدم موفقیت مارشال دوگل

پاریس ـ از قرار معلوم مارشال دوگل در پارلمان پاریس باعدم موفقیت مصادف گردیده هنوزمعلوم نیست به‌تشکیل‌دولت جدید موفق خواهدشدیانه؟

روحانیان شوروی درتهران

رادیوتهران ـ عده از روحانیون شوروی که‌عازم زیارت مکه معظمه بودند وچند روز پیش‌بتهران وارد شده بودند پریروز تهران راترك گفته برای‌مکه حرکت کردند

نطق مستر اتلی درشهرداری لندن

لندن ـ مستر اتلی در طی نطق مهمی که درشهرداری لندن ایراد کرد خاطر نشان ساخت که درمسافرت آمریکادرباره بمب آتمی مفصلا مذاکره خواهد شد ونیزمتذکر شد که وی طرفدار یك جهان صلح و صفاست که تمام ملل بتوانند درآن آزادانه زندگی کنند وبرای اثبات این‌مدعی درامور سیاسی واستقلال هندوستان واسترالیا به تخفیفات و تغییرات زیاد قائل‌شده‌اند.

ضیافت درسفارت کبرای شوروی

القاهره ـ درسفارت کبرای شوروی بمناسبت ۲۸سال انقلاب اکبرمجلس ضیافتی ترتیب‌داده شده بود که‌نخست وزیر مصر نقراشی‌پاشا وسایر هیئت دولت ونماینده سیاسی دول متفق و ژنرالها و افسران ارشد آمریکا و انگلیس ونخست وزیر عراق درآن حضور داشتند

در سفارت بیروت

رادیو باکو ـ درسفارت شوروی بیرت هم بمناسبت ۲۸ سال انقلاب اکبر شب‌نشینی باشکوهی برپاشده بود که هیئت دولت و عده کبری از محترمین ورجال‌سوریه درآن‌شرکت کرده بودند.

تبریزین جوان موسیقیچلرندن هنرستان شاگردی آقای عبادی ساتور چالدیغی وقت

برای تحویل گرفتن خط آهن

هیئتی که مامور تحویل گرفتن خط آهن بوده بخوزستان رفته وتحت نظر آقای مهندس مصدق مشغول تحویل گرفتن اثاثیه خط آهن هستند گویا قسمتی ازاثاثیه ناقص ومطابق صورتی که‌فروش رفته نیست وقسمتی راهم ازایران خارج ساخته‌اند اینك هیئت دقیقا مشغول بررسی موضوع و تهیه گزارش است

خبر گزاری پاپ

نام خبر گذری پاپ‌رس تبدیل بخبر گزاری (پاپ) یعنی خبر گزاری لهستان گردیده

زبان آذربایجان

با زبان سایر نقاط ایران یکی نبوده است ، بهترین دلیل آن وجود زبان اوستا است.

اما نام آذربایجان از زمان تسلط اسکندر پیدا شده بدین معنی که این قسمت ایران که ماد کوچك نام‌داشته بسرداری‌اتربادجنگیده‌ومطیع اسکندر نشده‌اند . اولاد آتربادکه سالها در این قسمت سلطنت کرده‌اند این سر زمین رابنام ایشان آتربادگان گفته‌اند که بعدا آذربادگان و بعد از تسلط اعراب آذربایجان شده .

آمدیم بتواریخ بعد از اسلام: از نوشته عموم تاریخ نویسان وجغرافی دانهای قدیم که از آذربایجان نام برده‌اند برمیاید که در آذربایجان به زبانهای‌مختلفی‌متکلم بوده‌اندتاحدی که ابوالفداء جبال را (جبل‌الالسن) کوهستان زبانها مینامد . همچنین کتاب المسالك والممالك درآذربایجان چندین زبان میشمارد. درنیمه اول قرن پنجم هجری ناصر خسرو که بتبریز رسیده درباره قطران می‌نویسد «شعر نیك‌میگفت اماپارسی نیکو نمیدانست» (سفرنامه‌ناصرخسرو ص۸ چاپ‌برلین وص۶ چاپ‌طهران) اینجا فارسی‌ندانستن‌یاادبیات ندانستن اشتباه نشود نادر میرزا نیزدرتاریخ خود ص۱۷ می‌نویسد «مراعجب آمد از گفتار ناصرین خسرو که بروزنامه مسافرت‌خویش آورده که‌بتبریز رسیدم اینجا شاعری بود قطران نام پارسی نمیدانست»

چنانکه می بینید نادر میرزا از پارسی ندانستن نموده اگر منظور ندانستن ادبیات بوده تعجب مورد نداشت.

یاقوت‌حموی نیز زبان‌آذربایجان را آذری‌نامیده می‌نویسد « کسی‌جز خودشان‌نمی‌فهمند» (معجم‌البلدان‌ج۱) در انساب بمعانی حکایتی از زبان خطیب تبریزی حکایت کرده زبان آذربایجان را آذربیجیه می‌نامد نظر بمشهوری حکایت وتطویل‌سخن‌نیازی به نقل آن نداریم ، در هر صورت آذربایجان‌قبل‌ازاسلام‌وبعدازآن‌بلکه زبانهای مخصوصی‌داشته.

زبان مغولها : البته اینسخن که میگویند ترکی یادگار مغولها است باندازه بچگانه است که من جرحنده جوابی بان ندارم چه‌اولا : زبان مغولهاترکی‌نبود مشابهت زبان مغول بزبان ترکی‌بگفته سامی‌بیك دردرجه دوم است ثانیا مغولها تنها به زبان آذربایجان مسلط نبودند بلکه تا بلغارستان پیش رفته در بلغارستان و شبه جزیره کریمه دولتی‌تشکیل‌دادند که چندین قرن پایدار بود چرا این تغییر زبان به آذربایجان اختصاص یافت از همه اینها که بگذریم مغولها بدین و زبان کسی‌متعرض نمی‌شدند وگرنه باید عطاملك جوینی را پیش از همه می‌کشتند که تاریخی بدان بزرگی در اخلاق مغول‌بزبان‌پارسی نوشته.

با اینکه نوشته‌ام مفصل شد باز از همه کتب‌نام‌برده بکوتاهی‌سخن کوشیده‌ام که بیشتر از این ازعهده ستونها روزنامه خارج‌بود نتیجه که‌از تمام اینها میگیریم آنستکه آذربایجان در تمام‌ادوار تاریخی وماقبل‌تاریخی زبان مخصوص داشته وفعلا نیز ما میخواهیم بزبان مخصوص خود تحصیل نمائیم و کتاب و روزنامه داشته باشیم اگر کسانی‌این سخن‌حق را بپراهن عثمان نمایند خود دانند و بس.

ر . ع فتحی

آذربایجان ـ ما نظریات خودمان را در باره مقاله فوق و راجع بصحت وسقم نظریات خاورشناسانیکه‌نویسنده محترم از نوشته های آنان استفاده کرده بعدا خواهیم نوشت.

چاپخانه آذربایجان

www.iran-archive.com

شماره ۵۲ ایکنجی دوره

آذربایجان

آشنبه ۲۱ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره بویورلور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گوندلیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

آذربایجانین ثروتی آذربایجانده قالمالی‌در

بیزیم محکم وعملی شعارلریمز ملتیمزین محوریه جالیشان دشمنلری آچیقلاندیروب اونلاری دیوانه‌لر کیمی معاسزجه کنلر بروزه ویرمك و منفعتسز سوزلر دانشمه وادار ایتمکده‌در.

ایشدیکلرنه گوره سیدضیا دسته‌سی و آذربایجانا اوزینی کفیل گوستر مك ایستین بش اوچ بالانجی پهلوان آخر وقتلرده ساده لوح وهیچ بر سیاسی ایش ایله علاقه‌سی اولمیان بازار جماعتی چکوب تهرانه آپارماغا چالیشرلر. بز ایله اوینی زندگانلیغی کسب وتجارتی ترك ایدوب تهران‌ده فارسلارین توهینی وتحقیر آمیز حرکتلرینی اوز خلقین قارداشلیغنه ترجیح ویرن آداملارین گتمه‌سیندن چوق‌دا تاسف ایتمریك اونلار چوق تیز بر زمانده گوردیکلری ایشین ضرورتی حس ایدوب پشیمان اولاجاقلار. بو پشیمانلیق اونلار ایچون بی‌فائده اولا بیلر بو بیزه مربوط دگلدر.

بزیم نظریمزی جلب ایدن ایشین آیری جهتی‌در. تهران بزیم ثروتو وارلیغمزی بو واسطه ایله الیمزدن آلمق وتولکه‌نی فقر وفلاکتمزوق ایتمك ایستیر فرقه‌میز بوجدی مسئله‌نی نظرده دوتمالی‌در.

بز ایشه باشلادیغمز زمان دشمنلر بیزین گوستره‌جکلری عکس‌العملی اونوتمامیشدیق چوق گوزل بیلردیك که اونلار بزیم قاباقیمزه جور بجور انگلر چیخارا بیلرلر مخصوصاً مصنوعی ایتسیزلیك یارادوب خلق آراسینده وحشت تولید ایتمکله الدرینه بهانه سالوب خلقین مالیه وحیثیته ال آتمق ایله بولانلیق سودان بالیق دوتمق کیمی آلچاقلیقده اونلارین ماهر اولدیغنی مکرر امتحان ایتمشدیك. اونا گوره امنیتی ساخلامق خلقین مال وجان و حیثیتی حفظ ایتمکی اساسی برشعار اولاراق تعقیب ایدوب عملا هریرده باش ویرمن هرج و مرجین قاباغینی آلمغه اولدن تدبیرلر گورمشدیك.

آذربایجان خلقی نین دشمنلری ایله بو زحمتی بوچه چیقارماق بولو تدا ایکی آی تمام وارقوه‌لرینی صرف ایدوب جوربجور اویونلار اویناتدیلار لیکن بزیم تصمیمز خلل نایذیر ایدی ایندی دشمنه هیچ بر بهانه ویرمه‌یوب باشلادیغمز بویوك ایشی متانت وخون سردلیك ایله تعقیب ایدوب فرقه‌نی محکم پایه واساس اوستینده قویمغه موفق اولدیق.

ایندی خلقی قورخودوب بو واسطه ایله ثروتمزی چکوب آپارانلار خائنانه سیاست ایله جدی مورتده مبارزه ایتمك زمانی گلوب چاتمیشدر. بو ایشده دخی متانت و خونسردلیگی حفظ ایتمك لازم‌در.

دشمنلرین تولید ایتدیکری وحشت و قورخونی اورتادان قالدیرماق و خلقی فرقه‌مزین شعارلرینی حقیقته ایناندیرماق ایچون شهرلرده تبلیغات ایشنی گوجلندیرمك لازم‌در.

بو ایش چوق ضعیف بر حالده‌در. مرکزی کمیته‌مزین عمومی اجلاسی کنفرانسلار ومتکلر تشکیله اجازه ویرمیشدر. آرتیق فرقه داخلی ایشلر ینی بولینه قویمیش کافی مقداردە فرقه سیاسی ایله آشنا اولان آداملار یترمکه موفق اولموشدر.

بو گوندن اعتبارا تبلیغه گریشوب شعارلریمزی خلق ایچون بویوك اجلاسلار و گنیش متکلر واسطه‌سیله تشریح ایتملی وخلقین گوزینی آچوب اونی پشیمانلیق تورمه‌دن ایشلردن قاباغمالی‌در.

هر گاه بو ایش برقدرده جدی شکل آلارسه یعنی خلقی وحشت سالان عنصرلر وطنمزین ثروتی چکوب آپارمقدان ال گوتورمزلر ایسه اونده خلق اوز گوجیله بو ایشین قاباغنی آلمالی‌در.

آذربایجانین تولید ایتدیکی ثروت فقط اونین دوغاخلقینین احتیاجلارینی رفع ایتمکه صرف اولونمالی‌در. بونین علیهنه جالیشان خائنلره دین بیز تولومه محکوم اولسالاردە اوز وطنمزده اوز آنا یوردومزده دفن اولمغه افتخار ایدریك.

پ

مجارستاندا سنچگی فورتاردی

باکو رادیوسی - دون مجارستان سنچگی سی فورتاردی نتیجه‌سنده خرده اکینجی فرقه‌سی ۲۴۲ صندلی کومونیست فرقه‌سی ۷۰ صندلی سوسیال دموکراتلار ۶۹ صندلی ملی اکینجی فرقه‌سی ۲۲ صندلی دموکراتلار تودەسی ۶ صندلی کسب ایتمیشلر

بلغارستاندا سنچگی دوام ایدیر

باکو رادیوسی - بلغارستاندا سنچگی دوام ایدیر آلدیغیمز معلومات‌نه گوره سول فرقه‌لر اکثری آپارمشلار.

خیابانلارین آسفالت مسئله‌سی

برآی بوندان اول آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تشکیل اولان زمانلار تهران رادیوسی گونده‌ایکی دفعه آذربایجان یوللارینین و تبریز خیابانلارینین یاخین گوتورده آسفالت اولاجاغنی چوخ آب تاب ایله خبر ویروب دالی‌جادا آذربایجان مارشینی چالیردی. نه اولدیگی قیش گلدی قاپنی آلدی نه آسفالت چکلدی نه‌ده تبریزین خیابانلاری دوزه‌لدی نه‌ده بو آرادا بیکارلاریمزه ایش اولدی، آغالار دیمشکن: چول اولدی بالان اولدی حامی‌سی بالان. بو وعده وعیدین مقابلنده فقط آذربایجان ملتنه

بقیه‌سی ۳نجی صفحه‌ده

انجمن روابط فرهنگی

نزدینده‌کی سووەت دائمی نمایشگاهی

تبریزده‌کی سووەت دائمی نمایشگاهی ازدهاملا دولی ایدی، نمایشگاهین مدیری تماشاچیلارا معلومات ویریردی.

نمایشگاهین دیوارلاری سووەت آذربایجانین ۲۵ ایل مدتنده الده ایتدیگی مدنی معارف نائیللری ایله بزه‌نمیشدی.

سووەت آذربایجانین اینجه‌صنعت ایشچیلری، موصیقی، رسام، معمار چایق و سووەت آذربایجانین مرکزی قریل باکی و اونون وسعی خیابانلاری، عالی عمارتلر، عالی مکتبلر، دوقتورلار، معلملر گورسه‌تیردی.

آذربایجاندا کی آقادمیانین تاسیسی و آذربایجانلیلاردان عبارت آقادمیلر ابراهیموف، صمد وورغون، قشقائی، میر قاسموف بتون خلقین نظر دقتینی توزینه جلب ایتمشدی.

سووەت آذربایجانیندا درام و اوپرا تیاترولاری و اوراداکی، کور اوغلی، ۱۹۰۵ واقف تماشالریندن بر پرده شکلر گوستریلدی،

آذربایجانین مشهور ادیبلریندن نظامی گنجوی، جعفر جبارلی، صمد وورغونون عکسلری اترلریندن نمونه‌لر گوستریلمیشدر.

نمایشگاه دیوارلاریندا نصب اولونموش بتون عکسلر سووەت آذربایجانین ۲۵ ایل مدتنده بویوك بر ترقیسینی شاهیدی‌در.

نمایشگاهین تاثرات دفترینده‌یبر نفر محصیل توز تاثرینی بئله ایدیر:

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

مصرده یئنی حزب وجوده گلمه‌سی

آنکارا رادیوسی - مصر حکومتینین سابقه‌کی باش وزیری ماهر پاشا یئنی بیر حزب تشکیل ویروب سیاسی فعالیته باشلامشدر.

م. طاهر

اوخی اوگرن

بو یوك تاریخه‌مالیك اولان مبارز خلقلر وقهرمانلر توزملی سیماسین آشقا لچیلارین تعرضی مقابلنده حفظ‌اتمك بگی کیمی آذربایجان خلقی‌ده‌توز دیلینی عادات وعنعنه‌لرینی عصرلردن بری حفظ ایده بلمیشدر. بر چوخ تاریخی، سیاسی، اجتماعی واقتصادی عاملرین تاثری آلتیندا قالدیغی کیمی آذربایجان خلقین دیلینه عرب وفارسی کلمه‌لری دسوخ ایتمیشدر فارسی دیلینده عرب کلمه‌لرینین حدیندن آرتیق اولدوغو حالدا قاس متنین و یا باشقا ملتلری انکار ایتمك اولسادیغی کیمی آذربایجان ملتینی واونون دیلینی‌ده انکار ایتمك اولماز آذربایجان خلقی توز پارلاق تاریخنده‌کی مبارزه‌لر سرکرده‌لر، مورخلر، سیاسی سیماللار ویردیگی کیمی نظامی گنجوی، نسیمی، فضولی، علی مجید، راجی شکوهی سراف، واقف، صابر، قطران، ویدادی صائب بویوك ادیب وشاعرلرده ویرمیشدر. بیزیم خلق میرین شعرلری، غزللری، بیاتیلاری ماغیلاری قصیده‌لری ده آذربایجان دیلینده یازیلمشدر

آذربایجان دیلینین زنگینلیگی، شیرینلیگی صرف نحوی و قائده‌لری‌واردر. حتی فارس دیلینده بویوك بیر چمله‌ایله‌ایفاده اولونسوبان جمله‌لر آذربایجان دیلینده برنچه کلمه‌ایله‌افاده اولونور و آیلا شیلیر. مثلا دویمك، دویدیرتمك دویدورتدیرمك

فارس دیلینده بئله‌بیرشئی موجود دگل‌در و ... آذربایجان دیلینده نطق ایتمك یازماق دانیشماق بئله‌چوخ آساندر. هر بیر آذربایجانلی اوشاغی آز مدت ایچرسنده اوز دیلینده یازماغا بئله‌موفق اولار. اگر بیر کندلی سیزده بر نفر فارس دیلینده گئدوب دانیشارسا اونین دانیشدیقلارینداان بر کلمه‌ده اولسون کندلی ویا کارگرلریمیز بر شئی دوشونمه‌زلر.

لاکین اوز آذربایجان دیلینده دانیشدیقلاری تمامیله اونی دوشونوب دوزگ ایدیرلر

بو خلقیمیزین دوغما آنا دیلینده دانیشمالارینی برتبوتی‌در.

آذربایجان خلقی اوز آغالارینی قوجاقلار بندا اونلارین نوازشی، حزین-حزین شیرین سوزلری وخوش آوازلاری ایله بروهش تاپمیشلار. داغلاردا سوری اوتاران چوپانلار یئزین چالدیغی ماهیلار آذربایجان خلقینین آنا دیلینده‌کی ماهیلاریدر

بیزیم آغالاریمیز بئشیکده‌یئره آشاغیداکی بیاتیلاری اوخویوب یئری بو یوا چاتدیریرمیشدر

بو گون صباح باز اولور بلبلر پرواز اولور سنه گل دیدیرم گلین عمری آز اولور سنه بلبل دیه‌رم بلبل خوش آواز اولور لای-لای-لای

بیزیم اوتاغلاریمیزین آناداان اولدوغی وقت اوغلاغلاری آغالاریمیزین اوره‌گیندن قویان بوشیرین دیلی ایله یئره دیدیگی بیاتیلاردر. بونلار خلق یعنی جماعت ادبیاتی در.

خلقیمیز طویلاردا، مجلسلرده، یاسدا، بازاردا، دکاندا، اوجاق تندیر باشلارندا بودیل ایله یعنی ده بابا دیلیلری اولان آذربایجان دیلینده دانیشمیشلار واندیه قدرده دانیشوب برخلق و برملت کیمی یاشامیشدر. هله آذربایجاندا حکمدار اولان شاه‌اسماعیل صفوی (خطائی) حکمدار اولدوغی وقت اونون زمانیندا دولت ایشلری تمامیله آذربایجان دیلینده آپاریلمشدر حکمدار اوزی آذربایجان دیلینده شعرلر یازمیشدر

بیزی معمول آداندیرانلار آذربایجان ملتینین دشمنلریدرلر آذربایجان خلقی معمولارلا قانلی مبارزه‌لر آپارمیشدر

آذربایجان خلقی هیچ بروقت ده بئله‌میشدر. او هیئه بر خلق کیمی یاشامیشدر. تاریخلر بوی

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

www.iran-archive.com

نوروز

شیخ محمد خیابانی

بومقاله ده خیابانی آچیقدان - آچیقا قیامین علتین تشریح ایدوب سون مقاله لرینده ایسه ملتی منظم سورنده حکومتی الله آلماقا دعوت ایتمشدر

خیابانی ملتین توزینی وجوده گتن فلاکتموصلاتلنه مقصر تشخیص ویره‌ریك دیمشدر .

« بو گونه قدر آزادیخواهلار ده و حتده وجوده گتن نارضالقلاری بتش اوچ نفره معطوف ایدوب و اینه تصور ایدیلیردی که اگر اونلاری عزل و نصب ایتسه لر خلق راحت اولاجاقدر . بونا گوره ده همیشه توزلرینین تجاتینی وانودوب اوچ نفر مامورین عزلنی آزادلق بولاندا ان مهم هدف قرار ویرمشدرلر .

نتیجه‌ده ایسه‌چوخ زحمتلردن سونرایر دفعه‌ده بیله آزادلقا یاخینلاشا بیلمه مشلر . حالبو که اگر ملت بتش اوچ نفرین عزل و نصبی بولوندا تحمل ایتدیغی زحمتی توزلرینین ترقی و تکاملی بولوندا تحمل ایتسه ایدیلر هیچ اوچ نفر مامورین چکمه سی آلتیندا ایلمه‌ردیلر . »

ملتی بو مقصده دوغرو آپارماق قدرتی بیر تشکیلات واسطه سی ایله اولماقنی حس ایده‌ریك سویله‌مشدی: «دیسیپلین هر ایشده موفقیتله چکین چکینه گیدوب برلیگده مقصده چاتمشلار . دیسیپلنی اولمیان ملت هرگز موفقیت الده ایده بیلمز لر . بیز ایسه سیاسی مقاصدیمیزه نایل اولماقدان اوتری بیر تشکیلاته توپلا شیب اونین پرنسیپلرینه‌دن فرمان بردارلیق ایتملیك . »

شیخ دموکرات فرقه‌سینه امید وار اولاراق توز مقاصدینی بواش بواش سویلمکه باشلامشدر .

او هله بیر پاره آداملارین ایمانیندان قورخاراق چوخ آچیق دانشماقی سلاح گورمیوردی اونا گوره ده احتیاطیله قدم گوتورمکه چوخ اهمیت قائیلیدر .

شیخین قیامی ایلك دفعه تهراندا اهمیتلی بیر واقعه کیمی نظری اولونما مشدر آنجاق اونین سون نطقلری تهرانا چاتاندان سونرا روزنامه لری و دولتی بوبوك اضطرابه سالمشدر

شیخ دینی سوزلرین مثلینی هله او گونه قدر تهران ایشتمه مشدر .

تهران اویله خیال ایدیردی که شیخ ملا بیر آدامدر و اونی چوخ نیز آلداتماق اولار لکن همینکه خیابانینین نطقلری تهران روز نامه لرینده منعکس اولدی تهران واقعه نین اهمیتنه واقف اولاراق بوباره‌ده جدی بیر تدبیر توتماقا باشلادی .

شیخ بو قضیه‌نی تهراندان قاباق پیش‌بینلیك ایتمیشدر بونا گوره ده خلقی اتحادا دوغرو دعوت ایدیب همیشه اونلارین برلیگینین منافعندن بحث ایدردی .

نطقلرینین بریسینده بو باره ده دییر که: «تبریزده آزادیخواهلارینین قیامی ثابت برشکل آلمالیدر .

بیز بو دفعه گرك جهد ایدك تا باشیمیزا پاپاق قویما سینلار بودا او موقع عملی اولا بیلر که عموم دموکرات فرقه سی بیر واحد آدام کیمی اولاراق اوز بولنی تعقیب ایده‌لر . کیمسه بو بولی تعقیب ایتمیه بیزه خیانت ایتمکله برابر خلقمیزی ضلالته دوغرو سوق ایده‌جکدر

تبریزین قیامی دموکراتیك حکومتین یاراتماقدان عبارتدر ! »

نجم تبریزی

یتشمز !

لحن داوودده ملاحتده بیر آهنك یتشمز
فقرا ناله‌سی برنی دور اونا چنك یتشمز

جهد ایله فکروین آئینه‌سنه ویرگیله صیقل
فکرین آئینه‌سی صاف اولسا اگر زنك یتشمز

شه عدلین اگر دوز اولا ترسیمی ازلدن
بو گوزل نقشه بیر نقشه ارزنك یتشمز

هر کیم آزاد یاشاماق ایسته‌سه لازمدی چالیشین
وورمیان دامن مردانه‌لیکا چنگ یتشمز

جامعه شیشه‌سنه قویما بنه سنك حوادث
جان کیمی باغروواگر باسان اونی سنك یتشمز

مقصده چاتماقا لازمدر اولا تند قدملر
بو سوز آیدیندی که سرمنزله مالیك یتشمز

ارتجاع بیزلری ایستیر بویاسین رنك سیاهه
بو حنایه بویانان رنگه بیلیر رنك یتشمز

وطن اوغروندا قویام جانمی منتقم ازلدن
بو مرام اوسته داغیلسامدا منه تك یتشمز

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع سازید

خلیل آذرباد سمان

آذربایجان خلقنین حقیقی یولی

قرینه‌لردن بری مستبد جلاد ، ظالم ، رحم مرو تسیز حاکملرین ظلم فشارینده آزیلمین آذربایجان خلقی آذربایجاندا دموکرات فرقه سینین مقدس مرامی و شعارلری نشراولونان کیمی اودلار آلاولار بوردینین عبور رشید فداکار آزادلیق نشنه سی اولان خلقی همین مقدس مرام و شعارلری بوره‌کدن شادلیق ایله قبول ایله‌یوب هر گون میللر ایله فرقه‌نین عضولیگینه داخیل اولماقله برابر فرقه‌نین پولاددان محکم صف لرینی قوماندیرمکده دیرلر و آزادلیق سوین خلقنین اتفاقیله بیر برامین آلتینه دولماغینی گورمن .

خیانتکار ، جنایتکار ، تبریز و تهران مرتجعلری ، هانسیلر کی من ایلردبر اوزلری آتالری و بابالری آذربایجان ، و ایران خلقنین قانینی زه‌لیله‌ر کیمی سوروب بو ناموسلی خلقی بدبختلیگه ، فلاکته ، ضلالته ، جهالته دوچار ایله‌یه‌ن بیر اووچ محتکرلر ، استعمار دلاللری ، و بو گونکی حکومت باشینده دوران طبقه فاسده‌ایله ، خارجی سر نیزه لرینین گوجی ایله ملته تحمیل اولونان قلابی نماینده‌لر ، وطن و ملت خائنلری وحشته دوشوب خرابه‌لیك سوین بایقوشلار کیمی مرتجع روز نامه لر واسطه سیله باشلایوبلر بانلاماغه آذربایجان خلقنین آزادلیغی بولینده جان و مال ایله فداکارلیق ایله‌یه‌ن وطن و ملت‌دوست شرافتلی ناموسلی اولادلرینه سالان بهتان و افترالر آتماغه ، اونا خلقلر ایله‌گمان ایله‌یور لرکی بو بالان بهتانلر آتماقیله خلق اولارین اطرافیندن داغیلاجاقلر ، بایقوشلر بونی بیلمه‌لیدیرلر کی خلق جمع اولور فرقه‌نین مقدس مرامنین آلتینه ، و رهبرلرینی بوره‌کدن سویر ، و اونلارا حرمت بسله‌یور ، و هیچ فتنه و فساد توره‌دن خائن لرین سوزلرینه‌قولاق ویره‌یوب اوز مقصدلرینی هدفه چاتدیرماق ایچون جد و جهد ایله چالیشورلر ،

آذربایجان خلقی میللر ایله ویردیکری جوانلرینین قانی بها سینه آلینان قانون اساسی موجبنجه اوز قانونی حقلری اولان انجمن ایالتی و ولایتی ایسته‌یورلر ، و اوز ملتینی بوره‌کدن سوین آذربایجانین مقدس توپراقینی اوزینه حقیقی وطن حساب ایله‌یه‌ن غیرتلی شخصلردن انجمن ایالتی و ولایتی سئچوب ، و همین وطن ملت دوست فداییلرین اللری ایله بو گونکی گون حکومت باشینده دوران و ملتی سویان وقانون مشروطه‌نی تعطیل ایتدیرمن جانیلری حکومت اداره لرینده تمیزله‌یوب قانون مشروطه نی همیشه‌لیك برقرار ایتسونلر و اونی عمله‌حیاته کیچیرسونلر بونی تهراندا کی و تبریزده کی مرتجع عنصرلر باخشی باشا دوشسونلر کی آذربایجان خلقی داها بیرده اونلارین عوام فریب فتنه و فساد توره‌دن سوزلرینه قولاق آسماجاق بونی بیلسونلر کی اونلر نورشوده سله‌دیکلری فوجه مرتجع عنصرلرین گونده بیرینی حکومت باشینه قوماقله خلقین قیمتلی وقت لرینی بوجه جیفاردا بیلمزلر ، خلق اونلرین بوبوندروغی آلتینه بیرداها گیرمیه‌جك او تسلرین خیانتی ایران و آذربایجان خلقینه چوقدان معلوم در ، آما اونلرین دالینده دوران مرموز الرین قانلی پنجه‌لری ایران و آذربایجان خلقینی مجبوراتیمیشدی کی ظالملره تابع اولماقله ، ایندی ایسه آزادلیق گونه‌شینان نوریشدن اوبانان بیش ملیونلیق رشید مرد اولادلری اغاق الرینی بیربیرینه وسروب اسارت زنجیرلرینی قیرا جاقلر .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین عدالت حریت سعادت بولینده‌چالیشان فداکار عضولرینین کومکلیگی ایله آذربایجان خلقی نه قیمته اولورسا اولسون قانون اساسی موجبنجه اوز حقینی آلوب آذربایجاندا سعادتلی خوشبخت زندگانلیق دوزه‌لده‌جك و گله‌جك آذربایجان خلقی آزادلیق نتیجه‌سینده دنیانین خوشبخت ملت لری کیمی راحت یاشیاجاقلر .

یاشاسین آذربایجانین قهرمان و مبارز خلقی .

آتالار سوزی

بو نلار بیر پارا مثل‌در که بابالاریمیز و آتالاریمیز مختلف عصرلرده خلقمیزه راجع اولان حیاتی مسئله لریندندر بو سوزلر تجربه نتیجه سینده عمله گلمیشدر .

✿ ✿ ✿

آدام او در اقراریندان دونمییه
آدام بالتار ایله تانینماز .

توز گه‌سینه‌قوی قازان توزی دوشمز
هر نه‌تو کرسن آشیوا اوچیخار قاشیقوا

آجارین گوجی قلل‌دان زورلی آولار
آج توپوق بوخوسندا داری گورر .

سو آخارین تاپار .

حق یاندیران چراغی هیچ طوفان سوندیره‌بیلمز .

کولکه سیز آغاج عمر ایلمز .

ایکی آروادلی ایو سوپورولمه‌میش قالار .

دالدان آتان داش توپوغا دمیر .

حق‌سوز قلینجدان ایتی اولار

ایت ایتلیگندن ال‌چکر سوموك لیگیندن ال چکمز .

توزی بیخیلان آغلاماز .

سیر که‌نه‌قدر تند اولسا توز قاپینی چاتدادار

آج آدامی مئینده حلال‌در .

آج آدامین ایمانی اولماز .

ناحق قان یتره قالماز .

مرتجعلرین کندلرده

جناهیز کندلیلری تولدورمه‌لری

بو نوله یازوب حضوریزه معلوم ایدیرمکه‌تقریبا ۳۷ـ۳۸ گون‌بوندان قباق هشترودا عجمی کندیندارنا ارباپیمیز محمدصادق خان مشهدی ۲ نفرامنیه ایله باهم کندیمیزه گلدی امنیه‌لره امرایلمه‌دی‌بوقوز نفر عبدین بیر اوطاقه و بیزه امر ایلمه‌دیکه نیجه که منه بیگاره گیدیر سیزاوجو رده نمایندمم ایچون بیگاره گیده جکسیز بیز جوابنده دیدیك آنه اوزرین بیگاریه سوزومز یوخدور آنجاق نمایندم بیگاریه گتمگی باجار ماروق

ارباب بوایشدن حدنلنوب بیزه‌بیر قدر یامان دیه‌ندن‌صونرا نماینده‌سینه امرایتدیکه اولدور بو کوپك اوغلا نلارینی نماینده آغاسینین امرینه‌اطاعت ایدوب‌ناقانی چخاروب‌سلیم چیکیمدن مجروح ایتدی مندن صونرا ارباب اوز تفنگی ایله غلام آدلی قارداشیمی گوللله ایله وروب یره سردی قالان آداملار قاچماق ایسته‌دیلر گوردولر قاپوباغلیدی صونرا ارباب اوزی نماینده سی‌و نماینده‌نین قارداشی وامنیه لرهمان کندچیلری تیره‌باران ایله‌دیلر بیر نفر دوباره حسن یونس‌علی‌اوغلی اولدی‌و قالانلاری یارالاندی بیر نفر حسن دم آدلی امنیه‌نین تفنگیندن یاپشمشدیکه اونی اولدورمه سین بو حالدا ارباب اونا قشقردیکه تفنگی بوشلاحسن خان‌علی‌اوغلی ایسه‌بوشلا مادی ارباب بیر گوللله حسن‌نامه آتاندا گیدوب امنیه‌یه دگدی امنیه‌ده یره سریلدی بووضعیتدن صونرا قاپونی آچوب آنلارین میتوب کندین چخدیلار یارالانان و آدملرین صاحبی گلوب اوزیارالیلارینی ایو لرینه آپاردیلار ۲ـ۳ گوندن صونرا قنجعلی میرزا علی اوغلی ومشهدی عباداله نعمت اوغلی آغیر یارالی اولدوقلارینه گوره وفات ایدیلر ، بوحادثه‌دن ۳ـ۴ گون صونرا سروان دبیری ۱۸ نفر امنیه ایله کنده گلوب خلقدن شالاق گوجیله توضیحات آلاندان صونرا ۲ نفر که بری علی اکبر ازدر اوغلی وحسین خان‌اوغلی نی دوتوب تبریزده زندانه گتیردیلر قاتللر ایسه سربست تبریز شهرینده گزیرلر .

مشهدی ذوالفعلی مختاراوغلی

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

چاپخانه آذربایجان

آگهی

یکباب خانه مشتمل بر دو اطاق و یك قهوه‌خانه وشیب زمین در کوچه ناصر الحکماء دربند کلبای قلعه دست راست درب اول پلاك ۲۰۳۱ به فروش میرسد طالبین بادرس ذیل مراجعه فرمایند

اول راسته کوچه : دکان حاجی محمد جعفر بقال

www.iran-archive.com

بیست و هشت سال اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

۷ نوامبر ۱۹۴۵ (۱۶ آبان ۱۳۲۴) ۲۸ سال از زمانی میگذرد که در روسیه انقلاب کبیر سوسیالیستی اکبر بوقوع پیوست . ملل جماهیرشوروی هرساله در روز ۷ نوامبر روز پیروزی انقلاب جشن بزرگ ملی خود را برپا میکند

انقلاب اکتبر در شرائط جنگ بین المللی اول (۱۹۱۸ ـ ۱۹۱۴) اتفاق افتاد . این انقلاب نتیجه اعتراض شدید توده های وسیع روسیه برعلیه استعماری ارتجاعی طبقه حاکمه آن زمان کشور بودند . انقلاب بدست توده های زحمتکشان عملی شد و اینها بودند که مقامات حاکمه جدیدی بصورت شوراها تشکیل دادند .

دومین کنگره عمومی شوراهای روسیه که در روز های ۷ـ۸ نوامبر ۱۹۱۷ تشکیل شد پر از خطابه های رهبر بزرگ ملل روسیه وبانی دولت شوروی ولادیمیر ایلیچ لنین فرمانه های تاریخی راجع به صلح زمین و تاسیس دولت شوروی و شورای کمیسر های ملی را تصویب نمود. لنین در رئیس حکومت بمقام ریاست شورای کمیسر های ملی جمهوری فدورانیو سوسیالیستی شوروی روسیه انتخاب گردید ستالین بزرگترین شاگرد و همکار لنین بمقام کمیسر امور ملت ها تعین شد . این انتخاب نشان داد که حکومت شوروی از بدو تاسیس خود چه اهمیت بزرگی برای مسئله ملیتها قائل بود مسئله ای که استحکام وشکست ناپذیری دولت منوط به حل صحیح آن بود .

پیروزی انقلاب کبیر در روسیه درحقیقت غلبه نیروها و توده های دموکرات بر نیروهای ارتجاعی و دشمنان ترقی و آزادی وتساوری ملل بود نیروی انقلاب برای توده های وسیع مردم امکان های غیرقابل تصوری برای کار آزاد و نمر بخش کاریکه از هر گونه استثمار انسان بدست انسان مصون است ایجاد نمود پیروزی انقلاب اکبر وسائل آموزش وپرورش عموم عمومی توسعه اقتصادی وفرهنگی عموم توسعه اقتصادی و فرهنگی عموم ملل اتحاد شوروی را تضمین نمود.

پس از پیروزی درجنگ داخلی مردم شوروی باجدیت تمام دست بترمیم کشور ویران شده خود زدند وطبق یک نقشه ملی شروع بتجدید صنعت واحیاء زراعت کردند فقط وفقط بعلت اینکه این امر عظیم ترمیم وتجدید حیات یک نقشه واحد اقتصادی وتحت رهبری یک مرکز یعنی دولت صورت گرفت اتحاد جماهیر شوروی توانست خود را از وضعیت عقب مانده ومغلوک تراری دریک چنین مدت کوتاهی بقدرت وعظمت کنونی برساند اتحاد جماهیر شوروی امروز یک دولت نیرومند سوسیالیستی کارگران ودهقانان است که ازملل متحلف تشکیل شده کشوریست که در آن استثمار انسان برای ابدمحو و نابود گردیده است.

سرچشمه نیرو و قدرت کشور شوروی که از امتحان بزرگ جنگ کنونی برعلیه آلمان فاشیستی سربلند وسرافراز بیرون آمد درماهیت سازمان زنده مترقی و دموکراتیک شوروی است که خود مولود انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر است

§§§

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یک ششم سطح زمین را فراگرفته است . مساحت این کشور بیش از ۲۲۷۰۰۰۰۰ کیلو متر مربع است بنا براین پهناور ترین کشور های روی زمین بوده دارای بیش از ۱۹۳۰۰۰۰۰۰ نفر جمعیت است . پایتخت این کشور شهر مسکو می باشد

اتحاد جماهیرشوروی ازباختر بجبال کارپات ودریای بالتیک ودر خاور باقیانوس آرام محدود بوده درشمال باقیانوس منجمدشمالی ودر جنوب بفلات پامیر ودشتهای مغولستان مجاور است نواحی شمالی اتحادجماهیرشوروی مستور ازدشتهای منجمد شمالی است نواحی جنوبی آن دارای زراع حرم پنبه چای و بنگهای مرکبات میبوشانند .

دراتحاد جماهیر شوروی کلیه فلزات معدنی تمام مواد صنعتی که در زمین یافت میشوند بطور وفور وجود دارد . ازلحاظ ذخائر آهن (حاوی کوارتز) نفت زغال سنگ منابع آبی وذخائر چوب کشور شوروی بمقام اول را دردنیا حائز است

کشور اتحاد جماهیر شوروی بابتکار و تحت رهبری لنین وستالین دراولین کنگره عمومی شوراها که درتاریخ ۴۰ دسامبر ۹۲۲ تشکیل شد بوجود آمد .

دراین هنگام اتحادشوروی شامل جمهوری فدورانیو سوسیالیستی روسیه جمهوریهای شوروی سوسیالیستی اوکراین ـ روسیه سفید و بالاخره جمهوری فدورانیو سوسیالیستی شوروی ماوراء قفقاز شامل جمهور های شوروی سوسیالیستی آذربایجان وارمنستان وگرجستان بود

درسال ۱۹۲۵ جمهوریهای شوروی سوسیالیستی ترکمنستان باتحاد جماهیر شوروی ملحق در ۱۹۲۹ جمهوری شوروی سوسیالیستی تاجیکستان وارداتحاد شوروی گردید سپس درسال ۱۹۳۶ جمهوریهای خود مختار قرقستان وقیرقیزستان که سابقا جزو جمهوری فدورانیو روسیه بودند بجمهوریهای متحد مبدل گشتند درهمین موقع درنتیجه انحلال جمهوری فدورانیو ماوراء قفقاز که تقاضای جمهوریهای متشکله آن صورت گرفت گرجستان و آذربایجان وارمنستان نیز بپایه جمهوریهای متحده رسیدند.

در سال ۱۹۳۹ اهالی اوکراین باختری و بلوروسی باختر به جمهوریهای شوروی اوکراین وبلوروسی ملحق گردیدند . دربهار ۱۶۴۰ جمهوری شوروی خودمختار کارلی بانضمام اراضی کمطبق قرارداد صلح شوروی وفنلاند بتاریخ ۲ مارس ۱۹۴۰ باتحاد شوروی واگذار شد جمهوری سوسیالیستی شوروی کارل وفنلاندی را تشکیل داد .

خیابانلارین آسفالت مسئله سی

اول صفحه دن بقیه

بر دانه قراموفون صفحه سی یتشدی اودا گونده بردفعه تهران رادیوسندا آذربایجان مارشی چالار تهرانین تمام وعده لری چونکه اولار اوز قوللار ینه اهمیت قائل اولمادیقلاری کمین آذربایجانلی لاربدا اوشاق حساب ایدوب دیرلر ایله مارش بسلریدور آتالارینا دا بئر آتالارینادا! بر هروقت دیبنده بو وعد وعیدلر عمل اولمیاجاق ، اوزگه اوزگه نین دردینه یانماز ، تهرا ندان برشئی آرتماز بیزه دیجاتا ، بعضی آغری کوبچک خارجی ماب لار آدیمیزا مین لرایله افترالرباغلیوب هووا باشلیر لار ، تهراندان گلن مسافرلرین دیدیگنه بو هامی قال مقال بو هامی های کوی (میشه ده بر آمرودین باشندا ایمش) آقای فرح باشدا اولماق اوزه ره بر عده ارقه لرین چیخارتماالاریدی ، ایستیرد لر بو پول ایله دولت دن برقدر پول چکوب عوضنده سند خرج ورسینلر گویا مقصدلرینه چاتوب دولار دا بیله که حاجی میرزا آغاسیه سو چیخمادیسا اما آقای فرحه پول اولدی چونکه آذربایجان مسافرتی ایچون دولت دن آلان پوللاری گیری قاینار موب سهل دور که آذربایجان آستاندارلقی ایچون آلتان ۴۵ نجی ایلین مودیندا اوتومبیل ایله تهرانین گردیشگه لاریندا هنوز کیف چکوب آقای سرتیپ زاده نیفة الاسلامی کیمی پارلامان وکیلی نین عمرینه دعا ایدیرلر

تبریزده چکیلمه سی خبر ویریلن آسفالت خیابان لارین پوللاری تهرانین آسفالت خیابانلاریندا خرج لنیر ادو عرودا ندا ساغ اولسون شاه دولت و شاه مجلس متین الوکیلی عجب حفظ ایدیرلر آتا باباسا دمشکن بنگه سی گولوم اولانین باشنا گولوم اولار . ساتین آلما وکیل لیت ایله قورولموش مجلسین بارلاندیغی دولت بوندان آرتق اولا بیلمز !

مین ایلده قالسا بوصحنه نین هنر پیشه لری همان لار دی کی واردور تازه برشئی کوسترمک امکانی یوخ لاریدور ، چونکه بولار هاموسی بیر مدرسه ده دیپلوم آلمشلار. همان گوز ایله که رضاخان آذربایجانه باخاردی همان گوز ایله صدر و اونون امثالی دا باخیر وباخاجاق در اگرایش اولارا قالارسا اقراض عالمه کیمی گونومیز بودور کهوارا

آذربایجانلی لار اوزلری اوز دردلرینه چاره اتمالی لارلر، مادامکه آذربایجانلیلار قانون اساسی دائره سنده اوز جمعیت لرینه نسبت حقیقی وکیل لرینی تهراندا برلشدیریلوب ، انجمن ایالتی و ولایتی لر دوزه لوب دولت مامورلارینی ایشلرینده نظارت ائمیوب لر اونلارین گونلری همیشه بودور که وار نه پول لاری دوزه لر نه خیابان لاری آسفالت اولار.

ع . پ

ف . ا .

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۱۱-

« کامبیز » درمراجعت تعجیلی از مصر بقتل میرسد . در این موقع پارس ها دست و پای خود را گم کرده نمیدانستند چکار کنند بالاخره بدور یکی از خویشاوندان هخامنش بنام داریوش گرد آمده و او را بپادشاهی انتخاب مینمایند . مبارزه مادها و فارس ها مدت مدیدی بطول می انجامد ودراین جنگ ها بطوریکه مورخین اظهار میدارند مادها بموفقیت های درخشانی نائل آمدند ولی پارس ها کلیه مللی را که آزادی از سر گرفته بودند دوباره با کشتار و زور تحت اطاعت درآورده و با آنها بشدیدترین وضعی رفتار می نمودند.

در یکی از نبردهای شدید و خونین بین پارس ها و مادها « هومات » کشته میشود و « گیشاتریات » بجای او رهبری ملت ماد را در راه مبارزه آزادی طلبانه ومقدس بعهده میگیرد مادها چندین سال بمبارزه درخشان و موفقیت آمیز خود ادامه میدهند. داریوش سپاه عظیمی بسرداری « ویدارین » تم برای شکست مادها اعزام میدارد لیکن این سپاه هم قادر بدفع مقاومت مادها نمی گردد. داریوش که اوضاع را بدین نحو می بیند و متوجه عواقب بسیار وخیم شکست وعدم موفقیت نیروهای خود میشود فنون نیرومندتری را برای نبرد بامادها میفرستد. در طی جنگ « گیشاتریات » رهبر مادها باسارت درآمده وبفجیع ترین وضعی بهلاکت میرسد و کلیه انقلابیون ماد نیز بیرحمانه ترین طرزی نابود میگردند. نیاکان بزرگ وقهرمان ما که در راه آزادی و استقلال خود می جنگیدند تحت بیدادگری و شقاوت پارس های اشغالگر منتهی درجه فشار وشکنجه میدیدند.

کتیبه داریوش در بیستون

در موقعی که حکومت جابرانه پارس ها ملت ماد وسایر ملت های اسیر را وادار بعصیان نموده بود داریوش برادریکه فرمانروائی جایگزین میگردد ودر نهایت بیرحمی وشدت باعدام ومجازات آزادیخواهان می پردازد . داریوش کتیبه این بیداد گریها وسفاکی ها و حرکات وحشیانه ایرا که در قبال ملت هائی که در راه آزادی واستقلال خود می جنگیدند، مرتکب شده در کتیبه بیستون نوشته است . این سند نشانی از طرز رفتار پارس ها با ملت های مغلوب و کسانی است که برای خاطر آزادی ملت خود مبارزه میکرده اند . از جمله ملت هائی که اسیر پنجه ظالمانه پارس ها بودند ملت ماد بود. داریوش درباره طرز رفتار خود با ملت ماد و رهبران آن چنین مینویسد:

بند پنجم ـ « .... فرورتیش نام مادی یاغی شد وبمردم گفت من خشتریت (گیشاتریات) هستم از دودمان هوخ شتر (سیاکسار) . تمام مادیها از من برگشته بطرف فرورتیش رفتند او شاه ماد شد.... »

بند ششم ـ « .... لشکری که بامن بود، کم عده بود. بدین سبب از اینجا قشونی فرستادم « ویدرنه » (ویدارین) نامی هست پارسی که تابع من است. او را فرمانده آنها کرده گفتم بروید و درهم شکنید آن قشون مادی را . وقتی که بماد رسید در محلی موسوم به « مروش » بامادیها جنگید... پس از آن سپاهیان من در « کیبد » که ناحیه ایست از ماد، ماندند تا من وارد شوم.... »

نبردهائی که داریوش در این کتیبه یاد می کند همان نبردهائی است که ملت ماد تحت رهبری « گیشاتریات » برعلیه تسلط پارس ها نمود. بطوریکه در فوق ذکر شد فرماندهی قوای پارس با سرداری بنام « ویدارین » بود.

www.iran-archive.com

ترجمه : نوروز

زبان آذربایجان

-۴-

واقف علاوه ازاین آثار بدیع ایسته تیك (جمال پرستی) اشعار فلسفی هم سروده که مقصد نهالی زندگی را با آروزهای دور ودراز تشریح میکنند در این آثاربرعلیهه دروغ ونیرنك شدیداً مخالفت کرده گوید .

من جهان ملکنده مطلق دوغری حالت گورمه دیم
هرنه گوردیم اگری گوردیم ثوزگه بابت گورمه‌دیم
آشنالر اختلاطنده صداقت گورمه‌دیم
بعیت، اقرار ، ایمان ، دیانت گورمه‌دیم
می‌وفادن لاجرم تحصیل حاجت گورمه‌دیم
مختصر کیم‌ثه‌دنیادن گرك ایتمك حذر
اوندان ثوتری کیم‌دگلدر ثوزبرینده خیرو شر
عالیلر حالك مذلنده ، دنیلر معتبر
صاحب زرده کرم یوخدر ، کرم اهلنده زر

ایشله‌بن ایشلرده احکام لیاقت گورمه‌دیم

در قرن ۱۹ میلادی تعداد آثاریکه درزبان آذربایجان نوشته شده‌اند روبتزاید میگذارد این‌دوره را می توان دوره عظمت زبان آذربایجان نامید دراثر روابط صمیمانه‌ایکه در این دوره آذربایجان با ملل روسیه برقرار ساخت در ساحت ادبیات آن هم یك دوره نیرومندی که روح دموکراسی در آن حکمرما بوده‌ایجاد گردید و یك‌دسته نیرومندی در این دوره بوجود آمدند که بر علیه اصول قرون وسطی شدیداً مبارزه کردند که‌از آنجمله هستند باکیخانوف، میرزا فتحعلی آخوندوف، حسن‌بك رزدابی نجف بك وزیروف ، عبدالرحیم بك‌حقوردیوف‌وسایر نویسندگان که هم‌ازمدنیت‌شرق وهم از تمدن غرب اطلاعات جامع داشته . آنها در عین حالیکه در آذربایجان بسر قراری اصول دموکراسی را تبلیغ‌میکردند باسوادشدن ملت وانتشار مدنیت‌غرب راهم خواهان‌بودند در نتیجه مساعی جنگی ناپذیر ایشان است که‌زبان آذربایجان روزبروز از واژه‌ها و جمله‌های عربی و فارسی و عثمانی مبرا گردیده‌علاوه ازاینکه بزبان‌پاك آذربایجان قصاید و غزلها سرودند آثار فلسفی هم بوجود آورند که نظیر نداشت. برای اولین بار درام در این زبان‌بوجود آمد که‌درادبیات شرق تا آنروزها سابقه نداشت بجای نمایشهای (شبیه گردانی) که سالهای متمادی درشرق‌متداول بود در آذربایجان تیاتر ادبی و اخلاقی ایجادگردید که برای‌تنویر افکار و رهبری ملت به تمدن معاصر جهانی کمك میکرد حتی کمدیهای کلاسیك میرزا فتحعلی آخوندوف راباالسنه‌فارسی‌وشرق ترجمه کردند.

در قرن ۲۰ مبارزاتیکه در راه تکامل زبان آذربایجان ایجاد شده بود برشدت خود افزود مسئله زبان ملی در این دوره بشکل یك مسئله سیاسی‌در آمد.

یکعده از روشنفکر نماها و مامورین مخصوصی که در ترکیه و ایران تحصیلات ناقصی اخذ کرده بودند از طرف بانی سیاستهای پان تورکیسم‌و پان اسلامیزم‌به‌آذربایجان اعزام ودر آنجا با حقیرشمردن زبان آذربایجان گاهی آنراریشه‌باقیمانده فارسی زمانی بازمانده زبان عثمانی وقتی اثر شوم‌زبان مغول می‌شمردند ایشان وسایلی برمیانگیختند که پرده جاسوسی و دشمنی آنها دریده نشود لکن فرزندان رشید آذربایجان‌برعلیه این عناصریست وخائن بمبارزه‌سخت پرداخته (جواب‌شان راکف‌دستشان گذاشته‌اند)

جلیل محمد قلی زاده ، محمد سعید اردوبادی ، معجز عزیزحاجی بگوف ، میرزاعلی‌اکبر صابر وسایر نویسندگان و شعرای مقتدر آثار جاویدانی خود را بزبان مادریشان نوشته کسانیرا که‌در نوشته‌های‌خود اززبان‌فارسی‌وعربی وعثمانی‌استفاده میکرد تنقید میکردند.

در شماره ۳۲ سال ۱۹۰۹ مجموعه ملا نصرالدین چنین‌مینویسد « راستی خیلی موهن است که انسان نوشته خودرا بزبان ساده بنویسد.

در تاریخ هم به نوشته های بزرگان علم و دانش تصادف میکنیم که ساده نوشتن‌را عیب بزرك شمرده اند کشیشان کاتولیك گفته بودند که « زبان هر قدر ساده و رسا باشد فصیح نخواهد شد »

نویسندگان قدیم روسی وقتی میخواستند چیزی بنویسند چنان لغاتی استعمال مینمودند که حتی صدای‌خروس‌هم‌نشنیده بودند وقتی انسان آثاردرژوابن‌شاعرقدیم روسی را میخواند خیال میکند که الفاظ آن از آسمان برزمین نزول کرده‌اند

اما سالها ، روزها گذشت در آخر نمیدانم چطور شد که پوشکینها ژوکوفسکیها زبان روسی‌را خراب کرده آثار خود را طوری نوشتند که حتی دهقانان‌دهات بخوبی‌می توانند آنهارا بخوانند .

آری برویم سر مطلب خودمان ... من بار دیگر میگویم اگر صدی نود و نه نوشته‌های من‌فارسی یا عربی نباشد زبان آذربایجان به کلی از بین خواهد رفت و از لغا فت آن کاسته خواهد شد .

علاوه از این اگر کسی در نوشته های خود از الفاظ و عبارات فارسی و عربی استفاده نکند بیسواد است و نباید آنرا عالم خواند .»

اعلان

پنجشنبه‌گولی آبان آیین ۲۴نده شیروخورشید صحنه‌سینده‌پاریس کنفرانسی حقنده آقای بی ریا طرفیندن سخنرانلیق اولاجاقدر.

آذربایجان کارگرو زحمتکش اتحادیه سینن مرکزی شورالمی

اوخی اوگرن

اول صفحه‌دن بقیه

قهرمان شجاعتلی جنگاور برملت اولان آذربایجان خلقینن دیلینی عوض‌اتمك اولارمی ؟

اوزدشمنلری ایله گئجه گوندوز ووروشان وطنلرینن و آزادلیقلا رینن دشمنلری ایله بورولمادان‌جنك ایدن‌برملتین‌دیلینی‌ده گیشمك‌اولارمی بونی‌فرخ ایلدن آرتیق ایرانداکی ظلمکاروطالملر اثبات اندیکی‌اوخاز مخصوصا ۲۰ ایل

زورمسرنیزه،ارتجاعین معارفی بزیم دیلمیزی قدغن اتمه‌سی وباشقا یاد دیلی اولان فارس‌دیلینی اوشاقلا ریمیزین بوغازینا گوچ ایله‌کچیرمه لری نشان ویردیکی آذربایجانین دیلی ده گیشمز . هر جور چتینایگه باخمیاراق خلقمیزین دیلی آزادان گئمه‌دی . بزیم آذربایجان ملتی‌ده فارسلاشمادی رضاخانین منحوس و نفرتلی سیاستی باش توتمادی . ارتجاع بیلمه یرکی برملتین ثروتنی مالینی الیندن آلیب غارت اتمك اولار لاکین اونون دوعما آنادیلنی الیندن آلماق اولماز بیزیم بابالاریمز مدیالی اولموشلار یعنی منشئمیز مدیا (ماد) اولموشدر .

پس دیلسیز برملت اولابیلمز دیل بر ملتین وارلیغنی ثبوت ایدیر هرملت‌بر ثوزدیلی وادبیاتی اوزه‌ریندهاوزمای مدنیتنی یارانمشدر آذربایجان دیلی اوز تاریخی قدر قدیم‌در دیل‌برملتین آزادلیق مبارزه لرینن سلاحی اولمو شدر . آذربایجان‌ملتی‌ده اوزمدنیتنی اوز ادبیاتنی دیل اوزه ریندهقور مالیدر . آذربایجان ملتی اوزآنا دیلینده‌ابتدائی عالی‌مدرسه‌لر آچاجاق و بونونلادا اونون بالالاری سعادت وخوشبخت اولاجاقدر

یاشاسین آذربایجان خلقینن آنادیلی

انجمن روابط فرهنگی نزدینده‌کی سووِت دائمی نمایشگاهی

اول صفحه دن بقیه

« بوگون شمالی آذربایجان‌ثوز گچمیش افتخاراتینی تجدید ایدیر. اونین خوشبخت اهالیسی بو۲۵ ایل مدتنده چوخ بویوك ترقیلره نائل اولموشدر. همان آذربایجان۲۵ ایل قاباق ظلم ، استبداد پنجه‌سینده چابا لایردی بو گون سووِت حاکمیتی دوریندهخوشبخت حیاتلاری واردر کی دنیانین‌متمدن دولتلری‌ایله‌رقابت آپاریر . بلکه اونلاردان قاباقدادر .

بیز ایران آذربایجان ملتی احترام وتحسین نظری‌ایله اونلارین موفقیتلر ینی داهادا بوندان آرتیق ایسته‌یریك.

محصیل - توفیق

تماشاچیلاربتون دیوارلارداکی عکسلره باخدیقجاهر برینن‌اطرافیندا گئنیش معلومات آلیردیلار.

نمایشگاهین بویوك میزینن اوستو نده سووِت و ایران و آذربایجاندا چیخان‌روزنامه‌لر ، مجله‌لر هردیلده قویولموش‌ایدی . هامو ساکنایك‌ایله بویوك اشتیاقیله قرائته مشغول‌ایدیلر. برطرفدن باکودان ویریلمن کسرت وخبرلری جماعت نمایشگاهین حار جینده‌ایشدیردیلر. بودورمنیم‌سووِت نمایشگاهیندا گوردوکلریم.

بونمایشگاهمنه چوخ‌باخشی بیر تاثیر باغشلادی.

من تبریز اهالیسینن وتماشاچیلا رین بوحسن‌رغبت‌وسوینجینی‌بازیمدا اولدوغی گیمی گوستره‌ریلمه‌دیگم اوچون محترم آذربایجان روزنامه سیندن عذر ایسته‌یوب بو مقاله‌مین روزنامه‌ده درج اولنماسین خواهش ایده‌ردیم.

د . صفر

تبریزده‌کی سووِت دائمی نمایشگاهیندان برمنظره

وضع فلسطین هنوز بحال عادی برنگشته

اورشلیم. وضع فلسطین هنوز بحال برنگشته قوای انگلیس کماکان حکو مت نظامی راتعقیب میکند ویهودیان بطور قاچاق به‌فلسطین وارد میشوند.

جنك در جاوه ادامه دارد

رادیوتهران. جنك‌درجاوه همچنان ادامه دارد نیروی انگلیس شدیداً برعایه‌شورشیان بجنك‌پرداخته‌مراکز دشمن را متوالیاً بمباران میکنند.

یك اشتباه کوچك؟!

خوانندگان عزیزامروزمیخواهم نمونه‌ای ازفجایع اولیای امور کشور را برایتان فاش کنم تابدانید چگونه باسرنوشت‌ما بازی می کنند! قضاوت دراین موضوع را بخوانندگان عزیز وا می گذارم تا از روی شرافت و وجدان دراین باره داوری نمایند .

اینك اصل موضوع : چهار شنبه قبل برادر عزیزمن ستوان یکم‌حسن زرینه زاده حسب الامر فرماندهی لشگراز طرف‌دژبانی توقیف وگویا مقدمات تبعیدش فراهم شده‌است !

میدانید گناهش چیست؟تقصیرش اینست که در روزنامه های خاورنو وآذربایجان مقالاتی‌بامضای من‌نوشته شده ! اند خوانندگان گرامی خوا هند گفت! که‌این کارشدنی نیست‌ولی پس‌از آنکه از مقدمات امر مسبوق شدند تصدیق خواهند فرمود که این پیش آمد غیر منتظره فقط درنتیجه یك اشتباه کوچك فرماندهی محترم‌لشگر بوده‌است . چندماه قبل مقالاتی بقلم اینجانب در روزنامه خاورنو منتشر گردید چند تن حسود مغرض که موقعیت ومقام برادرم همواره خار چشمشان بوده ازاین فرصت استفاده کرده و فرماندهی لشگررا از برادرم بدبین‌ساختندمن‌نمیخواهم ازمحاسن اخلاقی‌اوتعریف کنم کسانی که‌اورامی شناسندنیك‌می‌دانند که‌یکی‌از کاری‌ترین وپاکدامنترین افسران ایران است و بغیراز تحصیل بچیزی‌علاقه ندارد ، باری ازموضوع‌دورنشویم فرماندهی لشگر بدون تحقیق بیشتر گزارش تهیه‌وبمرکزارسال‌مینماید‌درنتیجه‌قرار تبعیدبرادرم‌صادروفوراً توقیف‌میشود

هموطنان عزیزاین پیش آمد شوم نمونه کوچکی از کار های هیئت حاکمه ماست که سنت مشروطیت و قانون اساسی را بسینه‌میزنند . من نمی خواهم برادرم چوب‌مرا بخورد و اگر نوشتن مقاله گناه کبیر است باید مرا توقیف و تبعید کنند زیرا برادرم تاحال کوچکترین قدمی بر خلاف وظیفه سربازی برنداشته و همواره مرا ازدخالت در اجتماعات سرزنش و بکسب رویه بیطرفانه ترغیب کرده‌است

اصغر زرینه زاد

آذربایجان . ما مقالات آقای اصغرزرینه‌زاده‌رابرای‌تشویق‌ایشان که یکنفر دانش‌آموز فعال هستند انتشار داده درضمن مطابق قانون اساسی کشور که‌افراددر عقیده ومسلك خود آزاد هستند خیال نمیکردیم که فرمانده لشگر روزی مقالات آقای زرینه را پیراهن عثمان کرده چراغ یك‌خانواده‌نجیب‌وشریف آذربایجان را خاموش خواهدساخت . البته‌مثل این‌قبیل پیش آمد ها در کشور گل وبلبل چندان تعجب آور نیست ولی این‌پیش آمدآن مثل باستانی‌رابخاطر می‌آورید که آهنگری دربلخ دزدی کند ودر شوشتر گردن مسگری را زدند .

www.iran-archive.com

AZOH

شماره ۵۳ ایکنجی دوره

آذربایجان

۳ شنبه ۲۲ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازلوب موقع انتشاره قویولور
جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گونده‌لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

کازارا ایشتیسین گورلرده گورسین

بر آین ایجریسینده فرقه‌مزین دفتریه و روزنامه‌لریمزین اداره‌سینه عیندن آرتیق شکایت عریضه‌لری گلمیشدر. بو عریضه‌لرده دولت مامورلرینین و اونلارین تجهیز ایندیکلری اشرار و جلاد دسته‌لرینین آذربایجان خلقی ایله ایندیکلری وحشیانه رفتار چوق دیری و جانلی برصورتده تعلیم ایدیلوب خلقمزین گوزلرینده‌کی ایله‌مزیتلنمیشدر. سیز اگر بر و یا ایکی گون اداره لریمزه گلوب بو عریضه‌لری گتیرن آذربایجانلیلارین قیافه‌لرینه باخسوز اونده بزیم قلبمزین یاندیغی و جدانیمز بن عصیان ایندیکینی سیلرینی آنلارسیز

آذربایجان خلقی‌نین دیلی‌یلطیوب اونی ظلم و فشار نتیجه‌سینده محو ایتمک فکرینده‌درلر. دموکرات دنیاواونین شهرمزده اولان نماینده‌لری بو فجایع و بو وحشیلیکلری اگر گوره یلمیر لرسه اونده اوز آزادیخواه و دموکرات خلقلرینین اونلاره تابشیردیقلاری وظیفه‌نی لایقینجه انجام ویرمدیکلری ایچون وجداناً و اخلاقاً بشریت مقابلینده مسئولدرلر. اگر گوروب ایشیدیرلر سه بس نه ایچون اونی اوز ملتلرینین و اوز روزنامه‌لرینین نظرینه یئرمك ایستمیرلر.

خلق محو اولونور انسانلارین وار لیغی و حیثیتی آیاغلار آلتنده تابدالانیر بو ایندیکی عصر ایچون تك‌در. بو عصرده متمدن ملتلرین عالیمقام نماینده لرینین یاشادیغی بر تولکه‌ده خلقین دوداقلارینی کسیردیلرینی سویورلر کیچن نومرده اوچ یادورت یاشلی برقیزین ژاندارم سرنیزه‌سی ایله اولدیریلمیش جسدینین گراورینی انتشار ویردیك اوبری گون ژاندارم مامور ینین بر کندلی‌نی چکمه آلتنده ازوب حیاته خاتمه ویردیکی خبری یازدیق. اوچ نفری تولدوروب دوققوز نفری آغر صورتده یارالایان صادق مجتهدی آزاد برصورتده تبریزین کوچه و خیابانلارینده گروب سینه سینی داها قابلغا ویرمکده‌در، عدلیه یول آلوب بویوك جنایتکاری اوتورمیش دادستان ایسه میزینی دالیندا کاغذلر ویرمکده‌لر

ایجریسینده غرق اولوب قالمیشدر.

سردرودا بریرت دورمسینین آغر وحشیتی آنديران جوان اوشقلا رین بودلارینه داغ یاسماق افسانه‌دکل حقیقت‌در. بو حقیقتی اورتوب یاسدیر مق ایچون تهران دولتی آذربایجان روزنامه‌سینین تهراندا انتشارینی قدغن ایدیر. و خلقین گوزینی یاغلایوب و قولاغنی کار ساخلاماق ایستیر.

قوی بوتون دنیا یلسین و آذربایجانین مرکزینده یاشیان متمدن دولتلرین نماینده‌لری گوزلرینی آچوب گورسونلر که تهران دولتی آذربایجان خلقیندن انتقام چکیر اونه آزادلیق عوضینده جلادلردن قاتلردن حمایت ایدن اونلارین جنایتلرینین اوستنی اورتن خائن عدلیه مامورلری، جانی ژاندارم رئیسلری وحشی و قانایجن بخشدار و دهداراری ویرمکده‌در.

یز بو گوندن اعتباراً جنایتکارانه تلاریشی متمدن اولکه‌لرین نماینده‌لرینین قابلارینه گوندرمکه مجبوریق قوی بوتون دنیا یلسین که آذربایجانده قانون وعدالتدن براتر بوخدور تهران حکومتی و آزادلیغی محو ایتمکه چالیشان مرتجعلر خلقمزی آیاقلار آلتنده محو و نابود ایتمك فکرینده‌درلر

قوی‌هامی یلسین که آذربایجان خلقی اوزینین داخلی ایشلرینی اداره ایتمکه بشریت مقابلینده مسئول‌در.

قوی منشور آتلانتیك کیمی ملتلر آزادلیغی اساسینی تعقیب ایدن‌سنده‌لرده بو جنایتلری نیره ایتمك ایچون مادده‌لر و دلیللر تاپوب گوستریلر آذربایجان خلقی بو وحشیلیکلره یاخمیوب یاشیاجاق اوزینین رهبری اولان دموکرات فرقه‌سینین بایداغی آلتنده ظلم و اسارته خاتمه ویرمجکدر.

پ

م. طاهر

جوانلار بزیم گله‌جگیمیز در

دنیا داولان آزادیخواه‌لیق نهضتلری نشان ویردیکی، بو ملی نهضتلره رهبرلیك ایدن توز قلمی ایله ملتی توز حقوقینا آشنا ایدوب دوشوندیرن روشنفکرلر اولموشدر

دنیا دموکراسی ملتلری و اونلارین جوان روشنفکرلری دیکتاتور فاشیست اهریمنینی یئر اوزوندن محو ایتمك ایچون توز قهرمانلیق، استعداد و لیاقتلرینی دنیایه بلله‌نشان ویردیلر

بو اونون ایچوندرکی دموکراسی ملتلرین جوان روشنفکرلری توز مملکتلرینین داخلرینده اجتماعی و سیاسی مسئله‌لر ایله یاخیندان تانیش اولموشلار.

دموکراسی بر مملکتده اونون بتون افرادی اجتماعی سیاسی حقوقا ملیك در، یعنی او دولتین بتون ایشلرینده دخالت ایدیر.

دنیادا ایندی دموکراسی ملتلرین ایجریسینده، آز آدام و یا جوان تاپیلا بیلر که او دنیا سیاستی ایله مراقلانماسین.

توز مملکتینین و ملتینین مقدراتینی حل ایدن، وطنینه و خلقینه اوره‌کی یانان و اونی ارتجاعین ظلم و اسارتندن خلاص ایتمکه چالیشان شخص سیاستی دوشونه‌لیدر ایندی بلکه هر بیر آدام سیاسی بر شخص اولمالیدر.

ایندی دنیادا بین‌المللی جوانلارین کنفرانسی گئدیر.

وطنپرست و آزادیخواه اولان شخص توز مملکتینین داخلی و خارجی سیاستینی بیله‌لیدر.

رضا خان حکومتی خلقمیزی مخصوصا روشنفکرلری محصیللری مملکتین داخلی و دنیا سیاستیندن و ایشلریندن اوزاقلاشدیرماق دان اوتری اونلاری اجتماعی و سیاسی مسئله‌لره قارشماغا قویمادی.

او توز منحوس سیاستینی و دیکتاتورلوق آقالیغینی ملتلره زوراینه تحمیل ایتمك ایچون مکتبلرده محصللره و ملته «شاه سایه خدا است» مزخرف سوز لریله خلقمیزین فکرینی زهرلندیردیلر.

بو نوناداروشنفکر و جوانلار یمزین اجتماعی ملی آزادیخواه‌لیق جریانلارینی قارشیسی‌سد ایتمشدیلر ایگرمی ایلیك رضاخانین استبدادی خلقی اوزینه کور کورانا تابع ایتمك ایچون، واونون دیلینی قولونی زنجیر لیب توزینه قول ایتمك ایچون ملتی وجوانلاری سیاسته دخالت ویرمه‌مه کدن اوتری توز کثیف سیاستین ابره‌لی سوریردی.

ایندیده اوکثیف سیاستین دنیاله سینی ارتجاعی عاملر ادامه ویرمه کده دیرلر قوی اونلار دوشونسینلر که مجاهد لریمزین قانلاری بهاسینا آلتمیش قانون اساسی هر بیر فرده حق حیات و آزاد یاشاماق حقوقینی ویرمیشدر

قانون اساسی یئره دیل، عقیده قلم، اجتماع آزادلیغی ویرمیشدر ایندی جوانلاریمز همت ایمه‌لیدرلر ارتجاعین ملتمیزین بوینونا کچیر دیگی زنجیری قیرمالیدرلار آذربایجانین جوانلاری روشنفکر محصللری آذربایجان دموکرات فرقه سینین اطرافیندا برله‌شیب ملتمیزین آزادلیغین حفظ ایتمه‌لیدرلر وطنیمز آذربایجانی ارتجاعین پنجه‌سیندن قورتارماق ایچون وار قوه‌لری ایله چالیشمالیدرلار مملکتین بتون ایشلرینده اشتراك ودخالت ایتمه‌لیدرلر

جوانلار خلقمزین و فرقه‌میزین گله‌جگی در خلقمیز جوانلاردان بویوك امیدلر گوزله‌یر

هر بیر آذربایجانلی توز تاریخینی اوخومالیدر و اوز ملتینین آزادلیغی وطنین آبادلیق و سعادتی ایچون چالیشمالیدر

وطنمیزین گوزی جوانلاریمز در آذربایجاندا یاشامیش و دوغولموش اونون دوز چوره گینی یمیش و آنلاریمزین حلال سودینی امیش جوانلاریمز اوز ملی وظیفه‌لرینه انجام ویریب ارتجاع عنصرلری ایله مبارزه ده خلقمیز ایله شریك و هم فکر اولاجاقلار

آذربایجانین غیور و شرافتلی آزادیخواه جوانلارینا عشق اولسون.

ح. فتحی خشکنابی

بیز توز آنا دیلیمز ایله اوخومالیق

بولداشیملا خیاباندا گوروشدیك اونیلان برابر بول گیدرکن اتفاقا سیاستدن سوز آرایه گلدی، منیم بو بولداشیم بر آز جرئتلی اولدوقینا گوره اوبیری آداملار کیمین سیاسی سوزدانیشماقدان او قدر چکینمیز.

بولداشیم آذربایجان دموکرات فرقه سینین باره سینده اوز علاقه‌سینی دیره‌ك فقط بو جهتدن که اوز آنادیلیمیز ایله دانیشماق و یازماق ایستمیریك بیر آز اعتراف ایتمکه باشلادی.

ـ آخی جانم! ترکیجه‌کی ایش اولماز! مثلا ترکیجه‌میز نتیجه کتاب یازا بیلرسوز، نتیجه اوخوماق اولار؟.

صونرا مولین استیلاسیندان بیر شمه دیره‌ك گلایه ایلمکه باشلادی... من چوخ تاسفله ایستمیریم بو باره‌ده اوز آنا دیللرینه بدبین اولان آداملارا اعتراض ایتمکه برابر بوجور قور خولو برفکردن عمله گلن پیس نتیجه نی شرح ویریم، تاسفلی‌یم بو یاپدندکی بوجور سوزلری دانیشان آدا ملار، آذربایجانلی اولا. اولا توز ملی خصوصیتلرین ایاق آلتینا آلماق ایسته‌ییرلر...

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

سراجلدان گلن مکتوب

جمعه گونی آبان آینن ۱۸ نده ساعت ۴ گون اورتادان صونرا سراب فرهنك سالونیندا تقریبا ۴۰۰ نفردن عبارت اولان کنفرانس تشکیل اولو ندی آقای دکتر فخرالدین نوری طبی قسمتینده صحبت ایدوب جماعتی حفظ الصحه قسمتینه متوجه ایدوب و یادآور اولدیلار ضمنده مسری ناخوشلوقلاری سرایت ایتمکدندن ده تذکر ویروب آخر صحبتده معارفین و بهداشتی آذربایجاندا اولماماقلیقدان جماعته بیلدیروب و بی بضاعت شخص‌لره و خصوصا سراب دموقرات فرقه‌سینین عضولرینه مجانی معاینه ایتمه گینی و هرجمعه کنفرانسدا صحبت ایده‌جه گینی اهالیه اعلان ایدوب تا اینکه ساعت ۵ ده کنفرانس قورتاردی:

سراب اهالیسی بلله وجود لاردان استفاده ایتمکه جوق مراق گوستروب وتفکرلرینی بیلدیرلر. رضا الصرقی

الم بمبی

لندن ـ الم بمبین اساسی مخترعلرندن اولان پروفسور اونیفت سویله میشدر که الم بمبین قضیه‌سی ترومن ایله اتلی‌نین مذاکراتینده حل اولمیا جاقدر بو بمبین اسراری بین‌المللی برمجلس اختیارینه قویماق آخرنجی حلی اولاجاقدر.

دکتر وایزمامین اعلامیه‌سی

لندن. یهودیلر پیشوالری دکتر وایزمان توز اعلامیه‌سینده یهودلیلرین تروریستی عملردن منع ایتمگینی بیلدیرمشدر.

الو آبتزین محاکمه‌سی

پاریس. پاریسده اولان آلمانین سابق سفیر کبیری الو آبتزین «سن» شهرینده محاکمه اولاجاقدر.

مانرهایم پرتغاله گله‌جکدر

پاریس ـ فنلاندین رئیس جمهوری مانرهایم تغییر هوادان توتدری پرتغاله گله‌جکدر.

ارمنی مدنی مجلس

باکو رادیوسی ـ آمریکادا یاشیان ارمنیلردن ۹۰ نفری ارمنستان مدنی انجمنه داخل اولارلاق اونلارا یله جدی صورتده ایشلمکه باشلامشلار.

بیزی مقدس آمالیمیزدان

هیچ بیر قوه چکیندیره بیلمیه جکدیر .

٥ ملیوندان بوخاری ، تاریخی وقار و قهرمانلیقلار لا دولو اولان آذربایجان خلقی اوزون ایلار استبداد ظلمینه تاب گتیرمه‌یب اوزونون مرجوح ایگیت بالالاریشی گله‌جك‌سعادتی اوغرونداقربان ویردی .

نتیجه ده خلق قانی ایله یازیلان مشروطه آلیندی .

اما آز کتجمه دن وطن و ملت خائنلری و استعمار طلب جنایتلار بو آلینمیش آزادلیغی آرادان آپارا راق مشروطه‌دن قالان قوری کاغذ نی ساختا قانون کتابلارینا یازدیلار و بو کاغذ ملت دشمنلرینین ویردی اولور . بو کاغذ آلتیندا هر نه ایسته دیلرسه اونودا ایتدیلر .

خلقین ملیتینی ، دینینی ، ناموسینی ، ملیونلارلا پولونی ، آذوقه سینی و حتی دینینی بئله الیندن آلدیلار . خلق طرفدارلارینی ، آزادیخواهلاری و حقیقی دین بانی لرینی حبسلره و آغیر جزالارا محکوم ایتدیلر .

بوتون بو محرومیت لر مقابلینده آذربایجان کوز سینی کسه‌دی اونون قارشیسی قارشی توپراغیندا توکولدن قانلار حسابینه الده ایدیلمیش مشروطه نین برقرار ایدیلمه سینی شهیدلرین روحلاری تامیندن ایستدی آنا یوردوموزن گتیش توپراقلاری و تاریخیمیزین مقدس صحیفه لری مبارز خلقیمیزی یاشاتدی اونا الهام ویردی .

چکیلن اضطرابلار کمکسیز و علاجسیز قالان میللتلره خانوادەلرین گوز یاشلاری و توکولن مشروطه قانلاری ۴۰ ایل تمام اللرینی جنایت خنجاینه باسمیش قورخولو طهران و اونون مجللی آپارتمانلارینداعیش و عشرته مشغول اولان مستبدوگیر ووکیللرین ارتجاع مامورلارینین کار قولا قانلارینا ، کور گوز لرینه و پوسیده بئینلرینه اثر ایتمه دی .

اگر بو فریاد و ناله لر ، قوندارما دیل قبول ایتمه‌یه‌نلرین اعتراضلاری داشا ، وسیله‌یم قاپالارا ایدیلسه‌ایدی یئنین یونلاری لرزه سالاردی لاکن خلق قانینا سوسامیش زمانلار طهران ارتجاعی و استعمار نوکرلری تکان بمه‌دیلر الله حساب ایتدیلر کسی آذربایجان ملتینین بوتون واریوخونی الیندن آلیب شهرلرینی خراب‌قویماق و اونا مستملکه خلقی کیمی باخماقلا اونون مسلم حقینی و مبارزه آلاونی آرادان آپاروب واوبی قون ایدمه‌جکلر :

آنجاق خلق اوزونون و دیلینین تحقیر ایدنلرینه قارشی عزم و اراده ایله آیاغا قالخدی : ملتمیز یاخشی بیلردیکی ظلمین پایه‌سی خلق غضبی ایله سوکولوب محو و نابود اولار .

مجاهد لریمیز و بویوك تاریخی سرکرده لریمیز بیلیردیکی توکولن قانلارین هر بیر دامجیسیندان میللتله آرادیخواه دموکراتلار باش قالدیریب خائنلردن عدالتلی انتقام آلاجاقدیر

بونا گوره خلق دامارلارینداقان و قلبینده قوت توپلادی و اوز دموکرات فرقه سینی یاراتدی .

فرقه‌میز قیسا بیر مدتده ایشه باشلایاراق اوزونون قطعی و دونمز بولونی خلقه گوستردی .

خلق ایسه تولمك وار دونمك یوخدیر ! بو خلق بو لیگی ، بو خلق ازدحامی ، بو خلق مبارزه‌سی آذربایجانین هر طرفینه یاییلدی .

هامو بو خلق کاروانینا قوشولدی . توز یولونا دوام ایدن بو خلق کاروانینین صداسی ایران ارتجاعینی لرزه یه سالدی .

ارتجاع عاملری ال ایاغه دوشوب سایسیز حسابسیز حیاسیز لیقلا دولو یالان و افترالاردانیشماغا باشلامیشلار

ولی بو نفرتلی عنصرلر اونوتمامالیدیر کی خلق کاروانیمیز آیدان دوری و گوندن تمیز اولان توز یولونی طی ایتمگه بو خلقی سعادت و خوشبختلیگه چیخاراراق ملت دشمنلری یئی دنز چوکمگه وادار ایدمه‌جکدیر

هرجور ارتجاعی کابینه‌لر تشکیل ویریلسه‌ده هیچ بیر قوه خلقیمیزی بو مقدس آمالیندان چکیندیره بیلمیه جکدیر .

ا . ق

آگهی

شماره ۴۰-۱۷۰۱۲ ۲۴-۸-۲۰

اداره اقتصادی استان ۳ و ۴ مقداری بطری خالی موجود در انبار ایستگاه اداره گمرك مزبور را بفروش خواهد رسانید آقایان طالبین میتوانند به مقدار کلی یا جزئی پیشنهاد بدهند

پیشنهاد باید تا آخر وقت اداری روز چهارشنبه ۲۳ آبانماه ۲۴ سر بسته بدفتر اداره غله تسلیم گردد پیشنهاد دهندگان باید برای هر هزار عدد بطری یکصد ریال بعنوان سپرده بصندوق اداره غله پرداخت ورسید سپرده را ضمیمه پیشنهاد خود نمایند

بپیشنهادهای فاقد سپرده ترتیب اثر داده نخواهد شد

پیشنهادهای واصله روز پنجشنبه ۲۴ آبانماه ساعت ده صبح در دفتر رئیس اداره غله باز وقرائت خواهد شد . پیشنهاد دهندگان روز پنجشنبه در جلسه قرائت پیشنهادهای باید حضور داشته باشند تا لدی اقتضا درمزایده حضور شرکت نمایند

اول صفحه‌دن‌دنبله

بیز نوز آنا دیلیمیز ایله اوخومالیق

رضاخان‌دوره‌سنین‌سیاستی آذربایجان بارمسینده استعماری بیر سیاست ایدی بیر آز دقت ایله‌سك بوموضو کاملا آیدینلاشار :

گچمیش بین‌المللی محاربه قورتاراندان صونرادنیادا بویوك بر تغییرات اوز ویردی ، روسیه ثولکه لرینده تزارین مطلق حکومتی محو اولاراق سوسیالیزم اصولی روسیه اوزرینده حیاته گیچدی‌وبئی بیرسیاست دنیادا انکشاف ایتمگه باشلادی .

امپریالیست‌دولتلر اونین انکشاف و توسعه‌سی‌نین قاباغین ساخلامق ایچون مجبور اولدیلار اوزلرینه بر امنیت حریمی دوزه‌لدیب و آرادا بویوك بر سرحد لر ایجاد ایتسینلر ، مثلا سوسیالیزمین اروپادا نفوذ ایتمه مگیندن ئوتوری آلمانیادا نازیسمی وجوده گتیردیلر ...

همین مقصدی نظره آلاراق رضاخان معین بیر شرائطه مخصوص بیر دستور لاریلان ایرانین حکومتین غصب ایتدی ، گوردیگیمیز گوره رضاخان دورینده مشروطیت تعطیل اولدی ، آذربایجان خلقی بو مشروطه‌نین اوز جوانلاری‌نین قانلارینی مقابلینده آلدی ایسه اونلاری رضاخان‌حکومتی تمام ملی‌حقوقلاریندان محروم ایتدی ، بونون ایکی علتی واریدی ،

اول بالاینکه ایراندا سوسیالیزم وجوده گلمك ایچون هیچ بیر شرائط یوخدیر بنده بعضی‌لر بونی دوشو نمیرلرك اوزعالملرینده خلقی قانار آلتیندا ساخلامالینان سیاسی نفوذ لارین قارشیسی آلماق ایستیرلر ،

ایکینجی تاریخی مدرکلرده گوره آذربایجان خلقی تمام غاصب حکومتلرین تحریکلی رژیمینه قارشو عصیان ایتمیشدر ، وحاضر اولمایردی دنیالارجا زحمتیلن آلدیغی مشروطیتین او آماغیق ایله تعطیل اولما قینا راضی اولسون . .

رضاخانین حکومتی آذربایجانین اوز حقوقینی الده گتیرمك ایچون قیام ایتمکدن چکینمیردی قورخان گیمین قورخوردی ، بونا گوره آذربایجان بارمسینده استعماری شوم بر سیاستاری اجرا ایتمگه باشلادی ، مدرسه‌لرده ترکی دانیشماق شرعی بر مانعه‌اولدی ، فارسی دیلینه ، مدرسه لردن ئوتوری یازیلان کتابلار باشدان - دیبه یالان ، بر حرف بیر کتابلار اولدیغی ایچون گون‌سیگون بیزیم محصل‌لریمیز حقیقی تاریخی و وقایعدن اوز آتادیلرینده اولان ادبیاتدان ، اوز برلرینده یاشایان بویوك قهرمانلارین ویئتوالرین شرح حالین بیلمکدن خبرسیز اولاراق قارسیاسی و مدنی طرفینه سوق اولدیلار ...

بیز آذربایجانجا یازماقاوخوماقا ماذون اولماماق ایچون اوز ملی نیوغیمیزی ، استعدادیمیزی بوایگیرمی ایلین عرضینده الدن ویردیك ،

آذربایجان بارمسینده (استعماری) سیاست یوبارمدن صدق ایدیرکه ٥ ملیون فعال ، مستعد آذربایجانین خلقینی اهانت و تحقیر ایتمك بیراندا زمینه چاتمیشدی که اونلاری اوز آنا دیللریندی دانیشماقدان ممنوع ایتمیشدیلر ، یعنی دیللرین یاغلامیشدیلار

آچیق‌دیم : بیزی اوز لرینه نوکر ، بردمحسابایدرکن آتامیزین قوجاقیندا اورگه‌شن دیلیمیزی ، گتیش و وسعتلی ادبیاتیمیزی توقیف ایتمیشلر ...

آیا بو اهانت دگلمی ؟!

چونکه بیلردیلر بوجانیندره بونا باشقا آیری بیر سیاسی عملریله اوزمقصدلرینی اجرا ایتدیلر :

مدرسه لرده اولینان تعلیمات هر بیر جهتدن مستقل بیر ملت ایچون فائده سیز اولماقینا گوره بیزیم حقیقی درك ایتمگه امکانیمیز یوخیدی ، بیزیم محصل لر ۱۲ ایل بویونا زحمت چکندن صونرا مجبور اولوردیلار طهرانا گیتسینلر .

تعلیمات بوراداوتهراندا بو اساس اوزه‌رینده عمله گتیریردی که :

هامیمیزین دیلی فارسی در ! اگر بیرملت فارس دا اولماسا گرك اونی فارس ایتمك ، مصنوعی فارسی زبان دوزه‌تمك ! ...

بونلار موفق اولدیلار کهموجور طرز تعلیمات و تبلیغات واسطه سیله بیزیم ملی شعوریمیزی محو ایتسینلر و بیر عدمی اوز ایچیمیزده وجوده گتیردیلر که اونلار اوزملی وجدانیمیزی آرادان آپارماق ایچون پارا زیت اولسینلار ، و بو ایشده بیراهاله یه گیمین نتیجه ویریدی ، اونلارین مقصدلری بو ایدی که بو واسطه ایله آذربایجان خلقی‌نین تحریکی نین قاچا ریندا ، جلو گیریلمك ایتسینلر ؟ آذربایجانین تاریخی شرفین ، ملی آداب ورسومینی پرده دالیندا ساخلامیشلار چونکه رضاخانین استعماری نین لرینه آذربایجان خطرلك سایلردی و اونسون ادبیاتی نین مناسبی محل خطرده واقع اولوردی ...

منیم بولدانیم ف ... او اجتماعی پارازیت لردن بیری دی ، آیا اونین تقصیری واردرمی ؟ منیم نظریمجه یوخ ! اما منیم بویولدانیم وآیری بوجور آداملار اوز ملی وظیفه لری نین ، تاریخلری نین مقابلینده مقصر اولا بیلرلر ، بیز گرك ملی استعداد یمیزین انکشافینده جدی بیرصورتده چالیشاق ، اوز وسعتلی معارفیمیزدن و ادبیاتیمیزدن استفاده ایدمك ، ملی وجدانیمیزی تقویت ایدمرك گله‌جك نسلیمیز ایچون گتیش ومطلق آزاد بیر شرائط یاراتاق بوندان صونرا طهران موقعیت اله گتیره بیلمیه جك بیزیم جوانلاردا گله‌جکده آذربایجان خلقینی نظرینده تقرلی اولماق ایچون گرك اوز ملی بورج لارینی ادا ایتسینلر ، بیزیم ایچون بویوك‌خطردر که اوزیمیزه دشمن اولوب وتاریخده پیس آد قازاناق ، بیزتمام ملی واجتماعی حقوقلاریمیزی تحصیل ایتمگه برابر اوزمیزین دیلیمیز وسعتلندیره‌رك اونو حفظ ایده جه‌یك آذربایجان خلقی بیزدن چوخ چوخ وظیفه‌لر گوزله‌ییر بو وظیفه لری اجراه ایتمکدن قصور ایتسك تاریخ بیزی سرزنش ایده‌جکدر ..

م . اعتماد

آپاریو

وصل جانانی تایان لذت دیدار آپاریو
چنه بلبلی اوز سه‌وگیلی یار آپاریو
بیر تماشا ایله بو باغدا آچیان یاسمنه
زحمتین من چکیرم لذتین اغیار آپاریو
سارماه دیوره‌م گنه بو بول قورخولودر
سوزیمه باخمیر اویماما جلودار آپاریو
ایسته‌سن علت بدبختلیگوی درلا ایده‌سن
اوزگه‌در باغی هرگون بویوك اسرار آپاریو
منزلزل ایلیوبلر بو ایوین پایه‌سینی
بنی تعمیرنی بیر قورخولو معمار آپاریو
منی بیر عمر اسیر ایتمگه طهران چالیشر
یله بیر مرحله‌ده عقل و هشیار آپاریو
آچ گوزون یانما عزیزیم بو قدر غفلتیان
گور نجه وار بؤخووی خائن غدار آپاریو

کو نلوم

بیر آن داپانسایب هی قانادلانیر
وطنین عشقیله دیوانه کونلوم
وطنیم هر زمان یادا دوشنده
قانادلانیب دونورطرلانه کونلوم

وطن عاشقیم وطن جانیمدر
وطنین عشقیله جوشان قانیمدر
وطن‌خواهلق منیم پاك ایمانیمدر
صاحبدر بو گوزل ایمانه کونلوم

وطندر بو دوغما آنا توپراغیم
وطندر گلشنیم وطندر باغیم
وطنیز سارالار کونول باریغیم
کدرلنب دؤنه‌رخزانه کونلوم

وطن بوجانیمدان چوخ عزیزدر
کونول پروانه‌در وطن چراغدر
وطنین باشینا دولانماجاقدر
اود توتوب یانسادا پروانه کونلوم

اورمیه - علی نشانی

بیست و هشت سال اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

در تابستان همانسال قسمت اعظم بسارابی که جمعیت آنرا اکثرا مولد اوها تشکیل میدهند به جمهوری خود مختار شوروی مولداوی که سابقاجزوجمهوری شوروی اوکراین بود ملحق و جمهوری شوروی‌سوسیالیستی مولداوی بوجود آمد.

دراوت ۱۹۴۰ سه جمهوری شوروی جدید جمهوریهای استونی لتونی و لیتوانی وارد اتحاد جماهیر شوروی گردیدند.

بنابراین اتحاد جماهیر شوروی مرکب از ۱۶ جمهوری شوروی سوسیالیستی است که از هر حیث با یکدیگر مساوی بوده و داوطلبان متحد گردیده اند.

اتحاد جماهیر شوروی کشوری از نوع جدید است. اتحاد شوروی کشور سوسیالیستی کارگران و دهقانان میباشد حکومت سیاسی در اتحاد شوروی در دست شوراهای نمایندگان زحمتکشان متمرکز است.

پایه اقتصاد و اتحاد شوروی سازمان اقتصاد سوسیالیستی ومالکیت اجتماعی بر وسائل و ابزار تولیداست مالکیت خصوصی در تولید های جزئی توسط زارعین و پیشه وران مجاز است مشروط بانکه مالکین شخصا کار کرده زحمت دیگران را استثمار ننمایند.

در سال ۱۹۳۸ ـ ۹۹٫۹ در صد تمام محصول صنعتی اتحاد شوروی مربوطبه اقتصادسوسیالیستی بود اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی کشور معظم صنعتی است از یك مملکت فلاحتی باین صنعت ضعیف عقب مانده اتحاد شوروی مبدل بسرزمین صنعت جدید گردیده است در پایان ۱۹۳۷ محصول‌صنعتی اتحادشوروی نسبت به محصول سال ۱۹۱۳ هشت بار افزایش یافت.

کارخانجات و تاسیسات غول پیکرمانند کارخانجات ذوب آهن و فولاد ماکنیتوگورسك ـ کوزنتسك و چلیابینسك ـ کارخانه تراکتور سازی ستالنگراد ـ کارخانه برق دنپر طبق آخرین اصول فنی و صنعت جدید بوجود آمدند رشته های صنعتی که بهیچوجه سابقا وجود خارجی نداشتند مانند صنایع هوا پیما سازی اتومبیل سازی تراکتور سازی و شیمیائی تاسیس گردیدند صنعتی شدن کشور در نتیجه انجام نقشجات پنج ساله اقتصاد ملی بود که مردم شوروی آنهارا بنام نقشجات پنج ساله ستالین مینامند یعنی آنهارا بافتخار کسی میخوانند که مبتکر این نقشجات واداره کننده عملی‌شدن آنها بود.

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هم چنین یك قدرت زراعت اشتراکی است از یك کشور فلاحتی که در آن از زراعت های خرده مالکین نقلا اصلی را بازی میکرد اتحاد شوروی مبدل بکشور گردیده که در آن امر زراعت ازلحاظ وسعت و دامنه و همچنین از لحاظ میزان استعمال وسائل مکانیکی بپایه‌ای رسیده که در هیچیك از کشورهای دنیای سابقه ندارد در سال ۱۹۳۷ بیش از ۲۴۲۴۰۰ مزرعه اشتراکی وجودداشت که طبق جدید ترین اصول فلاحتی عمل کرده و بابهترین ماشین آلات و وسائل فنی مجهزبود در سایه اجتماعی‌نمودن‌وسائل وابزار تولید در کشور شوروی استثمار انسان* متروك شده است طبق سر شماری سال ۱۹۳۹ کارگران صنایع ۳۲٫۲ در صد و زراعین ۴۴٫۶ در صد وکارمندان دولت و غیره ۱۸٫۵ در صد تمام زحمتکشان کشور را تشکیل میدهند.

اجتماع شوروی از دوطبقه دوست و متحد ـ طبقه کارگر و طبقه برزگر تشکیل میشود اینان طبقات نوین اجتماعی هستند که از استثمار مصون اند روشنفکرازاتحاد شوروی که مستقیما ازمیان کارگران وزراعین بر میخیزند بطور متساوی با سایرین در اداره کشورخودسهیمندزحمتکشان اتحاد شوروی برای بهبودد وضع خود برای بهبود و منافع کشورخود زحمت میکشند هر قدر که کارگران بیشتر برای اجتماع خود تولیدنمایند هماقدر بیشتر از آن اجتماع مستفیض شده بهمان پایه تمام اجتماع فنی‌تر و سعادتمند تر خواهد شد این اصل محرق یك شوروشهامت عمومی در کارگردیده است و ملیونها مردان وزنان شوروی را بر آن میدارد که از جان و دل کاو کنندازاینجامیتوان بوسعت دامنه نهضت استاخانوفی یعنی نهضتی که کارگر ذغال سنك حوزه دنتس آلکسی استاخانوف بوجود آورد و هدفش ازدیاد میزان تولید است پی برد.

تغییرات‌اساسی ومهمی در فرهنك ملل شوروی پدید آمداست‌سابقامردم روسیه اکثرا بیسواد و از وسائل تحصیل محروم بودند امروز در کشور شوروی قضیه بکلی عکس اینست طبق سر شماری سال ۱۹۳۹ هفتاد و هفت دهم در هزار مردم شوروی دارای تحصیلات متوسطه و۶٫۴ در هزار دارای تحصیلات عالی میباشند تحصیلات ابتدائی در کشور شوروی عمومی و اجباریست.

اتحاد جماهیر شوروی کشور است که از ملل مختلفه بوجود آمده است بیش از ۱۸۰ ملیت ـ ملت و قوم در آن سکنی دارند از این رقم بیش از ۹۰ ملت بزرك و بکلی مشخص میباشند درنتیجه صنعتی شدن کشور شوروی ـ تعقیب سیاست صحیح ملی تحت نظر لنین و سالین ملیت های گوناگون شوروی شاهد یك ترقی و پیشرفت خارق العاده در رشته‌های اقتصادی و فرهنگی بوده‌اند.

بقیه دارد

حکیمین معاصرلری

کچلیك

کچلیك ان چوخ راست گلن خسته لیك لردن بیرسیدیر ،خصوصا بیزیم (وطنیمیز ده) خسته لیگین سرایتی آدام دان ـ آداما کچمکدن علاوه ایو حیوانلاریندااندا ایت ـ پشیك ... انسانه کچه بیلر ، خسته لیگین خصوصی مقروبی وار ، هانسیکه بو مقروب سا غلام آدامین خسته آدام ایله بیربرده یاتماغیندان و یاخسته‌نین داراغیندان و دسمالیندان و بورکیندن استفاده ایتمك ایله ده کچه بیلر ، خسته‌لیك ۴ یاشدان ۱۵ یاشا قدر اوشاقلار دا چوخ تصادف اولونار ، بونیله بیله یاشین چوخ یا خود آز اولماسی شرط دمیلدیر ، نانمیز ، چرکلی حیات کچرن هر بیر آدام کچلیگه دوتولا بیلر ، حزینه سی اولان حمام‌لار ، ایله ده نظافت مراعات ایتمیه‌ن بعضی‌سلمانی لارین (دلاك لارین) اولکوچ و ماشینکه لری بو خسته‌لیگین انکشافینه و آرتماسینه سبب اولور.

کچلیك دهرنینین هر بریشده عمله گنه بیلر ، لاکن کچلیك مقروبینین ان سیودیگی یر باش و دیر ناقلار دان عبارتدر.

مقروب دوشدیگی بوده انکشاف ایدیب گون به‌گون آرتار.

دری یوزه‌دریندہ کیچیك ساری رنگده قارتماق عمله گلر، بوقارتماق یواش ـ یواش هرطرفه یاییلا بیلر ، قارتماقی قوپاردیقدا بریتده التهابلی قراراتی گورونر توك لرین رنگی سولغونلاشار و کول رنگیده‌اولار دریده کیچیشمه حس اولونار ، اوزون مدت دوام ایدن کچلیك دریده کوزمك عمله گتیرر و نتیجه ده توك لر تو کولر ، بری ایسه داز قالار.

کچلیك دیرناقلار واسطه سیله بدنین باشقا حصه‌لرینه کچر، کچل لیك مقروبی دیرناقلارین آرا سینه کچدیك ده دیرناقون رنگی ایتمر دیرناق اوزی چوخ آسانلیقیله سینار

کچلیك خسته لیگینه دوچار اولماماق ایچون کچل آدامین بورقان دوشگینه ، بورکینه،دسمالینه داراغینه یاووق- دوشمه‌مه‌لی ، خزینه سی اولان حمام لارا ، ایله‌ده نظافت مراعات ایتمیه‌ن سلمانیلرین دکانلارینه گیتمه مه لی.

عین زماندا کچلیك حس‌ایدن هر بیر آدام فوراً متخصص‌حکیمه مراجعت ایتمه‌لیدیر.

دوزگون اولمیان اصوللار یلا معالجه اولوندیقدا یخسته ده داها دانه کیمی باشقا خسته‌لیك لر عمله گلمه‌سینی گله‌جکده گوسته‌ره‌جییك

دکتر مسعود یوسف زاده

آگهی اداری

از آقایان‌مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چندورق درخشان از تاریخ پر افتخارها

-۱۲-

مشیرالدوله پیرنیا از مفاد بند ششم کتیبه داریوش باین‌نتیجه رسیده که پارس‌ها موفق‌نشده بودند ، مادها راشکست‌بدهند.

بند دوازدهم ـ « ... از بابل بطرف ماد رفتم.درمحلی از ماد موسوم به کوندورش ، فرورتیش که خود را شاه ماد میخواند باقشونی‌بجنك‌من آمدوجدالی کردیم.باراده آهورمزد قشون فرورتیش را شکست دادم »

بند سیزدهم ـ « ... پس از آن فرورتیش با سواران بطرف ری که در ماد است رفت. من سپاهی‌بقصد اوفرستادم. فرورتیش دستگیر شد و او رانزد من آوردند. **گوش‌ها، بینی و زبان او رابریدم. چشم‌های‌اورا درآوردم بعد او را به همدان برده مصلوب کردم و سران همدست‌های او را درهمدان در قلعه بدار کشیدم.**»

اینست شمه‌ای از طرز رفتار داریوش‌وپارس‌ها باملت‌های تحت اشغال واسیر. نظایر این فجایع کم نیست‌ودرهمان کتیبه مکرراً از این نوع کشتارهای بیرحمانه دیده میشود. ازجمله داریوش در بند چهاردهم افتخار میکند باینکه پس از اسیر شدن « چیترتخمه» نام « **من گوش‌ها و بینی اورا بریدم و چشمان اورا درآوردم . او را بدرب‌خانه من‌در غل و زنجیر داشتند وتمام مردم او را دیدند . بعد بامر من او را در « آربل » مصلوب کردند .** » از قرار معلوم این شخص نیز به‌داریوش یاغی شده ودرصدد آزادی ملت ماد بوده است.

بند پانزدهم ـ «... اینست آنچه من در ماد کردم.»

داریوش بعد از فرو نشاندن کلیه این عصیانها دین رسمی و آداب و رسوم مادها را نیز می‌پذیرد زیرا بطوریکه عموم مورخین معتقدند مادها از لحاظ تمدن وفرهنك نسبت‌پارس‌ها خیلی جلوتر بودند.»

نتیجه مقاومت مادها

ملت ماد چه در دوره سلطنت داریوش اول وچه دردوره بعد از وی باوجود اینکه تحت تسلط و اشغال فارس ها قرار داشت ، مبارزه خود را پیوسته برعلیه اشغالگران پارسی‌ادامه داده و از مقاومت در برابر فشار آنان خودداری وفرو گذار نمیکرد. باین جهت سلاطین پارس از عصیان وشورش دائمی مادها هراسان گردیده مجبور شدند باین‌وضع تن دردهند که در ماد اصلی‌یعنی‌در آذربایجان کنونی‌یك ساتراپ‌نشین‌مخصوص تأسیس گردد. مادها یکنفر را بنام « آتروپات» از میان خود بمقام ساتراپی بر گزیدند.

پرستشگاه نیاگان ما

مرکز این ساتراپی شهری بود در حوالی دریاچه ارومیه بنام « گنزت ». نام این شهر در نوشته‌های عربی « جنزت» و در نوشته‌های ارمنی « غنزاق » ضبط گردیده است.

شهر « گنزت» درعین اینکه مرکز ومقر ساتراپ بود پرستشگاه مرکزی مادهای آتش‌پرست نیز شمرده میشد. در این شهر باعظمت دنیای قدیم نیاکان آتش پرست ما معابد متعدد باشکوهی ایجاد کرده بودند ومی‌توان گفت که‌شهر« گنزت» دردنیای آنروز موقعیتی راکه در حال حاضر شهر مکه برای عالم اسلام حائز است ، احراز نموده بود. در سرتاسرسرزمین ماد از اکباتان گرفته تارشته کوههای قفقاز نیاکان‌بزرگ‌ماشهر «گنزت» رایك مرکز مقدس شمرده وآتشکده‌های این شهر را پرستش می‌نمودند.

www.iran-archive.com

ترجمه: نوروز

زبان آذربایجان

فرزندان آذربایجان برای اینکه ملت خود را پیشرفتی و تعالی رهبری کنند و آنها را از خواب غفلت بیدار سازند، و برای اینکه ملت را برای مبارزات حیاتی مجهز نمایند و آنها را از فلاکت و ضلالت رها کنند ساده نوشتن را بر خود واجب و لازم شمرده طوری می‌نوشتند که همه میتوانستند از آثار آنان استفاده کنند، معجز شاعر بزرگ که در آذربایجان چنوبی بیار آمده می‌نویسد: «من برای این زبان آذربایجان می‌نویسم که هم وطنانم جز آن زبان دیگری را بلد نیستند اگر آثار خود را بزبان دیگر بنویسم ایشان نخواهند فهمید و مقصود مهم اینست که سخنان مرا نامهربان و زنان آذربایجان بفهمند.»

دشمنان آذربایجان سعی دارند آنرا در جهالت و تاریکی نگه دارند تا بدین وسیله رشته استعمار و سیادت خود را مستحکم سازند روی این اصل ایشان تاریخ باستانی و مدنیت ملت آذربایجان را انکار می‌نمایند.

ما چرا چونانکه ادعا میکنند آذربایجان در عصر مغول ترک گردیده کاملا بی‌اساس و حرف مفت است. این یک آهنگ باستانیه است. در طی تاریخ هم استعمارچیان و مستبدین از این افتراهای بی‌منطق در حق ما ایراد کرده خواسته‌اند آب را بنفع خود گل‌آلود کنند ولی ملت آذربایجان هرگز با این تهمتها از میدان در نرفته به حفظ مدنیت و زبان خود روز بروز ساعیتر می‌گردد

فرزندان صالح آذربایجان که شیر حلال مادرشان را مکیده‌اند وطن عزیز و زبان مادری خویشتن را مانند یک ودیعه آسمانی دولت دارند حتی در این راه بجان ثنای هم آماده هستند این درس پر افتخار را از پدران خود یاد گرفته‌اند

در سال ۱۹۱۷ که تمام ملل جهان برای حفظ حقوق مسلم خویش قیام کرده بودند جلیل محمد قلی زاده در مجموعه ملانصرالدین طی قلیه‌نیون آذربایجان می‌نویسد: «آه ای میهن فراموش شده من!... آه وطن بیچاره‌ام، جهان تکان خورد عالمها معلق گردیدند خلق بیکدیگر قاطی شدند، ملتها از خواب غفلت بیدار شده برادران پراکنده گشته خود را جمع کرده به ترمیم بنای خراب شده خودشان پرداختند ...

پس تو کجائی ای وطن بیچاره‌ام؟...

اغلب می‌نشینم کلاهم را قاضی قرار میدهم، فکر میکنم بدریای فکر غوطه‌ور میشوم، از خود میپرسم که مادرم کیست؟ بخودی خود جواب میدهم که مادرم مرحومه زهرا بانو باجی بود، زبانم چه زبانی بود؟... زبان آذربایجان! میهنم کجاست؟، ولایت آذربایجان!

.... آذربایجان کجاست؟ قسمت اعظم آذربایجان در ایران واقع است کمر کرش شهر تبریز میباشد، باقی آن کیلان شروع شده تا قسمتی از خاک عثمانی امتداد می‌یابد که یک حصه‌اش هم چزو آنست آمای آذربایجان زیبایم در کجا هستی، بیا، بیا، بیا... بخدا عالم گمراه می‌شود آخر دنیا را تغییر کرد، هر چیز اصل خود را یافته به آن ملحق گردید، بهر موضوع دست زدند بیائید به دور هم به نشینیم کلاهمان را جلو گذاشته همگی فکر کنیم که وطنمان کجاست؟ بیائید، بیائید ای برادران زنده پوش میهن من!

بیائید به‌بینیم آنهائیکه در گهواره بیگانگان شیر خورده از وضع ملت ما خبر ندارند برای فردای ما چه چاره اندیشیده‌اند؟

چرا ساکت نشسته‌اید هموطنان لخت و عریان من!...»

ادیب بزرگ ما این سطور را وقتی نوشته‌است که خانواده سیصد ساله تسارها واژگون گردیده آزادی ملل اعلان شده بود. چنانکه میدانیم دولت تساری مدارس را تقلیل داده از توسعه تداد و تربیت ملت جلوگیری میکرد در ایران هم رضاشاه با روح فاشیستی خون هستان وقایع را تجدید نمود از تحصیل زبان مادری ملت آذربایجان و سایر اقوام جلوگیری میکرد لکن سیاستی که پایه‌های آن بر روی ظلم و تعدی برقرار باشد هیچوقت دوام نخواهد کرد این مسئله در انهدام حکومت تسارها و آزادی ملل روس بثبوت رسید. ملل روسیه که خود باعث نجاتشان گردیدند برای مبارزات آزادی سایر ملل هم کمکهای بزرگی انجام دادند.

فعلا ملت آذربایجان شوروی دولت ملی خود را تشکیل داده تمدن و زبان مادری خود را تا حد اعلا ترقی داده در تمام مدارس و دانشکده‌ها از آن استفاده می‌کند امروز در زبان آن بهترین آثار علمی صنعتی و ادبی معاصر جهان نوشته شده و از آثار جاویدانی هومر ارسطو گرفته تا کتابهای ولتر و تولستوی و سایر فیلسوفان بزرگ را به آن زبان ترجمه کرده‌اند. حتی اخیرا آکادمی در آذربایجان تاسیس یافت که در راه پیشرفت سریع زبان و ادبیات و علم و صنعت آذربایجان بزرگترین نقش را ایفا میکند زبان آذربایجان پایه افتخار ملی و دولتی آن است زبان آذربایجان از زبانهای مدنی و معاصر دنیاست این زبان اجداد ماست که سالها متمادی خزائن علم و دانش بشر را با آثار نادره خود مزین گردانیده‌اند در این زبان پسران و دختران آذربایجان آثار علمی و صنعتی بوجود خواهند آورد.

پایان

چاپخانه آذربایجان

نوروز

شیخ محمد خیابانی

تهران تبریز آزادیخواهلاریمز بنگرافلا ر یه ترتیب اثر ویریبوب اونلاری هدیدا متاثر اتمشدر تاریخده ۱۳۳۸ نجی ایل حمل آیین ۱۹ نده آماهیداکی بیانامه نین صدوری ایله قیام باشلانیر:

«بیان نامه»

تبریز شهر آزادیخواهلاری آذربایجان اهالیسنه، گی حکومت نماینده لری تعقیب ایلدیکری خط دموکراسی سیاستنه واونین تبریز شهر بلدیه‌قلمیتی تاپماسنه اعتراض و پروتست ایتمک قصدی ایله قیامه باشلیورلار، تبریز آزادیخواهلاری اعلام ایدیر لر که دولت مامورلری مملکتده آزادلق و زیمانی محترم تو تما قلا برابر قانون اساسی اجرا ایتمک و تورلی مادمارلی محترم بیانات قطعی اطمینان ویریلیدیلر.

آزادیخواهلار تصمیم اوتوریلار که هر وسیله‌ایله اولور اولسون استبدادی برقرار ایدوب اونی محترم بیانلاریا قلار. آزادیخواهلارین پروگرامی بر اینکی جمله دن عبارتدر:

«عمومی انتیت پارلامانتاری، مشروطیت قوردن قیله گتریلمیلی»

تبریز پنجشنبه ۱۹ حمل ۱۲۹۹ و ۱۸ رجب ۱۳۳۸

اجتماعات هیئت مدیره سی بر بیانامه فرانسه لسانیه ترجمه اولارق خارجی نماینده لرینه گوندریلمیشدر. قیام باشلاندیغندان سونرا خائن و غیر قانونی اداره رئیسلری تبریزدن تبعید اولونولار. نظمیه مامورلری ایسه خلع سلاح اولوب آزادیخواهلار ایله تبریزلیلر، مدرسه شاگرد لری منظم صورتده نمایش ویروب مکرم اسلکین قوردیغی داو آغاجنی یخب یاندیردیلار. قیامیونین انتظام و متانتی عموم خلقی حیرته سالارق خارجی نماینده لرینده‌ده باخشی تاثیر براخمشدر. بو گونلردن اعتبارا خیابانی مرتبا تجدد روزنامه سیان بناسیندا اوز تاریخی تعلقلرینه مداومت ویردی حمل آیین ۳۰ نداکی تعلقینده یازمیشدر «بولندان سونرا ملتین پولاد پنجه سی دولتین باشی اوستنده دوراجاقدر! ملتین روحی کیمسه‌یه فدا اولمیاجاق. عکسنه اولارق ملت اوکرلرینین روحی اونلارا فدا اولمالیدر! هر ایشده ملتین اجازه‌سی لازمدر!»

بر عده ارتجاعی آداملار قیامین علیهنه شدید تبلیغات آپارماقا باشلیوب اونی حقدلمکه جان آنیر دیلارشیخ بولاردین قارشیسنی آلماقدان اوتری تور آیینی ایده جویه‌دیگی تعلقینده بلله دیمشدر: «نجه گوندور که تشکیلاتمیزین علیهنه زهرلی تبلیغات آپاریرلار و جهد ایدیلر که بیزی متهم ایتسینلر! بو غفلتی حمله لره ملتفت اولماق هر بیر فرقه عضوینه لازمدر.»

خیابانی قانون اساسی حرمتله یاد ایدیریلک قیامین حرکاتنی اونا تطبیق ایدیردی بونا گورمده ملتین امنیتنه، اموالینی محفوظ قالماسینه چوخ اهمیت ویرلدر.

شیخ دموکرات فرقه سیان ایچرسنده تا حلقه عضولرین اولماماسنه امین اولمیارلاق همیشه تردید ایله قدم گوتورلردی.

دموکراتلاری نراکنه وانطباطه دوغرو دعوت ایدیب اونلاری خائین اموالینی غارت ایتمکدن منع ایدیردی تعلقارینی بریندمیله دیمشدر «قانون اساسینین واقعی محافظ لری اونی وضع ایدنلرده عبارتدر.....»

هیچ بیر دموکرات و آزادیخواه فرقه‌نین نامنه سوء استفاده ایتمکه حقلی دگلدر.»

درود بی‌پایان کارگران مازندران به زحمتکشان غیور آذربایجان

من از طرف شورای ایالتی مازندران مامورییت دارم سلام برادرانه کارگران مازندران را به عموم زحمتکشان آذربایجان برسانم. بنا براین از شورای متحده ایالتی اتحادیه‌های کارگران و زحمتکشان آذربایجان آرزومندم درود بی‌پایان کارگران مازندرانرا به عموم زحمتکشان آذربایجان برسانند و امید است رفقای غیور آن سامان سلام صمیمانه همزنجیر خودشانرا بپذیرند و در این مبارزه مقدس موفقیت همه‌را خواستارم.

توفیقی

فرقه‌وی اعلان

بو اعلان نشر اولونان گوندن اعتبارا فرقه‌نین عضویت ورقه‌لری پایلاناجاقدر. اونا گوره بو اعلان موجبنجه بولون فرقه کمیته‌لرینه اطلاع ویریلیر که دقیق صورتده نوز محللرینده‌کی فرقه عضولرینین آمارینی تهیه ایدیب و عضویت ورقه‌سی صادر اولماق ایچون مرکزی کمیته نین تشکیلات دئپارتمانینه گوندرسینلر. ضمناً تذکر ویریلیر که تشکیلاتین مالی جهتدن احتیاجاتی چوخ اولدوغینا گوره، لازمدر که بولون فرقه عضولری نوز عضویت محللرینی نظامنامه موجبنجه پرداخت ایدیب و بو وسیله ایله فرقه‌یه مالی جهتدن مساعدت ایتسینلر.

آگهی

چون مجموع سرمایه شرکاء حاضر در جلسه عمومی مورخه ۲۴-۸-۱۸ بحد نصاب نرسید لذا مطابق قانون دومین مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سهامی بلور سازی تبریز روز جمعه سوم آذر ماه ۱۳۲۴ ساعت دو بعد از ظهر در کارخانه شرکت واقعه در بخش چهار جنب میدان کاه تشکیل خواهد شد از دارندگان سهام و نماینده قانونی آنها دعوت و لزوماً متذکر میشود تا ۲۲-۹-۲۴ اوراق سهام خودشانرا بدفتر شرکت واقعه در سرای گرجیها اراده و برگ ورودیه تحصیل فرمایند.

دستور جلسه

۱ - انحلال شرکت

۲ - ایفاء شرکت و طرز اداره آن

۳ - انتخاب هیئت تصفیه در صورت انحلال

مدیر عامل شرکت سهامی بلورسازی تبریز محمد دیهیم

نقاش آقای آموزگار اصلینین تابلو اوزه رینده یاغلی رنگلیله چکدیگی خیام‌دان ایر منظره

www.iran-archive.com

شماره ۵۶ ایکنجی دوره

جمعه ۲۵ ابان ۱۳۲۴

AZOH

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در

گونده‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

جنایتکارلیق و جنایتکارلاری حمایت ایدن ارتجاعی عنصرلرایله آمانسیز مبارزه وقتی گلیب چاتمیشدر

جنایتلرین منشائی

امنیتدن دانیشاندا نظره خلوت یوللار درین دره‌لر اوزاق داغلار گلیر و اوخوجی ائله خیال ایدیر که امنیتسزلیك فقط بو یئرلرده یول کسنلر واسطه‌سیله اولا بیلر. مرور زمان ایله چوق عبارتلر حقیقی معناسینی ایتردیکی کیمی بوعبارته ایندی اوز معناسینی ویره‌بیلمیر امنیتسزلیك اوجا داغلار خلوت دره‌لردن کنداره و شهرلره کوچوب آج چیلاق یوخسول و بینوا خلقین ویردیکی آغرمالیانلار ایله ساخلانیلان دولت مامورلری حرامیلر و یول کسنلرین ایشینی اوز عهده‌لرینه گوتورمیشلر.

ایندی تولکه میزده هیچ کس ایچون امنیت یوخدر. دولت سلاحی ایله مجهز اولان ژاندارم توزینی کند لرده حاکم مطلق یلبر.

کندلی‌نین جوره گینی توبوغنی بومورتاسینی یاغینی زهرمار ایلدیکدن صونرا اونین ناموسینه و جانینه یله تجاوز ایلمکدن چکینمیر. بر وقت بابی آدی خلقی سویماق ایچون بر بهانه ایدی هر کسین بربارچه چوره گی وارایدی اونین اوستینه برآدی قویوب آیاقدان سالاردیلار ایندی‌ده آزادیخواهلیق و فرقه عضولیکنی جاب وکیل‌باشی بابی‌لیق کیمی تهمت واسطه‌سی قرار ویروب بو عنوان ایله گوز چیقاردیر، باش کسیر، گون سویور، دوداغ کسدیریر ایوغارت ایدیر، او کوز اینك آپارتدیریر.

ایندین امنیتسزلیکنه برقدردقت اولونورسه بربریت دوره‌سینده نظیری اولمادیغی نظره چارپار. بقول سعدی

سنگپارابسته سگپارابار کرده‌اند
دست و پای مردم رابسته

عده‌ای دزد، قاتل راهزن را با تفنگهای برنو مسلح کرده گفته‌اند برلید، بکویید پدر هرچه نفس کش هست دربیاورید

عدلیه مامورلری ایله دستبرورده سیمرغ اولدیقلاریندان ژاندارملردن آیاغ دالی قویمیرلر. بونلارین بی عرضه‌لیکی وجنایتکارلیغی سببیله جا نیلر، قاتلر توز مقامیندن سوء استفاده ایدن دولت مامورلرینین جنایتلرینه باخان یوخدراونین عوضینده بوزلرچه کندلی‌لری اسیر کیمی دسته - دسته گتیروب محکمه‌سیز محاکمه‌سیز زندانلارادولدوروب خلقین ریشه‌سینی کسمکده دوام ایدیرلر.

قوی آچیق دیه‌لم ایندی امنیتسزلیك سرچشمه‌سی عدلیه‌در، عدلیه مامورلری توز وظیفه‌لرینی انجام ویرمك عوضینده (شریك دزد و یار غافله) رلی اوینایوب امنیتی

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

مذاکرات امروز

واشنگتن - امروز ساعت ۱۹ و ۳۰ دقیقه باز مستر ترومن و مستر اتلی وماکنزی کینك دراطراف بمب آتمی مذاکره خواهند کرد

امپراطور ژاپن از قبور اجداد خود دیدن کرد

توکیو - دیروز امپراطور ژاپن بزیارت قبور نیاگان خود رفته علل شکست ژاپن را به آنها شرح داده است.

تجدید نظر در قانون اساسی ژاپن

توکیو - در قانون اساسی ژاپن حسب الامر متفقین تجدید نظر خواهد شد بنا براین در آینده نزدیك پارلمان جلسه فوق العاده منعقد و دراین قسمت مشاوره خواهند کرد.

منشور ملل متفق را نروژ هم تصویب کرد

اسلو - پارلمان نروژ هم منشور ملتهای متفق را تصویب کرد.

بیزیم فرقه امنیت محافظی در

بوگونلر بیر عده ماجراجو اشخاص اربابلاریندان تاپشریقلر اوزره، زهرلی تبلیغاته باشلایوب و خلق ایچینده، اضطراب، اعتماد سیزلیق و وحشت ایجاد ایتمکه جان آتیرلار. آشکاردر که بو خائنانه ایشدن مقصد بالیق دوتماقدان نوتری سوئی بولاندیرماق و بویوك استفاده‌لر الده ایتمك ایچون زمینه حاضر لاماقدر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی خلقین افکارین روشنلشدیرمك و خائنلرین نقشه‌لرینی آشکار ایتمکدن نوتری لازم گوریر که بوز شعارلارین بر دفعه‌ده تکرار ایدیب و اوجا سسله اعلام ایتسین که:

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی بنون آذربایجانین امنیتینین حقیقی محافظی‌دیر و وار قوه‌سیله هرنوع منحوس نقشه‌لر قارشوسیندا که خلقین امنیتین پوزماقدان نوتری نهیه و اجرا اولنور، مبارزه اپاریر، آذربایجان دموکرات فرقه‌سی او شخص‌لری که خلقین امنیتینی اویوتماق ایلیرلر، آذربایجانین دشمنی تانیر و او شخص‌لری که بوز جهتی نقشه‌لرین اجرا ایتمکدن نوتری خلق ایچینده وحشت و اضطراب یارادیرلار، حاین حساب ایدیر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی وار قوه‌سیله بو جور خیانتکار عنصرلر ایله جدی صورتده مبارزه آپاریب و آذربایجان خلقینی دشمنلرینین خیانته وقانا بولانمیش الرینی کسه‌جکدر.

اهردن تلگراف

۱۵ مین نفرلیك متینك

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن مرکزی کمیته‌سینه اهر ارسباران ولایتینین طرفیندن تشکیل اولونان ۱۵ مین نفردن عبارت اهالی توز صمیمی و برلیك سلاملارین مرکزی کمیته‌یه تقدیم ایدیب و آذربایجان انجمن ایالتی و ولایتی هیئتین انتخاب ایتمك ایچون تام موفقیت‌له سنچیلمیش نماینده‌لر تبریزه اعزام اولورلار.

متینك طرفیندن - انور سعیدی - ذوالفقار حسین

مرنده ۳ مین نفرلیك متینك

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن صدری آقای پیشه‌وری آبان آیینن ۲۲ سینده طنطنه‌لی و رونقلی بیر متینك مرند خلقی طرفیندن تشکیل اولوب متینك‌ده ۳ مین نفردن آرتیق جماعت اشتراك ایتمش وصونرا بو بویوك جمعیت طرفیندن انجمن ایالتی و ولایتی و مجلس انتخاباتی باشلانماقدان نوتری قطعنامه قبول ایدوب و اوچ نفر نماینده آذربایجان کنگره سینده اشتراك ایتمك ایچون انتخاب اولوندی.

برهانی

دولت مأمورلارینین

کندلرده یاراتدیقلاری فجایعی افشا ایتمك ایچون آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن

آذربایجاندا دموکرات دولتلرینین دیپلوماسی مأمورلارینا و ایران صلاحیتدار مقاماتینا گوندریلن آچیق مکتوب.

دولت مامورلاری نین گوندن گونه آرتماقدا اولان یاراتدیقلاری وحشیانه‌فاجعه‌لر وصلاحیتلی مقاماتین بیچاره‌لرین شکایتنه توجه ایتمه‌سی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینی آذربایجاندا اولان دموکرات دولتلری نین سیاسی نماینده‌لرینی خلقمزین فجیع واورك یاندریجی وضعیتندن مطلع ایتمکه و بووسیله ایله خلقین دلسوز فریاد و ناله‌سین متمدن دنیانین قولاغنه هانسیکی ظلم و وحشیگرلیکی کو گوندن قازماق ایچون فدا کارلیق وجانبازلیق لار ایتمشار یترمکه و دار ایندی

بویوك دولتلرین باش کنسول و کنسوللارین مملکتمیزده یاندیریلان اود و آلاودان مستحضر ایتمکلری ایچون آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ایندی اولان بیر چوخ اسناد ومدارك اوزرینده بیرنچه سینی متذکر اولور.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی چاره‌سیز و تاسف آور اقدامی ایدیر اوندان اوتری حکومتی هیچ وان اوز متجاوز مامورلاری نین احده تندان چوکرلیك ایتمکه حاضر اولمور برعکس هرگون اوز شدیه آرتیر بروباش ویرن فجایع گوستریر که اولار بو وسیله ایله آذربایجان خلقنی آزادان آپارماق یاولی اوزه عصرلرده اولان قول کیمی ساخلا مق ایستیرلر. دوداق کسمك، داغ قویماق، قازین بیرماق و بو جمع

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

www.iran-archive.com

ارتجاع عنصرلری کندلرده

گناهسیز کندلیلری وحشی برصورتده غارت ایدوب ئولدوریرلر

وایگانلی حسن‌خان و گرمناولی رضاقلی خان ، علی بولاقلی ، علی محمود ، کلاله‌لی قاسم خان لومه لی ارضلابك ، تیمور بگلی تیموربك نوروش کندخدا و اوزانلی حسین ئوز آتلیلاری ایله و بر طرفدنده مرتجع ژاندارم قوه‌لری واسطه سیله کندلرده غارت اتمه‌گه باشلامیشلار .

۲۸ شهریور ۱۳۲۴ تاریخده بو قان سورانلار منجوان محلینین سوتان کندینده کندلی حبیب علی اوغلینی اولدورموشلر ، و حتم آدلی بر نفر کندلینی دوگدوکدن صونرا اونون بوغلارینی بولوب دیری - دیری توریاغا باسدیرمیشلار .

قالان کندلیلر جانیلرین قورخوسندان آرواد اوشاقلاری ایله چوللره و داغلارا پراکنده اولموشلار.

آشغلو کندینده سید اسگندرین خرمنینی ایوینه یقوب اود وورموشلار جلال و اسماعیل آدلی کندلیلرین ایولرینی غارت ایدوب اوز لرینی‌ده وحشی صورتده دوگموشلر .

حسن خان و رضاقلی‌خان ئوز سلاحلی قوه‌لری‌ایله احمدلو کندینه حمله ایدوب کندخدا لینین بیر چوخین کندن قاچرمیشلار . و محرم آدلی کندلینین تاخلینی‌بویوك قسمینی یاندیرمیشلار .

کندلیلر ئوز مال داوارلاری‌ایله مشه‌لره قاچمیشلار .

آبان آیین ۳ نده سرند قریه سینده ژاندارم مامموری خواجه قربانعلی همان کندین آغ سقالی عزت آدلی کندلینین آزادلیق‌اوستونده اللرینی باغلامیش ئوزینی و سقالینی یاندیرمیشدر .

مرتجع مجددین آداملاری طرفیندن ئولدورولموش ایکی یاشلی حسین نامللی اوشاق

لغو جیره بندی قماش

هیئت وزیران جیره بندی‌قماش را در سر تا سر کشور لغو کردند در عرض دو سه روز اخیر درتهران در بهای قماش تنزل فاحشی پدید آمده‌است .

۲۳-۷-۲۴ تاریخده ژاندارم مأموری محمدحسین ئوز فرماندهینین دستوری‌ایله بناب اهلی‌اولان‌میرزه باقری‌سرنیزه ایله باشیندان یارالامیشدر

موفقیت جبهه میهن‌درانتخابات یوگسلاوی

رادیو باکو - جبهه میهن ومارشال تیتو در سرتاسر یوگسلاوی درانتخابات اکثریت را برده مردم نیز این موفقیت‌را یکدیگرتبریك‌می گویند

اظهارات تایمز راجع‌به‌انتخابات یوگسلاوی

لندن-روزنامه تایمزازقول‌خبرنگار خود در بلگراد اظهار میدارد که جبهه میهن در سرتاسر یوگسلاوی موفقیت بدست آورده واین موفقیت کاملا معین میکند که مردم اصول قدیمی را رها کرده زندگی نوینی را تعقیب می نمایند و نیز انتخابات آزادانه وبا کمال‌متانت‌انجام‌یافته‌است

محاکمه جنایتکاران فنلاند

هلسنکی - امروز اولین جلسه محاکمه جنایتکاران فنلاند درپایتخت آنکشور تشکیل‌خواهدیافت‌دادستان متن ادعانامه را قرائت خواهد کرد

اعتصاب‌ملوانان یونان

لندن - ملوانان یونان‌درمنوربول اعتصاب کرده‌دانه اعتصاب ایشان‌به منچستر وسایر بنادر انگلستان هم سرایت‌میکند اعتصاب کنندگان علت اعتصاب‌خود را چنین تشریح میکنند که شش‌ماه‌است ایشان بیکارودولت یونان‌به آنها کارتهیه‌نکرده‌وازمساعدت مالی هم مضایقه‌نموده است.

مذاکرات واشنگتن

واشنگتن- دیروز اولین‌مذاکرات ترومن- اتلی- ماکنزکینگ‌دراطراف مسئله بمب آتمی‌دوساعت طول کشید از مخترعین بمب‌آتمی هم یك‌نفردر این جلسه حضور داشت.

آگهی اداری

از آقایان‌مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

چاپخانه آذربایجان

ژاندارم مامورلارینین قانلی قجایعندن

بو ایکی نفر محرم و قنبر آدلی کندلیلر آزادیخواهلیق جرمی ایله قوشابولاغ و یانبولاغ دا کاغذکنان محلینده اصلان همایون و استوار ابراهیمین گوللەسی ایله ئولدورولموشدر .

م. ارمغان

حیات غصه‌سی

-۲-

لازم دگل بابا ، کشج گئت - دیه او شکیلی اوزاتدی قارا عینکلی جوان بنه جلد آیاغا قالخیب شکیلی حاجی دان آلدی و صاحبینه قایتاردی .

گون اورتانین ایستیسی باندیریردی خیابانین هرایکی طرفینه دوزولموش آغاجلارین کولگه‌سنده ده نفس آلماق اولموردی.

انورلاردان قالخان یه‌نرین ایی انسانین باشینی گیجلندیریردی او حاجی نین مه‌زاسیندان آیریلاندان بر ساعت کچمیشدی بو بر ساعتده درشکه ده گئدن قارا چادرالی بر خانمدان باشقا اونین الینده کی شکیله - هیچ کس نظر سالمامیشدی .

خانم درشکه ایله اونین یاندان کچدیگی زمان درشکه‌نی ساخلاتدیردی و دقتله شکیله باخاراق :

نه گوزل شکیلدر - دیدی .

لاکن خانمین سوزی قورتار مامشدی که درشکه چینن اوزون قامچینین سسی ایشدیلدی و درشکه حرکت ایتدی .

او ، خیلی مدت یئرینده دوروب درشکه‌نین دالسنجاباحدی برنجی دفعه ایشتدیکی بو سوزلر اونا بر آنا تسکینی قدر خوش و مهربان گلدی او خانم کیم ایدی ؟ بیلمه‌یردی آنجاق اونین دیدیگی سوزلر دوبان ، آتلایان بر قلبدن قوپدیغی ایچون ، خانم اونا ان یاخین بر سرداش همدم کیمی گوروندی .

دورت گوندن بری گردیکی خیابان و بازارلاردا برنجی دفعه‌ایدی که ، اونین صنعتی حقنده « گوزلدر » دیه‌سویله نیردی صنعتکار ایچون بوندان دا آرتیق نعمت - اولا بیلردمی اومجهول خانم شکیلی آلمادی لاکن شکیل حقنده گوزلدر دیمکله مگر اونی آلمش قدر دگیلمی ؟ آه پروردگارا اگر او خانم ایندی اورادا اولسا ایدی ، اونا سجده ایتمیه جکدیمی ؟ هیهات اوخانم حیات کیمی تیز خیال کیمی سرعتله غیب اولدی .

او پریشان حالدا ایوه‌دوندی ، شهرین کناریندا کی دربند لردن بریسینده آلچق قاپینی دوگدیکی زمان بلدیه‌نین ساعتی ایکینی وروردی یورغون آددیملار لا پیله‌لری قالخدی .

اوطاق قارانلیق ایدی باغلی در پنجره‌لرین آراسیندان دوشه‌ن ضعیف ایشیق شعاعلاری اوتاغین کنجنده کی یاتاغی وخسته‌نین صولغون صفتینی آزجا ایشقلاندیرمشدی خیریللی نفس اوتاغی دولدور مشدی اوپنجه‌لری اوسته یه‌ریه رمك یاتاغا باخیلاشدی عایشه هلده‌ده یاتیردی .

عایشه ، عایشه دیه او آستادان جاغیردی عایشه جواب ویریه‌دی اونون سینه‌سی تر - تر قالخیب دوشور و آهسته‌دن انیلده‌یردی .

او خیلی مدت یاتاغین یانیندا دوروب باحدی عایشه نین صفتینه باشقا بر عالمین گولگه‌سی جوکیشدی انه بر عالم که اونون سویوق نفسی قیشین شاختالی گوزینده اولدیغی کیمی یایین جهنم کیمی نفس دوتولان زمانیندا دا زوللی انسانلارین قاپلاریندان کئدیر ، اونلارین یکانه تعمتلری اولان انسان اوره‌کلرینی دونمز و قایتماز یوللاری اولان مجهول بر ابدیته چاپ آپاریر ایندی ایسه او گولگه نشه‌سیز احیانن یکانه تسلیسی گونلرنین دریلیکینه گومولی اولان سرلرینین مهربان همدمی اولان عایشه نین چهره‌سینه قونمشدی اوما انه کندی که ئوزی بو گولگه‌نین سویوق نفسینی دویور و اونون قاناتلارینین سسینی ایشدیر بو قانات سسلری کندیکجه آب یاخیلاشیر و بتون اوتاغی دولدوریردی اونی دهشتلی بر حس بورودی اوشاق ایکن ملائکه‌لر حقنده آناسیندان ایشتدیکی تفسیری خاطرلادی.

اوتاقدا قانات چالانلار بلکه‌ده کچیك ملائکه‌لردی اولار نه ایچون بو اوتاغا دولوشموشلار بوحسا عایشه‌نین تمیز روحی ئوز قاناتلاری اوزه‌رینده اوچورماغامی کمیشلر؟

عایشه‌نین گناهی نه ایدی ؟

جوانلیق دورینین پیاله سینی هنوز ایچمکه باشلایان بوتاکام گلین اوزه‌رینده احتیاج ئوز آغیر پنجه سنی ایندی‌دن ایندیر مکه باشلامیشا بوندا عایشه نین نه تقصیری وار ؟ بو فکر اونی ائله بیل ایلدیریم کیمی ووردی و نیز عایشه نی قوجاقلادی و اونون سینه‌سینه توکولموش پریشان ساچلاینی قالدیریب ، رنگی اوچوق دودقلارینداں اوپدی .

عایشه ائله بیل گوجله گوز قاپاقلارینی قالدیردی حسه نظرلرله اونی سوزدی وسونوك دودقلارینداآنی برتبسم پیدا اولدی.

www.iran-archive.com

آذربایجان روزنامه‌سی

مطبوعین پارلامنتی کندلی ذوالفعلی ایله مصاحبه‌سی

مصاحبه ایدیلمیش پارلامانی مطبوعی ذوالفعلی

فارداییم خلاصی داووروب اورتا چاوادیری

س= کوری کندلیلر نه ایدیر دیلر

ج = اولاتو دان بیرسی خانملی اوغلی امنیه نین تفنگیندن باشیمیشدی کاوانین اولدوروه‌سین

س= بسی او وقت نه اولدی

ج = اریاب خانملی‌نه قشقردی

س= کوپک اوغلی امنیه نین تفنگین بوشلا ؛

س = خانملی نه‌دیردی

ج= خانملی دیردی آخی اریاب امنیه ملی اولدورر

س= بو موقعده اریاب‌نه ایدی

ج = اریاب خانملی‌نی امنیه‌نین تفنگین بوخلاماق ایچون تفنگین گوللە سینی آچدی

س= گوللە کیمه گدی

ج = گوللە خانملیه دگه‌بوب امنیه اورتوجاغا ده گدی واورتاچاغا اولدی ؛

س= پس قالان گندلیلر نه ایدیلر

ج = بو وقت اوییری گندلیلر ایودن قاچاراق چیخدیلار اولار چاپلاریلی قورتاریاق ایستیردیلا کین حیاط قاپوسین باغلامیشدیلار اولار قاچیلمیشدیلر

س = اولار نئجه اولدی

ج = اریاب ، امنیه و نوکری عبدالحسین و حسین علی او گندلیلری قیره یاران ائدیلر لولاردان ۲ نفر اولدوروبلار

س = اولار کیملردی

ج حسن آقا یوسف علی اوغلی ، قنبعلی دیرزا علی اوغلی

س= قالانلاری نئجه اولدی

ج پارلامانی صورتده چیخدیلار یخلب قاچدیلار

س = پس اریاب واوتون نوکری هارا گئدیلر جواب اولار قاپی نی آچوب آیلارینی چیخوب گئدیلر

ج = پارلامانلار نه چور اولدی

ج = هر کیمین آدامی گئوب اولاری اولدوریب آپاریلار

س = پارلامانلاردان کیم اولدی

ج= پارلامانلاردان مشهد عباد له صورتده گزیرلر

س= آدین نه‌دور ؟

جواب = مشهدذوالفعلی

س = خانملی پارلامین

ج= خانملی‌دین عرض گندلیسی

س = اوبایز گیمدور ؛

ج= محمدصادق خان محمودی

س = سنی گیم پارلامانلی‌دور ؛

ج = مجید قولوسی محمد صادق خانین نوکری عبدالحسین ساسانی اوز نافانی ایله پارلامانیدور

س = نه‌ایچون سنی گوللەلیه‌دور دولار

ج = منه امنیه گئوب دیدیکی سیزی اریاب چاغریر ؛

س = سیز گئدیرسی

ج = بلی مندن باشقادا اریابین ایوینده هر نفر رعیت‌دن حاضر ایدیلار

س= اریاب سیزی نه‌قدر ایچون چاغرمیشدی

ج = اریاب دیدی بوغدا و آرپا بهره‌سینه نه‌قدر سیز و کیمدن ویره‌جکسیز ؛

س = سیز نه‌دیدیز

ج = بیزیم بهره‌یه سوز وئریب بوغدور دیدیک هرایل نه‌چوردور او چور اولاجاق‌دور

س= اریاب داها نه‌ایستیردی

ج = اولاریدان داییره‌سینا چاغیر دیدی

س = سیز نه‌دیدیز

ج = بیزیم سوزومیز بوغدور

س= سیز اریاب ایله‌خارماداندیز

ج = بیز دوغلوز نفر رعیت اریابین ایوینده ایدیک

س= اریابین یانیندا کیملر وار ایدی

ج = اریابین یانیندا برنفر داش بولاقلی میرزه غلام ، اینکی نفر امیرپیر نفر حکومت مأموری ابوالحسن ، اینکی نفر مداوز نوکری اولان عبدالحسین ساسانی و حسین قلی ساسانی واریابین میراثی اوده‌ج علی ایدی

س = اریاب سیزه داها نه‌دیدی

ج = اریاب دیدیکی کوپک اوغلانی ، آروادلاری ... نئجه گیراند بیه قدر بیزیم ایچون بقه بیگارا گئدیشیز گرک بو گوندن اعتبارا بیزیم نوکریم ایچوندە بیگاره گئدەسیز

س = سیز نه‌دیدیز

ج= بیز دیدیک باخیرا دونوم اریاب بیزیم طاقتیمیز یوخدور بیز سیزین ایچون بیگاره گئدەدیک سنین نوکر قیزیه بقه ایشله‌مه‌دیک

س = اریاب نه‌ایلەدی

ج = اریاب اودقیقه نوکری عبدالحسینه امر ایتدیکی دور بو کوپک اوغلانلارین

س = سیز قرون گیجی دوروبلار

ج = اول اریابین نوکری عبدالحسین اوزباشی ایله ملی چیخیب گوللەلیه دوردی ، من بئله یخلادیم

س = سونرا نه‌چور اولدی

ج = سونرا اریاب اوزالینده گی تفنگ ایله

مردم از دیل موقع تشییع جنازه حسب مقتول

تبریز روشنفکرلرین مکتوبی

بو قوزلرین روشنفکرلری طرفیندن مرتجع تهران حکومتینین آذربایجانداکی وحشیانه جنایتلرینه خاتمه ویرلمه‌سینی و بو جنایتکارلارین مای محاکمه‌سینه چکیلمه‌سینی طلب ایدیرلر

تبریز روشنفکرلریندن

حبیب فرزند علی از دهقانان محال مشکین که چندی قبل باقتلای ضرغام از مرتجعین مشکین شهر مقتول گردید

ورود منسوجات ابریشمی آزاد شد

بموجب تصویبنامه هیئت‌وزیران ازاین به بعد ورود منسوجات ابریشمی از هر رقم آزاد گردید.

آذربایجان

روزنامه‌سینین محترم مدیریندە

بیز گندلیلر بیزدن خواهش ایدیریک بیزیم دوزه‌لریمیزی محبت لریمیزی روزنامه‌ده یازاسیز ، قوی قدام جماعت بیلسین که بیز گندلی لرین باشلارینا بو چالیلار نه اویولار گتیریرلر بو مرتجع ظالم زاندارم لارین و برعده خان‌بیگلرین ظلمیندن آه ناله‌یه گیره دایانمیشدیر ؛

هرگون بیر بهانه‌ایله بیز گناهسیز گندلیلری غارت ایدوب آروادلارا اوشاقلاریمیزی اسیر ایدیرلر ؛

بو سوبقوانچولارین ظلمیندن چاتا گلمیشیک ؛

بیز گندلیلرین الیمیزی اگین دن چوت دن چکارمیشلار ؛

بیزلری کوز یاشیمیزدن چوانره داغلارا دیدرگین سالمیشلار ؛

امان قاسم‌خانین و اوتین نوکرلرینین الیندن ؛

امان عبداله خانین و آدیلارینین ظلمیندن ؛

الامان ! بیزیم بو خواهشیمیزدیر اودا بو دور که توقع ایدیریک بو چالیلارین و بو اخراج لارین و بو قان ایچمن امنیه‌لرین خبر لرینی بیزیم باشیمیز دان دوه ایدین ؛

بر عده گندلی

جنایتلرین منشائی

اوز صفحه‌دن باشی

خلقدار ایدیرلر ، اولارین بولی وطنه واستعماره جنایتکارلری آراد قویوب بی گناه گندلیلری قوقدیرماقلارلر ؛

امنیه‌لرین جنایتلرینده گوز وموب اولارین حقوقی ایشلر ، مداخله ایدارینه آچیق‌جه صورتده بولونوب‌لر ؛

منظومه‌لارین گوز باغلاری ایله یازدیقلاری مرتجع دوشکانلری جواب سیز قویوب هاراداسا منفعت گوزلر سه اوراقاچیرلر ، بولارین بو کیمسه‌جر گئتمه‌لرینین نتیجه‌سینده اوغرویلی رفاه خورلیق سوء استفاده عادی و طبیعی برایش اولدوغدور ، دولتدن لریمین باشیندا اولانلار بو جنایتلر آغاسیه یاخی وزیرلرین بیلمه‌دیکده قدر خلقی سوبقی اوزاری ایچون دخروع حق حساب ایدیرلر ؛

آرتیق زاندارم ایله مستقیماً خلق ایله مربوط اولمایی ایچون و کاشفکارلیغین مهمی حساب اولونور و گوزین اینسانلیغی و گوزین راحتلیغی‌نین شکلی بودور ؛

آرتیق هیچ بیر ملجا و پناه یوخدور قرفه ایشچیلر ، ظلم و جفا یاغردن قاچوب قرفه قاپیلارینا پناهده اولان مظلوملارین آه و ناله‌سیندن سوزه گلمیشدیر ؛

آرتیق چاره و علاج یولی قالمامیشدیر زاندارم وعدلیه باشچیلری گوزونو قدر آوجدا آو آتدیقلاری بیر لاریوندان سورا خلق اوز باشینا چاره‌ایتمیلی‌دیر ؛

قوی دونیا بیلسین که بیزی اوچ نفر جنایتکارین ایشده خلق نه گونه قالمیشدیر ، قیش گئوب‌لرینی آدیمی جالده جانلرجه گندلیلر ایو و زه‌گ بلغارلارینی ترک ایدوب داغلارا پناهده قالماغا مجبور اولموشلار دیدیجی ایشگ مجبور اولان اورتا باب ! گئجه‌جی‌لر باچار گندلیلری ترک ایدوب خیرلره پناه گتیریرلر ، بو جنایت اگر ؛ گئجه

آخر قویماق‌لازمدیر ؛

www.iran-archive.com

فجایع ژاندارمها از حد گذشته است!

خوانندگان گرامی قطعاتصدیق خواهند فرمود که ما تاکنون هرگز فجایع و اعمال شنیع ژاندامها را افشاء نکرده بسامید اینکه روسای قانون شناس (!) آنان جلو کشتار های بی رحمانه عمال خودرا سد خواهند کرد دراین صدد بر نیامدمایم که پرده ازروی اعمال ننگین ژاندارم ها برداشته چهره حقیقی دموکراسی ایران را که بدست یك مشت سود پرست اداره میشود به تمام جهانیان نشان داده درنزد خودی وبیگانه آن را رسوای جهان گردانیم اداره ژاندارمری از سکوت ما سوءاستفاده کرده بگمان اینکه ازعجزخود دم فرو بست ایم فجایع وکشتار بی رحمانه قرون وسطی را در دهات آذربایجان برپاداشته ومنظره عقوبتهای دلخراش کشیشان اسپانیائی را در نظرانسان مجسم میسازد که مخالفین خودرا زنده در آتش میسوزانیدند و بر این جنایت عظمی در پیشگاه خداوندگار عالم که بشررا به نوع پروری دعوت میکند مباهات میکردند ظلم و ستم ژاندامهای در دهات آذربایجان ازحد گذشته کاسه صبر ملت را لبریز میگرداند اقدامات نا جوان مردانه آنان شکل یك جمله نظامی را بخودگرفته که جز امحاء آزادی خواهان و متواری ساختن ساکنین آذربایجان مرامی ندارد

فجایعی که دردهات آذربایجان توسط ژاندارمهای انجام میابد قتل عامهای و خونریزهای چنگیز و بی رحمیهای تیمور و عقوبتهای کشیشان اسپانیائیرانیمه راه گذاشته دست یزید و شمر را از کتف بسته است . اینها خیال میکنند که اگرهزار دهقان بی دست و پا را از دم تیغ بگذارند آتش مقدسی را که درقلوب آنان شعله ور است خاموش خواهند ساخت حال آنکه اعمال شنیع ژاندارمری بیش از بیش جبهه آزادی را نیرومند ساخته روز انتقام، روز محاکمه ، را تسریع می نماید

موقع نگارش این سطور اطلاع دادند که درمیانج ژاندارم ریش یکی از دهقانان متدین ومسن که احترامش برهمه کس واجب است آتش زده در شهر گردانیده است . در اهر رئیس ژاندارمری دهقان بی پناهی را با ضربات چکمه خود متلاشی ساخته است . در دهات شرفخانه . ماکو مرند ، اردبیل ، اهر ، هشترود و سایر نقاط آذربایجان دهقانان از ترس ایذاء وبی انصافی ژاندامها خانه واشیانه خودرا رها ساخته دردشت ها وکوهها بسر میبرند وهیچیك قدرت ندارند به منازل خویش بسر گردند اخیرا شکم کودك دو ساله را با تفنگ ژاندارمری پاره کرده بودند که پدر ومادرش جگر گوشه خودرا به شهر آورده برای عبرت زمانداران ومسئولین امنیت آذربایجان آنرادر کوچه و بازار میگردانیدند زبان یکی از دهقانان را بعنوان اینکه تو با این زبان از فجایع ژاندارمری شکایت کرده ای ازبیخ قطع کرده درمقابل زن وبچه اش بخون خود غلطان ساخته اند

این است جواب مؤدبانه و قانونی که اداره ژاندارمری درمقابل سکوت ومتانت ما و قانون شناسی و احترام دهقانان داده وبدین ترتیب روی دموکراسی ایران را سفید گردانیده است

مطابق قانون اساسی ژاندارمری حق ندارد درمسائل حقوقی وارد شده اعمال نفوذ کند ولی در کشور عجایب و مملکت گل وبلبل ماانتظار یك چنین قانون شناس آنهم از افراد ژاندارمری که حتی رضا خان بانها بد بین بود خیلی بعید است اداره ژاندارمری علاوه از اینکه دست وپای دادگستری را بسته و وسائل حقوقی را خودسرانه حل وفصل می کند مالکین راجبرا وادار مینماید که از رعایای خود شکایت بکنند تا مامورین ژاندارمری رامثل مور و ملخ بدهات اعزام داشته آتش جنگی دهقانان بزنند وبقول خودشان دمار ازروزگاررعیت درآورند مامورین ژاندارمری گستاخی را بجائی رسانیده اند که حتی ازدست درازی به ناموس مردم هم خودداری نمی کنند ، قانون اساسی ، حفظ ناموس زنان را محترم شمرده مذهب اسلام هم دست درازی به ناموس زن را حرام وجرم لایغفر دانسته است وحفظ آنرا برتمام افراد مسلمان واجب گردانیده است ولی ژاندارمهای مسلمان ما که روز عاشورا مجلس روضه خوانی بر پا میکنند حتی از دست درازی به بکارت دختران معصوم دهات هم خودداری نکرده کسانیرا که ایشانرا ازارتکاب این جنایت منع کرده اند باوضع فجیعی بقتل رسانیده اند

وقتی حافظ ناموس ، مال، عفت مردم با ناموس رعیت چنین معامله به کند ازدیگران چه انتظار باید داشت ؟

ژاندارم قانون اساسی را زیر پا گذاشته بریش هرچه قانون نویس است میخندد نماینده قانون که مدعی العموم ودادگستری است این خلاف کاریها را برخ مبارك خود بیاورده دراین قبیل موارد خویشتن را بکوچه علی چپ میزند

حالا ملت جز قانون حامی و نگهبان ندارد قانون که خونهای هزاران جوان رشید و سلحشور است محال است توسط دو نفر خائن وسود پرست از بین برود تادیروز ملت بمقام ومنزلت آقابالاسر ها احترام میگذشت تا آنها هم احترام ملت را نگه دارند حالا که ایشان حاضر نیستند مورد احترام واقع شوند پس ما بند این گوی این میدان!

دولت مامورلارینین کندلرده یارادیقلاری فجایعی افشا ایتمك

اول صفحه‌دن بقیه

ایله قتل وغارت ایتمك اورتا عصر لرده ده بئله آزسابقه‌سی واردر

آقالارسیز متمدن دنیانین نماینده لری و دموکرات خلقلری نین گوندرمه لری بو قضایانین شاهیدی اولون و انتظار واریمیزدر آذربایجانین مظلوم ملتی نین سسینی دموکراسی دنیانین آزاد مطبوعاتندا انتشار ویرمه‌سیز

تهرانین مرکزی حکومتی آسیا نی دسپوتزمین ان شدید جورمسین ادامه ویرمکده در بیزیم روزنامه‌لر یمیزی که بیزیم ناله وفریاد لاریمیزی انعکاس ایتدیر ندر آیری شهرلرده اولان هم وطنلریمزین النه یتیشمگه مانع اولور . بیزیم نامه و تلگرافلار یمیزین تهران روزنامه لرینده چاپ اولماسینی قدغن ایدیر اگر برنفربو مظلوم و ستمدیده لرین بیرنجه نفر ایله صحبت ایده و بونلارین حقنده معمول اولان فاجعه‌لرین بوزده بیرینه پی آپارارسا حتما متاثر اولوب وعلك سیز اوز دموکرات ملتنه یتیره جکدر که هلنده دنیاده ایله بیردولت واردر که او نون مامورلاری مملکتین قانون لارینی آیاق آلتینا آلوب واوز ملتیله دنیادا اولان بوتون انسانیت قانونلاری نین خلافنارفتار ایدیر و اورادا قانون محکمه وادلستان بیراووچ مستبد . خود سر و استفاده جی اشخاصین الینده آلت‌در

ایرانین ایندیکی وضعیتی دنیا دموکراسی سینه تنك‌در قوی دنیا یاسین بیرعده مظلومین که‌چاره سیز لیقدان اوزمظلومیتین اونلارا اظهار ایدیر . جواب ویرسین

بودربیرقسمت دولت مامورلاری نین کندلرده یاراندیغی فجایعدن و واونلارین قانون‌سیز لقلاری وظلملری حقنده عدلیه وسایر صلاحیتدار اداره لره یازیلان شکایتلردن که واقعده خرواردان بر اووچ‌در وایندیه‌قدر ده ترتیب ایتروبریلمه‌یبدریاد آوراولور

١ـ٩ـ٧ـ١٣ ده هشترود ماحا لینن عجمی کندینده مالك محمد صادق‌خان مجتهدی و مباشر عبدا لحسین‌ساسانی بیرعده مسلح ژاندارم ایله کندلیلره حمله ایدیر ژاندارملار دان بیری دللملی آدلی بیر کندلینی قولوندان یارالایر و حسن آقا ، غلام، قنبعلی ومشهدی عبادالله آدلی دورت نفر کندلینی کتاهیز کتوله‌ایله اولدوریرلرو بنش نفر کندلینی اغیر صورتده یالاییرلر بئله که ایندی‌ده بستری‌درلر بونونلا بیله‌قانلر تعقیب اولونمامیشدر لاکن کتاهیز کند لیلردن دونوب وزندانی اولونموشدر

٢ـ کاغذکنان محالندا قوشابولاغ وبان‌بولاغ کندینده ٧ـ٧ـ٢٤ ده محرم و قنبر آدلی ایکی نفر کندلی اصلان همایون ولستوار ابراهیمی‌نین ایله آزدیخواهلیك چرنه اولدوریلر و ژاندارملارین مسلحانه حمله‌سی نتیجه سنده کندلیلر اوز عائله‌لری ایله بیابانلارا قاچیرلار

٣ـ سراین شربیان کندینده بر عده ژاندارم گروهبان مقدسین با شجاقیله کندلیلرین اموالنی غارت وتوزلرینی دویون حبس ایدیرلروبر کندلی اولور ونجه آزواد اوشاق سقط ایلیر

٤ ـ تیکمه‌داشدا ژاندارملار آزادیخواهلارین ابولرینی غارت ایدیر لر وایکی یوزنفره قدر کندلیلراوز آزواد و اوشاقلاری ایله چوللره قاچیر لار

٥ ـ امند کندینده ایگیرمی ایکی نفر ژاندارم‌سروار دیبا نین باشچلقیله کندلیلرین مال و جانلارینا تجاوز ایدیرلر که‌بوز الی نفر کندلی‌اونلا رین ظلمندن سراسیمه اولاراق اوز نجاتلاری ایچون تبریزده آذربایجان دموقرات فرقه‌سنه پناهنده اولورلار

٦ ـ سلطان آباد کندینده‌حسن ژاندارم‌وعلی آدلی بیر نفر آروادی تفنك قوندافی ایله اوقدر دویور که اولوم حالینه سالیر وهمان آروادین ایکی‌باشلی اوشاقی تفنك قوندافی ضربی سینده اولور

٧ـ کل‌تپه کندینده‌سروان‌عابدین‌بیر بویوك عده ژاندارم ایله آزادیخوا هلاری آغاجا باغلیب و اونلارین برجسته‌لرینی حبس ایدیب وقره‌داغدا مردانلیم کندینده مرتجع حاتلار ژاندارمین حمله‌سیله بوتون آزادیخو اهلارین ایولرینه حمله ایدیرلر اونلا رین اموال اثاثیه‌سینی غارت ایتدیکدن صونرا اوقدر فشار کتیریرلر که بیر بویوك عده کندلیلردن چول ومیشه لره قاچیرلار و اونلارین کتك کار لیقلاری نتیجه سینده اهالیدن ٣٦ نفر آغیر یارالانیرلار که ایندی ده بستری درلر

بودور ژاندارملارین و بعضی محلی مرتجعلرین یاراندیغی فجایع دن دادسرا وسایر قانون مراجعه‌اولونان شکایت واعلام جرمارین صورتی که متذکر اولوروق

شماره‌لر

٢٤ـ٦ـ١٩ـ٣٨	٢٤ـ٦ـ٢٧ـ٨١
٢٤ـ٦ـ١٤ـ١١٩	٢٤ـ٧ـ١٤ـ١٨٠
٢٤ـ٦ـ١٤ـ٢١٥	٢٤ـ٦ـ١٦ـ٢٣٢
٢٤ـ٧ـ١٧ـ٢٣٧	٢٤ـ٧ـ١٧ـ٢٣٨
٢٤ـ٧ـ١٧ـ٢٣٩	٢٤ـ٧ـ١٧ـ٢٦٤
٢٤ـ٧ـ١٨ـ٢٦٨	٢٤ـ٧ـ١٨ـ٢٧٠
٢٤ـ٧ـ١٨ـ٢٧٤	٢٤ـ٧ـ١٨ـ٢٧٥
٢٤ـ٨ـ٢ـ٢٨١	٢٤ـ٨ـ٢ـ٢٨٨
٢٤ـ٧ـ١٩ـ٢٨٩	٢٤ـ٧ـ١٩ـ٢٩٠
٢٤ـ٧ـ١٩ـ٢٩١	٢٤ـ٧ـ١٩ـ٢٩٢
٢٤ـ٨ـ٢ـ٢٩٢٤	٢٤ـ٧ـ١٩ـ٣١٤
٢٤ـ٧ـ٢١ـ٣٣٢	٢٤ـ٧ـ٢١ـ٣٣٣
٢٤ـ٧ـ٢١ـ٣٣٦	٢٤ـ٧ـ٢٢ـ٣٤١
٢٤ـ٧ـ٢٢ـ٣٥٦	٢٤ـ٧ـ٢٥ـ٤٢٤
٢٤ـ٧ـ٣٠ـ٤٣٩	٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٤٠
٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٥١	٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٥٢
٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٥٤	٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٦٠
٢٤ـ٧ـ٢٨ـ٤٦١	٢٤ـ٧ـ٣٠ـ٤٨١
٢٤ـ٧ـ٣٠ـ٤٦٥	٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢١
٢٤ـ٨ـ١ـ٥٢٤	٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٦
٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٨	٢٤ـ٨ـ٢ـ٢٨٦
٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٧	٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٩
٢٤ـ٨ـ٣ـ٥٤٨	٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٥٠
٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٥٤	٢٤ـ٨ـ٤ـ٥٥٦
٢٤ـ٨ـ٤ـ٥٦٥	٢٤ـ٧ـ٤ـ٥٦٤
٢٤ـ٨ـ٤ـ٥٦٣	٢٤ـ٨ـ٣ـ٥٦٢
٢٤ـ٨ـ٨ـ٥٧٨	٢٤ـ٨ـ٧ـ٥٨١
٢٤ـ٨ـ٥ـ٥٨٦	٢٤ـ٨ـ٥ـ٥٨٧
٢٤ـ٨ـ٧ـ٥٩١	٢٤ـ٨ـ١٦ـ٥٩٦
٢٤ـ٨ـ١٦ـ٧١٦	٢٤ـ٧ـ٧ـ٧٣٧
٢٤ـ٨ـ١٦ـ٥٩٧	٢٤ـ٨ـ٧ـ٦٠٢
٢٤ـ٨ـ٧ـ٦١٢	٢٤ـ٨ـ٧ـ٦١٤
٢٤ـ٨ـ٩ـ٦٢١	٢٤ـ٨ـ٩ـ٦٢٢
٢٤ـ٨ـ٩ـ٦٢٣	٢٤ـ٨ـ٨ـ٦٢٤
٢٤ـ٨ـ٩ـ٦٢٩	٢٤ـ٨ـ٩ـ٦٣٦
٢٤ـ٨ـ١٢ـ٦٤١	٢٤ـ٨ـ١٠ـ٦٤٦
٢٤ـ٨ـ١٠ـ٤٧	٢٤ـ٨ـ١٢ـ٦٤٨
٢٤ـ٨ـ١٣ـ٦٥٦	٢٤ـ٨ـ١٣ـ٦٦٤
٢٤ـ٨ـ١٤ـ٦٦٥	٢٤ـ٨ـ١٣ـ٦٦٦
٢٤ـ٨ـ١٢ـ٦٦٧	٢٤ـ٨ـ١٤ـ٦٧٦
٢٤ـ٨ـ١٣ـ٦٨١	٢٤ـ٨ـ١٣ـ٦٨٢
٢٤ـ٨ـ١٥ـ٦٨٤	٢٤ـ٨ـ٢٤ـ٦٨٥
٢٤ـ٨ـ١٥ـ٦٩٨	٢٤ـ٧ـ١٥ـ٧٧٠
١٤ـ٨ـ١٥ـ٧٠٣	٢٤ـ٨ـ١٦ـ٧١٤
٢٤ـ٨ـ١٦ـ٧٢٠	٢٤ـ٨ـ١٦ـ٧٢٨
٢٤ـ٨ـ٢٦ـ٧٣٢	١٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٧
٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٨	٢٤ـ٨ـ٢ـ٥٢٩
٢٤ـ٨ـ١٦ـ٥٣٥	٢٤ـ٨ـ٩ـ٥٣٢
٢٤ـ٨ـ٨ـ٥٣٣	٢٤ـ٨ـ٨ـ٥٣٩
٢٤ـ٨ـ٨ـ٥٣٤	٢٤ـ٨ـ٩ـ٥٤٠
٢٤ـ٨ـ٨ـ٥٤٤	٢٤ـ٨ـ٥ـ٧١٤

بوتون بو موردلرده حلقین مسئول مقاماتدن تقاضاسی مرتکبلری قانون اساسی حدودنده وجزائی محکمه لرین اصولیله تعقیب ایتمك وژاندارم مامورلاری نین غیرقانونی اولاراق حقوقی ایشلره مداخله ایتمکدن جلوگیرلیك اولونماسی اولموشدر و قضائی قوه‌نین تفکیك اولنماسی که دادسرانین ٣٥٣٦ـ ١١ر٥ر٢٤ نمره و تاریخلی بخشنامه‌موجبنجه ژاندارم اداره‌سی‌نین حقوق ایشلرینه مداخله ایتمه‌سی ایچون ژاندارم اداره سنه یازیلمیشدر و اونون اجراسی تقاضا اولونموشدر که او اداره نین مامور لاری حلقین آسایشنی تامین ایتمك عوضینده حلقین قتل و غارتنی و آسایشی نین پوزولماسینین سببی اولموشلار.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینین اجتماعی ایشلر شعبه‌سی

تبریز شهرینده

دونن آذربایجان دموکرات فرقه سی طرفیندن شهرین مختلف یئرلرینده انجمن ایالتی و ولایتی اطرافندا بویوك متینگلر ویریلدی.

www.iran-archive.com

AZOH

شماره ۵۷ ایکنجی دوره

آذربایجان

۵۷

اشنبه ۲۷ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله بازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
٦	آیده	۱۲۰	«
۳	«	٦۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در — گونده‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

یاشاسین آذربایجان خلقینین بویوك ملی کنگره‌سی

بچه گول میزنند اوشاق تولا بیلار

بیز رضاخان زمانینده شهرلریمیزی خرابه‌زاره دوندرمك مقصدیله آیاریلان خائنانه سیاستدن آرتیق بحث ایتمك ایستمریك اونی آذربایجان خلقی‌نین دشمنلریده بوگون تصدیق ایتمکه مجبوردرلر. سوزنازه اورتالیغا آتیلان یالانجی پهلوانلاردادر. بونلار بزیم انتشار ویردیکمز جدی شعارلرین قاباغینه چیخماق مقصدیله ایندی آذربایجانا دلسوزلیق گوستریرمکه باشلا میشلار. اونی یاغلی سوزلرایله تومار لایوب یاندیرتمق ایله برابر اونین ایچون خلیفه‌نین کیسه‌سیندن بذل بخششلرده قاباغا چکمیشلر. کیچن گون ایشیند یکمزه گوره شهرداریمز بویوك یئر اعلان نشر ایدوب شهریمزین خیابانلارینی اسفالت ایتمك فکرینده اولدیغنی خلقین قولاغینه چاندیرمق ایستمیشدی.

گورونور دورت ایل تمام اهالیمزین داد فریادلارینه قولاق آسماق ایستمین تهران سیاستمدارلرینه آذربایجان فرقه‌سینین تشکیلی چوق برك تکان ویرمیشدر اونا گوره‌در که تئز ال آیاغا دوشوب خلقه رشوت ویرمکه فرقه‌نین قوتلنمه‌سینین قاباغینی کسمك ایستیرلر.

آذربایجان خلقی مخصوصاً تبریز اهالیسی چوق گوزل بیلیر که بو بیهوده تشبثلره قلط فرقه‌مزین مرتجعلر قلبنده نورندیکی قورخو سبب اولموشدر. اگر یله اولماسا ایدی مخابره اولونان سایسز حسابسز تلگرافلار اوزون اوزادی مقاله‌لر اللی‌مین تقریبك بویوك متکلرده چیقاریلان قرارلر بو گونه دمك جوابسز قالمازدی. بونلارین هاموسی بریانا اگر واقعا تهران مرتجعلری آذربایجان خلقینه یا اقلا تبریز جماعتینه حق حیات قائل اولسه ایدی اونین انتخاب ایتدیکی شهر انجمنی‌نین فعالیتینی قاباغینی آلماق کیمی حیاته حاضر اولمازدی.

بیزه اعتراض ایدیرلر که نه آذربایجان اوزرینین آبادلیغی بارەسینده اقدامات ایدیر ایرانین آیری ایالتلری ده آذربایجاندان آباد حالدا دگلدر اونلار ایسه سلرینی چیقارمیرلر. بیز بونی‌ده تصدیق ایدیریك ولی باشقا ایالتلرین بربادلیغی بیزی اوزومیزی آباد ایتمك فکریندن قایتارا بیلمز. بیز شهرلریمزین آبادلیغی ملتمزین فرهنگ، بهداشت واقتصادیولیندا جدی قدملر گوتورمه‌سیندن بو کیمی احمقانه دلیللره گوره صرف نظر ایده‌بیلمریك

مقصدمز بو مقاله‌ده بو کیمی بهانه‌لره جواب ویرمك دگل بیز اصلا بحث و مناقشه اهلی دگلیك بزیم نظرمزده برعملی قدم یتمیش یا تمالیق مثنوی تشکیل ایدن مباحثه‌دن قیمتلی‌در.

بزیم محکم بومروغمزدن تئرمین تهران ارتجاعی ایندی جماعتمزین باشینی تولاماق ایچون شهریمزی اسفالت ایتمك فکرینه دوشموش اولسین بیز بونا مخالف دگلیك هله عصرلرجه وطنمزی سویوب ملتمزین واریوخینی غصب ایدمن تهرانین ارتجاعی دولتی بیزه چوق بورجلودر. قوی بشش اوچ خیابانی خلقی تولامق مقصدیله‌ده اولسه اسفالت ایتسیلر.

گوتنج بوراسی‌در که بو قدر داد و فریاد و یاوبرودن صونرا تازه دولت بودجه‌سیندن دگل شهریمزی بورجلی سالمقله ویردیکلری یوش وعده‌لره عمل ایتمك ایستیرلر.

بونلار او قدر جاهلدرلر که قانون موجبنجه انجمن شهرداریمزین تصویبی اولمادان شهر نامه بردیار بئله بورج ایتمك اولمادیغنی نظرده دوتابیلمیرلر و خیال ایدیرلر که خلقین بو ساده حقیقتدن اطلاعی یوخدور و تصور ایدیرلر که سیدضیانین توصیه‌سی ایله بانك‌لار اصولی فراموش ایدوب طباطبائی کیمی نادان بر آدما شهرنامه بورج ویره‌بیلرلر. طباطبائیلارین قانوناً رسمیلری اولمادیغنی دایونلار آنلاماق ایستمیرلر. بونلار اصولیلیق و وقاحتی او پایه یئتیرمیشلر که شهرین آقاسی خلق طرفیندن انتخاب اولونان شهر انجمنی اولدیغنی‌ده عملا انکار ایتمکه جسارت ایدیرلر. بونی یازمامقدان مقصدمز شهرین اسفالته مخالفت ایتمك دگلدر. شهر گرك اسفالت اولسین بونین ایچون عایدات منبعی‌ده واردر بیزی یوخه ایلن بو کیمی عام المنفعه ایشلره مخالف گوستره بیلمزلر. خلق اوزی بیلر که آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین گوروللولوغی اولماسا ایدی مرتجعلر حتی اعلان بیله ویرمزدیلر ایشدیکمزه گوره شهرداری ایشچیلرینین معاشی بئله آیلارله تاخیره دوشور. هله انجمنین تصویبی اولمادان ویریلن معاشلرده اختلاس و سوء استفاده حساب اولونور بو معاشاری ویره‌نلر وقتنده گرك شهر اهالیسینین نماینده‌لرینه حق وحساب ویرسیلر.

ده‌ره خلوت تولکی یگ اویونلا رینین وقتی کیچمیشدر اوشاق باشی آلداتماق کیمی گوتنج حرکتلرین فایداسی یوخدور خلق بو کیمی فریبلدا قلارا اغفال اولماز.

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

فرقهٔ ما با اخلال کنندگان امنیت عمومی مبارزه خواهد کرد

این روز ها عده‌ای ماجراجو بنا بدستوراتی که از اربابان خویش دریافت میدارند، به تبلیغات مسمومی مبادرت ورزیده و در میان مردم شروع بایجاد عدم اعتماد، نگرانی و وحشت نموده‌اند. بدیهی است که منظور از این عمل خائنانه گل آلود ساختن آب برای گرفتن ماهی و تحصیل استفاده های هنگفتی است که ممکن است بر اثر ایجاد وحشت و عدم اطمینان باسانی بدست آورند.

فرقه دموکرات آذربایجان برای روشن شدن افکار عمومی و برای انتشار ساختن نقشه های خائنین لازم دید یکبار دیگر شعار های خود را تکرار نموده و با صدای رسا اعلام دارد که:

فرقه دموکرات آذربایجان طرفدار جدی امنیت و آرامش در سر تا سر آذربایجانست و با تمام قوا با نقشه های منحوسی که بمنظور از بین بردن امنیت ساکنین این سرزمین تهیه و عملی میشود، مبارزه مینماید.

فرقه دموکرات آذربایجان کسانی را که با امنیت مردم باری میکنند، دشمن آذربایجان میشمارد و کسانی را که میخواهند در میان مردم نگرانی و وحشت ایجاد نموده طرحهای جهنمی خودرا اجرا سازند، خائن میداند.

فرقه دموکرات آذربایجان با تمام قوای خود با کسانی که بخواهند با تبلیغات زهر آگین خویش در میان مردم وحشت و نگرانی ایجاد نمایند، مبارزه خواهد کرد و دستهای ناپاك و آلوده بخیانت دشمنان ملت آذربایجان را کوتاه خواهد ساخت.

طنطنه‌لی کنفرانس

آبان آیینین ۲۱ سنده آخشام ساعت بشده تبریزین شیر وخورشید صحنه‌سنده آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله‌سی طرفندن بیوك اوقتیابر انقلابینین ۲۸ نجی ایل دونومی مناسبتیله طنطنه‌لی جشن دوتولموشدی اوقتیابر انقلابینا حصر ایدیلمیش بو کنفرانسدا تبریز مؤسسه و کارخانه‌لرینده چالیشان کارگر و مستخدملر اشتراك ایدیردیلر. کنفرانس آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین صدری آقای بی‌ریا طرفندن افتتاح اولونوب اوقتیابر انقلابی حقنده دانیشماق ایچون آقای دکتر سلام الله جاویده سوز ویریلدی ناطق اوقتیابر انقلابینین وجوده گلمه‌سی وموفقیتلری وعین زماندا شرق تولکه‌لرینه خصوصا ایران ملتینه ومملکتینه ویردیکی منفعتلر خصوصدا مفصل صورتده دانیشدیلار.

ایکینجی سوز تبریك ایچون آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله سینین عضوی آقای عباس علی زنوزی یه ویریلدی واونون تبریکی عینا آشاغیدا درج اولونور.

آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله‌سی طرفندن روسیه حکومتینی تزار استبدادینین قانلی پنجه‌سیندن خلاص ایدیب اونلارین تورپه ایدی آزادلیق وسعادت قاپلارینی آچان شانلی اوقتیابر انقلابینین ۲۸ نجی ایل دونومی مناسبتیله سیر عزیز هموطنلری صمیم قلبدن تبریك ایدیب نور وطنینین استقلالینی ومنیتینین آزادلیغی اوغروندا منفور ایران ارتجاعی علیهه قهرمانلیقلا مبارزه ایدن ایران زحمتکشلری ایچوندهیوك غلبیت وسعادت آرزو ایدیرم.

تبریکدن صونرا آقای تبریزی

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

فرقه‌وی اعلان

یکشنبه گونی آبان آیینین ۲۷ سینده آخشام ساعت ۴ یاریمدا آذربایجان دموکرات فرقه سینین شهر کمیته‌سی طرفندن بیر مهم موضوع ایچون عمومی میتینك دعوت اولونور بتون فرقه عضولری شهر کمیته‌سی بناسندا آخشام ساعت ۴ تمامدا حاضر اولمالیدرلار که هامو برلیکده میتینگین محله گیتسیلر

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تبریز شهر کمیته‌سی

www.iran-archive.com

تبریزده شاعرلر مجلسینن بویوك ادبی گئجه‌سی

جمه‌گونی آبان آینن ۲۵-ندە آخشام ساعت ۶-ده گلستان باغیندا کی سووەت مدنیت اویوندەتبریزده کی شاعرلر مجلسینن طنطنه‌لی ادبی گئجه‌سی کیچریلمشدر.

بو ادبی گئجه بویوك اوقتیابر انقلابینین ۲۸ نجی ایل دونومی بایرامینا حصر ایدیلمیشدر.

سالون آغرینا قدر شهرین روشنفکر تاجر، کارگر و مختلف طبقه‌لرینن اهالیسی ایله دولموشدی.

هیئت ریاسته آقایان اعتماد، قطرت، بی‌ریا، میلانی، خذ.ان، چاووشی، صحاف، تقی‌زاده اونورموشدولار.

اجلاسی قیسا صورتده، شاعرلر مجلسینن صدری آقای اعتماد آچیب دیمیشدیر که: بزیم شانلی دوغما یوردوموز شاعرلر مسکنی در بزم

علی قطرت — محمدی ریا — م. اعتماد — میرمهدی چاووشی

هلال ناصری — مدینه علی‌اکبرزاده — یحیی شیدا — مظفر درفشی

محمد باقر نیك نام — فخرالدین محزون — محمد امین — نجم تبریزی

عباس صابری — موسی بریلی — سعدی یوزباشی — دوز دوزالی

بو باغادیمز عزیز نوریاقدا وقتیله خاقانی، شاه اسماعیل، قطران، تبریزی، لعلی، صائب و سنجر کیمی ادیب‌لر و سوز استادی یاشایب آثار اجتماعی حیات ایچون ودیعه‌قویوبدولار. بیزده نوز بابالاریمیزین نجیب و سویملی عنعنه‌لرینه اقتدا و تامی ایله‌یب آذربایجانین شعر خزینه‌سینی قیمتله‌ندیرمك اوزرینده چالیشیریق.

آقای اعتمادین سوزلری سالوندا کیلر طرفیندن گوروولتولی صورتده قارشیلاندی.

صونرا صحبت ایشك ایچون شاعر جعفر خندان اوقتیابر انقلابی و آذربایجان شاعرلری موضوعوندا صحبت ائتمیش و معروضه‌دن صونرا تبریزین گور کملی شاعرلریندن آقای قطرت و آقای بی‌ریا، اعتماد، نیکنام حسین صحاف، مظفر درفشی، میلانی، تقی‌زاده، یحیی شیدا و باشقالاری اوقتیابر انقلابینا حصر ایدیلمش و اوز ملی شعر قربانی اوخودولار.

آقای بی‌ریانین اوقتیابر حاسوسندا کی نطقی و اوبنده شعرلری وقوجامان شاعریمیز آقای قطرتین وطن آدلی شعری آقای چاووشی‌نین آنادیلی شعری خلقین گوروولتولی وشورانگیز سوینجی ایله قارشیلاندی عمومیتله شاعرلریمیزین بتون اوخودوقلاری شعرلر وچخدلاری خلقین محبت و احساساتی ایله گوروولتولی سوینجیلرینه سبب اولموش ایدی بو بویوك طنطنه‌لی ادبی گئجه جماعته چوق خوش تاثیر باغیشلادی.

م. طاهر

م. ارمغان

حیات غصه‌سی

-۳-

درختان، گلدینمی؟ - دیه اونین خریتیلی سسی بر پیچلتی قدر، آهسته‌دن ایشدیلدی.. گلدیم عایشه... آنجق ...؟.. اونون بوغازی قهرلندی و عایشه‌نین کچیك الرینی اودلی توبوشلرینه غرق ایتدی.

عایشه درختانین جواباندا سلەنن غصه‌نی دویمیشدی. اونین الی بوش قایدیغینی همیشه بوجور قیسا جواباندان دویار و اونا تسکین لیك ویرمکه چالیشاردی. او، درختان ایله حیات قوردوقلاری اوچ ایلین بوتون آجی گونلرینی اودموش و احتیاجین آغیرلیغنا کوریومارانق نوز ارینه تسلی و روح ویرمکی نوزینه بورج بیلمشدی. اوبواوچ ایلده، درختانین چوخ آز اولان سروری ایله مسرور، ایدی اولان کدری ایله ایسه مکدر اولمشدی. اوگونلرله آچ قالمشدی، آنجاق اری ایوه دوندیکی زمان همیشه اونین بوینونا ساریلمیش اوناتون غصه‌نی ونوندورماغا چالشمشدی.

درختان، عایشه‌نین الرینی سینه سینه یاسارانق اونون محزون گوزلریندن نوپدی.. عایشه اولار گمراه و خنده شکیللره مشتری درلر. من ایسه باچارمیرام.

من گوردیکم انسانلارین اوزینده گولوش بوخدور، تبسم اولارین دوداقلارینداں الله بیل ایدی اولارانق قاچمیشدر. من گوردیکیمی یارادیرام.

گوردیکم ایسه دیوار دیبلرینده ایلمین بوزلرجه طفللر، خانمانسیز ارو دلار، برقارین چورمك ایچون عصمتنی ساتمیش قیزلار مشقتله یاشایان انسانلاردر

من حیاتی گوروردم. حیاتی پرده‌لەمك ایسه منیم الیمه‌ن گلمیر. باچارمیرام. عایشه چیکم باچارمیرام یاراندیغیم بتون انسانلارین اوزینده هاراداں برعصه پیدا اولور. ومنیم نوزیمدنمی آسلی‌در؟ یوخ، عایشه‌م، او من ایستەمەدن قیرچالاندین اوچیندان یاییلیر. پولیلار ایسه‌عصه‌لی بکمیرلر، درختان دانشدیقجا عایشه ضعیف الریله اونین کور ساچلارینی اوخشایر. آرتیق نفس ضیقلمکه باشلادیغی کوزلرده‌ده اونین دیبی اوخشامغا چالیشردی.

سیلرم، درختان! دیه‌او. قریق‌مارین دیبردی. اونی هیچ کس باشادوشمز.

اوغصه، چیك غصه‌سیدر. اونی چکمه‌ین درك ائمز. منیم صنعتکاریم.

اوشکیلی هیچ کس باشا دوشمز. یاشاری وار! اونی منیم یاشیمین اوستونه دور، قوی اومنیم هم‌چوره‌گیم، همده درمانیم اولسون. اولارین هیچ بریسی آرتیق منه لازم دگیلدر. اولارین هانسی بریسی حیاتی منه قایتارایله چکدر هیچ بریسی...

بوشکیلده ایسه من اوزیمی گوروردم. اودیلنجی‌لادین گوزلرینده کی غصه منمکیندن دگلمی؟ انله اوقادین نوزی من دگلمیمم؟ قوی او شکیل قلبیمین ترجمانی اولاراق یادگار قالسین.

بلکه‌ده انله بیر آدام تاپیلدی که، اونی قیمتلندیره بیلدی. اونین سسی گیندیکجه ضعیفله‌یردی. نفسی انله بیل بوغازیندا توتولوردی.

گوزلرینن ایشیقی سونوردی. درختان ایسه یاشینی اونین سینه سینه قویاراق عایشه‌نی سانکه ایشیتمیردی. قورتاردی

شرفخانه‌ده متینك

آذربایجان دموقرات فرقه سینن مرکزی کمیته‌سی کیمه آذربایجان روزنامه‌سی شرفخانه‌ده بویوك متینك تشکیل و آذربایجان خلق کنگره سنده اشتراك ایتمك ایچون نه‌ایندەلر انتخاب اولدیلار ایمان

چاپخانه آذربایجان

www.iran-archive.com

صمد محمودزاده

خلقین صبری چوخ غضب و انتقامی

مدهیش اولور

(شماره ۵۵ دن دوام)

[illegible]

بو نا گوره ده خلق ، اولاردان رضالیغین باشقا هیچ برشئی گوره بیلمیر جکدیر .

[illegible]

حضرت قاضیش خلقینین عرض و ناموسینا ال آتماغا ، حتا مداخله اشکنجه لر ویرمه یی اوزلرینه عادی اگنجه اینجیش قان سورن مرتجع لر اوچون یاپیلیر که آذربایجان خلقینین صبری توکه نیشدیر .

خلقین صبری چوخلا غضب و انتقامدا مدهش اولاجاقدیر .

بریه حق ایشیمیز غیر اوزه دوشنده غالب گله جکدیر .

پامبوق بازاری

[illegible]

[illegible]

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

(۱۳)

تاریخ شهر مزور بالغ بر ۲۰۰۰ قبل از میلاد میرسد و در میان شهرهای قدیم که اکنون هم ایستاده اند نظیر همدان نادر است و تاریخ بنای روم هم چنانکه معلوم است از اوایل قرن هشتم ق.م بالاتر نمیرود.... (شیر الدوله پیرنیا)

از تحقیقاتی که « مورگان » خاورشناس معروف فرانسوی بعمل آورده معلوم و محقق میشود که « آکباتان » مرکز همدان محل همدان امروزی است و از بر آمدگی های زمین و تپه ها و بناهای علت قلعه قصر سلطنتی محل فعلی پایتخت قدیم و پادشاهکوه دولت ماد معلوم میشود.

« مورگان » درباره آکباتان چنین مینویسد : « آکباتان پایتخت دولت ماد مهمترین مرکز علم و مدنیت خاور نزدیک بوده است این شهر در پای کوه الوند و در ابتدای جلگه پهناور حاصلخیزی واقع شده که بوسیله آبهای کوهستان الوند و رودخانه پر آب اطراف سیراب میگردد. جلگه مزبور بسیار پر جمعیت و آباد است و آثار زیاد از ایام قدیم دارد. انسان حس میکند که اینجا موطن مرکز تمدنی نزدیک بوده و اهمیت امروزی همدان انعکاس ضعیفی است از موطنی که همدان قدیم داشته...»

بموجب نوشته های آشوری در این زمان در کشور ماد شهرها و مراکزی مانند « تاروا کیس » (تپه تخت سلیمان) و « راغه » (ری) وجود داشته اند. آکباتان امروز یکی از مراکز اساسی و مهم تجارت جهانی بوده و راههای اصلی بازرگانی از آن شهر میگذشته یا باینجا منتهی میشده است راهی که از کوه و معبر معروف « بیستون » گذشته بدریای مدیترانه میشد (راه غربی) و راهی که از معبر دربند در شمال میگذشته راه اصلی تجارت آن دوره بوده و بدین ترتیب آکباتان از مهمترین مراکز تجارتی مشرق و غرب محسوب میشده.

فنون نظامی

سلاح جنگی و شیوه مردان [illegible] بسیار معروف بوده و این خود نشانه پیشرفت [illegible] ماد بوده است سلاح اصلی مادها شمشیر بوده و در عین حال سربازان مادی از نیزه هائی که از نی درست میکردند استفاده مینمودند. جنگجویان دیگر ماد زرهی مانند پوست ماهی که از قطعات ریز فلز درست میشد بر تن میکردند.

هرودوت لباس و سلاح جنگی سربازان مادی را چنین تعریف میکند :

« سربازان مادی کلاهی نمدین که طوب مانند بود بر سر ، لباسی آستین دار و دامنکوتاه در بر ، زرهی که حلقه های آهنین آن بشکل های ماهی شباهت داشت بر تن ، شلواری که ساقها را میپوشید در پا ، سپری از نی که بند پهنه و در زیر آن ترکشی آویخته ، نیزه هائی کوتاه و کمانی بلند و تیرهائی از نی داشتند و قمه های کوتاه از طرف راست بکمر بند میبستند... » شرحی که هرودوت درباره لباس و آرایش جنگی و سلاح مادها میدهد کاملترین شرحی است که در این خصوص از طرف مورخین داده شده است.

باری ما بعد از استیلاء بر مادها این لباس و سلاح جنگی مادها را اقتباس کردند چنانچه هرودوت مینویسد در لشکر کشی « خشایارشا » به « آتن » سلاح و لباس سربازان پارسی همین لباس و سلاح جنگی مادها بوده است. این قسمت مورد تصدیق مشیر الدوله پیرنیا نیز میباشد.

اولسا قوللی ایدیلمز. بیلدیلیر دوزلر سلاحین مطاع اولونجا بازارین بازار اولسون. بی معلوم اولاردو که چنین قوللی سی ایچون بازار بر بیلی بلرط دوز مع تاسف ایشلدیلمگده گوره بو گوشرده دولت مامور لارینین عملی نتیجه سنده آذربایجان کندچی و دانت قرین ایدی اولان بو جیاتی چنسی کاریه اولوبدور. بیله ایکه بر طرفدن دولتین ۱۲ بین تون چه کچین ایلرده اولان پامبوقلاری ساتماق ایچون اعلان قروبای و بروبدور بو بازار دان ۶۰۰ تن آذربایجاندا دوز یعنی بو ایل کمی محصولدان علاوه آذربایجاندا ۶۰۰ تن ساتمرق پامبوق وار دور ! بیر طرفدن ساتین بازاری منحصر دور شرکت بوشالی ایله کلکه چی بکلر حاضلرینا ایشلدیلمگده گوره بو لارداکی معاملاتین بو نوع باشا دوشلار.

کندچی لره ارباب لارین ضمانتی ایله مالالارینی بوزده اوتوزدن قیمتین تقریبی صورتده ویروب اما عاقبتده قلمی بر نوع تعیین ایدیلمیبدور ولی غیر عادلانه واردور که عمده قیمت نتیجه اولسا همان قیمتدن حساب ایدیلر.

بو طرفدن دولتین آتی بوز تن مالینی ایستر لیر هر کیلوسینی ۱۶ ریاله آلسین لار یعنی ۴۰ ریال ۱۶ ریاله اینه بوردا بولار بر نوع ایله کمکی نشان ووزمش اولاجاق لار علاوه بو ایشکه دولتین مالینی باری قیمتده آلمیلار بو آلماندان چیخانین مالالاری داخلی حساب اولونجاق!

انحصار یعنی تکو اولاندا چوخ سونیر دیکه دولت مامور لارینین آغر آکوب یونگول ویرمه سیندن یاخود بازاری پامبوق بازارلار یاخیشدان لاجوب داخلی به دوشوبلر گوده رحمت بیکلی دوزه قالیر. هر چند بو کیمی قاردلریمیز هر وقت قاردلاروب دولتین مسئول ایشچیلرینین نظرینی جلب ایتمیشدیلر اما عوضینده هیچ بیریه دولت طرفیندن ترتیب اثر ورمیبوب. دولت ایشلرینه کوب گوده برتن قرمشاندور.

بیر دولتین پامبوقلارینی ساتان مسئول مامور لار ! مصلحت گوردوروح ایران مملکتنده پامبوق چیلین گله جکینی نظره آلوب هر بیر اولسا بو بوجیوه پامبوقلاری خاریجه یه صادر ایلمکلیغیمیز ایشین لر بو یول ایله پامبوق محصولونی قیمتین دوشمه سیندان چیخ گیرلیدیلر. بو بیر عکسی اگر پامبوقین قیمتی بو خارجه کی اولونان کیمی ۱۶ ریال اولسا کمی ایل پامبوق اکمیی آز اولار بلکه اصلا اولماز.

آذربایجان مشتری اکثریت پامبوق ایله علاقه دار اولدیغنا گوره پامبوق معاملاته دائر بو نوع اطلاعات کسب ایدوب گلن مخابره لره داخلی بازارینا [illegible]

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در مراجعت وجه آبونمان تشریف فرما ایند

www.iran-archive.com

نمونه‌ازدموکراسی و مشروطیت ایران

تهران درعین حالیکه از قانون دم میزند خود آنرا لگدمال نموده از مراعات مواد صریح قانون اساسی خودداری می کند .

دراوایل سال‌جاری مطابق‌قانون شهرداری ، قانونیکه در دوره شاه سابق حسب الامر ایجاد شده و در حقیقت محصول‌دیکتاتوری رضا شاه بوده ومیباشد اهالی شهر تبریز با این همه به‌انتخابات وکلای انجمن شهر داری پرداخته‌اند ولی مرکزازقبول آنان امتناع ورزیده شهرداری را هفت‌وهشت ماه است که بدون‌انجمن نگه‌داشته درنتیجه تمام امور جاری شهررا مختل ومامورین آراداره را ویلان و سرگردان گردانیده است اخیرا تهران دراثر تشکیل حزب‌دموکرات و نوشته های سر تاپا حقیقت جراید این سامان برای فریفتن اهالی تبریز دستور داده است که‌باپول‌آذربایجان پنج وشش خیابان‌شهر تبریز را آسفالت نمایند بدین معنی که بانك مبلغی به تبریز قرض میدهد که آنرابه‌آسفالت خیابانهای شهرمصرف کنند ماواجع باینکه بعد اچگونه این قرض را وصول خواهند کرد بحث نمیکنم همینقدر میگوئیم که شهر داری تبریز برای اینکه مقدمات آسفالت را که باپول قرض شده انجام خواهد یافت فراهم سازند از معتمدین شهر دعوت کرده‌اند که‌در شهرداری‌حضور بهم‌رسانند‌معلوم‌نیست آقای شهردار چرا وکلای قانونی شهرداری را فراموش کرده ازاشخاصی که هیچگونه سمت قانونی‌ندارند بنام معتمد دعوت بعمل‌آورده است؟

مامخالف آسفالت کردن خیابانها نیستیم ولی قانون‌راازهمه چیزمحترم شمرده دوست‌داریم هراقدام‌باقانون وفق‌بدهد تهران که‌حتی در این‌موقع حیاتی هم‌حاضرنشده یك هزارم عایدات سالیانه آذربایجان را بمصرف خیابانهای‌آن برساند ودستورداده‌است مطابق قانون « وام و اجاره » تهران خیابانهای تبریز را آسفالت کنند هرگز حاضر نیست قانون را باعمل تطبیق نماید . باپول قرض شده که فردا برای هردینار آن صد دینار از آذربایجانی وصول خواهند کردو آسفالت چهارخیابان را پیراهن‌عثمان کرده سر کوچه و بازار خواهد گردانید خیابانها را آسفالت می نمایند بانظارت‌معتمدین‌غیرقانونی که‌همگی از « احمقت » گوها و « صحیح » است گوهای فرهنگی هستند آن‌را بمصرف میرسانند تاحیف‌ومیلهای آنهاماست‌مالی گردد آنوقت دم ازقانون زده‌ملت را برعدم مراعات آن متهم می‌سازند

ما چنانکه متذکر شدیم ، آسفالت خیابانها مخالف‌نیستیم فقط اینرا میخواهیم متذکر شویم که با پول قرض‌شده خیابانهای تبریزرا آسفالت کردن و آنرا بانظارت معتمدین غیر قانونی بمصرف رسانیدند با هیچ ماده قانون مطابقت ندارد

اگر فرقه دموکرات آذربایجان تشکیل نمیافت ومطالبی‌را که‌تهران به شنیدن آن حاضر نبود نوشته نمیشد اگر هزار سال هم می گذشت بازتهران به‌آسفالت کردن خیابانهای‌تبریزاقدام‌نمیکرد درحقیقت این‌فرقه‌دموکرات است که دولت را مجبور گردانید تاپنج وشش خیابان تبریز را باپول‌خود آذربایجان که تا کنون به تهیه وسایل عیش وعشرت آقا بالا سرها مصرف میشود آسفالت کند ولی آیا خوب نیست این اقدام هم باقانون مطابقت کند ؟ .

اعتراض شهرتبریز فقط سر این نکته‌است که دولت قرض را به‌آذربایجان داده و اگر صدبرابر آنراپس نگیرد سیر نخواهد شد این‌را باید تحت‌نظر وکلای قانونی شهر مصرف بکنند مردم تبریز سمت صلاحیت آنهائیرا که انتخاب‌شده‌اند قانونی‌نمی شناسند بیخود آقای شهرداری‌دوره خود را بعنوان معتمدین مجلس به انجمن دعوت نفرمایند مادامیکه مخارج آسفالت تحت نظر وکلای قانونی مصرف نشود شهر تبریز قرض تهران را برسمیت نخواهند شناخت .

«ش»

نظامیلر یاخشی امنیه‌لر و پاسبانلار

بیزیم قارداشلاریمز درلر

مرتجع خودخواه و وطنین سومه‌ین حکومتلرین گوتوردوگلری اوصوللا ردان بریده مملکتده یاشیان خلقلری مختلف دسته‌لره تقسیم ایدوب اونلا رین آراسندا تفرقه سالماق در .

ایران ایسه او مملکتلردن بریدر اونین باشی اولان نخست وزیردر . آسیلی‌اولاراق بومسئله‌شدت وضعف تاپار نتیجه که پادشاه جلادی صدر حکومتی زمانده‌شدت تاپوب‌برعده نظامی ، امنیه و پاسبانلار کندچیلر کارگرلر و داها دوغروسی بتون آزادیخواهلر علیهنه سوق‌اولوندیلار برعده جوان وطن پرست صاحب منصبلری تبعید ایتمکدن خوددارلیق ایتمیوبلر .

نظامیلر ویاخشی امنیه‌لر وپاسبانلار دوشونمه‌لی‌درلر که اونلار خلقین ایولادلاری‌درلر اونلار گرك پولا و مقامه آلانمیش بعضی صاحب منصبلرین سوزینه قولاق آسمایوب کند مامورینه گیدنده کندچیلری اینجتمه‌سونلر و اونلارلا بدرفتارلیق ایتمه‌سونلر .

اونلار گرك دوشونه‌لر که امنیه لیاسندا تانیش والمیان کندچیلره اذیت ویردیکی کیمی باشقا امنیه‌لر داخی اونلارین کندیده کندچیلره اذیت و آزار ویره جکلرینی شرافتلی امنیه ، پاسبانلار دوشونه‌لی‌درلر که‌بعضی آللانان صاحب‌منصب‌لرایران‌دشمنلرین البنده آلت اولماسینلار بوتا گوره‌ده اونلارین سوزینه اینانمیوب کندچیلره داغ باسماسونلر واونلاره پالان پرورنده‌لر دوزتمه‌سونلر

شرافتلی نظامیلر، امنیه‌لر و پاسبانلار بیلسین و یقین ایتسینلر که سیز خلقین و خلق ایسه سیزون درلر کندچی و کارگرلر وبوتون‌خلق‌ایله قارداشجه‌سنه رفتار ایدین هر ایکی طرفین نجاتی بوندادر . نه‌قدربزیله سیزین آرامزدا وحدت و صمیمیت آرتق اولارسا اوقدر سیز وبز راحت یاشاروق ومملکتمزده آباد اولار . و خیانتین قاپوسی باغلانوب خیانتلرین اثری کیلیر .

م کندچی

طنطنه‌لی کنفرانس

اول صفحه‌دن بقیه

انقلابین بارلاق اساسین سیلیرینی اطرافلی صورتده شرح‌وبریب وضمنا تذکر ویردیلر که اگر برتوکده ظلم و فشار حدن آشیب برمانین‌حقوقی برعده قلدرومرتجعین‌مردار تهیکاری آلتندا تاپدالانارسا اوزمان ملت بو قانونسوزلیغا وحقسیزلیکه‌دوزمز وتوز حقوق حقه‌سینی آلماق واستبداد زنجیرینی ایدیلیك قیرماق‌ایچون قیام وانقلاب ایدر . بوگونکه‌اوروپانین اکثر خلقلری هرطبقه‌دن اولورسا ولسون توز ملتلرینین استقلالیت‌و سعادتی ایچون صونسوزفداکارلیقلار یدیرلر بو اوروپانین‌فرانسه یوگسلاویا وسایر ملتلری مثال اولابیلربوتا گوره ده دنیانین آزادیخواه‌ملتلری ایله دوش بدوش‌اولاراق‌بز ایرانلیلار دا خصوصا آذربایجانلیلار مقدس وطنمزین آزادلیق و سعادتینی تامین ایتمك وآبادلاشدیرماق ومترقی‌صنایع توکلکه لرینه چاتدیرماق‌ایچون ایشچی مالك وتاجر وایشه‌ویرده کارگر و کندلیلریمز جرملی وحدت تشکیل ویریب‌بوسعادت یولوندا یورولمادان‌فعلیت ایتمه‌لیدرلر بوموفقیت وتالیتی‌الده ایتمك ایچون مملکتیمزی استعمار وقلاکته سوق ایتمك ایستین خیانتکار مرتجعلرعلیهنه آپاردیغمز مبارزه‌دن برقدم‌بشه دالی قویما مالییز .

ناطق بشریتین غدار دشمنی اولان فاشیزمین یئر توزندن سیلینمه سینده متفقلر سیراسیندا اساس رول اویناییان ویوك اوقتیابرانقلابینین قلو حاتینی حفظ ایدن دنیا مظلوملارینین خلاصکاری اولان‌قهرمان قیزیل اوردو نون فداکارلیق وپارلاق‌علیه گری‌باره سنده مفصل صحبت ایتدیلر آقای بیریا توزاتشین نطقینی دوستوموز اولان سووموت دولتینین پایتختی‌اولان قیزیل مسکوا یازدیغی شعر ایله قورناردی آذربایجان خلقینین ملی اثل شاعری ولی سیاحدن بقیه

و کارگرلرین سوویتلی رهبری آقای بریانین حرارتلی نطقی کنفرانسدا شرکت ایدنلر طرفندن گوروللولی آلقیشلارلا قارشیلاندی آقای بریانین نطقندن صونرا آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلار اتحادیه سینین مرکزی‌شورا سینین هیئت عامله سینین عضوی آقای چدی طرفندن اتحادیه نین هیئت عامله سنده تصویب ایدیلمیش سووموت‌همکارلار اتفاقینا مخابره اولوناجاق تلگراف قرائت اولوندی . بونولا کنفرانسین برنجی رسمی جلسه‌سی بیتیب قوتیارت باشلاندی .

آبان آیین ۲۳ . نده همین طنطنه‌لی جشن دوبارەدن تکرار اولو نوب بودفعه ایسه تبریك هیئت عامله‌نین عضوی آقای شتربانی طرفندن‌دیلیب وآقای صمد منصور طرفندن تلگراف قرائت اولوندی .

آذربایجان کارگرلر وزحمتکشلار اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله سی طرفندن تصویب اولونان تلگرافین متنی آشاغیدا درج ولونور .

باکی

« سووموت آذربایجانی همکارلار اتفاقینین واسطه سیله عموم سووموت همکارلار اتفاقینین مرکزی شوراسینه »

شانلی اوقتیابر انقلابینین ۲۸ . نجی ایل دونومی مناسبتیله سووموت اتفاقی خصوصا سووموت آذربایجانی کارگرلرینی و زحمتکشلرینی آذربایجان کارگرلری و زحمتکشلری طرفندن بیوك اوقتیابر انقلابینا حصر ایدیلمیش کنفرانس آدینداں صمیم قلبدن تبریك ایدیریك .

آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله سی .

تبریز ۲۱ آبان ۱۳۲۴

مخبر غ - ز

۱۰ مین نفر لیك متینك

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه رونوشت آذربایجان روزنامه‌سینه پنجشنبه‌گونی آبان آیین ۲۴ نده ماکودا اون مین نفرلیك‌عظمتلی بر متینك انجمن ایسالت‌و ولایتی‌لرین تشکیلی ایچون‌ویریلدی اهالی انجمن‌لرین تشکیل اولونماسینی صمیم قلب ایله طلب‌ایدوب و توز نماینده‌لرین کنگره‌ده شرکت‌ایتمکدن اوتەری انتخاب‌اندیلر . مرادعلی‌تیمور . بیات

مراغه‌ده‌ن تلگراف

تبریز آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه رونوشت آذربایجان روزنامه‌سینه . آبان آیین ۲۲ سینده مراغه‌ده ۴ مین نفردن آرتیق متینك و بنابدا ۳ مین نفرلیك عظمتلی بیر متینك تشکیل اولوندی . حق کنگره‌سینه اکثریت رای‌ایله نماینده‌لر انتخاب ایدیلدی - ۲۴ . ۵ . ۲۴

ولایتی کمیته طرفندن پورسون

بچه گول میزنند

اول صفحه‌دن بقیه

خلقمزین نجاتی‌اونین‌حقیقی‌رهبری اولان دموکرات فرقه‌سین بایداقی آلتندادر . بو فرقه قانونین حمایت ایدیجیسی و گوزتجیسی‌در اونین اولدیغی برشهرده قانونسیزلیق ایتمك اولماز .

چاغریلمامیش . قوناخلار شهریمز بن‌باشینی‌سینه‌بروب‌انکیه‌قوزنو کمك فکریندن گوز یومسونلار .

بیز همیشه دیمیشیك حقی ویرمزلر اونی آلماق لازمدر

تبریز شهری اوز حقینی آلماغا قادر برشهردر . اونین انتخاب ایدیگی انجمن گرك بوتون شهردار لیق ایشلرینه نظارت ایتسین بیز دوزگون دوشونجه‌لی و سلامت فکرلی دولت مامورلرینین وجود یئنی انکار ایدیریك لیکن ایش باشیندە دورانلارین چوخوسی اوغرو اولدیغی‌ده انکار ایتمك‌اولماز بو اوغرولار ایندی نفسلریني آریدوب شهرین اسفالتی بهانه سیله اوز لری ایچون بویوك کیسه‌لر تکیرلر .

اونلار بیلمالی‌درلر که کیسه‌لری بوش قالاجاق شهر انجمنی اوزی بوتون شهر ایشلرینه باخیندان نظارت ایده جکدر .

بیز شهر اهالیسی طرفیندن سیچیلان نماینده‌لردن ایش و فداکارلیق طلب ایدیریك اونلاردن کیم عهده سینه حق طرفیندن قویولان وظیفه‌نی ایلا ایتمکه اوزینی لایق گورمیرسه استعفا ویروب گیتملی فداکارلیقه و خلقه خدمت ایتمکه حاضر اولانلر ایسه ایشه باشلامالی و اوز قانونی وظیفه‌لرینی انجام ویرملی درلر :

انجمن چوق ساده بر صورتده شهرداری رئیسیلی چاغروب اونا دیه بیلر که آقا شهرین صاحبی واردر . سن اونین تصمیمی اولمادن هیچ بر ایش گوره بیلمزسن قانون سنه بو اختیاری ویرمه‌میشدر .

فامیلی و خودمانی بر صورتده چاغیریلان‌هیئتلرین‌هیچگونه‌رسمیتی اولا بیلمز مملکت مشروطه‌در .

هنوز قانون اساسیمیز تغییر تاپمامیش و شهردارین حاکم مطلق اولا بیلمه‌سی‌قانونی‌اعلان‌اولونمامیشدر شهرین دخلی و خرجی انجمن شهردارینین مستقیم نظارتی آلتینده اولا بیلر .

اگر شهردار اصرار ایدرسه اونده انجمن شهر اهالیسیلی توپلار اونلاره انجمن ایشه باشلامادن انجمنین رسمی قیمی‌اولمادن ویرگی ویرمیه‌جکلریني اعلان ایدر

قوی طباطبائی گیدوب سید ضیادین تبریزین قصابلری جماعتیلری کیمه‌سی ایچون توصیه‌لر گتیرمیش و او توصیه واسطه‌سیله شهرین عایداتنی توپلامیش .

آنلادوزمی ؟

www.iran-archive.com

شماره ۵۸ ایکنجی دوره

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور
جای اداره تبریز خیابان ستارخان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در
گونده‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

آشنبه ۲۸ آبان ۱۳۲۴

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

دیدی که خون ناحق پروانه شمع را چندان امان نداد که شبرا سحر کند؟

بیز دفعه‌لر ایله کندلرده گورولن وحشیلکلرین قورخولو نتیجه‌سینی یازوب دولت مامورلرینین کار قولاغلرینه و کور گوزلرینه سوخمق ایستدیك لیکن اوزلرینی بورت آرتور قلعه‌سی فاتحی حساب ایدمن ژاندارم رئیسلری کورتوندیغی براقمیان کیمی الیز آیاغیز کندلیلر ایله وحشیانه رفتارلر بی داهادا شدتلندیروب اونلارین مال جان و ناموسینه تجاوز ایتمکدن ال گوتورمدیلر. نهایت بیچاق سومو که دایانوب کندلی‌نین تاب و توانی کیلدی اوزینه چاره تاپمق فکرینه دوشدی.

ایندی جلادلر بو بوروب اکدیکلری تخمین ثمره‌سینی درسلر کیم بیلیر بلکه بونلارین هاموسی غارتگرلیگی شدتلندیرمك ایچون تازه عنوان‌در. بلکه جانیشرلار بو آدایله کندلری خاك ایله یکسان ایدوب آذربایجان کندلیسنی نسلینی کسوب اورتادان قالدیرسلر **لیکن ایش بونی گوسترمیر.**

میانه‌دان، سرابدان و مراغه‌دن گلن خبرلردن معلوم اولور که جانا دویوب وحشتلره تحمل ایده‌بیلمین کندلی انتقام سلاحیله قیام ایتمیشدر. قیامچیلارین هدفی ژاندارم جلادلرینی خلع سلاح ایدوب کندلردن اوزاقلاشدیرمقدر بونلار وار قوه‌لری ایله امنیتی حفظ ایتدیکلری حالدا ژاندارم بسلرینی اورتادان چیقاریر اونلارین خلاصی ایله اوزلرینی دفاع ایتمکه چالیشرلار.

میانه‌دان و سرابدان گتلرین دیدیکلرینه گوره امنیه‌لری خلع سلاح ایتدیکدن صونرا فدائیلر چکیلوب گیتمیش شهرین امنیتی پولیس مامورلرینی احتیاطیه قویموشلار.

شایعه گوره سرابده و میانه‌ده کندلیلرین الینه چوقلی سلاح گیچمیشدر بوندان علاوه کندلیلر دولت مامورلری واسطه‌سیله کندلرده پایلانان سلاحلاردان چوق ساده بر صورتده استفاده ایده بیلمیشلر.

مطلع آداملارین اظهارینه گوره شهریوردن صونرا آذربایجانی ترك ایدوب قاچان نظامی قوه‌لرین سلاحلاری تمامیله کندلیلرین الینه دوشوش در چوق کندلیلر اوزنامو سلرینی حفظ ایتمك ایچون او کوزینی سانوب تفنك آلمیش‌در.

بو سلاحلارین گوجی ایله‌در که دولت مامورلری آیاردیقلاری احمقانه سیاستین مناسبتی دوشونمکه مجبور اولموشلار.

بز کیچن نمره‌لرده کندلی‌نی دوگوب تولدوروب ناموسینه آتدیغی آتش ایله اوینامق آدلاندیروب دیمیشدیك که:

اگر صد سال کبر آتش فروزد
اگر یکدم در او افتد بسوزد

ایندی سراین و میانه‌نین ژاندارم رئیسلری بو سوزین مناسبتی آنلادیلار امسوس که اونلار ایچون بو درس چوق بهاباشه گلدی اونلار بر داها بو تجربه‌دن استفاده ایتمکه قادر اولا بیلمزلر.

کیچن گون زنجیر و شلاق ایله دوگولوب مجروح اولدوش بر سرایلی اداره مزه گلوب دیردی ایندی تولسم ده آرزوم قلمادی اوندن تونزی که قیزیمین ناموسینه ال آتان خائن جزا سینی چکدی.

بز سراب امنیه رئیسینین تولدیریلمه‌سیندن خوشحال دگیلیك قارداش قانی تو کمکی هرگز وجدانمیز قبول ایتمیر لیکن کندلی‌نی‌ده بو ایشده مذمت ایتمك اولماز مادامیکه دادرس بوخدر، مادامیکه ژاندارم ظلمیندن مرکزه شکایته گتلری دوتوب زندانلارا دولدورمقه خلقی بوغماق ایستیرلر بزده کندلی ایله همصدا اولوب دیریك:

نمی آبخوردن پس بد سگال
به از عمر هفتاد و هشتاد سال

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

تبریزده مثلی گورونمه‌میش ۳۰۰۰۰ نفرلیك عمومی میتینك

دونن آبان آیین ۲۷ سیندا یکشنبه گونی آخشام ساعت دورت یاریمدا بتون تبریز اهالیسینن کارگر، اصناف تاجر، روشنفکر طبقه‌لرین اشتراکی ایله شهرداری باغیندا آذربایجان دموکرات فرقه‌سی طرفیندن عمومی متینك چاغریلمشدی. متینکده بتون اهالی اشتراك ایدیردی.

کارگرلر الرینده شعارلار، بر طرفدن باغیش باغماغا باخمیاراق خلق اراده و ایمان ایله متینکی ایشتمه‌یه گلمشدیلر.

اندییه قدر تبریزده مثلی گورونمه‌میش متینك خلق جمعیتلری طرفیندن دنز دالقاسی کیمی حرکت ایدیردی متینگین نظام انضباطی ایچون تریبونادان میقروفون واسطه‌سیله خلقه مراجعت اولونوردی.

نهایت بو خلق کتله‌لری ایچریسندن آقای پیشه‌ورینین سیماسی و سعی میقروفون واسطه‌سیله مینبرله انتظاریندا اولموش جمعیت کتله‌لرینه یتشدی.

خلق پیشه‌ورینین سه‌سینی ایشتجك اورا سلری بتون اطرافی بورودی یاشاسین آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبری آقای پیشه‌وری.

آقای پیشه‌وری آذربایجان خلقینین کارگر - پیشه‌ور - روشنفکرین احساساتین تبریك ایدوب، خلق کنگره‌سینی ایچون شهر و کندلرده‌ن انتخاب اولونموش نماینده‌لرین ترلیك ایله قانون موجنجه ایالتی و ولایتی انجمنلرین انتخاب اولونماسینی قید ایتدیلر صونرا آقای ایلهامی انجمن ایالت و ولایتلرین خلقمزین اساسی قانونی موجبنجه حقی اولدوغونی و مرتجعلرین اندییه قدر اونی تعطیل اتدیکلرینی قید ایتدیلر:

تریبونادا آذربایجان مرکزی اتحادیه‌سینین صدری آقای بی‌ریانین سیماسی گوروندی بتون متینك طرفیندن دفعه‌لرله قارشیلاندی.

آقای بی‌ریا نوز نطقیندا بو گونگی متینگین اهمیتنی قید ایده‌رك مرتجع عنصرلرین، آذربایجان دموکرات فرقه‌سی طرفیندن حاضر لانمیش بو عظمتلی متینگی پوزماق واوناخلل یترمك ایچون جماعتمزین ایچریسینده مرتجعلرین بایدیغی شایعه و مخصوصا چورمك سانانلار و دکاندارلارا گوسته‌ردیکلری شایعه‌لری پوچ اولدی.

چونکی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ویردیگی متینك امنیتین طرفداری و آذربایجان ایالت و ولایتلرین و شورا مجلسینه نماینده‌لرین انتخاباتی خصوصیندا اندر خلق حسن رغبتله بویوك متینك نماینده‌لرینین مخصوصا ناطیقلارین و آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبری آقای پیشه‌ورینین و آقای بی‌ریانین و آقای الهامینین نطقلرینی حرارتله آلقیشلادیلار

متینك یئنه قراره گلدیکی تیرلیکله انجمن ایالتی ولایتی قورولماسینی و مجلس شورای ملی‌یه نماینده انتخاب ایدیلمه‌سی تیرلیگله باشلانمالی و بونا دا آذربایجان دموکرات فرقه‌سی رهبرلیك ایتملی‌در.

متینك یاشاسین آذربایجانین خود مختارلیغی - یاشاسین انجمن ایالت و ولایتی و اورا سلری ایله خاتمه تاپدی.

م. طاهر

اولین وظیفه ما

روز بروز برگناهی مثلی ماجراجوی بین‌المللی که سر نوشت وحیات ملت مارا بازیچه مطالع پلید خود قرار داده‌اند، افروده میشود دستگاه حاکمه ما خط بطلان برمواد مقدس قانون اساسی کشیده با تمام قوا در راه ازبین بردن قطعی آثار آزادی دموکراسی قدم بر میدارد وبرای رسیدن باین منظور خائنانه از هیچگونه جنایتی فرو گذار نمی‌نماید.

دستگاه رضاخانی همانطور که بوده باقی است. پلیس مختاری به فعالیت شوم خود ادامه میدهد. مجلس دولت وکلیه مقامات حاکمه در دست ستاد آرتش است.

نمایندگان تحمیلی وقره نوکرهای رضاخان، کسانی که بارها دلالی فروش میهن را بعهده گرفته ودر راه اجرای این نقشه منحوس ازهیچگونه عملی خلاف قانون فرو گذار نکرده‌اند، وزیرانی که امتحان خود را در عمل ساختن نقشه‌های پلید امپریالیستی بیگانگان داده‌اند، همان قوائی که بدست سید ضیاء الدین خائن کودتا کردند واساسی حکومت ملی را متزلزل ساخته عوامل مانند رضاخان را برای خاموش ساختن کانون آزادی درایران روی کار آوردند واز دولت هالی نظیر دولت ساعد وصدر حمایت کردند، دررأس قوای حاکمه قرار گرفته وکلیه قوای خودرا بمنظور انهدام

بقیه‌در صفحه ۴

فرقه‌دموکرات آذربایجان برای افشا کردن فجایع مأمورین دولتی وژاندارمری که در دهات آذربایجان مرتکب میشوند

نامه سرگشاده ذیل را به نمایندگان سیاسی دول خارجی ومقامات صلاحیتدار ایران ارسال داشته است

فجایع ووحشیگری های روز افزون مامورین دولت وعدم توجه مقامات صلاحیتدار بشکایات بیچارگان کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان را برآن داشت که نمایندگان دیپلوماسی دول دموکرات ساکن آذربایجان را بوضعیت فجیع و رفتار مردم جلب نموده فریاد وضجه دل خراش آنهارا بدینوسیله بگوش دنیای متمدن که برای اصول آزادی دموکراسی و بر انداختن ظلم و وحشیگری جان بازیها نموده و فداکاریها کرده اند برساند برای اینکه سرکنسولها وکنسولهای دول بزرگ بدانند درسرزمین ما چه آتشی روشن شده است فرقه دموکرات موارد چندی ازروی مدارك واسناد زیادی که در دفتر این کمیته موجود است متذکر میگردد.

فرقه دموکرات آذربایجان ناچار است این اقدام تاسف آور را بنماید برای اینکه دولت تهران بهیچوجه برای گیری از اجحافات مامورین خود اقدام نمیکند برعکس شدت روز افزون فجایع نشان میدهد که میخواهند ملت آذربایجان را بدینوسیله محو ونابود نموده ویا اورا در حال بردگان قرون وسطائی نگهدارند لب بربدن. داغ گذاشتن شکم پاره کردن. قتل وغارت باین وضع فجیع کمتر سابقه دارد.

آقایان نمایندگان دنیا متمدن

بقیه در صفحه ۲

www.iran-archive.com

اعلان

آذلاری آشاغیده گوسته‌ریلمن آقالار عموم تبریز جماعتی طرفیندن تبریزده جاغریلان آذربایجان خلق کنگره سینه نماینده انتخاب اولونوربلار. اونا گوره آقالاردان توقع اولنور آبان آینین ۲۹ ندا سه‌شنبه گونی صبح ساعت ۹ دا شیرخورشید صحنه‌سینده جاغریلان عموم آذربایجان خلق کنگره سینه تشریف گتورسونلر ودوشنبه گونی آبان آینین ۲۸ ینده اعتبارنامه‌لرینی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن شهر تشکیلاتیندان آلابیلرلر

آقای جعفر پیشه‌وری
» رفیعی
» حاجی علی شبستری
» محمد بی‌ریا
» حاجی سیدرضا
» حاجی سیدرضا مرتضوی
» حاجی محمدعلی مصطفائی
» حاجی عظیم‌خان
» استا ابراهم باقرزاده
» کریم دوشاب
» صادق بادگان
» میرزافتحعلی فتحی
» حاجی احمدآقا خندقی
هاشم آقا خندقی
اسرافیل قادری
» میرآقا معصومزاده
» خلیل آذربادگان
» حسین قربان‌زاده
» عبداله سارنگی
» قربان پناه‌خواه‌جاوید
» حمید داراندانی
» مشهدی‌حسین رضوان
» حسین داور توبری
» داداش تقی‌زاده
» حاجی میرحسن آقا سیدرسولی
حاجی مقصود توکلی
» حاجی‌تقی توکلی
» محمدعلی رشیدعلیزاده
» صمد منصوری
» صدیق پور
» رضاپور
» سیف‌اله ذوقی
» میرزاعلی آغ‌بولاغ
» تقی چاقشانی
» مختار درشگه‌چی
» بلدی
» جعفر
» دکترغلامحسین پزشگی
» خلیل‌خان ارس
» نجف بشاورز
» علی قطرت
» محمدعلی دیبائی
مشهدی‌احمد کشمش‌اوغلی
» علی علی‌حاجی‌محمدمراب اوغلی
» قاسم جوادخانی
» محمدآقا جودخانی
» محمود پاکدل
» علی‌خان نیرو
» رحیم اکبرپور
» احمدآقا امامعلی‌زاده
» صمد جواهری
» میرزا حمیدعلی نصیری
» تیمور جوادخوانی
» سید حسن سراج
» عبدالعلی مستمع
» محمود بابرام
» حاجی‌علی‌اصغر باغبان
» ایوب گلاتری
» رحیم فرقاندوست
» علی قهرمانی
» کاظم هاشم‌نیا
» تقی‌خان هنگامی
مشهدی‌رضا حاجی‌اوغلی
» حاجی‌حسین دلبری

آقای میرزاعباسعلی خان
» مشهدی مجید نیکپور
» حاجی حسین زارع
» غلامعلی نصیرپور
» میر محمد خان هاشمی
» اسد خان عباس کبیری
» نایب اصغر آقا بابا اوغلی
» علی باغبان اصغری دیباور
» استاد ابراهیم بنا
» میرزا باقر فتوحی قیامی
» مشهدی اسماعیل منتقم‌زمان
» مشهدی تقی سیدجانی
» محمد صادق معمارزاده
» هلال ناصری
» تقی دگرمانچی
» عباسعلی دگرمانچی
» خلیل صدیق خلیلی
» جعفر کاویان
» محمدحسین شوروی
» اسد مهدی چورکچی
» مشهدی‌مجتبی حسینقلی‌پور
» اسماعیل سیگاری
» احمدآقا خورشید آذری
» اسماعیل زارعی‌پور
» کربلای‌حسین دمیرچی
» محمد کارخانه‌زاد
» محمدعلی مقتدراسلامی
» حسن شش انگشت
» ابراهیم صوری
» کاظم نیلفر
» حسین فرزودی
» اسمعلی
» مشهدی مهدی عمو
» نایب اصغر باغبان
» مشهدی محمود
» تقی اوروج پور
» احمد آقا بلند همت
» مجید امیرخیزی
» میر محمود
» حمید نایب اصغر اوغلی
» اکبر غفاری
» احمد سبدچی
» محمود جاوشی
» محمدآقا قرشی جلالی
آقای حمید ابراهیمی
» اکبر محمدتقی‌زاده
» یداله بعدی پور
» غلامرضا ولی‌پور
» اکبر طالشی‌میلانی
» علی گلابادی
» اکبر نقاش
» محمدعلی هاشم‌زاده
» اسد خوش‌زبان
» مشهدی‌تقی حاوری
» حاجی‌زین‌العابدین رحیم‌زاده
» علی ماشینچی
» دکتر جاوید
» رسام موزغ زاده
» دکتر غلام‌آموز
» میزاجعفر ادیب
» دکتر ابراهیمی
» مهندس‌قهرمانی
» آراکیل هارطونیان
» مهندس‌علی میرزازاده

آقای حسن زبیری
» دکترمانوکیان
» حسن بیرنگ
» زین‌العابدین قیامی
» محمدباقر نوکام
» حسن شکرچی
» موسی پناهی
» شیخ‌حسن سعیدیوان
» کربلای‌محمود خسروشاهی
میرزرحیم ولائی
» اعتماد ناطق
» حسین جوان
» الهامی
» تقی صفائی
» سعدآبادی
» حسین جدی
» محمود ترابی
» سیمون مقردجیان
» دیبائیان
» بیوک امین‌قرشچیان
» میرهاشم امیرآرین
» عادل عادلیان
» رضا رسولی
» دکترآقایان
» اصغر دوگوچی
» قهرمان قهرمان‌زاده
» دکترباقری
» تقی شرقی
» میرمحمد قرمسیدی
» حسین نوری
» اکبر حسن‌زاده
» علی ابراهیم‌زاده
» دکترمحمد آزاد
» مهندس اوهانجانیان
» صادق دادار
» دکترآخوندزاده
» صمد صباحی
» جواد شفیع‌زاده
» دکترمسعود یوسف‌زاده
» عنایت احمدزاده
» خانم‌دکترشرفیه
» قمر بارگا
» اصغرلو قادری
» محمدعلی زردشتان
» اصغرزاده
» خانم موزغ‌زاده
» مظفر درفشی
» یعقوب محمدی
» محمدباقر نیکنام
» یحیی شیدا
» ویرام میراکتیان
» میررحیم نوعی‌ایران
» برهان‌الدین صبحی
» مرتضی راوندی
» میرمحمدعلی ولائی
» فریدون ابراهیمی
» فارسیان
» میرمهدی جاوشی
» مشهدی‌اکبر منتقم زمان
» میرقاسم چشم‌آذر
» علی‌اکبر نحویلی
» حسین توبری
» مجید روستا
» جعفر کاشف
» جعفر اخگری

آقای لطیف شمیلی
» حسین صحاف
» کریم ماهوتچی
» وفائی
» احمد قویدل
خانم‌سکینه انیاز
» مشهدی‌رضا آبادی
» مشهدی‌محمدآقا جورکچی
» داود گیورگیان
خانم‌ماروسا کریمیان
» صونیا اسکندریان
» سلحشور
» عباسعلی زنوزی
» میرعلی‌اصغر طباطبائی
» رسول رضائی
» حسن احسنگر
» ستار درخشانی
» قدرت سالاخ
» مشهدی‌اصغر سالاخ
شمس‌علی صباحی
» خلیل روه‌چی
» محمدعلی عباس کبیری
» حسن علیزاده
» اکبر غلامی
» عیوض قهوه‌چی
» احمد رضائی
» جلیل نظام‌پور
» احمد آقاجان
» عزت‌اله نصیری
» بابگین قوروقچیان
» مشهدی محمود
» مصیب روشنفکر
» زهرای
» قربان
» حسینقلی بهار
» کامل
» خطائی
» بیوک‌آقا کلب‌پور
» مجید زمان‌بیگی
» غلام بابائی
» فیض‌اله طالب‌پور
» جعفر محمدزاده
» کربلای‌ابراهیم نوحه‌خان
» علی کرمانی
» محمد فیضی
» حسن درفشی نو
» حسن شریفی
» حاجی مدیر کارخانه
» صمد حامدی
» محمدباقر شکول
» سورن جوجوکیان
» علی‌اکبر صفیری
» مهدیقلی
» علی چوکائی
» موسیان
» اکبر دانش
» اکبر آقا
» میشا
» اکبر چرندابی
» توکلی
» فروتن
» اسلام سرخابی
» مشهدی حسین نیا
» مشهدی عباس
» مجید جلدی
» مصطفی تنوری
» اصغر خرمدل

آقای تقی سهاکزاده
» تقی چاپار
» حسینعلی خورشیدی
» رسول بیوک‌آقا
» ابراهیم شنگلائی
» حاجی‌علی حلیل‌زاده
» مشهدی‌باقر جلفا
» حمید جبار
» حطیبی
» میرزاپور
» محمد مشهورقره
» یوسف خواجوی
» غلامرضا محمدزاده
» حسن صائمی
» نایب‌اکبرخان
» حاجی علی‌اکبر فضیلی
» اسداله کاتبی
» حسین پورصالحی
» میرمهدی باشنزاد
» یعقوب فداکار
» کربلای‌اکبر رنجبر
» حاجی ابراهیم خلیل
» مندیان
» حاجی عباسعلی
» حاجی اسداله
» مشهدی محمد عظیمی
» رضا رضائی
» حسن دست گناده
» اسماعیل بیو
» ابراهیم احیاردہ
» مهدی فیضی پور
» محمد علی وحیدکوهی
» محمدابراهیم علی‌زاده
» عبدالعلی پژوهنده
» میرتقی سادات خیابانی
» علی روشنگر
» عباسعلی حکم آبادی پرویزیان
» احمد حامدی
» حسن کشتریانی
» قدرت بابرام بختش
» علی‌محمد باقوانی
» رحیم عمرانی
» قربان سالک یعقوبی
» حسین سواز
» اسداله علی‌زاده
» ستار صابونی
» اکبر علی نژاد
» کربلای ابراهیم زرنگی
» قلی رستگار
» میر علی اصغر اکبرپور
» آرشاق ساهاقیان
» یوسف دباغی
» مشهدی عبدالرحیم
» غلام
» کربلای تقی عمو
» یوسف نیکی نجار
» عباسعلی باغ چران
» جبار
» حسین قلم‌تاش
» مشهدی آقا ماتورچی
» مشهدی حسین قازانچائی
» رحیم دباغ
» بیوک برنجی
» جمشید انیار
» جبار امیریان
» اسماعیل محمدی
» علی‌اکبر فردی

www.iran-archive.com

فرقه دموکرات آذربایجان برای افشا کردن

فجایع مامورین دولتی و ژاندارمری

بقیه ازصفحه اول

و فرستادگان ملل دموکرات شاهد قضایا بوده و انتظار داریم که صدای مظلوم آذربایجان را درمطبوعات و جراید آزاد دنیای دموکراسی انتشار دهید.

حکومت مرکزی تهران دارد بدترین وشدید ترین دسپوتزم آسیائی را دوام میدهد روزنامه های مارا که حاکی از ناله وفریاد ملت آذربایجان است نمیگذارد بدست هم میهنان شهرهای دیگر برسد نامه ها و تلگرافهای مارا اجازه نمیدهد درجراید تهران چاپ شود اگر کسی باچندنفر ازاین مظلومین وستمدیدگان صحبت بکند وبصدی یك فجایعیکه درحق ایشان معمول گردیده است پی ببرد بطور حتم متأثر گشته وبلا تردید بملت دموکرات خود خواهد رساند که دردنیای امروز هنوز دولتی وجود دارد که مامورین او قوانین مملکتی را زیر پا گذاشته وبخلاف تمام قوانین انسانیت باملت خود رفتار میکند ودر آنجا قانون و محکمه و دادستان آلت دست یك مشت مستبد ومطلق العنان واستفاده جو است.

وضعیت فعلی ایران ننگ عالم دموکراسی است بگذار دنیا این را بداند وبصدای مظلومینی که از روی ناچاری میخواهد مظلومت خود را بگوش دنیای دموکرات برساند جواب بدهد.

اینك قسمتی از فجایع مامورین دولت و نامه هائیکه درباره قانون شکنی های آنها به دادسرا و سایر مراجع صلاحیتدار نوشته شده است کهدرواقع مشتی ازیك خروار میباشد یاد آور میشویم،

درتاریخ ۹-۷-۲۴در دهعجمی از محال هشترود محمد صادق مجتهدی بمعیت عبدالحسن ساسانی باعده‌ای ازمامورین امنیه مسلحانه به دهقانان حمله میکنند ابتدا گلوله‌ای بدست زلفعلی میزنند چون وی بر زمین میافتد حسن آقا. فتحعلی و مشهدی عبادله را هدف گلوله قرار داده میکشند و پنج نفر را چنان مجروح میسازند که اکنون بستری هستند باینحال قاتلین تعقیب نشده وبعکس کشاورزان بی گناه رابدون ذکر علت بازداشت میکنند.

درقوشابولاغ ویان بولاغ دو نفر کشاورز بنام محرم وقنبربدست اصلان همایون و استوار ابراهیمی کشته میشوندو دراثر حمله مسلحانه مامورین ژاندارمری کشاورزان با خانواده های خود بهبیابان فرار می کنند. درشربیان عده ازمامورین ژاندارمری بسر کردگی گروهبان مقدس عده ای از ریش سفیدان و معتمدین محلی را درطویله توقیف کرده سپس بخانه کشاورزان مسلحانه حمله می‌نمایند وپس از غارت اموال و مجروح ساختن عده کثیری از آنان یکی از آنها دراثر جراحت وارده کشته میشود و چند نفر زن سقطه‌جنین می نمایند.

درتکمه‌داش مامورین ژاندارمری اثاثیه منازل آزادیخواهان را غارت میکنند ودویست نفر ازدهقانان بازن و فرزند خویش راه بیابان را پیش میگیرند

درامندبیست نفرازمامورین ژاندارمری بسرکردگی سروان دیبا بمال وجان دهقانان تجاوز کرده وکاری میکنند که صد و پنجاه‌تن از رعایا سراسیمه برای نجات خود به تبریز آمده بفرقه دموکرات آذربایجان پناهنده میشوند.

درقریه سلطان آباد. حسن امنیه باعلی نام بوسیله تفنك یك زن رابطوری مجروح ساخته که مشرف بموت است و فرزنداو دراثر ضرب تفنك ژاندارم کشته میشود.

درگل‌تپه سروان عابدینی باعده زیادی ژاندارم آزادیخواهان رابجوب بسته آنها را زندانی میکنند. مرتجعین مردانقیم بااستفاده زحمات ژاندارمری بمساکن آزادیخواهان حمله‌ور شده وپس از غارت اموال واثاثیه مردم کاری میکنند که عده کثیری از دهقانان متواری میشوند دراثر ضربات وارده ۲۶ نفر ازاهالی بطوری مجروح میشوند که هنوزنیز بستری میباشند.

اینك شماره هائیکه حاکی از فجایع مامورین ژاندارمری وبعضی ازمرتجعین محلی‌است وبا ذکرتمام خصوصیات به دادسرا وسایر مراجع اعلام جرم گردیده است متذکر می‌شویم: (شماره های این اسنادد‌ر شماره ۵۶ روزنامه آذربایجان‌چاپ شده است)

درتمام‌این مواد تقاضای مردم‌این بوده که مقامات‌مسئول درحدود قانون اساسی وماصول محاکمات جزائی مرتکبین را تعقیب واز مداخلات‌غیر قانونی مامورین ژاندارمری در امور حقوقی جلوگیری نمایند وبا احترام بهاصل تفکیك قوا طبق دستور بخشنامه شماره ۴۵۲۶-۱۱-۵-۲۴ دادسرای استان ۳و۴ مانع ازمداخله ماموری ژاندارمری‌درکارهای‌حقوقی شده و نگذارند که مامورین آن‌اداره بجای تامین آسایش خود سبب قتل وغارت وسلب آسایش عمومی گردند

فرقه موکرات آذربایجان کمیته مرکزی شعبه کارهای اجتماعی

آقای عاشق حسین جوان

اوغلانلارون بیر دون بیجیر — گیبن نازا دونا وطن
سندن ئوتری جاندان گیجیر — سئسن بیزه آنا وطن

سنده گوز آچ غمدن اویان — دور قدرتین ایله بیان
مقصدینده محکم دایان — اگر باتسان قانا وطن

گل قوتار بیزی سئمدن — قورتارسون ملاین غمدن
باش ویرسین گللر چمندن — دون بیر گلستانا وطن

آزادلیق نورینی ساچسون — انسانلارا خوش گون آچسون
بو قراناوق دومان قاچسون — سنده دون رضوانا وطن

لاله نرگیس آچسون داغین — دولسون بارا باغچا باغین
قاناسون جوشقون بولاغین — آخسون هر بر یانا وطن

شاد اولسون گلسین ایللرین — بزه نسین صحرا چوللرین
دریا تك‌جوش‌سون گوللرین — دونسون بیر عمانا وطن

جوان حسینم وصفین یازوم — سندن آیری نجه دوزوم
سنسن مئیم ایکی گوزوم — اولمدن تیشانا وطن

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چندورق درخشان ازتاریخ پر افتخارما

-۱۶-

مادها در سواری وتیراندازی‌شهرت زیاد داشتندوهمواره موجب هراس و رعب دشمنان خود بودند.

مورخین براین عقیده‌اند که سربازان ماد درنهایت دلاوری و قهرمانی نبرد میکردند در برتو چنین فداکاری و رشادت بود که نخست آزادی و استقلال خود را تأمین نمودند و تجاوزات دشمنان خارجی را درهم‌شکسته. به دوره اشلای آسوریها خاتمه دادند وبعدها هم برای تحصیل آزادی مکرراً مردانه قیام نمودند ودوباره آزادی واستقلال از دست رفته‌را بدست آوردند.

ادبیات - خط وزبان

بنا برنوشته‌های مورخین یونانی مادها دارای زبان و الفباء و خط مخصوص بوده‌اند. لیکن این الفباء بدوره ما نرسیده ولی آثارواصطلاحات آن در زبان کنونی مادیده‌میشود.

این امر یعنی تغییر زبان های اولیه در دوره‌های بعدی اختصاص بزبان ملت ما ندارد. این موضوع تابع یك‌اصل‌مسلم وقانون قطعی است ودر دنیای کنونی هیچ ملتی وجود ندارد که توانسته باشد زبان قدیم‌ملت خود را حفظ نماید ویادرحال حاضر قادر بفهم آن باشد.

ادبیات دوره مادها بزبان قدیم‌آذربایجان بوده. این‌زبان درمیان کشورهای مشرق اهمیت زیادی داشته حتی بعد از تاسیس دولت هخامنشی پارس این زبان نقش مهمی را بازی کرده و نفوذ خود را حفظ نموده بود.

برای اثبات این نکته کافی است یادآوری شود که زبان ماد دوکتیبه داریوش‌اول که به زبان نوشته شده جای‌مهمی را اشغال می‌نماید. زیرا بموجب تحقیقاتی که بعمل‌آمده‌قسمت فوقانی این کتیبه بخط قدیم ایران، قسمت تحتانی بزبان و خط بابلی نوشته شده وبرحسب تحقیقات پروفسور «ماروین» قسمت وسطای این کتیبه که بخط میخی است بزبان ماد ها (زبان آذربایجان‌قدیم) نوشته شده است این‌قسمت از طرف مورخ معروف فرانسوی «اوپر» نیز تائید میشود.

تشکیلات سیاسی

پیش از تأسیس دولت مستقل و نیرومند ماد هر یك از طوائف ماد دارای زندگانی سیاسی ومعیشتی مستقلی‌بوده‌اند ولی بتدریج ملت ماد صورت یك ملت متکی بطبقات مختلف را بخود گرفته وبالاخره به ایجاد یك‌حکومت مستقل ملی‌نائل آمد وکلیه قوا در دست حکومت مرکزی متمرکز گشت. بطوریکه از تحقیقات پیرنیا برمیاید در آن موقع ملت ماد از چهار طبقه اصلی تشکیل می یافته: طبقه جنگجویان، طبقه کشاورزان، طبقه کسبه واصناف، طبقه روحانیون.

این وضع نشانه‌بارزی از پیشرفت مدنی‌مادها ویکی ازجهات متعددی است که برتری تشکیلات سیاسی‌ومدنی ملت ما را در دنیای آنروز نسبت پارس‌هاو بسیاری از اقوام دیگر ثابت می‌نماید. زیرادر آن‌موقع هنوز درسرزمین پارس حکومت‌های قبیله‌ای و عشیره‌ای‌وجود داشت و در مدنیت آن قوم پیشرفت زیادی دیده نمی شد.

سلاطین ماد به اصلاح امور داخلی کشور، وضع قوانین و اجرای مجازات، رفع احتیاجات ملت، بالا بردن سطح افکار عمومی وتنظیم یك‌ارتش نیرومندملی متناسب باشخصیت ملت‌بزرك ماد توجه‌زیادی‌نمود. ودراین‌راه‌بموفقیتهای‌اساسی‌نائل‌شده‌بودند

www.iran-archive.com

آقای مدیر محترم روزنامه آذربایجان

شماره ۵۶ آن روزنامه که شرحی راجع به تعدیات وجرایم مامورین ژاندارمری نوشته شده بود ملاحظه گردید البته قسمت هائی از تخلف وتعدیات مامورین ژاندارمری که قبلا بوسیله حزب دموکرات آذربایجان اعلام شده است تحت رسیدگی است ولی چون در این شماره جرایم تازه تری برعله مامورین ژاندارمری نوشته شده که در دادسرا سابقه ندارد علیهذا خواهشمند است مقرر فرمائید برای مذاکره در این خصوص واستفاده از اطلاعات ومدارکی که باداره روزنامه رسیده است یکنفر نماینده بدادسرا معرفی فرمایند در خاتمه یادآور میشود شماره ۵۶ روزنامه تصادفا بدست اینجانب رسید برای اینکه بعد از این از مندرجات روزنامه بلا فاصله مطلع واقدام شایسته بعمل آید مقرر فرمائید بعد از این اینجانب را جزو مشترکین روزنامه محسوب بطور مرتب ومستقیم ارسال دارند

دادستان شهرستان تبریز موسوی

آذربایجان. واقعا جای خوشوقتی است که آقای دادستان جرئت پیدا کرده از تخلف وتعدیات مامورین ژاندارمری توانسته اند اظهار نظر نمایند

واقعا ننگ آور است که از هزاران پرونده که در دادسرا گرد آمده است برای نمونه هم باشد یکی تا آخر رسیدگی نشده کوچکترین نتیجه بدست نیامده است خوب بود آقای دادستان از موارد متعددی که از طرف فرقه دموکرات آذربایجان برای حفظ امنیت واجرای قانون بدادسرا مراجعه شده است یکی را نشان میفرمودند که ایشان اقلا یکبار وظیفه خود را انجام داده از زور گوئی و تعدی خواسته اند جلوگیری نمایند آقای دادستان واقعا استدلال شما عجیب وخنده آور است چطور شما که دادستان هستید یگانه روزنامه محلی را تصادفا ملاحظه میفرمائید معلوم میشود که خیلی بزرگوار تشریف دارید تنزل نمیکنید روزنامه ها را خوانده بواسطه آنها از جرم و خیانتی که در قلمرو خودتان اتفاق می افتد اطلاع پیدا کنید خدا عمر بدهد تمام بزرگان ایران هم مثل شما افتخارشان اینست که روزنامه نمیخوانند اگر اتفاقا از آنها اسمی در روزنامه برده شد دوستان بطور تصادفی روزنامه را بایشان نشان میدهند.

آقای دادستان شما مدعی العموم هستید روزنامه وظیفه اش بیان حقایق است ما در آن هرگز کر حقایق را فراموش نمیکنیم. ولی این شما ها هستید که منتظرید همه چیز را با ماست مالی از سر خود رفع کرده باظاهرسازی از زیر بار انجام وظیفه شانه خالی کنید

آقای مدعی العموم شما با اداره روزنامه چکار دارید بفرمائید زنده ها را بازدید کنید و هزاران زارع بی گناه را بخواهید به بینید اینها را در کدام محکمه محکوم کرده از آزادی محروم نموده اند این وظیفه قانونی شما است. شما قدری بفکر مردم باشید. قانون را خوب میدانید ولی در اجرای آن کوتاهی میکنید شما شخصا شریک جرم مامورین اشرار گسیخته ژاندارمری هستید شما نمیدانید که بدون حکم محکمه قانونی نمیشود افراد مملکت را از آزادی محروم نمود شما نمیتوانید بگوئید

مس اینها را نمیدانستم برای اینکه بضرر خودتان تمام میشود دادستان باید بیدار باشد جنایات را تعقیب به کند مامورین متعددی را بکیفر اعمال خود برساند

روزنامه بطوری که در بالا گفتیم بغیر از نوشتن حوادث واعلان حقایق وظیفه دیگر ندارند این شما هستید که باید برعلیه مجرمین اقامه دعوا بکنید شما هستید که باید سنگ کبر و نخوت را از دامن خود فرو ریخته باداره جراید رفته حقایق را جستجو نمائید.

دادستان آدم متعارفی نیست او باید روزنامه ها را ولو چرند هم باشد بخواند

چه برسد به یگانه روزنامه بومیه محلی که ارگان یک حزب بزرگ نیز می باشد.

آقای دادستان تنها بقاضی نروید

دیدی که خون ناحق پروانه شمع را

اول صفحه در بقیه

بو نوتله یله یز دولت مامورلرینه بو حادثه لردن عبرت آلوب رفتارلرینی دگیشمکی توصیه ایدیریک تو کولن قانلارا اونلر ملت قارشیسندا جواب ویرملی درلر.

زندانلار گاهیز کندلیلر ایله دولدور ولدیغی حالده ایله سلاح کیجیر میش کندلی ساوق قانلی لیق ایله رفتار ایده بیلمز کیت گیده حریق آرتیر تازه قابانغینه چیقان یاش وقورونین هامو سینی یاندیروب محو ایده بیلر بنه تکرار ایدیریک.

بولوزی دگنین دایانوب فکر ایدین جنایت وقان توکمکین نمره سی زهرناک در خلقین ایسته یکینی ویرین! جنایتکارلری دونوب جزالند یرین کندلی نین مال، جان وناموسنه تجاوز ایدن ژاندارملری آسین تا کنه لی اوزی ایله قام ایچون آیاغا قالخماسین بوندان باشقا علاج یوخدر. ب

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

میتینگ ۳۰۰۰۰ نفری

درمیدان شهرداری تبریز

از ساعت سه بعد از ظهر روز یکشنبه ۲۷ آبان دسته های مختلف کارگران کارخانه ها ومراکز کارگری شهر، و دسته های دهقانان اطراف تبریز وافراد حوزه های فرقه واصناف و طبقات مختلف مردم با شعارهای حاکی از آرزوهای ملت آذربایجان و با فریادهای مهیج «زنده باد ملت آذربایجان» و «پاینده باد مختاریت ملی آذربایجان» «پایدار باد انجمن های ایالتی و ولایتی»، «زنده باد قانون اساسی» و ... از خیابانهای عمده شهر گذشته بسوی میدان بزرگ جلوی عمارت شهرداری روان بودند.

باوجود برف وسرما وعدم مساعدت هوا در حدود ساعت چهارونیم بیش از ۳۰ هزار نفر درمیدان شهرداری گرد آمده بودند. قیافه های حاکی از عزم ومتانت اشتراک کنندگان در میتینگ، پرچمها وشعارهای مختلف منظره بسیار جالب ومهیجی به این میتینگ باعظمت بخشیده بود. این میتینگ عظیم نشانه ای از اراده تزلزل ناپذیر ملت آذربایجان، برای تحصیل آزادی ومختاریت ملی بود

مسئولین انتظامات نهایت درجه مراقبت را در انجام وظایف خود مساعی ویک میتینگ باین عظمت را در کمال نظم وترتیب اداره میکردند نظم وآرامش ما در اینگونه اجتماعات بزرگ ملی همواره خارچشم دشمنان آزادی است.

ساعت چهارونیم آقای پیشه وری رهبر عزیز فرقه دموکرات آذربایجان درمیان احساسات شورانگیز و فریاد های هورا پشت تریبون نمایان شدند و در طی نطق مهیج مختصری که چندین باره درنتیجه احساسات هیجان آمیز عمومی وفریادهای هورا قطع میشد، درباره علاقه فرقه دموکرات بلزوم حفظ امنیت در سراسر آذربایجان صحبت کردند. سپس آقای الهامی شرح مجملی درباره اهمیت و لزوم تشکیل انجمنهای ایالتی و ولایتی و شروع انتخابات مجلس ملی بیان نمودند. آنگاه آقای میرزا شاعرملی و صدر شورای مرکزی اتحاد کارگران آذربایجان تقاضاهای قانونی ملت آذربایجان را بیان نموده وتشکیل انجمن های ایالتی و ولایتی وشروع انتخابات مجلس ملی را از طرف توده های عظیم کارگران و زحمتکشان آذربایجان جدا خواستار شدند.

درپایان میتینگ نمایندگی کسانی درضمن میتینگ های محلی شهر تبریز روز پنجشنبه گذشته برای شرکت در کنگره بزرگ ملت آذربایجان انتخاب شده بودند: مجددا بتصویب اشتراک کنندگان درمیتینگ رسید

میتینگ باعظمت روز یکشنبه باتفاق آراء ودرمیان احساسات قابل ستایش عمومی از کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان جدا درخواست نمود که رهبری ملت آذربایجان را در عملی ساختن آرزوهای ملت آذربایجان بعهده گرفته مخصوصا در خواست نمود که تشکیل انجمنهای ایالتی و ولایتی وشروع انتخابات مجلس ملی را تشریع نماید.

میتینگ درحدود ساعت پنج ونیم درمیان احساسات مسرت آمیز عمومی ودرمیان یکدنیا احساسات پاک بپایان رسید

رهگذر

۵۰۰ نفر ایک متینگ

آذربایجان دموکرات فرقه سینه ونوشت آذربایجان روزنامه سینه یکشنبه گونی آبان آیتین ۲۱ نده حلفا محلی کمیته سینده ۵۰۰ نفردن ترتیق جماعتین اشتراکی ایله عمومی کنفرانس تشکیل ویریلدی،

بو کنفرانسدا جماعت ایالتی ولایتی انجمنلرین و آذربایجانین خود مختارلیغی ۱۵ نجی دوره نین انتخاباتی فوریت ایله اجرا و عملی ایدیلمه سینی طلب ائدیلر.

علمدار دابویوک میتینگ

یکشنبه گونی آبان آیتین ایگیرمی سنده ساعت دورت یاریمدا گون اورتادان صونرا علمدار دموکرات فرقه سینین کلوب قابالندا آذربایجان دموکرات فرقه سینین مرکزی نماینده لری آقای ابوالفضل امامی میتینگی آچوب قیسا نطق ایتدیکدن صونرا آقای علی محمد زاده آذربایجانین خود مختارلیغی و انجمن ایالتی و ولایتی انتخاباتی و آنادیلینین خصوصینده وایرانین تمام استقلالیتی و مجلس دار الشورایه آذربایجانین نفوسنه قدر وکیل انتخاب ایدیلمه سنه راجع صحبت ایلیوب صونرا ساعت آلتی یاریمدا شرکت ایلینلر آذربایجان دموکرات فرقه سینه تبریک دیدیلر

عسگری

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع سازید

اولین وظیفه ما

بقیه از صفحه اول

قطعی نهضت های آزادیخواهانه و دموکراتیک متمرکز نموده وبکار انداخته اند.

بدیهی است که با درنظر گرفتن تحولات عظیم سایر جهان، توسعه وپیشرفت نهضت های دموکراتیک در همه جای اروپا و باسرکوب شدن قطعی جانور خونخوار فاشیزم، ادامه این وضع وقرار گرفتن درزیر فشار وتحمیلات دستگاه فاشیستی و ارتجاعی کنونی حکومت تهران برای ما امری امکان ناپذیر است.

سپردن زمام امور کشور وملت هائی که درداخل ایران بسر میبرند بدستهائی که آلوده به خیانت های جبران ناپذیر وآلوده بخون شهدای راه آزادی است ویکسانی که دشمنان آزادی ودموکراسی شمرده میشود خیانت بارادی ومشروطیتی است که درپرتو فداکاری فرزندان رشید آذربایجان بدست آمده است.

زیر پا گذاشتن کلیه اصول مقدس مشروطیت، تعطیل مجلس وتحریم باتمدید انتخابات، قیام علنی برعلیه قانون اساسی، توطئه برعلیه حکومت ملی واعلان جنگ توهین آمیز بملت ما است.

حال که حکومت تهران برای نابود ساختن دموکراسی وخاموش ساختن نور آزادی لجاجت می ورزد، حال که مجلس چهاردهم قلم بطلان برروی مواد مقدس قانون اساسی که ثمره وخونبهای مجاهدین غیور آذربایجانست، می کشد ومحو آزادی را تصویب می نماید، یک راه برای ما میماند:

ما باید باتمام قوا از حقوق خود، از مشروطه وقانون اساسی دفاع نمائیم! ف.

۶۰۰۰ نفر لیک متینگ

دوشنبه گونی آبان آیتین ۲۱ نده طوج قصبه سنده فرقه دموکراتین مرکزی نماینده سی صفائی طرفندن ایالتی و ولایتی انجمنلرو اون بشنجی دوره نین وکیللرینی انتخاب ایتمک ایچون مفصل متینگ عمله گندی وبو میتینگده آلتی مین دن آرتق خلق شرکت ایتمشدر و ها ییله چهارشنبه وپنجشنبه گونی آبان آیتین ۲۳ و ۲۴ نده نطق دخانده کنده بربوبوک میتینگ آقای صفائی طرفندن ویریلمیش وبو میتینگ ۲ ساعت طول چکدی وبو میتینگده بشن مینه علاوه شرفخانلی و اطرافین اهالیسی اشتراک ایتمشلر عموم اهالی اتراف چوخ شادلیقله وسوینجله فرقه دموکراتین بوبوک اقدامی حسن نیتله تلقی ایدوب جان و دلیله بومقدس مرامین پیشرفتی الله تعالی دن تقاضا ایلیوب ودموکرات فرقه سینین رهبرینه آتشین سلام لاریین گوندروبلر میتینگ آشاق داکی جمله لریله قورتاردی یاشاسین فرقه دموکراتین رهبرلری یاشاسین آذربایجانین مختاریتی

www.iran-archive.com

شماره ۵۹ ایکنجی دوره

آذربایجان

۳ شنبه ۲۹ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در — گونده‌لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

آذربایجانین خلق کنگره‌سینه آتشین سلام !

هیئت تحریریه

بویوك ملی کنگره‌مزین قدرت منبعی

بوتون آذربایجان شهر و کندلر بنده تشکیل تاپان بویوك منتخبلرده سئچیلمش نماینده‌لر شهریمزده توپلا نوب بویوك ملی کنگره‌مزی بو گون تشکیل ویرمکده‌درلر.

خلقیمز طرفیندن چیقاریلان قرارلری امضا ایدنلرین سایی بوزمیندن تجاوز ایتمیشدر.

بو او دیمکدور که ایللرجه اسارت و ظلم زنجیری آلتدا یاشیان مظلوم ملت آیاغا قالخوب گیده‌جك بولینی تامین ایتمك فکریندەدر. آذربایجان تاریخی حادثه‌لر چوق گورمیشدر لیکن عصرمزده بو گونکی ایشین نظریسی نشان ویرمك اولماز.

مشروطه انقلابی دوغرودر خلقمز بن باشینی اوجالدوب اونا ابدی افتخار یارانمیش مرحوم شیخ محمد خیابانی توز قیامی ایله بو افتخاری تکمیل ایتمیشدر لیکن اونلار تشکیلات و سرعت عمل جهتدن فرقه‌مزین باشلادیغی بو بویوك ایشدن چوق ضعیف و چوق محدود ایمیشلر.

سردار ملی و سالار ملی‌نین اصلا تبریز شهریندن باشقه پشت بناهلری یوخ ایمیش، شیخ قیامنده ایسه اونا برنجه کندن باشقه کداهالیسیندن سس ویرمن اولمامیش قیامچیلرین فعالیتی فقط تبریز شهریندن حدودیندە تمرکز تاپمق مجبوریتینده قالمیشدر.

بیچاره شیخین سقوطیندن بوندا آراماق لازم‌در.

دوغرودر مشروطه انقلابینده تبریز شهریندن گوستردیکی استقامت تاریخده بی‌نظیر و فوق‌العاده ایشلردندر لیکن بویوك ملی برایش ایچون بر شهر اهالیسی کفایت ایتمز اوگونین شرایطی ایسه آرتیق شیخ زمانیندە موجود دگلدی ایندی ایسه محیط تمامیله دگشمیشدر.

آرتیق بویوك خلق واساسی حساب اولونان کندلره دایانمیان بر قوه هرگز توز آرزوسینین انجامینه موفق اولا بیلمز کندلی ایسه بزیمله اولدیغنی عملا اثبات ایتمکده مال و جان و ناموس و حیثیتی ایله آزادیق بولوندا آیاریلان مبارزه‌نی آخره‌قدر آپاره‌اق ایچون چالیشماقدادرلر. ایسه بویوك تحول و دگیشیك عمله گلدیشدر. ایندی تبریز شهریندن ایگرمی مینلیك کارگر قوه‌سی واردر. بو قوه شیخ قیامنده صفر منزله‌سینده ایدی.

بوندان علاوه شیخ رهبرلیك ایدن دموکرات تشکیلاتینده اونین شخصیتندن سوای صحیح و فعاکار آدملارجوی آز ایدی اونلاری بر بریه باغلایان فکر و عقیده ایسه روشن و آشکار دگلدی حتی مرحوم شیخ اوزیده ملتی‌هارا آپاردیغنی آشکار برصورتده اعلان ایده بلمیردی.

بیز اونین نظقلرینی واونین رهبرلیکی ایله نشراوتان تجددروزنامه‌سینی اوخودیقدا اونی بر گون جدی بر آذربایجانلی و هیچ بر اشکالدان قورخمیان جمهوریخواه حتی چوق صول تجزیه‌چی آیری بر گون شدید مرکزیت طلب مدهش مشروطه‌چی گوروب تعجب ایدیریك.

حالبو که تعجب بری یوخدور چونکه قیام تصادفی حادثه‌لر نتیجه‌سینده وجوده گلدیکی ایچون مرحوم شیخین فعالیتی جریان و سوق طبیعیه تابع اولموش ماجرالار اونا وقتدن قاباغ دوشونوب معین بر برنامه آشکار برهدف تعین ایتمکه مجال ویرمه‌میشدر.

بوندان علاوه شیخ سریع‌الانقیاده مغرور اولوب خلقی تشکیل ایتمك نهضته قانونی شکل ویرمك فکرینه دوشمه‌یلمه‌میش فرقه ایله حکومت ایشینی بر بریله قارشدیرمیش اوزی ایسه ایشین ایچ یسینده ایتوب گیچمکه مجبور اولموشدر.

بزیم باشلادیغمز ایش ایسه تمامیله آیری، روحده و باشدا بر شکلده‌در. اولا بزیم تکیه‌میز فرقه تشکیلاتنه دگلدر خلقه و عموم ملته دایانیریق و اونی جلب ایتمك ایچون جدی شعارلر و عملی واسطه‌لر ایله ایشیمیزه دوام ایدیریك ثانیاً بزیم روشن و آیدین بر هدفمز واردر و دانشدیقلاریمز و ایشاریمز او هدفه یتشمك بولوندان کناره چیخمیر.

اوچونچی بر جریانه تابع اولدایوب بلکه اونی اداره ایتمك ایچون تدبیر کورمکه چالیشریق.

دوردنجی بر هرگز برنامه‌سیز نقشه‌سیز و قاباغدان دوشونولوب اولچولوب بیچلمه‌میش برایش گورمریك و باشلادیغمز ایشارین اولدن نتیجه‌سینی بیلریك.

بشنجی بزده وحدت فکر وحدت عقیده واردر ایشچی‌لریمز و رهبرلریمز ایناریق و اوملاری ایناندیرمق ایچون هیچ برفداکارلیقدان آیاغ گیری قویمریق.

بزیم ایلمزده ایشچیلاریمزا جدی اطاعت اولدیغی حالده آچیق وجدی انقاد ایتمك کیمی بویوك وسیله و سلاحمیز واردر.

بر سوزله بزیم باشلادیغمز ایش یوزده یوز موفقیتله انجام تاپاجاق بویوك ملی کنگره‌مز ملتین مقدراتنی تعین ایتمك کیمی بویوك وظیفه‌نی افتخار ایله انجام ویرمکه قادر اولا

جاقدیر

ب

آقای سید جعفر پیشه‌وری آذربایجانین ان گورکملی آزادیخواه، یازیچی و ناطق سیمالارندان اولوب، عمرنین جوانلیغنی اون ایکی ایل رضا خانین منحوس زندانیندا کچیرمیش وینه‌ده توز ملتی و خلقنین سعادت و آزادلیغی ایچون گیجه‌گوندوز چالیشاراق، آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه رهبرلیك اتمه‌کله برابر روزنامه میزین هیئت تحریریه‌سینده فعال اشتراك ایده‌رك، توز آتشین و معنالی منطقلی قدرتلی مقاله‌لری ایله روزنامه میزی مزین ایدوب اوخوجولاریمزا و خلقمیزه فرقه‌وی، و سودمند یوللار گوستریمیشدر.

آقای سیدجعفر پیشه‌وری آذربایجان آزادیخواهلارینین و آذربایجان خلقینین افتخاری‌در.

بیز آذربایجان خلقینین رهبری آقای پیشه‌وریه موفقیتلی آرزو ایدیریك.

هیئت تحریریه

انجمن ایالتی و ولایتی

سئچگیلرینه صون درجه علاقه گوستریلمیلیك

گیجمش ایگرمی ایل رضاخان دوریندە گوردوگمز ظلم شکنجه‌لردن بحث ائدیه‌جکم او خصوصدا بوقدر دییجکم اگر رضاخان مشروطه‌نین ستون وسنگری اولان انجمن ایالتی ولایتی‌نی حقه بازلیق و فوق‌العاده ماهر بر تردستلیك ایله آزادان قالدیرد ماسایدی همین بو ایگرمی ایلده توزشوم مقصدینه چاتا بلمیوب سهل‌دور که برایران ملتی هم مادی و هم معنوی جهتدن بویوك ترقی لره نائل اولاجاقدی بوزده دوخسان دیمك اولار که ۳ شهریور غائله‌سینده ایره‌لی گلمه‌سنه عمده سبب انجمن لرین آزادان قالخماسی و بوچ اولماسی دور: بو گون جهان محاربه‌سینی قورتاردیغی زمان بیزیم اوندان قایدا لانمیوب بین‌المللی محروسیت لریمزین ده عمده‌سینی آختارساق رضاخان دوریندە انجمن ولایتی و ایالتی‌لرین قالدریلماسندا گوره‌ریك:

انجمنلرین قالدیرلماسی ایله رضا خانین دکتاتورلیغی محکم لندی همان دکتاتورلیق دور که اونی بواش بواش خلقین جانا حتی شاه‌پور علرضالارین خلقین ناموسنه کیمی تجاوز ائتمکه عادت ویردی. گون اوگون اولدی وزرا بلکه ولی عهد وقت‌ایله سوز لرینی ومصلحت لرینی بو ژنی دکتاتورین قولاغنه چاتدیرا بلمه‌دیلر بو

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

ای آذربایجانین

رشید و غیور سرباز و افسرلری

سیز ای آذربایجانین غیور و رشید سرباز و افسرلری، سیز ای آذربایجان خلقنین پاك و دوغما اوغول لاری سیز ای آذربایجانین کندلی، کارگر و تحصیل کرده جوانلاری سزین آتالارز، آتالاریز باجی وقارداشلاریز سیزی بیودوب تربیه ایدوب مملکتمیزین و اوز آتا باجیلاریمزین ناموسینین حفظنی ایچون اگنیزه شرافتلی سرباز و افسر پالتاری گیندیروب سیزی سربازخانه لاره تقدیم ائتمیشلر، سیز یاددان چیقارمایون که بیش گون اول بر کندلی یا بر کارگر ایدیز یا بر نفر از بلمیش آذربایجانلی ایدیز و ه گون صونرا گنده همان اولاجاقسوز سیز هرنه اولساز آذربایجانین و آذربایجان خلقنین دوغما اوغلانلاریسیز مبادا سیزی اوچ و یا بیش نفر مرتجع،

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

ژنرال دوگل استعفا داده است

رادیو پاریس، سه روز قبل ژنرال دوگل بواسطه اختلافی که با سران حزب سوسیالیست و ایشان رخ داده از ریاست حکومت فرانسه استعفا داده است.

www.iran-archive.com

ح . فتحی خشکنابی

مرتجع ژاندارملار

رضاقلی‌نی نئجه اولدوردیلر

ژاندارمین - رئیزه‌سی ایله سوراخ - سوراخ ایدیلمیش رضا قلونین بدنی .

بولداشلار مزدان بری منزلیمه گلیب منی چاغیردی و دیدی که جنازه‌نی گتیردیلر

من اونیلا برابر گتدیم ، جنازه نی کاراژا گتیرمیشدیلر ، مراغه‌نین فرماندارلری ، دادستان ، بازپرس ، رئیس نظمیه و کلانتری ، رئیس ژاندارمری سی اورادا بیرعده آیری آداملاریلان دورمیشدیلار ، آوی دکتر آستانی جنازه‌نی معاینه ایدیردی اورادا روح سیز جوان برجسد گور سنیردی ، اونی لخت ایتمشدیلر . من اونا باخاندا اورمك یاندیریجی بیر منظره گوردیم . بدنی قارالمیشدی ، باشیندا بویوك بیر یارا گوریندی ، اونین بدنین سر نیزه ایله سوراخ - سوراخ ایتمشدیلر ، تفنك قونداقلاری نین ضربه لری‌نین اثری بیلینیردی..

رضا قلی خان ایدملی کندی‌نین کمیته سینین عضوی مراغه‌ده میتینگده شرکت ایتمکدن اوتوری برعده‌ایله کندلریندن چیخرلار ، هواسویوق اولدیغی ایچون گئجه قلی کندینده قهوه خانه‌ده قالیرلار ، گئجه‌یاریسی عزیز - مکری بنابین رئیس ژاندارمری سی بنیر عده امنیه ایلن که اونلارین آوچ نمری نه ده کرد لباسی گیئیندیرمیشلر اورانی محاصره ایدیرلر بیرعده قاچیر و ۱۳ نفرین دوتورلار گتیریلر مراغه‌یه .

رضاقلی خانیدا اورادا دوتوب قوللارین باغلایرلار ، صونرا کارو انسرانین دیواریندن دیبینده اونو تفنك سرنیزه وآت نوختاسینن زنجیری ایله ویر ماقا باشلایرلار او قدر وریرلار که اولور .

اولندن صونرا اونی سویوندور ورلار ، سرنیزه ایله باشیندان بیر ضربه وریرلار پارچالانیر .زنجیرین حلقه‌لرینن اثری عینا اونین بدنینده قالردی ، قابرقالاری ازیلمیشیدی ، بدنی سوراخ - سوراخ اولموشدی..

بو فاجعه‌لی منظره‌نی تعریف ایتمك ممکن دگل ، اونون عکسلری ژاندارملارین ایتدیکری جنایتنن طرزینی بیزه گوسترنر ، مراد امنیه که ایندیه کمین ۲۰ نفردن آرتیق آدام اولدروبدی - یئده بیر بیچاره جوانی بوجور بیرحمانه اولدروب ایندیه کمین بااینکه دولتی مقاماتامراد امنیه‌نین ایتدیگی ایشلرین گزارشنی ویریلر او جنایتکاری اوز قانی‌جراسینه یئیرمه‌یب وموضوعی راکد قویوبلار سروان عابدینی مراغه‌نین رئیس‌ژاندارمری‌سی ایسته بیردی اورادا رضا قلی نین اولمگین بیر آیری جور جلوه ورسین ، او خیال ایدیردی که مراغه خلقی اونون بنابدان عزیز مکری‌نی چاغیریب وخصوصی بیر دستور ایله قلی کندینه بوللاماقین بیلمرلر ، عزیز مکری نهاردان قاباق موتو سیکلت ایله مراغه‌یه گلیب و سروان عابدینی دن دستور آلاندان صونرا اورایا گتمیشدی ژاندارملار تمام گندلرده اوزسیغانه‌حرکتلریته وعملر ینه ادامه وبریرلر ، بیچاره کندلی لرانده‌ی بوسه‌بوق هوادا ایولریندن یاما بیلمرلر ، ژاندارملار ایده‌ن جنایتلرین دهی حد وحسابی‌یوخدر ، هیچ بیر مملکتده ایندیه کیمسی بو جور جنایتلرین سابقه‌سی اولمایبدر آیا هارادا بر آدامی اولدورندن صونرا اونی زهرلی سرنیزه‌ایله پارچا پارچا ایده‌رلر ؟ آیاهارادا ایندیه کمین زنجیر ضربه‌سیله آدام اولدریریلر ؟!.. فاشیزمین روسیه اولکه لرینده ، ایتدیکلری جنایتلر ، عینا ژاندارم واسطه‌سیله

آذربایجاندا تکرار و تقلید او لینور ، بوگون آذربایجان خلقی هر جور تعدیاته ، بیر دنیادا که خلقلر صلح و دموکراسی بایراقلاری نین آلتیندا یاشایرلار ، بردنیا داکه‌بشریت فاشیزمین خطرینی لغو ایتمیشدیر دؤزور ، اونلارین عزیز وایسته‌کلی جوانلارین گوزلری باخاژاندارملار بوجور اورمك یاندیریجی بروضعیتنن اولدیریرلر...

عین آباد کندینده‌سروام دیبری بر عده ژاندارم واربابین نوکرلری ایله کندلی لری دوتوب سحره کمین ویراندان صونرا اونلارین قاباغینا آریا توکورلر و شلاق ضربه‌سیله اونلاری آریامگه مجبور ایدیرلر کندلی لرین آروادلارین سحره کمین اوز اطفالاریندا ساحلاییرلار

قاتل سویفونچی ژاندارمری طرفیندن سرنیزه‌ایله اولدورولمیش رضا قلی

گندیلی بو احوالاتی منه دی یئده آغلاییردی ، بعض بوغازی‌نین بولین دوتمیشدی وغیرتدن خفه‌لنمك ایسته‌ییردی ،

مینارجه بوجور جریانلار آذربایجان‌دا واردر ،

آنجاق معلوم دگل که هانسی قانون ، کندیلی‌لری وعمومیتده آذربایجان خلقینی بووضعیتلن اولمگه و گوزلری باخا - باخا ناموسلاری آرادان گیتمگه محکوم ایتمیشدر !!

بورادا آزادلیق هیچ بیر وجهنن یوخدر ، بورادا فاشیزم اصولی حکم فرمادر ، منتهی فاشیست لرین رول لارینی ساری پالتارلی ژاندارملار ایفاء ایدیرلر ، آنجاق تمام دنیا بیل ملیدر که بوگونکه دنیادا که آزادلیق ملیونلارجاجوانلارین قانلاری‌نین مقابلینده فاشیزمین تهلکه‌سیندن خلاص بوگون هانسی بیر جوان گندی لی‌نی تاپا بیلرسوز که ژاندارملار اونین آروادین توقیف ایتمگلریندن بیر آجی خاطره‌سی اولماسین !!

آذربایجان خلقی‌نین آزادلیقی تمامیله غضب اولونمیشدر ، ژاندارملارین ایتدیکلری جنایتلر گون بگون آرتیر ، اونلارین ایتدیکلری جنایتلره بیز بتون دنیانی شاهد دوتوروق ، تمام دنیا یا اعلام ایدیریك که آذربایجان دا آزادلیق یوخدر وگله جکده حیاته گیجن آزادلیق بیزیم عزیز جوانلاریمیزین قانی نین قیمتینه تمام اولمیشدر !..

رضا قلی اولدی ! اما بیز اونون همیشه خاطرلاییاجاییق ، او بیزیم نظریمیزده همیشه دیریدی ! اونو عکسینی بیز همیشه حفظ ایده‌رك وگله‌جکده آذربایجانین قهرمانلاری

بناب رئیس ژاندارمری عزیز مکرینین قلدردسته‌لری طرفیندن قولاری باغلانوب تفنك و زنجیرایله اولدرولمش رضا قلونین جنازه‌سی ،

مستبدلره

ائیام خندان ئوزوم خندان آلمدن قورتیم واردر
دوغولدوم اودلی بر یورتدا آلاودان شهرتیم‌واردر
ئوزیم مشعل سوزیم مشعل آلاوتك‌اودلیدر شعریم
سوزیم ووقان کیمی گورلار یونا ارتیم واردر
دیرلر کلمه آذر دوغوب اودلارلا وولقاندان
بونی‌اچناحه یوق حاجت گوروردسن‌وحدتیم واردر
اودی محبوس ایدن کیمدر جهاندا سویله ای‌نادان
منه یاغی اولوب دورما چکیل حریتم واردر !
اسوب کسمه ، ووروب قیرما ، منی‌اولمگله قورخوتما
مقدس برایش اوغروندا ئولرسم متیم واردر
ملم‌در سنه جلاد مرامون قاندریهتاندر
یوخومدور ذره‌جه باکیم سوزیم حق قدرتم‌واردر
چکیل گئت ئوزمزارون قاز، یاخندر که‌اجل گلسون
قدری‌قیرسون ئولدورسون آخیردا مسکنین داردر

سراب ف . نوری

ای آذربایجانین

اول‌صلحه‌دن‌بقیه

ماجراجو ، آذربایجان خلقینین دشمن لری آلدادا ، سیزی اوز خلقیزین اوزینه چکه خدانکرده اوز آتا- آتا- وباجی‌قارداشلاریزین اوزمزینه آتش آچماقه واونلاری اولدورمگه سوق ایده‌لر سیز آللانمایون اگریله بر امر هر کسین طرفیندن ارلاییلین که او سیزین ویزیم که سیزین دوغما آتا لاروزوخ دشمنی‌در سیز آذربایجان اوغول‌لاری گرك اوز دوستومزی و دشمنیمزی یاخشی تانیاسوز بوگون هر رشید وغیور آدامین که داماراریندا آذربایجانین قانی آخیرایسه‌تمر سرباز ویاخود افسر گرك آذربایجانین واونون خلقینین آزادلیقینه کمك ایتسون بسدور ایندیه قدر تهران مرتجع حکومتینین مامور وقارانی دوبماز مرتجع لری آذربایجانلی‌نین هرطبقه‌سی اولور اولسون ایتدیکلاری توهین وتحقیرلر سیزین آتالاریزین سودی اووقت سیزه هلال‌در که سیز اونلارین ناموسلاریمی حفظ ایده‌سیز سیزین رشادتیز وقوجاقلوز او وقت مستحسن وباخشی‌در اوز خلقیزی ظالملردن دفاع ایده‌سیز البته بیز بیلریك واینانریق که‌سیز آتالاروزدان دوز سود امیسیز سیز هیچ وقت ۳ نفر ۵ نفر بیزیم خلقیمیزین دشمن لری‌نین امری وفرمانیله اوز آتا و آتا لاروزا آق اولاسیز یاشاسین آذربایجانین غیور وقانلی اوغوللاری یاشاسین آذربایجانین رشید مملکتنه خلقنه و اوز دوغما آتا و آتالارینه صادق قالان سرباز وافسرلری.

اولوبدر - آذربایجان خلقینین سر نوشتی بشریت ایچون تنگ آور بیر موضوع در . بوگون ۵ ملیون جمعیتین مقدراتنی‌فقط ساری پالتارلی امنیه‌نین الیندەدر ،اونلار کندلی لرین وآذربایجان خلقینین مطلق پادشاهی وحتی آللهی اولوبلار .

بوگون بورادا هانسی بیر قوجا آتانی‌تاپا بیلر سوز که‌ژاندارم آدی اونو اضطرابه ووحشته سالماسین : ژاندارم مینلرجه جوانلاری بورادا ئوز قوجا آتالاری نین قاباغیندا اولدیریمیشدر !

نین فداکارلیقلارینی ومظلومیتینی آذربایجان خلقینه گوستره‌جه‌یك.

او اولدی ، اما اونین جنازه‌سی نین اوستنده اونون قارداشی دیدی گی سوز :

- عزیز قارداشیم ! من سنسون بریندە مبارزه میزی آپارا جیام!...

منیم یادیمدان چیخماز !...

بویله در ! بزیم مبارزه میز تعطیل اولمیاراق قطعی موفقیت ائه گتیره‌نه‌لدر ادامه وریریك ....!

www.iran-archive.com

انجمن ایالتی و ولایتی

اول صفحه‌دن بقیه

مغروالیق دیوبی خبرلوق تیوجه‌سنده شهر اوز قضیه‌سی دوغرولدی؟

بزم اشلریمز اگر مصلحت و مشاورت اصولی ایله گتسه‌ایدی بز قونشولاریمزین اسواندان خبردار اولوب اولارایله برقونشو کیمین دولا تاروق، اولاردا بزم قونشولیق حقمزی محترم ساییردیلار، اولارین اوتوتوب باندیغی زمان بز سوسیمزین سوویدان اولاری محروم ایتمزدیک که اولاردا سو آپارماق ایچون مجبور قالوب دولمزی بخشاز دیلار بوفلاکت بورزگت حامیسی مصلحت سیزلیکدن مشورت سیزلیکدن باشمزا گلدی؛

مصلحت سیزلیک مشورت سیز جارلاندان گلدی؟ انجمن ایالتی و ولایتی قرین آزادان قالدیرلماسندان؛ انجمن ایالتی و ولایتی نه تنها مشروطه نین سنگری وقدیمی دور بلکه ملتین اختیارلی دور. هر کس یاخادیقی محیطده قانونی اختیاراته مالک اولماسا اونادیری براسان قازانمق اولماز

انجمن ایالتی و ولایتی اولمویان یرلرده انصاف عدالت اولماز چون حرایالت و ولایتین مقتضاسی گوره مادی و معنوی جهتدن ملتی تربیت ایدن ایالتی و ولایتی انجمن لردور.

انجمن ایالتی و ولایتی اولمویان یرلرده ظلم رواج اولار بلکه‌ده بر عادت شکلینی آلارنجه که ایندی بیزیم قونشولوقده ظلم عادت بریلی و شکلینی آلوب حتی اوز تاثیرینی یئنه ایتروبدور ملا پیر کندلی نی توتوب ناحق یره پیر آی حبس ایدوب اونی زندان‌دان چیخاردانداحمین قدر وجاریر شکرایلمسن یاخشی اولدو که ایکی آی ساخلاماقدیلار نجه که اوچور زندانی اولماقین کندلی‌ده تاثری اولمور بونولا جامعه‌اوندان مذاکره اولمور حتی اونی ناحق یره زندانی ایدن آغالار حجالت چکر

کیمین ایل یاسهوا یاعمداً انجار لارحقنده عجایب غرایب مالیات‌لار یازلمشدی اون‌مین تومان سرمایه‌سی اولان تاجرون یوزمین تومان مالیات ایستردیلر هایئده‌ده یوزمین صاحبندن بئش یوزمین بیله اینکه برنجه نفریده یاخری چاتلادی اما بونیله بیله‌لیکده طلمی خلقه رواگورلر حجالت چکمدی و نه‌تجار کسبه اوز همکارلا رینین موردظلم واقع اولدوقلارینداں متاثر اولدی ونه‌دکان بازار باغلادی همین‌قدر هر کس اوز نوبتینده بر آز تعلاندان بلکه‌ده مایه گذارلیقدان صونرا یوزمین تومان عوضنه ایکرمی سگز تومان حقیقی مالیاتی ورمک ایشلر بومنوال ایله روبراه‌اولوب مسئله‌هاتمه تاپدی!

بوجور ایشلرده یوزمین قرایله قیدانمق اولارا برتاجریکه برشاهی سی چیخاندا آرقالار دنیانی‌داغلدین نه‌بوقدر ظلمه‌قانلاشوب ایکرمی سگز تومان حقیقی مالیاتی ورمکدن یانه قدر ایشلدن قالاندان صونرا بوز تومان‌دان آرتق خرجلدی هرجدیله دکان بازاری باغلاتدیلار ونه تلگراف چاندیه دولدولار اوندان توتری که اولارایکرمی ایلدور طلمه‌عادت ایدوب بروقونشو کیمین ایلک مظلوم واقع اولماسندان متاثر اولمور دیمک اولار ایکرمی ایل قانون سیزلیق، ایکرمی ایل انجمن سیزلیک بزی اوآروادا اوخشا دوبدور کداری هروقت اونون باشنی داش ایله‌ازیده‌اوشکرایلر بیش یاخشدی گوزیده چیخوب ایندی هر کسی طلمین یارانسیندان قورتولاندا فقط شکرایلر

ای تاجر و کسبه واصناف وصنعت کار قاردانلار بونلا کوچک حسابنرا یتشن ایلده بین زحمت ایله قازاندیقلری پولین اوندان بریشی شهر مامور لارین شرارتینی دفع ایتمک ایچون اولارا ورمک مجبوریتنده قالر سیز انجمن ایالتی و ولایتی سیزی مامور لارین شرارتندن قورتاروب دولت مامورلارین درست کارلیق ایله انجام وظیفه ایتمک لرینه موظف سیزین توز سجد بیگر واندان دیگر قوجوقاردانلار لاربردان عبارت برمجلس دور

هر بیرین انجمنی اوز محاسبه مالی‌سی بولونا چالیشان بوتون عامل دور.

هر کسه واجبدور و مقدس اینگین آخاروب تاپماق ایچون بریندن ایرلی دوشسون

انجمن ایالتی و ولایتی تمام طبقاتین حقینی عدالته بر صورتده مدافعه ایچون بر پناه گاه دور

دیرلر اوت کوکی نین اوستنه‌بار ای تاجر اصناف کسبه صنعت کار قاداش لارمز سیز هرزادی اقتصادی نقطه نظرنه تحلیل ایله سیز!

آخر بیزیم آغالاریمز آیچ قالدیلار بونجه‌بدی‌لر، قان توکدولر، انجمن ایالتی ولایتی تکدیلر

نجه‌اولدی که‌بیزه‌ورونی حقمزدن که آنامزدان قالما حلال چاه‌المزدور اوندان صرف نظر ایلیک اونی آخاروب تاپماق، انجمن ایالتی و ولایتی نین وارلیغی هر کسین هم مادی معنوی نفعنه دور ایندی کی آذربایجان‌دیو کرات فرقه‌سی بو اوغورلانمش و مفقود اولموش عزیز اینگین تاپوب واونی اوغورلیوب درین زیر زمین لرده گرلین درین گرله دیک لری یردن چیکوب چیخارتماق ایچون غیرت صرف ایدیر هر آذربایجانلی نین مخصوصا بازار اصناف لارین وظیفه‌سی دوراونون سچکی ایشلرینده جدی برصورتده اشتراک ایتمک ایله آغالاریندان قالان بو حلال بر حقه صاحب لیق علاقه‌سینی بوتون دنیایه اثبات ایتسین

قوی اوغرولار بلدیرلر که آذربایجانلی اوز آتادن قالما حقنی آلماقا قادراولدوقی کیمی معنوی اوغرولار ایچوندده قانون مرور زمانه قائل دگل کیچ باتر اولاری چراآریده چاندواچالادور!

عین لی

۳ مین

فلرلیک متینگ

آبان آیین ایگرمی دوردنده پنجشنبه گونی ساعت ۹ صباحده آقای ابوالفضل امامی و علی محمدزاده آذربایجان دموکرات فرقه‌سین مرکزی کمیته طرفندن سیه سران گتدیلنده وارد اولدولار متینگدن اوتری اعلان ویرلمدی چون حقده بازاری اولماق مناسبیله هرطرفدن جمعیت اوردا واریدیلار و کندلریکه اوردا حاضر بدیلار. لیواچان، داران اوسی، نوشهران، و علاوه غیر کندلی لردن‌ده حاضر بدیلار تقریبا اوچ‌مین نفر جمعیت متینگده حرکتی ایتدیلر

اول متینگی آچیق اعلان ایدن آقای میرزا اسدالله سیمسرانی ونماینده‌لری حاضر اولان جماعته تاپدیردی اوندان صونرا آقای امامی اشاغیداکی قرارایله صحبت ایتدی

۱. انجمن ایالتی و ولایتی.

۲. اون‌مشروطه‌نی مجلس دارالشورا وکیل‌لرینین انتخاب اولماسندان

۳. آذربایجانین مختاریتنه وآنا دلیتده مکتبلرینین قوروماسنا راجع صحبت ایدوب وحامی اوچا سیله دیدیلر که بیر انجمن ایالتی وولایتی و آذربایجانین مختار لیقینی دوری صورتده ایستیریک

آقای علی محمدزاده اشاغیداکی قرارایله صحبت ایتدی.

اول قرار بوندان قبل قانون اساسی مشروطیت که آذربایجانلیلا رین اساسی بیر قورتاری که قانون اساسی آلینماسندی ارتجاع ایچون قدر قانون اساسی آیاقلارینی آلتدا لمشدیلار ایندی ملت همان قانون اساسی طلب ایدوب صریح صورتده انجمن ایالتی و ولایتی که قانون اساسینین بوتون بیر غرضلرندن بو نیز لینکده دارالشورا وکیلی ایله بیله انتخاب اولونسایده یاخشی‌چاق، علاوه بیر مثلجه کنه رطاخلی دوره سینین طلمندن وایاری اونون قرلدورده‌سنه لرینی ایتدیکی ایشلرندن بیان ایله بیر مینیاتگده‌ده حرکت ایدن‌لر بوتون طلمنده ایله باطلری آلتدن ایدوب

حامی اوچا سیله دیدیلر که بیز انجمن ایالتی و ولایتی و آذربایجانین مختار لیقینی و مجلسده وکیل سه چیخاماگینی اوز گدن ایستیریک

ابوالفضل امامی — علی محمدزاده سیدموسی حسینی

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان اسرع فرمایند.

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع سازید

چاپخانه آذربایجان

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۱۷-

این قسمت مورد تصدیق عموم مورخینی است که در راه تحقیق در باره مدنیت ملت‌های قدیمی شرق زحمات زیادی متحمل شده‌اند و از جمله آنها «براشك» و «اویر» و «وین کلر» را باید نام برد.

مذهب مادها

در باره مذهب مادها مورخین تحقیقات عمیقی نموده و باین نتیجه رسیده‌اند که آئین اولیه و اساسی پاکان بزرگ ما آتش پرستی بوده است. بموجب این تحقیقات کاملا ثابت شده که پایه مذهب آتش پرستی را مادها گذاشته‌اند بعدها «زوراآستر» (زرتشت) متفکر بزرگ مادی اصلاحات زیادی در مذهب قدیمی بعمل آورده و مذهب را برروی اساس بسیار عالی و محکمتری استوار ساخت که در دنیای آنروز بیسابقه بوده و نشانه بارزی از طرز فکر مترقی و مدنیت درخشان پاکان پر افتخار ما شمرده میشود.

«زوراآستر» یکی از متفکرین بزرگ شرق و از افتخارات فراموش نشدنی ملت ماد شمرده میشود. او یکی از مصلحین بزرگ جامعه بشری است و اهمیت او باندازه‌ای است که تا کنون کتابهای متعددی در باره وی نوشته شده است.

نفوذ و اهمیت این مذهب را در دنیای قدیم از این جا می‌توان استنباط کرد که پارس‌ها پس از آشنائی بمبادی آن رسماً این دین را پذیرفتند و داریوش این مذهب را درقلمرو خود رسمی کرد.

مذهب زرتشت بیش از هزار سال دنیای قدیم را تحت نفوذ داشته و اداره کرد و اکنون نیز پیروان این مذهب در کشورهای شرق زیادند. کتاب جاویدان زرتشت بنام «اوستا» یکی از شاهکارهای فکر و نبوغ بشری و یکی از دلائل و مدارک اساسی اهمیت و ارتقاء فرهنگ ایران قدیم شمرده میشود.

لباس و عادات و رسوم

مادها نظر به پیشرفتی که از لحاظ مدنیت حاصل کرده بودند از لحاظ عادات و رسوم ملی و لباس و آرایش وساختمان خانه‌ها وغیره مدنیت ملت‌های هم جوار خیلی جلوتر بودند.

از تحقیقات پیرنیا و از نوشته‌های هرودوت و سایر مورخین یونانی چنین برمیآید که پارس‌ها لباس، تسلیحات جنگی وساختن منازل را از مادها اقتباس کردند.

این امر کاملا طبیعی است که چون مادها از لحاظ تمدن قویتر و جلوتر بودند نه تنها در دوره قدرت واستقلال ملت‌های عقب مانده مجاور را تحت نفوذ داشتند بلکه در دوره مغلوبیت نیز ملت‌های غالب را تحت نفوذ تمدن وفرهنگ خود قرار می‌دادند بعبارت دیگر ملت ماد اگر احیاناً از لحاظ نظامی شکست میخورد در میدان تمدن و فرهنگ بر حریف غالب میشد او را تحت نفوذ و مدنیت خود قرار میداد.

نظیر این «قومین» تاریخی در اغلب دوره‌ها و در مورد ملت‌هائی که از لحاظ تمدن جلوتر بوده و از لحاظ نظامی مغلوب ملت‌های عقب مانده شده‌اند، مکرراً دیده میشود.

بنا بمراتب فوق در دوره‌ای که مورد بحث ما است مدنیت، عادات و رسوم و فرهنگ ملت ماد در میان طوائفی که تحت حاکمیت و سلطه و نفوذ تمدن مادها قرار داشتند توسعه زیادی پیدا کرده بود. هم‌چنین اثرات نفوذ تمدن مادی در میان اقوام و طوائف ساکن کشورهای خاورنزدیک هم زیاد بوده است.

www.iran-archive.com

سبب را باید گفت

دیشب در ساعت شش و نیم تصادفا به سخن براکنی رادیو تهران گوش دادم که داشت نطق آقای دکتر شفق را که در مجلس راجع به آذربایجان ایراد کرده بود میخواند فوق العاده متاسف شدم که یك نفر آزادیخواه قدیمی و با علم نتوانسته و یا نخواسته است درك نماید که یك نهضت اکثریت خلق آذربایجان را جنبش ماجراجویان می نامد جلو گیری مردم را از خارج شدن مایحتاج خود « غله و روغن و گوشت » عمل قبیح میداند در زد و خورد کوچکی که بین اهالی سراب و مراغه با ژاندارم ها شده است اهالی را مقصر می داند فوق العاده جای تعجب است یك نفر عالم سبب عمل را ول کرده از تظاهر عمل سخن می راند بقول آذربایجانی ها (آتی ایتروب نوخداسن آختاریر)

آقای دکتر شفق در سراب و مراغه چه شده است که با اطلاع جامع و صحیح نداریم شما که با هیئت حاکمه مربوط هستید شاید اطلاع شما بیشتر باشد ولی از شما که یکنفر دانشمند هستید بعید است سبب این کارها را ندانید احتمال قوی دارد که شما میدانید ولی با آقای ابوالحسن تقیه الاسلامی و دکتر مجتهدی و شاید مشغله فعلی شما مانع از این است که حقایق را بگوئید شما منتظر هستید که اهالی آذربایجان با آن چشمیکه بمرحوم تقیه الاسلام که خودش را بطور رسمی بدامن سید ضیاء خائن که خیانت او بوطن اظهر من الشمس است نگاه نماید

شما جلوگیری مردم را از غله و روغن میگوئید و هیچ متذکر نمی دهید که آقای صادق آقا مجتهدی در هشترود سه نفر میکشد و در نتیجه سوء نیت ژاندارمری و عدلیه آزادانه در تبریز میگردد

آقای دکتر شفق ـ اگرچه مهربانی تهران یگانه روزنامه یومیه آذربایجان را نمیگذارد در تهران منتشر شود ولی شما مثل یك وکیل می توانید بگیرید و بخوانید و بدانید (بعقیده من میدانید) که ژاندارم ها با دستور مرکز چه بد رفتاریها در دهات آذربایجان می کنند آیا لب بریدن ، داغ کردن ریش پیر را آتش زدن را شما در قرون وسطی هم سراغ دارید ؟ بلی آقای دکتر اینها هستند سبب اصلی وقایع سراب و مراغه وقتیکه بناموس دهاتی تجاوز شود وقتی که بدون محاکمه هزاران دهاتی زندانی گردد آنها از جان خود میگذرند نه بحرف حزب گوش می دهند و نه آزادیخواه میشناسند و نه بریش سفید اهمیت میدهند شما با هیئت حاکمه سعی نمائید انفبارا از بین ببرید والا با کشتن ملا چاره نمی شود

آقای دکتر شما معروف برك گوئی هستید چرا از دولت صدرواز اکثریت مجلس صحبت نمی کنید که داشتن سیاست یك جانبی دوره رضا خانی را تعقیب میکرد و مملکت را بیك فلاکت جدید سوق میداد . شما خوب میدانید که اکثریت مجلس با آوردن آقای حکیم الملك دست از مقاصد شوم خود نکشیده است و این مانور است دارد میکند زمانی هم رضاشاه از این مانور کرده است . شما که یك نفر دانشمند هستید نباید سبب را مشخص نکرده یك عده دهاتی ارجان گذشته را ماجراجو بنامید آقای دکتر تصدیق فرمایید ! زمانیکه مجاهدین آذربایجان بناها قهوه چی ها و دست گرد ها بری برای قانون اساسی جانفشانی میکردند دوله هاییك ها و ممالك های دوره محمد علی شاه آنها را ماجراجو مینامند

بلی ! بکوری چشم دشمنان ماجراجویان ؟!

آذربایجان قانون اساسی ایران را زنده خواهند کرد و انجمن ایالتی و ولایتی و خود مختاری را تشکیل خواهند داد و در عمل بر خلاف اکاذیب دشمنان نشان خواهند داد که طرفدار جدی استقلال ایران هستند و هیچوقت تجزیه آذربایجان را نخواسته اند و نخواهند خواست

مرتجع عنصرلرین

گونلرده غارت و وحشیلیکلری

قاراداغدا سوما کندینده اهره میتینگه گلمش ۷۰ نفرین عائله لرینی کندون چخارمیشلار و نماینده لری محکم دویموشار برنین ایسه باشینی خنجرایله یارمیشلار

کنده چغریلمش ایران نظامی لری کندلیلری دویمه به باشلامیشلار

لین کندینده دموکرات و قه سینین باشچیسی محمد علی یمنجاقدان که قایداندا مرتجع ارباب طرفندن دویولموشدور بوندان باشقا آلتی نماینده دویولمیش و بیری اوزوره لسمشدور

ارتجاعی عنصرلر هر طرفده باش قالدیرمیشدر محمد خانلی اهلی عبداله خان بویاخین گونلرده آلتی نفرین خایاسین چخارتدیرمیش و و آلتی قادینی و ۷ قیزی ارلرینین وقوهوملارینین قارشیندا اوز نوکرلرینه امر اتمیشلر ناموسلا ینه تجاوز اتدیرمیشلر

. ارتجاع قوه لرینه فرماندار و دکتر قاسم خان اهری دستوروریرمشدر کندلیلری غارت ایتسینلر

آقای موهویش اجحافاتی چای باغی کندینده ژاندارم واسطه سیله کندلیلردن غیرقانونی بدعتلر و جریمه لر آلیر .

تالینجان کندینین مالکی یحیی خانین شکایتی موجبنجه نتیجه نفر ژاندارم کنده گلدوب بدعتلری کوتك و توهین وزور واسطه سیله آلمشلار و بر نتیجه نفر کندلینی حبس اتمیشلر

اصغر وحسین شکایتی موجبنجه آغجا کیل کندینده نتیجه نفر ژاندارم تفنك زوری ایله کندلیلردن جریمه آلمشلر

یانبولاغ کندینده صولتین مسلح آداملارینین غارت واجحافاتی حددن کیچمیشدر .

سومه کندینده عاصفین نماینده سی ژاندارم واسطه سیله تمام بدعتلری آلدی .

قوجینین نماینده سی بهنامین شکایتی موجبنجه سروان عابدینی بر اتومبیل ژاندارم گول توپه کندینه آپاروب فرقه افرادین دویموشلر و سونرا ، آغالیجا سریمشلر و برنتیجه نفرینی مراغایه آپاروب زندانی اتمیشلر

آذربایجان دموقرات فرقه سنین محترم رهبرلرینه

معلومدور بو گونلرده موقعدن استفاده ایدب گجه گوندوز بورلمادان چالشیرسیز بلکه بومظلوم فلك زده ملتی رحمسیز ظالم جلادلارین الندن خلاص ایدسیز امیدوارمکه بومقدس مرام سایسنده سزین بو جد جهدسیز بسی نتیجه قالمیوب بوتون ایران خلقنین خلاصکارلقی سیزین الزیله تمام اولوب گلجك تاریخده سزین آدلاریزه ثبت اولنا باشاسون آذربایجان دموقرات فرقه سنین قهرمان رهبرلری و عموم آذربایجان آزادلق سون خلقی منده آرزوایدیردیمکی بر گون بنشه اوز جان ومال ناموسیله گوزلدکمز وعده گونده اومراسین بولندا که محیط ارتجاعده ایللریوئی ساخلامشام اونین بولندا اوز فداکارلقمی اوز ناموسلی قهرمان قارداشلارمه کومك ایتمکیله نشان ویرم من بو اورکمین دردلرین که مرتجعلرین قورخوسندن گیزلنده بازمشام مبادا بیله لر اعتبار که اوندان استفاده ایدب عائله آذوقه تامین ایدرم واونلارین مدرسه لوازماتنی دوزلدیرم که بلکه غائیه ده سواد سایسنده حقوقنه آشنا اولوب بو منفور ظلمکارلاره محتاج اولمیالار سیزین محبت لریزین سایسنده تکلیفمی دوشونوب اوز احساساتمه گوره اوزلمدا امکانسا جامعیه کومك ایدم بلکه اوز وجدانمین پاتندا شرمنده اولمیام ..

م . ی

م . بی ریا

اوغلان بوراباخ

(بیر مرتجعین دیلندن)

§§§§

پاه آتوونان نه قیامتدی آی اوغلان بوراباخ
دوغروشان . دوغریلاپ قورخوری انسان بوراباخ

§§§§

بو سویوقدا بوسازاق گونده سراسر خیابان
نه اولوبدر که جماعتله دولوب آغزیناجان
قاریشیب بیر . بیرینه آرواد . اوشاق . پیروجوان
دگینیب ایش داها نامرددی بو گون آسنا قاجان
اوز قویوب سانکه خراب اولماقا دوران بوراباخ
پاه آتوونان نه قیامتدی آی اوغلان بوراباخ

§§§§

سون زمانلار گدملر باغلایب اوستن قمه نی
آز قالیب که آدامین لرزه یه دوشسین بدنی
قورخودان ایوده دونور هر گیجه تیره تنه منی
بله گینه قوراجاق دیسه بولار انجمنی
یقین ایشدن دوشه جك کنه دگیرمان بوراباخ
پاه آتوونان نه قیامتدی آی اوغلان بوراباخ

§§§§

الده بایراق اوجادان یرسوز اوچوردور هرمسی
قیشقیریر یر سوری یر یرده کسیلمیر قلسی
مات و مبهوت ایله بیدیر گوروردم جمله کسی
هر طرفدن یاشاسین کنگره ملی ، سسی
گوروونور که قوپاجاق یر تازا طوفان بوراباخ
پاه آتوونان نه قیامتدی آی اوغلان بوراباخ

§§§§

بوخدی واله کیشلر یع . بازاری دمکراتین
بر کیدیر جن کمی هر باندا یئرین بدی قانین
اودی سرعله چاپیر معره که دم ایندی آتین
من هله هیچ آیالام یردن اگر اوز بساطین
بیلوم سونرا یئیشدیرسا « درختان » بوراباخ
پاه آتوونان نه قیامتدی آی اوغلان بوراباخ

§§§§

شاعر دیبر :

او قدر ظلم ایلدوز ملتی قیلدوز عصبی
یئری واردر که جوشوب سئل کمی داشسین تعصبی
یئنیشیب فرخ ایل اولار سیزده قالیدیر طلبی
غصه و محنان گیجه ده در روز و شبی
یاشاییر رنگی بوزوق حالی پریشان بوراباخ
دوتاجاق ایل اوزی آخر سیزه دیوان بوراباخ

آذربایجان دموکرات فرقه سی نین ناشر افکاری

آبان آیینین ۲۴ نده طنطنه لی متینك مشگین خلق طرفیندن تشکیل اولوب و دانشیقدا ۳ مین نفردن آرتیق جماعت اشتراك ایمنش وانجمن ایالتی وولایتی باشلاماقدان اوتری قطعینامه قبول ایدوب ایکی نفر نماینده آذربایجان کنگره سینده اشتراك ایتمك ایچون انتخاب اولوندی ـ

مشگین شهر ـ میرعبداله فتاحی

فرقه وی اعلان

بو اعلان نشر اولونان گوندن اعتباراً فرقه لین عضویت ورقه لری پایلاناجاقدر. اوناگوره بو اعلان موجبنجه بوتون فرقه کمیته لرینه اطلاع ویریلیر که دقیق صورتده نوز محللرینده کی فرقه عضولرینین آماریني تهیه ایدیب و عضویت ورقه سی صادر اولماق ایچون مرکزی کمیته نین تشکیلات دعبه سینه گوندرسینلر . ضمناً تذکر وریلیر که تشکیلاتین مالی جهتدن احتیاجاتی چوخ اولدوغینا گوره . لازمدر که بوتون فرقه عضولری نوز عضویت حقلرینی نظامنامه موجبنجه پرداخت ایدیب و بو وسیله ایله فرقه یه مالی جهتدن مساعدت ایتسینلر.

۲ـ۵

جنك در چین ادامه دارد

رادیو پاریس ـ جنك بین دولت چین و کمونیستها در شمال چین ادامه دارد و چندین شهر را کمونیستها متصرف شده اند:

www.iran-archive.com

شماره ۶۰ ایکنجی دوره

آذربایجان

۴شنبه ۳۰ آبان ۱۳۲۴

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور
جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تکشماره ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در
گونده‌لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

آذربایجانین ملی کنگره نماینده‌لرینه آتشین سلام!

وحشت و اضطرابی کیم تولید ایدیر

کیچن شماره‌مزده کندلرده‌تولید اولان مسلحانه حرکتین سیلرینی گوستردیکدن صونرا « بو آتشی ایجاد ایدن‌مامورلر تیزلیك‌ایله‌مجازات اولونماسالارصبر کاسه‌سی‌ایرزاولموش خلقین‌عمومیتله فدائی‌دسته‌لرینه ملحق اولماسی احتمالین » بیان ایتدیك.

ظاهرده ایشین گیدیشی گوستریردی که شهرمزده اولان‌مسئول‌مامورلر سراب، میانه، مراغه‌حادثه‌لرندن عبرت آلوب خلق ایله رفتار لرینی دگیشه‌جك‌خشونت وتظاهردن‌پرهیز ایتمکله ایشی صلح و سازش یولیله حل ایتمکه چالیشاجاقلار.

یکشنبه گونی آقای دولتشاهی استاندار ایق کفیلی فرقه‌مزین‌مرکزی کمیته‌سینه گلوب ایندیکی دوستانه مصاحبه‌دن وصونرا آقای رفیعی‌وآقای شیری‌نین باشقه‌دولت مامورلری‌ایله گوروشلرینن‌ظاهرندن‌ده بیله‌احساس اولونوردی.

بوندان باشقا تبریزاهالیسی‌قارا باغیشا و انسانین دامارلرینده کی‌قانی دوندیران ساووقه باخمایوب اوتوز مین قرلیك‌بویوك‌متینکده نشان‌ویردیکی انتظام متانت‌وخونسردلیك گوستردی که‌وحشت‌واضطراب‌باراتماق‌ایستیه‌ن خلق دشمنلری توز آرزولرینه موفق اولمیاجاقلار.

بونونله بیله فرقه‌مزین رئیسی‌همان اوتوز میندن زیاده جمعیتن قارشو سیندا رسمی صورتده شهرین امنیتی خللدار ایتمك ایچون‌شبه‌لی آداملار و بعضی پلیس مامورلری طرفیندن آپاریلان خائنانه تبلیغاته وار قوه‌سیله یول ویرمیجکنی صریح برصورتده بیان ایتدی وبو واسطه‌ایله دشمنلرین بیانه لرینه خاتمه ویریلدی.

بونلارین‌هاموسینه باخمایاراق دوشنبه گونی شهر اهالیسی شهر دیوارلرینه عجیب براعلان‌یاپشدیریلدیغینی شاهدی اولدی.

بو اعلان آقای سرتیپ درخشانی طرفیندن امضا ایدیلمیش ایدی.

طبیعی‌در که قانونی برمملکتده داخلی‌امنیت‌قوه‌لری(پلیس‌وژاندارم) نظامی مقامانه تابع اولا یلمز رئیس انتظام آدلی برمقام قانون‌اساسیمزده یوقدر. باشینی ایتیرمیش تهران‌مستبد لری گوروتنور خلقی اوقدر نادان حساب ایدیرلر که بوسوزون آلتنده گیزلنمیش اولان حکومت‌نظامی‌نی قلب‌ول کیمی گوزباغلیجاق‌ایله اونین حسابنا قویماغا چالیشرلر.

اعلامه‌نین مضمونی‌نه‌اولوراولسین توزی وحشت واضطراب تولید ایدن و جامعه‌نی عصبانی‌ایدیرن برعنصردر بو ایشین اوزی اثبات ایدیر که دولتی مقامات عمداً وحشت واضطراب‌تولید ایتمکه چالیشیر.

آقای سرتیپ درخشانی اولسون که شخصاً بواعلانی مرکزین‌امریله یازمامغا مجبور ایدیلمیشدر لیکن او مرکزه ویریلن یالان گذارشلری تکذیب ایدوب توزیتی بتله برآغر و مسئولیتلی‌و غیرقابل اجرا وغیرقانونی مامورلردن خلاص ایده بیلردی.

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

آقای بی‌ریانین پاریس کنفرانسی

اطرافندا نطقی

آبان آیینین ۲۴ ـ نده آخشام ساعت بشده تبریزین شیروخورشید صحنه سنده آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله سی طرفیندن آذربایجان کارگرلرینین سه ویملی رهبری آقای بیریانین پاریس کنفرانسی اطرافندا سخنرانیقنا حضر ایدیلمیش طنطنه‌لی بر کنفرانس چاغریلمیشدر کنفرانسا تبریزین دوائر اهلی‌معلملر دکترلار وتبریز کارخانه و مؤسسه‌لرینده چالیشان کارگرلر و مستخدملر دعوت ایدیلمیشدی.

کنفرانسدا شرکت ایدن‌متعدد جماعت ناطقی صبرسیزلیکله گوزلییر و نطقینی اشیتمه که تلمسیردیلر پرده آچیلان کیمی اورکستر آذربایجان ثوز مقدس وطنترینه اولان علاقه‌سینی ترنم ایدن آقای بیریا طرفیندن بازی لان آذربایجان سرودینی چالدی مهارتله چالینان آذربایجان سرودی کنفرانس اهلینی سه‌وینج ومسرتله دولی برهیجانه گتیرمیشدی سرود چالینیب قورتاراندان صونرا کنفرانس آقای دکتر سلام‌الله جاوید طرفیندن افتتاح اولونوب دانیشمان ایچون آذربایجان کارگرلر وزحمتکشلر اتحادیه سینین مرکزی شوراسینین صدری آقای بیریایه سوز ویریلدی ناطق خطابت کرسیسینین دالندا گورونن کیمی حاضرین ثوز ملی ومبارز شاعرینه واونون سعادت‌ونجاتی ایچون یورول مادان دونمزاراده وفداکارلیقلا چالیشان صادق اوغلونا اولان سونسوز مهر ومهبتی اظهار ایدن آرامی کسیلمه‌ین گورولتولی آلقیشلار بیر نیچه دقیقه‌لیگه صحنه نین سکوتینی پوزدی. تاماق حاضرین دوست دوتدوغی محجوب وشیرین بیرلهجه ایله صحبته باشلادی اونون مفصل نطقینین خلاصه‌سی آشاغیدا ریتنه تحریره گتیریلیر. ثوز تشریفلری ایله آذربایجان کارگر وزحمتکشلر

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

مجلس و یاغ یومورتا

اولا رادیوسی اولانلار بیلرلر که طهرانین رادیو استگاهی نسبت سایر استگاه‌لارا نه قدرخراب دور بوصون ایلرده و صون موداد قابریلان بو استگاه گرك‌ایندی‌تمام ایستگاه‌لاردان یاخشی اولایدی مع تاسف بوده‌جه. سنین بویوك حه‌سی بلنی باشه دوشدوگه گوره سی یاخشی ایشیدیلمر.

بو مقدمه‌دن صونرا کچن آخشام ساعت ۶ ده طهران ویرلیشی بر قدر خیریلدیوب پرلدیوب دان‌صونرا آنلا. شلدیکه وزراء وکلاتنین اوگون مجلسده ایندیك لری نطقی بیان ایلیر

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

آذربایجان خلق کنگره‌سینن

برنجی جلسه‌سینن گذارشی

آذربایجان خلق کنگره سینن برنجی جلسه‌سی دونن ابان آیینن ۲۹ ندا شحرساعت ۱۰ تمامدا شیرخورشید صحنه سینده تشکیل اولاراق ۶۵۰ نفرده عبارت‌مختلف طبقه‌لرین و شهر، اطراف نماینده‌لری اشتراك ایدیردیلر.

ابتداء مجلسی آقای حاجی‌عظیم خان، مرحوم ستارخان سردار ملی نین قارداشی طنطنه‌لی‌صورتده‌افتتاح ایتدی. صونرا هیئت رئیسه ومنشیلر انتخاب اولوب ثوز یئرلرینده قرار توتدولار.

اولینجی‌دفعه ـ آذربایجانین‌قدیم مجاهدلرندن اولان آقای سعیددیوان کنگره‌نی تبریك ایتدیلر.

۲ نجی ـ خوی نماینده‌سی آقای شیخ موسی خوی روحانیلری‌طرفیندن آذربایجان خلق کنگره‌سینی صمیمی قلب ایله‌تبریك ایدوب، اونون موفقیتنی آرزو ایتدیلر.

۳ نجی ـ سلماس نماینده‌سی آقای مکرم‌الملك، کنگره‌نی سلماس اهالیسی طرفینده تبریك ایده‌رك دیدی محترم آقالار بوتبریکلر گرك عمل‌ایله نتیجه لنسین، تمام آقالارین تصدیقی ایله بزیم آزادلیمیزین فدا کارلیقندان آسیلی در. بزیم طلب ایتدیگمز حق‌در، حق اوستونده ثوله‌لر همیشه پایدار قالاجاقلار و اونلارین ایولادلاری اونلارین فداکارلیقلارینی تاریخ بویی یادایده‌جکلر.

۴ نجی ـ اورمیه نماینده‌سی آقای دلمقانی کنگره‌نی تبریك ایده‌رك دیدی: امیدواریق بو کنگره خلقمز ایچون سعادت قاپلارینی آچوب‌اونی خوشبختلیگه دوغرو سوق ایده‌جکدر بو کنگره دشمنلریمزین قلبینه اوخ اولوب‌ودوستلاریمزا بربویوك مژده‌در

۵ نجی ـ ماکو نماینده‌سی آقای جمال خان‌بیات ماکو، ماکو اهالیسی طرفیندن آذربایجان خلق کنگره‌سینی صمیمی قلب‌ایله تبریك ایتدیلر.

۶ نجی ـ اوسکو نماینده‌سی آقای علی شمشیری کندلیلر طرفیندن کنگره‌نی تبریك ایده‌رك دیدی من اوسکی کندلیلری طرفیندن کنگره‌یه قول ویریرم کی آذربایجانین داخلی مختاریتن اله گتیرمك اوغروندا وار قوه‌میز ایله‌بیز اوسکی کارگر، کندلی پارچاباقلاری مبارزه ایدوب بویولدا بر قطره قانمز قالاناقدر چالشاجاقیق ایده‌جه‌یك

۷ نجی ـ مرند نماینده‌سی آقای برهانینن تبریك تلگرافی قرائت اولوندی

۸ نجی ـ زنجان نماینده‌سی و وتولی زنجانین آذربایجان دموکرات فرقه‌سی و آزادیخواهلاری طرفیندن کنگره‌نی تبریك ایدوب دیدی قانون اساسی آذربایجان ملتینین قانی ایله وجوده گلیب‌یتده اونون فداکارلیقی ایله احیا اولونمالیدر.

بیز زنجان اهالیسی طرفیندن

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

آذربایجان دیلی حقنده

۱۴۰۰ ایل بوندان قاباق

کسری انوشیروان عادلین یادداشتلاری

ابوعلی احمدبن محمدابن یعقوب‌ابن‌مسکویه(تجارب‌الامم) آدیندا تاریخ کتابیندا که (۳۷۰ هجریده) یازیب آذربایجان وبو حوالیده یاشایان خلقلرین باره سینده ۱۵۴ـ۱۵۶ـ۱۶۰و۱۶۶ـ۱۷۰ـ۱۷۶ـ۲۰۰ـ۲۰۷ـ۲۸۲ـ۲۴۸ نجی وغیره صحیفه لرینده خسرواول انوشیروانین یادداشتلاین عربیجه‌ترجمه ایلیب همان کتابدان برنجه تکه‌لر آشاغادا ترجمه اولونور تا اونلاریکه آذربایجانا مستعمره تاریخی یازیب‌و و جوانلاریمزین فکرلرینی مدرسه لرده وروز نامه‌لرده زهرلیب وبزی تحقیر ایدیرلر بلکه برآز اوتانیب قرا رالار خسرواونوشیروان یازیر که «بو دلیلره گوره‌مشخصا آذربایجانا گیتدیم و اونلاری اوز یانیما احضار ایله‌یب واونلارایله‌خصوصی‌مذاکره ایله‌دیم» وصونرا برآیری صحیفه‌ده یازیر که « ایرانین شمال طرفنده یاشایان خلقلر بیزه یازیردیلار که سکن و معیشت قسمتندن چوخ سخیتیدا قالمشیق (اگر بیزه اقتصادی کمك اولونماسا مجبور اولاریق سیزیله‌صحا ربه‌ایلیوب وزورایله آلماغا) بوجهتده من مجبور اولدوم شخصا آذربایجانا حرکت ایدیب و اونلاری معاش و

بقیه‌سی ایکنجی صفحه‌ده

www.iran-archive.com

آقای بی‌ریانین

پاریس کنفرانسی اطرافندا انطاقی

اول صفحه‌دن بقیه

اتحادیه‌سینی بلنطر و سرافراز بویوران عزیز هموطنلی آقالاری و خانملاری آزادلیق عشقیله چیرپینان بیرقلیدن آذربایجانین ناموسلی و غیور کارگر لری وزحمتکشلری طرفندن صمی مینله تبریك ایدیرم.

محترم هموطنلر ایکی ایلدن آرتیقدر که شورای متحدهٔ کارگران وزحمتکشان ایراندا وجوده گلیب ایللر بویی ظلم وفشار آلتندا عذاب چکن ایران کارگرلرینین و زحمتکشلرینین حقوق حقه سینی احیا ایتمك ایچون فعالیت ایدیر ولوز مبارزه‌سنده بیر چوق‌شایان موفقیتلره نائل اولمیشدر ولی شهریور حادثه سندن صونرا ایش باشینا گلن وشوم وضاخان‌سیاستینی تعقیب ایدن مرتجع ایران حکومتلری همیشه بو اتحادیه نین وارلیغنا مخالف اولوب ایران زحمتکشلرینین کمبهٔ آمالی اولان بو واقعی تشکیلاتی آرادان آپارماق ایچون هرجور خائنانه واسطه لره متوسل اولمیشلار لیکن مرام وایده آلی کون کیبی ایدین ومقدس اولان شورای متحدهٔ کارگران و زحمتکشان ایران ارتجاع طرفندن اونون علیهنه ایشلدیلن اسلحه‌نین و مظلوم ملتین قانی بهاسینا ذخیره ونوسوش پولارین وهر گونه مانع لرین قاباقلنده اگیلمه‌یب دریالار کیبی آشیب جوشان یوزمینلرله ایران کارگرلرینی و زحمتکشلرینی لوز اطرافندا متشکل برصورتده بیر لشدیریب لوز دمیر صفلرینی متانتله محکمتمیشدر. خائن مرتجعلرین وساتقین استعمار دلال لارینین حیاسیز یئنیتاقی نتیجه سنده ایران زحمتکشلرینین حقیقی تشکیلاتی اولان شورای متحدهٔ کارگران و زحمتکشان نیجه آی بوندان اول عموم دنیا کارگرلر اتحادیه لری نماینده‌لرینین لندنده تشکیل تاپان کنفرانسینا لوز نماینده‌لرینی گوندره بیلمدی لیکن صون زمانلاردا متفق دولتلرین کارگر نماینده‌لری ایرانین کارگر وجودی اولان شهر وایالت لرینی کریب ایراندا اولان کارگر تشکیلاتلاری ایلن یافندان تانیش اولدوقدان صونرا شورای متحدهٔ کارگرانین عموم ایران کارگرلرینین اعتماد وایناملینی قازانمیش ایراندا یگانه و واقعی کارگر تشکیلاتی اولدوغونی تصدیق ایتدیلر. بونون لادا تشکیلاتمز دنیادا زحمتکشلرینه تانینیب ایران کارگرلری و زحمتکشلری تاریخنده یئرینی پارلاق صحیفه آچیلدی بو بزیمچین مثلی گورونمه میش ظفر وغالبیت ومخالفمیز اولان ملت و وطن خائنلری مرتجعلر وسید ضیاء چیلار ایچون بیوك شکست ایدی چون اونلارین تمام خائنانه نقشه‌لری پوچا چیخاریلیب کثیف عملری دنیایه افشا ایدیلمیشدی

تقریبا ایکی آی بوندان اول عموم دنیا کارگرلر اتحادیه لری نماینده لرینین پاریده تشکیل اولوناجاق کنفرانسینا ایران کارگرلرینین ده نماینده لری دعوت ایدیلمیشدی. اونا گوره شورای متحدهٔ مرکزی طرفندن آقای ایرج اسکندری عتیقه‌چی‌رضا روستا شمیده حکمی وآذربایجان کارگرلری طرفندن بنده مذکور کنفرانسدا شرکت ایتمک ایچون نماینده انتخاب اولونموشدوق.

بقیه‌سی وار

محبر: عباسعلی زلوزی

وحشت واضطرابی کیم تولید ایدیر

اول صفحه‌دن بقیه

یز شهریمزده ساخلانیلان سرباز لری لوز قارداشیمز بیلریك‌اونلارایله ایدیلن وحشیانه رفتاردن (قحش، کتك ومتحمل اولدیقلاری مین‌جور عذاب و مشقتلردن) بی‌خبر دگلیك اونا گوره اونلاری خلق دشمنلرینین خلق علیهنه سلاح ایشلتمکه وادارایده یله‌جکلرینه یز اینانا بیلمریك.

سرباز جلاد دگلدر. او فقط مملکتین مرزلرینی مدافعه ایتمکه موظفدر اونی قارداش قانی توکمکه وادار ایتمك اولماز بیله برامر ویریلرسه سرباز لوز ملی وطیفه سنه عمل ایدوب خلقه ملحق اولا بیلر بو حادثه دنیالین بویوك ملی حرکتلرینده حوق اتفاق دوشموشدر.

مرکزی دولتی اللرینده آلت‌ایدن ماجراجولر اگر آرتتی خلق علیهنه قالخیزمق ایسته‌لر خلقه ملحق اولما لاری وشرافتلی افسرلرین غیرقانونی امرلردن امتناع ایته‌لری غیرممکن اولان ایشلردن دگلدر.

حتی یز پاسبانلاری و ژاندارم مامورلرینین مهم قسمینی ده خلق ایله قارداشلیق حالیندا یاشاماغا متمایل گوریریك تهرانین عالی قصرلرین ایستی و مزین سالونلاریندان فرمان ویرن ملت‌خائنلری گوزلرینی آچوب حقیقتین دونمز اوزینه آچیق گوز ایله باخمالی‌درلر.

بیرده مرکز مستبدلری ناحق یئره مملکتین داخلی موضوعین طارجده حل ایتمکه چالیشیرلر. آذربایجان خلقی‌نین مقدراتی آذربایجانین مرکزی اولان تبریز شهرینده حل ایدیلمه‌لی‌در.

خلق لوز قانونی حقیندن آرتیق‌بر شئی ایستمیر اونا قانع ایدیجی جواب عوضینده رئیس انتظامات وموتوریزه قوه گوندرمك ایستین لرین گوره یگلری ایشین قباحتنی آلمالدان عاجز اولدیقلاری آشکاره چیخیر.

تك اقتصاح بوندان بویوك اولماز که بوز میلیوندان آرتیق بودجه‌یه مالك اولان آرتش شاهنشاهی‌نین تبریز ساخلوسی فدائیلر علیهنه اوتوز سرباز گوندرمك ایچون کارازلارا دوشوب زورایله کامیون‌نیه ایتمك ایستیر.

یله برتشکیلاته مالك اولان زنرالین ساکت وآرام برشهرده اعلامیه صادر ایدوب رجز خوانلیق ایتمکله خلقی قورخوتماق تبریز شهرینده مرانه، سراب ومیانه حادثه‌لرینین نظیرینی وجوده گتیرمك ایسته‌سی اوشاقلیق دگلدر پس نه‌در؟

والله بالله بوحرکتلر، قیحدر اوشاقلیق ایسه‌ین! شهرده هیچ برخبر اولمادیغی حالدا خلقی وحشت واضطرابه سالماین کشدارده ژاندارملارین باند پردیغی آتشدن عبرت آلین! قورین ایشلر صلح ومسالمت یوللا گیتسین خلقه یازیغیز کلسین اونین انتقام حسینی تحریك ایتمکدن الچکین بو مملکتین صلاحینه تمام اولماز

پ

فرقه‌وی اعلان

بو اعلان نشر اولونان گوندن اعتباراً فرقه‌نین عضویت ورقه‌لری پایلاناجاقدر. اونا گوره بو اعلان موجبنجه بوتون فرقه کمیته‌لرینه اطلاع ویریلیر که دقیق صورتده لوز محللرینده کی فرقه عضولرینین آمارینی تهیه ایدیب وعضویت ورقه‌سی صادر اولماق ایچون مرکزی کمیته نین تشکیلات شعبه‌سینه گوندرسینلر. ضمناً تذکر ویریلیر که تشکیلاتین مالی جهتدن احتیاجاتی حوخ اولدوغینا گوره، لازمدر که بوتون فرقه عضولری لوز عضویت حقلرینی نظامنامه موجبنجه پرداخت ایدیب و بو وسیله ایله فرقه‌یه مالی جهتدن مساعدت ایتسینلر.

۳-۵

اولوق محالندا بویوك متینك

سه‌شنبه گونی ۲۴-۸-۲۲ده سپس ده وچهارشنبه گونی ۲۴-۸-۲۳ شبنرده و پنجشنبه گونی ۲۴-۸-۲۴ده خامنده و شنبه گونی ۲۴-۸-۲۶ده صوفیاندا هر بر محلین حقه بازاری اولماق مناسبتیله اون‌مین‌لرجه جماعتون حضور ندا آقایان اله ویردی جعفری و میر ابوالفضل میرعلی‌پور طرفیندن بویوك متینك‌لر وریلوب و اونلاردا ایالتی و ولایتی انجمنلرون تشکیل تاپماق پاره‌سنده وهمچنین آذربایجانون داخلی مختاریتی و ۱۵ نجی دوره‌نین انتخاباتی پاره‌سنده بویوك دانشیق‌لر عمله کلوب و بوتون اهالی بو بویوك متینك‌لری احساساتیله آلقیشلایب حاموسی درخواست ایله‌دیلر که متینك‌لرده ذکر اولونان موضوعلار چوخ تئز برصورتده عمل اولسون بو متینك‌لرون حامو سی پاشاسون انجمن ایالتی و ولایتی و پاشاسون آذربایجانون داخلی مختار یتی شعارلاریله خاتمه تاپدی.

چاپ چهاری

دیفتریا خسته‌لیگی

دیفتریا خسته‌لیگی اوغاق خسته لیك لریندن بیریسی در. بو خسته لیگی چوخ وقت اوغاقلار ۱ الی ۶ یاشلاریندا دوتارلار، سودامر اوغاقلاردا وایده بویوك اوغاقلاردا بو خسته لیك چوخ آز گوروونر. بومسری خسته لیك ساغلام انسانلارا اوز خصوصی مقرویلاری واسطه سیله کچیر. دیفتریا دوتمیش اوغاق تیز - تیز توسکوروور، آسقیراز، خسته لیگین ۳-۷ نجی گونلرینده خسته او دغوندیغی زمان بوغازینین آغریسیندان شکایت ایدر بعضی حالاردا خسته لیك نفس بوروسینا ویا اونون آتاغا حصه سینه کچر که بوزمان خسته نین سسی دوتولور، توسکوره کی گوبودلاشیر بعضاً ده نفس بوروسینین دوتولماسی خسته‌نین بوغولماسینه سبب اولور، بو خسته‌لیگون زهری (توکسینی) بدنده چوخ آغیر حالارعمله گتوره بیلر، بویله که زهر قانی سوزولمه گیله بوره گین، عصب سیستیمینین آغیر خسته‌لنمه‌سینه سبب اولور، بو خسته لیگه دوتولان اوغاقلار بوغول مادان ویاخودا بوره‌ك افیجیندن تلف اولارلار.

هر بیر اوشاغین دیفتریا خسته لیگینه دوتولماسی اوز وقتینده معین ایدیلوب خسته لیگه عاید [سه‌روم] پیوندی ور ولارسا خسته لیگون قاباغی آلینار یوخا گوره ده بوغاز آغریسیندان شکایت ایدن هر بیر اوشاغی فوراً متخصص حکیمین یانینا اپارمالیدر.

خسته لیگه دوتولماماق ایچون خسته‌یه یاووقلاشمامالی، حتی خسته نین تماسدا اولدیغی اشیا واسطه سیله خسته لیگه سرایت ایتمه‌سینی قاباق آلوب تدبیرلر گورمالی بو خسته لیگه دوتولمیش آدامی مطلق خسته خانه‌یه گوندرمه‌لی، آنجاق حکیمین اجازه سیله ایوده ساخلانیله بیلر، بو حالدا خسته‌نین اوطاغی آیری اولما لیدر. وحفظ الصحه قانونلاری مراعات اولونمالی، خسته‌نین یاندیغی اوطاغا ساغلام اوشاقلاری بوراخمامالی

خسته یاخشی اولدیغدان صونرا خسته‌نین یاندیغی اوطاغی وایاقده اورادا اولان شیلری (قارمالین) یاخود (سوبلیمه) محلوللاریلا ضد عفون (دیزینفسیه) ایله‌مه‌لی.

دکتر مسعود یوسف‌زاده

آذربایجان دیلی

حقیقده

اول صفحه‌دن بقیه

مسکن چیقیندن راحلی سالام، اوندان اوتریکه بونلارین قوچالیمیندان و ایگنیلیگیندن وسلحدورامیندان چوخ قورخولوبدوم کیمیادا احتیاج‌وقتی بونلاری مجبور ایلیه که روم پادشاهلاری قولاوغونا گیرمیلر وبریم‌علیه مزه چاریشماغا وادار ایدیلر و دشمنلرینین قوه لنمگینه سبب اولا بوندان اوتریکه کیچمیش زمانلاردا روم قیصرلری بو تور کردن چوخ آغیر قیمتلره داوطلب قوشون‌دوتوب بزیم حمایتمز آلتیندا اولان قرالارا باسقین، آپاریب ..... اوز امپراتور لیقلاریلا ضمیمه ایتمیشدیلر و روم قیصرلری‌نی کارین‌زیادت وسلحشور لیقلن اوغروندا شوکت‌وقدرت‌صاحبی اولسوغدولار چونکه اونلارین باشیندا یاشایشین هیچ‌لذت و قیمتی یوخدور وچتین ومفلوك یاشایش اونلاری اولو مون اسنقبالینه تشویق ایدیر.

بلی اوتریاکی دموکراتلار که دموکرات آدینی ایراندا اوزلرینه انحصار ایدیب ودوستلوق‌ماسقیلاری آلتندا آذربایجان دیلینه حمله ایلیب وموغوللارین بزی‌نور گتدیرمه‌سینی ادعا ایلیر، ود کتر محسنی‌لر وقیمی‌لر و ذوقی‌لر و اونلارین ارپروقلاری و آرپالاری تمام وارقوه لریله چالیشیرلار که بزیم دیلیمزی کسلر و یرینه بر مصنوعی دیل یاییشدیرالار ولی موفق اولانمادیلار توصیه اولاونور که خسرو اول انوشیروان عادل که بین دورت یوزایل بوندان قاباق اورخیته یازیب و دنیانین بویوك کتابخانالرینده نسخه‌لری موجود دور مطالعه ایلیندن صونرا بنکه ایله دیگری ظلم وعملدن اولانسیلار که نه مغولارونه سلجو قیله وه‌ر نویارنده چوخ قاباق بو دیل آذربایجانما اولوب ودانشیلیب و ۱۵۰۰ ایل بوندان قاباقکی بریوزو نون بویوك امپراطورلقلاری آذربا یجانین شجاعتندن الهام آلمیش، آذربا یجان منلری وماهیلاری ویاپیلاری و ناغیلاری ایلکی مین‌ایلدن آرتیقدر ور سینه‌لرده‌ن‌سینه‌لره نقل اولوب بیز لره ارث وهیچ بیر قاراقوملر اوه‌خلق یئره بیلمه‌یب اقیونی ایله‌نر وحرامی فکرلر اونی اراضی آپارماغا بیهوده چالیشماسینلار اوندان اوتریکه دموکراسی و منفی ملتلرین معاهده‌سی هر بیر شخصی اوزانا دیلینده دانشیب واوخویوب وپارماغی تصدیق ایتمیشدر

تهران ت-ح

شورش در فلسطین

رادیو پاریس - درفلسطین بار دیگر شورش برخواسته یغمری شدت یافته است که دچار برای سرکوبی شورشیان بوده قوای دولتی دست باسلحه برده است شورشیان بوده عموما نسبت بمقامات حقی بوین اعتراض میکنند

چاپخانه آذربایجان

www.iran-archive.com

مجلس و باغ بومورتا

اول صفحه‌دن بقیه

آقالاردان بریسی مطابق معمول اول جه بر آز مرحوم شیخ محمد خیابانی و مرحوم ستارخان بالرخانی یا اینکه نظامی خافانی و پاشقا آذربایجان مشاهیرندن تعریف توصیف ایده‌رك گاه نالا گاه میخا ووراندان صونرا میس میس آخردا مصطفی‌نی دیدی اولنجیسی باغ بومورتا مسئله‌سی ایدی مرقوم آقا حقا بوخصوصدا چوخ حرارتلی دانشدی: دانشدیقجا داسان قران سیسکودان و امریکادان آیه شریفه کتوروردی معلوم اولدوقته گوره باغ بومورتانین قدغن‌لیگی آغالارین الینی آذربایجانین لذتلی باغلارندان چخاردوبدور چونکه باغ بومورتا قویموبار لارا و که تکلیر ایدی یامان ایدی او دیدی اویری‌لریده صحیح است کلمه‌سی ایله اونی آلقشلادیلار حتی سوزین آخرینی بو یره چاتدیردیکه بولار برعده بی وطن ومهاجرلردور و صونرا دولته پیشنهاد ایتدیکه بوایشلره خاتمه ویرمك ایچون آقای نخست وزیر بسر نجه نفر باشقا وزرا و برجسته شخصیت ایله مسکودا روسیه ملت‌لرینین بیوك رهبری ژنرالیسمو ستالینین حضورینه گتسین‌لر

مذکور ناطق اوز نطقندن بئله نتیجه آلیردیکه گویا آذربایجاندا باشلاتان بو نهضتین بو جنبشین هامی‌سی شورویلردندر: برده مذکور آقا چوخ آندامان ایلردیکه ایندیه کیمی ایراندا هیچ حکومت یك جانبه ایش باشلا گتیوب هرکس بوخصوصدا نه دانش سا از روی غرض دور: بو آغایه‌بیردیین اولا حکومت یك جانبه‌نین باشندا پالوط آغاجی بتر ایله حکومت یك جانبه بیله اولار که اوتوز ایل دور وار اگر حکومتمز یك جانبه دگل سه ندن اوتری سانفرانسیسکودان بوز دانه آیه نازل ایلرسن اما آذربایجانلی اوز آتادان قالما انجمن ایالتی و ولایتی سینی یوزمین‌لرایله جوانلار بنین قانتین بهاسنا مال اولان قانون اساسنین اجراسینی استیر

بولارین حامیندان آسان بول بودور ویر حقمی گدیم ایشیمه یوخسا مسکووا گتمه ایسترسن دنیانین او باشنا گیت‌هارا گیتسن دالنجا گتوب اورادا حق‌سوز و میزی دیوب پاریس قضیه‌سینی تکرار ایده‌جیك آذربایجانلی‌نین درسی ازبردر، سیز بر سسی ایشیدیرسیز اما اونون هارادان گلدیگنی بیلمرسیز، دوغرودور آذربایجان اول اوز مردا وغولارینین قولاونین گوجنه خاطرجمعلقی واردر

بو ناطق‌دن صونرا آقای هدایت دانیشدی اونون برجسته سوزلریندن بریسی بو ایدی کی آذربایجان خصوصنده دیدی بز گرك اوز حق سوز لریمیزی دیدیگمز کیمی اوزلرین‌ده حق سوزینی ایشیدك ضمنا تذکر ویردیکه بو گون آذربایجانا قوه گوندریلوب و بو خصوصدا دولت شوروی‌یه داخی خبر ویریلدی.

بوندان صونرا آقای ریاضی آذربایجان حقنده دولتین مفید اقدام لار ایتدیگنی خبر ویردی.

بولار هامیسی قورتاردیقدان صونرا باغ بومورتا مسئله‌سی چوخ حرارتلی کچدی ناطق بوخصوصدا نه دیدی صحیح است جوابی ایله آلقشلاندی.

عین پی

آذربایجان خلق کنگره‌سینین برنجی جلسه‌سینین گزارشی

اول صفحه‌دن بقیه

قول وریریك که بو بولدا وار قوه میزایله مبارزه ایده‌جه‌یك آذربایجان ایرانین باشی اولدیغی ایچون اونون آزادلیغنی و مشروطیتینی ساخلیاجاقدر

۹- نجی آقای دکتر آخوندزاده تبریز روشنفکر دکترلاری طرفیندن کنگره‌نی تبریك ایدوب دیدی: تبریز روشنفکرلری بونی چوق یاخشی بیلرلر که بزیم دردلریمیزین یگانه چاره‌سی ایالتی و ولایتی انجمنلرین قورولماسیندادر. بونا گوره‌ده بیز اونون تشکیلی ایچون جدی اقدام ایتمك ایسته‌ریك.

۱۰- نجی آقای حسین نوبری تبریز اصنافلاری طرفیندن دیدی: بو کنگره ایالت و ولایتی انجمنلرین قورولماسینین وسائلینی فراهم ائمه‌یی و تئزلیکله اونی تشکیل ایدوب ایشه باشلامالیدر.

۱۱- نجی آقای حاجی زین‌العابدین رحیم زاده تبریز تاجرلری طرفیندن کنگره‌نی تبریك ایتدیلر!

۱۲- آذربایجانین قدیم مجاهد لریندن اولان آقای هنگامی کنگره‌نی صمیمیتله تبریك ایدوب دیدی: من آزادلیق یولوندا توکولن قانلارین سعادتلی استقبالین تبریك ایدیریم،

۱۳- صدر مشروطیتده قورولان آذربایجان ایالتی انجمنی عضوی و آذربایجانین ان قدیم آزادیخواه و دموکرات سیماسی و شهریمزین معتبر اعیان واشرافیندن اولان آقای رفیعی (نظام‌الدوله) آذربایجان دموکرات فرقه‌سی طرفیندن کنگره‌نی صمیم قلبدن تبریك ایدوب آلله تعالی‌دن بو خلقلرین سعادتنی آرزو ایدیریم

۱۴ نجی- آذربایجان مرکزی کارگرلر اتحادیه‌سینین صدری آقای بی‌ریا کنگره‌نی ۲۵ مین کارگرلر طرفیندن تبریك ایدوب دیدی: شهریور حادثه‌سیندن صونرا آذربایجان خلقی دفعه‌لرله اوز شکایتلرینی تهران حکومتینه و مجلسینه یتردی لاکین بو خلقین فریادلارینا و آه و ناله‌لرینه‌ر کیمسه قولاغ آسمادی. بونون نتیجه‌سنده آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ملتین ارادمسی ایله تشکیل اولوب آذربایجانلی مرد و مجاهد اوغلی آقای پیشه‌وری‌نی بو فرقه و خلقمیزه رهبرلیك (بو موقع هامو آیاغا قالخیب اوز رهبرینه قارشی ابراز احساسات گوستردیلر)

بزیم ۲۵ مین نفردن آرتیق کارگر لریمیز وار قوه‌لری ایله بر قطره قانلاری قالینجا بو مقدس بولدا اوز مبارزه لرینه دوام ویره‌جکلر.

۱۵- نجی آلان براغوش نماینده‌سی آقای حمید ساعتی کنگره‌نی تبریك ایتدیلر.

۱۶- ارمنی ملتینین نماینده‌سی آقای داود گرگیان کنگره‌یه ارمنی خلقی طرفیندن تبریك دیبوب ارمنی ملتینین سعادتی و آزادلیغی آذربایجان خلقی ایله برلیکده اولماغینی قید ایتدی.

خانملار طرفیندن صغری قادری، سردصحرا طرفیندن آقای عظیمی، دمیریول کارگرلری طرفیندن آقای علی اکبر چوگانی شبستر اهالیسی طرفیندن الله ویردی جعفری آذربایجان خلق کنگره‌سین توز آتشین سوزلری ایله تبریك ایتدیلر.

صونرا اطرافدان گوندیریلان تبریك تلگرافلارین قرائت ایتدیلر.

تلگرافلار اوخوندوقدان صونرا خوی نماینده‌لریندن آقای یگانی خوی اهالیسی طرفیندن کنگره‌نی تبریك ایدوب دیدی من ایندی اوز آرزو ما چاتیرام و بو کنگره‌منه تازا حیات و تازا روح ویریر ایندی، اگدیگمیز آزادلیق آغاجی گویه‌ریر بیز آذربایجان خلقی ناتمام و تعطیل ایدیلمیش مشروطه‌نی احیا ایده‌جه‌یك جلسه ساعت ۱۲ تمامدا خاتمه تاپوب. ایکی نجی جلسه گون اورتادان صونرا ساعت ۳ تمامه موکول اولدی.

۳۰۰۰

نفرلیك میتینك

آبان آیین ۲۴- نده گوگان‌دا و و ۲۵ نده مقاندا و ۲۶ سیندا آذرشهرده بیوك طنطنه‌لی میتینك آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین محلی کمیته‌لری طرفیندن هر برینده ۳۰۰۰ نفرین اشتراکی ایله تشکیل و بروب انجمن ایالتی و ولایتی و آذربایجان خلقینین ایندیه قدر مرتجعلر طرفیندن پامال اولدوقی حقی بارەسینده وهابیله آذربایجان اهلینین خود مختارلیقی اطرافندا مهیج دانشق اولوناندان صونرا آذربایجان خلق کنگره‌سنه نماینده‌لر انتخاب اولوندی.

ف. ا.

آذربایجان صحبت میکند...

چند ورق درخشان از تاریخ پر افتخار ما

-۱۸-

چیزیکه باید بسیار موردتوجه قرار گیرد اینست که پارس ها که مدتهای مدیدی در زیر حاکمیت مادها بسر میبردند، بعدها در صدد برآمدند که این مدنیت را بخود بسته و آنرا از آن خود معرفی نمایند و این امر یعنی بخود بستن چیزهای خوبی که از آن دیگرانست در تمام دوره‌های تاریخی ایران دیده میشود و اثرات آن با کمال شدت بدوره و زمان ما نیز رسیده است.

از جمله بطوریکه در مقدمه این رساله باطلاع خوانندگان محترم رسید کسانی که نام خود را مورخ گذاشته و برای استفاده دانش آموزان کتاب‌های درسی نوشته‌اند کلیه هم خود را صرف انحراف حقایق تاریخی و تغییر شکل واقعی اسناد و مدارك مربوطه به دوره‌های قدیم نموده‌و دراین راه گستاخی را بجائی رسانیده‌اند که ملت آذربایجان را حتی بدون تاریخ و بدون زبان معرفی کرده وهمواره افتخارات این ملت پرافتخار باستانی بخود بسته وازآن ایران قلمداد کرده‌اند.

در صورتیکه امروز با پیشرفت علم و فرهنگ بشری پرده از روی این افسانه‌ها و موهومات اختراعی «شووی‌نیت» های پارس و ضد مادی برداشته‌شده وبموجب تحقیقات علمی تاریخی ثابت گردیده که ملت آذربایجان دارای تاریخ مستقل، زبان و فرهنگ باستانی مستقل و مدنیت درخشان تاریخی است و در پرتو همین عوامل اساسی موجودیست که نیاکان بزرگ ملت آذربایجان کنونی یعنی مادها توانستند پس از مدتها قرارداشتن در زیر سلطه پارس ها بالاخره یکبار دیگر بتحصیل استقلال و آزادی نائل آیند و بطوریکه در فوق ذکر شد در موقعی که ایران در زیر تسلط سرداران اسکندر مقدونی و سلوکیدها بسر می برد و پارس‌ها استقلال خود را از دست داده بودند، آذربایجانی‌ها موفق شدند پایه حکومت مستقل جدیدی را گذاشته و یکبار دیگر در دنیای عقب مانده آنروز پرچم آزادی برافرازند.

امروز فرزندان رشید ملت ماد یکبار دیگر برای احیاء گذشته بزرگ تاریخی قیام کرده وعزم راسخ دارند که پرچم آزادی خود را برفراز باقیمانده دژهائی که زمانی مدافع آزادی ملت ماد بوده باهتزاز درآورند و خود را لایق گذشته پرافتخار نیاکان خویش نشان بدهند.

پایان

آغلاما!

بلبل شیدا کیمی ایدل سن هرآن آغلاما
مسکنون آخر اولار طرفه گلستان آغلاما

جد و جهدیله اولار وصل گله بلبل جانا
صبر قیل جور و جفای خواره پنهان آغلاما

گل وصالیندن اوتر چکسین گرك داد عندلیب
وصل جانانه چانارسان ایشه افغان آغلاما

برده قالماز مظلومون آهی بونی سن ختم بیل
لاله تك گرچه اولوبدر باغری آلقان آغلاما

بر زمان البت گلر سولغون اور گلر شاد اولار
ظالیمه قارشی اولار دهشتلی عصیان آغلاما

اوتدا مظلوملار توزی مین وجدیله دائم گوله‌ر
ظلمون آناری اولار البته ویران آغلاما

آذری ایولادینا هیچوقت یاراشماز آغلاماق
باغ گلن دنیا گولور، اول سنده ختدان آغلاما

وصل گل بزم چمن ایندی میا در سنه
باشلا شوریله نوا مرغ خوش الحان آغلاما

ظلمیله گر گلشنون تاراج اولا بیل دلبرین
بو خارانی ایده‌ر لطفیله حیران آغلاما

ایندی شیدانین دور یالنیز تماشا بو گون
بلبل شیدا کیمی ای‌دل سن هرآن آغلاما

تبریز - یحیی شیدا

www.iran-archive.com

ح . فتحی خشکنابی

امنیت از نقطه نظر

عهده‌دار قوای ژاندارمری وشهربانی !

درمتن اعلامیه‌ای که درمورخه ۲۷-۸-۲۴ از طرف آقای سرتیپ درخشانی صادرشده است پیش‌ازهمه چیز جمله (حفظ امنیت منطقه آذربایجان) جلب نظر میکند ، فرقه دموکرات آذربایجان بارها اعلام کرده که مطلقا باکسانی که موجب فساد واخلال امنیت عمومی هستند جدا مبارزه خواهدنمود . مابیشتر ازهمه چیز بامنیت علاقه‌مندهستیم ولی‌عاید تعبیر امنیت‌از نقطه نظرما، باامنیتی که عهده دار **قوای ژاندارمری و شهربانی** برای حفظ آن خواهد کوشید فرق‌دارد ، امروز در منطقه آذربایجان هیچیك از اهالی دارای امنیت نیستند ، چه‌خوب بود که‌آقای سرتیپ‌درخشانی این‌اعلامیه را تا اندازه‌ای روی اصل منطق و وجدان عموم قراردادهم وانتشار میدادند ، متاسفانه مفهوم (حفظ امنیت) باوجود جریانات کنونی تضاد بسیار شدیدی دارد ، این موضوع نه‌تنها درنظر آذربایجانیان روشن است بلکه تمام ایرانیان و شاید تمام دنیا تعدیاتی که ازطرف ژاندارمری در دهکده ها اعمال میشود- آگاهی دارند ، در اینموقع کەدراثر مظالم ژاندارمری هزارها دهاتی درزندانها و کوهها بسر میبرند ؟ درموقعی که مادران داغدیده از بیم‌ژاندارمها درسرفرزندان کشته خود نمیتوانند گریه بکنند ، در موقعیکه ژاندارمها [قانون جو خوردن و توقیف زنهای آنهارا] ازطرف اداره ژاندارمری که تازگی عهده‌دار شجاعی پیدا کرده است اجراء می کنند . کلمه امنیت بسیار مضحك است...

مظالم ژاندارمها درصفحات‌روزنامه آذربایجان تا اندازه‌ای انعکاس یافته واهالی محترم شهرتبریز ازجریانات اخیر آذربایجان بخوبی مطلعند اگر بقول آقای سرتیپ درخشانی (اهالی‌محترم تبریز در تشویش بوده و از نبودن‌امنیت‌نگرانند ازاین جهت است که آنها امروز مظالمی را که‌از طرف مقامات دولتی برخلاف تمام قوانین موضوعه کشور، درحق‌اهالی اعمال میشود با چشم خود می‌بینند و البته حس همدردی وزنوع دوستی آنانرا متاثر ساخته و نسبت بعواقب وخیم این‌جریانات نگران ساخته است اگر آقای سرتیپ درخشانی عامل مؤثری برای از بین بردن نگرانی هستندچرابقوای‌ژاندارمری‌وشهربانی که‌درتحت امرجناب‌ایشان بوده است نخواستند دستور بدهند که دست از مظالم و تعرضات خلاف قانون خود برداشته ومردم رابعصیان وادار نکنند ؟! طبق همین اعلامیه‌در میانه‌وسراب وعجب‌شیر وغیره بعضی چیزها پیدا شده است و این چیزها دراثر تعدیاتی که‌حضرات ایشان نیز کاملا مطلعند بوجود آمده است ، بنابراین کسی که‌موجب‌سلب‌امنیت‌اهالی بوده‌چطورحافظ‌امنیت‌می‌تواندباشد!؟

آقای سرتیپ درخشانی !

یکموضوع ساده را بشما عرض میکنم ، شمادر موقع چائی خوردن جوش کردن سماور را بارها دیده اید ، اگر منفذی که بخار آب از آن خارج میشود - مسدود گردد - فشاربخار سماور رانگان داده‌وبلکه منفجر خواهد نمود ؟

انفجاراهالی نیز همینطور است شما بدون آنکه بناله و ضجه های پدران بیچاره و مادران داغدیده گوش بدهید : روستائیان بیچاره را کشتید، محو کردید، ازبین‌بردید...

شمابدون آنکه خدای بالاتر از خودتان تصور کرده باشید - خانه های‌مردم‌را بوسیله ژاندارمها غارت‌و ویران کردید ، **ژاندارمهای** شمادر مقابل چشمان‌جوانان روستائی زنان ایشانرا دراطاق خود توقیف کردند والان دارند می کنند ... **باوجود این‌موضوع‌مسلم‌چطور یاغیان ومتمردین را دستگیر فرموده و بمحاکم صالحه میدهید تا بکیفرهای قانونی‌خودبرسند!.**

این محاکم کجاست؟! مابیست وچهارسال‌است کەاز این گونه‌محاکم هیچ گونه اثری ندیده‌ایم ، گویا این‌محاکم از نقطه‌نظر شما،محاکمی است که برای حفظ موقعیت‌مقاماتی که اینهمه مظالم را اجراء میکنند - بوجود آمده است ومخصوصا برای استقرار امنیت(شماها)نه‌برای استقرار امنیت داخله تبریز وخارج آن باید کار کند

این (دستوراتی) که برای برقراری انتظامات ! صادر شده است چیست ؟ آیا جلو کشتارهای سبعانه ژاندارمهارا سد خواهید نمود ، آیا روستائیانی راکه بدون محاکمه و تقصیردرزندان هستند آزادخواهید کرد ، ویااینکه بالشکری که برای آذربایجان ازهیچگونه اقدامی فرو گذاری نخواهد نمود...برادرکشی راه خواهید انداخت ؟!...

درهر حال اگر مظلومین خانمان خرابی از نقطه نظر شما (متمرد) هستند ، درتمام دنیا مظلوم شناخته شده‌اند ، مانمیدانیم کەتکلیف آنها چیست ولی تاهنگامی که رضایت عمومی را فراهم نکرده‌اید وژاندارمها باعمال وحشیانه خود ادامه‌بدهند این متمردین ! و این گناهکاران ! مثل این‌است کەمی‌خواهند ازحقوق خود دفاع نمایند ، چونکه دیگر هیچکس‌یارای‌تحمل‌این‌همه‌تحمیلات وجوروفشار راندارد...

شما اوضاع آذربایجان رابطور یکه هست‌درنظر بگیرید وبعد ازآن برای حفظ امنیت حقیقی عادلانه قضاوت کرده و تصمیم مقتضی‌را اتخاذ فرمائید ...

مادعادت در روزنامه‌آذربایجان و در مراسلات خود از امنیت آذربایجان وکلیه ایران طرفداری‌نموده ایم‌ومخصوصا برای تامین امنیت‌واقعی اهالی از لحاظ فردی و اجتماعی و قضائی باکسانی که امنیت عمومی‌را بهم‌میزنند مبارزه‌خواهیم‌نمود !...

شمااگر میل‌دارید که از مقام قانونی خود استفاده کنید کیفر های قانونی را بکسانی بدهید که موجب اخلال امنیت هستند ، مردم را می کشند ، عادت‌میکنند ، زنهای آنها را توقیف مینمایند ... والا باادامه وضع کنونی گریه کشی شما هیچ فایده نداره واقلا باید بقدری‌شهامت داشته باشید کـه دست پاچگی شما ظاهرنشود.!

تلگراف تبریك

آذربایجان دموکرات فرقه سینه آقای پیشه‌وریتین توسطیله ۲۹ آبان ماه دا آذربایجان خلقینن طرفیندن تبریزده تشکیل تاپمش تاریخی و بویوك کنگره سینه اهر ارسباران اهالیسی‌اوز اتحاد و قارداشلیق‌تبریك لرینی گوندریرلر آذربایجان ملی مختاریتین تبریزلیکله اله آلماسینی همان کنگره‌دن گوزلییب و آرزو ایدیرلر.

دائمی

تلگرافات تبریك

توسط آقای پیشه‌وری‌تشکیلات کنگره آذربایجان ما اهالی آلان براغوش کەدرحدود سی‌هزارنفوس هستیم به کنگره خلق دموکرات آذربایجان‌تبریکات صمیمانه‌راعرض امیدواریم مسئله‌انجمن ایالتی‌وولایتی درآذربایجان بزودی‌تشکیل‌وشروع بکار گرددواز انتخابات‌دوره‌پانزدهم بدون تاخیرطبق قانون اساسی استفاده لازمه بشود.

ازطرف‌اهالی آلان‌براغوش‌خلیل آذر

از ملك‌کندی

توسط آقای پیشه‌وری تشکیلات کنگره آذربایجان‌ماهالی‌ملك‌کندی و محال گاودول که تقریبا چهل‌هزار نفوس‌میباشیم‌به کنگره‌خلقی‌دموکرات آذربایجان تبریکات صمیمانه‌راعرض امیدواریم‌مسئله انجمن ایالتی‌وولایتی بزودی تشکیل وشروع بکار نماید و انتخابات‌دوره پانزدهم بدون‌تاخیر طبق قانون‌اساسی استفاده‌لازمه‌شود

از طرف‌اهالی‌ملك کندی‌موسی‌ناطقی

آگهی اداری

از آقایان‌مشترکین محترم متمنی است در پرداخت وجه آبونمان تسریع فرمایند

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع سازید

م . ایدیا

قهرمان مجاهدلره خطاب

هانی بس قهرمان ستارخان هانی !
چاغیر امدادوه او مرد انسانی
بلکه اصلاح ایدم آذربایجانی
یر تکان ویره بو زمانه تبریز

ای بیزیم قانلی ، رشادتلی مجاهدلریمیز
شانلی ، غیرتلی ، شرافتلی مجاهدلریمیز
اولکه آچمیش سیزه عجزیله آغیر گونده الین
آنا یوردون سنه سس ویرون امداده گلین
گوز آیکیدیر سیزه بو گللری پژمرده چمن
قویماین دیز چوکه ظالملره بیچاره وطن
ساخلاین میلکتین عزتلین حرمتینی
حفظ ایدون خلقمیزین ناموسان عصمتینی
گورمه‌یر سوزمی بو مسکن نیجه اودلاردا یانیر
آیاق التیندا الین حقسی بتون تاپدالانیر
گنج اوغوللار ، آتالار یکسر اولوب ظلمه اسیر
آتالار تورپاقا دوشموش باجیلار ناله چکیر
گوزیاشی سئل کیمی اولماقدادی هریانداروان
چهره‌لر غملی ، فقیرانه اوره‌کلر دولی قان
آدی ملت اوزی بیر عنده ستمکرلره قول
گوزی اللرده یتملر کمی افسرده ملول
تالاق التیندا سیزیلدیر ، چاپیلیرغارت اولور
اسیلیر ، اولدوروللور ، زندانا میللرله دولور
باغلانیر قول قولا مجنون کمی زنجیر وورولور
دوتولور کوند له‌نیر ، میں‌جوره‌دیوان‌قورولور
دوکولور ، بوغدوروللور ، کسدیریلیرسون‌نفسی
هر یانا اوز چه‌ویریر یوق یاریتین دادرسی
ای مجاهد لریمیز ایستی حمیت حاعیدر
اتحاد ایتمه‌لییاب غیرت و همت چاغیدر
ظالمکارلار بو کورل یوردوموزی قویدی‌خراب
بیرله‌شین بیزده ویرك اونلارا قهریله جواب
حسن بیله ویریب ال - اله دیانده بو گون
وطن اوغروندا اولاق اولمکه اماده بو گون
سیلهك اوز الریمیزله بو الین کوز یاشینی
قالدیراق عرته سعادتله کومکسیز باشینی
بلکه آزادلیغا حیخسین قوجامان ملتیمیز
غنچه لنسین ابدی دهرده حریتیمیز
چالیشاق گللر آجیب ، گلشنه دونسین بودیار
نه‌یه بیز منتظریك ؟ دوغروسی اولسون بیزه عار

www.iran-archive.com